DIRECȚIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

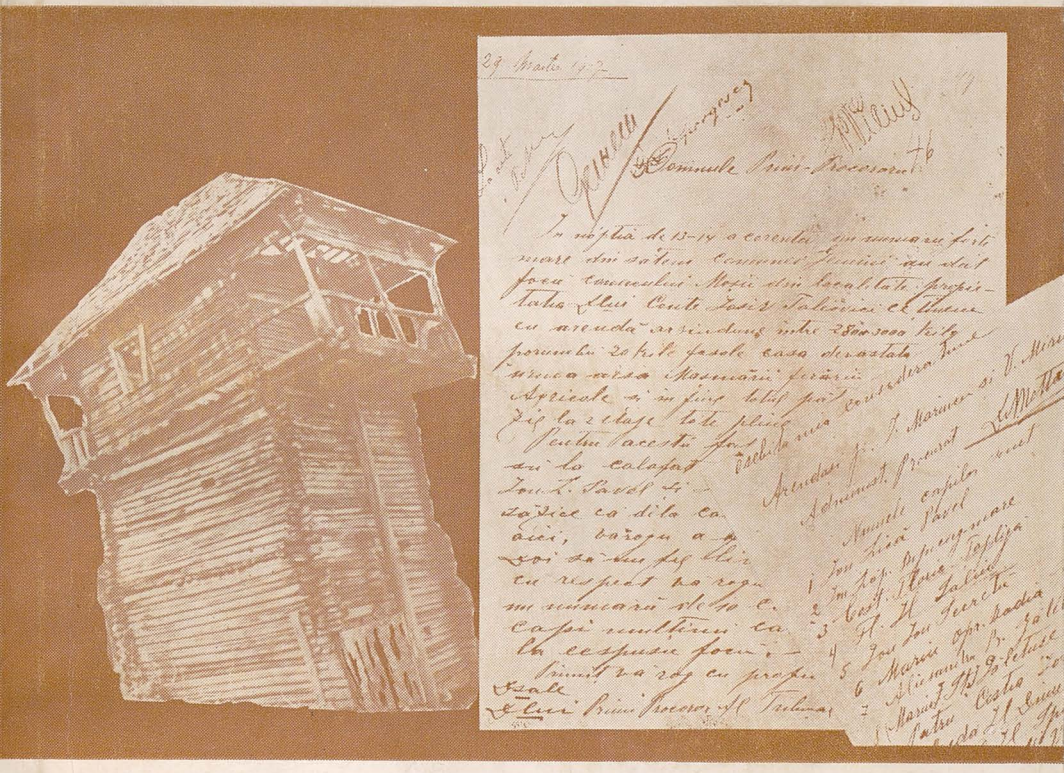

UN SECOL DIN VIAȚA SATELOR MEHEDINȚENE

1800 — 1907

BUCUREȘTI — 1982

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

DIRECȚIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

UN SECOL DIN VIAȚA SATELOR MEHEDINȚENE

1800 — 1907

CATALOG DE DOCUMENTE

Vol. I

Întocmit de:
NICOLAE CHIPURICI

BUCUREȘTI, 1982

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Lucrarea a fost avizată de Comisia ştiinţifică
pentru probleme arhivistice
la data de 20 octombrie 1981

Volumul a apărut prin grija SERVICIULUI PUBLICAŢII
din DIRECŢIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
Redactor : VERONICA VASILESCU

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

CUPRINS

Cuvînt înainte 5
Studiu introductiv 9
Notă asupra catalogului 30
Bibliografie selectivă 33
Catalogul documentelor 38
Indice de nume 435
Lista ilustrațiilor 471

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

CUVÎNT ÎNAINTE

Problema agrară și odată cu ea cea a țărănimii s-au aflat între chestiunile fundamentale cu care dezvoltarea României a fost confruntată.

Pentru istoriografia românească problema țărănimii constituie un domeniu prioritar de cercetare, o sarcină de răspundere ce a fost încredințată de conducerea de partid istoricilor, din munca de cercetare a acestora urmînd să fie elaborat un tratat de istorie dedicat acelei forțe sociale care, de-a lungul milenarei existențe a poporului român, a fost, după cum subliniază Programul Partidului Comunist Român „...factorul fundamental al tuturor transformărilor sociale, al înaintării poporului nostru pe calea progresului economico-social și al eliberării naționale" [1].

Procesul complex de formare a statului român modern și de dezvoltare a societății românești pe această coordonată majoră s-a desfășurat în cursul secolului al XIX-lea. Țărănimea, populația majoritară a țării, a jucat un rol de primă importanță în toate etapele acestui proces [2], *arhivele create în secolul trecut atestînd acest lucru printr-o bogată și variată documentație autentică.*

În cunoașterea societății românești din secolul trecut, științele social-politice și istorice au, după cum se știe, rezultate meritorii. Totuși cercetarea științifică pentru acest secol întîmpină greutăți, istoricii neputînd opera cu totalitatea documentelor existente din cauza nepublicării lor [3]. *Acest impas poate fi depășit printr-un efort comun și susținut de publicare a documentelor, bine organizat și condus atît în plan județean cît și în plan național. Unanima apreciere, de către cercetători și cadre didactice, a volumelor și a cataloagelor de documente publicate*

---

[1] *Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism*, Editura politică, București, 1975, p. 14.

[2] Nicolae Ceaușescu, *Expunere la încheierea lucrărilor Plenarei Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor*, Scînteia nr. 12291 din 27 februarie 1982, p. 1.

[3] G. D. Iscru, *Aspecte privind relațiile de proprietate și de muncă din Țările Române în perioada de trecere de la feudalism la capitalism*, București, 1978 (curs special), p. 8.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pînă în prezent, ca fiind reale contribuții la lărgirea și îmbogățirea bazei documentare a istoriei patriei, constituie un competent îndemn la continuarea acestei acțiuni de publicare.

Dacă acestea au fost considerentele principale de ordin general care au îndemnat și călăuzit munca de alcătuire a acestui volum-catalog de documente, trebuie să menționăm că puternice motive de ordin special au călăuzit și întărit stăruințele în această lucrare.

În această ordine de idei, menționăm că județul Mehedinți, județ de țărani, a jucat un rol deosebit în cursul secolului al XIX-lea. Mehedințiul a fost leagănul corpului militar de panduri, principalul centru al revoluției conduse de Tudor Vladimirescu și locul în care, la 1826, Simion Mehedințeanu și Ghiță Cuțui au încercat reaprinderea flacării revoluției. În perioada premergătoare revoluției de la 1848 au existat puternice frămîntări populare care vizau schimbarea vechilor orînduieli, iar la 1848 țărănimea mehedințeană „...s-au pătruns de fericirea ce izvorăște din constituție, au îmbrățișat-o cu căldură, au jurat toți sub steagul libertății..." [4].

Ridicarea, în anii 1853—1854, a țăranilor mehedințeni în frunte cu Gheorghe Scurtulescu pentru a reîncepe revoluția în Oltenia, sprijinul deosebit dat de această parte a țării lui Alexandru Ioan Cuza și mai ales contribuția Mehedințiului în anii 1877—1878, cînd județul a dat cel mai mare contingent de eroi căzuți pe cîmpul de bătălie pentru independența de stat a României, sînt înălțătoare fapte ale țărănimii și ale trecutului său glorios.

La 1907, Mehedințiul a fost ultimul mare centru al răscoalelor revoluționare țărănești și al sîngeroaselor acte de represiune împotriva muncitorilor pămîntului românesc.

Considerăm, de asemenea, necesar să menționăm că, pînă în anii 1838—1841, Mehedințiul a fost cel mai întins și populat județ al Țării Românești, ceea ce i-a conferit un rol fruntaș și sub aspect economic. Agricultura și creșterea vitelor erau principalele activități economice, iar populația era în proporție zdrobitoare rurală.

Mehedințiul a fost județul de la granița sud-vestică a Țării Românești. Satele sale de margine aveau obligații militare și fiscale speciale care se adăugau celor rezultate din relațiile de proprietate și de muncă. Studierea acestor obligații speciale determină un interes sporit pentru cunoașterea documentelor în care sînt oglindite.

În județ, o însemnată parte a țărănimii s-a menținut neaservită, liberă, moșnenii imprimînd raporturilor sociale rurale un plus de vigoare și dîrzenie, precum și un curs social specific legat de obște, devălmășie și procesul de ieșire din devălmășie în tot secolul al XIX-lea.

Problema agrar-țărănească din județul Mehedinți a atras atenția și interesul specialiștilor încă din secolul trecut. Astfel, la 1868, Ion Ionescu de la Brad a publicat „Agricultura română în județul Mehedinți", o lucrare temeinică și de referință și în prezent [5]. *A urmat o*

---

[4] *Anul 1848 în Principatele Române...*, tom. I, București, 1902, p. 263.

[5] Ion Ionescu, *Agricultura română din județul Mehedinți*, București, Imprimeria statului, 1868.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

perioadă lungă de o sută de ani în care aspecte ale problemei agrar-țărănești din această parte a țării au continuat să fie menționate ori semnalate în diferite lucrări, studii și articole [6]. *În anul 1967, Direcția generală a Arhivelor Statului a publicat „Problema țărănească în Oltenia în secolul al XIX-lea" ; această lucrare elaborată riguros științific, este, de fapt, prima ediție de documente pe tema abordată în acest volum* [7]. *I-au urmat, în anii 1967 și 1970, două volume de documente pe aceeași temă, dar pentru perioada 1900—1920, publicate de Centrul de științe sociale din Craiova al Academiei Republicii Socialiste România* [8].

Investigarea arhivelor mehedințene a dus însă la constatarea că acestea conțin o mare bogăție de documente pe tema agrar-țărănească și că ceea ce a rămas necuprins în lucrările tipărite mai înainte menționate reprezintă valori și cantități însemnate care merită să fie cunoscute de cercetarea științifică [9].

În fine, motivul special și de imediată actualitate pentru activitatea de cercetare a autorului în lumea documentelor mehedințene din secolul trecut l-a constituit împlinirea, în acest an, a 75 de ani de la răscoalele revoluționare țărănești din anul 1907. S-a dorit, deci, ca această lucrare să se constituie nu numai ca un instrument de lucru pe masa cercetătorului științific ori pe catedra profesorului de științe sociale, ci un modest omagiu adus țărănimii române.

*

Publicarea documentelor secolului al XIX-lea nu este o lucrare ușoară. Numărul documentelor este foarte mare. El depășește cu mult pe cel al tuturor documentelor interne privitoare la Țara Românească în secolele XIV—XVIII. De asemenea, documentele arhivistice din secolul al XIX-lea sînt întinse ca dimensiuni și scrise cu alfabetul de tranziție, greu de citit.

Publicarea integrală a unei cantități atît de mari de documente necesită un volum mare de muncă pentru depistare, transcriere (eventual traducere) și catalogare, cerințe și cheltuieli mari de ordin financiar și tipografic, timp și, în consecință, rezultate puține și anevoioase. În această situație, deși activitatea de depistare, selecție și pregătire a documentelor nu diferă în principal între ediția de documente și catalogul de documente, opțiunea a fost pentru cea de a doua formă de prezentare a documentelor, formă care prezintă avantajul de a da în circuitul științific mai multe documente, mai repede și cu efort tipografic și financiar mai mic.

---

[6] Vezi bibliografia la acest volum.

[7] Bălintescu Alexandru, *Problema țărănească în Oltenia în secolul al XIX-lea.* Documente, București, 1967, 600 pagini.

[8] *Documente privind problema țărănească din Oltenia în primele două decenii ale veacului al XX-lea,* vol. I (1900—1910) și vol. II (1911—1920), Edit. Acad. R. S. România, Craiova, 1967 și 1970.

[9] Dintre acestea, 1529 de documente au fost selectate și catalogate în acest volum.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Avînd ca ghid astfel de cataloage, într-o etapă ulterioară, s-ar putea trece la publicarea tematică a unor ample ediții de documente, care să contribuie la ridicarea calității cercetării științifice locale și naționale și a activităților cultural-educative și de aniversare a marilor evenimente și personalități din istoria patriei.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

STUDIU INTRODUCTIV

Istoria socială a țărănimii din Țara Românească pentru sfîrșitul secolului al XVIII-lea și primele trei decenii ale secolului al XIX-lea a fost întocmită și prezentată de istoriografia noastră în mod excesiv, dacă nu chiar exclusiv, pe baza textelor codurilor Ipsilante și Caragea și a documentelor de cancelarie privitoare la pregătirea și promulgarea acestor legiuiri [1]. Or, după cum se cunoaște, practica nu urmează întocmai și la timp legea și, în perioada la care ne referim, practica în relațiile agrare se dovedește a fi fost substanțial diferită de prevederile legii. În sprijinul acestei afirmații vin documentele depistate și catalogate în volum pentru primele trei decenii ale secolului trecut.

Obligațiile și dările țărănimii aservite practicate în partea de vest a Olteniei au fost amplu și în date bogate surprinse cu deosebire de către un număr de documente întocmite în luna aprilie 1832 cînd, pentru punerea în aplicare a prevederilor articolelor 138—146 din Regulamentul organic, Vornicia Mare din Lăuntru a poruncit cîrmuitorilor de județe „să cerceteze în taină, prin suptocîrmuitori, toate cîte pot aduce îndeplinirea trebuincioasei științe [2]", adică la cunoașterea stadiului de aplicare a capitolului VI („Pentru clacă") din Legiuirea Caragea.

În urma cercetărilor întreprinse s-a întocmit, de către fiecare subocîrmuitor de plasă, un studiu, cu caracter secret pentru acea vreme (catastif, izvod, știință, prescurtare, arătare) [3]. Conținînd denumirea satelor, numele proprietarilor de moșii, claca și modul cum a fost achitată (în bani sau în lucru), precum și dacă, cum și cînd sau de cînd s-au practicat darea carului de lemne, ziua plugului, dijma fînului, otaștina, fătăciunitul și suhatul oilor, zlotul de vatră și zeciuala din roadele pămîntului precum și unele dări speciale (măzăritul-dare pe mazăre), indicînd, adesea, și temeiul practicii în raporturile dintre pro-

[1] Pentru exemplificare menționăm : *Istoria României*, vol. III, Ed. Academiei R.P.R., Buc., 1964, p. 128, 630, 631, 639 și 945 ; Constantin C. Giurescu, Dinu C. Giurescu, *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi*, Ed. Albatros, p. 465 ; prof. univ. Miron Constantinescu, acad. prof. Constantin Daicoviciu, prof. univ. Ștefan Pascu, *Istoria României*, Compendiu, ediția a II-a revăzută și adăugită, Buc., 1971, p. 224.

[2] Doc. 93.

[3] Doc. 116—120, 122, 129—130, 134.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

prietari şi locuitori (vechiul obicei, tocmeala scrisă, învoiala nescrisă, voinţa expresă a proprietarului) şi din ce an s-au aplicat prevederile în referire ale Legiuirii Caragea, aceste documente echivalează cu nişte chestionare generale economico-sociale, unicate pentru deceniile de început ale secolului al XIX-lea şi, prin problematica şi datele ce le conţin, sînt extrem de interesante pentru cercetarea unei perioade de trecere de la un mod de producţie la altul, de la o orînduire socială la alta.

Ca valoare documentar-istorică aceste documente completează şi corectează, în direcţia cunoaşterii adevărului, concret, textele cu prevederile în referire din Codul lui Ipsilanti şi Legiuirea Caragea [4].

Datele cuprinse în aceste documente ne dezvăluie în ce măsură, pînă în primăvara anului 1832, prevederile capitolului „Pentru clacă" din Legiuirea Caragea erau aplicate şi respectate. Astfel, în plasa Baia erau 26 de sate pe moşii ale boierilor şi mănăstirilor, restul fiind moşneneşti [5]. Claca în lucru de 12 zile se practica cu locuitorii din 16 sate [6]. Locuitorii din satul Cătunul munceau o săptămînă la stăpîn şi două la ei ; la Glogova claca era nehotărîtă, la Tarniţa se făcea în lucru, de la 12—30 de zile, la Stroeşti — „deavalma", la Fărcăşeşti şi la Apa Neagră în bani. Şase zile de clacă făceau numai locuitorii clăcaşi din satul Sărdăneşti. Zilele de clacă nelucrate se plăteau în bani, cu 1 leu, numai la Ploştina, Lurda şi Merişu. Obligaţia plăţii carului de lemne se practica tot numai la aceste trei sate (cîte 3 lei), iar la satul Fărcăşeşti cîte un leu. În numai 13 sate din cele 26 se practica darea zilei de plug, iar zeciuiala din produse în 23 de sate (La Lupoaia şi Ursoaia „cu năpăstuire").

În plasa Blahniţa au fost catagrafiate 39 de sate [7]. Claca de 12 zile (cf. Legiuirii Caragea) s-a aplicat treptat. Între anii 1819—1829, locuitorilor din 20 de sate (în anul 1819 într-un sat, în anul 1820 la un alt sat, în anul 1821 la alte 2 sate, în anul 1824 la 3 sate, în anul 1825 la 5 sate, în anul 1826 la 2 sate, în anul 1827 la 6 sate, în anul 1828 la 2 sate şi în anul 1829 la 6 sate). Pînă la aceşti ani se practica claca de 2 zile într-un sat (Ţigănaşi), de 3 zile în 8 sate, de 3—6 zile în 7 sate şi de 6 zile în 5 sate. Zilele nelucrate („rămăşiţele") se plăteau cu 20 parale ziua de către locuitorii din 6 sate şi cu cîte 25 de bani într-un singur sat. Darea carului de lemne (1 leu) şi cea a zilei plugului (60 de parale) se lua numai pe moşia Oreviţa a mitropoliei (satele Oreviţa, Vînju Mare, Poroiniţa şi Bucura). Locuitorii din 21 de sate ale acestei plăşi de cîmpie plăteau dijma fînului în bani ; zeciuiala din produsele recoltate se practica în 25 de sate, iar zlotul de vatră la un număr de 19 sate. Locuitorii a 5 sate nu aveau obligaţia de a face zile de clacă.

---

[4] Ar fi de mare interes şi folos ca aceste documente să fie identificate şi publicate pentru toate cele 17 judeţe ale Ţării Româneşti.

[5] Doc. 120.

[6] Ibidem. Cei din Miculeşti, Floreşti şi Horăşti făceau 12 zile de clacă, uneori şi mai puţine...

[7] Doc. 130.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

În plasa Cîmpul au fost catagrafiate 46 de sate [8]. Claca de 12 zile a fost cerută, între anii 1818—1830, locuitorilor din 40 de sate : în anul 1818 în 4 sate, în anul 1819 într-un nou sat, în anul 1820 în alte 5 sate, în anul 1822 în 6 sate, în anul 1823 în 4 sate, în anul 1824 într-un sat, în 1825 în 3 sate, în 1826 în 2 sate, în 1827 în 5 sate, în 1828 în 2 sate și în anul 1830 în 3 sate. (Pentru 4 sate, anul cînd a început să se aplice obligația clăcii nu este menționat de documente). Înainte de anii menționați mai sus s-a practicat claca de 3 pînă la 12 zile : 3 zile de clacă în 13 sate, 6 zile în 11 sate și 12 zile în 3 sate. Zilele de clacă nelucrate nu se plăteau în bani la nici un sat, iar darea carului de lemne și cea a zilei de plug nu se practica în această plasă. Dijma fînului se practica una și una (claie) la Gîrla și, la Oprișor, plata ei în bani. Zeciuiala din produse se lua locuitorilor din 28 de sate, iar zlotul de vatră îl plăteau locuitorii din 22 de sate. Locuitorii din satele Ciuperceni, Comani, Maglavit și Hunia plăteau cîte 20 de bani dare pe mazăre („măzăritul").

În satele de moșneni, locuitorii fără pămînt erau obligați la clacă și dijmă. Astfel, cei din satele Dobridor, Vela și Carpen făceau 6 zile de clacă și dădeau zeciuiala, cei de la Ulmulețu cîte 12 zile de clacă și zeciuiala din produse, cei de la satul Cornu cîte 3 zile de clacă și zeciuială din produse, cei din satul Rudari urmau potrivit Legiuirii Caragea încă din anul 1818 și mai apoi și cei din satele Plenița, Cornu și Carpen.

În plaiul Cloșani erau numai 5 sate pe moșii mănăstirești și boierești : Ilovița, Bahna, Vîrciorova și Topolnița ale mănăstirii Tismana și Dălanțu al lui C. Brăiloiu [9]. Prevederile Legiuirii Caragea cu privire la clacă se aplicau numai pe moșia Dălanțu. Cei ce nu-și făceau zilele de clacă în lucru le plăteau cu 1 leu ziua, iar ziua de lucru era socotită 30 de bani. Dijma era a zecea parte din produse pe moșia Topolnița și două părți din șapte pe moșiile Bahna, Ilovița și Vîrciorova.

Din analiza datelor prezentate, a celorlalte documente catalogate pentru satele fiecărei plăși, rezultă că prevederile capitolului „Pentru clacă" din Legiuirea Caragea nu se aplicau integral pe nici una din moșiile din Mehedinți [10]. Numai ciaca de 12 zile a cunoscut o relativă generalizare în lucru pe moșiile boierești și eclasiastice. Se plăteau în bani zilele de clacă nelucrate, însă suma achitată nu era aceeași, ci diferită (de la 20 de bani la 1 leu).

Pînă în anii 1818—1820 țăranii aserviți plăteau stăpînului moșiei zlotul de vatră și zeciuială, iar claca, restrînsă ca arie de cuprindere de moșii, era de 3 la 6 zile. Chiar și după 1820—1821 darea zlotului de vatră și a zeciuielii s-au menținut ca singurele obligații pe

---

[8] Doc. 117. Erau sate noi Gîrla de Sus, Plopșoru, Dîrvarii de Jos și Miculeștii de Cîmpie (lîngă Dîrvari).

[9] Doc. 118.

[10] Doc. 130. La Vînjuleț, pentru stăpînul moșiei se lucra pînă la terminarea muncii, nefiind zile hotărîte. În plasa Baia „...nici de pravila d. Caragea s-a ținut, nici de vreun obicei, nici vreo învoire în scris au avut, ci s-a urmat... cînd mai multe zile de clacă, cînd mai puține, după hrana ce au avut". Locuitorii din satele Stroești, Zegujani, Sărdănești, Horăști din această plasă aveau pămînt puțin. (Doc. 120).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

numeroase moşii. Dar în ultimii ani ai deceniului al treilea s-a trecut, pe majoritatea moşiilor, la aplicarea prevederilor Pravilei Caragea cu privire la clacă. Mai mult, claca, zeciuiala şi chiar şi celelalte dări şi obligaţii au început să se practice pe moşiile moşneneşti, atît faţă de locuitorii care nu aveau pămînt şi erau lăturaşi, cît şi faţă de moşnenii cu pămînt puţin [11]. Pe moşiile şi părţile de moşii moşneneşti din plasa Ocolul, moşnenii se învoiau între ei pentru pămînt de muncă şi izlaz fără nici o dare sau cu 6 zile învoire, adică 6 zile de muncă [12]. Claca şi dijma pătrunseseră şi în satele moşneneşti din plaiul Cloşani [13].

În situaţia cînd ţăranii aserviţi nu aveau locuri de muncă şi de hrană suficiente pe o singură moşie, claca se făcea „deavalma" la toţi proprietarii, cît puteau să facă, oricînd îi chemau proprietarii şi după voinţa lor, neexistînd învoiri scrise.

Ziua de plug, carul de lemne şi dijma fînului erau achitate mai ales în bani, zilele de plug nefiind calculate în funcţie de existentul fizic de pluguri din sat, ci după cîte putea să alcătuiască satul respectiv.

Urmare a interesului crescut pentru pămînt de muncă şi izlazuri pentru vite manifestat de toate clasele şi păturile sociale ale vremii, în relaţiile de proprietate şi de muncă aveau loc acumulări şi schimburi care s-au reflectat în progresele economico-sociale înregistrate în viaţa economico-socială a satelor mehedinţene, munca fiind creatoare de valori în toate domeniile, precum şi în suprastructura vremii, în documentele emise de instituţii.

Frecvenţa şi numărul sporit de cărţi de alegere de moşii şi hotărnicii, de alegeri şi împărţiri de moşii între moşneni, de zapise de recunoaştere de stăpînire de pămînt, de zapise de vînzare de pămînt, de pricini şi judecăţi pentru cotropiri de pămînt pe diferite căi, de călcare, „stricare" şi mutare de hotare sau nenumăratele jalbe erau o consecinţă a intereselor diferite, a luptei şi a schimbărilor ce aveau loc în plan economic şi social în această perioadă şi, de asemenea, erau o reflectare a acestora în plan juridic şi administrativ.

Din documente reiese că, în perioada 1800—1831, reglementarea raporturilor dintre stăpînii de moşii şi locuitorii de pe acestea a fost un proces complex şi anevoios. Arendaşii şi epistaţii moşiilor mănăstireşti, în interesul lor de a obţine profituri cît mai mari, s-au prevalat

---

[11] Doc. 117, 122, 129 şi 130. Astfel de practici ne sînt dezvăluite la moşnenii din : Batoţi, Ţigănaşi, Balta Verde, Izvorul Aneştilor, Manu, Dobridoru, Orodelu, Valea Teiului, Vela, Cornu, Plenita, Bălţaţii de Sus, Secu, Stăncesti, Geblesti, Mănăstirea, Mojna, Grecesti, Broşteni, Lacu, Jirov, Ruptura, Orbeni, Valea Rea, Cernaia, Brabeţi, Cotoruia de Jos, Samarinesti, Ercea, Imoasa, Lupşa de Sus, Turcenii de Sus, Socolesti şi Poiana Erghevitei. La Batoţi, din anul 1829, moşnenii pretindeau lăturaşilor 12 zile de clacă : la Ţigănaşi s-au făcut cîte 4 zile clacă de către moşneni, în anii 1829—1831 ; la Balta Verde şi Izvorul Aneştilor, Orodelul, Valea Teiului, Vela, Cornu, Pluta, moşnenii „cei mari" au cerut lăturaşilor, fără moşie, claca şi zeciuiala după prevederile Pravilei Caragea ; la Manu moşnenii cu pămînt puţin se învoiau acceptînd 2—3 zile de clacă la moşnenii înstăriţi.

[12] Doc. 134, la satele Zegaia, Igiroasa, Fintîna Domnească, Malovăţu, Govodarva, Colibaşu, Perii, Dîlbociţa, Băseşti, Severineşti, Halînga, Dumbrăviţa, Preşneni, Ghelmegioaia, Căzăneşti, Husnicioara şi altele.

[13] Doc. 116 şi 118.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de codurile Ipsilanti şi Caragea. Masa de ţărani clăcaşi s-a opus însă cu dîrzenie şi în forme diferite [14], reuşind să amîne, pentru deceniul al patrulea, generalizarea în practică a clăcii de 12 zile.

Datele din documente demonstrează că în anii 1828—1831 s-a făcut un efort general accentuat pentru a impune practica clăcii de 12 zile pe toate moşiile din această parte de ţară. De asemenea, demonstrează practicarea tot mai largă a plătirii clăcii şi a celorlalte dări în bani, împrumuturile de bani şi vînzările la mezat pentru despăgubirea creditorilor fiind fapte tot mai simptomatice ale acestui sfîrşit de perioadă [15].

*

Istoriografia românească contemporană a remarcat cu justeţe că perioada de la începutul secolului al XIX-lea a constituit o etapă nouă în pătrunderea relaţiilor de producţie capitalistă în agricultură, pătrundere care s-a accentuat şi a determinat o creştere a exploatării ţărănimii aservite, o mai puternică diferenţiere a acesteia precum şi a ţărănimii libere. Acest proces este convingător oglindit de documentele mehedinţene catalogate. În ceea ce priveşte structura şi repartiţia proprietăţii funciare, în acest moment se prezintă aproximativ următorul tablou în cele şapte plăşi ale Mehedinţiului [16].

Apartenenţa propriet. (moşia şi satul)	Numărul satelor şi al moşiilor pe care se aflau							
	Baia	Blahniţa	Cimpul	Cleşani	Dumbrava	Motru	Ocolul	Total
Boierească	10	13	25	1	38	14	21	122
Moşnenească	22	6	7	20	10	14	11	94
Mănăstirească	4	8	11	4	13	10	8	56
Moşnenească şi boierească	10	5	3	—	1	4	14	37
Moşnenească şi mănăstirească	—	3	—	3	—	—	1	7
Boierească şi mănăstirească	—	3	—	—	1	—	—	4
TOTAL GENERAL	46	38	46	28	63	42	55	318

Deşi cifrele prezintă diferenţe în documentele de început ale acestei perioade fiind relative ca exactitate, totuşi ele sînt semnificative în ce priveşte proporţia atinsă şi direcţia de desfăşurare a raporturilor de proprietate funciară [17]. Rezultă că marea proprietate boierească

[14] Doc. 13, 34, 67, 88—89, 91, 92, 94, 97, 102, 111 ş.a.
[15] Doc. 76, 86 şi 87.
[16] Doc. 116—120, 122, 129—130, 134.
[17] După documentele care cuprind şi mahalalele formate sau în formare, în anul 1831 erau 340 de aşezări din care 196 erau pe moşii boiereşti, 65 pe moşii moşneneşti, 52 pe moşii mănăstireşti şi 27 pe moşii în coproprietate. Numărul moşiilor era mai mic decît al satelor (doc. 219, 223, 224, 225, 228 şi 237). Statistica din anul 1838 a vitelor din satele judeţului înregistra 334 de sate (doc. 565—568 şi 570—572). În general acesta era tabloul proprietăţilor şi în anul 1836. (Doc. 513, pentru plasa Motru).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

împreună cu cea mănăstirească erau predominante în județ. La rîndul său proprietatea devălmașă a moșnenilor era deplină în plaiul Cloșani, destul de însemnată în plășile Baia, Ocolul și Blahnița, în timp ce în zona de cîmpie (plășile Cîmpul și Blahnița) abia de se mai afla ca mici enclave în marea proprietate. Pe ansamblul județului însă, și în raport cu alte regiuni, proprietatea obștilor moșnenești era, totuși, însemnată.

Existența a peste patruzeci de moșii aflate în coproprietate (moșneni, boieri, mănăstiri sau în altă combinație) ca și intrarea boierilor în „devălmășie" cu moșnenii [18] demonstrează tendința (mai accentuată în această perioadă) de acaparare a pămîntului obștilor de către marea proprietate.

De asemenea, se desprinde observația că era un număr relativ mare de moșii în coproprietate și deci cu pretenții sporite la plata clăcilor și a dărilor, după cum existau proprietari a mai multe moșii [19].

Creșterea valorii pămîntului, a moșiilor cu satele de clăcași, în final a ceea ce produceau acestea pentru schimb, a întreținut și amplificat, în această perioadă, lupta pentru stăpînire deplină în sens capitalist asupra pămîntului și a forței de muncă. Fenomenul, sub diverse forme de manifestare, este atestat de documentele catalogate pretutindeni în județ. Dintre aceste forme de manifestare se remarcă, ca semnificative perioadei, creșterea numărului de coproprietari de moșii, de alegeri și hotărnicii de moșii, de acte de ieșire din indiviziune a cetelor de moșneni și a moșnenilor, de acte de cotropire de pămînt, pe diferite căi. De asemenea, acestui scop i-a servit și scoaterea și așezarea satelor la linie precum și refuzul sau amînarea de a măsura pogoanele de pămînt în conformitate cu Regulamentul organic. [20]

Dincolo de datele cuprinse de documente, se conturează constatarea că stăpînii funciari înțelegeau că pentru a pune moșia în valoare ca să producă atît pentru consumul intern, cît și pentru comerț și export au nevoie de forța de muncă țărănească. Lupta pentru pămînt a fost, deci, dublată cu cea pentru menținerea, acapararea și aservirea forței de muncă țărănești, adică de populare a cu clăcași a moșiei, fie ea și moșnenească.

Goana pentru stăpînirea de moșii a antrenat, în județul Mehedinți, și pe arendași, epistați, isprăvnicei, negustori, slujbașii din administrație, justiție și armată, elemente înstărite din obștile moșnenești, precum și alte categorii care formau burghezia rurală și orășenească tot mai numeroasă și în această parte a țării pînă la 1848. Parvenind în rîndul proprietarilor de moșii, au ajuns și pe diferite trepte boierești. Schimbările petrecute în acest sens sînt sintetic ilustrate de un docu-

[18] Doc. 117—118, 120, 122, 129, 130, 134, 161, 219, 223—225, 234, 276 și altele.
[19] Ibidem și doc. 136, 148, 149, 153, 159, 206, 314 și altele.
[20] Ibidem, Doc. 11, 12, 16, 22, 79, 135, 162, 183, 205, 212, 534 ș.a. pentru acte de ieșire din indiviziune și hotărnicii ; doc. 13, 19, 28, 29, 33, 104, 214, 233, 277, 449, 452, 575, 612, 613, 614 ș.a. pentru cotropiri de pămînt ; doc. 191, 207, 232, 274, 285, 323, 327, 432, 435 etc, pentru așezarea locuitorilor la „linie" ; doc. 187, 217, 224, 227, 265, 433 ș.a. pentru nemăsurarea pogoanelor.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ment din 1862 privitor la proprietarii funciari din județ și venitul realizat care le conferea drepturi electorale [21].

Se constată o creștere însemnată a proprietății particulare, ajungîndu-se ca în anii premergători legii rurale din 1864 aceasta să reprezinte aproximativ 50% din suprafața de pămînt a județului (416.176 de pogoane din 818 823 de pogoane, în timp ce suma pogoanelor stăpînite în devălmășie era de 142.637 de pogoane, restul pogoanelor devenind ale statului [22]). În condițiile generate de noile relații de producție, de cursul economic bazat pe marfă-bani, diviziunea proprietății s-a accentuat și numărul proprietarilor particulari a crescut [23].

Suprafața de pămînt pentru arături, fînețe și izlaz aflată în folosința țăranilor clăcași diferea de la o zonă la alta a județului și chiar de la o moșie la alta. De regulă, aceste suprafețe erau mici ori insuficiente pe moșiile cu mai mulți proprietari, pe cele luate de la moșneni și, în general, pe moșiile acoperite cu păduri, dumbrăvi, tufărișuri și cu terenuri degradate [24].

Legile în vigoare nu au avut în vedere aceste realități, calitatea terenurilor de pe fiecare moșie, raportul dintre numărul de familii de clăcași și numărul de pogoane a fiecărei moșii sau parte de moșie. De aceea, situația concretă din teren a fost de natură să complice și amîne aplicarea prevederilor cu privire la măsurarea pogoanelor legiuite către clăcași, fiind profitabilă pentru stăpînii de moșii, avantajoasă pentru clăcașii puțini de pe moșiile întinse (situate mai ales în partea de sud a județului) și grea pe moșiile mici și cu mai mulți stăpîni. Părțile de moșie deținute de aceștia erau complementare între ele sau cu moșiile vecine, iar clăcașii constrînși economic să-și caute munca și hrana pentru ei și vitele lor la mai mulți stăpîni pe aceiași moșie, fiecare din ei obligîndu-i la clăci, dijme și celelalte dări [25].

Numeroase documente se referă la arendarea moșiilor. Din documentele anului 1833 rezultă că în plasa Baia era arendată o moșie, în plasa Blahnița 15 din 28 de moșii, în plasa Cîmpul 21 din 39, în plasa Dumbrava 16 moșii, în plasa Motru 14 din 39 de moșii și în plasa Ocolul 19 din 30 de moșii [26]. Cifrele, exprimate în procente, ar reprezenta în jurul a 40% din numărul moșiilor [27].

Analiza datelor și frecvența mare a termenilor de „arendaș" și „arendă" în documente atestă amploarea procesului de pătrundere a re-

---

[21] Vezi nota 19 și doc. 811. Dintre persoanele parvenite în rîndurile proprietarilor de moșii și ale boierilor menționăm pe negustorii Stamate Pîrvulescu, Pavlovici, N. Furtună, N. Opran și alții, Hîrgoții la Baia de Aramă, Cîrjeu, Scafeș, Rotescu, Chintescu, Schinteie, Stretco, Erceanu, Cuțui, Băloi, Calotescu, Stînceanu, Cameniță, Boceanu, Teianu, Paliu, Dragomanovici, Ciupagea, Severineanu, P. Strehăianu și alții.

[22] I. Ionescu, *Agricultura română în jud. Mehedinți*, Buc., 1868, p. 132.

[23] Șt. T. Bulat, *Diviziunea proprietății rurale în Oltenia la 1837*, în „Arhivele Olteniei", IV, nr. 20, p. 301—310. Vezi și nr. 18—19, 23 și 25—26.

[24] Doc. 101, 120, 206, 208, 219, 252, 273, 293, 308, 310 etc.

[25] Doc. 98, 101, 106, 119, 140, 145, 148—150, 153, 159, 204, 281, 314 ș.a.

[26] Doc. 219, 223, 224, 225, 228, 237 ș.a.

[27] G. D. Iscru, *Arendășia în Țara Românească*... în „Revista de istorie", tom. 28, nr. 6, 1975, f. 930 ajunge la procentul de 40,5%.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

laţiilor capitaliste în agricultura Mehedinţiului. Totuşi, erau zone şi moşii unde arendarea nu s-a practicat nici înainte şi nici după anul 1864. Acestea erau zonele şi moşiile aflate în stăpînirea obştilor moşneneşti şi a proaspeţilor parveniţi în rîndurile proprietarilor de moşii care se ocupau personal ori cu ajutorul unor ispravnici de moşiile lor. În acelaşi timp, pe mulţi dintre ei documentele ni-i dezvăluie şi ca arendaşi pe moşiile mănăstirilor şi ale marilor boieri [28].

Unele documente atestă că şi la Mehedinţi existau arendaşi specializaţi care exploatau, în acelaşi timp, mai multe moşii [29].

Arendarea moşiilor era o sursă însemnată de venituri pentru întreprinzătorii deţinători de capital. În anul 1832, spre exemplu, arenda moşiei Ilovăţ a fost de 11.000 lei şi venitul de 19.012 lei, iar arenda moşiei Cetate de 7.000 lei şi venitul de 10.788 lei [30]. Ca surse pentru realizarea veniturilor, din documente reiese că acestea erau, în ordinea ponderii : claca, dijmele, morile, cîrciumile şi otaştina, convertirea în bani a clăcii, a dijmei şi a oamenilor de slujbă fiind preferată de arendaşi şi proprietari [31].

Darea oamenilor de slujbă şi celelalte obligaţii „proprietăriceşti" aplicate după 1831 găseau satele judeţului, mai ales cele dinspre Dunăre, ruinate şi secătuite de războiul ruso-turc din 1828—1829, de prezenţa trupelor străine pe teritoriul judeţului, ca şi al ţării, trupe care cereau zaherea, podvezi etc. [32]. Noile obligaţii în bani şi muncă erau mult mai mari ca înainte *. De aceea aplicarea noilor prevederi cu privire la datoriile clăcaşilor faţă de proprietate a produs nemulţumiri şi proteste în masă care, în unele cazuri, au luat forme violente. La început aceste acte s-au manifestat printr-un număr foarte mare de jalbe către autorităţile locale cărora le cereau să „urmeze ca şi mai înainte" cu clăcile şi dijmele [33], iar faţă de proprietari şi arendaşi refuzau [34] să le îndeplinească [35]. În practică au fost comise necurmate acte de abuz

[28] Doc. 117, 118, 120, 122, 129, 130, 134, 154, 185, 199, 202, 219, 223—225, 228, 237 ş.a. Dintre aceştia menţionăm pe negustorul Spiridon, Stan Paliu, logofătul Preda, N. Scafeş, C. Stolojan, hagi Dumitru din Craiova şi alţii.

[29] Ibidem. Între aceştia menţionăm pe Dimitrie Pleniceanu, Dimitrie Vîrbiceanu, Gh. Burileanu, Pană Gărdăreanu, Dumba, Ioniţă Cernătescu şi alţii.

[30] Doc. 238—242.

[31] Ibidem şi doc. 120, 129—130, 133, 134, 273, 281, 326, 495, 543, 598, 741, 750 ş.a.

[32] Doc. 113, 144, 147, 148, 151, 153, 154, 156—158, 160 ş.a.

* Numărul zilelor de clacă a crescut şi a inclus şi vitele de muncă ale clăcaşilor iar poruncile de a se răspunde claca în lucru, pentru „a uşura pe clăcaşi" nu au putut schimba preferinţa proprietarilor pentru răspunderea lor în bani (doc. 93, 97, 142, 147, 297, 471, 533, 537 etc.). Luarea dijmei se practica, în unele cazuri, cu mult peste lege, luîndu-se una din cinci sau una din trei, recurgîndu-se la mărirea baniţei de măsurat, la perceperea ei atît în bani cît şi în produse etc. Cu cantităţi mărite pe căi abuzive se urma şi la perceperea, după 1834 mai ales în bani, a dării oamenilor în slujbă la curtea moşiei, a zilei de plug şi a carului de lemne (doc. 117, 120—122, 127, 129, 130, 155, 219, 223—225, 228, 235, 239, 240—243, 259, 476 etc. şi respectiv doc. 120, 122, 129, 130, 133, 134, 145, 147, 151, 155, 194, 196, 208, 219, 238, 239—243, 259, 349, 517 etc.).

[33] Doc. 149, 151, 152—154, 158, 169, 199, 307, 382 ş.a.

[34] Doc. 195, 199, 200, 202, 209, 216, 258, 261, 264, 266, 305, 308, 400, 432 ş.a.

[35] Doc. 111, 124, 125, 126, 156, 198, 207, 212, 220, 261, 275, 305, 308, 320, 323, 326, 346, 353, 354, 358, 415 ş.a.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de către proprietari şi mai ales de arendaşi şi oamenii lor. Astfel, din plasa Blahniţa se raporta că arendaşii pretind locuitorilor „adeturi" mai mari decît cele cuvenite, în timp ce din plasa Motru se primeau plîngeri că li se impunea să facă 36 de zile de muncă clăcaşii cu patru boi, iar celor cu doi boi 27 de zile (sau să le plătească în bani cu 60 de parale ziua) [36].

Deşi nu au lipsit poruncile observatoare ale cîrmuirii ţării pentru ca arendaşii şi proprietarii să aplice corect legea [37], aceştia au continuat să asuprească abuziv pe clăcaşi. Rapacitatea lor era nemăsurată [38]. În satul Isvoral, arendaşul moşiei Albu a luat în plus, în perioada 1835—1839, 2.679 de lei, 3.441 ocale de grîu, 1.685 ocale de orz, 5.197 ocale de porumb, 423 ocale de vin şi 75 de plaste de fîn [39]. Adesea, pentru a frînge rezistenţa ţăranilor aserviţi şi a obţine sume mari de bani şi dijme, proprietarii şi arendaşii recurgeau la bătăi şi închisori (ca în cazul locuitorilor de la Tîmna, Gîrla Mare, Punghina, Bistriţa etc.) [40].

Faptele abuzive ale proprietarilor şi arendaşilor au îmbrăcat şi alte forme cum au fost întîrzierea voită a dijmuirii produselor pentru ca ţăranii să accepte pretenţiile lor [41], nerespectarea învoielilor, dijme mai mari decît zeciuiala (una din cinci sau una din trei părţi), perceperea clăcilor şi a dijmelor şi în bani şi în natură fără scăzămînt în scris, cererea unui rîndaş la mai puţin de 25 de familii de clăcaşi, strămutarea cu forţa sau ademenirea de clăcaşi şi de moşneni etc [42]. Interesaţi a avea cîţi mai mulţi clăcaşi, proprietarii au amînat ani în şir măsurarea pămîntului cuvenit clăcaşilor [43]. În documente sînt puţine cazuri de plîngeri şi cereri pentru măsurarea pămîntului legiuit şi acestea veneau de la clăcaşii aflaţi pe moşii cu mai mulţi proprietari, în partea de nord a Mehedinţiului. Documentele atestă că la Mehedinţi, în general, nu pămîntul a lipsit, ci clăcaşii cu care să poată fi muncite moşiile [44].

În cadrul relaţiilor dintre proprietari şi arendaşi, un capitol important l-au constituit învoielile agricole. Deoarece învoielile impuse de proprietari şi arendaşi erau în multe cazuri mai grele decît cele cu care ţăranii fuseseră obişnuiţi, au avut loc numeroase refuzuri şi conflicte [45].

---

[36] Doc. 110, 235.

[37] Doc. 431.

[38] În anul 1836, ocîrmuirea judeţului constata că arendaşii „(...) îndemnaţi fiind de nesăţioasa lăcomie pentru iubire de bani şi-au întins într-atît abuzurile la ale proprietăţii, încît au ajuns treba a strîmtora pe ţărani ca să plătească erbărit şi chiar pentru păsciunea păsărilor" (doc. 495).

[39] Doc. 644 şi 697.

[40] Doc. 109, 110, 138, 164, 191, 273, 281, 302, 327, 356, 376, 422, 423, 474 etc.

[41] Doc. 456, 507, 509, 510 etc. În anii 1836—1838, fînul şi cerealele rămase în cîmp nedijmuite s-au deteriorat din cauza ploilor şi a furtunilor în partea centrală şi de nord a judeţului.

[42] Doc. 285, 292, 304, 337, 354, 357, 363, 367, 369, 376, 469, 523 etc.

[43] Doc. 432, 433, 437, 441, 442, 468, 480, 513 ş.a.

[44] Vezi doc. nota 42, doc. 473 etc. Excedentul de pămînt a contribuit la înfiinţarea de noi mahalale, cătune şi sate în această perioadă.

[45] Doc. 381, 432, 490, 545, 551, 586, 589 etc.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Treptat, sub presiunea oamenilor proprietarilor şi ai arendaşilor şi cu sprijinul autorităţilor, clăcaşii erau siliţi să accepte învoieli grele, dînd zapise prin care recunoşteau că vor plăti sume mari de bani [46]. Uneori aceste învoieli erau încheiate cu concursul fruntaşilor satelor [47]. Cazurile de reuşită obţinute de proprietari şi arendaşi sînt însă, raportate la întregul judeţ, puţine. Rezultatele, în general slabe [48].

Aşezarea la „linie", acţiune concepută şi realizată în primul rînd în scopul de a întări controlul asupra clăcaşilor, pînă atunci aflaţi în aşezări mici şi dispersate, este oglindită de documente sub aspecte diferite [49] : degajarea moşiilor de locuinţe izolate ; menţinerea forţei de muncă pe moşie ; acapararea de forţă de muncă, prin strămutări, ademeniri şi aserviri de clăcaşi şi moşneni ; sustragerea moşiei de la pagube ; rezistenţă, în forme diferite, a clăcaşilor de a accepta aşezarea la „linie", refuz de a se muta, reveniri la vechile aşezări, fuga din satele aşezate la „linie", strămutări cu forţa etc. (De menţionat că acţiunea de scoatere a satelor la „linie" şi folosirea acesteia pentru acapararea forţei de muncă a generat conflicte între proprietari).

Acţiunea de aşezare la „linie" a satelor mehedinţene a întîmpinat o rezistenţă dîrză din partea locuitorilor, care nu cedau nici în faţa autorităţilor sprijinite de dorobanţi. [50] Raportată de autorităţile locale ca terminată din anul 1837, documentele ne-o dezvăluie ca nefiind încheiată nici în anul 1844, cînd se arată că 59 de sate erau neaşezate „la linie" [51].

Transformări majore au avut loc în această perioadă, ca de altfel în tot secolul al XIX-lea, în demografia şi geografia localităţilor judeţului. Pe lîngă mutarea şi reamplasarea vechilor sate „la linie", au apărut şi s-au dezvoltat aşezări noi [52], ca urmare a creşterii populaţiei judeţului [53], a politicii de populare a moşiilor cu forţă de muncă şi, după 1864, a împroprietăririlor.

Un alt capitol important al vieţii sociale mehedinţene din această perioadă, l-a constituit lupta desfăşurată de ţărănime împotriva exploatării şi a abuzurilor de tot felul. Fuga de pe moşii şi din sate ca şi

---

[46] Doc. 174, 374, 375, 482, 487, 531, 537.

[47] Doc. 193, 284, 399, 441, 453, 459, 551.

[48] Doc. 486, 490, 505, 586 etc. În temeiul vechiului obicei, locuitorii clăcaşi din diferite sate (Oreviţa, Vinju Mare, Bucura, Poroinița, Gîrla Mică, Salcia, Rocşoreni etc.) căutau să folosească pămîntul, să-şi păşuneze vitele şi să planteze viile fără nici o învoire cu proprietarii sau arendaşii. (Doc. 382, 554, 587 etc.).

[49] Doc. 318, 421, 435, 441 etc.

[50] Doc. 229, 231, 232, 274, 292, 302, 322, 338 etc.

[51] Arh. St. Buc., fond Vornicia din Lăntru, inv. 311, dosar 4745/1838, f. 191. Este cunoscut că această acţiune nu a putut să fie încheiată nici în a doua jumătate a secolului al XIX-lea şi nici după aceea, în satele de moşneni din nordul şi nord-vestul Mehedinţiului casele rămînînd răzleţite pînă în prezent, iar conacele nu au dispărut cu desăvîrşire.

[52] Doc. 243—249.

[53] În anul 1832 erau 26261 de familii, în anul 1835 — 29132 de familii, iar în anii 1859—1860 s-a ajuns la 42905 familii. (Ion Ionescu, *Op. cit.*, p. 190).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

împotrivirea cu forța în fața impilatorilor, figurează în numeroase documente, mai ales pe moșiile aflate în arendă [54].

În satele de margine, cu toate că s-a adoptat o politică fiscală mai tolerantă, fenomenul fugii a fost foarte frecvent, clăcași și sate întregi trecînd, pentru un timp, peste Dunăre [55].

Sînt documente care atestă dese situații cînd țăranii răspund fățiș, cu „zurbalîc" și „rebelie", cu „răzvrătitori" la actele de năpăstuire și împilare la care erau supuși, proprietarii plîngîndu-se și reclamînd dorobanți și porunci din partea autorităților, pentru supunerea țăranilor revoltați de la Braloștița, Zmărdăștețu, Ilovăț, Butoiești, Obîrșia, Dumbrăvița, Iablanița, Verbicioara etc. [56]

Frămîntările și manifestările de luptă ale țărănimii mehedințene de la începutul secolului al XIX-lea erau expresia nemulțumirii acesteia față de regimul clăcii și lipsa de pămînt. În comisia proprietății, la 1848, țăranul Gh. Scurtulescu din Pristol, exprimînd punctul de vedere al țărănimii mehedințene,arată că „...ne-am pomenit prin silnicie cu jug de fier pus pe capul nostru... [57]". Participarea țărănimii mehedințene la revoluția de la 1848 exprima, la rîndul său, voința acestei clase sociale [58].

După reprimarea revoluției, frămîntările și lupta țărănimii mehedințene au continuat, din cauza ocupațiilor străine din anii 1848—1849 și 1853—1855 aceste mișcări avînd și caracter național. Aceste frămîntări au culminat cu răscoalele țăranilor și grănicerilor din sud-estul Mehedințiului, în anii 1853—1854 [59].

Cauzele permanente ale frămîntărilor și luptei țărănimii erau însă cele de ordin social. Așezămîntul lui Barbu Știrbei din anul 1851, în baza căruia țăranii clăcași au devenit chiriași pe pămîntul proprietarilor, nu a adus îmbunătățiri majore pentru țărănime. Datorită noilor relații de producție în agricultură, exploatarea muncii țărănimii chiriașe a devenit chiar mai accentuată, ceea ce a constituit o frînă pentru dezvoltarea mai rapidă și larg cuprinzătoare a gospodăriilor țărănești mehedințene.

În ceea ce privește situația grea a țărănimii mehedințene, aceasta a fost recunoscută, în octombrie 1851, de însuși domnul țării, Barbu

---

[54] Doc. 105, 112, 113, 161, 170, 229, 275, 299, 301, 316, 317, 320, 323 și foarte multe alte documente. Dintre satele confruntate cu fuga locuitorilor menționăm Bahna, Ilovița, și Vîrciorova, Bîcleșu și Corzu, Cujmirul și Pristolul, Pădina, Calafat, Plopșoru, Caraula și Virtop, Salcia, Cătunul, Brănești, Pătulele, Poiana Pleniței, Topolnița, Obîrșia și Izimșa, Bucovicioru, Girla, Dălanțu, Miluta, Sopotu, Morile, Gvardenița și Bălăcița, Sura. Un caz special l-a constituit moșia Ascunsa din sud-estul județului, unde în anii 1831—1835, s-au adunat clăcași din satele Salcia, Obîrșia, Izimșa, Calafat, Cîlcești ș.a.

[55] Doc. 89, 339, 350, 338, 389, 472 ș.a. Reîntoarcerile aveau loc după un număr de ani, pentru a putea scăpa de obligațiile rămase neachitate.

[56] Doc. 128, 275, 300, 351, 373, 418, 453, 499, 502, 503, 504, 524 etc.; cf. N. Chipurici, M. Mănescu, *Mehedințiul sub steagul revoluției române de la 1848*, Drobeta-Turnu Severin, 1978, p. 20, 22, 26—27, 33—34.

[57] D. C. Sturza-Scheianu. *Acte și legiuiri privitoare la chestia țărănească*, seria 2-a, vol. 1, Buc., 1907, p. 476—477.

[58] Pe larg la N. Chipurici, M. Măneanu, *op. cit.*, p. 9, 11.

[59] Pe larg la V. Demetrescu, *Un episod din timpul războiului ruso-turc din anii 1853—1854 sau revolta Scurtulescului*, T. Severin, 1888.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Ştirbei, venit, pentru a doua oară, în vizită la Turnu Severin [60] iar în ceea ce priveşte frămîntarea şi împotrivirea ţărănimii la noua legiuire, în porunca Departamentului din Lăuntru din decembrie 1851 se arăta: „Pretutindeni sătenii locuitori pe moşii străine refuză să se înţeleagă cu proprietarii pentru punerea în lucrare a dispoziţiilor noii legiuiri pentru ale proprietăţii, cu începere de la sfîntul Gheorghe 1852" [61].

În anii următori documentele consemnează numeroase exemple de asuprire nemiloasă şi proteste ale ţăranilor [62], de încălcări ale proprietăţii [63] şi de conflicte violente nu numai în satele mărginaşe de la Dunăre, ci şi în satele moşneneşti din partea de nord a Mehedinţiului [64].

Un capitol deosebit în viaţa socială a satelor mehedinţene din această perioadă l-a constituit evoluţia obştilor moşneneşti.

În geografia Mehedinţiului, partea de nord era aproape compact populată cu sate moşneneşti, comunităţi izolate aflîndu-se şi în alte părţi, inclusiv în partea de la Dunăre a judeţului. În deceniile de mijloc ale secolului al XIX-lea, populaţia acestor sate dădea circa o treime din populaţia rurală a Mehedinţiului şi 8608 din proprietari de pămînt în devălmăşie [65].

Efectele pătrunderii relaţiilor de producţie capitaliste şi-au pus amprenta şi pe evoluţia acestor obşti moşneneşti, determinînd două importante procese sociale oglindite şi în documentele catalogate: continuarea în mod accentuat a disoluţiei obştilor (avînd ca rezultat împărţirea pămîntului comun între cetele şi familiile de moşneni, ieşirea din indiviziune şi transformarea, tot mai mult, a proprietăţii „devălmaşe", în proprietate particulară) şi o luptă dîrză a obştilor împotriva actelor de cotropire venite din exterior, mai ales din partea marilor proprietari.

Cele două direcţii menţionate în evoluţia obştilor moşneneşti din Mehedinţi sînt bogat atestate de exemplele cuprinse în documentele catalogate.

În ceea ce priveşte disoluţia obştilor moşneneşti, documentele pun în evidenţă o accentuare a acestui proces după anul 1840, pe calea hotărniciilor şi a alegerii părţilor de moşie cuvenite foştilor devălmaşi, prilejuri cu care au avut loc, adesea, conflicte între cete şi obşte, aduse spre soluţionare în justiţie, în îndelungate şi costisitoare procese. Dintre acestea remarcăm procesul dintre obştile moşnenilor Izverceni şi Gornoviceni pentru hotarul comun, proces început în secolul al XVIII-lea şi continuat în tot secolul al XIX-lea, pe cel dintre moşnenii

---

[60] Grigore Miculescu, *Descrierea voiagelor măriei sale domnului Barbu D. Ştirbei în judeţul Mehedinţi*, Ediţia a 2-a, Buc., 1875, p. 8 şi 14.

[61] Al. Bălintescu, *Problema ţărănească în Oltenia în secolul al XIX-lea. Documente*, Buc., 1967, p. 325. Vezi şi doc. 734, 735 şi 739.

[62] Doc. 722, 729, 744, 746, 752, 758, 761, 786 ş.a.

[63] Doc. 720, 724, 725, 727, 729, 763, 764, 782, 784, 786, 787.

[64] Doc. 716—718, 722, ş.a. N. Chipurici, M. Măneanu, *op. cit.*, doc. 80, 82, 84, 86, 87 şi 90.

[65] Ion Ionescu de la Brad în *Agricultura română din judeţul Mehedinţi* (Buc. 1868), la pagina 137 arată că în judeţ erau 10881 de proprietari, din care 8608 moşneni, proprietari în devălmăşie cu 142637 pogoane.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Podeni, Păpești, Enculești, Negoiești, Pătrutești și Negrușani pentru hotarul Podeni și altele [66].

O altă cale de dezagregare a proprietății devălmașe a fost vînzarea și zălogirea pămîntului la care moșnenii erau siliți din lipsă de bani, situație de care profitau deținătorii de capital, fie că erau boieri sau negustori, fie că erau elemente înstărite din sînul obștei [67].

Tendințele și penetrațiile din afară în pămîntul comun al obștei au declanșat opoziția moșnenilor, ajungîndu-se la procese în justiție [68] și împotriviri cu forța. Așa s-a întîmplat, spre exemplu, la Mărășești unde, conflictul, ajuns la proporții neașteptate după 1848, (moșnenii s-au retras în munte unde au făcut tabără militară) a durat pînă la sfîrșitul secolului, moșnenii necedînd nici unei presiuni [69]. O situație asemănătoare s-a produs la Cloșani față de boierul Barbu Viișoreanu [70], la Prunișor față de boierul Costache Glogoveanu și oamenii săi alungați cu forța din hotar [71] precum și în alte părți [72].

Din documentele perioadei 1831—1864 rezultă că pătrunderea relațiilor capitaliste în viața satelor mehedințene a fost însoțită de intensificarea exploatării maselor țărănești, accentuarea procesului de stratificare și pauperizare în rîndul acestora, de deteriorarea condițiilor lor de viață. Creșterea și presiunea demografică, în cadrul relațiilor de producție ale perioadei și în condițiile unei productivități scăzute și a unei zestre tehnice înapoiate, au contribuit în aceiași direcție a deteriorării condițiilor de viață ale țărănimii. Autoritățile nu au scăpat această situație neobservată. Pe cale administrativă și, din 1851 și legislativă, au căutat să o controleze și să aducă unele ameliorări. Dar dezvoltarea și modernizarea generală a societății românești necesita, în mod obiectiv, schimbări structurale. Unirea Moldovei cu Țara Românească în anul 1859 a creat cadrul necesar reformelor majore, pentru ca în anul 1864, țărănimea să obțină reforma agrară și împroprietărirea foștilor chiriași.

*

În anii 1859—1860, populația rurală a județului Mehedinți cuprindea două mari categorii sociale : peste 25 089 de familii de țărani chiriași și aproximativ 9 000 de familii de moșneni care stăpîneau, în devălmășie, 142 637 de pogoane de pămînt, situate, mai ales, în partea de nord cu terenuri sărace, slab productive [73]. Dintre țăranii chiriași

---

[66] Doc. 628, 634, 643, 646, 650, 652, 656—661, 663, 668, 679, 682, 685, 701, 706, 712, 836, 1124—1126, 1041.

[67] Doc. 630, 633, 638, 651, 694, 708, 715, 1037.

[68] Doc. 669, 670, 690, 691, 702, 711, 720, 724.

[69] Doc. 716, 717, 718, 722, 1107 și 1136.

[70] N. Chipurici, M. Măneanu, *op. cit.*, p. 86—90 și doc. 792, 793, 1111, 1123 ș. a.

[71] Doc. 709—710 ș.a.

[72] Doc. 725, 727, 728, 729, 803, 819 ș.a.

[73] În cele șapte plăși ale județului cu un total de 189 de comune (349 de cătune) erau 39922 de familii. Pe proprietăți particulare erau, în anii 1859—1860, 17026 de familii de chiriași, iar pe cele ale statului 8355 de familii. In anul 1864 s-au înregistrat cu 3527 de familii mai puțin ; 21708 față de 25089 în anul 1859.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

10 062 de familii deţineau numai pogoanele „legiuite", 12 223 de familii aveau şi „prisoase", iar 2 804 de familii nu deţineau nici pogoanele „legiuite" [74] Venitul obţinut de ţăranii clăcaşi mehedinţeni în anul 1859 a fost de 433 904 galbeni, pentru care au prestat, în acelaşi an, 60 995 de zile de clacă ţăranii chiriaşi cu 4 boi, 266 654 de zile cei cu 2 boi, şi 613 613 de zile cei numai cu braţele. În total 941 262 de zile de clacă. Valoarea dărilor în natură s-a ridicat la 762 760 lei şi acelor în bani la 514 258 lei.

Promulgarea şi aplicarea legii rurale din 14 august 1864 a adus schimbări însemnate în situaţia social-economică a ţărănimii aservite mehedinţene. În ce priveşte aplicarea legii, aceasta a provocat frămîntări mari datorate atitudinii şi modului cum au acţionat proprietarii de moşii, comisiile locale de delimitare şi reprezentanţii administraţiei judeţene.

Din documente rezultă numeroase întîrzieri în delimitarea loturilor cuvenite ţăranilor. Aşa s-a întîmplat la Baia de Aramă, Tarniţa, Orzeşti, Jidoştiţa, Banoviţa şi în alte părţi ale judeţului, mai ales în plasa Motru de Jos unde, în toamna anului 1864, proprietarii au protestat şi refuzat să participe la alegerea delegaţilor pentru comisia de delimitare pe plasă antrenînd în această acţiune şi un număr de primari comunali [75].

Urmărid să menţină terenurile cele mai bune de pămînt pentru ei şi neţinînd seama de poziţia loturilor muncite pînă atunci de ţărani, proprietarii au găsit diferite mijloace de a eluda legea. Astfel de cazuri au avut loc în zona culinară şi de munte a judeţului cu mari întinderi de pămînt slab productiv şi degradat [76], dar şi în zona de cîmpie, la Oreviţa şi Vînjuleţ [77], la Braniştea, Burila şi Oprişor [78].

Actele de nepunere în posesie a ţăranilor împroprietăriţi au provocat nemulţumiri şi plîngeri, procese în instanţele de judecată, cum au fost cele din anii 1868—1875 ale locuitorilor din satele Apa Neagră, Almăjel, Salcia, Ţînţaru, Baia de Aramă ş.a. [79]

Au fost proprietari şi arendaşi care au delimitat în aşa fel loturile împroprietăriţilor încît, lăsîndu-i fără căi de acces şi surse de apă, îi sileau ori să accepte învoieli grele, ori să renunţe la loturi din cauza inaccesibilităţii terenurilor, cum s-a întîmplat la Tarniţa [80].

---

[74] Cei mai mulţi ţărani numai cu pogoanele „legiuite" se aflau în plasa Motru de Jos (3148 de familii faţă de celelalte plăşi cu de la 1760 de familii în jos) şi cele mai multe familii de chiriaşi care aveau şi „prisoase" în plăşile Cîmpul (3742 de familii), Blahniţa (3369 de familii) şi Dumbrava (2256 de familii). Cele mai multe familii cu pămînt puţin se aflau în plăşile Blahniţa (986), Motru de Jos (597) şi Cîmpul (480).

[75] Nichita Adăniloaie, Dan Berindei, *Reforma agrară din 1864*, Ed. Acad. R.S.R., Buc., 1967, p. 266 şi Constantin C. Giurescu, *Viaţa şi opera lui Cuza Vodă*, Buc., 1970, p. 280. Doc. 843, 869, 874, 877, 921, 934, 967, 996, 1010, 1099 ş.a.

[76] Doc. 860, 900, 921, 930, 931, 935, 943, 963, 978, 996, 1075, 1192, 1203, 1254.

[77] Doc. 972, 979, 1021, 1024.

[78] Doc. 1122, 1164, 1170, 1174, 1177, 1225.

[79] Doc. 882, 905, 910, 913, 915, 924, 949, 992, 1029, 1032, 1050, 1120, 1152, 1165, 1199, 1206 s.a.

[80] Doc. 904, 922, 933, 946, 947.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Nemulțumiri și judecăți în instanță au declanșat și greșelile comise de comisiile de delimitare și inginerii verificatori, țăranii fiind acuzați că au ocupat mai mult teren (la Bărboiu, Bresnița, Atîrnați, Izvoral, Ploștina, Șișești, Siacu, Valea Boierească etc.) [81], iar arendașii acuzați că au reținut pe seama moșiei din suprafața pămîntului cuvenit țăranilor împroprietăriți (la Almăjel, Braniștea, Burila Mare, Bistrița, Balotești, Obîrșia, Oprișor, Izvoarele, Văgulești, Viașu etc.) [82].

În unele părți, asemenea greșeli au determinat conflicte violente, cu bătăi și arestări, deoarece chiriașii ocupaseră, semănaseră și recoltaseră terenurile de mai mulți ani (la Bărboiu, Baia de Aramă, Samarinești, Batoți etc.) [83].

Lipsa de terenuri supuse împroprietăririi (mai ales în partea de nord a județului) a determinat cumpărarea de loturi din domeniile statului [84].

Cu toate greutățile și limitele sale, legea rurală din 1864 a făcut posibilă împroprietărirea a circa 21 000 de familii de țărani din județul Mehedinți care au primit 90 187 de pogoane și 631 de stînjeni în proprietățile particulare și 54 120 de pogoane și 261 de stînjeni pe domeniile statului. Răscumpărarea clăcii pentru cele 144 307 pogoane de pămînt date țăranilor mehedinteni s-a ridicat la suma de 2 013 656 lei.

În plan economic aplicarea legii a contribuit la creșterea puterii economice a gospodăriilor țărănești mehedințene și a participării acestora la formarea venitului statului și al comunelor. Cultura cerealelor și comerțul de cereale au devenit preponderente în județ. Avîntul comerțului a contribuit la dezvoltarea orașului Turnu Severin și a portului acestuia. Legea a deschis calea propășirii ecnoomice și sociale a populației rurale mehedințene.

Din punct de vedere social, sporirea numărului de țărani proprietari de pămînt a contribuit la schimbări în structura societății și a țărănimii.

Dar, cu toate urmările pozitive, documentele vremii relevă că, prin lege, s-a recunoscut țăranilor suprafețe prea mici de pămînt pentru cultură (ținînd seama și de inventarul agricol rudimentar care nu permitea o agricultură intensivă) și insuficient pentru creșterea vitelor. Spre sfîrșitul secolului, problema pămîntului și a stării materiale a țărănimii mehedințene a redevenit presantă, în condițiile divizării loturilor primite între descendenții familiilor împroprietărite.

În privința modului de organizare al muncii pe moșiile rămase în stăpînirea proprietarilor, la Mehedinți se constată o relativă creștere a arendării și, în general, de sporire a dijmelor, clăcilor și altor obli-

---

[81] Doc. 894, 901, 915, 924, 929, 944, 975, 1008, 1010, 1150.
[82] Doc. 908, 910, 990, 991, 1113, 1122 ș.a.
[83] Doc. 856, 869, 949, 961, 975, 985, 995, 1033 ș.a.
[84] După 1881 tinerii căsătoriți au acceptat loturi în zona de cîmpie a județului.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

gații [85]. Învoielile agricole, mai ales a celor pentru vite, au avut consecințe negative pentru situația economico-socială a țăranilor care, pe lîngă pămîntul primit, munceau „prisoase" la proprietari [86]. Învoielile fiind tot mai grele, ei au fost nevoiți să reducă numărul de vite pe care le creșteau, să se limiteze la munca și roadele lotului primit la împroprietărire, să-și limiteze sursele de venit și condițiile de viață și, concomitent, posibilitățile de a achita obligațiilor fiscale către stat și comună.

La sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea în economia Mehedințiului agricultura era ramura dominantă. Populația de la sate reprezenta 93% din totalul de locuitori ai județului, fiind principala clasă socială producătoare de bunuri și de valori [87].

Cu privire la relațiile agrare în județ și evoluția lor după 1864, documentele conțin date valoroase pentru cercetarea științifică.

Din chestionarele satelor întocmite în martie 1906 rezultă că, în acest județ, erau 176 de proprietari care dețineau moșii mai mari de 100 de ha. Din punct de vedere teritorial-administrativ aceste moșii aparțineau unui număr de 86 de comune [88]. Față de harta geografică

---

[85] Ion Ionescu de la Brad constată că, după reformă, proprietarii și arendașii căutau să obțină venituri sporite, înăsprind învoielile, clăcile și taxele pentru pășunatul vitelor. Obligați fiind să răscumpere claca veche și să o facă pe cea nouă, ei au fost nevoiți să reducă numărul de pogoane ce le puteau lucra ca prisoase și să micșoreze numărul de vite pe care le creșteau și astfel să scape de învoielile grele pentru pășunatul vitelor (Ion Ionescu, *op. cit.*, p. 289 și doc. 1288). Documentele catalogate atestă multe cazuri de învoieli grele impuse țăranilor (la Balotești, Cocorova, Corlățel, Dîrvari, Pitulași, Țigănași etc.), abuzuri comise de proprietari și arendași, precum și acte de refuz de a se învoi pentru vite, de neplată a datoriilor, de ocupare cu forța a pămîntului etc. (Doc. 840, 847, 864, 869, 873, 877, 887, 908, 911, 916—918, 957, 959, 987, 993, 1006, 1011, 1016, 1026, 1060, 1151 pentru învoieli agricole grele ; doc. 981, 1148, 1241, 1249, 1282 și 1283 pentru taxe și obligații grele pentru pășunatul vitelor ; doc. 1106, 1166, 1187, 1230, 1246, 1273 pentru împotriviri ; doc. 950, 968, 1015, 1017, 1018 și 1057 pentru incendierea bunurilor proprietății ; doc. 1065, 1104, 1168, 1171, 1186, 1187, 1251 pentru acte de violență).

[86] Doc. 908, 937, 960, 1151, 1237 ș.a.

[87] Dem. Stăncescu, în lucrarea sa *„Geografia județului Mehedinți"* T. Severin, 1892, la pagina 43—44 arată că județul avea o suprafață de 5420 km.² (1.900.000 de pogoane) din care 270000 de pogoane cu semănături, 36000 de pogoane cu viță de vie și 300000 de pogoane cu păduri, restul fiind ocupat cu munți, bălți, rîuri, drumuri, vetrele satelor și orașelor și terenuri necultivate. În cele două orașe ale județului trăiau peste 14000 de locuitori la T. Severin și sub 2000 la Baia de Aramă (Ibidem, p. 39). Datele privitoare la numărul populației diferă. G. D. Scraba indică 55447 de capi de familie și 250424 de locuitori (*Starea socială a sătenilor,* Buc., 1907, p. 16) iar pr. G. Gologan 52058 de familii din care 3500 în cele două orașe ale județului. („Anuarul" 1906 editat de Episcopia Rîmnicului Noului Severin, p. 685).

[88] Cîte unul sau doi proprietari de moșii mai mari de 100 de ha se aflau în 66 de comune (16 la Cloșani, 10 la Bucura, 7 la Balotești, cîte 6 la Gogoșu și Vlădaia cîte 4 la Balta Verde, Poroina Mare, Salcia și Valea Anilor și cîte 3 la Bălăciță, Bălțații de Jos, Căzănești, Dîrvari, Drincea, Greci, Izvorul Aneștilor, Izvorul Bîrzii, Miculești, Prisăceaua și Plopi). Chestionarele a 91 de comune răspund că nu au proprietari cu moșii de peste 100 de ha., între acestea aflîndu-se comunele Batoți, Butoiești, Bîltanele, Bresnița-Motru, Cujmir, Cernaia, Flămînda, Gura Motrului, Hinova, Pădina Mare, Ploștina, Pristol, Tîmna, Vînători

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

a județului, marea proprietate era concentrată în jumătatea de sud a județului, la nord de linia Turnu Severin-Strehaia existînd numai zone mici în jurul orașului Turnu Severin, Căzănești, Ciovîrnășani-Ilovăț și pe Valea Motrului spre Glogova.

La polul celălalt se aflau gospodăriile țărănești fără nici o brazdă de pămînt de muncă : 440 la Orpișor, cîte 300 la Ghelmegioaia și Slașoma, 259 la Bălăcița, cîte 200 și peste la Glogova, Gogoșu, Iablanița, Jidoștița, Ponoarele și Salcia, peste 100 sau 150 la Albulești, Balta Verde, Branistea, Balotești, Cremenea, Corlățel, Cujmir, Dîrvari, Flămînda, Gruia, Gîrla Mare, Gvardenița, Jiana, Pătulele, Priscăceaua și altele [89]. În total aproximativ 8 770 de familii. Împreună cu gospodăriile țărănești care nu aveau pămînt suficient de muncă și pentru hrana vitelor ajungeau la 50% [90].

Procesul de diferențiere socială în rîndul populației rurale și sporul demografic mare din familiile țăranilor au avut ca urmare divizarea ori pierderea micii sale proprietăți de moștenire sau a lotului de împroprietărire [91]. Acest proces a fost mai larg și mai adînc în satele împroprietărite din partea de cîmpie și de colină a județului. În satele moșnenești, proprietatea în devălmășie a făcut mai anevoioasă înstrăinarea pămîntului prin vînzare. Dar această situație a generat nenumărate procese în justiție și, ca o consecință, numărul judecătoriilor rurale a crescut în județ, iar taxele și practicarea mitei au sărăcit pe țărani [92].

În ceea ce privește modul de organizare a exploatării marii proprietăți funciare, documentele înregistrează, pentru anul 1905/1906 un număr de 149 de moșii în regie proprie ș 128 date în arendă [93]. În vara anului 1907 situația era relativ schimbată, oglindind o ușoară tendință spre exploatarea moșiilor în regie proprie. Astfel, 184 de proprietari își exploatau moșiile în regie proprie și 106 le aveau arendate [94].

Învoielile agricole pentru pămîntul de muncă și izlaz pentru vite erau formele principale de asigurare a necesarului de forță de muncă pentru exploatarea moșiilor ca și pentru nemiloasa dijmuire a țăranului de produsele muncii sale, obținute de pogoanele proprietarului.

și altele din cîmpia și dealurile Mehedințiului. (Arh. St. Drobeta Turnu Severin, colecția Documente, XI/1, 1201, file).

[89] Doc. 1313, 1314, 1317, 1319, 1320, 1322, 1330, 1331, 1334, 1337, 1339, 1343, 1344, 1358, 1364, 1367, 1368, 1375, 1382, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1398, 1401, 1413, 1435 1443, 1447, 1458, 1467, 1478 ș.a.

[90] Lipsa de pămînt pentru hrană și izlaz pentru pășunatul vitelor figurează prezentată în chestionarele din 1906 ca fiind una din relele cele mai mari din viața locuitorilor, rezolvarea urmînd să se facă pe seama marii proprietăți funciare particulare și de stat. (Doc. 1312—1491).

[91] Documentele menționează acest proces sub formularea de „împărțire în curele" (Doc. 904, 922, 930, 933, 946, 947 sau 1395, 1396, 1419, 1430, 1433, 1444, 1476, 1483 ș.a.).

[92] Doc. 1447. Arh. St. Buc., fond Ministerul de Justiție, Direcția juridică, dosar 154/1907, f. 3—4.

[93] Doc. 1312—1490.

[94] Cf. Nicolae Chipurici, *Aspecte ale situației economice și sociale a județului Mehedinți în chestionarul general al satelor din 1906*, în „Mehedinți — istorie și cultură", 1978, p. 236.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Arendarea și subarendarea pogoanelor cu bani către țărani se practica în foarte mică măsură în județ, deoarece venitul anual adus de un pogon de pămînt arendat în bani era de numai 15—35 lei, în timp ce prin învoieli agricole proprietarii și arendașii își asigurau, fără nici o plată, jumătate sau chiar mai mult din recoltele produse pe pogoanele muncite cu dijmă, precum și necesarul de zile de muncă pentru a-și lucra pe seama lor, de la arat și însămînțat pînă la magazie, pătul sau schelă, pogoanele exploatate în regie proprie sau prin intermediul arendașului [95].

Documentele ne relevă date interesante despre practica învoielilor agricole în județul Mehedinți. În primul rînd, învoielile agricole nu se făceau în scris și erau rare ori respectate de proprietari și arendași. Pe baza datelor din documente se poate estima că numărul familiilor învoite cu dijmă și alte obligații de muncă la proprietari și arendași era în județ de peste 17 000 aparținînd unui număr de 118 comune [96].

Se evidențiază constatarea că obligațiile țăranilor învoiți cu proprietarii și arendașii pentru pămînt de muncă și izlaz pentru vite a cunoscut, de la 1864—1905, o traiectorie ascendentă tot mai împovărătoare. Dijma a crescut de la o parte din zece părți la una și una sau în parte[97]. Numărul zilelor lucrate în contul pogoanelor primite pentru muncă cu dijmă a crescut, de asemenea, practic asigurînd complet necesarul de forță de muncă pentru pogoanele lucrate pe seama proprietarului.

Sub aspect cantitativ, învoielile agricole practicate difereau de la o zonă la alta, de la o localitate de alta, în unele cazuri chiar pe aceeași moșie, în funcție de calitatea pămîntului. Dar principala cauză a schimbării învoielii agricole a fost lăcomia fără margini a arendașilor și proprietarilor de a profita de pe urma moșiilor. Ilustrative din acest punct de vedere sînt precizările din unele documente. Asftel, învățătorul M. Stănescu, fost arendaș, arăta : „După cum se poate ști din trecut, învoielile erau din 10 una, cari cu timpu s-au tot schimbat încît astăzi pămîntul se muncește una și una. Cauzele schimbării au fost : înmulțirea populației, intrarea pămîntului în valoare prin scumpirea arenzilor moșiei și mai presus de toate hălăpia arendașilor de a profita înzecit și încă și mai mult din produsele moșiei peste arenda dată pe dînsa. În timpul cît această moșie a statului se arenda, pînă nu s-a dat în loturi la săteni (1901), contractele de învoială erau unele decît altele mai împovărătoare, cu tot felul de dări ca ouă, pui de găină, miei, purcei etc etc“ [98].

Schimbarea unui sistem de învoială cu altul, arăta învățătorul de la Podul Grosului, se datora „uzului și concurenței“ [99].

Învățătorul din Prisăceaua arăta : „În anul acesta (1906) a ridicat (arendașul) învoiala așa de mult, încît oamenii n-au mai putut pune nici un grîu, rămînînd într-o atare disperare încît dacă nu le va da

---

[95] Doc. 1312—1400.
[96] N. Chipurici, *op. cit.*, p. 238.
[97] Idem, ibidem.
[98] Idem, p. 238.
[99] Idem, *ibidem*, v. și doc. 1442.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pămînt va face revoltă“ [100]. Învoieli agricole deosebit de grele erau şi în alte părţi ale judeţului : la Bălăciţa [101], Bistriţa [102], Bicleş [103], Botoşeşti [104], Broscari [105], Buşu [106], Cujmir [107], Cleanov [108], Devesel [109], Gruia [110], Glogova [111], Jiana Mare [112], Oprişor [113], Salcia [14] etc. La Oprişor, spre exemplu, pentru arendaşi se munceau 4 pogoane grîu cu toată munca, 4 pogoane porumb cu sămînţă ţăranului, dînd jumătate din recoltă arendaşului. De pe pogoanele luate cu dijmă, ţăranul dădea jumătate din recoltă. Făcea două zile cu carul, două zile cu braţele, transportul a 140 ddal la schelă, mai da 50 maldăre coceni, 5 lei taxe de ierbărit pentru vita mare, 1,50 lei pentu vita mică, 2 lei pentru o capră. În caz că nu putea să secere pogonul de grîu, plătea 20 de lei. Primea să lucreze pentru el 4 pogoane cu grîu şi patru pogoane cu porumb. Dijma era una şi una la răzor şi din trei părţi una la prisoase. Pîndăritul era de 4 tîrne de porumb (2 ddal. tîrna) şi 20 de snopi de grîu (6 ddal.) [115].

Erau deci puţini proprietari şi arendaşi care se limitau numai la dijmă. Ţăranul învoit era obligat, aproape fără excepţie, la zile de muncă cu braţele, zile de muncă cu carul, transportul produselor de la moşie la magazie, pătul, schelă sau tîrg spre vînzare, patru sau mai multe pogoane de pămînt erau muncite cu culturi de grîu şi de porumb complet pe seama stăpînului. Pe unele moşii se practica darea din fasoale, dovleci, din snopii de grîu sau porumb pentru pîndărit, din coceni, o litră de brînză pentru oaie mulgătoare, ouă şi pui de găină etc.

După nedreapta repartiţie a pămîntului şi învoielile agricole grele şi foarte grele, o altă realitate economico-socială, dezvăluită de documente, este lipsa izlazurilor pentru vitele locuitorilor satelor sau insuficienţa şi proasta lor calitate [116]. Această situaţie, în contradicţie cu interesele economice şi tradiţiile de crescători de vite ale ţăranului mehedinţean, a determinat, la rîndu-i, alte consecinţe negative în plan economic-social. Pentru a-şi putea creşte şi întreţine vitele necesare muncilor agricole şi gospodăriei în general, ţăranii au fost nevoiţi să se învoiască cu proprietarii de moşii pentru păşunatul vitelor lor, acceptînd

---

[100] Doc. 1447.
[101] Doc. 1321.
[102] Doc. 1325.
[103] Doc. 1326.
[104] Doc. 1330.
[105] Doc. 1335.
[106] Doc. 1341.
[107] Doc. 1368.
[108] Doc. 1352.
[109] Doc. 1372.
[110] Doc. 1396.
[111] Doc. 1388.
[112] Doc. 1412.
[113] Doc. 1430.
[114] Doc. 1458.
[115] Doc. 1430.
[116] Doc 1318—1491. Un număr de 58 de comune din judeţ erau complet lipsite de terenuri pentru izlaz, totuşi se plăteau taxe pentru ierbărit. De la 77 de comune s-a răspuns că izlazurile sînt insuficiente sau au terenuri accidentate.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

taxe şi obligaţii grele. Astfel, documentele ne dezvăluie taxe de ierbărit care variau între 1—20 lei pentru o vită mare, sau 1—13 zile de muncă în folosul proprietarului sau arendaşului şi de la 0,50—3 lei pentru o vită mică, sau pînă la 3 zile de muncă [117]. Pentru o pereche de boi se făceau pogoane de arătură şi transporturi, iar pentru oile mulgătoare pe unele moşii se da suhat [118]. Aceste obligaţii se practicau şi cînd păşunatul vitelor se făceau numai pe mirişti [119]. În astfel de condiţii creştarea vitelor devenise o problemă grea, o povară şi nu o sursă de progres pentru gospodăria ţărănească mehedinţeană.

Legumicultura se practica aproape în fiecare gospodărie ţărănească, pe suprafeţe mici şi pentru necesarul, mai ales, de ceapă şi usturoi al familiei pe timpul verii. Pentru iarnă, aprovizionarea se făcea de la Turnu Severin şi tîrgurile din judeţ. Cu excepţia locuitorilor din comuna Burila Mică, Bistriţa, Oreviţa şi Izvoarele, pentru care grădinăritul devenise o sursă de venit, această ramură economică era lăsată pe seama a cîţiva proprietari şi arendaşi de la cîmpie care practicau grădinăritul cu forţă de muncă calificată străină [120].

Din cauza pătrunderii bumbacului în casa ţăranului şi a anilor secetoşi (1902—1906), cultura inului şi a cînepii decăzuse [121]. O situaţie asemănătoare cunoştea şi creşterea viermilor de mătase, în timp ce pomicultura constituia sursă de venit doar pentru puţine sate mehedinţene [122].

Sub aspectul participării la schimbul de bunuri, în general gospodăria ţăranului mehedinţean producea cantităţi mici de marfă. Ceea ce vindea, nu întotdeauna prisosea pentru familia sa. Pentru a face banii necesari achitării impozitelor, a taxelor de tot felul şi a dobînzilor către bănci şi cămătari, vindea din strictul necesar al familiei sale. Vindea şi era înşelat şi jecmănit de tot felul de samsari de cereale şi de vite care îl aşteptau la Şimian, Hinova, în schelele de la Dunăre şi la Turnu Severin, de cei peste 468 de cîrciumari, de negustorii de prăvălii de la Pătule, Gvardeniţa, Gruia, Halînga, Ciovîrnăşani, Simian, Bistriţa, Hinova, Rogova, Vînju Mare, Gîrla, Broşteni şi Strehaia cu mărfuri de proastă calitate şi la cîntar, de tot felul de intermediari care, aşa cum menţionează documentele, treptat, ajungeau arendaşi şi proprietari de moşii [123].

Hatîrul în justiţie şi în administraţie, lipsa de încredere în proprietar şi arendaş, precum şi efectele crizei economice de la începutul secolului nostru şi condiţiile climaterice nefavorabile cîţiva ani în judeţ au contribuit la complicarea şi agravarea raporturilor sociale în viaţa satului mehedinţean [124].

---

[117] N. Chipurici, *op. cit.*, p. 240.
[118] Ibidem.
[119] Doc. 1375, 1384, 1471, 1476 ş.a.
[120] N. Chipurici, *Op. cit.*, p. 240.
[121] Ibidem.
[122] Ibidem.
[123] Ibidem.
[124] Ibidem.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Concluzia generală rezultată din documente este că starea economică și socială a satului mehedințean era bîntuită de contradicții grave și cronice, că acestea se acumulaseră într-atît încît declanșarea de conflicte violente era doar o chestiune de timp. De aceea, flăcările răscoalei țărănești s-au aprins, în zilele de 12—18 martie 1907 și la Mehedinți, cu toate măsurile militare luate de generalul Lambrino, comandantul Diviziei I-a cu sediul în Turnu Severin. Reprimarea a fost nemiloasă și urmările tragice, dar răscoalele țăranilor au rămas pline de învățăminte în istoria țării noastre.

N. CHIPURICI

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

NOTĂ ASUPRA CATALOGULUI

Prezentul volum cuprinde numai documente locale, din depozitele Arhivelor Statului din Drobeta-Turnu Severin, privitoare la relaţiile agrare şi viaţa socială în judeţul Mehedinţi în secolul al XIX-lea. Acestea oglindesc mai de aproape şi deci mai veridic şi mai amplu manifestările concrete ale fenomenelor sociale, ceea ce le conferă un grad sporit de credibilitate.

În acest catalog au fost incluse 1.529 documente create de instituţiile mehedinţene între anii 1800—1907. Sînt documentele, de regulă, cele mai semnificative şi mai valoroase care oferă cercetătorului „un dosar" al istoriei agrare a Mehedinţiului pe durata a mai bine de un secol. Documentele privitoare la stadiul în care se ajunsese în judeţ, pînă la anul 1831 cu aplicarea Legiuirii Caragea, chestionarele din martie 1906 privind starea economică şi socială, evoluţia relaţiilor agrare în satele judeţului după reforma agrară din anul 1864 precum şi alte documente sînt, prin conţinutul şi ineditul datelor, de o valoare deosebită.

Acţiunea de depistare a documentelor care răspund problematicii catalogului a cuprins toate fondurile şi colecţiile arhivistice de la Drobeta Turnu Severin, dar bogăţia documentelor privind mai ales perioada 1831—1839 a impus o riguroasă selecţionare, pentru catalogare alegîndu-se documentele după criteriul valoric. S-a renunţat, astfel, la jalbele individuale ale ţăranilor şi la procedura declanşată de acestea, la zapisele şi actele de vînzări, la cauzele mărunte introduse în judecată, la foile de zestre (dotă), la diate, tutele, ipoteci, licitaţii (scoateri la mezat) precum şi la partaje pentru bunuri imobiliare şi mobiliare [1].

În urma acestei acţiuni de selecţionare, documentele catalogate aparţin următoarelor fonduri arhivistice : Prefecturii judeţului Mehedinţi, subocîrmuirilor plăşilor : Baia, Cimpul, Dumbrava, Motru şi Ocolul, Tribunalului judeţean Mehedinţi şi Judecătoria Baia de Aramă, primăriilor : Turnu Severin, Cerneţi, Baia de Aramă, Strehaia, Vînju

[1] Pentru publicarea selectivă a documentelor istoriei moderne şi contemporane, vezi Damaschin Mioc şi Ioan Chiper, *Editarea izvoarelor istoriei naţionale — preocupare constantă a Şcolii istorice româneşti contemporane*, în „Revista de istorie", tom. 33, nr. 7—8, 1980, p. 1501—1502.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Mare, Pitulași și Tarnița, Protoeria județului Mehedinți; colecțiile: „Documente", „Manuscrise" și „Constantin Gherghinescu" precum și din ziarul local „Topolnița".

Documentele catologate, începînd cu cele emise după etapele revoluției sociale române din secolul al XIX-lea și terminînd cu cele din anul 1907, se grupează astfel: 45 din anii pînă la 1820, 51 din anii 1821—1831/32, 636 din anii 1832—1851, 114 din anii 1851/52 — 1864 și 683 din anii 1865 la 1907 inclusiv. Din documentele anilor 1802, 1804, 1812 și 1822, nici unul nu a corespuns tematicii acestui catalog.

Nu au fost catalogate documentele mehedințene publicate integral în ediții de documente sau izolat în articole și studii apărute în diferite perioade[2]. De aceea, evenimentele de la Mehedinți din anii 1821, 1848, 1859, 1877, sînt reprezentate de foarte puține documente în acest volum.

În scopul catalogării s-a întocmit cîte o fișă pentru fiecare document selecționat, aceasta cuprinzînd obligatoriu: data, genul actului, emitentul și destinatarul, problema sau problemele la care se referă documentul (cu indicarea localității sau a localităților menționate și a datelor evenimentelor) cota și caracteristicile documentului. Data documentului este cea scrisă de emitent. Cînd aceasta a lipsit, documentele au fost datate pe baza informațiilor din cuprinsul lor, a actelor însoțitoare și a legăturilor dintre ele; în cazul jalbelor după data de primire și cea a rezoluției, data astfel stabilită fiind înscrisă între paranteze unghiulare. Numele emitenților și al destinatarilor, instituțiile, au fost redate ca în documente (Dvornicia, Marea Vornicie din Lăuntru, Vornicia din Lăuntru etc.). Această regulă nu a fost urmată în ceea ce privește ocîrmuirea județului și subocîrmuirile de plăși, formele de „otcîrmuire" și „suptocîrmuire", fiind înlocuite cu cele de „ocîrmuire" și „subocîrmuire". Rezumatele ample cuprind, pe lîngă problema principală și datele ei, și pe cele secundare. În cazul jalbelor colective precum și al celor prezentate de proprietari și arendași au fost rezumate și rezoluțiile. Prin prezentarea sub formă de regest sau rezumat a documentelor, s-a dorit și căutat a veni nu atît în sprijinul cercetătorului științific, oferindu-i toate datele documentului, cît mai ales în sprijinul studenților, al cadrelor didactice din școli, precum și

---

[2] În acest sens menționăm: Al. Bălintescu, *op. cit.*, 506 pagini; Emil Virtosu, *Date și fapte noi*, 1821, 253 pagini și *Tudor Vladimirescu, Glose, fapte și documente noi — 1821*, București, Editura Casei Școalelor, 1927, 182 pagini; C. Pajură, *Aspecte mehedințene ale revoluției din 1848*, Turnu Severin, 1948, 30 de pagini; N. Chipurici și M. Măneanu, *Mehedințiul sub steagul revoluției române de la 1848*, Drobeta Turnu Severin, 1978 101 pagini; Ileana Petrescu, *Documente privind revoluția de la 1848 în Oltenia*, Craiova, Editura Academiei R.S.R., 1969, 1 75—76; M. Davidescu, *Documente inedite din biblioteca Muzeului regiunii „Porțile de Fier"* în ziarul „Viitorul", Drobeta Turnu Severin, VI, nr. 1247, 1973; N. Chipurici, *Culegere de documente privind contribuția maselor populare din județul Mehedinți la lupta pentru cucerirea independenței de stat a României*, Drobeta Turnu Severin, 1977, 179 de pagini; Petrescu Ileana, Diaconu Luchian, Osiac Vladimir, *Documente privind problema țărănească în Oltenia în primele două decenii ale veacului al XX-lea*, vol. I (1900—1910), Craiova, 1967, 567 pagini; revistele: „Arhivele Olteniei", „Oltenia" ș.a.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

al altor categorii de oameni interesați, cărora scrierea chirilică — în care sînt redactate documentele pînă la 1860 — nu le îngăduie accesul direct la originale. Cota fiecărui document constă din denumirea fondului sau colecției arhivistice, numărul unității arhivistice, anul de constituire și evidență și numărul filei sau al filelor unde se află. Toate documentele fiind păstrate în depozitele Arhivelor Statului din Drobeta Turnu Severin, denumirea depozitului n-a mai fost inclusă în cota documentelor catalogate. Pentru dosarele create de Cîrmuirea județului (Prefectura), de subocîrmuirile de plăși și de Judecătoria județului (Tribunal) și care au vechi numere de arhivă, aceste numere au fost trecute între paranteze rotunde (exemplu : dosar nr. 11 (2285/1832). În continuarea cotei a fost indicată forma sub care s-a păstrat documentul catalogat : original, copie, copie autentificată sau concept, imprimat. Criteriul de ordonare este cel cronologic. Documentele care au ca element de datare numai anul au fost ordonate la sfîrșitul celor din același an, iar cele care au numai anul și luna de emitere, la sfîrșitul documentelor anului și lunei respective. Documentele cu datarea între paranteze unghiulare au fost catalogate după cele cu aceeași dată, însă certă. Menționăm că indicele de nume face trimitere la numărul de ordine al rezumatului.

Limitarea începutului lucrării la anul 1800 ne-a fost determinată de lipsa, în arhivele locale, a unor documente mai vechi, semnificative pentru tema abordată.

Deoarece pentru anul 1900 arhivele sînt bogate în documente pe această temă, s-a continuat cu depistarea, fișarea și catalogarea de documente pînă în anul 1907 inclusiv, răscoalele țărănești din acest an reprezentînd un moment de mare importanță și cu semnificative urmări în întreaga istorie a patriei și a județelor sale.

La această „depășire" a anului 1900 ne-a obligat chiar și conținutul și legătura între documentele problemei, chestionarele satelor mehedințene întocmite în martie 1906 prezentînd evoluția învoielilor agricole de la 1864 pînă la zi, ca o consecință a limitelor legii rurale din 1864 și a modului cum aceasta a fost aplicată.

Se află în pregătire volumul al doilea al acestui catalog. La fișarea documentelor a mai participat Mite Măneanu. La alcătuirea indicilor și Maria Ghiță. Le adresăm și pe această cale mulțumiri.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

I. Lucrări teoretice și metodologice

Ardeleanu, Ion, *Raportul dintre istoria națională și istoria locală,* în „Cumidava", 1969, 3, p. 589—593.

Berindei, Dan, *Un domeniu încă puțin exploarat din trecutul țării noastre — istoria modernă,* în „Era socialistă", 1972, 52, nr. 3, p. 46—49.

Mioc, Damaschin și Chiper, Ioan, *Editarea izvoarelor istoriei naționale — preocupare constantă a Școlii istorice românești contemporane,* în „Revista de istorie", 33, nr. 7—8, 1980, p. 1489—1520.

II. Izvoare, lucrări generale, lucrări studii speciale

Adăniloaie, N., *Considerații asupra legii rurale din 1864,* în „Studii și articole de istorie", 1964, 6, p. 115—161.

— *Împroprietărirea însurăților (1876—1877),* în „Studii revistă de istorie", 1969, 22, nr. 5, p. 887—903.

Adăniloaie, N., Berindei, Dan, *Reforma agrară din 1864,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1967.

* * *Analele statistice,* București, 1860—1869.

* * *Anul 1848 în Principatele Române.* Acte și documente, vol. I—VI, București, 1902—1910.

[Bălintescu, Alexandru], *Problema țărănească în Oltenia în secolul al XIX-lea.* Documente, București, 1967, 600 p.

Bălintescu, Al., Călin, Ion, Popescu, Ion, *Documente noi în legătură cu răscoala poporului de sub conducerea lui Tudor Vladimirescu,* Craiova, 1951.

Bulat, T. S., *Diviziunea proprietății rurale în Oltenia la 1837,* în „Arhivele Olteniei", 4, nr. 20, p. 301—310 și nr. 18—19, 23 și 25—26.

Bungetzianu, D., *Câteva cuvinte despre viața casnică și agricolă a populației rurale,* Turnu Severin, 1885.

Buzatu, D., *Un sat nou, Magheru,* în „Mitropolia Olteniei", 16, 1964, 7—8, p. 569 și următoarele.

— *Sate oltenești dispărute* (Ancarul, Aninișul, Arși, Babinți, Balomirești, Banovița, Bălșoni, Bărăști, Bătești, Bilugești..., în „Mitropolia Olteniei", 1961, 13, nr. 1—4, p. 179—185.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Chipurici, N., *Culegere de documente privind contribuția maselor populare din județul Mehedinți la lupta pentru cucerirea independenței de stat a României,* Drobeta Turnu Severin, 1977.

Chipurici, Nicolae, *Aspecte ale situației economice și sociale a județului Mehedinți în chestionarul general al satelor din 1906,* în „Mehedinți — istorie și cultură", 1978, p. 233—246.

Chipurici, N., M. Măneanu, *Mehedințul sub steagul revoluției de la 1848,* Drobeta Turnu Severin, 1978.

Cîncea, P., *Date privind țărănimea embaticară între anii 1864—1921 în fonduri ale Arhivelor Statului București,* în „Revista Arhivelor", 1970, 47, nr. 1, p. 131—145.

Corbu, Constantin, *Țărănimea din România în perioada 1848—1864,* Editura științifică, București, 1973.

— *Țărănimea din România între 1864—1888,* Editura științifică, București, 1970.

— *Răscoala țăranilor de la 1888,* Editura științifică și enciclopedică, București, 1978.

Corbu, Constantin, Deac, Augustin, *Mișcări și frămîntări țărănești în România la sfîrșitul secolului al XIX-lea (1889—1900),* Editura științifică, 1965.

Columbeanu, S., *Evoluția raporturilor agrare din Țara Românească după răscoala lui Tudor Vladimirescu pînă la Regulamentul organic,* în „Studii și materiale de istorie medie", 1960, 2, p. 3—72.

— *Sistemul de impunere pe lude din Țara Românească (1800—1830),* în „Studii — revistă de istorie", 1968, 21, nr. 3, p. 469—479.

Corfus, Ilie, *Agricultura Țării Românești în prima jumătate a sceolului al XIX-lea,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, [București], 1969.

Crăciun, Gh. M., *Monografia comunei Broșteni din județul Mehedinți,* 1938.

Creangă, G. D., *Proprietatea rurală în România,* București, 1907.

— *Proprietatea rurală și chestiunea țărănească,* București, 1905.

Cristea, Gheorghe, *Contribuții la istoria problemei agrare în România. Învoieli agricole (1866—1882).* Legislație și aplicare. Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1977.

— *„Prerogativele" consiliilor comunale privind executarea tocmelilor agricole,* în „Revista de istorie", 1974, 27, nr. 4, p. 553—565.

* *Documente privind istoria României. Răscoala din 1821.* Documente interne, vol. I—IV, [București], Editura Academiei Republicii Populare Române, 1959—1960.

* * *Documente privind istoria României. Războiul pentru independență,* vol. I (1—2) — IX, 10 vol., (București), Editura Academiei Republicii Populare Române, 1952—1955.

* *Documente privind problema țărănească din Oltenia în primele două decenii ale veacului al XX-lea,* vol. I (1900—1910) și vol. II (1911—1925), Editura Academiei Republicii Socialiste România, Craiova, 1967 și 1970.

* * * *Documente privind Unirea Principatelor,* vol. I, Documente interne, 1854—1957, [București], Editura Academiei Republicii Populare Române, 1961.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Dumitrescu, V., *Un episod din timpul războiului ruso-turc din anii 1853—1854 sau revolta Scurtulescului*, T. Severin, 1888.

* * *Enciclopedia României*, vol. II, București, 1938.

Filitti, Ioan C., *Proprietatea solului în Principatele Române pînă la 1864*, București, 1935.

Fotino, Dionisie, *Istoria generală a Daciei sau a Transilvaniei, Țărei Munteneștı și a Moldovei* (traducere de George Sion, tom. III, București, 1859).

Giurescu, Constantin C., *Principatele române la începutul secolului XIX*, Editura științifică, București, 1957.

— *Viața și opera lui Cuza Vodă*, București 1970.

Haret, Spiru, *Chestia țărănească*, București, 1907.

Hurezeanu, D., *Documente privind marea răscoală țărănească din anul 1907*, „în „Anale de istorie", 1962, 8, nr. 3, p. 146—178.

— *Problema agrară și lupta țărănimii din România la începutul secolului al XX-lea [1904—1906]*, București, Editura științifică, 1961.

Ion, V., *Răscoala țăranilor din 1907. Documente din arhiva Ministerului Justiției și a Ministerului Instrucțiunii și Cultelor*, Editura de stat, București, 1948.

Ionescu, C., *Monografia comunei Sișeștii de Jos din jud. Mehedinți* Imprimeria statului, București, 1905.

Ionescu, Ion, *Catagrafia Episcopiei Rîmnicului de la 1845 (jud. Mehedinți)*, în „Mitropolia Olteniei", 17, 1965, nr. 9—10, p. 816—842.

— *Agricultura română în județul Mehedinți*, București, Imprimeria statului, 1868.

Iorga, N., *Constatări istorice cu privire la viața agrară a românilor*, București, 1908.

Iscru, G. D., *Aspecte privind relațiile de proprietate și de muncă în Țările Române în perioada de trecere de la feudalism la capitalism*, București, 1978 (curs special).

— *Arendășia în Țara Românească la începutul perioadei regulamentare*, în „Revista de istorie", 28, nr. 6, 1975.

* *Istoria României*, vol. III și IV, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1964.

* *Legiuirea Caragea*, București, Academia Republicii Populare Române, 1955.

Lungu, Traian, *Caracterul legiuirilor agrare de la sfîrșitul secolului al XIX-lea*, în „Anale de istorie", 1966, 12, nr. 4, p. 61—74.

Maciu, Vasile, *Caracterul legiuirilor agrare din România din deceniile 6 și 7 ale secolului al XIX-lea*, în „Comunicări și articole de istorie", 1955, p. 59—79.

— *Cu privire la situația și lupta țărănimii din România în ajunul războiului de independență*, în „Studii — revistă de istorie", 1955, 8, nr. 3, p. 31—48.

* * *Marea răscoală a țăranilor din 1907*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1967.

* * * *Mehedinți, Monografie*, Editura Sport-Turism, București, 1981.

Miculescu, Grigore, *Descrierea voiagelor măriei sale Barbu D. Știrbei în județul Mehedinți, 1850, august și 1851 octombrie;* ediția a II-a, București, 1875.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Mircea, I, Radu, *1821. Tudor Vladimirescu și revoluția din Țara Românească*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1978.

Neacșu, I., *Cu privire la componența socială a locuitorilor Olteniei participanți la lupta împotriva pazvangiilor și la războiul ruso-turc [1806—1812]*, în „Studii — revistă de istorie", 1961, 14, nr. 5, p. 1203—1210.

Negruți-Munteanu, Ecaterina, *Izlazurile comunale din România la începutul secolului*, în „Terra Noastră", 1972, 2, p. 197—208.

Nicolăescu-Plopșor, C. S., *O statistică a populației județului Mehedinți la 1838*, București, 1924.

Oltenia. Culegeri, cercetări, documente privitoare la pămîntul și locuitorii Olteniei din trecut și astăzi, Craiova, Institutul de arte grafice „Ramuri", 1923—1924.

Oltenia. Documente, cercetări, culegeri. Tipărită sub îngrijirea dr. C. I. Nicolăescu-Plopșor, directorul Arhivelor Statului din Craiova, 1940—1943.

150 de ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu, Drobeta Turnu Severin, 1973.

Pajură, C., *Aspecte mehedințene ale revoluției din 1848*, Turnu Severin, 1948.

— *Dicționar geografic, istoric și topografic al județului Mehedinți*, Turnu Severin, 1947.

Pătrășcanu, Lucrețiu, *Un veac de frămîntări sociale*, 1821—1907, Editura politică, București, 1969.

Pătroi, I., *Aspecte ale relațiilor dintre țărani și proprietari în Oltenia în preajma reformei agrare din 1864*, în „Analele Universității din Craiova, Istorie, Geografie, Filozofie", 1972, 1, p. 34—46.

— *Aspecte ale aplicării în Oltenia a legislației privind raporturile dintre țărani și proprietari (1866—1872)*, în „Analele Universității din Craiova, Istorie, Geografie, Filozofie", 1973, 2, p. 57—72.

Petrescu, Ileana, *Aspecte privind relațiile agrare din Oltenia în perioada elaborării și aplicării așezămintelor agrare din 1851*, în „Historica", 1974, 3, p. 149—169.

— *Documente privind revoluția din 1848 în Oltenia.* Editura Academiei Republicii Socialiste România, Craiova, 1969.

Petrescu, Ileana, Osiac, Vladimir, *Anul revoluționar 1848 în Oltenia.* Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1978.

Popescu-Samarinești, I. Nicolae, *Samarinești — Mehedinți, monografie*, Tr. Severin, Tipografia Datina, 1936

* *Pravilniceasca condică 1780*, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1957.

Regleanu, Mihail, *Documente privind anul revoluționar 1848 în Țara Românească*, București, 1962.

* * * *Regulamentul organic întrupat în legiuirile din anii 1831 și 1833 și adăugat la sfîrșit cu legiuirile de la 1834*, București, 1847.

Retegan, G., *Catagrafiile regulamentare și problemele pe care le ridică [1821—1852]*, în „Revista de statistică", 1955, 14, nr. 6, p. 61—67.

Rosetti, Radu, *Acte de legiuiri privitoare la chestia țărănească*, seria a II-a vol. I. București, 1907.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Scraba, D. G., *Starea socială a săteanului*, București, 1907.

Spineanu, N. D., *Dicționar geografic al județului Mehedinți*, București, Tipografia și fonderia de litere Thoma Basilescu, 1894.

Stan, A., *Aspecte ale mișcării țărănești în timpul revoluției de la 1848 în Țara Românească*, în „Studii și materiale de istorie modernă", 1960, 2, p. 155—186.

Sturdza-Scheianu, *Acte și legiuiri privitoare la chestia țărănească*, seria I, vol. I, București, 1907.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

CATALOGUL DOCUMENTELOR

1. 1800 i u n i e 18. Carte de hotărnicie şi alegere a moşiei Degerați, întocmită de polcovnicul Drăghici Băbeanu şi Gheorghe, fost al treilea logofăt, orînduiți de Alexandru Constantin Moruzi vv., domnul Țării Românești, prin porunca sa din 5 august 1794, ca urmare a pricinii de judecată dintre logofătul Ioniță Glogoveanu cu Nistor Burileanu pentru hotarele moşiilor Degerați, Prunişor şi Ercea, vîndute de primul celuilalt.

Colecția Documente, XXVII/12. Cop. autentificată la 9 iulie 1800 de caimacamul Craiovei.

2. 1801 m a i 25. Zapis. Radu Şeitan din Balta, Gheorghe Gheban şi Nicola fratele său vînd lui Iovan Enăşescu din Costeşti o parte din selişteа casei, pentru cei 50 de taleri împrumutați la nevoie.

Colecția Documente, XXI/1, Orig. Pe verso o însemnare din 20 aprilie 1820 a lui Iovan Enăşescu.

3. 1803 m a i 3. Zapisul lui Iacov Pitică din Costeşti cu care donează nepotului său partea sa de moşie, pentru ca acesta să-i facă toate cele cuvenite la moarte. Martori.

Colecția Documente, XIX/4. Orig.

4. 1803 i u n i e 7. Zapis. Gheorghe Răducan Cîrlan din Samarineşti împuterniceşte pe vărul său Nicolae Cîrlan să se judece cu căpitanul Ion Jujan pentru partea sa de moşie, moştenită împreună cu frații săi în hotarele Samarineşti şi Văeni şi cotropită de numitul căpitan pe vremea cînd era clironom şi stăpîn pe moşia unchiului său Gruia, din acelaşi hotar.

Colecția Documente, XXII/2. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

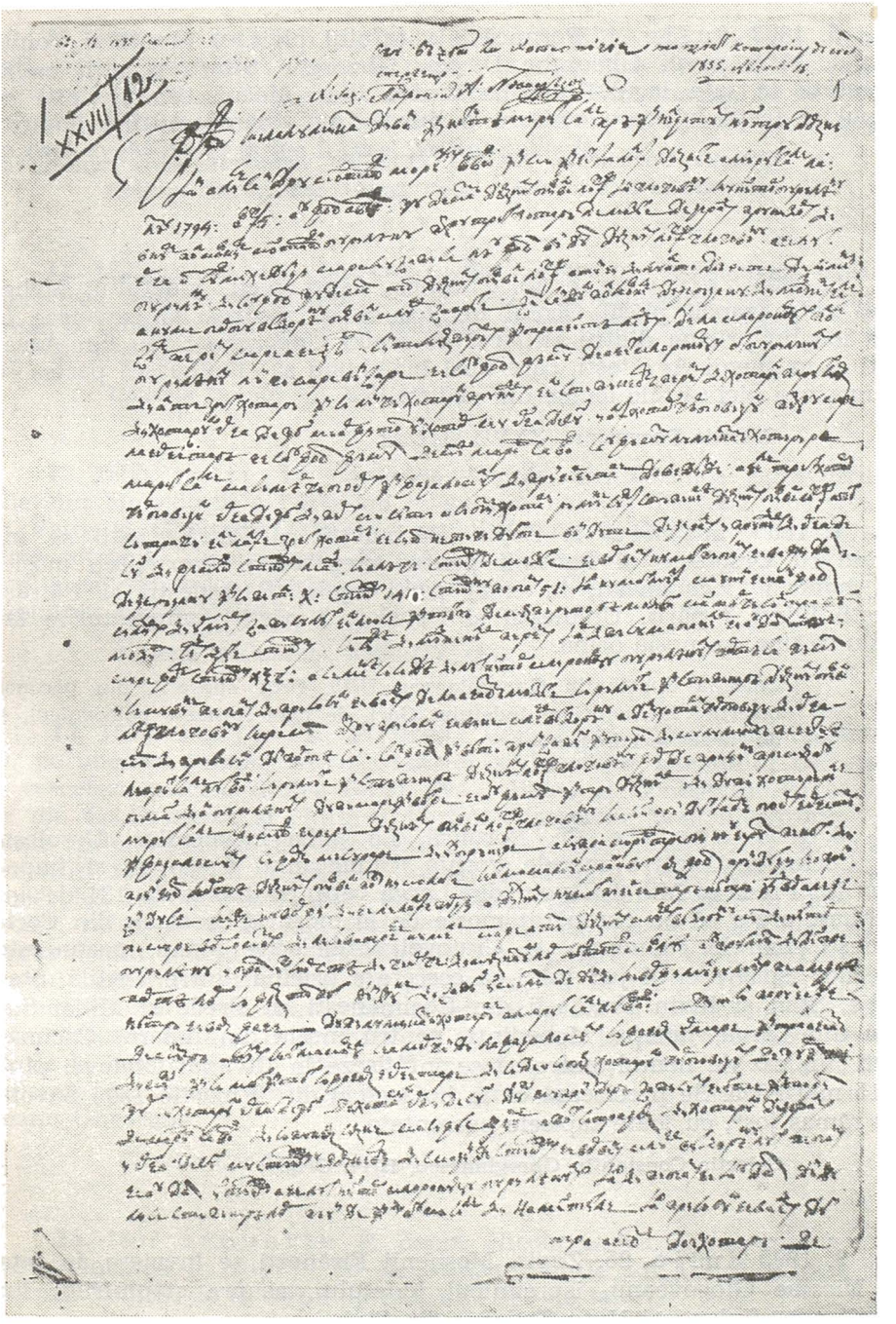

Fig. 1. — 1800 iunie 18. Fotocopie după originalul menţionat în rez. nr. 1.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

5. 1803 iulie 4. Poruncă a vătafului plaiului Muntelui, Ioniță Hîrgot, către moșii Gheorghe Dîrpeș, Gheorghe Sitaru și alții ca să cerceteze la fața locului pricina dintre Ilia ⟨Macu⟩ din Costești cu Lupul și frații lui care cosiseră o livadă în Camăna, mutînd hotarul.

Colecția Documente, XXV/54. Orig. Pe verso este scris raportul de cercetare la fața locului.

6. 1805 februarie 25. Poruncă. Ispravnicii județului Mehedinți către zapcii plășii Ocolul de Jos ca să meargă să cerceteze la fața locului pricina dintre stegarul de scaun Gheorghe Robu din Arvătești și moșnenii Arvătești, care nu-l îngăduiau să stăpînească partea sa de moșie și nici să taie lemne din pădure.

Colecția Documente, XXVII/13. Orig.

7. 1805 martie 9. Zapis. Bărbulești și Pătrășcheștii se învoiesc cu Ursulești și Paveloii pentru alegerea și împărțirea moșiei din hotarul Cocimănești, în cinci părți egale, Bărbulești și Pătrășcheștii luînd 3 părți, Ursulești și Paveloii 2 părți, cumpărăturile făcîndu-se una cu moșia ocină.

Colecția Constantin Gherghinescu, II/13. Orig. adeverit, din porunca boierilor ispravnici ai județului Gorj, de Ioan Roșianu, polcovnicul, și de Iordache Fărcășescul.

8. 1805 aprilie 25. Poruncă. La jalba moșnenilor Ursulești din Cocimănești către marele vornic, caimacamul Craiovei, și împotriva lui Preda și Mihai Săvoiu din Larga care, cu zapise de 134 de ani vechime, arată că au cumpărat moșie de la moșul Gheorman din Cocimănești, marele caimacam al Craiovei, Mihalache Manu, poruncește boierilor ispravnici ai județului să cerceteze pricina dintre Vintilă, Stamatie, Stan și Radu Ursulești din Cocimănești cu Preda și Mihai Săvoiu din Larga, județul Mehedinți, pentru moșia din hotarul Cocimănești ; în caz de nemulțumire să se înfățișeze la Divanul Craiovei pînă la 15 mai 1805. Se precizează că la hotărnicia din 9 martie 1805 Săvoiu „au rămas jos", cu toate zapisele prezentate.

Colecția Constantin Gherghinescu, II/14. Orig.

9. 1805 iulie 25. Zapis. Moșnenii Firănești se învoiesc, în fața lui Nicolae Glogoveanu, ispravnicul județului, asupra stăpînirilor lui Dumitrache fiul popei Nuțu Godescu din Steicu.

Colecția Documente, III/23. Cop. adeverită de Isprăvnicat.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

10. 1805 septembrie 4. Jalba lui Mihai din judeţul Mehedinţi către caimacamul Craiovei pentru a i se face dreptate restituindu-i-se cei 15 stînjeni de moşie cumpăraţi cu 15 ani înainte de la Pîrvu Stoichiţă din Zegaia (cu 200 parale) şi revînduţi de acesta, fără drept, din care cauză nu-şi putea încasa venitul cuvenit.

Colecţia Documente, VII/33. Orig.

11. 1806 martie 14. Carte de alegere şi hotărnicie pentru împărţirea moşiei moşnenilor din Proiteşti şi întocmită de logofătul Pătraşco Loveanu din porunca marelui şătrar Răducan Caragea, judecător de Mehedinţi.

Colecţia Documente, XVIII/9. Cop.

12. 1806 iulie 17. Carte de alegere, din porunca ispravnicilor judeţului Mehedinţi, a părţii de moşie din hotarul Turtaba, aparţinînd lui Petre şi Gheorghe Gherasie şi lui Dumitru Duncea din Izverna, parte cotropită de moşnenii Fireşti. După cercetarea cărţilor vechi şi ascultarea oamenilor bătrîni se dă dreptate Dunceştilor, întărindu-i în stăpînirea acelor locuri.

Colecţia Documente, XXVIII/8. Orig.

13. 1806 iulie 22. Poruncă, Constantin Alexandru Ipsilanti vv. porunceşte caimacamului Craiovei şi boierilor Divanului de acolo să cerceteze pricina dintre Radu, Ivan, Pătru şi Constantin cu cetaşii lor din Cocimăneşti, şi clucerul Barbu Viişoreanu, pentru cotropire de moşie (prin înşelarea lui Gheorghe „prostul" din neamul lor). În jalbă, moşnenii înfăţişează procedeul folosit de Sandu Degerăţeanu, socrul clucerului Barbu Viişoreanu ; de a înşela pe acel „moşnean de-a lor prost", refuzînd să le mai restituie cărţile (să nu se poată judeca la Isprăvnicatul judeţului), Degerăţeanu fiind „mare" şi omul turcilor, pe timpul războiului ruso-turc. Se precizează că în anul 1799 s-a ridicat clucerul Barbu Viişoreanu, care a refuzat porunca Divanului din Craiova, precum de a-şi primi banii şi să meargă la judecată. Apoi, la un an de la hotărnicia din 1805, el a intrat în acel hotar fără acte şi fără judecată, iar acum refuză să prezinte judecăţii cărţile răpite de la moşneanu Gheorghe.

Colecţia Constantin Gherghinescu, II/15. Orig.

14. 1807 ianuarie 9. Zapis. Nicola Gîdea din Preşna adevereşte vînzarea în rupt a 60 de stînjeni moşie lui Dincă Sitaru, din Gornea Vodiţii, de la care împrumutase 230 de taleri.

Colecţia Documente, XXI/2. Cop. La 28 februarie 1809 se face menţiunea că cei 230 de taleri s-au primit prin judecată, la Divanul Craio-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

vei, de la Vasile Stolojanu, al treilea logofăt, de față fiind Nicola Gidea și Dumitru Enășescu, cumnatul său. Semnează ca martor Gherasim monahul.

15. 1808 februarie 11. Zapis. Ivan Severineanu din satul Severinești confirmă că a vîndut 10 stînjeni de moșie din hotarul Vră-

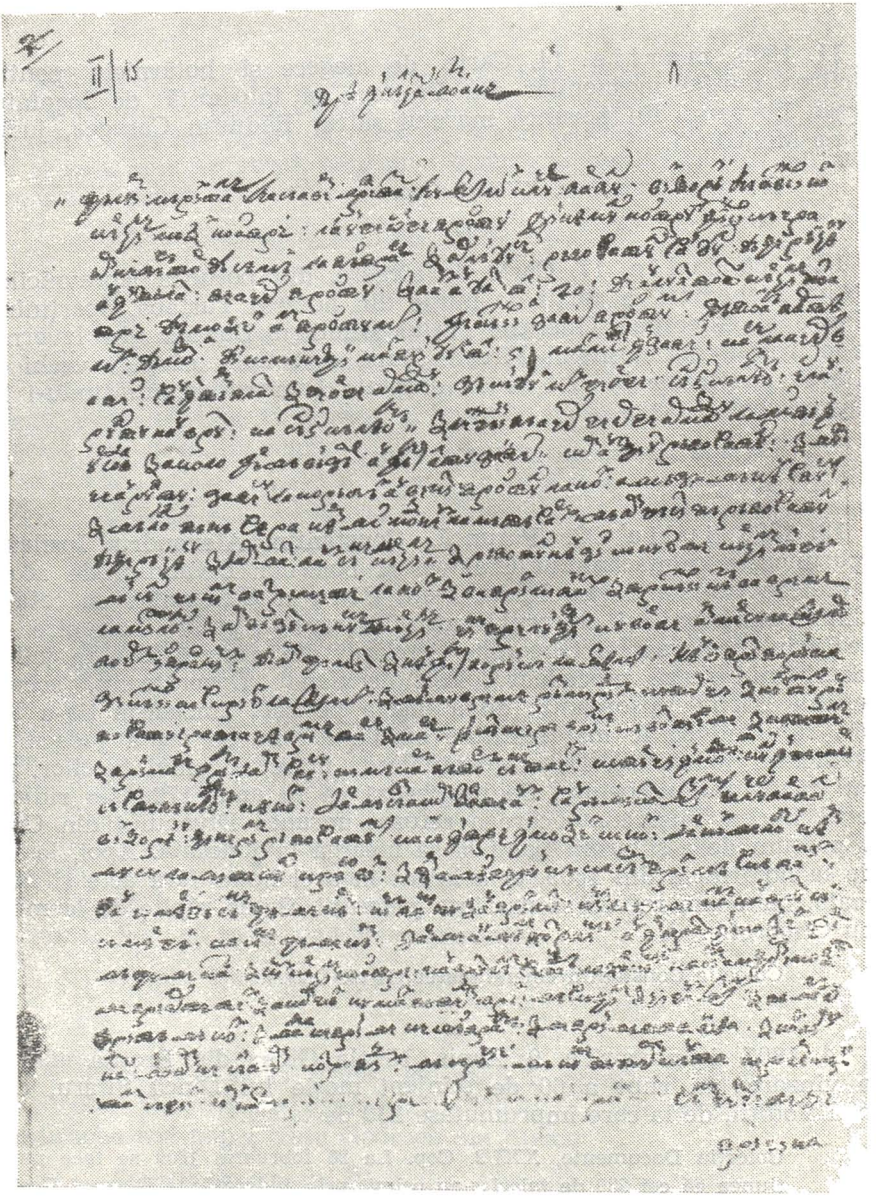

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

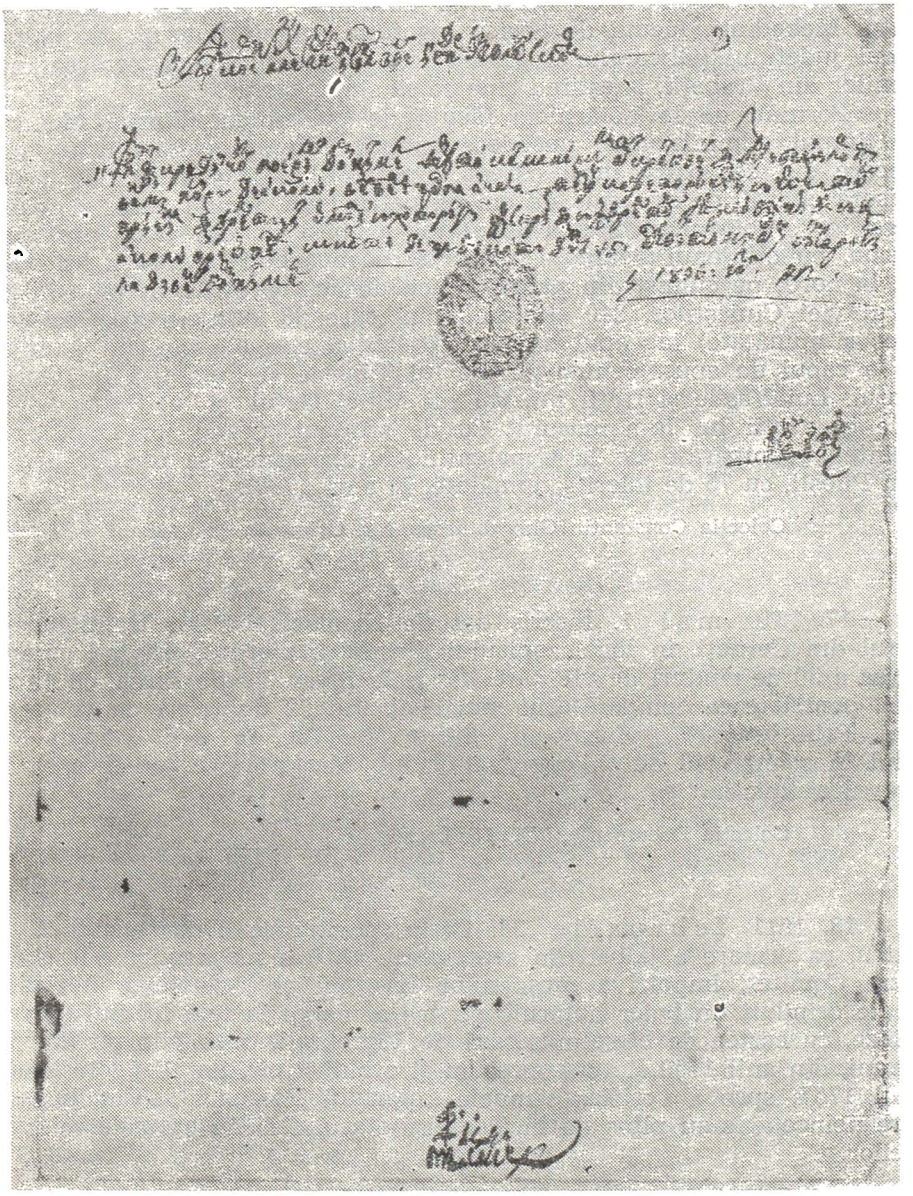

Fig. 2 și 2a. — 1806 iulie 22. Fotocopie după originalul menționat în rez. 13

bicinesc (din Motru pînă în hotarul Lupșei de Sus) lui Daia Burtea și fiilor lui, stînjenii fiindu-i aleși vînzătorului de către Ioniță Burileanu, al treilea logofăt la Ordeni și Știucani, cu 3 taleri stînjenul.

Colecția Constantin Gherghinescu, X/32. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

16. 1809 aprilie. Carte de hotărnicie a moşiei Vrăbeţii, judeţul Mehedinţi, făcută de Staicu logofătul, numit hotarnic de ispravnicul judeţului (Gheorghe Coţofanu fost mare clucer), la cererea moşnenilor din Vrabeţii, „neştiind cine ce să stăpînească".

Pornind de la hotărnicia făcută de postelnicul Vintilă Moduran în timpul administraţiei austriece asupra Olteniei (1718—1739), cînd fiecare din cei patru moşi (Preda, Daia, Mihai şi Curuia Cuţui) primiseră cîte 40 de stînjeni „dă om pe patru fraţi, făcînd parte şi Ioanei, sora lor", hotarnicul Staicu logofătul a măsurat din nou împărţirea veche, cu stînjenul domnesc, de faţă cu moşnenii şi răzeşii, mergînd de la nord, pe culme, din piatra Dracii de Jos spre răsărit pînă în hotarul viei Ciuleştilor, 240 stînjeni, din care 83 stînjeni (partea unui moş şi jumătate) la capul dinspre răsărit şi cîte 60 stînjeni la mijloc şi la capul de apus, pentru părţile lui Tănasie şi Daia fiul lui Curuia Cuţui. Lui Vasile şi fraţii lui, fiii lui Mihai Cuţui, şi lui Pătru Schinteie cu fraţii lui le-a măsurat 20 de stînjeni. (Tatăl lor Dumitraşco Scînteie, cumpărase de la Constantin Cuţui, partea sa din Vrăbeţi şi din Pileşti, cu 75 de taleri şi jumătate, în anul 1783).

Colecţia Constantin Gherghinescu, I/2. Orig.

17. 1810 mai 1. Înscris dat de Nicolae, fiul lui Dumitru, judeţul din Cerneţi, în locul zapisului din 1804, pierdut, privind cumpărarea a 30 de rînduri de vie părăsită de la Iovan Vasile Bîrcă, cu 11 taleri, pentru care cumpărătorul mai cheltuise 22 de taleri cu refacerea viei. Prin judecată, vînzătorul obţine dreptul de a-şi stăpîni via, dînd în schimb 40 de tl. cumpărătorului. Martori şi autentificarea Isprăvnicatului.

Colecţia Documente, XXVII/14. Orig.

18. 1811 februarie 28. Carte prin care Departamentul de Patru, ca urmare a jalbei din septembrie 1810 a moşnenilor Vîrzobeşti către Comitet, împotriva moşnenilor Izvorani şi Drăgoteşti, hotărăşte să fie orînduit un boier hotarnic pentru a merge la faţa locului să cerceteze, cu cartea de blestem scoasă de Vîrzobeşti, ocolnicile pîrîţilor Izvorani, din anii 1759 şi 1761, precum şi ocolnica pîrîţilor Drăgoteşti, din anul 1767, spre a verifica semnele hotarului Pescenei a Vîrzobeştilor care neîncetat s-au plîns de încălcarea hotarului şi de ascunderea ocolnicilor.

Colecţia Manuscrise, nr. 108, f. 41—44. Cop.

19. 1811 martie 8. Carte de cercetare de către Divanul Craiovei a cererii Vîrzobeştilor din hotarul Arvăteşti împotriva moşnenilor Izvorani şi Drăgoteşti pentru cotropire de moşie în hotarul Pesceana, prin care se orînduieşte numirea unui boier hotarnic să cerceteze cele

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

trei ocolnice ascunse de pîrîți, sau, în caz de nereușită, să cerceteze semnele moșiei Pește̦ana a jeluitorilor Vîrzobești. Părțile împricinate dau zapis la cancelaria Divanului că se îndatorează în acest sens.

Colecția Manuscrise, nr. 108, f. 46. Cop.

20. 1813 martie. Jalbă. Radu și frații săi Bologești se plîng domnului Ioan Caragea arătînd că nu și-au putut răscumpăra, de la moșnenii Mărculești, moșia aflată în hotarul Rocșoreni și cer să li se dea acest drept.

Colecția Documente, VI/4. Orig.

21. 1813 iulie 20. Poruncă a Departamentului din Lăuntru privitoare la cercetarea pricinii dintre moșnenii Bologești și Mărculești pentru o moșie în hotarul Rocșoreni, vîndută în timpul domniei lui Constantin Ipsilanti vv. și răscumpărată apoi de către moșnenii Bologești. În continuarea poruncii se află hotărîrea Divanului Craiovei dată în favoarea Bologeștilor.

Colecția Documente, VI/5. Orig.

22. 1813 noiembrie 26. Carte de alegere a moșiei din hotarul Rocșoreni între moșnenii Mărculești și Bologești, întocmită de hotarnicul Iordache Otetelișanu pe baza hotărîrii și din porunca Divanului Craiovei, dată la 20 iulie 1813, în favoarea Bologeștilor, după cercetarea pricinii dintre cele două cete de moșneni.

Colecția Documente, VI/6. Orig.

23. 1814 februarie 25. Raport de cercetarea făcută și hotărîrea dată de Divanul Craiovei în pricina de prigonire și drept de răscumpărare, de la moșnenii Mărculești, a moșiei din hotarul Rocșoreni, de către moșnenii Bologești, înaintat domnului Țării Românești (soroc de judecată la Înaltul Divan : 7 martie 1814).

Colecția Documente, VI/7. Orig.

24. 1814 martie 14. Jalbă. Ioachim Mărculescu, Ion Dănciulescu și alți frați ai lor Mărculești cer domnului Țării Românești să se hotărnicească din nou moșia Rocșoreni, pe motiv că în partea dinspre

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

moşia Colareţu a slugerului Nicolae Brăiloiu li se încălcase hotarul cu 230 de stînjeni.

Colecţia Documente, VI/8. Orig.

25. 1814 martie 15. Jalbă. Ioachim Mărculescu şi fraţii săi, moşneni Rocşoreni din satul Bălţaţii de Sus, cer domnului ţării să nu recunoască hotărnicia, considerată nedreaptă, făcută de Iordache Otetelişanu între ei şi moşnenii Bologeşti, ci să se facă alta.

Colecţia Documente, VI/9. Orig.

26. 1814 aprilie 26. Zapis. Daia, Ion şi Ştefan, ginerii lui Dumitru Gaju din ⟨Şovarna⟩, dau lui Dumitraşco Ciuculete, Dumitru Oprişan şi Gheorghe Vîlcănescu toată partea lor de moşie din Şovarna, precum şi 1/2 din partea Găgească, din Mohorna şi Valea lui Radu, în schimbul a 80 de tl. împrumutaţi de la aceştia şi nerestituiţi la termen.

Colecţia Documente, XXVII/18. Orig.

27. 1814 iunie 17. Carte de judecată dată în Divanul Domnesc de Ion Gheorghe Caragea voievod în pricina de răscumpărare, cu protimisis, a unei moşii în hotarul Rocşoreni, aflată în dispută între moşnenii Mărculeşti şi Bologeşti.

Colecţia Documente, VI/10. Orig.

28. 1815 mai 23. Poruncă a domnitorului Ioan Gheorghe Caragea către ispravnicii judeţului să cerceteze cele reclamate de Ion Mazilu, Constantin Bărbulescu, Radu, Constandin şi Ion Ursulescu din Gorj cu Pătru Cioabă de la Slivileşti, pentru 20 de stînjeni de moşie cotropiţi. În caz de nemulţumire, să cheme părţile în judecata Divanului Craiovei.

În jalba prezentată domnitorului Ţării Româneşti se arată că o parte din unchii jăluitorilor au vîndut moşie în hotarul Dăneştilor lui Pătru Cioabă, moşie pe care, apoi, „au tras-o numitul la trăsura lui" cotropind 20 de stînjeni pe care i-a dat feste postelnicul Dincă Rovinaru, care a construit acolo o moară.

Colecţia Constatin Gherghinescu, II/6. Orig.

29. 1816 februarie 16. Carte de judecată a Divanului Craiovei în pricina dintre Ivan Truşcă şi cetaşii săi Baloteni cu popa Nistoran şi cetaşii săi, pentru moşia Cîmpul Balota, moşnenii Baloteni fiind nemulţumiţi de judecata din anul 1814 a ispravnicilor judeţului Mehedinţi.

Colecţia Documente, XXIII/17. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

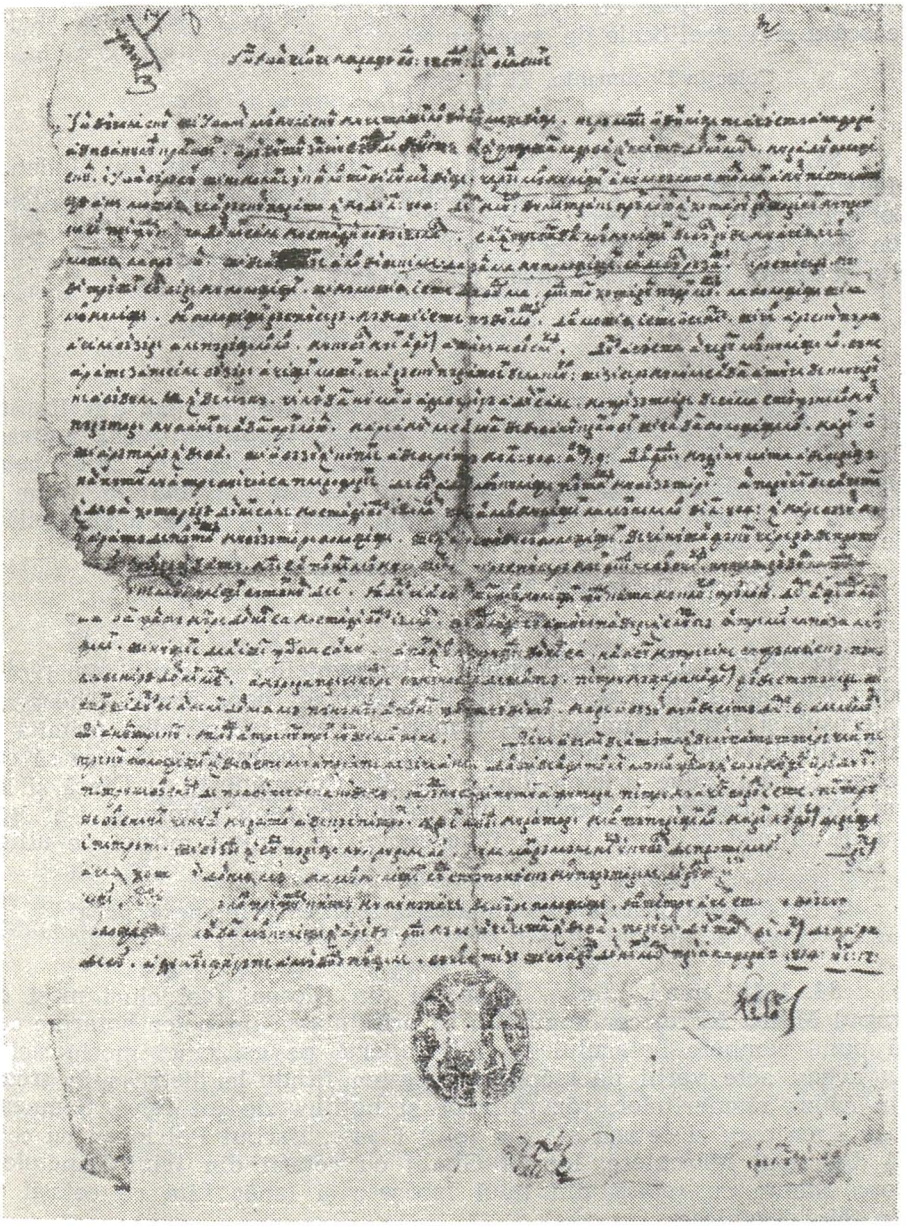

Fig. 3. — 1814 iunie 17. Carte de judecată dată de Ioan Gheorghe Caragea, domn al Țării Românești, în pricina dintre moșnenii Marculești și Bolojești. (Rez. nr. 27).

30. 1816 iunie 4. Înscris. Nicola și Ion Căcărează se învoiesc cu mănăstirea ⟨Govora⟩ să clădească pe moșia Rogova o morișcă ce

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

urma să funcţioneze cu apa din bălţile de acolo, obligîndu-se să plătească arendă trei ocale de ceară anual.

Colecţia Documente, VI/18. Orig.

31. ⟨1816—1831, Cerneţi⟩. Poruncă. Isprăvnicatul judeţului Mehedinţi porunceşte logofătului Petre din Ilovăţ şi lui Iovan şi Barbu Coricovac din satul Peri să meargă să „împietrească" hotarul dintre Ion Hoit şi Iovan Novac cu răzeşii lor, care au cotropit moşiile Dîlbociţa şi dealul Boca şi care moşii au fost alese din 1816.

Colecţia Documente, VII/27. Orig.

32. 1817 februarie 15. Jalbă. Ioan Ruptureanu din Ruptura se plînge ispravnicilor judeţului Mehedinţi împotriva lui Dumitraşco Ciocea, a lui Matei Ruptureanu şi a fratelui său Nedelcea care-i cotropise moşia părintească, între care şi o curătură (jumătate pusă cu pruni), în timpul cînd el fusese în „ţări străine", unde a şi copilărit. Se menţionează judecăţile anterioare.

Colecţia Documente, XXII/5. Orig.

33. 1817 iulie 7. Poruncă a ispravnicilor judeţului Gorj către popa Nicolae, Dumitraşco Mazilu din Corobăi, popa Preda Gheorghiţă boieraşul şi Preda armaşul — urmare a cererii din jalba primită de la Vasile Bivolul, Costandin Urs şi alţii din Cocimăneşti —, ca să cerceteze şi să rezolve pricina dintre cei din Cocimăneşti cu Dincă şi Mihai Săvoiu, pentru că, acesta după ce le-a cotropit pămîntul, i-a „apucat de dijmă" şi, după judecăţi nedrepte, de venitul moşiei pe ultimii 8 ani.

Colecţia Constantin Gherghinescu, II/17. Orig. În anexă, jalba.

34. 1818 mai. Jalbă. Moşnenii din Cloşani (cei cinci moşi din trupul Motru Mare) cer domnului să orînduiască un boier hotarnic care să pună semnele hotarului şi să-i împartă pe cei cinci moşi, căci ei nu aveau acte vechi de stăpînire, acestea fiindu-le distruse în trecut, din cauza răsmeriţelor, răzvrătirilor şi hoţiilor de tot felul. Semnează Ioan Frenţescu şi cetaşii săi din teiul Fisesc, Barbul Petrinean cu cetaşii din teiul Mărculesc, Ion al Ghalii cu cetaşii din teiul Dănciulesc, Popa Ştefan cu cetaşii din teiul Izbăşesc şi Ianăş Liţă cu cetaşii săi din teiul Negulesc.

Judecătoria Baia de Aramă, dosar 1(420)/1914, f. 108—109. Cop.

35. ⟨1818⟩. Jalbă. Ianăşi şi Trăilă Moşneanu, Curea Gîrmacea ş.a. cu cetaşii lor din Izverna se plîng domnului Ţării Româneşti îm-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

potriva lui Vuc Izverceanu şi nepotului său, Lăpădat, care le reţin o parte de moşie, pusă în vechime zălog pentru bani, deşi acum ei doreau să le restituie banii.

Colecţia Documente, XIX/11. Cop.

36. 1819 ianuarie 2. Poruncă. Vătaful plaiului Cloşani porunceşte lui Dumitraşco fiul lui Nicola Roaci, lui Ilie şi lui Nicola Roaci din Gornoviţa să se înfăţişeze în faţa sa pentru a da explicaţii de ce nu recunosc dreptul la stăpînirea unei părţi din moşia strămoşească lui Ion Basarabă Roaci, care fusese plecat în ţară străină.

Colecţia Documente, XXVI/6. Orig.

37. 1819 mai 20. Jalbă. Radu Urşi din Balta se plînge Isprăvnicatul judeţului Mehedinţi că Iancu Grama din Balta „umblă" să-l scoată din curătura de pădure ce şi-a făcut-o pentru loc de muncă. Cere dreptate. Isprăvnicatul judeţului porunceşte cercetarea şi rezolvarea jalbei de către vătaful plaiului Cloşani.

Colecţia Documente, XVIII/23. Orig.

38. ⟨1819⟩ iulie 24. Zapis de împărţire a unei branişti precum şi a livezilor şi locurilor de muncă în hotarul Gogoşu, între moşnenii Deleşti şi nepoţii lui Ion Sirianu cu Pătru Puican, zapis adeverit de locuitorii satului. Se menţionează că pricina era mai veche şi se indică hotarele fiecăruia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 51/1887, f. 11. Orig.

39. 1819 ⟨august 26⟩. Jalbă. Nicolae Ghinea şi cetaşii săi din Preşna se plîng ispravnicilor judeţului Mehedinţi împotriva lui Ion Ghilerdea şi a altora care le cotropise moşia rămasă lor de la un moş.

Colecţia Documente, XXVI/5. Orig.

40. 1819 noiembrie 29. Zapisul prin care Pîrvu Gaşperiu vinde, cu 23 taleri, lui Ion Neamţu Ruptureanu două zile din moara Gaşperilor de pe apa Huşniţei, în moşia Strehaia.

Colecţia Documente, XXII/7. Orig.

41. 1820 aprilie 23. Zapis de împăcare sub pedeapsă între Constantin al Sfei şi alţii din satul Proiteşti cu popa Barbu, pentru prigonire la o veche cumpărătură în hotarul Proiteşti, zapis adeverit la vătăşia plaiului Cloşani de Tudor Vladimirescu.

Colecţia Documente, XVIII/18. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

42. 1820 august 29. Zapis. Vasile Gîgu vinde în rupt vărului său Pătru Cocără din Cleşneşti partea sa de moşie în hotarele Bălţatului, Cleşneştilor şi Gruiului, cu 110 taleri şi 12 parale.

Colecţia Documente, XXI/4. Orig.

43. 1820 noiembrie 18. Înscris. Judecătoria judeţului Medinţi porunceşte lui Semen Gaşpăr din Cotoroaia să lase în pace stăpînirea lui Ioan Ruptureanu asupra morii Mătuşa de pe apa Huşniţei, moşia mănăstirii Strehaia, moară cumpărată de la Ion, Maria şi Dumitru Gaşpăr, Dinu Filişanu şi Semen Gaşpăr. Se menţionează că Semen Gaşpăr dorea să restituie banii şi să-şi menţină partea sa din moară. Ispravnicii arată, în porunca lor, că acest lucru este împotriva pravilii şi obiceiului pămîntului, căci Ruptureanu avea încuviinţarea mănăstirii pentru moară.

Colecţia Documente, XXII/10. Orig.

44. 1820 decembrie 1. Jalbă. Pătru Pîrcălabu, Iova Brebu şi alţi locuitori din Iupca se plîng Isprăvnicatului judeţului Mehedinţi împotriva lui Vintilă Giurescu, mazilu, şi a omului său, Dinu Glăvan, birău, care-i nedreptăţea şi chinuia „în tot felul".

Colecţia Documente, XXV/3. Orig. Pe verso, porunca ispravnicilor către zapcii plăşii Baia pentru cercetarea pricinii.

45. 1820 decembrie 3. Zapisul lui Matei, Gheorghe şi Ilie Buţugan către Dincă Buţugan şi vărul său Vasile Buţugan, pentru o pricină de moşie (rămasă de danie lui Matei de la unchiul său Ioan) judecată în soborul satului Mătăsari, cînd s-a stabilit ca Matei Buţugan să stăpînească 20 stînjeni şi Dincă Buţugan 10 stînjeni, cu a lor învoire.

Colecţia Constantin Gherghinescu, XI/8. Orig. pe care se află însemnări din 15 şi 22 aprilie 1823 despre adeverirea a 25 de stînjeni de moşie cumpăraţi de Ioniţă Pasăre din Dragoteştii de Sus de la Dincă şi Vasile Buţugan din Voineţeşti şi despre porunca din 22 aprilie 1826 a ispravnicilor judeţului Mehedinţi pentru ca Buţuganii ori să-l îngăduie pe Ion Pasăre să-şi stăpînească pămîntul, ori să-i fie restituiţi cei 7 taleri şi 20 de parale, bani daţi pentru acest pămînt.

46. 1821 mai 22. Zapis. Gheorghe Şeitan din Cerna Vîrf zălogeşte un scoc de moară în hotarul Costeştilor, în schimbul a 21 taleri împrumutaţi de la Ion Stănescu şi Gligore Marcu din Costeşti.

Colecţia Documente, XXI/5. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

47. 1821 a u g u s t 5. Jalbă. Ion Ruptureanu din satul Ruptura se plînge caimacamului Craiovei împotriva lui Ioan Ciocea din acelaşi sat, cu care avusese judecăţi la Isprăvnicatul judeţului fără ca acesta să se supună. El arată că, pe cînd se pregătea să vină la Divanul Craiovei, i se dăduse foc la o pivniţă cu vin şi rachiu, fiind păgubit de 10.000 lei. Pe verso, rezoluţia caimacamului şi sigiliul.

Colecţia Documente, XXII/12. Orig.

48. 1821 d e c e m b r i e 5. „Volnicie" dată de Isprăvnicatul judeţului Mehedinţi pentru ca cel însărcinat cu această muncă să meargă în plasa Blahniţa de Sus şi să determine pe zapcii să trimită zaharelele pînă la sfîrşitul lunii decembrie, deoarece nepreocupîndu-se de strîngerea acestora de la birnici şi bresle şi de trimiterea lor la magazia de la Cerneţi, oştirile duc lipsă de zaherea, fîn şi tei. Se porunceşte ca zapcii să trimită, de grabă, oricîţi bani vor avea strînşi, şi silind satele şi breslele să strîngă toţi banii pînă la sfîrşitul anului, iar zaherelele să le trimită pe toate la magazie.

Colecţia Documente, XVIII/98. Orig.

49. ⟨1821—1831⟩. Jalbă. Ioan Ruptureanu din satul Ruptura se plînge ispravnicilor judeţului Mehedinţi împotriva căpitanului Matei Plopeanu care, pe cînd era orînduit mumbaşir la satul Ruptura, intrase în conflict cu mazilul Şerban Ruptureanu, nedreptăţindu-l pe acesta, precum şi pe soţia sa, pe cînd el era plecat cu meiul la Schela Cladovei. Cere pedepsirea căpitanului.

Colecţia Documente, XXII/13. Orig.

50. 1823 i a n u a r i e. Poruncă. Isprăvnicatul judeţului Mehedinţi orînduieşte boier pentru cercetarea pricinii dintre Achim Mărculescu cu fraţii lui din Bălţaţi de Sus şi Ioanichie Danciu Manafu cu feciorul său pentru clăcare de moşie în hotarul Rocşoreni şi nerespectarea hotărniciei din 1 februarie 1810, făcută de polcovnicul Dimitrie Gîrboviceanu şi Ion Burileanu.

Colecţia Documente, VI/11. Orig.

51. 1823 m a r t i e 19. Jalbă. Achim Mărculescu şi cetaşii săi din Adunaţii Teiului cer fostului mare logofăt al Ţării Româneşti să fie chemaţi, cu poruncă, înaintea sa, împreună cu urmaşii lui Iovan Mărculescu şi cetaşii lor din Bălţaţi, spre a se judeca pentru nişte pămînt cumpărat în 1794 şi reocupat cu forţa de vînzători.

Colecţia Documente, VI/12. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

52. 1823 martie 19. Poruncă. Logofătul caimacamului Craiovei orînduieşte pe Ioniţă Burileanu, fost logofăt, să cerceteze şi să hotărască în pricina pentru moşia din hotarul Peşceana dintre Ioan Robu, Istodor Măneanu, Mihai Lupu, Vasile Balamat şi cetaşii lor din satul Manu cu moşnenii din hotarul Pesceana.

Colecţia Documente, XXVII/21. Orig. În anexă, jalba trimisă căimăcămiei de Ioan Robu, Istodor Măneanu şi ceilalţi.

53. 1823 mai 19. Bilet. Boierul Constandin Glogoveanu scrie moşnenilor de la Pesceana şi Arvăteşti cerîndu-le să-i comunice cînd să vină la faţa locului pentru cercetarea pricinii pentru moşie dintre moşnenii Robuleşti şi Balamaţi, el fiind cel orînduit de căimăcămie.

Colecţia Documente, XXVII/22. Orig.

54. 1823 decembrie 2. Poruncă. Insprăvnicatul judeţului Mehedinţi orînduieşte un boier care să adune pe moşnenii din Izvoraneşti la locul cu pricină între Ion Poroineanu şi Pîrvu Lepădat, să-i cerceteze şi, cu înscris, să-i trimită la Isprăvnicat spre a le da hotărîrea.

Ion Poroineanu se plînsese că la împărţirea moşnenilor între ei (lucrare făcută de popa Dumitraşcu), Pîrvu Lepădat a căzut pe partea sa cu vie şi cîţiva pruni, cerîndu-i în schimb acestuia un loc alăturea.

Colecţia Manuscrise, nr. 108, f. 89. Cop.

55. 1824 ianuarie 24. Zapis. Radu Şeitan adevereşte că a împrumutat 200 de taleri de la Gheorghe Tătucu, punînd zălog o bucată de pămînt.

Colecţia Documente, XXI/6. Orig.

56. ⟨1824 ianuarie-iulie⟩. Jalbă. Moşnenii Izverceni din Izverna se plîng domnului Ţării Româneşti împotriva moşnenilor Gornoviceni care le cotropiseră o parte de moşie, arătînd că de mult timp cer să li se facă dreptate.

Colecţia Documente, XIX/7. Cop.

57. 1824 mai 3. Înscris. Sătenii din Ruptura adeveresc lui Ioan Ruptureanu că Iovan Ciocea din acelaşi sat, cu care Ruptureanu se afla în judecată, îl ameninţase cu moartea şi recunoscuse că i-a pus foc la bunuri.

Colecţia Documente, XXII/14. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

58. 1824 iunie 14. Jalbă. Popa Costandin Bălteanu și ceilalți moșneni Bălteni cer ispravnicilor județului Mehedinți să se intervină pentru a-și putea încasa dijmele, clăcile și alte obligații de la locuitorii clăcași așezați în hotarul moșiei Balta, care aveau locuri de muncă, fîneață și luau lemne de pe moșia lor.

Colecția Documente, XVIII/23. Orig. În anexă, raportul de cercetare al vătafului plaiului Cloșani, favorabil preotului.

59. 1824 august 17. Carte de judecată dată de ispravnicii județului Mehedinți în priciua dintre moșnenii Izverceni și Gornoviceni, între care au loc, de multă vreme, „necurmate prigoniri". După jalbele date domnului de Izverceni, sînt chemați la fața locului oamenii bătrîni să recunoască hotarul, dîndu-se dreptate Izvercenilor.

Colecția Documente, XIX/6. Cop.

60. 1824 noiembrie 14. Carte de întărire a hotărniciei moșiei aflate în litigiu între moșnenii Izverceni și Gornoviceni, dată de Căimăcămia Craiovei, prin care se stabilește hotarul (potrivit vechilor semne recunoscute), pietruirea și facerea hărții. Izvercenii urmau să plătească cheltuielile de judecată.

Colecția Documente, XXVIII/15. Cop.

61. 1824 noiembrie 19. Jalbă. Ioan Ruptureanu din satul Ruptura se plînge caimacamului Craiovei pentru moara Mătușii de pe apa Husniței, în moșia mănăstirii Strehaia, cumpărată cu 4 ani înainte de la Dumitru Găspăroi ot Spărlești, Iovit, Simache și alții cu care avea acum prigonire. În rezoluție, caimacamul poruncește să-i înfățișeze părțile.

Colecția Documente, XXII/15. Orig.

62. 1825 ianuarie 23. Zapis de învoire pentru curmarea prigonirilor și judecăților între moșnenii Ciotîrlești, Calitoi, Bădești cu cetașii lor, pentru moșia megieșască Căzănești și înfundăturile din culmea Cerveniții în vale, cu întărirea Isprăvnicatului de Mehedinți și a Divanului Craiovei.

Colecția Documente, V/5. Orig.

63. 1825 februarie 3. Carte de alegere și hotărnicie a hotarului de moșie Cocimănești întocmită de Stanco Buduhăleanu postelnicul, după jalbele date Căimăcămiei Craiovei de moșnenii și cumpă-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

rătorii din Cocimănești, din cauză că, de la hotărnicia din 1805 (făcută de polcovnicul Ioniță Roșianu și de Iordache Fărcășanul), „nu li s-au mai stins pricina și gîlceava dintre dînșii, aflîndu-se cu toții năpăstuiți că nu au vrut să-i cerceteze după cărți și zapise, împresurîndu-li-se moșia pe la unii alții, care nu au nici o dreptate".

La cercetare s-au găsit trei trupuri în hotarul Cocimăneștilor și anume : din hotarul cel mare : 1440 stj. răsărit, 1440 stj. mijloc, 1480 stj. apus ; moșia cea lungă din Valea Cășii : 722,2 stj. răsărit, 849,2 stj. mijloc, 958 stj. apus ; moșia cea scurtă din Valea Cășii : 939,3 stj. răsărit, 849,3 stj. mijloc.

Colecția Constantin Gherghinescu, II/24. Orig.

64. 1825 m a r t i e 25. Înscris. Dumitru și Costandin Ursanu adeveresc că au primit de la vărul lor, Nicolae Ursan, 32 de taleri, fiind la București în proces cu Păvăloiu, obligîndu-se să dea, în natură, 32 de vedre rachiu de prune. Scriitor : Ilie Benga ot Samarinești. Martori : Nicolae Ciută, Mihai Jurjescu.

Colecția Constantin Gherghinescu, II/23. Orig.

65. 1825 m a i 30. Poruncă. Ispravnicul județului Mehedinți poruncește moșnenilor Bengulești, jeluitori la domnie, și logofătului Gheorghe Borcoș din Samarinești să se prezinte cu toate sineturile ce le au, la judecată în pricina pentru moșie.

Colecția Documente, VI/20. Orig.

66. 1825 i u n i e 4. Înscris. Moșnenii din Peșteana recunosc stăpînirea logofătului Gheorghe din Steicu asupra unei parcele de pămînt în hotarul Peșteana, moștenită de acesta de la popa Nuțu și Calinic eromonahul, respingînd în același timp pretențiile de stăpînire ale popii Răducan din Vîrtop.

Colecția Documente, V/10. Orig.

67. 1825 i u n i e 20. Jalbă. Clăcașii din satul Peri, șezători pe moșia moșnenilor Pereni, se plîng Isprăvnicatului de Mehedinți că sînt obligați la zile de clacă „pe toate moșiile pe unde le este hrana". Cer trimiterea la fața locului a zapciilor plășii Ocolul de Jos", ca să aibă dreptate : 3 zile de clacă, pe an, după obicei". Isprăvnicatul poruncește zapciilor plășii să cerceteze pricina.

Colecția Documente, V/6. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

68. 1825 iunie 30. Carte de alegere şi hotărnicie a moşiei Sălătrucu, întocmită la cererea moşnenilor Sălătruceni, care, încă din anul 1824, se plînseseră hatmanului Dumitrache Ralet arătînd că mănăstirea Strehaia le cotropise o sută de stînjeni în părţile în care moşia lor se învecina cu moşia Rocşoreni, a mănăstirii. Hotarnicul Costandin Crăiniceanu face dreptate moşnenilor, punînd semnele hotarului.

Colecţia Manuscrise, nr. 3 A, f. 23—28. Cop.

69. 1825 noiembrie 20. Zapis. Ion şi Vasile Ion Frimu cu cetaşii lor Vîrzobeşti se învoiesc cu moşnenii Arvăteşti, în prezenţa orînduitului Costandin Crăiniceanu, vistierul, asupra modului cum să deosebească partea Vîrzobească de cea Arvătească. Hotarnicul adevereşte acest zapis de învoire lui Ion Robu şi feciorilor săi.

Colecţia Documente, XXVII/24. Orig.

70. 1826 martie 14. Înscris. Trăilă Nicolicescu, Bădiţă Trăilă, Gheorghe Nicolicescu şi alţii dau nepotului lor Gheorghe, fiul pîrcălabului din Glogova, 23 de palme moşie în lat iar în lung cît se va găsi (şi la apus şi la răsărit) în hotarul Clesneşti.

Colecţia Documente, XXI/9. Orig. Pe verso adeverirea vătăfiei plaiului Cloşani.

71. 1826 martie 27. Jalbă. Dumitraşco, Niţă şi Dinu Săbiescu din Valea Ra cer ispravnicilor judeţului Mehedinţi să aibă dreaptă judecată cu popa Ştefi David şi Drăghici Săbieşti din acelaşi sat, pentru o bucată de pămînt zălogită şi apoi vîndută sătrarului Răducan din Cotoroaia.

Colecţia Documente, VII/29. Orig. Pe verso rezoluţiile din 29 martie 1826 şi 15 mai 1827 ale isprăvnicatului prin care porunceşte zapciilor plăşii Motru să cerceteze şi împace părţile, ori să le aducă la isprăvnicat pentru judecare.

72. 1826 aprilie 4. Jalbă. Matei Vîlcănescu cu cetaşii săi, Ion Vîlcănescu, Lupu Drăgan cu cetaşii lui şi alţii se plîng boierilor ispravnici ai judeţului Mehedinţi împotriva lui Stanislav, Pîrvu şi Mihai Stroescu pentru o mai veche pricină de moşie în hotarul Şovarna.

Colecţia Documente, XXVII/25. Orig. Pe verso porunca isprăvnicatului ca părţile să fie aduse spre înfăţişare la Cerneţi, la isprăvnicat.

73. 1826 aprilie 5. Zapis. Iovan Lăzărescu cu cetaşii săi, moşneni din Balta, recunosc moşnenilor Bădeşti a treia parte în hotarul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Balta (pădure, fîneață și izlaz spre Gornovița și Prejna), permițîndu-le să-și aleagă și să-și hotărnicească partea. În aceeași zi moșnenii se învoiesc asupra modului cum să folosească pădurile și izlazurile pentru ca judecățile și „prigonirile" dintre ei să înceteze.

Colecția Documente, XVIII/26. Orig.

74. 1826 iunie 7. Jalbă. Ion Hoit, Iovan Novac și alții din satul Peri se plîng caimacamului Craiovei, Alexandru Ghica, că nu pot stăpîni, din cauza unora dintre părtașii lor, partea de moșie din hotarul Dîlbocița, aleasă lor prin hotărnicie.

Colecția Documente, V/8. Orig.

75. 1826 iulie 7. Poruncă. Ispravnicii județului Mehedinți poruncesc logofătului Petre din Ilovăț și lui Iovan și Barbu Coricovac din Peri să meargă să pună pietrele de hotar între părțile de moșie ale lui Ion Hoit, Iovan Novac și răzeșii lor, ultimii fiind acuzați de cotropirea moșiei Dîlbocița și dealul Bica, alese încă din anul 1816.

Colecția Documente, VI/27. Orig.

76. 1826 august 9. Poruncă. Isprăvnicatul județului Mehedinți, orînduiește pe Stamatie Boiangiu, starostele Cumpenei din Cerneți, să scoată, la vînzare cu mezat, bunurile mobile și imobile ale lui Staico Sărăcin din satul Halînga, în vederea despăgubirii creditorilor săi : logofătul Mihai Cîrjău și fratele său Ghiță. Urmează enumerate bunurile puse în vînzare.

Colecția Documente, VI/2. Orig.

77. 1826 octombrie 15. Zapis. Gruiul Gogîltan din Gornivița recunoaște că, în schimbul a 117 lei primiți de la vărul său Lupul Gogîltan, i-a dat acestuia partea sa de moșie din hotarul Gruiului.

Colecția Documente, XXV/6. Orig.

78. 1826 octombrie 23. Zapis. Moșnenii Bobîrchești și Burculești din Cireșu, urmașii spătarului Căciulat, dau zapis moșnenilor Bălteni (popa Costandin Bălteanu cu cetașii săi și fratele Ion logofătul), pentru stăpînirea în continuare în devălmășie a părților de moșie din hotarul Cireșu unde Bălteni aveau o moară și o cîrciumă precum și pămînturi de cumpărătură în timp ce Cireșenii aveau drept de la strămoșii lor în hotarul Balta.

Colecția Documente, XVIII/28. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

79. 1826 octombrie 25. Zapis de învoire între moşnenii Bălteni, descendenţi din cei trei fii ai moşului Medonea, şi moşnenii Cireşeni, descendenţi din Căciulat, spătar, pentru împărţirea hotarului moşiei Balta, spre Cireşu, pe trei moşi, după dreptul atestat de vechile sineturi. Părţi ale învoirii sînt popa Constandin Bălteanu şi cetaşii săi, nepoţii moşului Izbaşa Dumitraşco şi Ion Bobîrsc cu cetaşii lui Cireşeni. Se menţionează că Băltenii cer ieşirea din devălmăşie din cauza înmulţirii numărului lor.

Colecţia Documente, XVIII/27. Orig.

80. 1826. Carte de împărţire a moşiei Balta între urmaşii celor trei moşi mari — Nicola, Tudor şi Izbaşa Dumitraşco — fii lui Pătru Medonea. Între urmaşii acestora erau moşnenii Lăzăreşti, Stăncheşti, Simeşti, Opriţeşti, Gheorghe zis Podeanu şi Pătru Bălteanu de la Băseşti(din moşul Nicola), Bădeştii, aşezaţi la Şipăneşti, Ilieştii în Balta, Gheorghe Vătăşelu şi alţii (din moşul Tudor) şi moşnenii Bălteni (din moşul Izbaşa Dumitraşco). Împărţirea este făcută de popa Constandin Bălteanu după mărturia bătrînului Iovan Lăzărescu de faţă cu toţi moşnenii. Fiindcă înmulţindu-se şi revenindu-le curele de pămînt lungi şi înguste le-au împărţit de-a curmezişul.

Colecţia Documente, XVIII/31. Orig.

81. 1827 ianuarie 15. Jalbă. Moşnenii din hotarul Lacu, urmaşii moşului Mircea, se plîng Isprăvnicatului judeţului Mehedinţi împotriva urmaşilor moşilor Stoica şi Iovan care le contestau stăpînirea asupra părţii de moşie ce li se cuvenea. Aceştia însă mai înainte contestaseră că moşul Mircea ar fi fost frate cu ceilalţi doi şi fiu al moşului Pătru Roşu, din care cauză avuseseră loc procese, cercetări şi plîngeri pînă la domnie.

Colecţia Documente, XXIII/20. Orig.

82. 1827 septembrie 7. Jalbă prin care Stamatie Boiangiu, starostele Cumpenei din Cerneţi, se plînge boierilor ispravnici ai judeţului Mehedinţi că moşnenii se împotrivesc intrării lor în stăpînirea celor 20 de stînjeni de moşie cumpăraţi de el cu mezat de la „scăpătatul" Staico Sărăcin din Halînga, în moşia Căminic (Valea Boierească). Cere orînduirea unei persoane care să-i aleagă şi să delimiteze această moşie de cumpărătură, în care sens ispravnicii poruncesc.

Colecţia Documente, VII/3. Orig.

83. 1827 decembrie 13. Carte de alegere a moşiei de moştenire a moşnenilor Bengeşti în hotarul Stîrci, întocmită de Gh. Coţo-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

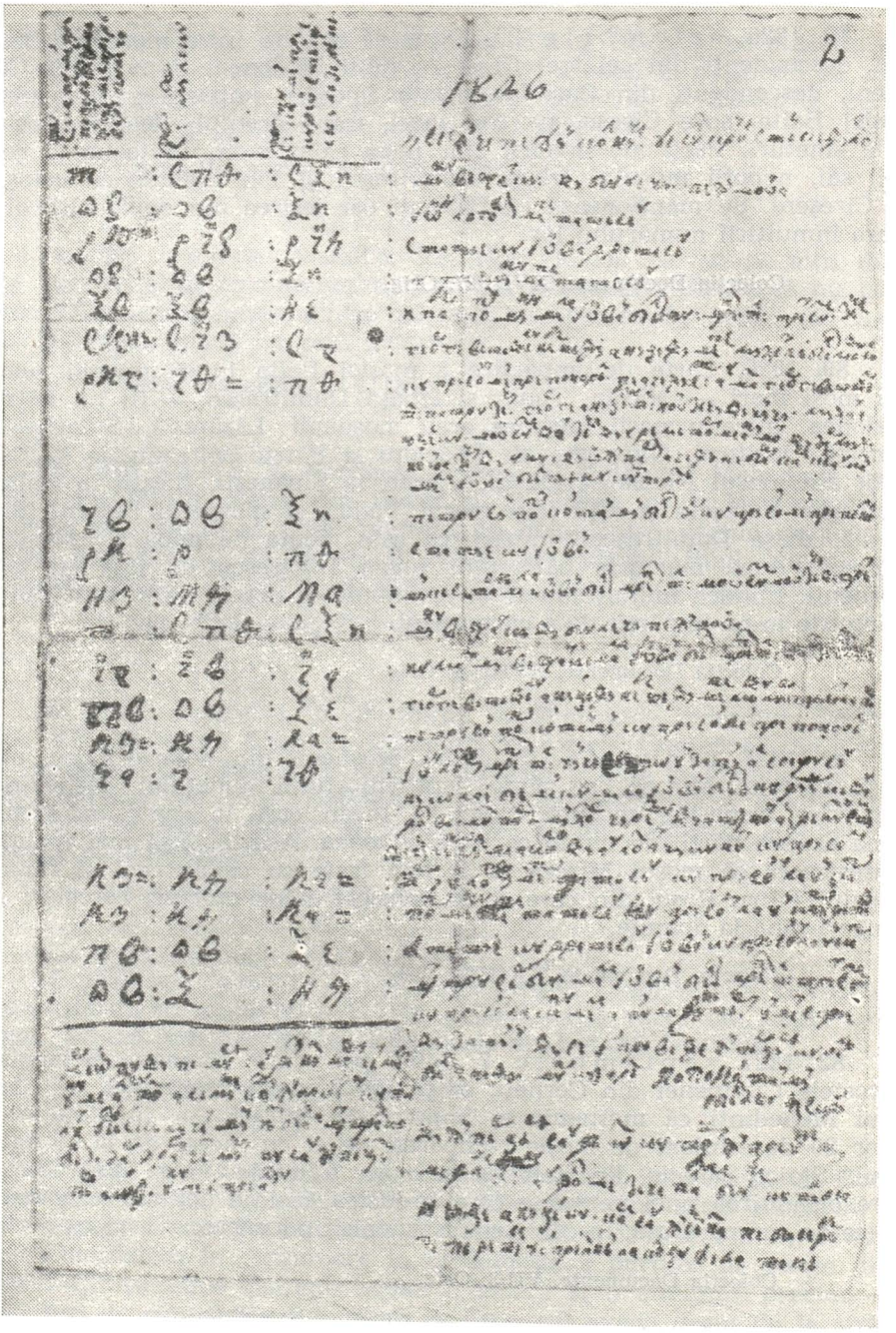

Fig. 4. 1826. Împărţirea moşiei Balta. (rez. nr. 80).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

feanu, fost mare stolnic, şi Barbu Vicşoreanu, ispravnici ai judeţului Mehedinţi, orînduiţi de Căimăcămia Craiovei să cerceteze pricina pentru moşie a susnumiţilor moşneni cu megieşii lor, care le încălcau hotarele.

Colecţia Documente, VI/27. Orig.

84. 1828 ianuarie 19. Jalbă. Stana Moeasca, soţia lui Preda Moescu din Runcu, se plînge boierilor ispravnici ai judeţului Mehedinţi împotriva lui Niţă Plăviţi din Rudina pentru tulburarea posesiei sale în hotarul Runcu, moşie răscumpărată din zălogire după multă vreme. Urmează porunca Isprăvnicatului către pîrît să se împace cu reclamanta.

Colecţia Documente, XXVII/26. Orig.

85. 1829 iunie 3. Jalbă. Moşnenii Izverceni se plîng caimacamului Craiovei că moşnenii Gornoviceni le cotropiseră o parte din moşie. Prin rezoluţie, caimacamul Dumitru Ralet porunceşte să fie înfăţişate părţile la Divanul Craiovei.

Colecţia Documente, XIX/8. Orig.

86. 1829 iunie 13. Zapis. Vuc şi Lăpădat Izverceanu cu feciorii lor dau zapis lui Giurgi şi Tănasie Hoater din Izverna că, în schimbul banilor primiţi împrumut, consimt să stăpînească împreună, pînă la restituire, toată partea lor de moşie.

Colecţia Documente, XIX/9. Orig.

87. 1830 iulie 18. Jalbă. Trăilă şi Ivan Peneş din Izverna se plîng caimacamului Craiovei împotriva lui Lăpădat Izverceanu care le reţinea o parte de moşie, pusă zălog pentru bani, deşi ei doresc să-i restituie banii luaţi împrumut în vechime de părinţii lor.

Colecţia Documente, XIX/10. Orig. Pe verso rezoluţia caimacamului pentru cercetarea şi înfăţişarea părţilor.

88. 1831 martie. Jalbă. Arendaşul moşiei Malovăţ, sărdăreasa Ruxandra Miculescu, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva locuitorilor clăcaşi care refuză să-i dea cei 4 oameni „de slujbă" cuveniţi. Sărdăreasa cere sprijinul autorităţilor pentru a obliga locuitorii să respecte prevederile în vigoare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 195. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

89. 1831 iulie 29. Poruncă a Vistieriei Țării Românești către Ocîrmuirea județului Mehedinți, urmare la raportul comandantului Polcului 1 din Miliția pămîntenească, privitor la fuga peste Dunăre (în Serbia) a unora din locuitorii ostroavelor precum și la cererea acestora de a fi lăsați cu vitele în ostroave ori de a fi lăsați să le ia peste fluviu. Se dispune ca, împreună cu ostașii grăniceri, să fie făcută inventarierea vitelor, stupilor și a tuturor bunurilor rămase, iar fugarilor să li se dea de știre că, dacă în 12 zile nu se reîntorc în țară, bunurile rămase în ostroave vor fi vîndute la mezat, în contul capitației neachitate.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 32(1862)/1831, f. 126. Orig.

90. 1831 iulie. Jalbă. Vasile din Tîmna se plînge boierilor ispravnici de Mehedinți împotriva logofătului Danil Degerățeanu din Tîmna pentru niște pruni luați cu arendă de la feciorii lui Predoi din Tîmna, pruni aflați pe o bucată de pămînt înfundat în răzoarele lui Danil Degerățeanu. Arătînd că a fost bătut, insultat și legat de arendaș, de către logofătul Toma Degerăteanu, îl cheamă pe acesta în judecata Isprăvnicatului.

Colecția Documente, XX/20. Orig.

91. 1831 septembrie 25. Jalbă prin care N. Pavlovici, epistatul moșiei Orevița a Mitropoliei Țării Românești, se plînge Judecătoriei județului Mehedinți că la Orevița se ia otaștină din douăzeci una și că la un număr de 7 vii din apropiere, aparținînd altor proprietari (vornicii Dumitrache Bibescu si Nicolae Brăiloiu, clucereasa Catinca Gănescu, stolnicul Ghiță Argetoianu etc.), această dijmă nu se percepea.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 16(2811)/1831, f. 4. Orig.

92. 1831 septembrie 25. Raport de cercetare si informare a Judecătoriei județului Mehedinți cu privire la modul de percepere a otaștinei de la viile de pe moșia Rogova. Se arată că nu există nici un înscris de învoială ori tocmeală ; că aceasta nu se ia nici după pogon, nici după bani, ci se respectă vechiul obicei al măsurării cu cotul domnesc si luarea unei vedre din douăzeci. Numai pentru via boierului Viișoreanu nu se poate determina modalitatea perceperii otaștinei, aceasta fiind situată mult mai departe.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 16(2811)/1831, f. 5. Orig.

93. 1831 octombrie 19. Poruncă a Dvorniciei Mari din Lăuntru către ocîrmuitorul județului cu instrucțiuni „tainice" de urmat în privința aplicării prevederilor pentru proprietate.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

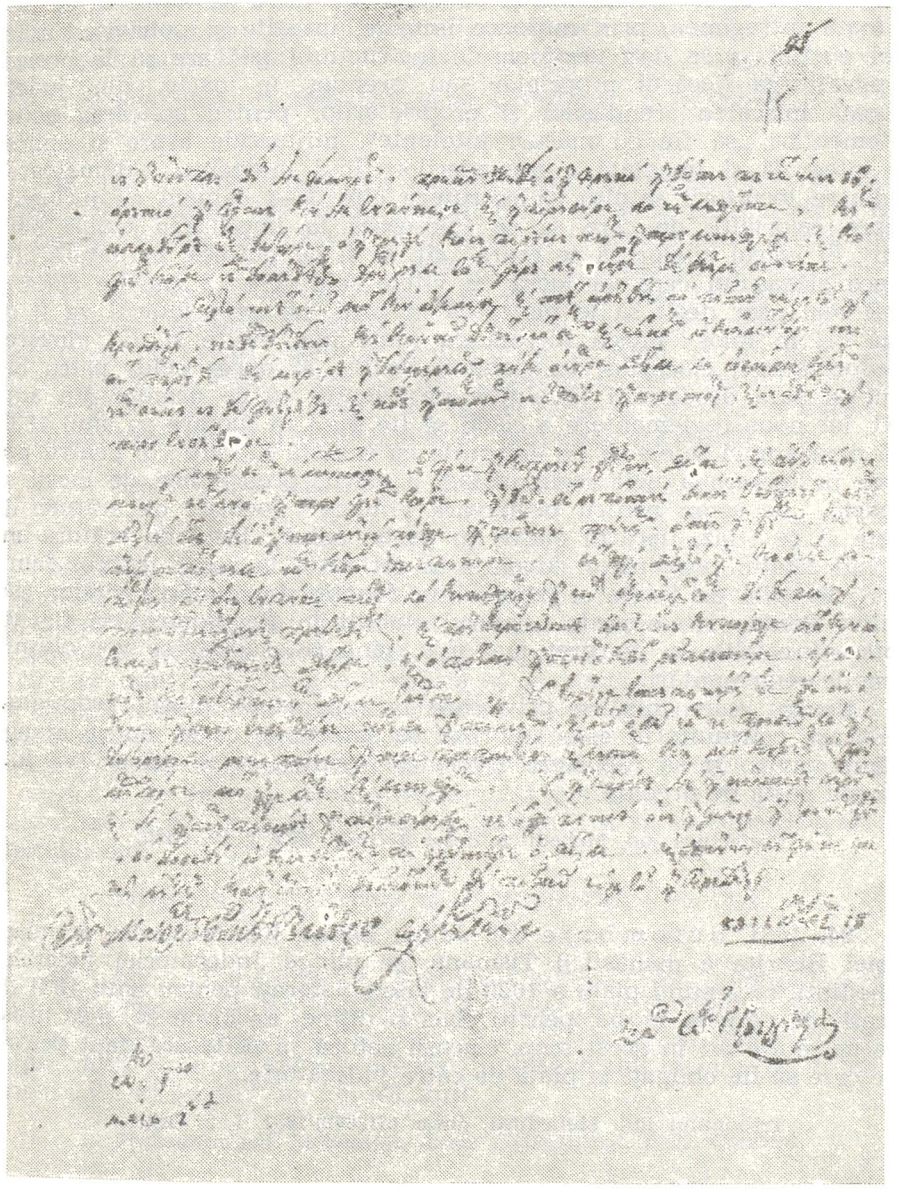

Fig. 5. — 1831 octombrie 19. Fotocopie după orig. menţionat în rez. nr. 93

După ce se precizează că ocîrmuitorului i-au fost trimise două exemplare tipărite privitoare la desfiinţarea, cu 1 iulie 1831, a scutelnicilor şi poslujnicilor şi luarea a patru oameni la suta de familii în slujba proprietăţii şi, respectiv, despre drepturile şi obligaţiile legiuite între proprietari şi clăcaşi începînd cu anul 1832 şi că i s-a atras aten-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ţia că „punerea lor în lucrare şi aducerea lor întru săvîrşire să se facă cu toată întregimea, prin mijloace iscusite, liniştite şi potrivite cu folosul obştii" ; i se dau următoarele instrucţiuni pe care să le urmeze în povăţuirea fiecărui proprietar sau arendaş în parte, din judeţ : 1) toată mişcarea arendaşilor şi proprietarilor pentru aplicarea noilor reglementări „să fie cu măsuri înţelepte", mijloacele aspre şi aplicarea integrală şi imediată a prevederilor fiind totdeauna vătămătoare : 2) dintre locuitorii satului să recruteze cîte 3—4 oameni cu influenţă asupra celorlalţi, de care să se folosească la împlinirea noilor obligaţii ; 3) lucrul zilelor să se ceară „cît va fi cu putinţă, în natură, deoarece clăcaşului care va lucra cu vitele sale cele 12 zile de clacă îi va fi mai uşor decît să le plătească în bani, iar proprietarul va fi de două ori în folos : moşia lucrată cu braţe mai multe şi din vînzarea rodului muncii clăcaşilor va dobîndi bani" ; 4) darea celor patru oameni la suta de familii în slujba proprietăţii să se urmeze din anul 1831, iar noua reglementare a clăcii să fie pusă în lucrare cu anul 1832, însă pînă atunci satele să fie obişnuite cu această lucrare ; 5) pentru punerea în lucrare a noii reglementări a clăcii, proprietarii de moşii să împartă, „de acum pentru primăvara viitoare", locurile de arături, de fîneţe şi de izlaz, fiecărui clăcaş în parte, adică : locul de arătură-împărţind totalul pogoanelor cuvenite la tot satul la suma tuturor familiilor ; locurile de fîneţe şi izlaz — în funcţie de numărul vitelor clăcaşilor. Pentru vitele peste numărul stabilit în Regulament să fie acceptate învoielile la un preţ mai mic, pînă ce clăcaşii se vor obişnui cu noile reglementări.

Pentru orice mişcare privitoare la raporturile dintre proprietari şi clăcaşi, ocîrmuitorul este autorizat să intervină, ca să nu se ajungă la împotriviri, şi să raporteze Dvorniciei pentru orice măsuri va lua, folosind poşta de urgenţă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 20. Orig.

94. 1831 octombrie 29. Jalbă. Bălaşa Fratoştiţeanu, arendaşa moşiei Bistriţa a mănăstirii Tismana, se plînge Judecătoriei judeţului Mehedinţi, reclamînd plata a 1029 de taleri datoraţi pentru anul 1831 de clăcaşii de pe acea moşie, pentru clăci şi dijme. Ea arată că, deşi insistase de multe ori în acest scop, clăcaşii refuză să plătească, fapt pentru care cere să fie obligaţi la plată de către judecătorie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 67(2862)/1831, f. 2. Orig.

95. 1931 noiembrie 10. Porunca Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către subocîrmuitorii de plăşi ca, la locul şi data fixată, să adune, din toate satele plăşii, pe toţi proprietarii, epistaţii, arendaşii, preoţii şi cîte 5—6 locuitori, spre a le împărţi exemplarele Regulamentului organic şi „să nu se dea vreo zăticnire sau vreo împiedecare acestei delicate trebi". Satele de adunare, fixate pe plăşi, erau : Jiana, în plasa

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Blahniţa, Pleniţa, în plasa Cîmpului, Botoşeşti, în plasa Dumbrava, Corcova, în plasa Motrului, Glogova, în plasa Baia şi plaiul Cloşani.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 35. Concept.

96. 1831. Jalbă. Locuitorii satului Ostrovul Şimianului se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi pentru claca în două părţi. Cele 8 case ale satului, scoase din Ostrov şi aşezate în cîmpul moşiei mănăstireşti a Şimianului, sînt obligate la clacă de către arendaşul moşii, deşi nu au „nici un cuib de porumb" pe acea moşie şi deşi fac clacă arendaşului moşiei Ostrovul Şimianului — boierul Ion Gărdăreanu — pe a cărui parte îşi aveau casele şi semnăturile. Arătînd că „în două părţi nu pot lupta cu claca", cer să fie îngăduiţi de arendaşul mănăstirii, pînă ce boierul Ion Gărdăreanu va hotărî dacă se reîntorc la casele lor din Ostrov sau rămîn la satul Şimianul, pe moşia mănăstirii.

Subocîrmuirea plăşii Ocolul, dosar 17(3477)/1831, f. 385. Orig.

97. 1832 ianuarie 13. Jalbă. Locuitorii satului Gvardeniţa cheamă în judecata Judecătoriei Mehedinţi pe Preda, logofătul din acel sat şi epistat al moşiei, arătînd că au dat în slujba proprietarului nu 4 oameni de slujbă, ci 6 dar, din cauza epistatului, aceştia nu au putut să lucreze mult timp. Oamenii refuză să mai meargă să slujească, pentru că nici mîncare nu li se dă ; trecînd să lucreze cu toţii, epistatul şi juraţii satului, fără ştirea locuitorilor, au întocmit şi iscălit un zapis, stabilind ca în săptămîna cînd va sluji, să aducă şi carele cu boi, saci şi cergi, iar ce va mai rămîne neslujit, să plătească cu 2 lei ziua. Locuitorii cer să fie chemaţi în dreaptă judecată şi să se cerceteze asupra zapisului dat.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 93. Orig.

98. 1832 ianuarie 13. Poruncă. Ocîrmuitorul judeţului porunceşte subocîrmuitorului plăşii Baia să oblige cele 13 familii ale satului Steicu, aflate pe moşia căpitănesei Tiţa Ciocazan, să dea un om în slujbă, după cum se prevede dreptul proprietarului de a avea în slujba moşiei „din 12 familii" un om a-i sluji.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 92. Concept.

99. 1832 ianuarie 28. Jalbă. Arendaşul moşiei Maglavit, sărdarul Panait Dîlgeanu, se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva celor 210 familii de clăcaşi de pe moşie care, la 22 iauuarie 1832, au refuzat să iasă la adusul lemnelor cu carul, epistatul şi isprăvnicelul său fiind bătuţi de Ion fiul lui Nicola şi Dumitru Sima Glavici, la fel întîmplîndu-se faptele şi cu isprăvnicelul său de la Hunia, în vara anului 1831, la năvodul de prins peşte. Arendaşul cere să fie înfăţişat cu clăcaşii

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

spre a fi despăgubit de peşte şi de cele 164 de găini furate şi totodată să i se „dea chezăşuire" pentru cele întîmplate, nemaiputînd" suferi pe aceşti zurbagii". Menţionează că a luat în arendă moşia „pentru trebuinţa casei mele şi pentru negoţul mieu", iar aducerea unui car de lemne, la Crăciun, stăpînului moşiei este prevăzută în pravila lui Caragea.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 130. Orig.

100. ⟨1832 ianuarie 30⟩. Jalbă. Pîrcălabul şi cu tot satul Pristol se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei care le pretinde să-i ducă dijmă porumbului şi a vinului la Cujmir, peste trei hotare de moşii, ceea ce în acel sat nu s-a pomenit, locuitorii rămînd săraci din cauza arendaşilor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 135. Orig.

101. 1832 februarie 3. Jalbă. Locuitorii a cinci case de pe moşia Cacoţi a lui Pan Urdăreanu se plîng ocîrmuitorului judeţului că deşi pe acea moşie stau numai două luni şi după „slobozirea cîmpului" se mută cu totul la satul Poroina Mare, unde îşi au arături, livezi şi grădini şi unde plătesc cei 16 taleri, sub cuvînt de clacă, totuşi sînt siliţi să plătească alţi 16 taleri, drept clacă, şi la stăpînul Pan Urdăreanu căruia ei ar accepta să-i dea numai pe jumătate, „precum dau alţi vecini clăcaşi pă alte moşii".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 147. Orig.

102. 1832 februarie 14. Jalbă. Locuitorii satelor Maglavit şi Hunia şi ai mahalalei Golenţi de pe moşia bisericii Madona Dudu din Craiova se plîng Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva arendaşului moşiei — serdarul Panait —, „pentru toate cu cîte îi asupreşte încă de cînd a arendat moşia" (1831). Locuitorii arată că de la sfîntul Gheorghe 1832 „nu-l mai primesc de arendaş", pînă la acea dată urmînd să-şi strîngă şi să-şi primească numai dreptul ce-l are după contract. De asemenea, arată că arendaşul şi oamenii săi au împiedicat adeverirea cercetării făcute de orînduitul Căimăcămiei de la Craiova; că dijma a fost lăsată nestrînsă; că pentru un transport de lemne la arendaş oamenii fac 3—4 zile; că lemnele lucrate (bîrne, stobari) le primeşte drept lemne de foc; că sileşte peste 40 de case să se mute pe moşia Comani, în folosul său; că postelnicelul arendaşului îi înşeală cu tot felul de răvaşe de scadenţe şi rămăşiţe; că pentru vadra de vin le ia tot 6 taleri, deşi la judecată s-a stabilit să dea numai 4 taleri; că vin nu voieşte a primi, ci numai bani, şi că toate aceste „năpăstuirii" au fost văzute şi de generalul Starov, colonelul Solomon şi ceilalţi ofiţeri de la Dunăre.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 153(7779)/1832, f. 2. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

103. 1832 februarie 16. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului trimisă ca urmare a sesizării arendaşului Manuilovici al moşiei Valea Podului, către subocîrmuitorul plăşii Ocolul, ca să determine pe locuitorii satului Valea Podului să dea arendaşului cei 4 oameni în slujba moşiei, fără a mai stabili termenul de executare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 175. Concept.

104. 1832 februarie 17. Jalbă. Moşnenii Pîrvuleşti din satul Dilbociţa se plîng Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva lui Gh. Fugăşin şi a cetaşilor săi, moşneni din Budăneşti, că le-au cotropit moşia Cracu Lung şi Cracu cu Mesteacăn, stăpînind-o în silnicie încă din anul 1818. Moşnenii cer să fie repuşi în drepturi potrivit vechilor cărţi moştenite de ei de la strămoşi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 393(8088)/1832, f. 1. Orig.

105. 1832 februarie 24. Jalbă. Juraţii şi pîrcălabii satelor Ilovița, Bahna şi Vîrciorova se plîng ocîrmuitorului judeţului Mehedinţi că, din pricina arendaşului, satele s-au spart, oamenii au fugit, arendaşii au venit şi le-au luat vitele, casele, săliştile şi locurile de fîn prin sate rămînînd doar cîte 2—3 oameni. Cer să fie povăţuiţi dacă să se mute sau nu pe alte moşii„ „că nu mai pot sta...".

La 15 aprilie 1832 arendaşii şi cîte 4 locuitori fruntaşi din aceste sate sînt invitaţi, prin dorobanţi, să se înfăţişeze la Ocîrmuire, după ce, la 2 martie 1832, se poruncise subocîrmuitorului plaiului Cloşani să aducă clăcaşii în sate şi la Ocîrmuire, pentru cercetare, pe arendaşi şi cîte 2—3 clăcaşi vrednici din aceste sate.
Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 181, 190 şi 319. Orig.

106. 1832 februarie 27. Jalbă. Locuitorii aflaţi cu casele pe moşia moşnenilor din satul Gogoşii de Margine se plîng ocîrmuitorului judeţului împotriva acestora pentru că i-a vîndut, cu moşie, clacă şi dijmă, lui Ghiţă Burileanu, deşi ei au alte moşii ale lor pe care se hrănesc. Cer aprobare să se mute cu casele în hotarul lor de moşie, tot în satul Gogoş, împreună cu nişte rudenii de-ale lor, pentru ca să nu mai plătească în două părţi. Ocîrmuitorul porunceşte subocîrmuitorului de plasă să cerceteze şi să raporteze.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 179. Orig.

107. 1832 februarie 27. Raport. Subocîrmuitorul plăşii Blahniţa comunică Ocîrmuirii judeţului că oamenii arendaşului Văsilache al moşiei Dănceu şi cei ai polcovnicului Ghiţă Burileanu bat clăcaşii

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

fără vină, pentru presupuse rămăşiţe de dări, fără ca pentru acele pricini să-i fi înfăţişat la Subocîrmuire.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 189. Orig.

108. 1832 februarie 28. Jalbă. Clucerul Nicolae Brăiloiu, proprietarul moşiei Bîcleşu, se plînge Judecătoriei judeţului Mehedinţi arătînd că unii dintre locuitori refuză să dea dijma cuvenită, sub cuvînt că ferdelul cu care se face măsurătoarea este mai mare decît cel obişnuit. Se menţionează că locuitorii au produs pagube epistatului moşiei, incendiindu-i o claie de fîn, spărgîndu-i butoaie cu vin şi ameninţîndu-l „în felurite chipuri". Judecătoriei i se cere să intervină pentru a-i aduce la ascultare.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 168(7795)/1832, f. 2—3. Orig.

109. 1832 februarie 29. Raport. Subocîrmuitorul plăşii Blahniţa comunică ocîrmuitorului judeţului „că mulţi din lăcuitorii satelor aceştii plăşi se plîng că după toate împovărările şi nedreptăţile ce au fost pînă acum asupra lor, s-au milostivit stăpînirea de le-au ridicat cu totul, rămînînd ei în bună linişte, dar arendaşii şi stăpînii moşiilor îi sugrumă cu felurimi de chipuri pă care strîng lăcuitorii". Se raportează că toţi locuitorii sînt supuşi poruncilor stăpînirii ca să plătească după dreptate şi după pravilă, dar că toţi „strigă pentru arendaşii de moşii că nu urmează dreptatea poruncilor stăpînirii, împovărîndu-i cu mulţi peste dreptul cuvenit, făcînd împliniri cu silnice mijloace, adecă bătăi şi închisori. Şi dijmuirile porumbului nu voesc să le primească acum, ci aşteaptă pîn'va prăpădi lăcuitorii bucatele şi atunci să-i apuce a împlini în bani". În final, se precizează că unii arendaşi nu stau la moşii, ci numesc epistaţi, care nu primesc zeciuiala din produs pe motiv că nu au poruncă de la stăpîn, dare care „nu-i slăbesc nicidecum" pe clăcaşi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 197. Orig.

110. 1832 februarie 29. Raport. Subocîrmuitorul plăşii Blahniţa comunică Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că arendaşii moşiilor din plasă caută să perceapă de la ţăranii clăcaşi adeturi mai mari decît cele cuvenite, tergiversează dijmuirea produselor şi folosesc bătaia şi închisoarea pentru a-şi atinge scopul.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 196. Orig.

111. 1832 martie 1. Jalbă. Gheorghe Burileanu, fost polcovnic, se plînge Marii Logofeţii a Dreptăţii arătînd că locuitorii satului Devesel refuză să plătească dijma porumbului majorată conform prevederilor Regulamentului şi insistă să o plătească tot după vechiul sistem : din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

zece una. Cere ca, pe cale judecătorească, clăcașii să fie obligați să plătească dijma potrivit noii reglementări.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 182(7807)/1832, f. 2. Orig.

112. 1832 martie 2. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plaiului Cloșani ca să ia măsuri pentru aducerea la casele lor a locuitorilor clăcași din satele Bahna, Iloviţa și Vîrciorova, fugiți din cauza arendașilor. Se precizează că arendașilor trebuie să li se atragă atenția ca să respecte prevederile Regulamentului, pe cei ce se vor abate de la dispozițiile legale Subocîrmuirea urmînd să-i trimită la Ocîrmuire.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 190. Concept.

113. 1832 martie 2. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plășii Dumbrava pentru a lua măsuri de „aducere la urma lor" a clăcașilor fugiți din satele Bîcleșu și Corzu, reclamați de stăpînii moșiilor. Aceștia fugiseră în timpul războiului ruso-turc din 1828—1829, producînd moșiilor stricăciuni și pagube.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 191. Orig.

114. 1832 martie 2. Jalbă. Paharnicul Nicolae Brăiloiu, proprietarul moșiilor Bîcleșu și Corzu, sesizează ocîrmuirea județului că, din cauza războiului din 1827—1828 oamenii s-au împrăștiat prin păduri și pe la conace, din care cauză oamenii nu pot fi aduși la lucrul zilelor de clacă, iar vitele lor fac stricăciuni la semănături și livezi. Ocîrmuitorul județului poruncește subocîrmuitorului plășii Dumbrava ca, împreună cu epistatul acelei moșii, să ceară lista cu numele locuitorilor strămutați de pe acele moșii și pe toți cîți vor fi birnici la Bîcleș și la Corzu să-i ridice de la conace și de prin păduri și să-i „aducă la urma lor, în săliște".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 191. Orig.

115. 1832 martie 22. Jalbă. Postelnicul Ghiță Burileanu se plînge Marii Dvornicii din Lăuntru că locuitorii de pe moșia Deveselul nici pînă la acea dată (martie 1832) nu au dat, în slujba proprietarului, pe cei 4 oameni la suta de clăcași, potrivit Regulamentului. Cere să fie despăgubit de plățile pe care le-a făcut, în lipsa acestora, cu alți oameni și obligarea clăcașilor de a-i trimite în slujbă oamenii legiuiți.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 280. Orig.

116. 1832 martie 24. Raport și catastih prin care Ocîrmuirea județului Mehedinți comunică Marii Dvornicii a Țării Românești moșiile

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

şi satele de pe malul stîng al Dunării şi din apropierea acesteia precum şi modul cum locuitorii acestora fac clăcile şi dau dijmele şi dacă Pravila Caragea a fost pusă în lucrare pînă în anul 1831. Datele, adunate de însuşi ocîrmuitorul judeţului, se referă la satele Risipiţi. Maglavitu, Comani, Hunia, Calafat, Cetate, Ulmul, Ciuperceni, Galicea, Vrata, Salcia, Cuşmir, Goanţa, Braniştе, Scăpău, Balta Verde, Izvoarele, Streini ot Devesel, Pristolu, Bistriţa, Schela Cladovei, Gura Jidoştiţii, Bresniţa, Iloviţa şi Vîrciorova. Cu excepţia unei jumătăţi din satul Risipiţi, toate celelalte sate erau pe moşii mănăstireşti şi boiereşti. Clacă de 12 zile făceau : din 1821 un sat, din anii 1825, 1826 şi 1827 cîte un alt sat, din 1828 alte 4 sate şi din 1829 restul de 14 sate. În total 22 de sate din cele 26 cuprinse în catastih.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847) 1831, f. 214—216. Concept.

117. 1832 aprilie 2. „Izvod" întocmit în secret de subocîrmuitorul plăşii Cîmpu (urmare poruncii Marii Dvornicii din martie 1832) şi înaintat ocîrmuitorului, cuprinzînd satele, proprietarii de moşii şi obligaţiile clăcaşilor pînă în anul 1831. În această plasă erau 46 de sate, iar situaţia lor, după proprietar, era următoarea : a) *în stăpînire boierească :* Gîrla, Braniştea, Galicea, Izimşa, Salcia, Moţăţei, Obîrşia, Vrata, Drincea, Gîrla de Sus, Cetate, Ulmul, Călugărei, Oprişor, Plopşoru, Dîrvarii de Jos, Vîrtopul, Prisăceaua, Bucoviciorul, Dîrvarii de Sus, Caraula, Vlădaia, Miculeşti (sat nou, de 15 ani), Almăjelul, Corlăţile. Total 25 sate ; b) *în stăpînire mănăstirească :* Ciuperceni, Calafat, Comani, Maglavit, Hunia, Cujmir, Goanţa, Punghina, Fîntîna Banului, Morile Fîntînii Banului, Poiana. Total 11 sate ; c) *în stăpînire moşnenească :* Dobridor, Orodel, Valea Teiului, Velea, Cornul, Carpenul, Pleniţa. Total 7 sate ; d) *sate în proprietatea moşnenească şi boierească :* Risipiţi, Ulmuleţu, Rudari. Total 3 sate.

Dintre cele 46 de sate, aparţineau la 2 sau la mai mulţi proprietari : Braniştе la 3, Dîrvarii de Sus la 2 (dintre cele boiereşti) şi toate cele moşneneşti. În total 12 sate. Proprietarii erau : banul Brîncoveanu la Almăjel şi la o parte din Rudari ; vornicul Ştirbei la Corlatele ; vornicul B. Bibescu la Galicea, Izmişa şi Oprişor ; Ruxandra clucerului Haralambie la Ulmul, Cetate, Bucoviciorul şi la unele părţi din Braniştea şi Dîrvarii de Sus ; clucerul C. Brăiloiu la Caraula şi Vîrtopu ; vistierul Dumitrache Pleniceanu la Călugăreni, Dîrvanii de Sus şi la o parte din Dîrvarii de Jos ; stolnicul Iancu Otetelişanu la Gîrla şi Gîrla de Sus ; Rucsandra Miculescu la Miculeşti şi la o parte din Ulmuleţul ; boierii Brădeşti la Moţăţei ; paharnicul St. Gănescu la Obîrşia ; paharnicul Brăiloiu, parte din Braniştea ; căminarul Ştefan Bibescu la Drincea ; boierii Vlădăieni la Vlădaia ; Catinca Stănoiu la Salcia ; Catinca Murgăşanu la unele părţi din Risipiţi şi Braniştea ; St. Zătreanu la Vrata ; mănăstirile Cozia la Cujmir şi Goanţa ; Gura Motrului la Fîntîna Banului şi Morile Fîntînii Banului ; Căluiu la Poiana ; Horezu la Ciuperceni ; bisericile din Craiova : Maica Precista la Comani, Maglavit şi Hunia ; sf. Ilie la Calafat ; sf. Dumitru la Punghia ; şi pitarul Ene

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

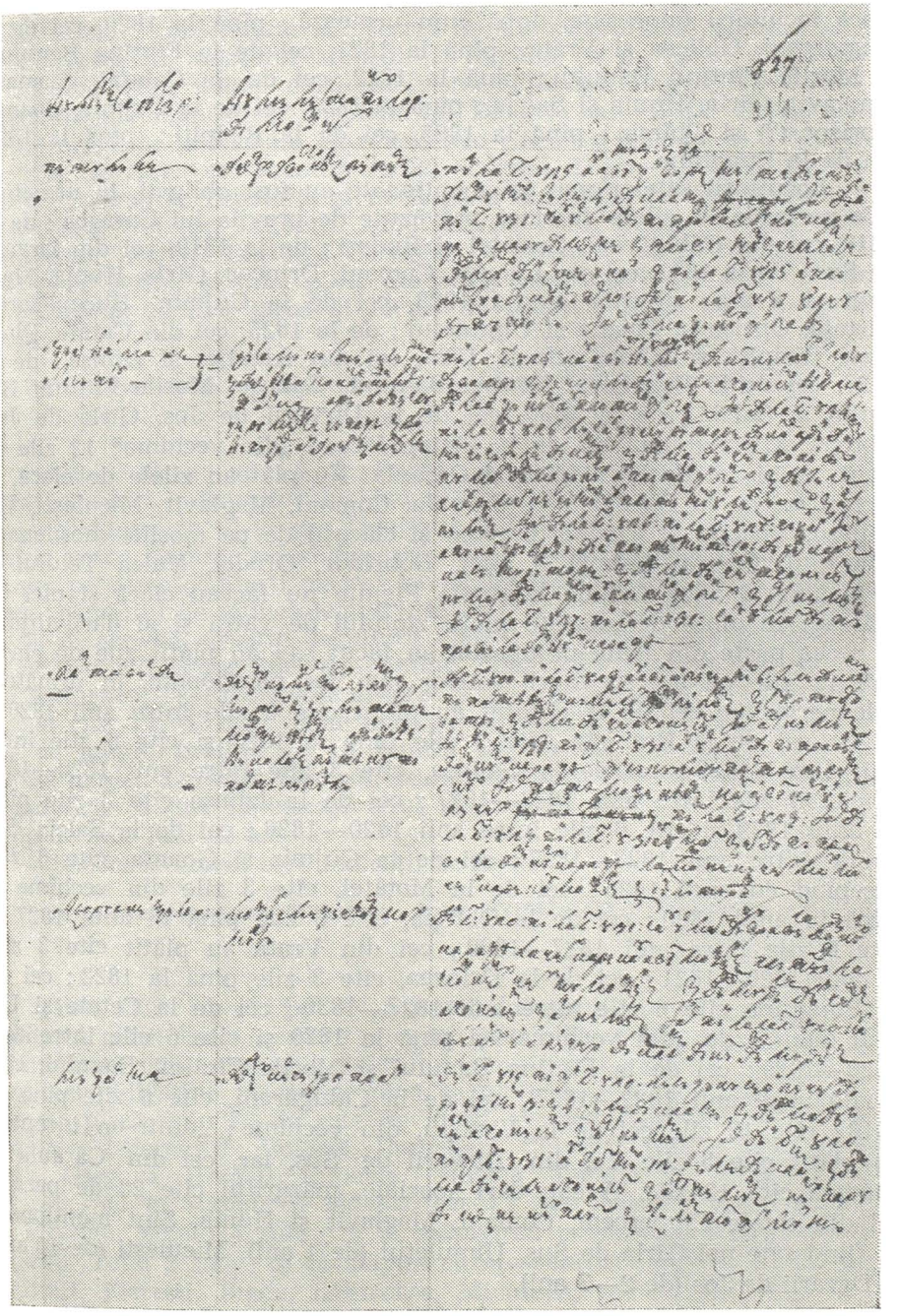

Fig. 6. — 1831. Fotocopie după orig. menţionat în rez. nr. 116.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

din Craiova la Plopşoru. Se menţionează că nu au avut şi nu au plătit clacă locuitorii unor sate, după cum urmează : pînă la 1820, cei de la Ciuperceni, Galicea şi Vrata ; pînă la 1821, cei de la Fîntîna Banului ; şi Morile Fîntînii Banului ; pînă la 1822, cei de la Calafat, Comani, Maglavit, Gîrla, Hunia şi Salcia ; pînă la 1823, cei de la Cujmir, Goanţa, Oprişor (?) şi Obîrşia ; pînă la 1825, cei de la Risipiţi ; pînă la 1827, cei de la Punghina.

Locuitorii satelor mai jos menţionate au fost obligaţi, în următoarele perioade, la zilele de clacă prevăzute de pravila lui Caragea : de la 1818, cei din Călugăreni, Corlăţel şi Rudari ; de la 1819, cei din Drvarii de Sus ; de la 1822, cei din Calafat, Comani, Drincea, Gîrla, Hunia, Maglavit şi Vrata ; ulterior anului 1823, cei de la Cujmir, Bucoviciorul, Goanţa, Oprişoru, Poiana şi Ulmuleţul ; de la 1825, cei din Cetate, Plopşoru, Risipiţi, şi Ulmul ; de la 1826, cei din Almăjel şi Izimşa ; de la 1827, cei de la Braniştea, Fîntîna Banului, Galicea, Morile Fîntînii Banului şi Salcia ; de la 1830, cei de la Dîrvarii de Jos, Gîrla de Jos, Obîrşia şi Punghina ; cei de la Vîrtop făceau „din vechime“ 12 zile de clacă, ca şi cei de la Vlădaia şi Caraula. Nu plăteau zilele de clacă, ci lucrau cei de la Bucovicioru, Caraula, Comani, Maglavit, Miculeşti, Ulmuleţu, Vîrtopu şi Vlădaia precum şi clăcaşii de pe moşiile moşneneşti Carpenul, Cornul (numai 3 zile), Dobridor, Orodel, Valea Teiului şi Vela, (cîte 6 zile). Cei de la moşia Plenita nu făceau clacă şi nici nu plăteau. În afară de obiceiul plăţii zlotului de vatră şi al dării dijmei (a zecea parte din toate produsele) au făcut sau au plătit zile de clacă, sub 12 zile pe an, locuitorii satelor mai jos menţionate, în următoarele perioade : cei de la Calafat au plătit cîte 8 zile între anii 1820—1822 ; cei de la Branişte, cîte 3 zile pînă la 1820 şi cîte 6 zile între anii 1820—1827 ; cei de la Galicea, cîte 3 zile între anii 1820—1822 şi cîte 6 zile între anii 1823—1827 ; cei de la Izimşa cîte 3 zile pînă în anul 1829 şi cîte 6 zile între anii 1820—1826 ; cei de la Salcia cîte 6 zile între anii 1822—1827 ; cei de la Cujmir şi Goanţa, cîte 6 zile începînd cu anul 1823 ; cei de la Moţăţei, cîte 3 zile din vechime şi pînă în anul 1820 ; cei de la Obîrşia, cîte 6 zile pînă în anul 1827 şi cîte 8 zile între anii 1827—1830 ; cei din Vrata au plătit cîte 3 zile în anii 1820—1821 ; cei de la Drincea, cîte 3 zile pînă la 1822 ; cei de la Punghina cîte 6 zile între anii 1827—1830 ; cei de la Cetate şi Ulmul cîte 3 zile „din vechime“ şi pînă la 1820 şi cîte 6 zile între anii 1820—1825 ; cei de la Fîntîna Banului şi Morile Fîntînii Banului, cîte 3 zile între anii 1822—1827 ; cei de la Călugăreni, cîte 6 zile pînă la 1818 ; cîte 12 zile cei de la Vîrtopu, din vechime ; „dintr-un început“ au plătit cîte 3 zile cei din Dîrvarii de Sus, iar cei din Caraula şi Vlădaia cîte 12 zile. Aveau dări speciale, măzăritul cîte 20 de parale, cei din satele Ciuperceni, Comani, Maglavit şi Hunia. Sînt menţionate ca fiind sate noi Gîrla de Sus, Ulmuleţul (de 4 ani), Miculeşti (de 15 ani) şi Drvarii de Jos (de 2—3 ani).

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 251—253. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

118. 1832 aprilie 4. „Prescurtare". Obligaţiile către proprietarii de moşii ale locuitorilor din satele plaiului Cloşani, pînă în anul 1831 inclusiv, consemnate în secret de subocîrmuitorul plaiului şi trimise Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi. Rezultă că pe moşii mănăstireşti şi boiereşti erau numai cinci sate : satele Ilovița, Bahna, Vîrciorova şi Topolnița ale mănăstirii Tismana şi Dălanţu al lui C. Brăiloiu. Pe aceste moşii, se precizează că rămăşiţele clăcii se plăteau cu 1 leu ziua, iar ziua de lucru era socotită cu 30 de bani. Dijma din produse era o parte din zece la Topolnița şi două părţi din şapte la Bahna, Ilovița şi Vîrciorova. Cei din Dălanţu, fiind sat nou, au urmat cu răspunderea obligaţiilor potrivit Legiuirii Caragea. Pe celelalte moşii moşneneşti din plai erau puţine şi mici părţi ale altor proprietari, pe care locuitorii le cumpărau pentru iarbă şi locuri de arătură, după cum se puteau învoi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 241—242. Orig.

119. 1832 aprilie 6. Raport prin care subocîrmuitorul plăşii Baia comunică ocîrmuitorului judeţului că în acea plasă „nu este numai un stăpîn, ca să-şi ştie lăcuitorii jugurile, a-şi face clăcile, ci cîte trei şi patru stăpîni, avînd fieşcare cîte o curea de moşie", că stăpînul moşiei pe care locuitorii clăcaşi îşi au locuinţele, deşi nu le poate asigura „pămîntul de muncă legiuit", le cere să-i facă toate clăcile legiuite şi că, în această situaţie, locuitorii clăcaşi se învoiesc pentru locuri de muncă cu alţi proprietari de pămînt, împovărîndu-se cu zile de clacă. De asemenea, se raportează despre cazuri de proprietari care, deşi au numai cîte 12—13 sau chiar mai puţine familii de clăcaşi pe cureaua lor de moşie, pretind la 13 familii de clăcaşi, un om în slujbă, la curtea moşiei. La satul Stroeşti, se menţionează că Ocîrmuirea judeţului a poruncit ca din 10 clăcaşi unul să meargă în slujba proprietarului, timp de zece luni pe an.

Subocîrmuitorul cere indicaţii de urmat.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 243. Orig.

120. 1832 aprilie 6. „Ştiinţă" întocmită în secret de subocîrmuitorul plăşii Baia (urmare poruncii Marii Dvornicii din martie 1832) şi înaintată ocîrmuitorului judeţului, cuprinzînd satele, proprietarii de moşii şi obligaţiile clăcăşeşti pînă la 1831. Din situaţie rezultă că în această plasă erau 26 de sate pe moşii ale proprietarilor, adică : a) *în stăpînire boierească* : Bolboşi, Brebenari, Cătunul, Dealul Mare, Fărcăşeşti, Glogova, Horăşti, Lupoaia, sălişte a Tarniţa şi Ursoaia. Total : 10 sate ; b) *în stăpînirea mănăstirească* : Apa Neagră, Leurda, Merişu şi Ploştina. Total : 4 sate ; c) *în stăpînirea moşnenească* : Baia şi Sărdăneşti. Total 2 sate ; d) *în stăpînirea moşnenească-boierească* : Costeni, Crainici, Floreşti, Iupca, Lăturoasa, Miculeşti, Steicu, Strîmba, Trestioara şi Zegujani. Total 10 sate.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Dintre cele 26 de sate, aparțineau la 2 sau la mai mulți proprietari un număr de 15 sate. Un singur proprietar avea moșiile Brebenari, Cătunul, Dealul Mare, Fărcășești, Glogova, Horăști, Ursoaia și cele 4 sate aflate pe moșii mănăstirești. Proprietarii moșiilor erau: marele spătar la Cătunul și sălișteа Tarniței; paharnicul N. Brăiloiu la Fărcășești; spătăreasa Stanca Poroineanu și Ilinca Bălăceanu la Bolboși; Ion Ciocazan, al treilea logofăt, la Florești (o parte); logofătul Răducan Cioboi la Ursoaia; sărdarul St. Miculescu la Horăști și cu părți de moșie la Miculeşti; clucerul Zaharia V. Strîmbeanu, părți de moșie la Strîmba; Caloteștii și Tița Pleniceanu la Steicul; Săvoiu la Lupoaia; Manul lui Guțu la Dealul Mare avînd și jumătate din Lăturoasa; Stanciu Boboiceanu, mare parte din Zegujani; C. Bîrnaz avea o curea la Crainici; mănăstirea Tismana era proprietară la Leurda; Merișu și Ploștina; schitul Baia de Aramă la Apa Neagră. Pe celelalte moșii și sate erau stăpîni moșnenii și megieșii. Nu au avut și nu au plătit clacă locuitorii satelor așezate pe moșii moșnenești. În aceste sate se găseau și locuitori fără pămînt care se învoiau cu moșnenii, „cum puteau", pentru locuri de hrană. Se menționează că aceste sate nu au fost cuprinse însă în acest document.

Privitor la obligațiile către moșie, subocîrmuitorul plășii raportează că „nu se urma" nici după pravila Caragea nici după învoiri în scris, nici după vreun obicei, ci „cînd mai multe zile de clacă, cînd mai puține, după hrana ce au avut". Astfel, locuitorii clăcași din satele Baia, Bolboși, Brebenari, Costeni, Crainici, Dealul Mare, Florești, Horăști, Leurda, Merișu, Miculeşti, Ploștina, Steicu, Strîmba, Trestioara, Ursoaia și Zegujani lucrau cîte 12 zile de clacă pe an. Locuitorii clăcași din Lupoaia făceau pînă la 12 zile clacă pe an, la unii stăpîni devălmași și mai multe; cei din Glogova nu făceau un număr fix de zile de clacă, ci toți munceau pînă „vedeau lucrurile proprietarului săvîrșite", după voința stăpînului. Cei din sălișteа Tarnița ajungeau să facă pînă la 30 de zile de clacă pe an, iar „cei mai slabi" cîte 12 zile (lucrau la mai mulți proprietari). Cei de la Iupca lucrau oricînd îi chemau proprietarii, „deavalma la toți și cît puteau să facă". Cei de la Fărcășești, cîte 6 zile de clacă în lucru (nu le ajungeau pămîntul lor și se învoiau și pe alte moșii). Asemenea răspundeau clacă după pravila Caragea, cînd în natură, cînd în bani, cei de la Lăturoasa și Fărcășești. Cei din Leurda, Merișu și Ploștina, dacă rămîneau datori cu lucrul sau dacă nu avea arendașul trebuință la lucrul lor, plăteau cu 1 leu ziua. O situație aparte aveau clăcașii din satul Cătunul. Aceștia erau obligați la zile de clacă „prea puține" după starea fiecăruia. În schimb, munceau pe moșia proprietarilor, pe bază de învoială scrisă, cîte 1—2 săptămîni, plătite de proprietar. Clăcașii din toate satele plășii dădeau zeciuială din toate cîte cultivau pe moșie, după voința arendașilor sau „cu năpăstuire", ca la Lupoaia și Ursoaia.

Dijma fînului o plăteau în bani cei din Leurda, Merișu, Ploștina, iar otaștină dădeau din 20 de vedre de vin, una. De toate plugurile alcătuite pe moșie făceau cîte o zi de muncă clăcașii din satele Steicu, Baia, Dealul Mare, Lăturoasa, Strîmba, Ursoaia, Trestioara, Bîlboșii, Fărcășești și Costeni; cîte 8 lei de plug plăteau cei din satele Leurda,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Merişu, Ploştina şi Brebenari, iar cei de la Zegujani cîte 3 lei. Obligaţia carului de lemne o aveau cei de la Leurda, Merişu şi Ploştina (3 lei) şi cei din Fărcăşeşti. Nu erau obligaţi la darea carului de lemne şi a zilei de plug cei din satele Lupoaia şi Steicu (numai de carul de lemne), Floreşti, Sărdăneşti, Miculeşti, Horăşti, Ursoaia (numai de carul de lemne), Cătunul (numai de carul de lemne). Clăcaşii de pe moşia Apa Neagră nu au fost socotiţi la clăci şi dijme de mai mulţi ani. Socotindu-i în anul 1832, pe unii i-a calculat să plătească pînă la 180 de lei. În cele mai multe cazuri, învoieli scrise pentru obligaţiile dintre proprietar şi clăcaşi nu erau. Nu sînt menţionate dări speciale, nici sate nou înfiinţate. Nu aveau locuri de muncă suficiente pe aceiaşi moşie sau la acelaşi proprietar, locuitorii din satele Iupca, Zegujani, Sărdăneşti, Horăşti şi altele.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 256—258. Orig.

121. 1832 aprilie 6. Raport. Subocîrmuirea plăşii Baia arată Ocîrmuirii judeţului că în „pricinile proprietăriceşti" în plasă era linişte, dar că „...locuitorii clăcaşi sînt mîhniţi de îndatoririle puse asupra-le prin legiuitele pravile". Se arată că locuitorii clăcaşi ar fi fost mulţumiţi dacă ar fi continuat să plătească ca şi pînă atunci şi că proprietarii moşiilor din plasă nu-i obligaseră încă pe ţărani „la lucru", conform noilor reglementări, ci pretind numai pe cei „4 oameni de scuteală".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(1857) 1831, f. 4. Orig.

122. 1832 aprilie 8. „Catastih" întocmit în secret de subocîrmuitorul plăşii Motru (urmare poruncii Marii Dvornicii din martie 1832) şi înaintat ocîrmuitorului judeţului, cuprinzînd satele, proprietarii de moşii şi obligaţiile clăcaşilor pînă în 1831. Din catastih rezultă că în această plasă erau 24 de sate, situaţia lor după proprietar fiind următoarea : a) *în stăpînirea boierească* : 14 sate, adică : Butoieştii de Sus, Cîrciu, Corcova, Cotoruia de Sus, Coţofenii din Dos, Grozeşti, Menţii din Faţă, Poiana, Potmenţu, Scaeşi, Stolojani, Turcenii de Jos, Văgiuleşti şi Voloiac ; b) *în stăpînire mănăstirească* : 10 sate, adică Brăneşti, Bresniţa, Butoieştii de Jos, Gura Motrului, Ilieşti, Ioneşti, Miluta, Slătinicu, Strehaia şi Şuşiţa ; c) *în stăpînire moşnenească* : 14 sate, adică : Cernaia, Cotoruia de Jos, Ercea, Imoasa, Jirovul, Lacu, Lupşa de Sus, Orbeni, Ruptura, Sărdăneşti, Socoleşti, Turcenii de Sus, Valea Ra şi Vrabeţi ; d) *în stăpînirea moşnenească-boierească* 4 sate, adică : Broşteni, Degeraţi, Gîrbovăţu, Lupşa de Jos. Proprietarii moşiilor pe care se aflau aceste 42 de sate erau : banul Brîncoveanu la Grozeşti şi parte la Degeraţi ; decedatul vornic Bibescu la Văgiuleşti, Corcova, Cîrciu şi Cotoruia de Sus : boierii Vlădeni la Menţii din Faţă ; boierii Cuţui la Broşteni ; comisul Costache Glogoveanu împreună cu C. Murgăşanu la Poiana ; şătrarul D. Izvoranul şi vătaful Iancu Enescu la Voloiac ; Iordache, fiul polcovnicului Gîrboviceanu, la Lupşa de Sus şi Gîrbovăţ ;

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

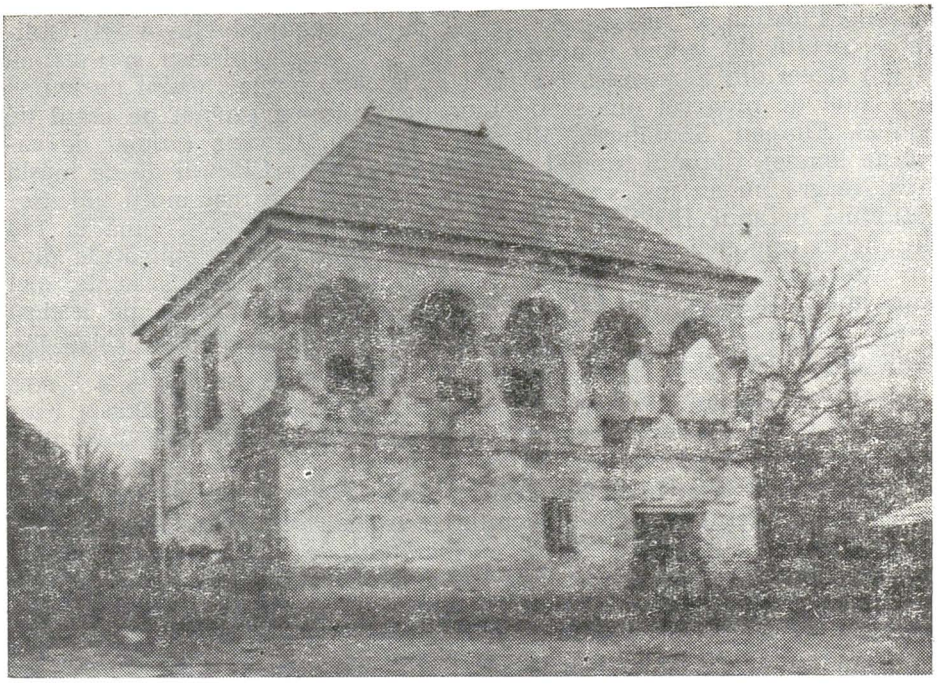

Fig. 7. — Cula de la Voloiac.

Stefan Ciofrangeu la Stolojani ; starostele Ianache Stroescu din Craiova la Scaești ; postelnicul Ioniță Zegujanu și Ianache Obeanu la Potmențu ; Ioniță Gigurtu la Coțofenii din Dos ; căpitanul Ion Butoi la Butoiești de Sus ; mulți moșneni.

Satele așezate pe proprietăți mănăstirești precum și Gîrbovăț, Văgiulești, Circiu, Corcova, Cotoruia de Sus, Grozești, Turcenii de Sus, Scaești, Coțofenii din Dos și Butoiești de Sus aveau un singur proprietar, boier sau mănăstire. Celelalte 22 de sate din plasă aveau doi sau mai mulți proprietari boieri, boiernași, moșneni, căpitani, staroști etc. Dijmele le dădeau în natură, din zece una, locuitorii din Miluta, Jirovul, Broșteni, Orbeni, Gîrbovățul, Valea Ra, Cernaia, Vrabeți, Menții din Față, Văgiulești, Circiu, Corcova, Cotoruia de Sus, Poiana, Degerați, Cotoruia de Jos, Sămărinești, Grozești, Ercea, Imoasa, Lupșa de Sus, Turcenii de Sus, Turcenii de Jos, Șușița, Iliești și Socolești și le plăteau în bani clăcașii din Butoiești de Sus, Coțofeniii din Dos, Potmențu, Scaești, Susița, Iliești de pe moșiile mănăstirii Motru. Dijma fînului o plăteau în bani clăcașii din Menții din Față, Poiana, cei de pe moșiile mănăstirilor Motru și Strehaia și cei din Socolești, Potmentu, Coțofenii din Dos, și Butoiești de Sus. Carul de lemne (cu 3 lei) și plugul (1 leu) îl plăteau cei de pe moșiile mănăstirii Strehaia și numai carul de lemne cei din Scăești, Șușița, Iliești, cei de pe moșiile mănăstirii Gura Motrului, cei din Grozești, Degerați, Poiana, Văgiulești, Circiu, Corcova, Cotoruia de Sus, Voloiacu și Miluta. Locuitorii din satele Cer-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

naia, Cotoruia de Jos, Degerați (partea moșnenească), Ercea, Gîrbovățu (partea moșnenească), Imoasa, Lacu, Lupșa de Jos (partea moșnenilor), Lupșa de Sus (partea moșnenilor), Jirovul, Orbeni, Ruptura, Sămărinești, Socolești (partea moșnenilor), Turcenii de Sus, Valea Ra și Vrabeți fiind moșneni cu pămînturile lor, nu aveau clăci. Numai puținii locuitori care nu aveau moșii se învoiau cu moșnenii pentru locuri de muncă cu clacă și în dijmă. Locuitorii din satele aflate pe moșiile mănăstirilor și boierilor sau pe părțile de moșii ale acestora, din vechime și pînă în anul 1831 au făcut cîte 12 zile pe an clăci pe moșie, în lucru. Plăteau clăcile în bani, cu 1 leu ziua, cei din Brănești, Gura Motrului, Ionești, Butoiești de Jos, Susița, Iliești, Scaești, precum și restanțierii din satele Miluta, Văgiulești, Cîrciu, Corcova, Cotoruia de Sus, Poiana, Degerați, Grozești. Făceau clăci după voința lor cei din Lupșa de Jos, Broșteni, Gîrbovățu, Valea Ra, Cernaia și Vrabeți. Se făceau arături în contul dării zilei de plug de oamenii din Miluta, Văgiulești, Cîrciu, Corcova, Cotoruia de Sus, Poiana, Degerați, Grozești, Turcenii de Jos (numai pentru darea carului de lemne), Scaești, Potmențu, Cotofenii din Dos, Butoiești de Sus (și carul de lemne).

Cei ce se învoiau cu moșnenii aveau numai obligația dării clăcii și a zeciuielii din produse. Alte dări sau sate nou înființate nu sînt menționate.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 274—275. Orig.

123. 1832 aprilie 12. Raport. Subocîrmuitorul plaiului Cloșani comunică ocîrmuirii județului că locuitorii acelui plai au făcut semănăturile „fiecare după a lui putere", numai cei din Bahna, Ilovița și Vîrciorova" stau împiedecați din pricina arendașilor", pentru care pricini ocîrmuirea a fost încunoștințată în mai multe rînduri, cerîndu-se cercetare la fața locului, față de arendași.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 287. Orig.

124. 1832 aprilie 13. Raport. Subocîrmuitorul plășii Motru comunică Ocîrmuirii județului, la porunca acestuia din 15 aprilie 1832, că locuitorii de pe moșiile din acea plasă au dat acestora cîte 4 oameni de muncă la suta de familii, numai clăcașii din satul Strehaia refuză să se prezinte la slujba arendașilor, din cauza asupririi și a faptului că arendașii nu-i primesc decît cu mîncarea lor (mălai, sare, ardei și usturoi).

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 291. Orig.

125. 1832 aprilie 14. Porunca ocîrmuitorului județului Mehedinți către subocîrmuitorul plășii Blahnița privitoare la patru oameni din satul Ostrovul Mare care s-au reîntors „în taină", încălcînd pravila carantinelor. Se dă poruncă ca să fie pedepsiți cu 20 toiage la

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

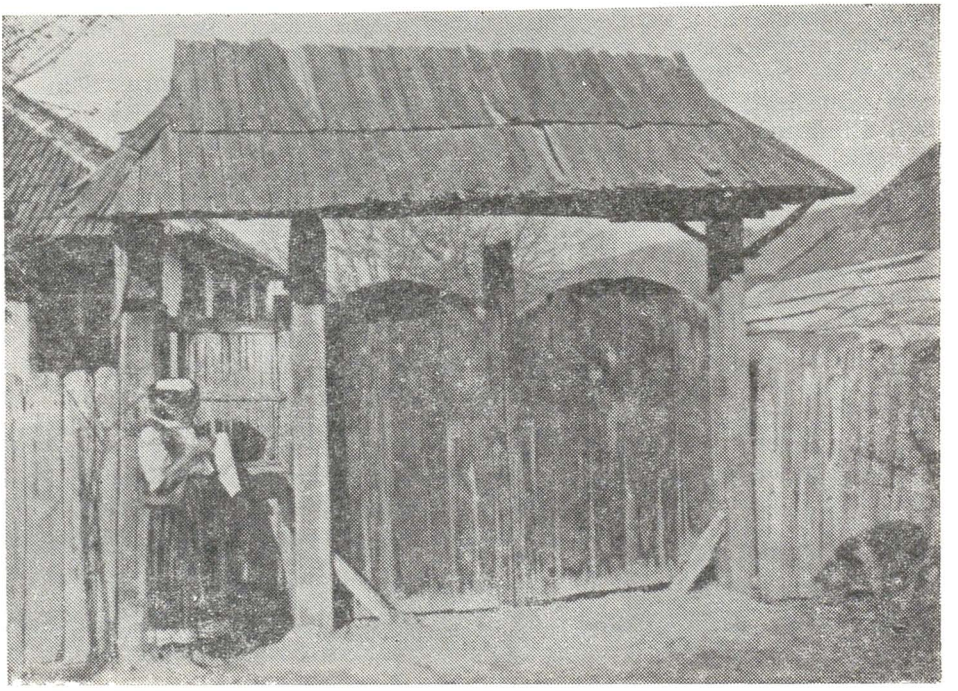

Fig. 8. — Poarta unei gospodării țărănești din Malovăț.

spate, după care să fie dați „în chezășie", ca să nu mai îndrăznească așa ceva.

Subocîrmuirea plășii Blahnița, dosar 19(3443)/1831, f. 5. Orig.

126. 1832 aprilie 18. Poruncă. Ocîrmuirea județului Mehedinți comunică Subocîrmuirii plășii Dumbrava că egumenul mănăstirii Strehaia a făcut plîngere împotriva locuitorilor de pe moșia Rocșoreni pentru că refuzau să dea cei 4 „iobagi" la sută prevăzuți de Regulament și poruncește luarea de măsuri ca legea să fie respectată.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 13(3418)/1831, f. 58. Orig.

127. 1832 aprilie 19. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plășii Motrului ca să ia măsuri pentru aplanarea conflictului dintre arendașii moșiei Corcova și locuitorii neîndreptățiți și năpăstuiți la dijmuiri de către aceștia.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 300. Concept.

128. 1832 aprilie 19. Raport. Subocîrmuitorul plășii Motru prezintă ocîrmuirii județului multele nedreptăți și năpăstuiri „ce le-au

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

făcut pe anul trecut atît pentru clăci cît şi pentru dijmuiri", arendaşul moşiei locuitorilor din satul Corcova. Se arată că, la judecata de la Craiova arendaşul s-a obligat, în scris că, reîntorcîndu-se la moşie, va despăgubi pe clăcaşi. Dar, la 17 aprilie 1831, logofătul proprietarului moşiei (Catinca Bibescu) s-a împotrivit la împărţirea făcută de clăcaşi cu suma restituită de arendaş, provocînd un conflict, în urma căruia reprezentanţii clăcaşilor — pîrcălabul Ionaşco şi Ion Copaci — au fost ridicaţi cu dorobanţii şi duşi la subocîrmuire, unde au continuat să se răzvrătească şi să ameninţe că vor scoate, în afara hotarului moşiei, pe isprăvnicel. După 5—6 ore, au venit la subocîrmuire şi locuitorii satului, care au dat în scris „căci vor urma toate împlinirile după dreptate, întocmai după poruncile ce li se vor da de stăpînire prin eczemplarurile tipărite".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 300 v. Orig.

129. 1832 aprilie 19. „Arătare" întocmită în secret de subocîrmuitorul plăşii Dumbrava (urmare poruncii Marii Dvornicii din martie 1832) şi înaintată ocîrmuitorului judeţului, cuprinzînd satele, proprietarii de moşii şi obligaţiile clăcăşeşti pînă la 1831.

Din situaţie rezultă că în această plasă erau 63 de sate, situaţia lor după proprietar fiind următoarea : a) *în stăpînire boierească* : 38 de sate, adică : Argetoaia, Başcovul, Bălăciţa, Bălţaţii de Mijloc, Bărboiu, Bicleşu, Botoşeşti, Brahova, Braloştiţa, Cleanov, Corzu, Crîng, Dobra, Greci, Gubavcea, Gvaerdeniţa, Iablaniţa, Lăceni, Paia, Pădina Bătrînă, Pădina Mică, Pavăţul (seliştea), Petroaia, Podul Grosului, Predeşti, Rasnicul, Salcia Sălătrucu, Sîrsca (mahala), Sopotu, Valea Perilor, Valea Seacă şi Smadoviţa ; b) *în stăpînire mănăstirească* erau 13 sate şi anume : Bălţaţii de Jos, Bîltanele, Coşovăţu, Gogoşu, Gogoşiţa, Piria, Răchita, Rocşoreni, Seaca, Ţiu, Ţîntariu, Vîrbicioara şi Zlaşoma ; c) *în stăpînirea negustorilor* şi a locuitorilor era satul Cernăteşti şi parte din Rusu (a negustorului Dincă Popovici) ; d) *sate moşneneşti* erau 8 : Băţaţii de Sus, Gebleşti, Greceşti, Mănăstiricea, Mosna, Săcu, Stînceşti şi Valea Ursului ; e) *în stăpînire moşnenească-boierească* era satul Colareţu ; f) *în stăpînire mănăstirească-boierească* era satul Stigniţa. Proprietarii moşiilor pe care se aflau aceste sate erau : paharnicul Nicolae Brăiloiu la Adunaţii ot Corzu, Bălţaţii de Mijloc, Bicleşu, Corzu, parte din Colareţu şi Smadoviţa ; clucerul Al. Samurcaş la Braloştiţa şi Valea lui Pătru ; Safta Poroineanu la Sîrsca, Tîmna şi Valea Perilor ; vornicul Barbu Stirbei la Bălăciţa şi la Şopotu, iar la Gubavcea cu alţii ; chir Ghiţă Opran la Botoşeşti şi Pădina Mică ; stolnicul Dincă Zătreanu la Pădina Bătrînă şi împreună cu vistierul Radu Fratoştiţeanu la Crîngu ; boierii Argetoieni la Argetoaia ; căminarul Stefan Bibescu la Gvardeniţa medelnicerul Tache Bibescu la Cleanov ; chir Costache Braboveanu şi alţii la Brabova ; Ruxandra Bujorinca la Podu Grosului ; logofătul Manolache Butoi şi alţii la Pavăţu ; Ion Ciupagea la Sălătruc şi cu alţii la Greci ; logofătul Nicolae Cernătescu şi alţii la Petroaia ; căminarul Alecu Gănescu la Bărboi ; serdarul D. Haralam-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

bie la Iablanița ; logofătul N. Izvoranu și alții la Urdinița ; al doilea vistier Ioniță Lăceanu la Lăceni ; pitarul Dumitrache Părăianu la Bașcovu ; serdarul Teodorache Părăianu la Paia ; vistiereasa Polihronie la Căciulați ; logofătul Dincă Poroineanu la Dobra ; negustorul Dincă Popovici și alții la Busu ; logofătul Matei Urdăreanu și alții la Rasnicul ; Ianache Vardale și alții la Valea lui Marco ; clucerul Ioan Vlădoianu la Predești ; Ioniță Vîlsitoriu la Valea Sacă ; mănăstirea Gura Motrului la Bîltanele, Coșovățu, Țiu, Tințariul și Zlașoma ; mănăstirea Strehaia la Bălțații de Jos și Rocșoreni ; mănăstirea Bistrița și alții la Stignița ; mănăstirea Dintrunlemn la Seaca ; mănăstirea Jitiianu la Răchita ; mănăstirea Sadova la Vîrbicioara ; Mitropolia la Gogoșu și Gogoșița ; Episcopia și mănăstirea „Maicii" la Piria ; locuitorii moșneni la cele 8 sate indicate mai sus și parte la satul Colarețu, iar „locuitorii negustorani", la Cernătești. Rezultă că erau 14 sate ai căror locuitori clăcași aparțineau la doi sau mai mulți proprietari.

Plăteau zilele de clacă cu 12 taleri anual, locuitorii satelor Coșovățu, Bălțații de Mijloc, Valea Seacă, Braloștița, Țințariu, Rocșoreni, Busu, Greci, Podul Grosului, Sălătrucul, Salcia, Valea lui Pătru, Stîncești, Săcu, Bălțații de Jos, Valea Perilor, Colarețu, Piria, Bîltanele, Zlașoma, Predești, Dobra, Răchita, Geblești, Crîngu, Iablanița, Stignița, Gvardenița, Seaca, Gogoșu, Bălăcița, Căciulați, Brabova, Urdinița, Mosna, Botoșești, Grecești, Vîrbicioara, Cleanov și Gubavcea, în total 42 de sate. Plăteau zilele de clacă (12) cu 12 taleri, dacă nu le făceau în natură, locuitorii satelor Rasnicul, Cernătești, Valea Ursului, Smadovița, Bîcleșu, Corzul, Adunații ot Corzu, Salcia, Sopotu, Fădina Bătrînă, Pădina Mică, Sîrsca și Bărboiu, în total 13 sate. Făceau clăcile în natură locuitorii satelor : Petroaia (6 zile), Bașcovul (12 zile), Argetoaia (idem), precum și cei de la Valea lui Marco, Tîmna, Pavățu, Lăceni, Bălțații de Sus, în total 8 sate. Plăteau carul de lemne în bani, cîte 3 taleri, cei din satele Coșovățu, Cernătești, Valea Ursului, Valea Sacă, Braloștița, Țințaru, Țiu, Rocșoreni, Greci, Podul Grosului. Sălătrucul, Pavățul, Tîmna, Valea lui Marco, Bălțații de Jos (5 taleri), Valea Perilor, Colarețu, Piria, Argetoaia, Bîltanele, Sopotu, Pădina Bătrînă, Pădina Mică, Sîrsca, Slașoma, Răchita, Geblești, Crîngu, Iablanița, Stîgnița, Gvardenița, Seaca, Gogoșu, Bălăcița, Paia, Căciulați, Brabova, Urdința, Mosna, Botoșești, Grecești, Bărboiu, Cleanov și Gubavcea, în total 44 de sate.

Nu erau obligați la darea carului de lemne locuitorii satelor Vîrbicioara, Petroaia, Dobra, Stîncești, Smadovița, Bîcleșul, Corzul, Adunații ot Corzu, Lăceni, Busul, Bălțații de Mijloc, în total 11 sate. Plăteau ziua plugului : a) *în bani,* cîte 5 taleri satele Coșovățu (dacă nu o făceau în natură), Țințariul, Rocșoreni (1 taler pentru cei fără plug), Țiu și Bălțații de Jos, Bîltanele (1 taler de familie), Sopotu (4 taleri), Pădina Bătrînă și Pădina Mică (1 taler) ; clăcașii din Valea Sacă și Zlașoma care nu aveau plug plăteau cîte 1 taler ; b) *în natură,* cei din satele Gubavcea, Cleanovul, Vîrbicioara, Bărboiu, Brabova, Urdinița, Mosna, Botoșești, Grecești, Căciulați, Paia, Iablanița, Stignița, Gvardenița, Seaca, Gogoșu, Bălcița, Gogoșița, Răchita, Geblești, Crîngu,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Dobra, Predeşti, Sîrsca, Başcovu, Pavăţul, Tîmna, Valea lui Marco, Valea Perilor, Argetoaia, Salcia, Valea lui Pătru, Stînceşti, Săcu, Podu Grosului, Busul, Valea Sacă (1 taler cei fără plug), Braloştiţa, Bălţaţii de Mijloc şi Raznicul ; c) nu avea obiceiul acestei dări locuitorii din satele : Cernăteşti, Valea Ursului, Lăceni, Bălţaţii de Sus, Mănăstiricea şi Petroaia. Total 6 sate ; d) situaţia restului de trei sate nu este precizată în document.

Dădeau dijmă, din zece părţi una, la toate produsele, locuitorii tuturor satelor, cu excepţia celor din Greceşti, Botoşeşti, Mosna, Urdiniţa, Brabova, Petroaia, Bălţaţii de Mijloc (pentru care nu se menţionează dacă dijma era zeciuială) şi cei din Mănăstiricea care nu aveau acest obicei. Dădeau dijma fînului : a) *în bani,* locuitorii clăcaşi din Rasnicul, Coşovăţu, Bălţaţii de Mijloc, Valea Sacă Braloştiţa, Ţînţariu, Rocşoreni, Ţiu, Busu, Greci, Podul Grosului, Sălătrucul, Lăceni, Smadoviţa, Bîcleşu, Corzul, Adunaţii ot Corzu, Salcia, Valea lui Pătru, Stînceşti, Săcu, Pavăţul, Tîmna, Valea lui Marco, Bălţaţii de Jos, Cernăteşti, Valea Ursului, Valea Perilor, Colareţu, Piria, Argetoaia, Crîngu, Bîltanele, Başcovu, Zlaşoma, Dobra, Mănăstiricea, Petroaia, Bălăciţa, Brabova, Urdiniţa, Mosna, Botoşeşti, Greci, Vîrbicioara, Cleanov şi Gubavcea ; b) *în natură,* cei din Gogoşu, Iablaniţa, Stigniţa, Gogoşiţa, Geblesti, Răchita, Predeşti, Pădina Bătrînă, Pădina Mică şi Sîrsca ; c) *cei din Cernăteşti şi* Valea Ursului nu aveau această dare. Pentru locuitorii satelor Căciulaţi, Paia şi Sopotul documentul nu face nici o precizare.

Darea de vin, o vadră din douăzeci revenea locuitorilor satelor Coşovăţu, Cernăteşti, Valea Ursului, Bălţaţii de Mijloc, Valea Sacă, Braloştiţa, Ţînţariul, Rocşoreni, Ţiu, Busul, Greci, Podul Grosului, Sălătrucul, Lăceni, Bălţaţii de Sus, Smadoviţa, Bîcleşul, Corzul, Adunaţii ot Corzu, Salcia, Valea lui Pătru, Stînceşti, Săcu, Pavăţu, Tîmna, Valea lui Marco, Bălţaţii de Jos, Valea Perilor, Colareţu, Piria, Argetoaia, Bîltanele, Başcovul, Pădina Bătrînă, Pădina Mică, Sîrsca, Slaşoma, Predeşti, Dobra, Răchita, Geblesti, Crîngu, Gogoşiţa, Bărboiu, în total 44 sate. Celelalte sate nu aveau vii, iar locuitorii clăcaşi din satul Mănăstiricea nu aveau această dare.

Darea pe oile fătătoare se lua în felul următor : a) „suhat" din brînză, cîte 10 la 20 de ocale, de la locuitorii clăcaşi din satele Cernăteşti, Gogoşiţa, Predeşti, Vîrciorova şi Zlaşoma ; b) un miel la 40 de oi fătătoare de la cei din Coşovăţul, Bălţaţii de Mijloc, Ţînţariul, Lăceni, Bălţaţii de Sus, Stăncesti, Săcu, Pavăţu, Valea lui Marcu ; c) un miel şi 10—15 ocale de brînză de la cei din satele Argetoaia, Bîltanele, Răchita, Geblesti, Iablaniţa, Stigniţa. Gvardeniţa, Saca, Gogoşu, Bălăciţa, Busul, Sălătrucul, Smadoviţa, Dobra, Brabova, Urdiniţa, Mosna, Botoşeşti, Greceşti şi Bărboiu ; d) cîte un miel, suhat din brînză şi un taler de la clăcaşii din satele Petroaia, Cleanov, Gubavcea, Raznicu, Valea Sacă, Braloştiţa, Rocşoreni, Ţiu, Podul Grosului, Bicleşul, Corzul, Adunaţii ot Corzu, Salcia, Valea lui Pătru, Colareţu, Piria, Pădina Bătrînă, Pădina Mică, Sîrsca, Paia şi Căciulaţi ; e) dădeau un miel la 10 oi fătătoare şi suhat la 5 vite clăcaşii din satul Sopotu şi numai un miel la 10 oi cei din satul Başcovu. Locuitorii din satul Mănăstiricea

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

nu erau obligaţi la această dare. Plăteau dare pe 40 de oi şi mai puţine sau pentru vite, cîte 1—6 parale, toţi locuitorii clăcaşi, cu excepţia celor din satele Cernăteşti, Valea Ursului, Valea Sacă, Braloştiţa, Rocşoreni, Ţiu, Lăceni, Bălţaţii de Sus, Smadoviţa, Bîcleşu, Corzul, Adunaţii ot Corzu, Salcia, Valea lui Pătru, Bîltanele, Sopotu, Bascovu, Mănăstiricea şi Petroaia, adică locuitorii clăcaşi din 44 de sate ale plăşii. Dădeau cîte 2—3 găini pe an toţi locuitorii clăcaşi, cu excepţia celor din satele Zlaşoma, Mănăstiricea, şi Vîrbicioara. Plăteau zlotul de casă numai clăcaşii din satul Coşovăţul. Satul Lăceni este menţionat ca sălişte nouă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 302—308. Orig.

130. 1832 aprilie 23. „Catastih" întocmit în secret de subocîrmuitorul plăşii Blahniţa (urmare poruncii Marii Dvornicii din martie 1832) şi înaintată ocîrmuitorului judeţului, cuprinzînd satele, proprietarii de moşii şi obligaţiile clăcăşeşti pînă la 1831. Rezultă că în această plasă erau 38 de sate, situaţia lor după proprietari fiind următoarea : a) *în stăpînire boierească* 13 sate, adică : Burila Mică, Cioroboreni, Corlăţel, Dănceu, Gruia, Izvoarele de Margine, Izvorălul, Mijarca, Pătulele, Pietrişul, Valea Anilor, Vînjuleţ şi Zmărdăşteţul ; b) *în stăpînire mănăstirească* 8 sate, adică : Bucura, Devesel, Hotărani, Oreviţa, Poroiniţa, Pristol, Strinii Devesel şi Vînju Mare ; c) *în stăpînire moşnenească* 6 sate, adică : Batoţi, Flămînda, Gogoşu de Margine, Hinova, Scăpău şi Tigănaşi ; d) *sate moşneneşti*-boiereşti erau 5, adică : Balta Verde, Broscari, Izvorul Aneştilor, Jiana Veche, şi Poroina Mare ; e) *sate moşteneşti-mănăstireşti* erau 3, adică : Burila Mare, Crivina şi Izvorul Frumos ; f) *sate boiereşti-mănăstireşti* erau 3, adică : Cacoţu, Jiana Mare-Scăpău şi Rogova. Proprietarii moşiilor pe care se aflau aceste sate erau : polcovnicul Zamfirache Caluda la Vînjuleţ ; al doilea logofăt Petrache Burileanu la Burila Mică ; vornicul Bibescu la Pătulele şi Guruia ; căminarul Ştefan Bibescu, parte la Balta Verde ; chir Ghiţă Opran la Mijarca ; medelnicerul Petrică Portărescu la Izvoarele ; Mihăiţă Izvoranu la Pietrişu ; vistiereasa Burileanu la Jiana Veche ; Aniţa Murgăşanu, parte la Jiana Mare şi Scăpău ; Ilinca Zătreanu şi vistierul Răduţă ot Craiova la Izvoarele de Margine ; banul Brîncoveanu la Valea Anilor şi Dănceu ; Pan Urdăreanu, jumătate la Cacoţi ; vistierul Radu Fratoştiţeanu la Zmărdăşteţu ; stolnicul Iancu Lahovari împreună cu polcovnicul Zamfirache Caluda la Cioroboreni ; sărdarul Dumitrache Aman la Corlăţel ; medelnicerul Poroineanu parte la Poroina Mare ; mănăstirea Tismana şi Crasna la Devesel ; mănăstirea Tismana şi Aniţa Murgăşanu la Rogova ; episcopia, mănăstirea Crasna şi moşnenii la Crivina ; episcopia şi moşneni la Izvorul Frumos ; mănăstirile Tismana şi Crasna la Strinii Devesel ; mănăstirea Tismana parte la Jiana Mare şi Scăpău ; episcopia, parte la Burila Mare ; mănăstirea Bistriţa, jumătate la Cacoţi ; mitropolia la Oreviţa, Vînju Mare, Poroiniţa, Bucura ; mănăstirea Hotărani la Hotărani ; mănăstirile

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cozia și Hotărani la Pristol. Celelalte moșii și părți de moșii erau în stăpînirea moșnenilor.

Figurează ca arendași următorii : Nicolae Bălteanu pe partea boierească de la Balta Verde ; Mihalache Ciupagea și negustorii Andrei și Mihalce la Jiana Mare și Scăpău ; Nica Pavlovici pe moșiile mitropoliei ; C. Grecu la Hotărani ; C. Polizu la Cioroboreni ; Stan Piscanu și C. Polizu la Pristol.

Locuitorii clăcași erau obligați la următoarele dări și clăci : cei de la Vînjulețu, clăci în număr de zile nehotărîte, adică pînă se termina munca la proprietari ; bani nu plăteau, dar dădeau dijma din toate produsele ; *cei de la Batoți* (lăturași) răspundeau dijma către moșneni ; clăci nu au avut pînă în anul 1829, cînd moșnenii i-au obligat pe lăturași la 12 zile clacă ; rămășițele clăcii le plăteau cu 1 leu ziua ; dijma fînului o plăteau în bani ; *cei de la Devesel* au avut obiceiul a trei zile de clacă și zlotul de vatră pînă în 1827 ; rămășițele clăcii le plăteau cu 10 parale ziua ; dijma fînului o plăteau în bani ; din anul 1827 pînă la 1831 au urmat după pravila lui Caragea ; *cei de la Tigănași,* pînă în anul 1829, au avut obiceiul a 2 zile de clacă și zlotul de vatră ; din anul 1829 la 1831 au făcut 4 zile de clacă către moșneni ; *cei din Rogova* au avut obiceiul a 3 zile de clacă, zlotul de vatră, dijma fînului în bani și zeciuiala din produse, pînă în anul 1826 ; din anul 1826 pînă în anul 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei din Hinova* nu aveau nici un obicei, fiind toți moșneni ; *cei din Crivina* au făcut zlotul de vatră, dijma fînului în bani și zeciuiala din produse ; din anul 1824 și pînă în 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei din Izvorul Frumos,* asemenea celor din Crivina ; *cei din Strinii Devesel,* pînă în anul 1827, au făcut 3 zile de clacă, rămășițele le plăteau cu 20 de parale ziua, zlotul de vatră, zeciuială din produse și dijma fînului în bani ; *cei din Burila Mică* au urmat după pravila Caragea, între 1827 la 1831 ; *cei din Pătule* au răspuns 4 zile de calcă cu 20 de parale ziua, pînă la 1825 (cei învoiți) ; de la 1825 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea, plătindu-se cu 1 leu ziua de clacă și răspunzînd carul de lemne, ziua de plug și zeciuiala din produse ; *cei din Jiana Mare și Scăpău,* pînă la 1824 au avut numai obiceiul zlotului de vatră, zeciuiala și dijma fînului în bani ; de la 1824 la 1826 li s-a făcut ruptoare de către arendaș cîte 5 zile de clacă, zeciuiala din produse, dijma fînului în bani și 1 leu ziua de clacă nelucrată ; de la 1826 la 1827 arendașii i-au obligat să plătească 10 taleri de casă, cu ruptoare, dijma fînului în bani și dijma din produse ; de la 1827 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Balta Verde,* de la 1800 la 1829 au avut obiceiul a 6 zile de clacă, zlotul de vatră și dijma din produse ; de la 1829 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea și tot după pravila Caragea au fost făcute învoielile dintre moșnenii lăturași și moșnenii cei mai mari ; *cei din Izvorul Aneștilor,* pînă la 1820 nu au avut nici un obicei, decît dijmuirile ; de la 1820 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea, moșnenii cu moșii luînd bani de la cei fără pămînt și dijmă din produse ; *cei din Mijarca* au avut obiceiul a cîte 3—4 zile de clacă și dijmă din produse, între anii 1815 la 1820 ; de la 1820 la 1831 au făcut cîte 12 zile de clacă în muncă și au dat dijma și carul de lemne ; *cei din Izvorălul,*

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pînă la 1819 au avut obiceiul zlotului de vatră și 3 zile de clacă ; de la 1819 la 1825 au făcut cîte 7 zile de clacă, rămășițele nelucrate le plăteau cu 20 parale ziua și dădeau zeciuială din produse ; de la 1825 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei din Pietrișu* au avut obiceiul a 2—3 zile de clacă, dijma din produse, plata în bani a zilelor de clacă nelucrate (1 leu ziua de clacă) și dijma fînului în bani, între anii 1810 la 1828 ; de la 1828 la 1831 au făcut cîte 6 zile de clacă și ziua de plug, dijma o dădeau din produse și dijma fînului o plăteau în bani ; *cei din Broscari* nu aveau obligații, toți fiind moșneni ; *cei din Jiana Veche,* fiind sălișteanouă, locuitorii aveau zapis de la stăpînul moșiei ca să nu facă clacă pînă în anul 1819 ; de la 1819 la 1828 au lucrat la stăpîn cîte 4—5 zile de clacă, plăteau dijma fînului în bani și zeciuiala din produse ; de la 1828 la 1831 s-a urmat după pravila lui Caragea ; *cei de la Izvoarele* de Margine, pînă la 1825 au făcut cîte 3 zile de clacă, au plătit cîte 20 de parale de ziua nelucrată și zlotul de vatră, au dat dijma din produse și au plătit dijma fînului în bani ; de la 1825 la 1829 au făcut cîte 6 zile de clacă, 1 leu ziua nelucrată, dijma din produse și dijma fînului în bani ; de la 1829 la 1831 s-a urmat după pravila lui Caragea ; *cei de la Valea Anilor,* pînă la 1829 au dat zlotul de vatră, a zecea parte din produse și dijma fînului în bani ; de la 1819 la 1825 au făcut 3 zile de clacă și au dat zlotul de vatră, a zecea parte din produse și dijma fînului în bani ; de la 1825 la 1831 s-a urmat după pravila lui Caragea ; *cei de la Dănceu,* asemenea celor de la Valea Anilor pînă la 1819 ; de la 1819 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Burila Mare* au plătit pînă la 1827 zlotul de vatră și dijma fînului și au dat zeciuială din produse ; de la 1827 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Gogoșu de Margine* erau toți moșneni ; *cei de la Cacoți* pînă la 1823, au dat zlotul de vatră, dijmă din toate produsele și dijma fînului în bani ; de la 1823 la 1829 au fost obligați la 7 zile de clacă, dijmă în produse și dijma fînului în bani ; de la 1829 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Orevița, Vînju Mare, Poroinița și Bucura* au avut „obicei" să dea, pînă la 1822, zlotul de vatră, zeciuială din toate produsele și dijma fînului în bani ; de la 1823 la 1829 au fost obligați la 6 zile de clacă, zeciuială din produse și dijma fînului în bani, iar de la 1829 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Smărdățetu,* pînă la 1806, au avut „obicei" de 3 zile de clacă, zlot de vatră dijmă din produse și zeciuiala fînului să o plătească în bani ; de la 1807 la 1819 au făcut 6 zile de clacă în lucru și au dat zlotul de vatră, dijmă din produse și dijma fînului în bani ; de la 1819 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Flămînda* erau toți moșneni ; *cei de la Scăpău* care aveau moșie mai puțină și nu le ajungea pentru muncă, făceau cîte 2—3 zile de clacă pentru loturile primite de la ceilalți ; *cei de la Hotărani* au avut „obiceiul" să dea, pînă la 1820, zlotul de vatră, a zecea parte din produse și dijma fînului în bani ; de la 1820 la 1826 au făcut 3 zile de clacă și au dat zlotul de vatră, dijmă din produse, 25 parale pentru ziua de clacă nefăcută și dijma fînului în bani ; de la 1826 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Cioroboreni* au avut „obicei" de 4 zile de clacă la stăpîn, plata zilelor de clacă nelucrate și dijma fînului în bani și

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

dijma din produse, pînă la 1827 ; de la 1827 la 1831 s-a urmat după pravila lui Caragea ; *cei de la Pristol* au avut „obiceiul" să dea, pînă la 1824, zlotul de vatră, dijmă din produse şi dijma fînului în bani ; de la 1824 la 1827 au plătit cîte 5 lei „ruptoare de casă" şi toate dijmele în bani ; de la 1827 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Corlăţel* au avut „obicei" să dea, pînă la 1819, zlotul de vatră şi dijma din produse ; de la 1819 la 1824 au avut „obicei" de 3 zile de clacă, zlotul de vatră, 20 de parale pentru ziua de clacă nelucrată şi dijmă din produse ; de la 1824 la 1831 s-a urmat după pravila Cragea şi în plus se plătea cîte 1 leu de ziua de clacă nefăcută ; *cei de la Gruia,* pînă la 1819, au avut „obicei" de 3 zile de clacă în lucru, dijmă din produse, zlotul de vatră şi dijma fînului în bani ; de la 1819 la 1825 „obiceiul" a fost de 5 zile de clacă, dijma fînului în bani şi zeciuială din produse ; de la 1825 la 1831 s-a urmat după pravila Caragea ; *cei de la Poroina Mare* care se aflau pe partea de moşie a medelnicerului Poroineanu, nefiind moşneni, făceau 6 zile de clacă în lucru şi dădeau dijmă din produse, 20 de parale pentru ziua de clacă nelucrată şi dijma fînului în bani.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 325—328. Orig.

131. 1832 aprilie 25. Jalbă. Epistatul moşiei Oreviţa, N. Pavlovici, se plînge Ocîrmuirii judeţului că cei mai mulţi locuitori clăcaşi de pe moşia sa nu dau „supunere a veni deloc, cînd sînt chemaţi a lucra în trebuinţa moşiei", deşi el le cere clăcile în lucru şi nu în bani, pentru a uşura pe clăcaşi. Menţionînd că locuitorii au rămas cu zilele de clacă nelucrate pe ultimii doi ani şi că el este nevoit să aducă oameni cu plată din alte părţi pentru mersul curent al lucrării pe moşie, clăcaşii neprezentîndu-se la lucru zilelor de clacă, epistatul solicită intervenţia Ocîrmuirii şi a Subocîrmuirii de plasă pentru a aduce la ascultare pe clăcaşi şi a-i da înscris întărit că nu voesc să lucreze zilele de clacă, dar că vor să le plătească în bani, altfel să fie obligaţi „a-şi îndeplini datoriile lor cu bună rînduială".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 353—354. Orig.

132. 1832 aprilie 25. Jalbă. Epistatul moşiei Oreviţa, N. Pavlovici, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii satelor de pe moşia Poroiniţa şi Bucura nu i-au dat încă în slujbă cei 4 oameni la suta de familii, cu toate poruncile date chiar şi de ocîrmuirea judeţului. El cere ocîrmuirii să fie sprijinit pentru a fi despăgubit, începînd cu 1 iulie 1831, iar pentru anul 1833 să aibă garanţie că aceste sate îşi vor da, din vreme, oamenii legiuiţi în slujba moşiei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 355. Orig.

133. 1832 mai 5. Jalbă. Locuitorii satului Seaca se plîng Judecătoriei Mehedinţi împotriva arendaşului moşiei, Mihai Furtună. Ei arată

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

că, în anul 1831, locuitorii s-au învoit să dea „havaietul pămîntului după pravilă", dar în anul 1832, arendaşul nu a mai respectat acea învoială. Astfel, la zecuiala fînului i-a dijmuit în bani, cîte 7 lei de claie, în loc de 5 lei. Locuitorii se învoiseră să plătească ziua de clacă cu 30 de parale, carul de lemne cu 2 taleri însă, în mai 1832, arendaşul le pretinde 1 leu de ziua de clacă şi 3 taleri pentru carul de lemne, precum şi un miel la zece oi şi 4 parale de vită. În jalbă se menţionează că acelor clăcaşi care au mai puţine vite, le împreună de la 2—3, pînă se face suma ca să ia un miel, iar pe cei tineri însuraţi, care gospodă-

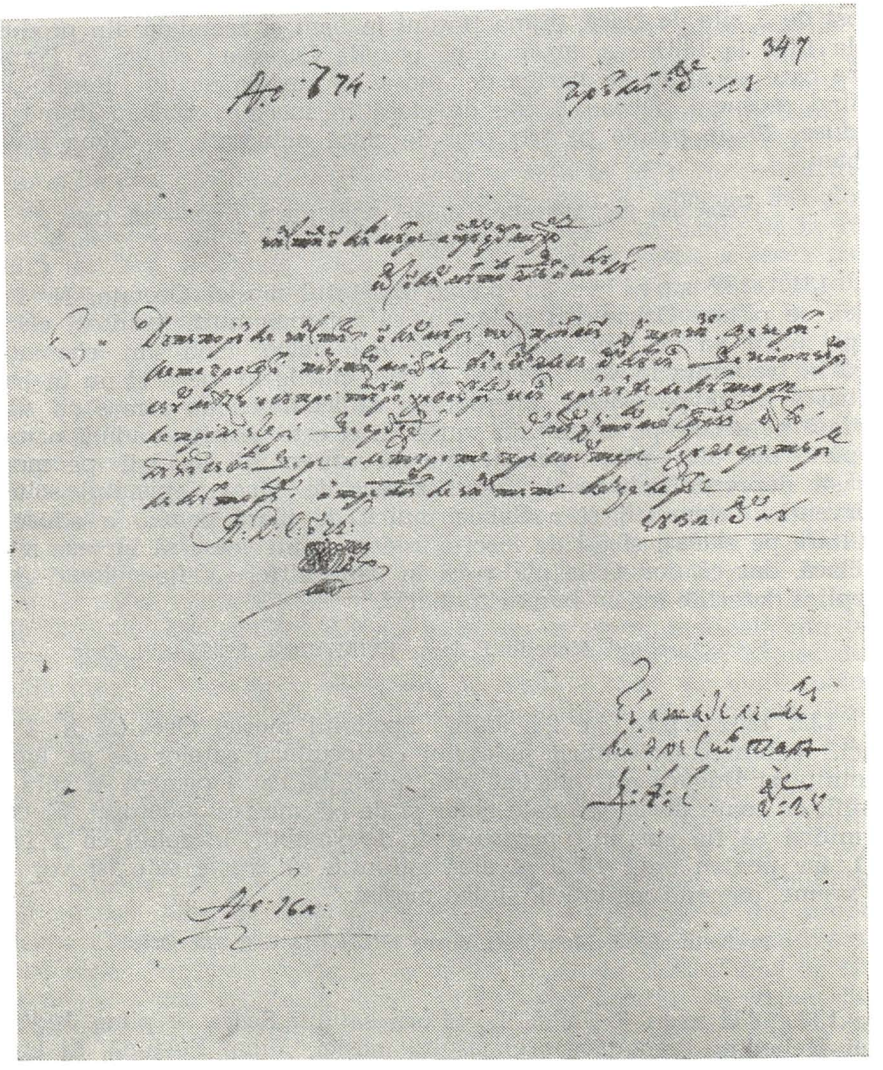

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

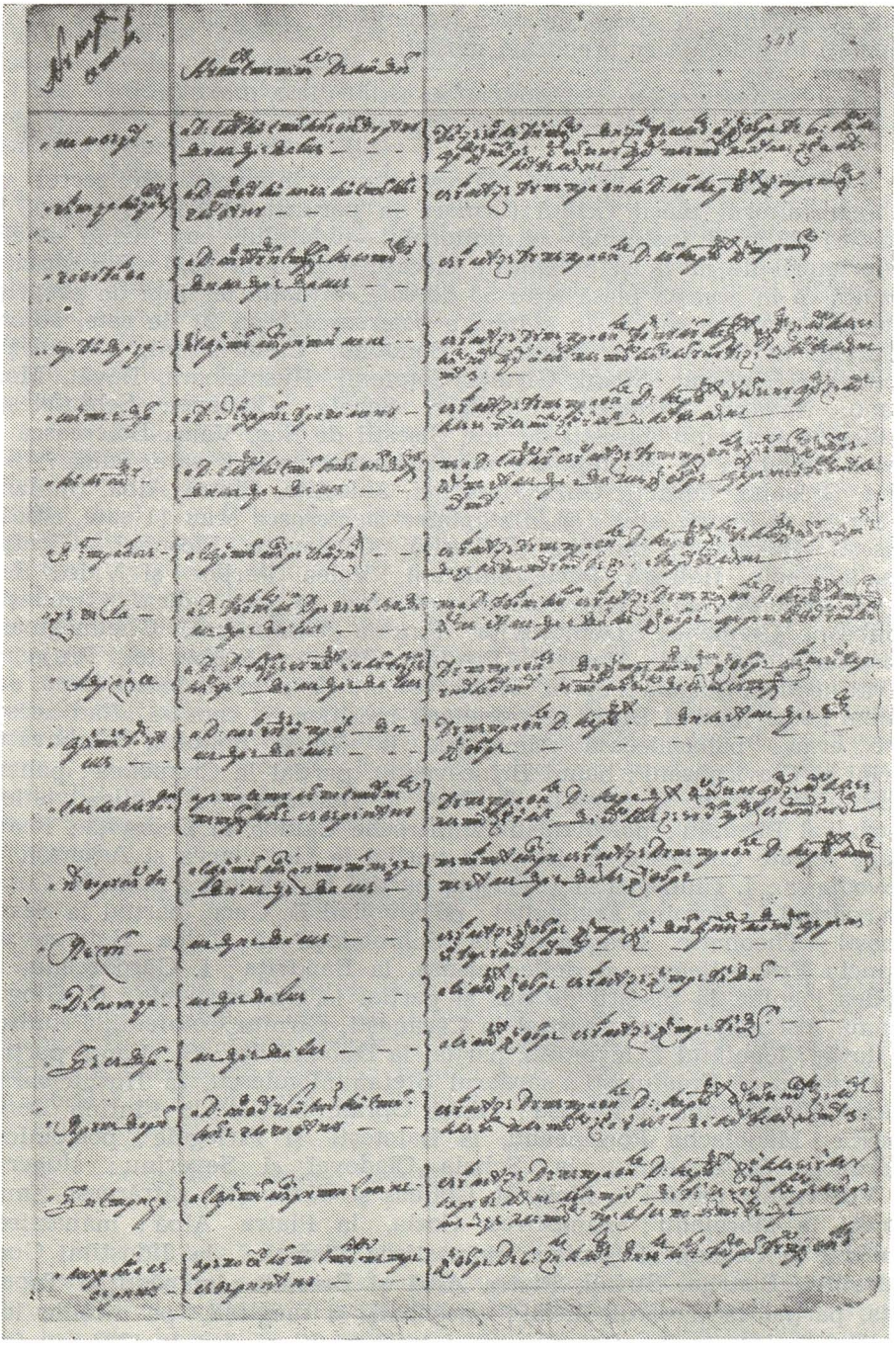

Fig. 9 și 9a — 1832 aprilie 28. Fotocopie după orig. menționat în rez. nr.134.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

resc cu părinții, îi apucă de clăci, separat de părinții lor. Cer să fie chemați în judecată cu arendașul moșiei.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 393. Orig.

134. 1832 aprilie 28. „Prescurtare" întocmită în secret de subocîrmuitorul plășii Ocolul (urmare la porunca Marii Dvornicii în martie 1832), și înaintată ocîrmuitorului județului, cuprinzînd satele, proprietarii de moșii și obligațiile clăcășești pînă la 1831. Din situație rezultă că în această plasă erau 55 de sate. Situația lor față de proprietate era următoarea : a) *În stăpînire boierească* erau 21 de sate, adică : Adunații ot Govodarva, Baloteşti, Banovița, Ciovîrnășani, Crăguieşti, Dedovița, Gîrbovăț, Strini, Gîrnița Coțofenii, Husnicioara, Ilovăț, Mormanu, Nevățu, Pîrlagele, Prunișor, Schela Cladovei, Schînteieşti, mahalaua Severinu, Șișeștii de Jos, Șișeștii de Sus, Valea Boierească și Valea Podului ; b) *În stăpînire mănăstirească* erau 8 sate, adică : Bistrița, Bresnița, Cerneți, Gura Jidoștiței, Jidoștița, Piatra Albă, Șimianu și Strinii ot Piatra Albă ; c) *În stăpînire megieșască* erau 11 sate, adică : Băseşti, Bîlvăneşti, Bobaița, Dîlbocița, Gîrbovățu Moșneni, Gîrnița, Ghelmegioaia, Halînga, Perii, Sălișteni, Valea Perilor și Valea Ra ; d) *În stăpînire moșnenească-boierească* erau 14 sate, adică : Căzăneşti, Colibașu, Cremenea, Dumbrăvița, Fîntîna Domnească, Ghelmegioaia, Govodarva, Igiroasa, Malovăț, Pitulași, Poroina Ergheviței, Prejneni, Săvărinești și Zăgaia ; e) *În stăpînire moșnenească-mănăstirească* era numai satul Izvorul Bîrdii. Proprietarii moșiilor pe care se aflau aceste sate erau : paharniceasa Almăjanca, la Valea Podului, Gîrbovățul Strini și Ciovîrnășani ; banul Brîncoveanu, parțial la Cremenea ; paharniceasa Bengescu, la Șișeștii de Jos ; I. Burileanu, al doilea vistier, parțial al Pitulașu ; polcovnicul Zamfirache Caluda la Dedovița ; fostul ceauș Istrate Calotescu, la Ilovăț și parțial la Govodarva și Adunații ot Govodarva ; I. Ciupagea și I. Cîrjeu, parțial la Igiroasa ; Aghachi Coșarin, parțial la Poroina Ergheviței ; polcovnicul D. Cucu, parțial la Severineşti ; Theoharie Dragoman la Schinteieşti și Valea Boierească ; Stanciu Fratoștiteanu, al doilea armaș, la Banovița ; I. Gărdăreanu, al treilea logofăt, la Șișeștii de Sus și parțial la Ghelmegioaia ; C. Glogoveanu. fost mare comis, parțial la Căzăneşti, Gîrnița Coțofenii, Prunișor și Ilovăț ; logofătul I. Izvoranu, parțial la Dumbrăvița ; St. Jianu, parțial la Prejneni și Crăgiuieşti ; sărdarul Ștefan Miculescu, la Husnicioara ; Tache Murgășanu, la Nevățu ; Ghiță Opran, parțial la Fîntîna Domnească ; Manolache Poroineanu, la Baloteşti și Pîrlagele ; postelnicul Petrache Severineanu, la Schela Cladovei și Severinu ; slugerul C. Viișoreanu, parțial la Malovăț, Colibaș și Căzăneşti ; șătrăreasa Zmaranda, la Mormanu ; mănăstirea Cozia, la Piatra Albă ; mănăstirea Govora, la Cerneți și Șimian ; mănăstirea Tismana, la Jidoștița, Gura Jidoștiței, Bistrița, Strinii, Piatra Albă și Bresnița ; mănăstirea Topolnița, parțial la Izvorul Bîrdii ; moșnenii și megieșii, pe moșiile lor. *Obligațiile locuitorilor față de proprietarii moșiilor, pînă la 1831, au fost următoarele :*

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

— *pe moşiile moşneneşti* de la Băseşti, Bobaiţa, Bîlvăneşti, Colibaşu, Cremenea, Dîlbociţa, Dumbrăviţa, Fîntîna Domnească, Ghelmegioaia, Gîrniţa Ghelmegioaie, Gîrbovăţul Moşneni, Halînga, Igiroasa, Izvorul Bîrdii, Prejneni, Prunişor, Pitulaşi, Săvărineşti, Sălişteni, Valea Perilor, Valea Ra şi Zăgaia moşnenii se învoiau între ei, cel mai adesea fără nici o dare unul către altul ;

— obligaţiile prevăzute de pravila Caragea, atît în natură cît şi în bani, se practicau de către locuitorii satelor Gîrniţa Coţofenii, Govodarva, Strinii ot Piatra Albă, Şimianul şi Bresniţa, Jidoştiţa, Schînteieşti, Colibaşi (partea de moşie a lui C. Viişoreanu), Piatra Albă, Zegaia, Igiroasa, Fîntîna Domnească, Schela Cladovei, Izvorul Bîrzii, Prunişor, Bistriţa, Ilovăţ, Prejneni, Dedoviţa, Şişeştii de Sus, Gura Jidoştiţei, Strinii ot Piatra Albă, Valea Podului, Căzăneşti, Cremenea, Gîrbovăţu, Strinii, Baloteşti, Ciovîrnăşani, Pîrlagele, Crăgiuieşti (fără darea carului de lemne), Şişeştii de Jos, Valea Boierească, Banoviţa, Marmanu ;

— *cei de la Malovăţ* dădeau zeciuială de toate produsele, erau învoiţi pentru 6 zile de clacă să le facă în natură, iar cei ce nu le făceau, plăteau cu 20 parale ziua ; *cei de la mahalaua Severinu* urmau cu învoire de 6 zile de clacă şi celelalte după pravilă ; *cei de la Dumbrăviţa* aflaţi pe partea lui I. Isvoranu făceau cîte 6 zile de clacă şi dau din toate produsele dijma ; *cei de la Erghevita* (boier şi moşneni), pe ambele părţi se urma cu învoire de 2—3 zile de clacă şi zecuială în natură din toate produsele ; *cei de la* Husnicioara urmau cu învoire pentru 6 zile, fără nici o dare unul la altul ; *cei de la Pitulaşi,* partea lui Ion Burileanu, urmau 6 zile de clacă ; *cei de la Cerneţi* urmau darea zlotului de vatră ; 4 lei de prăvălia mare şi 2 lei de cea mică, iar casele boierilor şi ale celorlalţi fruntaşi erau „nesupărate„ ; *cei de la Nevăţu* urmau, cu învoire verbală, 6 zile de clacă în bani, cîte 1 leu ziua, zeciuielile în natură ca şi carul de lemne ; *cei de la Adunaţii ot Govodarva* urmau, cu învoire verbală, 12 zile de clacă şi zeciuială din toate produsele.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 347—349. Orig.

135. 1832 m a i 2. Carte de alegere a părţilor de moşie ale moşnenilor Pegulesti faţă de cele ale moşnenilor Eneşti, în hotarul Lacul din Husniţa. Hotarnicul Ioan Popovici face menţiunea că încă din anul 1826 Pegulestii chemaseră hotarnici pentru a le alege 112 stînjeni faţă de moşnenii Eneşti, iar după aceasta începuseră judecăţile la Isprăvnicat şi Divanul Craiovei.

Colecţia Documente, XXIII/22. Orig.

136. 1832 m a i 7. Jalbă. Opt familii din satul Iupca cu case aflate pe locuri proprii şi cu locuri de muncă pe moşia lui Grigore Iupceanu se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva pîrcălabului care umblă să-i scoată din locurile de muncă, pe motiv că omul dat în slujbă de către ei nu poate plăti capitaţia.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cer sprijinul Ocîrmuirii şi al subocîrmuitorului de plasă împotriva pretenţiilor pîrcălabului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 402. Cop.

137. 1832 m a i 13. Jalbă. Arendaşul moşiei Cujmir, Stan Priscanu din Craiova, se plînge Judecătoriei Mehedinţi împotriva juraţilor şi a pîrcălabului satului Cujmir care, obligînd, cu dorobanţii, pe oamenii daţi în slujba moşiei ca să plătească cîte 16 lei şi 20 de parale, aceştia au fugit din slujba sa. Cere să fie sprijinit pentru ca juraţii, cutierii şi pîrcălabul satului să se învoiască cu el, arendaşul, să-i dea slujba celor 4 oameni fie în clăci, fie în bani. Judecătoria trimite jalba ocîrmuitorului judeţului spre cercetare şi rezolvare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 425. Orig.

138. 1832 m a i 27. Raport. Subocîrmuitorul plăşii Cîmpul raportează Ocîrmuirii judeţului despre bătăile, casnele şi abuzurile la care arendaşul moşiei Obîrşia, Ioniţă Cernătescu, supune pe „mulţi locuitori dajnici", locuitori care i s-au plîns, între cei bătuţi fiind şi căprarul de dorobanţi al acelei plăşi. Se menţionează că de frica bătăiilor şi a casnelor, oamenii îşi vînd vitele, ca să-i dea bani pentru care nu sînt datori. Ocîrmuitorul judeţului dispune cercetarea cauzei şi împăcarea părţilor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 458. Orig.

139. 1832 m a i 30. Jalbă. Locuitorii satului Başcovu se plîng Ocîrmuirii judeţului pentru neînţelegerile ce le au la fixarea oamenilor în slujba proprietarului moşiei. Arătînd că cei doi oameni cuveniţi şi repartizaţi nu mai acceptă această situaţie, că trebuie ca fiecare, pe rînd, să facă de slujbă şi că această evidenţă a schimburilor este grea pentru pîrcălabul satului, cer să fie sprijiniţi, la repartizarea, în această slujbă, a foştilor poslušnici, satul urmînd să le suporte capitaţia.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 487. Orig.

140. 1832 i u n i e 2. Jalbă. Locuitorii din satul Sopotu se plîng împotriva arendaşului V. Motreanu şi a proprietarilor moşiei arătînd că : au de dat 36 de lei cei cu 4 boi, 24 lei cei cu 2 boi, şi 18 lei cei săraci ; sînt fără putere şi nu au vite pe moşia pe care locuiesc, neavînd loc nici pentru puţinele vite ce le au ; moşia este strîmtă şi fac zile de clacă pe moşiile dinprejur ; numai mahalaua Mărăşăştilor face 100 de zile ; o altă mahala, 40 de zile pentru iarbă pe moşia Beloţu, iar cei din Sopotu, 100 zile pentru iarbă în hotarul Başcovului ; stăpînii îi „caută cu toate după pravilă", ceea ce totalizează 320 zile, făcute pe alte

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

hotare ; nu au îndeajuns nici locuri de arătură şi nici de livezi ; li se iau miei de la oile fătătoare ; la dijmuitul pătulelor de porumb, în toamna anului 1831, a fost încărcat fiecare cu un ferdel, zicînd că au mai consumat din el între timp ; stăpînul nu şi-a ridicat dijma nici toamna şi nici iarna, cum obişnuiau arendaşii, ci tocmai în iunie 1832 ; cei ce au mîncat porumbii, plătesc ferdelul cu 60 parale ; a fost mărit ferdelul cu care se ia dijma de la 11 ocale porumb ştiuleţi la 17 ocale porumb boabe ; ei sînt săraci şi nu au cu ce plăti.

Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 65. Orig.

141. 1832 iunie 4. Jalbă. Arendaşul şanalului Dunării partea stîngă, Dan Zaharia, încunoştinţează Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi că, mergînd la Ostrovul Gol, a găsit casele goale şi a aflat că locuitorii s-au strămutat într-un ostrov aparţinînd Turciei. Cere să se intervină pe lîngă paşa de Ada-Kaleh ca să-i întoarcă la Ostrovul Gol. În total erau 12 familii, din care 4 din satul Gura Jidoştiţei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 502 şi 504. Orig.

142. 1832 iunie 5. Jalbă. Locuitorii satului Başcovu pe moşia pitarului Dumitrache Urianu se plîng împotriva plăţii zilelor de clacă în bani (36 taleri de către cei cu 4 boi, 24 taleri de către cei cu 2 boi şi 18 taleri de către cei săraci) ; se plîng de asemenea, că proprietarul le ia nevestele de cîte 5—6 ori pe an cîte o zi şi o noapte la muncă „fără să ţină vreo rînduială", că la culesul porumbului îi obligă pe clăcaşi să vină cu carul cu boi şi nu le ţine nici o evidenţă şi cer să li se facă dreptate. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 76. Orig.

143. 1832 iunie 6. Jalbă. Locuitorii satului Burila Mare se plîng împotriva arendaşului Ghiţă Burileanu din Cerneţi care nu-şi caută dreptul după „vechiul obicei" (zlotul de vatră şi zeciuială din rodirile semănăturilor), ci i-a afundat „în ceea ce n-au pomenit di la strămoşii lor", din care năpăstuire 9 case au fugit, iar ei au rămas să le plătească capitaţia. Locuitorii arată că erau cu toţii devălmaşi şi nu se cuvenea să fie trataţi „deopotrivă cu clăcaşii".

Din document reiese că moşia era împărţită la 4 stăpîni, una dintre părţi aflîndu-se în arenda lui Ghiţă Burileanu. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 83. Orig.

144. 1832 iunie 6. Jalbă. Locuitorii satului Simian se plîng arătînd că se află pe moşia mănăstirii Govora, în marginea Dunării,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

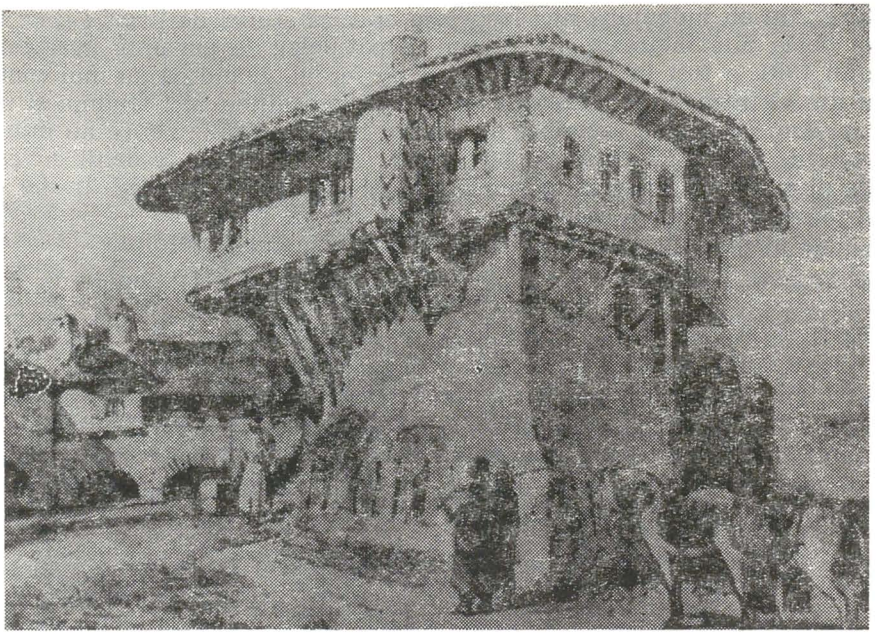

Fig. 10. — Reședința pașalei de la Ada-Kaleh (după albumul Lewis, Londra, 1837).

unde s-au întîmplat războaiele din 1828—1829, cînd li s-au luat, de către oștirile împărătești și de către turci : vite, boi, zaherele și alte mărunțișuri rămase neplătite (500 ocale porumb, 1275 ocale orz, 700 ocale făină de grîu, 180 ocale grîu, 7 vaci, 1 cal, 21 luntre, 2 care, 5 boi, 20 saci, 5 cergi, 20 sape, 10 săpoaie, 4 căldări, 3 tigăi, 10 coase, 4 buții, 2 țarini de porumb (cosit) 5 berbeci, 50 ocale unt, 10 ocale său, 20 ocale miere, 60 care de fîn, iar 30 case au ars) și că timp de 3 zile oștirea a fost ținută cu mălai, fîn și cu toate, pînă a venit zahereaua din țară etc. ; că pe moșie nu au nici pămînt cu îndestulare pentru livezi și locuri de arat, nici lemne după prevederile regulamentului ; că se hrănesc pe 3—4 moșii, unde plătesc cîte 5 taleri pe an, iar la arendașul moșiei Șimian, 12 taleri pe an ; că 4 oameni la sută slujesc la curtea arendașului, ca robi ; că satul Șimian este tot un trup cu tîrgul Cerneți, dar cernățenii nu sînt obligați la clacă ; că sînt „împilați" la fel ca alți locuitori care n-au fost jefuiți și arși de războaie ; că la alcătuirea noii catagrafii, deși 9 birnici au fugit peste Dunăre, 8 au murit între timp și 3 sînt de peste 100 de ani, satul trebuie să plătească și pentru aceștia. Se dispune trimiterea jalbelor la Isprăvnicatul județului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285)/1832, f. 110—112, 171, 176, 187, 189, 203, 208, 224, 258, 260, 339, 453, 454 și 455. Orig. și cop

145. 1832 iunie 6. Jalbă. Locuitorii satului Salmoșa se plîng că „vechiul obicei" nu mai este respectat (3 zile la moșiile boierești și

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

3 zile şi 30 parale la moşiile mănăstireşti, clacă, pastramă de oaie, mierul şi 1 leu, cînd turma este mai mare, libertatea de a tăia lemne din pădure pentru foc şi construcţii) ci, din anul 1828, nu mai au acest drept şi sînt chemaţi la lucru pentru 12 zile de clacă, zilele nelucrate le plătesc cu 1 taler ziua, 3 taleri pentru carul de lemne, cîte 1 leu de familie, „banii săpii", 7 parale de oaie cu miel, fînul îl plătesc în bani, de două şi trei ori mai mult faţă de cît ar veni zeciuiala lui ; la dijmuirea pătulului de porumb sînt foarte năpăstuiţi ; la ducerea dijmei le mai ia cîte 2 legături şi o oca de fasole ; de la curtea sa, le cere să fie nelipsiţi peste an cu 4 oameni cu carul cu 4 boi şi cergi (neavînd, plătesc în bani). Menţionează că oamenii lucrează un pogon de porumb sau mei, însă, între locuitori nu toţi sînt apţi de muncă, iar zeciuiala din pruni o dau transformată în rachiu (plătesc cîte o oca de cazanul de prune).

Cer să li se facă dreptate. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 92. Orig.

146. 1832 iunie 6. Jalbă. Şase fete minore, surori, din satul Bistriţa, se plîng că, rămînînd orfane de părinţi, în anul 1828 au vîndut casa părintească lui Iovan simigiul care n-a ridicat-o de pe moşie. Venind arendaş la acea moşie Constantin Furtună, acesta a ridicat-o şi a vîndut-o altui cumpărător. Dar Iovan simigiul le-a apucat pe ele să restituie preţul plătit de el, 125 de lei. Ele, fiind minore şi fără bani, s-au angajat „slujnice pă la oameni strini ca să-şi facă pomană" să le plătească datoria.

Pentru nedreptatea arendaşului şi preţul mic plătit pentru casă de Iovan simigiul, cer să li se facă dreptate. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicia judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 93. Orig.

147. 1832 iunie 6. Jalbă. Locuitorii satelor Vardeniţa şi Bălăciţa, cu locuinţele pe moşia Vardeniţa a lui Ştefan Bibescu, se plîng că vechile lor obligaţii către moşie (3 zile de clacă în lucru şi zlotul de vatră) nu mai sînt respectate, ei fiind obligaţi, de 6 ani încoace, să plătească clacă în bani, adică să dea 12 taleri pentru 12 zile, 3 taleri pentru un car de lemne, în total 15 taleri pe an de fiecare casă ca şi de văduvă. Menţionează că din anul 1832, sînt obligaţi să plătească cîte 24 taleri casa cu 2 boi, iar omul sărac şi văduva cîte 18 taleri, iar ei — fiind sărăciţi din cauza apropierii de schelele turceşti de la Dunăre, jefuiţi şi dărăpănaţi de turci în toate războaiele — cer să facă clacă după „vechiul obicei" şi în lucru ; datoria pentru pogoanele pe care au rămas îndatoraţi a le face să o dea din bucatele ce vor recolta (aşa că în anul 1831), ei neputînd să facă şi clăcile şi pogoanele.

Pentru cei 4 oameni îndatoraţi să slujească la curtea proprietarului cu carul cu boi, „ca robi", satul le suportă dările şi podvezile.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cer ca oamenii să fie eliberați din această „slugărie", ca să-și poată plăti birul.

Zilele lucrate la reparatul drumurilor nu li s-au plătit. Mai arată că în cele 2 sate sînt cîte 5 oameni neputincioși, pentru care trebuie să plătească, de asemenea, capitația și că locuitorii satelor sînt învoiți cu arendașul după pravila Caragea. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul județului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285/1831, f. 114. Orig.

148. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Batoți se plîng, arătînd că : se află cu casele pe moșia Batoți dar se hrănesc pe moșia mănăstirii Tismana și au cîte o livadă pe moșia mănăstirii Crasna ; nu au dat clacă niciodată, numai a zecea parte din recoltele ce le-au făcut ; „de la un rînd de vreme au fost apucați" să plătească 77 zile pe cîte un loc de muncă, plus 12 zile la Batoți și la celelalte 2 moșii pe care se hrănesc, din care cauză 36 familii au fugit, iar satul a trebuit să plătească capitația lor, a morților și a nevolnicilor ; odată cu venirea armatei rusești, au dat sume de zaherele, vite, oi, vin, rachiu și altele, boi și cară, care s-au prăpădit în lupte dar pentru care nu au fost despăgubiți ; oamenii sînt săraci, scăpătați și jefuiți de turci și de alții.

Cer să li se dea pămînt de hrană și să plătească datoria proprietarului după „vechiul obicei". Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul județului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285)/1832, f. 154. Orig.

149. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Flămînda se plîng, arătînd că : pe hotarul moșiei Flămînda sînt numai cu casele, iar cu munca în hotarele Rogova, Dănceu, Pătulele și Gogoși ; nu pot „să lupte cu clăcile la toate mai sus arătatele hotare", cîte 6—7 zile la fiecare ; se știu datori a face clacă numai la stăpînul moșiei unde își au casele, acesta fiind obligat să le dea pămînt cu îndestulare, iar ei obligați să răspundă „datoria din vechime ce au fost" ; pe hotarele amintite strîng numai pînă la 10 plaste de fîn și stăpînii nu le pretind zeciuiala în natură, ci plată „îndoit și întreit" mai mare ; la venirea armatei rusești au dat sume de zaherele și nu au primit nici o plată ; au plătit capitația morților și infirmilor, precum și a celor fugiți din sat, nevoiți fiind să-și vîndă vitele.

Cer să li se dea pogoanele legiuite în hotarul unde își aveau casele, iar ei să dea proprietarului „datoria ce au fost din vechime". Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul județului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285)/1832, f. 155. Orig.

150. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Crivina se plîng, arătînd că : se află cu casele în satul Crivina pe moșia Burila a mă-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

năstirii Crasna, moşie de-a valma cu satul Devesel al mănăstirii Tismana şi despărţită în două trupuri, ambele în arenda polcovnicului Ghiţă Burileanu ; locurile de arătură şi livezile le au pe partea moşiei Deveselu, de-a valma cu mănăstirea Crasna ; plătesc „legiuitele clăci şi dijme după regulament“ la satul Crivina, unde îşi au casele, însă „fără drept“, separat pentru locurile şi livezile ce le au pe partea Deveselului ; sînt obligaţi să dea dijmele nu după drept, „ci cu o simţitoare asuprire“ ; sînt strîmtoraţi de mai plătesc de fiecare casă, cîte 6, 8 şi 10 lei, după cum cei însărcinaţi cu aceasta pot scoate de la fiecare ; dijma nu este strînsă toamna de arendaş, ci vara, cînd porumbul este uscat şi uşor.

Cer să li se facă dreptate, să nu mai dea clăcile în două părţi şi să fie scăpaţi de abuzurile arendaşilor. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 156. Orig.

151. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Bucura se plîng, arătînd că : se află cu casele pe moşia Oreviţa a mitropoliei ; nu au pomenit şi nu au avut obiceiul să plătească clăci, dar acum sînt obligaţi la 12 zile de clacă, carul de lemne, plugul şi cîte un taler şi 20 de parale o zi, 4 oameni la suta în slujba stăpînului moşiei, zaherele în anii 1828—1829 pentru armata rusă, rămase neplătite, plata capitaţiei pentru morţi, infirmi şi fugiţi, „alte încărcături ce am cercat şi cercăm“.

Cer să li se facă dreptate, însă ocirmuirea judeţului le dă următorul răspuns : „Au făcut învoire cu arendaşul a-i călcui, arătîndu-li-se bine'e ce au dobîndit. Iar pentru patru oameni la sută s-au învoit cu arendaşul a sluji cu rîndul fieştecare casă cîte o săptămînă, acei cîţi se vor cuveni după numărul familiilor“.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 162. Orig.

152. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Devesel se plîng, arătînd că : de la anul 1828, din porunca stăpînirii, li s-a pierdut „vechiul obicei“, adică 3 zile de clacă pe moşie şi a zecea parte din venituri, fiind obligaţi la 12 zile de clacă, dijma fînului în bani „pe cît nu plăteşte nici claia ce o dijmuieşte“, dijma la porumb una din două, fîn numai pentru 5 vite ; prin exemplarul regulamentar, pe de o parte li se făgăduiesc drepturi, iar pe de altă parte sînt „uriţi“ ; zahereaua dată pentru armata rusă, a rămas neplătită ; sînt păgubiţi cu podvezile ; în loc de uşurare, au fost obligaţi să mai dea 4 oameni la suta de familii, ca să slujească la curtea proprietarului, oamenii pe care nu i-au dat. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 165. Orig.

153. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Jiana se plîng, arătînd că : se află cu casele pe moşia mănăstirii Tismana, dar hrana

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

şi-o agonisesc pe alte moşii, unde au locurile de arătură ; pe partea moşiei Tismana sînt obligaţi la 12 zile clacă, iar pe moşiile pe care se hrănesc, la cîte 6 zile clacă ; pe moşia pe care se află cu casele sînt obligaţi să dea şi 4 oameni în slujba proprietarului ; zaherelele ce li s-au luat au rămas neplătite ; au fost jefuiţi, aflîndu-se „în calea năvălirilor turcilor" ; „obiceiul clăcii" nu l-au avut, decît să dea cîte 30 de parale de familie. Se plîng împotriva numărului mare şi neobişnuit de dări, arătînd că tot satul a făcut 800 zile de muncă în timpul verii anului 1831, însă, în iarna anului 1831, proprietarii i-au obligat să le şi plătească.

Urmare a jalbei, au fost aduşi la ocîrmuirea judeţului şi s-au învoit să respecte darea dijmei prevăzute, iar pentru cei 4 oameni la sută, s-au învoit să facă cîte 10 zile de clacă pe an de fiecare casă din sat.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 166. Orig.

154. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Bresniţa de Cerneţi se plîng, arătînd că : moşia se află în marginea Dunării, din care cauză „toate războaiele le-au pătimit, robiţi şi jefuiţi de către turci" ; în timpul acestor războaie, din cauza turcilor, au fugit în alte locuri ; noul arendaş Ianache Dumba, tovarăş cu armăşoaia Fratoştiţeanu din Cerneţi, le face „mari năpăstuiri la dijmuire", obligîndu-i să plătească toate dările în bani, adică cîte 24 de taleri pe an de fiecare „casă", nevoind să urmeze după pravila Caragea ; sînt siliţi să plătească această sumă pînă la ultima para, pe toată durata cît au stat oştile ruseşti ; au dat, înainte de venirea acestui arendaş, numai zlotul de vatră şi dijmă a zecea parte ; zaherelele luate, „atît în trebuinţa oştirii ruseşti cît şi de către războinicii turci", au rămas neplătite.

Cer să li se facă dreptate cu noul arendaş. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 171. Orig.

155. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Pădina Mare arată că : se află cu locuinţa pe moşia Pădina Mare a lui Dincă Zătreanu ; pînă la domnia lui Ioan Caragea" au avut obicei 3 zile de clacă şi 30 parale de vatră" ; din timpul lui Caragea au fost obligaţi la 12 zile de clacă pe an de fiecare familie, 3 taleri pentru carul de lemne şi 1 taler pentru plug de fiecare casă ; „au avut obicei" să dea, de oaia cu miel, cîte o para, ori un taler şi un miel, cînd turma era de 200—300 de oi ; în prezent plătesc 4 parale de fiecare oaie ; arendaşul le-a limitat numărul de vite mari la 5, dîndu-le pentru ele cîte o jumătate de pogon de pămînt ; în afară de clacă, arendaşul ia cîte 3 lei de la familia cu 4 boi, cîte 2 lei de la cea cu 2 boi şi cîte 60 parale de la cea fără boi ; le mai cere patru parale ierbăritul unei oi ; un taler de vita mare şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

în plus peste cele „5 vite orînduite"; 60 de parale ziua neslujită la curte de cele 4 familii la sută; o mare cantitate de zaherea şi lucrări pentru armata rusă (4 vite, 3 berbeci, 3 ocale de unt, 1550 ocale de porumb şi grîu, 600 de ocale de făină de grîu, 70 de scînduri şi 60 de oameni la poarta Iablaniţei în 2 zile, transportul la Calafat a 130 de „cherestele" salahori la drumuri (100 de taleri valoarea lucrului), pentru care nu au primit decît 900 de sfanţi.

Cer să li se facă dreptate. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285) 1832, f. 176. Orig.

156. 1832 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Schela Cladovei că: le-a fost ars satul în anul 1828; de cînd s-a făcut carantină în sat, nu mai au timp să-şi muncească ogoarele şi, în aceste condiţii, nu mai pot locui acea sălişte, la carantină lucrînd 400 de zile cu carele şi uneltele lor; de patru ani au fost tot fugiţi „şi obiceiul clăcii n-au avut"; arendaşul îi obligă să plătească cîte 80 de lei de fiecare casă, „fiind mai rău decît la turci, de au muncit cu copiii cu tot şi tot au rămas datori arendaşului" (Ianache Dumba şi C. Furtună); vitele le sînt luate de ostaşii turci şi ei înrolaţi soldaţi la otomani; neavînd cu ce ara pămîntul, lucrează cîte 8 pogoane cu sapa; sînt disperaţi şi gata să se înece în Dunăre cu mic cu mare; arendaşul le pretinde plata clăcii şi toate adeturile şi pentru timpul cît au fost fugiţi pe alte moşii din cauza războiului, precum şi pentru alte 10 case fugite, pentru care plătesc capitaţie; din bucate nu li se ia dijma după pravila Caragea, ei plătesc „îndoit şi întreit" şi la porumb din 10 băniţi două; dijma o achită şi în bani şi în muncă, după poruncă; pentru ziua de clacă plătesc 1 leu, dar dacă o fac în lucru, e socotită numai 30 de parale ziua; de Băluţa Fratoştiţeanu sînt tot aşa de năpăstuiţi; că plătesc 50 de lei de lude birul pentru cît au fost fugiţi şi un galben de sălişte. Se dispune trimiterea jalbei la Isprăvnicatul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285) 1832, f. 170—178, şi 224. Orig.

157. 1832 ⟨iunie 7⟩. Jalbă. Locuitorii satului Rogova se plîng, arătînd că: în anul 1780 s-au tocmit cu polcovnicul Matei Filişanu, stăpîn pe o jumătate din moşie, ca să dea cîte 3 zile de clacă de fiecare casă, zlotul de vatră şi zeciuială din recolte; în anul 1781 acesta le-a scăzut zilele de clacă la 2 şi le-a dat zapis în scris, după care înţelegere s-a urmat pînă în anul 1827; în anul 1827 au fost forţaţi să-şi dea obligaţiile prevăzute de pravila Caragea, fapt pentru care au dat jalbă către Grigore Ghica Vodă, însă la Căimăcămia Craiovei nu li s-a făcut dreptate; în anul 1828 au dat din nou jalbă la Căimăcămia Craiovei dar, începînd războiul ruso-turc, n-au mai putut să-şi caute dreptate şi arendaşul a primit dările către moşie după pravila Caragea.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Locuitorii cer ca Anița Filișanu, cluceresa, să respecte zapisul din anul 1781, cerere respinsă pe motiv că de 7 ani se respecta pravila Caragea.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285) 1832, f. 157. Orig.

158. 1832 iunie 8. Jalbă. Locuitorii satului Dănceu se plîng împotriva lui Enachie Scafeș, stăpînul moșiei, arătînd că : nu li se mai respectă „obiceiul" de o zi de clacă, un pui de găină de fiecare casă și 30 de parale „de vatră", ci sînt obligați la plata a 16 taleri de fiecare familie, 4 taleri de pluguri, 1 taler și 20 de parale pentru ziua de clacă nelucrată și 1 taler de găină nedată ; 3—4 plasate de fîn din 10 ; 12 parale de vită și 8 de oaie ; zaherelele din anul 1828 încoace au rămas neplătite, ca și pierderile de care și de boi suferite ; 4 oameni la suta și birul lor pe răspunderea satului ; carul de lemne și plata capitației pentru cei morți, fugiți și infirmi. Cer să li se facă dreptate. Jalba a fost trimisă la Ocîrmuirea județului unde a rămas nerezolvată.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285)/1832, f. 258. Orig.

159. 1832 iunie 8. Jalbă. Locuitorii satului Hotărani arată că : au locuințe cu locuri și livezi strîmte pe moșia Hotărani a mănăstirii Hotărani ; lemnele de foc le procură de pe moșia Orevița iar hrana lucrînd pe 4 moșii ; plătesc obligații în patru părți : 9 taleri „de casă" pentru lemnele de foc la moșia Orevița, 16 taleri lui Iancu Caluda, arendașul moșiei pe care se află cu casele, 7—8 taleri de vită pentru pășune în hotarul moșiei Vînjuleț, 4 oameni la 100 de familii în slujbă la stăpînul moșiei Hotărani ; zaharelele date pentru oștirea rusească au rămas neplătite ; plătesc capitație pentru cei fugiți, morți și infirmi.

Cer să aibă ușurare și dreptate, dîndu-li-se toate pe aceeași moșie și ei să dea „mulțumiți adeturi din toate".

Trimisă la ocîrmuirea județului, jalba a rămas nerezolvată.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285) 1833, f. 260. Orig.

160. 1832 iunie 9. Jalbă. Locuitorii negustori din tîrgul Baia de Aramă, în număr de 22 și avînd ca staroste pe Drăghiceanu Hîrgot, arată că toți sînt veniți din alte părți și au fost jefuiți și robiți de turcii din Ada-Kaleh, „în toată vremea" și cu deosebire în războiul din 1828—1829 ; nu au nici cel mai puțin pămînt de muncă și loc pentru pășunatul calului cu care-și poartă marfa prin țară, nici vii și pometuri, în afară de un mic tîrguleț, unde, duminica, se adună oamenii din jur și fac negustorie cu alții care vin din afara localității. Cer să fie socotiți în rîndul altor orașe, cu pămînt larg și cu schele de negustătorie, pentru a putea sta în rînd cu alte orașe, și a avea un dascăl care să dea știință de carte copiilor lor.

Trimisă la ocîrmuirea județului, jalba rămîne nerezolvată.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285)/1832, f. 279. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

161. 1832 iunie 10. Jalbă. Locuitorii satului Izvorul Frumos, aflat pe moşia megieşească a 4 moşi (din care unul închinat episcopii Craiovei şi în arenda lui Ghiţă Burileanu) arată că : de clacă şi dijme „nu au avut obicei", ci numai zlotul de vatră îl plăteau, moşia fiind megieşească ; în anul 1832, atît Ghiţă Burileanu, cît şi moşnenii de pe celelalte 3 părţi, îi obligă la clăci, dijme şi la 4 oameni la suta de familii. Din această cauză sălişteа s-a spart şi oamenii au fugit peste Dunăre.

Trimisă la ocîrmuirea judeţului, jalba rămîne nerezolvată.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 81. Orig.

162. 1832 iunie 21. Jalbă. Matei logofăţelul din Dănceu se plînge Judecătoriei judeţului Mehedinţi pentru supărarea ce are la moşioara sa, aflată de-a valma cu cea a Catincăi Bibescu, din partea clăcaşilor acesteia. El arată judecătoriei că, în pofida poruncii date de Ion Dumitrescu, ca locuitorii clăcaşi să înceteze cu supărările, aceştia i-au spart şi dărîmat conacul, i-au devastat cîrciuma şi pe cîrciumar l-au bătut. Cere ca, prin judecată, clăcaşii să fie obligaţi a-i reconstrui conacul şi a-l despăgubi pentru devastările pricinuite, iar Catinca Bibescu să fie adusă în judecată şi să i se „aleagă moşioara" sa de cea boierească.

La 24 iunie 1832, ocîrmuitorul judeţului porunceşte ca logofătul Catincăi Bibescu, Stan Paliu de la Pătulele, să fie adus la judecată cu Matei logofeţelul din Dănceu.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 524. Orig.

163. 1832 iunie 25. Jalbă. Arendaşul moşiilor Broscari şi Pătulele ale Catincăi Bibescu, Stan Paliu, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii clăcaşi de pe moşia Broscari nu se supun la obligaţia transportului cu carul cu boi pentru produsele moşiei, iar pe cele două moşii locuitorii satelor vecine (Hinova, Petrişu, Cacoţi, Şipotu şi respectiv Smărdăştetu, Hotărani, Cioroboreni, Flămînda şi Dănceu) îşi pasc vitele, fără să se învoiască pentru plata taxei de ierbărit.

Ocîrmuitorul judeţului dispune cercetarea pricinii la faţa locului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1832, f. 529. Orig.

164. 1832 iunie 30. Jalbă. Locuitorii satului Iupca se plîng Ocîrmuirii judeţului pentru cele 7 „case" aflate pe moşia lui Grigore Iupceanu care, de la 1 ianuarie la 31 martie 1832, au dat în slujba moşiei un om şi apoi l-au reluat în rîndul birnicilor, deoarece nu mai puteau să plătească capitaţia şi pentru el şi pentru oamenii morţi şi infirmi, aflaţi în catagrafie. Cer să fie înfăţişaţi la Ocîrmuire cu Grigore Iupceanu care i-a bătut cu ajutorul dorobanţilor şi să nu mai dea un om în slujba acestuia.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Ocîrmuitorul dispune cercetarea pricinii la fața locului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 537. Orig.

165. 1832 iunie 30. Poruncă prin care Ocîrmuirea județului Mehedinți atrage atenția subocîrmuitorilor de plăși că țăranii sînt nemulțumiți din cauza năpăstuirilor suferite din partea unor proprietari și arendași și cere să se ia măsuri pentru curmarea unor astfel de practici.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17 (1847)/1831, f. 536. Concept.

166. 1832 ⟨iunie 30⟩. Jalbă. Locuitorii satului Broscari se plîng împotriva arendașului moșiei, logofătul Stan Paliu, pentru pricini de proprietate și mai ales pentru locurile de arătură și livezile lor de pe alte moșii care, în parte, li s-au luat, însă nu și ale „alăturașilor" de pe moșia Broscari.

Înfățișîndu-se jurații și cutierii satului cu arendașii la ocîrmuirea județului, s-a hotărît ca cei 4 oameni la 100 de familii să slujească cu rîndul în lucru, așa cum au înscrisul de învoire, locurile de arătură și livezile „alăturașilor" de pe moșia Broscari să fie făcută „zapt" pe seama moșiei și îndepărtîndu-i pe acei „alăturași cu totul", să se dea pămînt Broscărenilor în funcție de cît au lipsă și trebuință ; asemenea, să se procedeze și cu acei Broscăreni care au „prisoase", care să fie împărțite celor ce aveau pogoane lipsă față de cele legiuite.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 11(2285)/1832, f. 380. Orig.

167. 1832 iulie 12. Jalbă. Locuitorii clăcași din Ionești se plîng Ocîrmuirii județului împotriva arendașului moșiei pentru că acesta îi grăbea cu darea dijmei din produse, o parte din zece, dare pe care ei nu au avut-o.

Cer poruncă ca să nu mai fie supărați cu această nedreapată dare.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 592. Orig.

168. 1832 iulie 14. Raport al Subocîrmuirii plășii Baia către Ocîrmuirea județului Mehedinți în care se arată că, din cauza grelelor clăci impuse, nici un proprietar sau arendaș nu reușise să împartă țăranilor pămîntul prevăzut de lege.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 588. Orig.

169. 1832 iulie 18. Jalbă. Locuitorii clăcași, aflați cu casele pe moșia Cioroboreni, se plîng Ocîrmuirii județului împotriva arendașului moșiei, pentru că acesta nu respectă „vechiul obicei" de 3 zile de clacă,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ci le pretinde 16 zile, deşi ei nu au pe acea moşie locurile de muncă şi livezile, ci pe alte moşii, unde şi fac cele 12 zile de clacă.

Cer sprijinul administraţiei pentru a li se respecta ori „vechiul obicei" de 3 zile clacă, ori să li se aprobe ca să se mute de pe acea moşie cu casele pe alte moşii, birul urmînd să-l plătească, pînă la noua catagrafie, tot la satul Cioroboreni.

Ocîrmuitorul judeţului dispune cercetarea jalbei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 597. Orig.

170. 1832 iulie ⟨22⟩. Jalbă. Bălaşa Fratoştiţeanu, proprietara moşiei Severinul, cere sprijinul Ocîrmuirii judeţului pentru a obliga pe juraţii satului Banoviţa să prindă şi să aducă pe moşie cele 3 familii de clăcaşi fugite la Halînga şi la Bistriţa, deoarece de porunca sa nu ascultă.

La 22 iulie 1832 ocîrmuitorul judeţului porunceşte subocîrmuitorului plăşii Ocolul să-i aducă imediat, ridicîndu-i cu ajutorul unui dorobanţ şi al gonacilor din Banoviţa, satele care-i primiseră fiind obligate a plăti cheltuiala gonacilor. Subocîrmuitorul este admonestat că nu-şi „păzeşte" datoriile.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 604—605. Orig.

171. 1832 iulie 26. Raport. Ion Ciocazan, subocîrmuitorul plăşii Motrului, informează Ocîrmuirea judeţului despre nemulţumirile locuitorilor de pe moşiile mănăstirii Strehaia.

Cauza, constatată la cercetare, este că strîngătorii unor dări neîncasate îi încărcaseră mai mult la vin şi la grîu, iar epistatul moşiei nici pînă la acea dată (iulie 1832) nu luase dijma şi claca de la locuitori.

Se menţionează că la satul Bresniţa se ia mai mult pentru ierbărit, pe lîngă miel şi cîte 1 leu de cîrd.

Subocîrmuitorul raportează că locuitorilor li s-a restituit plusul luat de strîngători, însă, admonestîndu-i pentru că nu l-au înştiinţat nici pe epistat şi nici pe el de această nedreptate, juraţii satului Bresniţa l-au ameninţat, instigînd mulţimea adunată să facă „zurbalîc". Pentru acest fapt, cei doi juraţi răzvrătitori au fost ridicaţi şi trimişi, cu dorobanţi, la Ocîrmuire, ca să fie pedepsiţi spre exemplul tuturor locuitorilor clăcaşi de pe moşie.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 612. Orig.

172. 1832 iulie 30. Jalbă. Clucerul Constantin Brăiloiu se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii satului Caraula nu-i dau cei 4 oameni la 100 de familii, în slujbă, deşi a trecut un an de la punerea în aplicare a acestei obligaţii. Ocîrmuirea, admonestîndu-l pe subocîrmuitorul plăşii Cîmpului, îi porunceşte să meargă la Caraula şi să-i silească pe clăcaşi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

la supunere imediată față de această dare iar, în caz de nereușită să trimită 4—5 din locuitorii satului, cu dorobanț, la Ocîrmuirea județului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 625. Orig.

173. 1832. iulie. Jalbă. 15 moșneni din satul Peri se plîng Ocîrmuirii județului că în hotarul lor de moșie dinspre Zegaia (663 stînjeni), de mai multă vreme, se hrănesc 42 de case, avîndu-și acolo pivnițI, vii, pruni, fîntîni, lemne de foc, branițte și o mulțime de vite. Și, deși această mahala de case se hrănea în acel hotar al lor de 13 ani, nu vor nici să fie supuși la clăci, nici să se mute în selițtea lor. Moșnenii solicită sprijinul administrației, ca să-i oblige la plată și la respectarea îndatoririlor către proprietate, conform Regulamentului.

Ocîrmuirea poruncește subocîrmuitorului cercetarea și rezolvarea pricinii.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 583. Orig.

174. 1832 august 2. Înscris. Locuitorii aflați pe moșia Rogova, partea mănăstirii Tismana, se învoiesc, la cancelaria ocîrmuirii județului, cu arendașul moșiei, Mihalache Ciupagea, să facă fiecare casă, cele 12 zile de clacă hotărîte, plus cîte 5 zile pe an de casă în contul celor 4 oameni la sută de familii și a celorlalte obligații față de proprietate.

Se precizează că acești locuitori sînt grupați în satul Jiana. Ocîrmuirea poruncește subocîrmuitorului cercetarea și rezolvarea pricinii.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(2285)/1832, f. 598. Orig.

175. 1832 august 5. Poruncă a Ocîrmuirii județului către subocîrmuitorul plășii Blahnița ca să determine pe arendaș și pe locuitorii satului Cacoți să se împace între dînșii, încheind învoire în scris cu privire la obligațiile ce le revin.

Încunoștințînd pe subocîrmuitor că locuitorii s-au plîns împotriva arendașului că nu pot accepta adausul de clăci după regulament precum și că, neavînd boi și pluguri, se hrănesc cu sapele, iar capitația și-o agonisesc muncind pe la unii sau alții și că arendașul le fixează astfel ziua de clacă încît abia dacă o termină cu lucrul în 3 zile, că nu le ia cîte 20 de parale pentru ziua de clacă rămasă nelucrată, ci cîte 3 lei, că locurile de hrană pe acea moșie sînt insuficiente și ei se hrănesc pe moșiile învecinate, iar fiecare arendaș îi apucă de adeturi cu năpăstuire precum și că atît arendașul, cît și locuitorii refuză să se prezinte la Ocîrmuire pentru împăcare, ocîrmuitorul poruncește subocîrmuitorului să facă această lucrare cu destoinicie și după instrucțiunile ce le are, raportînd de executare.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(2285)/1832, f. 606. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

176. 1832 a u g u s t 5. Otnoşenie prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi încunoştinţează pe arendaşul şanalului Dunării că cererea locuitorilor din ostroave aflaţi fugiţi peste fluviu de a li se da voie să-şi ducă acolo, peste Dunăre, şi vitele, nu se poate încuviinţa.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 32(1862)/1831, f. 135. Orig.

177. 1832 a u g u s t 5. Jalbă. Locuitorii satului Cacoţi se plîng împotriva arendaşului moşiei că : nu pot pune în lucrare adausul de clacă după Regulament ; se hrănesc muncind cu sapele, neavînd plug şi boi ; capitaţia o agonisesc muncind pe la unii-alţii ; că abia de termină lucrarea zilei de clacă în 3 zile ; că zilele de clacă nelucrate le plătesc în bani 20 parale ; că la rîndu-le fiecare arendaş de pe moşiile învecinate, pe care se hrănesc, îi „apucă de adeturi cu năpăstuire".

Ocîrmuitorul judeţului scrie subocîrmuitorului plăşii Blahniţa să-i silească „în tot chipul a se împăca între dînşii prin învoire în scris...".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 606. Orig.

178. 1832 a u g u s t 8. Jalbă. Locuitorii satului Schela Cladovei se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva abuzurilor şi caznelor la care sînt supuşi de noul arendaş al moşiei, Enache Dumba.

Ei arată că arendaşul le-a luat 20 de ocale de rachiu la cîte 6 cazane, 6 taleri pentru 7 porşori de fîn, iar lui Vasile Guşiţă i-a luat 22 de taleri la 6 porşori ; că au fost închişi şi, deşi nu au locuri de muncă pe moşia sa, le-a luat şi claca şi dijma. Menţionează că după jalba dată la Divan, s-a stabilit să plătească vadra de rachiu cu 6 taleri, ei însă au plătit-o cu 9 taleri.

Cer să li se facă dreptate, altfel „se aruncă, cu mic cu mare, în Dunăre". Ocîrmuirea dispune cercetarea părţilor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 646. Orig.

179. 1832 a u g u s t 11. Jalbă. Locuitorii din Crăguieşti se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei care îi asupreşte, luîndu-le dările „îndoit", la fîn din 5 plaste una, „de nu mai pot termina cu plăţile".

Cer să i se poruncească arendaşului ca să le ia din produse zeciuiala „după obicei şi lege".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 650. Orig.

180. 1832 a u g u s t 19. Jalbă. Dumitrache Portărescu din Craiova, proprietarul hotarului de moşie Albu, se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva locuitorilor clăcaşi din satul Izvoral, arătînd următoarele :

1. Clăcaşii nu i-au dat decît sporadic oameni în slujbă la curte, au acceptat să plătească în bani, cîte 6 taleri de casă, dar n-au plătit decît cîte 3 taleri, şi înscris de învoire nu au voit să dea.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

2. Fînul l-au cosit „pe unde şi cît au voit", neţinînd seama de repartiţia făcută de arendaş ; au cosit şi cei fără vite, pentru negoţ în timp ce alţii cu vite, nemaiavînd ce cosi, a trebuit să cumpere fînul.

Apoi, pentru fîn, unii s-au învoit, primind 20 plaste de fîn pentru 3 „pogoane orînduite", iar „prisosul" cosit să-l împartă cu arendaşul. Şase dintre ei, care au cosit pînă la 60 de plaste „şi sînt în partidă cu boiernaşii Tîmneni, zic că obiceiul vechi nu-l strică şi de eczemplaruri nu vor să ştie".

3. Cu toate încercările şi învoielile verbale asupra dijmei fînului, fie din 10 plaste una, fie 20 de parale plasta, locuitorii n-au adus dijma nici pînă la acea dată (19 august 1832 n.n.).

4. Pentru darea mielului la oile fătătoare şi a taxei pentru vitele ce depăşesc numărul de cinci, au refuzat să trateze cu arendaşul.

5. Fiind locuitorii foarte risipiţi cu locuinţele prin mijlocul livezilor şi al semănăturilor şi cerîndu-le să se mute lîngă biserică, Dinu Ciocîrlan şi cu cetaşii lui au refuzat.

6. În iarna anilor 1831—1832, în timp ce arendaşul era plecat la Craiova, locuitorii au vîndut din vinuri şi din rachiu pe la casele lor, iar cel de la cîrciumile arendaşului au rămas nevîndute ori s-au stricat.

7. Clăcaşii nu au răspuns dijma, iar cerealele vînzîndu-se cu preţ bun, arendaşul a înregistrat pierderi. Arendaşul cere să i se plătească dijma la preţul din tîrguri al cerealelor.

8. Unii clăcaşi au fugit şi fug de pe moşie cu ajutorul lui Dinu Ciocîrlan, împăciuitorul satului.

Arendaşul, cere ca subocîrmuitorul să fie trimis să cerceteze la faţa locului şi ori să-i dea cîştig de cauză, ori înscris ca să se judece la judecătorie cu cele 13 familii de clăcaşi nesupuşi. Ocîrmuitorul judeţului porunceşte subocîrmuitorului să-i aducă cu dorobanţii pe clăcaşi la Ocîrmuire, spre înfăţişare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 669—670. Orig.

181. 1832 noiembrie 7. Poruncă a Vistieriei Ţării Româneşti către Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi de a elibera bilete de trecere peste Dunăre, la malul drept „celor 145 de familii catagrafiate ca venite de peste Dunăre în judeţ cu prilejul războiului ruso-turc din 1828—1829, cu menţiunea să fie slobozi şi neîmpiedecaţi".

În anexă, catastiful celor 145 de familii.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 16(2291)/1832, f. 11—13. Orig.

182. 1832 noiembrie 20. Raportul Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi la porunca Vistieriei Ţării Româneşti din 7 noiembrie 1832. Se raportează că, făcîndu-se întrebare prin subocîrmuitorii plăşilor la cele 145 de familii catagrafiate ca venite de peste Dunăre, „...ei toţi au

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

răspuns într-o plecare că nici unul nu voieşte a să întoarce peste Dunăre... De aceia s-au întors orînduitul cinovnic al stăpînirii de dincolo fără nici unul dintrînşii". Apoi, ocîrmuitorul notează : „După ştiinţa ce am luat, aceste 145 de familii nu sînt din supuşii Nicopolii, ci dintre lăcuitorii satelor judeţului ce s-au fost trecut fără a lor voie peste Dunăre în vremea războiului şi pă urmă acum în tăcere au trecut dincoaci".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 16(2291)/1832, f. 19. Concept.

183. 1832 noiembrie. Hotărîre a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina dintre Pătru Izverceanu, Nicolae Gîrmecea şi cetaşii lor cu Lăpădat Surdu din Izverna pentru stăpînirea unor părţi din hotarul Izverna. Se face menţiunea că în Izverna sînt două cete de moşneni — una numită Izverceni şi alta Moşneni — ultima contestînd primeia dreptul de stăpînire în Izverna pe motiv că nu are „sineturi" doveditoare, fiind pierdute. Judecătoria hotărăşte ca 1/4 din hotar să fie stăpînit de Surduleşti, iar restul să fie împărţit egal între cetele Izvercenilor şi Moşnenilor.

Colecţia Documente, XVII/39. Orig.

184. 1832 decembrie 3. Poruncă a ocîrmuitorului judeţului către subocîrmuitorul plăşii Dumbrava ca să aducă la ascultare pe locuitorii de pe moşiile Bălăciţa şi Gvardeniţa care au refuzat să dea Catincăi Bibescu, proprietara moşiei, pe cei patru oameni în slujba moşiei, iar pe viitor să nu i se mai trimită asemenea plîngeri.

După numai 14 zile ocîrmuitorul judeţului revine atrăgînd atenţia că subocîrmuitorul nu a executat porunca anterioară şi că numai în acea plasă mai sînt pricini la darea oamenilor în slujba proprietarului, cauza fiind „nevrednicia" subocîrmuitorului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 55 şi 64. Concept.

185. 1832. Jalbă. Locuitorii satului Batoţi arată că : satul se află pe marginea Dunării şi, din anul 1831, arendaş al şenalului Dunării este logofătul Petrache Burileanu ; satul a pescuit peşte pe care a cîştigat 3 000 lei, iar arendaşul le-a luat 2 000 de lei, „cu cuvînt că este stăpîn desăvîrşit pe Dunăre" ; de la 14 aprilie 1832 aredaşul le-a oprit luntrile, le-a scos din apă şi din cauza soarelui s-au spart ; începînd cu 15 septembrie 1832 s-au învoit cu plata a 16 taleri de luntre.

Cer ca arendaşul să-i despăgubească pentru paguba suferită : 2 000 de lei şi 84 ocale de peşte.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 11(2285)/1832, f. 285. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

186. 1832. Jalbă. Locuitorii satelor Vînju, Orevița și Bucura se plîng Marii Vornicii a Țării Românești arătînd că arendașul moșiei le pretinde mai multe zile de clacă (18 zile), mai mulți bani pentru răscumpărarea unei zile nelucrate și alte dări nepracticate de ei pînă atunci.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 712. Cop.

187. 1832. Jalbă. Clucerul Constantin Brăiloiu încunoștiințează Marea Vornicie că țăranii clăcași de pe moșia sa de la Caraula, județul Mehedinți, (240 clăcași pe o moșie mare de 7 000 de stînjeni) nu au primit să li se măsoare „pogoanele legiuite" pentru arătură și fînețe, „ci țin ei în stăpînire toată moșia, negutătorindu-să cu dînsa", nici cei patru oameni de slujbă nu voesc să-i dea și, cu toate că fruntașii locuitorilor au fost chemați la ocîrmuirea județului, sătenii nu se conformează poruncilor, dînd chiar foc la 5 șire de fîn (reprezentînd 602 zile de clacă). Cere luarea de măsuri administrative împotriva țăranilor.

Jalba este trimisă la Ocîrmuire pentru cercetare și rezolvare, apoi subocîrmuitorului plășii.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 710. Cop.

188. 1832. Jalbă. Locuitorii satului Ionești din plasa Motrului se plîng Ocîrmuirii județului arătînd că în trecut li se lua a zecea parte din roadele pămîntului, dar că de un timp li se pretinde dublarea zeciuielii fînului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847) 1831, f. 592. Orig.

189. 1832. Jalbă. Un grup de locuitori din satul Cioroboreni se plînge Ocîrmuirii județului că, fiind așezați pe moșia arendașului Zamfirache, nu au locuri suficiente de muncă, nici pentru pășunarea vitelor și nici pentru livezi. Mai mult, nici măcar apă pentru vite nu au și totuși li se cer obligațiile stabilite. Cer să fie scutiți de asemenea obligații.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 17(1847)/1831, f. 597. Orig.

190. 1833 ianuarie 3. Raport prin care subocîrmuitorul plășii Dumbrava încunoștiințează Ocîrmuirea județului că a înțeles porunca de a merge la satul Sopotu pentru a aplana conflictul dintre proprietar și clăcași, conflict determinat de refuzul locuitorilor de a da „adeturile legiuite".

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 56(6109)/1833, f. 3. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

191. 1833 ianuarie 12. Jalbă. Epistatul moşiei Degeraţi (proprietate a boierilor Brîncoveni arendată de Ghiţă Opran) se plînge Ocîrmuirii judeţului arătînd că moşnenii vecini, şi mai ales Dincă Covlea, îndeamnă pe clăcaşi să se mute de pe moşia boierească pe moşiile lor (pînă atunci se mutaseră 36 de familii), deşi aveau case, pivniţe şi pruni pe moşia Brîncovenilor. Epistatul arată că, deşi li se alesese loc bun pentru aşezare la linie, clăcaşii preferă să se aşeze pe văi şi pe dealuri, „pe locuri mai proaste decît cele dinainte". Dincă Covlea şi alţi moşneni sînt reclamaţi că, prin „bătăi şi cazne", i-au silit pe clăcaşi să se mute în locurile stabilite, ridicîndu-le şi transportîndu-le casele în noile locuri, pe moşiile lor. Menţionează că moşnenii umblă înarmaţi, căutînd să atragă şi pe alţi clăcaşi să se mute pe moşia lor.

Epistatul cere Ocîrmuirii judeţului să facă cercetări la faţa locului, urmînd ca moşnenii, şi mai ales Covlea, să plătească despăgubiri, iar trimişii stăpînirii să fixeze locul de aşezare la linie al clăcaşilor pe moşia boierească.

Părţile sînt invitate la Ocîrmuire pentru împăcare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 5. Orig.

192. 1833 ianuarie 12. Înscris prin care arendaşii moşiei Rogova-Scăpău arată, ocîrmuitorului judeţului, că locuitorii satului Rogova au dat oamenii în slujbă la moşie, fără să ţină seama şi de militari şi văduve, iar cei din satul Scăpău nu voiesc a da nici un om de slujbă. Cer ca subocîrmuitorului să i se poruncească să ia măsuri ca locuitorii să dea 4 oameni la suta de familii. Ocîrmuitorul porunceşte ca părţile aflate în conflict să-i fie înfăţişate, iar subocîrmuitorul este admonestat pentru că mai sînt sate care încă nu au dat oamenii de slujbă prevăzuţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 91. Orig.

193. 1833 ianuarie 12. Raport al aleşilor satului Cuşmir către Ocîrmuirea judeţului în care se arată că locuitorii refuzau să plătească arendaşului ceea ce acesta le pretindea, deşi instanţele din Cerneţi şi Craiova îi obligaseră la aceasta. Ei se împrumutaseră la un negustor ca să dea în judecată pe arendaşul care îi „năpăstuiau".

Aleşii cer ca locuitorii să fie determinaţi să restituie banii împrumutaţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 10. Orig.

194. 1833 ianuarie 19. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Văgiuleşti se plîng Ocîrmuirii judeţului că proprietarul moşiei pe care se aflau aşezaţi îi supune la obligaţii prea mari. Ei arată că proprietarul, Iancu Sefandache le cere cîte 6 lei de familie, în locul oamenilor de slujbă, pentru a-şi angaja slugi plătite. Clăcaşii sînt de acord ca fiecare să facă cîte o săptămînă de slujbă la proprietar, dar acesta le

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pretinde să vină cu carele cu boi sau să dea toţi 900 lei şi 6 oameni pentru slujbă. Mai arată că au, pe această moşie, muncă, casele şi grădinile, dar lucrau „cu tocmeală" şi pe altă moşie, cele 18 zile de „clacă legiuite", pretinzîndu-le pe ambele moşii, deşi plata acestor zile crescuse de la 1 leu şi 10 parale la 2 lei pe zi. Cer luarea de măsuri pentru ca legea să fie respectată.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 13. Orig.

195. 1833 ianuarie 20. Jalbă. Iancu Sefandache, proprietarul moşiei Văigulești, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii de pe moşia sa refuză să respecte obligaţiile stabilite, căci „...la toate glasurile regulamentului s-au arătat cu împotrivire făcînd feluri de pricini...". Clăcaşii refuză să despăgubească pe proprietar (pe patru luni) de obligaţia dării oamenilor de slujbă şi, deşi se plîng că nu au pămînt, nu primesc pogoane sau livezi în plus, dar nici la proprietari nu muncesc „pogonicește". De asemenea, nici pentru vitele de prisos nu vor să se învoiască şi nici să plătească în bani „obligaţiile proprietăriceşti", aşa cum li se cer. Clăcaşii sînt calificaţi ca recalcitranţi şi nesupuşi. Proprietarul cere luarea de măsuri pentru a-i determina să-şi plătească obligaţiile către proprietate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 12. Orig.

196. 1833 ianuarie 22. Jalbă. Locuitorii satului Izvoarele se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşii acelei moşii, Ghiţă Zătreanu şi Gheorghe Boboiceanu, îi asupresc, pretinzînd mai multe decît sînt legiuite : cîte 9 lei de familie pentru carul de lemne ce trebuie adus şi 10 parale de oaie sau miel ; nu ţin seama de numărul de zile de clacă făcute de fiecare ; pretind plata dublă a clăcii şi a „obiceiului", inclusiv de la văduve. Locuitorii cer să fie chemaţi la Ocîrmuire pentru a li se stabili drepturile şi obligaţiile faţă de proprietate ceea ce Ocîrmuirea judeţului porunceşte subocîrmuitorului de plasă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 15. Orig.

197. 1833 ianuarie 23. Jalbă. Ioniţă Butoi, proprietarul moşiei Butoieştii de Sus, se plînge Ocîrmuirii judeţului că cei mai mulţi dintre clăcaşi refuză să presteze claca sau să o plătească în bani. Cere să fie trimişi oameni pentru a-i supune la ascultare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 16. Orig.

198. 1833 ianuarie 26. Jalbă. Stan Vişanu din Craiova, arendaşul moşiilor Cuşmir şi Pristol, se plînge Ocîrmuirii judeţului arătînd că locuitorii celor două sate sînt violenţi, ameninţîndu-i viaţa. În anul 1832, unii dintre locuitori îi omorîse fratele şi fugise peste Dunăre,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

unde aveau rude apropiate. Arendaşul arată că nu se simte în siguranţă şi nu îndrăzneşte să vină la conacul său, dacă Ocîrmuirea nu porunceşte să-i fie asigurată paza.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 24. Orig.

199. 1833 ianuarie 31. Jalbă. Fostul polcovnic Gheorghe Burileanu se plînge Ocîrmuirii judeţului că, avînd în arendă trei trupuri de moşie (ale Episcopiei Rîmnicului, ale mănăstirii Tismana şi ale Schitului Crainici) în hotarele satelor Deveselu, Crivina, Burila, Izvorul Frumos, Strinii Devesel şi Stigniţa, nu poate să încaseze veniturile, deoarece locuitorii refuză să-i achite obligaţiile şi cer să plătească după pravila lui Caragea, sau să se judece. Boierul arendaş cere Ocîrmuirii să-i silească pe locuitori la plata obligaţiilor legiuite.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 86. Orig.

200. 1833 februarie 7. Adresă prin care Ocîrmuirea judeţului înştiinţează Subocîrmuirea plăşii Dumbrava că locuitorii satului Sopotu, deşi li se ceruse să plătească drepturile proprietăţii, continuă să nu plătească. În vederea reglementării conflictului, Ocîrmuirea porunceşte trimiterea unui dregător care să cerceteze şi să stabilească drepturile şi datoriile fiecăruia.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 32. Concept.

201. 1833 februarie 8. Jalbă. Locuitorii satului Iablaniţa se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva clucerului Hristache, arendaşul moşiei, care le pretinde adeturi prea mari, socotind, în schimb, zilele lucrate la preţuri minime. Cer Ocîrmuirii judeţului să le stabilească corect obligaţiile şi preţuirile.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 34. Orig.

202. 1833 februarie 13. Jalbă. Gheorghe Boboiceanu, arendaşul moşiei Smărdăştetu, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii refuză să plătească obligaţiile faţă de proprietarii de moşii. Mai mult, aceştia, calificaţi drept „rebeli", izgoniseră, cu ciumegele, oamenii trimişi de arendaşi pentru a-i aduce la curte şi atacaseră cu „zurbă" curtea boierească, producînd pagube. Arendaşul cere ocîrmuirii să intervină şi să-i oblige la plată, căci el, avîndu-şi banii investiţi în arendarea acestor moşii, sufere pagube.

Ocîrmuirea porunceşte subocîrmuitorului să cerceteze şi să rezolve pricina, pe „rebeli" să-i pedepsească şi să raporteze de îndeplinire.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 37. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

203. 1833 februarie 14. Poruncă prin care Ocîrmuirea judeţului orînduieşte pe logofătul Ghiţă să rezolve conflictul dintre clăcaşii de pe moşiile Maglavit şi Hunia ale polcovnicului Solomon şi sărdarului Panait, pentru plata drepturilor faţă de proprietate. Se indică să fie înregistraţi locuitorii care au plătit după pravila lui Caragea şi să se stabilească diferenţele ce le aveau de plătit. Banii urmau să fie strînşi, aduşi şi ţinuţi la Ocîrmuire pînă ce judecătoria va pronunţa hotărîrea în această pricină.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 44. Orig.

204. 1833 februarie 16. Jalbă. Clăcaşii de pe moşia Corlăţelul se plîng Ocîrmuirii judeţului că, deşi ei îşi agonisesc hrana pe moşia Oreviţa, arendaşul moşiei Corlăţel le pretinde clăci şi dijme, dar ei le plăteau proprietarilor de la Oreviţa. Cer Ocîrmuirii să le facă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 47. Orig.

205. 1833 februarie 16. Hotărîre. Judecătoria judeţului respinge cererea moşnenilor din Podeni împreună cu cetaşii lor, ca moşnenii Negruşeni să nu le mai facă prigoniri, stăpînind pe nedrept hotarul moşiei Mirceştilor în temeiul hrisovului din 1509 (7018), dat de Mircea Vodă lui Milea.

Judecata stabileşte că moşnenii Negruşeni au stăpînit, cu acest hrisov, hotarul de moşie din strămoşi, că moşnenii Podeni n-au putut dovedi că se trag din Milea, că nu stăpînesc în acel hotar şi nici nu au stăpînit vreodată şi că prigonirile între părţi au început în vremea cînd Tudor Vladimirescu era vătaf de plai şi care a scris pe hrisov că este al moşnenilor Podeni.

Se menţionează că moşnenii Podeni aveau prigoniri şi la hotarul dinspre Austria, cu habsburgii.

Colecţia Documente, XXIII/23. Copie contemporană.

206. 1833 februarie 20. Jalbă. Locuitorii satului Cioroboreni se plîng Ocîrmuirii judeţului că, neavînd izlaz pe moşia pe care sînt aşezaţi, sînt siliţi să folosească islaz pe moşiile Pătule, Flămînda şi pe cea a polcovnicului Zamfirache Caluda, prestînd fiecare cîte 7 zile pe an. Arată că, în trecut, avuseseră o învoire pentru izlaz cu proprietarul moşiei Pătulele, prestînd 3 zile de clacă, dar acum plătesc mai mult şi la mai mulţi proprietari ; arendaşul moşiei, neţinînd seama de aceasta, le pretinde plata integrală a drepturilor sale. Clăcaşii cer Ocîrmuirii să poruncească arendaşului ca să ţină cont de clăcile pe care ei le fac altora, sau să fie lăsaţi să se mute pe altă moşie, unde să aibă izlaz îndeajuns, precum şi „toate înlesnirile".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 56. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

207. 1833 februarie 23. Jalbă. Proprietarul moşiei Pădina se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva clăcaşilor satului Pădina Bătrînă, aflaţi pe moşia sa, arătînd că aceştia au fugit pe o moşie învecinată, din hotarul satului Pădina Mică sau Ravu, moşie aparţinînd lui Spiru Sîrbu. Acesta le dăduse înscris şi îi ademenise, încălcînd legea. Proprietarul cere sprijin ca cei plecaţi să fie readuşi şi aşezaţi, la linie, pe moşia sa.

Ocîrmuirea dispune chemarea părţilor şi rezolvarea pricinii.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 102. Orig.

208. 1833 februarie 23. Jalbă. Locuitorii satului Hotărani se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşul moşiei le pretinde plata zilelor de clacă mai mult decît este legiuit. Cei cu 2 boi, 33 lei, cei cu 2 boi, 18 lei şi cu 1 bou şi o vacă, 13 lei, cîte o litră de brînză, un miel la 40 de oi, pentru 5 vite — 20 de parale. De asemenea, le cere preţuri mari pentru darea carului de lemne şi ziua de plug. Ei arată că moşia nu are izlaz suficient şi că trebuie să se învoiască pentru izlaz cu proprietarii altor moşii. Cer Ocîrmuirii să le facă dreptate, pretenţiile arendaşului fiind exagerate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 59. Orig.

209. 1833 februarie 26. Adresă a Judecătoriei judeţului Mehedinţi către Ocîrmuirea locală prin care se arată că, în august 1832, Divanul Ţării Româneşti a judecat pricina dintre Sandu Degerăţeanu cu locuitorii din Scăpău, pentru plata zilelor de clacă şi a „adeturilor moşiei" şi a obligat pe clăcaşi să plătească pe mai mulţi ani din urmă. Pentru executarea hotărîrii, judecătoria locală trimisese, la faţa locului, pe Ştefan Burileanu cu carte de blestem, însă parte dintre clăcaşi, neprimind cartea de blestem, au refuzat să plătească. Clăcaşii arată că în trecut nu fuseseră obligaţi la plata carului de lemne şi nici a zilei de plug, dar acum li se cer cîte 11 lei de familie. În faţa refuzului repetat de a plăti, judecătoria cere Ocîrmuirii judeţului să intervină pentru a-i sili pe clăcaşi să respecte hotărîrea judecătorească dată.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 68. Orig.

210. 1833 februarie 27. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului către Subocîrmuirea plăşii Cîmpul în care, arătîndu-se că arendaşul moşiei Calafat reclamă că mai mulţi clăcaşi fugiseră de pe acea moşie la moşia Poiana din judeţul Dolj, se dispune a fi orînduiţi dorobanţi şi gonaci care să meargă la Poiana, să ia cu forţa pe toţi cei fugiţi şi să-i aducă la Calafat. Totodată, se atrage atenţia epistatului moşiei Poiana ca să nu mai primească asemenea fugari.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 64. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

211. 1833 februarie 27. Jalbă. Locuitorii satului Calafat se plîng Ocîrmuirii județului că arendașul moșiei îi silește să plătească cîte 45 lei de casă, sub cuvînt că aceasta reprezintă plata trestiei tăiată de ei din baltă, în cursul a trei ani. Ei arată că, în trecut, nu pomeniseră o asemenea cerere și că nu vor plăti cum nu vor plăti nici dijma pentru anul 1828, reclamată de arendaș, deoarece, în acel an, pe moșie au fost ostași ruși și turci, care au consumat totul și de teama cărora locuitorii fugiseră. Cer Ocîrmuirii să intervină pentru a înceta asemenea „năpăstuiri".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 63. Orig.

212. 1833 martie 20. Jalbă a lui Constantin Erceanu, Gheorghe Iorga și a altora din satul Ercea către Judecătoria județului Mehedinți în care se arată că strămoșii lor au avut moșie în hotarul Gîrbovățul de Jos, dar că în „vreme de răsmeriță și alte pricini ce vor fi avut...", aceștia au fugit peste Dunăre, unde au murit. Copiii lor au rămas acolo, iar la întoarcere în țară au găsit moșia cotropită de moșnenii Gîrboviceni (mai ales de polcovnicul Dumitrașco Gîrboviceanu) și nu au putut să o reia, deoarece cărțile lor de proprietate fuseseră pierdute. Această situație a durat pînă în anul 1827 cînd, cu ocazia hotărniciei moșiei vecine Cotoroaia, cercetîndu-se niște cărți de hotărnicie mai vechi ale moșnenilor Cotoroieni, s-a constatat că frații strămoșilor lor aveau moșie în acel hotar cotropit, făcîndu-se mențiunea că ei, nefiind de față, nu și-au luat partea de moșie ca ceilalți moșneni, dar că o vor primi atunci cînd va apărea cineva din neamul lor. Pe acest temei, Duca Erceanu, Gheorghe Iorga și alți îndreptățiți făcuseră, în anul 1828, jalbă la domnie dar, din cauza războiului nu au rezolvat nimic, moșia lor aflîndu-se încă în stăpînirea moșnenilor Gîrboviceni. Cer să li se recunoască dreptul de proprietate asupra moșiei cotropite. Judecata le dă numai parțial dreptate.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 83(11249)/1833, f. 1. Orig.

213. 1833 martie 26. Poruncă prin care Ocîrmuirea județului orînduiește un dregător pentru reglementarea conflictului dintre clăcașii și arendașul moșiei Oprișoru, conflict cauzat de refuzul locuitorilor de a plăti obligațiile cerute de arendaș. Se menționează că locuitorii se plînseseră că arendașul îi asuprea, obligîndu-i la mai mult decît era legiuit.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 120. Orig.

214. 1833 aprilie 13. Plîngerea protosingherului Atanasie, egumenul mănăstirii Căluiu, către Judecătoria județului Mehedinți împotriva moșnenilor Pleniteni care cotropiseră un „codru de pămînt" în hotarul moșiei Plenița, împiedicînd pe arendaș să-și ia drepturile

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de la clăcași. Arată că „boierul divănit" orînduit pentru cercetarea cauzei a constatat că nu numai acea parte de moșie era a mănăstirii, ci întreg hotarul Pleniței, stăpînit la acea dată de moșnenii Pleniteni (moșneni care „se trăgeau din Orădel") și cotropit de ei de peste o sută de ani. Cer ca moșnenii să prezinte „sineturile" de stăpînire, pentru a le confrunta cu cele ale mănăstirii și a se stabili adevărul.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 92(11258)/1833, f. 1. Orig.

215. 1833 aprilie 14. Jalbă. Gheorghe Iordache din Cerneți se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți că avînd în arendă, pe 3 ani, moșia de lîngă Cerneți a mănăstirii Cozia, înregistra pierderi însemnate, datorită faptului că unii dintre cei așezați pe moșie nu-și plăteau obligațiile. El arată că pe acea moșie își aveau vii și pruni mulți dintre boierii și negustorii din oraș și că aceștia aveau vieri care erau așezați cu gospodăria și vitele lor pe moșia sa. Numărul acestora aproape că întrecea pe cel al clăcașilor și, deși ei doreau să-și plătească obligațiile, stăpînii lor se opuneau. La fel se sustrăgeau de la plată și acei locuitori din Cerneți „care se socoteau a locui la mahala", dar de fapt își aveau casele și locurile de arătură și izlaz tot pe moșia arendată de el. Cere Ocîrmuirii să-i oblige pe toți la plata obligațiilor față de moșie.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 145. Orig.

216. 1833 aprilie 28. Jalbă. Tănăsache Corbeanu, arendașul moșiei Ciuperceni a mănăstirii Horezu, se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți că locuitorii așezați pe acea moșie refuză să plătească obligațiile ce le au în temeiul legiuirii. Cer sprijin Ocîrmuirii pentru a-i sili pe clăcași să plătească.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 150. Orig.

217. 1833 mai 20. Jalbă. Locuitorii clăcași de pe moșia Batoți se plîng Ocîrmuirii județului împotriva proprietarului moșiei care refuză, în pofida poruncii Ocîrmuirii, să le repartizeze pămînt pentru hrana lor și a vitelor. Arată că în caz că va refuza în continuare să le dea pămînt, să poată să se mute pe moșia mănăstirii Tismana unde, de altfel, își agonisesc hrana, pe moșia Batoți neavînd decît casele.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 165. Orig.

218. 1833 iunie 16. Carte de împăciuire a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre popa Gheorghe Florea Chițimia, Stan Crăciun Chițimia și cetașii lor din Ohaba cu Gheorghe și Dinu Chițimia cu cetașii lor din Jurăști, pentru hotarul moșiilor Ohaba și Jurăști (Poiana Hotarului și Mărgelata). Judecătoria hotărăște împărțirea

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

moşiilor tot pe trei moşi (deşi unul dintre moşi era plecat în „Ţara Nemţească" de 70 de ani şi urma să-şi primească dreptul la reintoarcere). De asemenea, hotărăşte să nu se mai ţină seama, în viitor, de vechile documente (incluse de cartea din 1796), vînzarea moşiei putînd să se facă cu ştirea tuturor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 152(11319)/1833, f. 3 şi urm. Orig.

219. ⟨1833 iunie 27⟩. „Listă" de cîte moşii mănăstireşti şi boiereşti se află în plasa Baia şi modul cum locuitorii clăcaşi îşi îndeplinesc obligaţiile faţă de proprietate, lucrare întocmită de subocîrmuitorul plăşii şi trimisă la Ocîrmuirea judeţului. Erau 30 de moşii (Ploştina forma o singură moşie cu Merişu şi Leurda). Un număr de două moşii (Ploştina-Merişu-Leurda şi Topliţa) aparţineau mănăstirii (Tismana). Celelalte 28 aparţineau boierilor. Moşiile Valea Mănăstirii, Lupoaia, Zegujani, Stroeşti, Iupca, Sărdăneşti, Floreşti, Strîmtul, Bolboşi şi Miculeşti (zece moşii la număr) aparţineau la doi ori mai mulţi proprietari. La Corobăile aveau o parte (cu clăcaşi) moşnenii Tămăşani, Moşia Floreşti era stăpînită de-a valma de boierii copărtaşi. Cu arendaş nu era decît o singură moşie (Ploştina-Merişu-Leurda). Manole Guţu stăpînea trei moşii (Dealu Mare, Cîrleşti de Zegujani şi Lăturoasa. Alţi mari boieri proprietari în această parte erau : marele spătar Ghica (la Cătunul), C. Glogoveanu (la Glogova), paharnicul N. Brăiloiu (la Fărcăşeşti), Rusandra Miculescu (la Horăşti şi Miculeşti — părţi). Băluţa Fratoştiţeanu (copărtaşi la Zegujani). Boierii Săvoi, Ioniţă Cîrjeu, P. Strehăianu, D. Schînteie şi alţii erau din categoria nouă a boierilor parveniţi. Pe un număr de 29 de moşii nu se măsuraseră pogoanele, clăcaşii stăpîneau ca şi mai înainte, iar proprietarii erau mulţumiţi cu clăcile făcute (Numai moşia Corobăile a moşnenilor Tămăşani fusese măsurată în pogoane locuitorilor, iar la Ploştina se înţeleseseră să facă măsurătoarea pogoanelor în toamnă. Pămînt îndestul nu aveau cei de la Fărcăşeşti, Strîmtu şi livezi puţine cei de la Cătunu de Jos. Clacă de 6 sau 12 zile în lucru cu braţele făceau clăcaşii de pe 28 de moşii. (Şase zile de clacă în lucru făceau clăcaşii de pe 16 moşii din cele 28 menţionate, clacă de 12 zile dădeau în bani locuitorii de la Ploştina-Merişu-Leurda, iar cei de la Strîmtu făceau clăcile la fiecare din coproprietari). Răspundeau, în bani, zilele de clacă nelucrate cei de la Dealu Mare, Apa Neagră, Miculeşti şi Brebenari. De asemenea, cei de la Miculeşti, Corobăile, Ursoaia, Topliţa şi Fărcăşeşti plăteau, în bani, ziua de plug şi carul de lemne. Oameni în slujbă şi nici bani nu dau proprietarului. Locuitorii din satele Stroeşti, Sărdăneşti, Ploştina, Strîmtu, Strîmba şi Horăşti nu aveau obligaţia oamenilor de slujbă nici în lucru, nici în bani. Cei de la Cîrleşti dădeau 10 lei de casă anual, Brebenari, 7 lei şi cei de la Miculeşti, Ursoaia şi Topliţa cîte 10 lei de casă anual.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 337—338. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

220. 1833 iunie 30. Adresă prin care Ocîrmuirea județului Dolj cere Ocîrmuirii județului Mehedinți să ia măsuri împotriva locuitorilor satului Braloștița care încalcă, sistematic, cu vitele, moșia Tatomirești a cluceresei Anița Filișanu. Aceștia refuzau să plătească taxa de ierbărit și răspunseseră cu „zurbalîc" la încercările de a-i determina să plătească. Se cere ca ocîrmuirea să pedepsească „semeția" lor și să-i oblige la plata și respectarea drepturilor proprietății.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 241. Orig.

221. 1833 iulie 18. Raportul Subocîrmuirii plășii Dumbrava către Ocîrmuirea județului în care se arată că plîngerile clăcașilor de pe moșia Braloștița împotriva proprietarului și mai ales a epistatului ei, Gheorghe Arnăutu, sînt îndreptățite, deoarece acesta îi asuprește, pretinzîndu-le mai mult decît prevede Regulamentul. Se menționează că, deși i s-a atras atenția, acesta refuză să se supună poruncilor, asuprind în continuare pe clăcași. Cere porunca Ocîrmuirii .

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 313. Orig.

222. 1833 iulie 20. Jalbă. Un grup de moșneni din satul Podeni se plînge Judecătoriei județului Mehedinți că un anume Iancu Racoviceanu din Cerneți luase în arendă, pe 12 ani, de la unul dintre părtașii lor, o parte din hotarul Podenilor, plătind 1 700 lei. Deși contractul era nelegal, acesta a stăpînit, cu ajutorul altor moșneni părtași, timp de 3 ani, după care s-au ridicat împotriva sa. Moșnenii arată că suma de 1 700 lei este prea mică și totodată arendașul făcea „aspre cereri" locuitorilor. Cer ca acesta să fie adus cu contractul la judecată pentru a-și primi restul banilor și a le lăsa pămîntul liber.

Se dispune citarea părților și judecarea pricinii.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 285 (4951)/1834, f. 1. Orig.

223. ⟨1833 iulie 31⟩. „Listă" a moșiilor din plasa Cîmpul cu proprietarii și arendașii lor precum și cu arătarea modului cum se îndeplinesc obligațiile către proprietate. Erau 39 de moșii. Braniștea și Goanța, Cetatea și Ulmu, Fîntîna Banului și Morile, Maglavit și Hunia, Oprișoru și Corlatele, Vîrtopu și Caraula, Dîrvarii de Sus și de Jos alcătuiau cîte o singură moșie. Erau 22 de moșii ale boierilor, 8 ale mănăstirilor (bisericilor), 4 moșii megieșești, 2 moșii moștenești, 2 moșii megieșești și boierești (Carpen și Ulmuleț) și o moșie mănăstirească — megieșască (Rudari). Moșii avînd mai mulți proprietari boieri erau 6, plus cele în coproprietate cu alții. Claca în lucru se făcea pe 30 de moșii. Pe moșiile megieșești și moștenești nu se făcea clacă (pe moșiile Maglavitu-Hunia și Calafat — mai puține, pe Cetatea-Ulmu cîte 12 zile). Pe toate moșiile locuitorii aveau pogoanele de arătură, de izlaz pentru vite și lemne de foc, numai pe moșia Calafat pămînt de

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

muncă era puțin. „Iobagii" (oamenii de slujbă) erau dați în slujbă pe 23 de moșii. Învoiți cu cîte 8 zile erau cei de pe moșiile Oprișor-Corlatele, Galicea, Maglavit-Hunia și Salcia), cu 950 lei pe an cei din Izimșa, cu 12 lei de fiecare casă de clăcași cei din Obîrșia și 8 lei cei din Cetatea-Ulmu. Nu dădeau „iobagi", cei de pe moșiile Cușmir (a mănăstirii Cozia), Calafatul și Ciuperceni (tot mănăstirești), Dobridor, Plenița și Orodel (megieșești) cei de pe cele 2 moșii moștenești (Cornu ș.a.) și cei de pe moșia Poiana (mănăstirea Galicea).

Stăpîneau două sau mai multe moșii vornicul Știrbei, casa banul Brîncoveanu, casa Haralambie, vistierul D. Pleniceanu. Aveau arendaș 21 de moșii boierești și mănăstirești și o moșie mănăstirească (Punghina) și una boierească (Gîrla Mare) aveau epistat. Proprietarul Dimitrie Pleniceanu era și arendaș pe 2 moșii (Morile și Fîntîna Banului), iar D. Cernătescu pe 3 moșii (Bucovicioru, Salcia, Branișteа-Goanța). Pe 5 moșii erau doi sau mai mulți arendași (moșiile Branișteа-Goanța, Izimșa, Calafat, Moțăței, Oprișor-Corlatele).

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1160)/1833, f. 350—351. Orig.

224. ⟨1833 a u g u s t 3⟩. „Lista" de cîte moșii boierești și mănăstirești se află în plasa Motru și modul cum își îndeplinesc locuitorii clăcași datoriile către proprietari, iar proprietarii cum le-au dat pogoanele de arătură, de izlaz și de livezi. Era un număr de 39 moșii din care : 14 boierești, 9 mănăstirești (mănăstirile Strehaia, Tismana și Gura Motrului), 15 megieșești și boierești și o moșie a mănăstirilor Tismana, Gura Motrului și E. Scafeș din Grozești (moșia Șușița). Între marii proprietari (Catinca Bibescu, banul Brîncoveanu, C. Filișanu, C. Glogoveanu, Dincă Vlădăianu și alții) se aflau și parveniți (D. Pîrvulescu, Chiriac Chintescu, Dinu Covlea, I. Cuțui, Dincă Erceanu, Gh. Iorga, Ioniță Butoi, Enache Stoenescu din Craiova, Enache Scafeș, Ilie Puicea ș.a.). Un număr de 21 de moșii se aflau în coproprietate. Exploatate cu arendași erau moșiile Corcova, Văgiulești, Cotoroaia de Sus, Cîrciu (ale Catincăi Bibescu), Degerați (a banului Brîncoveanu), Strehaia, Bresnița și Slătinicul (ale mănăstirii Strehaia), Ruptura (a lui C. Dima), Poiiana (a lui C. Filișanu), Brănești și Ionești (ale mănăstirii Gura Motrului), Ilișești (a Tismanei), jumătate din Turcenii de Sus și Scaești (a lui Enache Stoenescu). În total 14 moșii, arendașii fiind persoane întreprinzătoare de capital și angajate în lupte pentru a obține moșii și ranguri boierești. Pe nici o moșie nu se trecuse la măsurarea „pogoanelor legiite". (Urma ca în toamna anului 1833 să fie măsurate la Degerați, Iercea, Lumnic, Grozești și Voloiacu). La Jirov se raporta că este pămînt puțin. Făceau clacă, potrivit Regulamentului ,cei de pe moșiile Corcova, Văgiulești, Cotoroaia de Sus, Cîrciu, Miluta, Degerați, Strehaia, Bresnița, Slătinicul, Ilișești, Gura Motrului, Butoeștii de Jos, Coțofenii din Dos, Butoieștii de Sus, Potmelțu, Stolojani și Șusița (zilele de clacă restanțe se achitau în bani). Clacă după „vechiul obicei" se lua la Lupșa de Jos, Gîrbovățu, Imoasa, Sămărinești, Cernaia, Menții din Față, Degerați (partea banului Brîncoveanu), Vrabeți, Iercea,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Poiiana, Brăneşti şi Ioneşti, Turcenii de Jos, Socoleşti, Turcenii de Sus. (Claca în lucru se făcea numai la Ruptura). Învoiţi altfel pentru clacă erau cei de la Jirovul, Lumnic şi Voloiacu. Oamenii de slujbă („iobagii") mergea la lucru pe 23 de moşii. Învoiţi în bani erau pe 5 moşii iar cu „sîmbrie" la Menţii din Faţă (pe partea lui M. Bălănescu). Îi răspundeau în zilele de muncă cei de pe moşiile Catincăi Bibescu şi cei de la Grozeşti (7 zile de casă). Cei de la Scaeşti se aflau în proces pentru „iobagi" şi „prisoase", iar cei de la Degeraţi (partea lui Brîncoveanu) nu-i mai trimiseseră de la Sf. Gheorghe 1833.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 343—345. Orig.

225. ⟨1833 august 9⟩. „Listă" de cîte moşii boiereşti, mănăstireşti şi megieşeşti sînt în plasa Ocolul, cu indicarea situaţiei măsurării pogoanelor de arătură, izlaz şi livezi pe anul 1833 şi a modului cum îndeplinesc locuitorii obligaţiile către proprietari, lucrare întocmită de Subocîrmuirea plăşii către Ocîrmuirea judeţului. S-au înregistrat 56 de moşii din care : *21 de moşii boiereşti* avînd un singur proprietar (Marmanu, mahalaua Severinul, Gîrniţa Coţofeanului, Prunişori, Schînteieşti, Dumbrăviţa, Ilovăţu, Nevăţu, Crăguieşti, Dedoviţa, Şişeştii de Sus, Valea Podului, Căzăneşti, Gîrbovăţu Strini, Ciovîrnăşani, Baloteşti, mahalaua Ungureni, Pîrlagele, Şiseştii de Jos, Valea Boierească şi Banoviţa) ; 9 moşii mănăstireşti (Malovăţu, Cerneţu şi Şimianu ale mănăstirii Govora, Jidoştiţa. Gura Jidoştiţei, Bresniţa, Streinii ot Piatra Albă şi Bistriţa ale mănăstirii Tismana şi Piatra Albă a mănăstirii Cozia ; *12 moşii megieşeşti* (Colibaşu, Perii, Dîlbociţa, Băseşti, Severineşti, Halînga, Gîrniţa Ghelmegioii, Valea Pietrii, Sălişteni, Bobaiţa, Gîrbovăţu Moşneni şi Valea Ra) ; *12 moşii în coproprietate moşnenească-boierească sau boierească-moşnenească* (Bîlvăneşti, Pitulaşi, Cremenea, Husnicioara, Ghelmegioaia, Preşneni, Poroina Ergheviţei, Fîntîna Domnească, Igiroasa, Zăgaia, Govodarva şi Adunaţii ot) ; *o moşie în coproprietate boierească-mănăstirească* (Schela Cladovei) *şi o moşie în coproprietate mănăstirească-megieşască (Topolniţa).*

„Pogoanele legiuite" fuseseră măsurate numai pe 3 moşii (Marmanu, Govodarva şi Colibaşu), pentru moşiile megieşeşti făcîndu-se menţiunea că sînt devălmaşe. Ca motiv al nemăsurătorii pogoanelor este arătat faptul că arăturile se făcuseră pînă la venirea arendaşului, iar pe cele mai multe moşii locuitorii erau mulţumiţi cu pogoanele avute pînă atunci. (Moşia Gîrniţa Coţofeanului era în lucrare de hotărnicie). Pe un număr de 6 moşii (mahalaua Severinului, Poroina Erghevitei, Cremenea, Baloteşti, mahalaua Ungureni şi Pîlagele) claca se făcea după pravila Caragea, iar pe 33 de moşii, după Regulament. În unele sate megieşeşti, devălmaşii făceau claca după învoiala dintre ei (Zegaia, Izvoru Bîrdii, Perii, Dîlbociţa, Băsăşti, Severineşti, Halînga, Husnicioara). *Oamenii de slujbă era plătiţi în bani* la Mormanu (12 lei), Schiteeşti şi Piatra Albă (10 lei de fiecare casă), iar pe 32 de moşii erau daţi în slujbă la lucru. Pe un număr de 14 moşii devălmaşe (din care 12 megieşeşti) această dare nu se practica, iar la Schela Cladovei

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

numărul clăcaşilor era mic. Numărul moşiilor arendate nu era prea mare (3 ale mănăstirii Govora, 5 ale Tismanei, Schinteeşti, Piatra Albă (a Coziei), Izvoru Bîrdii, Ilovăţu şi Nevăţu (ale lui D. Filişanu), Preşnenii (a lui St. Jianu) Valea Podului şi Gîrbovăţu Strini (ale paharnicesei Almăjanu), Şişeştii de Jos, Valea Boierească şi Banoviţa, adică 19 moşii arendate din 30 de moşii boiereşti şi mănăstireşti. Vistierul D. Pleniceanu avea în arendă 9 moşii mănăstireşti. Spiridon „neguţătorul" era arendaş.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 361—362 şi 365. Orig.

226. 1833 a u g u s t 12. Jalbă. Constantin Plopşoreanu, proprietarul moşiei Plopşoru, se plînge Marii Dvornicii arătînd că unii dintre clăcaşi au părăsit moşia şi satul, aşezîndu-se pe moşiile moşneneşti învecinate. Acestora li se promiseseră, de către moşneni, că vor plăti după legiuirea lui Caragea. Proprietarul cerea să aibă porunca Dvornicii pentru readucerea clăcaşilor pe moşia sa şi să fie despăgubit pentru pagubele suferite.

Ocîrmuitorul judeţului primind jalba, o trimite, la rîndu-i, subocîrmuitorului de plasă să o rezolve.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 368. Cop.

227. 1833 a u g u s t 12. Jalbă. Marin Chintescu, arendaşul moşiei Ploştina, arată Ocîrmuirii judeţului că locuitorii au refuzat să accepte măsurarea pogoanelor de izlaz şi caută să cosească fînul ca şi mai înainte. În plus, aceştia adună prunele fără să dea dijmă, fabrică rachiu şi-l vînd fără să ţină seama de nici o obligaţie. La încercările de a-i determina să accepte prevederile legale, au răspuns cu ameninţări, izgonind oamenii proprietarului. Arendaşul cere sprijinul Ocîrmuirii judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 370. Orig.

228. ⟨1833 a u g u s t 12⟩. „Listă" a satelor din plasa Dumbrava, indicîndu-se dacă au fost măsurate locuitorilor pogoanele de arătură, livezi şi izlaz, precum şi modul cum aceştia fac clăcile şi se dau oamenii de slujbă („iobagii") către proprietate. Lucrarea a fost întocmită de către subocîrmuitorul plăşii şi trimisă la Ocîrmuirea judeţului. Au fost înregistrate 64 de sate din care patru erau megieşeşti, avînd şi locuitori care nu erau moşneni. „Pogoanele legiuite" nu fuseseră măsurate pentru nici unii din locuitorii celor 64 de sate. Zilele de clacă se făceau astfel : **în natură de către 19 sate** (Raznicu, Cernăteşti, Braloştiţa, Lăceni, Zmadoviţa, Bîcleşu, Corzul, Valea lui Pătru, Stănceşti, Săcu, Valea lui Marco, Pădina Mare, Sîrsca, Gogoşiţa, Mănăstiricea, Pietroaia, Brabova, Botoşeşti, Gubavcea) şi de locuitorii ce nu erau moşneni din Valea Ursului ; **în bani 16 sate** (Coşovăţu, Ţîn-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ţaru, Rocşoreni, Ţiu, Greci, Salcia, Valea lui Pătru, Bălţaţii de Jos, Piria, Bîltanele,Sopotu, Başcovu, Zlaşoma, Răichita, Crîngul, Iablaniţa) precum şi de către cei ce nu erau moşneni în satele Mozna, Greceşti şi Bălţaţii de Sus ; **în lucru** (şi zilele nelucrate în bani la preţurile stabilite de stăpînire) făceau zilele de clacă locuitorii din **25 de sate** (Bălţaţii de Mijloc, Valea Sacă, Busul, Podu Grosului, Sălătrucu, Adunaţii ot Teiu, Tîmna, Valea Perilor, Colareţu, Argetoaia, Pădina Bătrînă, Predeşti, Dobra, Gebleşti, Stigniţa, Vardeniţa, Seaca, Gogoş, Bălăciţa, Paia, Căciulaţi, Urdiniţa, Bărboiu, Vîrbicioara şi Cleanovul).

Darea oamenilor de slujbă se plătea în bani, de la 2 taleri la 15 taleri de familie pe un an, de către locuitorii din 26 de sate (8, 9 şi 10 lei cel mai adesea) ; în lucru de către 4 sate (8 zile cei din Pădina Mare, 10 zile în natură de cei din Mănăstiricea, 12 zile de cei din Vardeniţa şi Bălăciţa) ; în slujbă la lucru îi aveau daţi 32 de sate, iar 2 sate (Valea Ursului şi Greceşti) nu aveau această dare, fiind moşneni.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 373—378. Orig.

229. 1833 august 17. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Dumbrava arată Ocîrmuirii judeţului că locuitorii mahalalelor care refuză să se mute în linia satelor sînt clăcaşi. Menţionează că mai ales cei din mahalaua Petra refuză să se mute şi fiind aşezaţi într-un ogaş, „(...) unde după vreme au hălăduit", „au sărit cu parii" să-i alunge pe dorobanţii veniţi să-i mute.

Subocîrmuitorul cere instrucţiuni de urmat.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 55 (6108)/1833, f. 31, 34. Concept.

230. 1833 august 22. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Cîmpul în care se arată că 30 de familii de clăcaşi părăsiseră moşia şi satul Caraula, proprietatea clucerului Constantin Brăiloiu. Se porunceşte readucerea clăcaşilor cu ajutorul dorobanţilor. În anexă lista nominală a locuitorilor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 390, concept şi f. 391. Orig.

231. 1833 august 26. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Blahniţa în care se arată că medelnicerul Petre Portărescu , proprietarul hotarului Albu (la Tîmna), se plînge că o parte din clăcaşi se află răspîndiţi în mahalalele Fîntînele, Corbu şi Boceni şi refuză să se mute la linie, în locul stabilit. Din această cauză, el este păgubit. Se porunceşte aducerea clăcaşilor cu forţa la linie.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 402. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

232. 1833 august 30. Raport al lui Ioniță Caramzulea, orînduit de Juecătoria județului Mehedinți să cerceteze pricina dintre medelnicerul Petre Portărescu, arendașul hotarului Albu, și clăcași. El arată că clăcașii au alungat, cu parii, pe dorobanți și vornicei, amenințînd cu moartea pe oricine încerca să-i mute la linie. Cere instrucțiuni, arătînd că misiunea sa a fost zadarnică.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1 (1160)/1833, f. 415. Orig.

233. 1833 august. Jalbă. Un grup de moșneni din satul Cloșani se plînge Înaltului Divan arătînd că în vremea „rezmeriței neamțului", tatăl stolnicului Barvu Viișoreanu (cu care se află ei acum în proces) fiind în oastea turcească, a cotropit o parte din moșia lor, cu ajutorul turcilor. Se arată că moșnenii s-au judecat că bătrînul Viișoreanu dar, decedînd, procesul a încetat și oamenii nu au putut să intre în drepturile lor. În anii următori, în timpul luptelor și „răzmeliților" ce au avut loc și la care stolnicul Barbu Viișoreanu a luat parte, ei, temîndu-se de acesta, n-au mai redeschis procesul, pînă în anul 1832 cînd Judecătoria județului Mehedinți a dat cîștig de cauză tot boierului. Moșnenii cer să li se redea moșia și munții luați pe nedrept, iar Barbu Viișoreanu să-și recupereze de la ei banii dați unora, pentru cumpărături făcute de la aceștia.

Tribunalul nu soluționează cauza.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 254 (7950)/1832, f. 37. Orig.

234. ⟨1833 septembrie 14.⟩ „Foaie" cuprinzînd situația împărțirii extraselor din Regulamentul organic, art. 138—146, la proprietarii din satele plaiului Cloșani, întocmită de subocîrmuitorul plaiului și trimisă Ocîrmuirii județului.

Au fost înregistrate 27 de sate. Erau **în stăpînire devălmașe** locuitorii din 21 de sate (Izverna, Cerna, Vîrf, Malarișca, Gornovița, Mărășești, Padeșu, Podeni, Nadanova, Marga, Preșna și Costești, Orzești, Brebina, Proitești, Văeni, Cireșu, Sălištea Izvernii. Cracu Muntelui, Balta, Gornovodița, Cloșani și Ponoare). Satele Bahna, Vîrciorova și Ilovița erau ale mănăstirii Tismana și se aflau în arenda lui Dumitrache Vîrbiceanu. De asemenea, mănăstirea Tismana stăpînea satul Mănăstirea Topolnița, aflat în arenda vistierului Dumitru Pleniceanu. Satul Dălanțu aparținea boierului Costache Brăiloiu, iar satul Godeanu, moșie moștenească, se afla în arenda lui Iancu Racoviceanu. În total 5 moșii și sate erau exploatate în arendă.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1 (1160)/1833, f. 445. Orig.

235. 1833 septembrie 17. Raport al Subocîrmuirii plășii Motrului către Ocîrmuirea județului în care se arată că porunca primită pentru a atrage atenția proprietarilor și arendașilor să nu mai

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pretindă mai mult decît zeciuiala din fîn şi 60 parale pe zi pentru cele 3 zile de plug şi cele 3 zile ale carului de lemne a fost îndeplinită dar că, cercetînd a constatat că, la unele sate, arendaşii pretindeau 2 părţi din 10 la fîn. Cere instrucţiuni.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 457. Orig.

236. 1833 septembrie 27. Jalbă. Locuitorii şi negustorii „plăşii" din Cerneţi se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşul moşiilor Bresniţa, Trestinicul, Buliga, Gîrdanul, Curila şi Orgutova, unde aveau şi vii, îi neîndreptăţeşte la măsuratul vinului, luîndu-le mai multe decît era legiuit. Cer ca la măsuratul vinului să participe unii din boierii şi locuitorii de vază din Cerneţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 467. Orig.

237 ⟨1833 septembrie 28⟩. „Listă" cu situaţia distribuirii extraselor din regulament, art. 138—146, la proprietarii din satele plăşii Blahniţa. Au fost înregistrate 40 de sate şi 38 de moşii după cum urmează : Batoţi (moşia Batoţi), Crivina (moşia Crasnei), Burila Mare cu Adunaţi (moşia Burila Mare), Izvorul Frumos (moşia Burila Mare), Ţigănaşi (moşia Ţigănaşi), Gogoşi (moşia Gogoşu), Balta Verde (moşia căminarului Bibescu), Burila Mică (moşia logofătului Petre Burileanu), Hinova (moşia Hinova), Izvoru Aneştilor (moşia Izvoru Aneştilor), Pietrişu (moşia lui M. Izvoranu), Mijarca (moşia Gh. Opran), Arvăteşti (moşia Arvăteşti), Manu (moşia Manu), Cacoţi (moşia lui P. Urdăreanu), Izvorălu (moşia lui D. Portărescu), Poroina Mare (moşia Poroina Mare), Corlăţelu (moşia sărdarului Aman), Vînjuleţu (moşia polcovnicului Sefandache), Cioroboreni (moşia stolnicului Lahovari), satele Rogova, Scăpău şi Jiana Mare cu Adunaţii (moşia mănăstirii Tismana şi alţii), Deveselu şi Strini ot Devesel (moşia mănăstirilor Tismana şi Crasna), Jiana Veche (moşia lui Ion Burileanu), Hotărani şi Pristolul (moşia mănăstirii Hotărani), Flămînda (moşia Flămînda), Oreviţa, Poroiniţa, Vînju Mare şi Bucura (moşia Mitropoliei), Valea Anilor şi Dănceu (moşia lui Iancu Otetelişanu), Zmărdăştetu şi Izvoarele (moşia vistierului Radu), Pătulele, Gruia şi Broscari (moşia vornicesei Catinca Bibescu). De un număr de 15 moşii se ocupau epistaţi şi arendaşi care nu aveau ranguri boiereşti.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 487—488. Orig.

238. 1833 octombrie 10. „Perilipsis" întocmit de subocîrmuitorul plăşii Ocolul şi trimis Ocîrmuirii judeţului privitor la veniturile moşiilor Ilovăţ şi Schînteieşti, calculate pe un an.

Se arată că venitul moşiei Ilovăţ, lucrată pe seama propietarului fără arendaş, se estimează la 9690 de lei şi provine din 5265 de lei clăcile de la 351 de familii, cîte 2 lei ziua după pravila Caragea şi carul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de lemne (plugul nu s-a luat în bani, ci s-a arat pe seama moşiei); 600 de lei dijma familiilor; 300 de lei fînul ce se face pe seama moşiei; 175 de lei dijma grîului, 7000 de ocale socotită o ocă 2 parale; 1000 de lei dijma porumbului, 20.000 de ocale a cîte 2 parale ocaua; 100 de lei dijma orzului, 2000 de ocale a două parale ocaua; 800 de lei venitul cîrciumilor; 850 de lei venitul morilor (2 mori cu cîte o piatră); 1000 de lei venitul otaştinei prunelor şi viilor, precum şi prunele şi viile de casă; 600 de lei venitul din alte mărunţişuri (cînepă, fasole, varză).

Privitor la moşia Schinteieşti venitul este de 3025 de lei din care: 975 de lei valoarea clăcilor a 65 de familii, cîte 1 lei ziua după pravila Caragea şi carul de lemne, iar ziua de plug s-a dat pe seama moşiei; 400 de lei dijma fînului care s-a luat în bani de la locuitori; 120 de lei fînul făcut pe seama proprietarului; 100 de lei dijma grîului; 250 de lei dijma porumbului; 30 de lei dijma orzului; 250 de lei venitul cîrciumelor; 300 de lei venitul de la o moară cu piatră; 400 de lei venitul otaştinei prunelor şi viilor; 200 de lei venit din alte mărunţişuri. Total 3025 de lei venit adus înainte de Regulament, cînd moşia a fost exploatată de polcovnicul Ghiţă Pleşan, arenda anuală fiind de 600 lei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24 (2786)/1832, f. 109. Concept şi cop., f. 157.

239. 1833 octombrie 11. „Perilipsis" întocmit de Subocîrmuirea plăşii Ocolul şi înaintat Ocîrmuirii judeţului, pentru venitul anual al moşiilor Ilovăţ şi Schînteieşti, moşia fiind a lui Tache Filişanu şi arendată, cu 11.000 de lei pe an lui Panait Filip.

Se arată că venitul moşiei Ilovăţ, în anul 1832, a fost de 19.012 lei din care: 2.700 de lei clăcile a 60 de familii, cîte 3 lei de familie cu 4 boi ziua; 2640 de lei clăcile a 80 de familii cu cîte 2 boi, cîte 2 lei ziua de familie; 2997 de lei clăcile a 211 familii cu mîinile; 800 de lei dijma fînului care se lua în bani de la locuitori; 3000 de lei fînul făcut pe seama proprietarului; 525 de lei dijma grîului (7000 de ocale, socotind ocaua cîte 3 parale); 2000 de lei dijma porumbului (40.000 de ocale socotind ocaua cîte 2 parale); 100 de lei dijma orzului 1000 de lei venitul cîrciumilor; 850 de lei venitul a 2 mori cu cîte o piatră; 1 600 de lei otaştina prunelor şi viilor, precum şi prunele şi viile de casă; 800 de lei venit din alte mărunţişuri (vinete, fasole, varză şi altele). Total 19.012 lei, venit socotit pe un an de mijloc.

Se menţionează că pe această moşie funcţionase un firiz de care se foloseau clăcaşii la trebuinţa moşiei. Preţul de vînzare al moşiei este estimat pînă la 250.000 de lei.

Privitor la moşia Schinteieşti se arată că, în anul 1832, a adus un venit de 4620 de lei, provenind din: 2025 de lei clăcile a 65 de familii, 10 cu cîte 4 boi, 15 cu cîte 2 boi şi 26 de familii cu mîinile; 520 de lei dijma fînului, nerăspunsă în bani de către locuitori; 120 de lei fînul făcut pe seama proprietarului; 150; de lei dijma grîului 300 de lei dijma porumbului; 30 de lei dijma orzului; 300 de lei ve-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

nitul cîrciumilor ; 375 de lei venitul de la o moară cu o piatră ; 300 de lei venitul otaştinei prunelor şi viilor ; 300 de lei venitul de la alte mărunţişuri. Total 4620 de lei venit anual, socotit cît ar putea da pe un an mijlociu.

Moşia aparţinea lui Teoharie Dragomanu, valora pînă la 50.000 de lei şi se afla în arenda vistierului Ion Popovici, cu 1000 de lei pe an.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24 (2786)/1832, f 141 şi 157, Concept.

240. 1833 octombrie 12. „Foaie" cu situaţia venitului adus, în anul 1830, de moşia Cetate, proprietatea cluceresei Haralambie, moşia fiind arendată clucerului Cristescu cu 5000 de lei pe an. Subocîrmuirea plăşii Cîmpul raporta Ocîrmuirii judeţului că venitul moşiei, în anul 1830, s-a ridicat la 12.682 de lei şi provenea din : 4752 de lei venitul clăcii a 2264 de familii ; 2400 de lei dijma grîului (6000 de ocale a 40 lei suta) ; 500 de lei dijma orzului pentru 5000 de ocale ; 2400 de lei dijma porumbului (1000 de ferdele fac 12.000 de ocale a 20 de lei suta) ; 800 de lei costul a 3 şire de fîn de casă, împreună cu dijma ; 1000 de lei venitul cîrciumei ; 320 de lei venitul de la o moară cu o piatră pe o apă de izvor (din porumb şi grîu) ; 60 de lei dijma verzii şi a prazului ; 250 de lei a 500 de ocale fasole (dijma) ; 100 de lei pe 50 de vedre vin din otaştină ; 100 de lei dijma meiului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24 (2786)/1832, f. 155. Concept.

241. 1833 octombrie 17. „Foaie" cu situaţia venitului moşiei Cetate, proprietatea căpitanului Dumitrache Haralambie, pe anul 1832, arendată cu suma de 7000 de lei clucerului Hristache din Craiova, moşia avînd 158 de clăcaşi şi aducînd un venit anual estimat la 10.988 de lei. Situaţia era comunicată Ocîrmuirii judeţului de către subocîrmuitorul plăşii, cu specificaţia : 3456 de lei de la 64 familii de frunte, adică 54 de lei de familie potrivit Regulamentului ; 1800 de lei de la 50 de familii de mijloc, adică 36 de lei de familie ; 1188 de lei de la 44 de familii de a treia mînă, adică 27 de lei de familie ; 1264 de lei de la 158 de familii, banii „iobagilor", 8 lei de familie ; 640 de lei pe 4000 de ocale de grîu, adică 60 de lei suta de ocale ; 800 de lei pe 8000 de ocale de porumb, adică 10 lei suta de ocale ; 200 de lei pe 2.000 de ocale de orz, adică 5 lei 100 de oca ; 600 de lei pe 3 şire fîn de casă şi cu cel de dijmă ; 200 de lei pe 2000 de ocale de porumb, cu grîul de la o moară pe o apă de izvor ; 50 de lei pe 25 de vedre de vin, otaştina ; 500 de lei pe 500 de ocale de fasole ; 40 de lei pe dijma din varză şi praz ; 600 de lei venitul anual al cîrciumei ; 50 de lei pe 1000 de ocale de mei şi dijmă. Total 10.988 de lei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24 (2786)/1832, f. 168. Concept.

242. 1833 octombrie 18. „Listă" de venitul moşiilor Ilovăţ, Schînteieşti şi Cetate în anul 1830 şi cel estimat pentru anul 1832

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

(moşia Ilovăţ fiind socotită moşie de frunte, Cetate, de mijloc şi Schinteieşti, de mîna a treia), înaintată de Ocîrmuirea judeţului, la porunca Marii Dvornicii.

Pentru moşiile Ilovăţ şi Schînteieşti sînt reproduse întocmai datele comunicate de Subocîrmuirea Ocolul (doc. 240).

Pentru moşia Cetate, cifrele raportate de subocirmuitor sînt micşorate (pentru anul 1830, la un venit de 6435 de lei şi pentru anul 1833, la un venit de 11.965 de lei), astfel :

— pentru anul 1830 (după pravila Caragea) ; 2880 de lei venitul clăcii, cîte 18 lei pentru 12 zile de clacă, 3 lei carul de lemne şi 3 lei ziua plugului ; 600 de lei dijma grîului (6000 de ocale) ; 350 de lei dijma orzului ; 700 de lei dijma porumbului (12.000 de ocale) ; 600 de lei dijma fînului, plus cel de casă ; 800 de lei venitul cîrciumei ; 1600 de lei venitul de la o morişcă ; 30 de lei venitul a 500 de ocale de fasole ; 75 de lei otaştina viilor şi a prunelor ; 100 de lei dijma meiului ;

— pentru anul 1832 : 5340 de lei venitul clăcii de la 160 de clăcaşi, din care 40 cu cîte 4 boi, 50 cu cîte 3 boi şi 70 numai cu mîinile ; 900 de lei dijma grîului (6000 de ocale socotite a 15 lei suta) ; 360 de lei dijma orzului (6000 de ocale) ; 1200 de lei dijma porumbului (12.000 de ocale socotite 10 lei suta) ; 800 de lei dijma fînului, cu cel de casă ; 1500 de lei venitul cîrciumilor ; 300 de lei venitul morii ; 60 de lei dijma verzii şi a prazului ; 125 de lei pentru 500 de ocale de fasole ; 100 de lei otaştina vinului ; 1280 de lei banii oamenilor (a celor 4 oameni la 100 de familii, cîte 8 taleri de fiecare casă).

Prefectura jud. Mehedinţi. dosar 24 (2786)/1832, f. 157—158. Concept.

243. ⟨1833 octombrie 20 şi 24⟩. „Listă" de satele din plaiul Cloşani menţionate pe hartă dar netrecute în condica de capitaţie, întocmită de Subocîrmuirea plaiului şi trimisă Ocîrmuirii judeţului, fiind cerută prin porunca Vistieriei Ţării Româneşti.

Aceste sate erau : Turtaba mahala de moşneni din satul Săliştea Izvernii ; Drăgheşti-asemenea ; Obîrşia-asemenea, Titirleşti-mahala de moşneni din satul Orzăşti ; Busăşti-mahala de moşneni pendinte de satul Cerna Vîrfu ; Şipotu — mahala de moşneni pendinte de satul Cracu Muntelui ; Bunoaia-mahala între Cracul Muntelui şi Săliştea Izvernii, Cîrneşti ce-i zice şi Proiteşti-mahala de Proiteşti ; Bărăiacu — mahala de Cracu Muntelui ; Dălanţu-sat alături de satul Cerna Vîrfu ; Tarniţa-mahala cu capitaţie la Dălanţu ; Răeni-mahala de satul Bala de Sus ; Băluţa-mahala de satul Ponoarele ; Sfodea-mahala de satul Balta ; Cornetul-mahala de satul Cerna Vîrfu ; Şiroca — mahala de satul Marga ; Şipăneşti-mahala de Cireşul ; Călineşti-mahala de satul Marga ; Păuneşti-mahala de satul Topolniţa ; Moesăşti-mahala de satul Bahna ; Negruşa-mahala de satul Cireşul.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 61 (2786)/1832, f. 170—173. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

244. ⟨1833 octombrie 21⟩. „Listă deslușitoare“ de satele din plasa Baia trecute pe hartă dar lipsă din condica de capitație, precum și de cele ce se află în condica de capitație și nu se găsesc pe harta cerută de Vistieria țării și Ocîrmuirea județului, întocmită de Subocîrmuirea plășii Baia și înaintată Ocîrmurii județului.

Satele care nu se aflau în condica de capitație erau : Zgîndărești și Lunca Mare-unite cu Baia ; Dealul Mare, Luda, Brativoiești și Orzăști unite cu Glogova ; Dîlma -unit cu Runcșorul ; Rusinud (Rîeni) -unit cu Bala de Sus ; Păpești- unit cu Iupca ; Valea Mănăstirii -unită cu Steicu ; Lupoița -unită cu Roșiuța ; Larga -unită cu Strîmtu ; Pînteanca (Vîlceaua)-unită cu Ciuperceni ; Imoasa de Jos -unită cu Brădetu ; Știucan -unit cu Miculești ; Bourel- unit cu Dragotești de Sus ; Curtișoara -unită cu Negomiru ; Sura -unită cu Trestioara.

Despre satele Rudina, Cămuești, Horăști și Fărcășești aflate în condica de capitație, se menționează că nu sînt trecute pe hartă.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 61 (2786)/1832, f. 164—165. Orig.

245. ⟨1833 octombrie 28⟩ „Listă deslușitoare“ de satele din plasa Cîmpului trecut pe hartă, dar lipsă din condica de capitație,

Fig. 11. — Moară de apă la Ponoarele.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

precum şi sate care se găsesc în condica de capitaţie şi nu se găsesc pe hartă, listă întocmită de Subocîrmuirea plăşii şi trimisă Ocîrmuirii judeţului, fiind cerută prin porunca Vistieriei Ţării Româneşti.

Satele de pe hartă netrecute în condica de capitaţie erau : Tîrcăbiţa aproape de Vlădaia-sat unit cu Vlădaia ; Cîmpeni aproape de Vlădaia -sat unit cu Prisăceaua ; Scorila-asemenea ; Boca aproape de Carpin — sat unit cu Gebleşti ; Cetăţuia aproape de Bucoviciorul -sat unit cu Bucoviciorul ; Solarul aproape de Plopşor -sat unit cu Plopşorul ; Ciocănarii aproape de Vîrtop- sat unit cu Caraula ; Poşta Scripetul aproape de Maglavit — sat unit cu Maglavitul. În condica de capitaţie se aflau satele Valea Teiului (propietar logofătul Teianu) ; Corlatele (proprietar vornicul B. Ştirbei) şi Gîrla de Sus (proprietar stolnicul Iancu Otetelişanu), dar lipseau de pe hartă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 61 (2786) 1832, f. 186—187. Orig.

246. 1833 octombrie 30. „Listă deslușitoare“ de satele din plasa Dumbrava care figurează pe hartă, dar lipsesc din condica de capitaţie, precum şi sate care figurau în condica de capitaţie şi nu se găseau pe hartă, listă întocmită de Subocîrmuirea plăşii Dumbrava şi trimisă Ocîrmuirii judeţului, fiind cerută de Vistieria Ţării Româneşti.

Satele de pe hartă nenominalizate în condica de capitaţie erau : Albuleşti lîngă Valea lui Marco- mahala unită cu Bălţaţii de Jos ; Fîntînele -asemenea ; Gropanele aproape de satul Busul -mahala unită cu satul Busu ; Stancul -mahala numită Valea Stanco unită cu satul Salcia ; Purcăreaţa — unit cu satul Bălăciţa ; Meremetu- mahala unită cu satul Paia ; Cosoveciorul -mahala unită cu satul Bălţaţii de Jos ; Războinicul -mahala unită cu Piria ; Făuroaia -mahala unită cu Coşovăşul ; Malovnicul — mahala unită cu satul Argetoia ; Leurdeasa -asemenea ; Racoviţa -mahala unită cu Braloştiţa ; Ştefănelul -mahala unită cu satul Gogoşi ; Sumandra -mahala unită cu satul Secul ; Ştiubeele-mahala unită cu satul Mosna ; Pleana- mahala unită cu satul Seaca ; Voita mahalaua Beloţul unită cu satul Sîrsca ; Slușca este satul şi mahalaua Sîrsca ; Grăurica este mahalaua Graure unită cu satul Rasnicul ; Săcăreşti-mahala unită cu Strehaia. Aceste mahalale plăteau capitaţie cu satele lor. Nu figurau pe hartă, dar erau în condica de capitaţie satele Lăceni pe moşia lui I. Lăceanu şi Stăncești pe moşia mai multor stăpîni.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 61 (2786)/1832, f. 204—205, Orig.

247. ⟨1833 octombrie 30⟩. „Listă deslușitoare“ de satele din plasa Motrului care figurează pe hartă dar lipsesc din condica de capitaţie şi viceversa, listă întocmită de Subocîrmuirea plăşii Dumbrava şi trimisă Ocîrmuirii judeţului fiind cerută la Vistieria Ţării Româneşti.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Figurau pe hartă, dar lipseau din condica de capitație : Lușnicu -mahalaua Lumnicu unită cu satul Poiiana în capitație ; Cârceni -mahala de moșneni lîngă Grozești, plasa Baia ; Busul-mahala unită cu satul Strehaia în condica de capitație ; Baltacești -asemenea ; Tîrsa -mahala unită cu satul Socolești la capitație ; Dragonești -mahala unită cu satul Țîntaru la capitație ; Vadul Suflului -este numai o cîrciumă a mănăstirii Gura Motrului și o alta a moșnenilor Butoiești ; Marinești-este satul Sămărinești cu 109 familii ; Curătura -mahala unită cu satul Scaești la capitație ; Soreștî- asemenea ; Corbu -asemenea ; Cetatea -mahala unită cu satul Coțofeni din Dos la capitație ; Copina -probabil Coteana sat pe Jiu lîngă Braloștița. Satul Brănești dintre Jiu și Gilort, județul Gorj nu se găsea pe hartă.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 61 (2786)/1832, f. 200—201, Orig.

248. ⟨1833 octombrie 31⟩. „Listă deslușitoare" de satele din plasa Blahnița trecute atît pe hartă, cît și în condica de capitație, dar sub nume diferite, precum și satele care figurează în condica de capitație, nu însă și pe hartă, lucrare cerută la Vistieria țării și Ocîrmuirea județului, de cancelaria plenipotentului prezident P. Kiseleff, întocmită de Subocîrmuirea plășii Blahnița și înaintată Ocîrmuirii județului.

Satele trecute pe hartă sub un nume și în condica de capitație sub altul sînt : Izvera lîngă Gruia în loc de Izvoarele ; Ceru un alt nume al satului Deveselul ; Strinii Mileni aproape de Burila în loc de Strinii ot Devesel ; Bundari aproape de Dănceu -mahala a satului Pătulele ; Securicea aproape de Vlapov sat unit cu Scăpău ; Izvoru Pieriș aproape de Petrișu este satul Izvorul Aneștilor ; Solari aproape de Petrișî, este sat unit cu satul Rogova.

În condica de capitație figurează următoarele sate care nu sînt trecute pe hartă : Izvoarele, Deveselul (Ceru) Strinii ot Devesel ce-i zice și Mileni, Panduru, mahala de satul Pătulele, Scăpau ce-i zice și Săcuricea, Izvorul Aneștilor, Solari unit cu satul Rogova.

Prefectura jud .Mehedinți, dosar 61 (2786)/1832, f. 196—197. Orig.

249. ⟨1833 octombrie 31⟩. „Listă deslușitoare" de satele din plasa Ocolul care figurează pe hartă și nu figurează în condica de capitație, întocmită de Subocîrmuirea plășii și trimisă Ocîrmuirii județului, fiind cerută la Vistieria Țării Românești.

Aceste sate sînt : Budulești -este satul Budănești unit cu Preșneni (moșia lui St. Jianu) ; Susița -mahala de satul Mănăstirea Topolnița, plaiul Cloșani ; Dudași-este satul Strinii ot Piatra Albă din condică, aproape de Schela Cladovei ; Șișcu-Roșu-este mahalaua megieșască Șișcu Roșu, tot un trup cu Bobaița ; Săvărinul -este mahalaua Săvărinul (Severinul) din condica de capitație ; Mojiina -este mahala de satul Bistrița aflat în condică ; Gagiu -asemenea. Satele mahalaua

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Ungureni (lîngă Baloteşti), Strinii ot Piatra Albă şi Piatra Albă, deşi sînt în condica de capitaţie, nu sînt în hartă însemnate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 577. Concept.

250. 1833 noiembrie 9. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Cîmpul în care se arată că o parte din locuitorii satului Fîntîna Viaşului s-au plîns împotriva lui Dumitrache Pleniceanu, al doilea vistier şi arendaş al moşiei, precum şi a epistatului său pentru că nu dijmuiesc porumbul în cîmp, ci după ce este pus în pătule, iar dijma fînului n-o primesc în natură, ci în bani, „cu năpăstuire". Ocîrmuirea arată că, neputînd rezolva conflictul, este necesar ca subocîrmuitorul să orînduiască un om care să cerceteze, la faţa locului, situaţia şi să raporteze.

251 1833 noiembrie 29. Înscris prin care pitarul Constantin Caţan, arendaşul moşiei Salcia, cere Ocîrmuirii judeţului să ia măsuri pentru readucerea clăcaşilor fugiţi de pe acea moşie cu doi ani înainte şi care, deşi se dăduse poruncă de readucere, continuă să se afle pe alte moşii.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1 (1160)/1833, f. 597. Orig.

252. 1833 decembrie 2. Raport prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi arată Marii Dvornicii din Lăuntru că locuitorii erau liniştiţi şi că în acel an se ocupaseră mai mult de munca pămîntului, sesizînd foloasele pe care le puteau obţine, mai ales datorită dezvoltării comerţului. În acelaşi timp, se semnala că unii, care trăiau pe moşiile unde pămîntul era insuficient pentru izlaz, erau nemulţumiţi, căci li se permitea să-şi păşuneze vitele pe moşii vecine, fără să plătească în plus faţă de Regulament (Ocîrmuirea sugera Marii Dvornicii din Lăuntru să ia măsuri pentru ca proprietarii acelor moşii să le recunoască diferenţa de bani, sau proprietarii moşiilor să se înţeleagă între ei, astfel încît ţăranii să nu mai plătească mai mult). De asemenea, se arată că ţăranii care mergeau cu vitele la păşune erau nemulţumiţi de taxele de ierbărit ce se pretindeau (Ocîrmuirea propunea Dvorniciei ca să aibă dreptul să perceapă asemenea taxe numai proprietarii şi arendaşii pe a căror moşie aveau loc bîlciurile în timpul verii, cînd se găsea iarbă, iar la cele ce aveau loc primăvara şi iarna să nu se perceapă decît „alişvelişul" de la vînzători), călătorii şi cărăuşii fiind nemulţumiţi că unii proprietari şi arendaşi le pretind taxe de păşunat, atunci cînd poposesc cu carele pe moşiile lor, indiferent cît timp păşunau. (Ocîrmuirea propune ca asemenea taxe să fie plătite numai pentru cei care staţionau mai mult de 10 ore.)

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 26(4390)/1833, f. 1. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

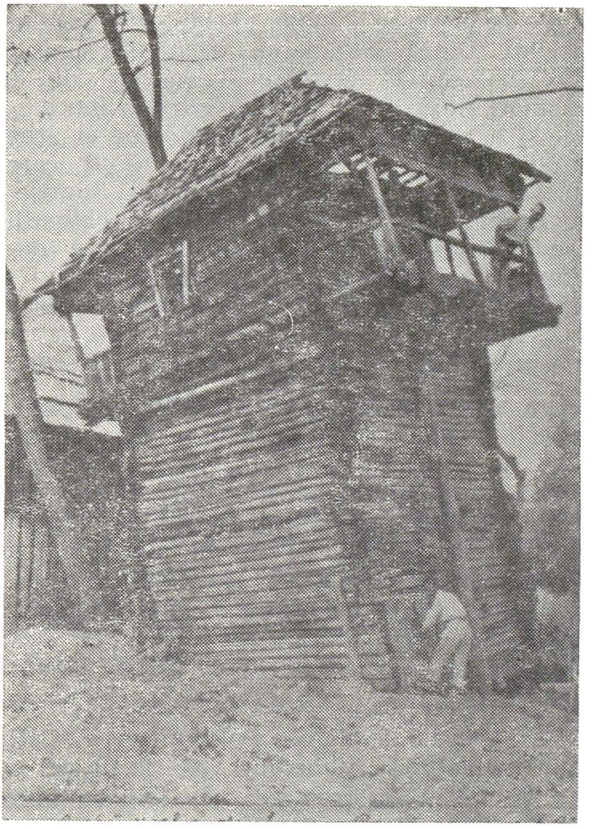

Fig. 12. — Culă din lemn la Ciovîrnăşani.

253. 1833 d e c e m b r i e 4. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Dumbrava prin care se dispune repartizarea unor dorobanţi care să asigure încasarea „rămăşiturilor" de la locuitori. Cei ce nu puteau plăti, urmau să dea zapis cu termen. Silniciile sînt interzise.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 53(6106) 1833, f. 95. Concept.

254. 1833 d e c e m b r i e 7. Raport prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi arată Marii Dvornicii din Lăuntru că locuitorii sînt liniştiţi şi-şi văd de muncile agricole. Numai unii sînt nemulţumiţi împotriva proprietarilor şi arendaşilor, care pretind taxe mari de ierbărie (60 parale de vita mare şi 20 de cea mică). Asemenea în tîrguri şi bîlciuri, pentru vitele aduse spre vînzare. Se propune ca Dvornicia să stabilească cuantumul acestor taxe, pentru a se evita ierbăritul vitelor aduse pentru vînzare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(1857) 1831, f. 322. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

255. 1833 decembrie. Jalbă. Locuitorii satului Strehaia se plîng împotriva lui Dincă Stolojanu, arendaşul moşiei mănăstirii, arătînd că acesta nu respectă legiuirea, deoarece din toate rodurile pămîntului „...cu mari încărcături şi năpăstuiri îi apucă". Mai arată că, din cauza secetei şi a brumei, recoltele sînt slabe şi arendaşul întîrzie mult dijmuirea porumbului, astfel încît şi puţinul care rămăsese se stricase pe cîmp. La fel se întîmplase şi cu fînul. Sumele mari de bani cerute de acesta drept plată a dijmei şi a altor obligaţii (din 40 vite pretindea să i se dea una, precum şi cîte 18 parale de vită, taxă de ierbărit) nu puteau fi plătite. Arendaşul este abuziv şi în ceea ce priveşte otaştina rachiului şi a vinului. Clăcaşii cer să li se facă dreptate.

Jalba este trimisă ocîrmuitorului judeţului spre cercetare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 609—610. Cop.

256. 1833 decembrie. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Bildari al mănăstirii Gura Motrului se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului care le pretinde obligaţii faţă de moşie mai mari decît cele prevăzute în Regulament. Cer plata lor în bani.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1160)/1833, f. 632. Orig.

257. 1834 ianuarie 5. Jalbă. Polcovniceasa Catinca Grecescu reclamă Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi de pe moşiile Peşteana şi Steicu, proprietatea sa, „nu se învrednicesc a-mi da havaieturile cuvenite ale pămîntului". Cere sprijin şi dorobanţi pentru a-i obliga să le achite.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 1. Orig.

258. 1834 ianuarie 10. Jalbă. Pană Gărdăreanu, arendaşul moşiilor Ciovîrnăşani, Ilovu, Crăguieşti şi Şişeştii de Sus, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că unii dintre clăcaşii de pe aceste moşii nu plătesc toate clăcile şi carele de lemne. Cer sprijin şi dorobanţi pentru a-i determina să plătească.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 3. Orig.

259. 1834 ianuarie 10. Înscris. Aleşii, cutierii, pîrcălabul şi tot satul Văgiuleşti se plîng subocîrmuitorului plăşii Motru împotriva proprietarului moşiei Corcova, pentru că sînt „încărcaţi şi năpăstuiţi la toate dările pămîntului", adică : 2 clăi de fîn din 10 sau 2 taleri ; 3 ocale la snopul de grîu ; la dijma porumbului, pe fiecare 1-a încărcat cum a voit el şi nu a primit „dijmuiala" făcută cu ferdelul împărătesc de aleşii

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

satului ; o vadră de vin din 5 ; pentru ziua de slujbă la moşie („iobăgit"), s-au învoit să plătească cîte 10 parale de familie ; zilele de clacă lucrate vara nu le socoteşte la iobăgit ; ziua de clacă se plăteşte cu 2 lei de către familia cu 2 boi şi cu 2 zloţi de către familia cu braţele ; de plata dărilor sînt obligaţi să le achite o singură dată, în puterea iernii ; nu ţine seama de preţul zilei de plug practicat peste tot, adică 1 lei de car, cît şi de plug ; plugul cu 8 boi şi 5 oameni îl socoteşte numai de 6 boi ; că ei servesc cu boii la formarea plugurilor de arătură pe moşie.

La 12 ianuarie 1834, din partea Comisiei de cercetare din judeţul Mehedinţi este trimis să cerceteze situaţia la satul Văgiuleşti, Dincă Schînteie. Se stabileşte despăgubirea clăcaşilor năpăstuiţi, arendaşul să fie obligat să măsoare pogoanele de izlaz legiuite şi, pentru prisosul de izlaz, să se învoiască cu locuitorii la un preţ „cuvincios".

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 12, 195. Orig.

260. 1834 ianuarie 13. Jalbă. Dumitrache Pleniceanu, arendaşul moşiilor Rogova, Scăpău, Jianele, Flămînda, Devesel, Strinii Devesel, Batoţi, Gogoşi, Ţigănaşi, Fîntîna Banului şi Burila, cere Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi să-i acorde sprijin şi dorobanţi pentru a-i sili pe clăcaşi să plătească sumele de bani datorate pentru drepturile moşiei, sume neachitate. Menţionează că, deşi le ceruse în multe rînduri banii, clăcaşii refuzau achitarea lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 11. Orig.

261. 1834 ianuarie 19. Jalbă. Alecsie Alecsin, arendaşul moşiei Argetoaia, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi se „îndărătnicesc" să nu plătească unele din obligaţiile lor. Astfel, ei refuză să se învoiască pentru ierbăritul prisosului de vite, nu fac zilele de clacă şi nici nu le plătesc, au alte „rămăşituri" neachitate. Cere intervenţia Ocîrmuirii, care să-i determine să se învoiască pentru ierbărit şi să-şi plătească datoriile.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 13. Orig.

262. 1834 ianuarie 20. Raport prin care subocîrmuitorul plăşii Motru arată Ocîrmuirii judeţului că, la unele sate de pe moşii mănăstireşti şi boiereşti din acea plasă, arendaşii nu au măsurat şi nu au dat clăcaşilor pogoanele de muncă şi de izlaz legiuite nici pentru „vitele hotărîte", nici pentru cele de „prisos", dar cer ca taxă de ierbărit, pentru „prisosul de vite" cîte 60 de parale pentru un bou sau o vacă, 10—12 parale pentru o oaie sau o capră şi 8 parale pentru un rîmător.

Precizînd că în exemplarele trimise pentru reglementarea raporturilor dintre clăcaşi şi proprietari nu sînt prevăzute preţurile pentru învoirea „vitelor de prisos", subocîrmuitorul solicită poruncă ocîrmuitorului de judeţ, în acest sens.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 9. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

263. 1834 ianuarie 20. Jalbă. Clăcașii din satul Cacoți se plîng Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva arendașului care, la dijmuirea fînului și porumbului, le pretinde cîte 10 lei de familie, iar măsurătoarea prunelor o face după ce acestea sînt culese și puse în vase. Arată că au numai casele pe moșia din Cacoți, iar locurile de muncă pe alte moșii, așa încît cererile arendașului (clăci, taxe pe vite etc.) sînt nejustificate. Ocîrmuirea este rugată să stabilească corect obligațiile ce le au față de arendașul moșiei Cacoți, în care sens Ocîrmuirea județului poruncește subocîrmuitorului plășii.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 16. Orig.

264. 1834 ianuarie 22. Jalbă. Ioniță Cernătescu, arendașul moșiei Căzănești, se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți că locuitorii clăcași refuză să plătească diferența de „rămășituri" calculată și nu se învoiesc pentru ierbăritul prisosului de vite. Cere trimiterea unui dorobanț, pentru a-i sili să se conformeze prevederilor regulamentare.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 24. Orig.

265. 1834 ianuarie 22. Raport prin care Subocîrmuirea plășii Motru arată Ocîrmuirii județului Mehedinți că, la unele moșii boierești și mănăstirești din acea plasă, arendașii nu au respectat prevederea privitoare la măsurarea pămîntului de muncă și izlaz pentru prisosul de vite, însă la calcularea obligațiilor cer de la locuitori cîte 60 parale de boul sau vaca de prisos, 1 leu de rîmător, 10—12 parale de oaie sau capră, drept taxă de ierbărit. Se cer indicații de urmat.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 25. Orig.

266. 1834 ianuarie 25. Jalbă. Ianache Dumba, arendașul moșiilor Plenița, Jidoștița, Susița, Bahna, Vîrciorova, Iablanița, Gura Văii, Schela Cladovei și Dudaș, cere Ocîrmuirii județului Mehedinți să-l sprijine în strîngerea drepturilor proprietății de la clăcașii care refuză să le plătească.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202/1834, f. 27. Orig.

267. 1834 ianuarie 26. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plășii Cîmpul în care se arată că Matei Săulescu, proprietarul moșiei Ascunsa, sesizase că, mai înainte cu 3 ani, se așezaseră pe moșia sa 40 familii de clăcași venite din satele învecinate, clăcași pe care aceste sate îi revendicau. Se indică să se cerceteze și să se raporteze cînd s-au așezat pe moșie (dacă aceasta se întîmplase înainte de catagrafie, urmau să fie lăsați acolo în continuare) și care a fost motivul strămutării lor.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 29. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

268. 1834 ianuarie 27. Jalbă. Clăcaşii din Cremenea se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva lui Gheorghe Grecu, arendaşul moşiei, care-i „năpăstuia" cu mari cereri băneşti. Ei arată că înainte erau mulţumiţi, dar că în ultimul timp arendaşul „...s-au pus pă noi ca să ne pustiească cu jafurile şi năpăstuirile ce ne cere..." Solicită să se poruncească arendaşului să respecte Regulamentul şi să nu pretindă mai mult. Ocîrmuitorul porunceşte în acest sens.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 30. Orig.

269. 1834 ianuarie 27. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Dumbrava în care se arată că locuitorii din acea plasă „...încă nu s-au pătruns de noile întocmiri..." în domeniul relaţiilor de proprietate, dînd ca exemplu cazul clăcaşilor de pe moşia Argetoaia, care refuză să plătească datoriile stabilite de Regulament. Clăcaşii urmează să plătească potrivit preţurilor stabilite de Ocîrmuire.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 39—40. Concept.

270. 1834 ianuarie . Jalbă. Clăcaşii de pe moşia Moţăţei se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva arendaşului care le pretinde mai mult decît se prevede în legiuiri. Ei arată : „ne vedem tot satul la popreală", din această pricină. Cer ca Ocîrmuirea să stabilească cuantumul obligaţiilor lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 5. Orig.

271. ⟨1834 ianuarie⟩ . Jalbă. Logofătul Constandin Stolojan, arendaşul moşiei Strehaia, se plînge ocîrmuitorului judeţului că 24 de locuitori strehăieni i-au stricat semănăturile cu vitele lor, în toamna anului 1833, şi în ianuarie 1834 i-au spart pătulele şi i-au luat peste 600 de ferdele de porumb.

Întrucît subocîrmuitorul nu i-a rezolvat pricina, solicită sprijinul Ocîrmuirii judeţului. Jalba este trimisă tot subocîrmuitorului de plasă să o rezolve.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 7.

272. 1834 februarie 3. Poruncă a ocîrmuitorului judeţului către satele Strehaia, Albuleşti şi subocîrmuitorul plăşii Motrului ca să trimită dorobanţi şi gonaci pentru aflarea, ridicarea şi aducerea pe moşii a 5 familii de clăcaşi fugite ; Pătru Viaşu, Vasile Radu Vulturu, Nicolae Cîrciumaru, Dumitru ginerele lui Grigore şi Stan Dincă Buţu.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 20. Orig.

273. 1834 februarie 3. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Dumbrava arată Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi de

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pe moşiile Sălătrucu şi Greci se plîng împotriva lui Pătru Bitoleanu, arendaşul moşiei, şi a isprăvnicelului său, care pretind mult mai mult decît era legiuit. La rîndul său, subocîrmuitorul constata că, pentru a încasa banii, aceştia se dădeau la bătăi. Unora le-au luat prunele, alţii şi-au vîndut produsele la preţuri mici sau se angajaseră slugi, ca să scape. După calculele subocîrmuitorului, unii locuitori plătiseră claca „îndoit", iar alţii chiar „întreit". Peste 200 de familii, care aveau pe acea moşie numai case şi pămînturi, trebuiseră să plătească cîte 54—60 de lei, iar cei mai săraci, „care nu au nici pisică", cîte 33 de lei. (Erau obligaţi să facă numai 12 zile de clacă sau să plătească anual 18 lei), alţii (reaşezaţi pe moşia lor), pentru cîte un loc şi o livadă plăteau cîte 40—80 de lei, sub pretext că s-au recunoscut, prin zapis, clăcaşi ai săi (zapis obţinut sub ameninţarea cu alungarea de pe locurile în care munciseră strămoşii lor). Subocîrmuitorul, arătînd că moşia nu este hotărnicită, este de părere că ar fi suficient ca aceşti locuitori „lăturaşi" să facă 12 zile de clacă şi să nu mai fie ameninţaţi cu alungarea, pentru a-i putea jefui. Că arendaşul este aliat cu 4 „chiaburi", care stăpînesc cele mai bune şi mai multe locuri ale moşiei, neplătind nimic, împovărînd pe ţărani cu plata. Nici pentru ierbărit — constată subocîrmuitorul — nu se cuvine să plătească clăcaşii aşezaţi pe moşie, căci nu li se împărţise nici o treime din pogoanele stabilite de Regulament, pentru izlaz. Precizează că el îi ceruse arendaşului să restituie banii luaţi în plus şi să respecte legea, dar acesta nu se conformase. Cer instrucţiuni de la Ocîrmuire, arătînd că este necesar să se împiedice fuga clăcaşilor „năpăstuiţi".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 51. Orig.

274. 1834 februarie 3. Jalbă. Costache Stolojan, epistatul moşiilor mănăstirii Strehaia, reclamă Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că este necesar să se poruncească subocîrmuitorilor plăşilor Motru şi Dumbrava să numească un număr de boieri care să asigure măsurarea pămîntului pentru muncă şi păşune, prevăzut a se da clăcaşilor. Aceiaşi boieri urmau să stabilească pagubele pricinuite pădurilor mănăstireşti de către clăcaşi, prin tăieri fără învoire, şi despăgubirile ce se cuveneau, să ia măsuri pentru a aduce „la linie" pe acei locuitori aşezaţi pe dealuri, văi şi în alte locuri dosnice. Epistatul argumentează cererea sub pretextul preîntîmpinării nemulţumirilor clăcaşilor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 2. Cop.

275. 1834 februarie 5. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Dumbrava arată Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că arendaşul moşiei Vîrbicioara se plînge împotriva clăcaşilor care refuză să plătească chiar un dorobanţ, clăcaşii nu se prezentaseră la cercetare, alungînd, „cu zurbă", pe dorobanţ ameninţînd şi răzvrătindu-se. Intre cei mai activi răzvrătiţi, era şi împăciuitorul Matei Calicu care, împreună cu

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

alții, îi îndeamnă la nesupunere pe toți ceilalți. Se cere ca instigatorul să fie pedepsit exemplar, în care sens se dispune înfățișarea părților la Ocîrmuire.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 53. Orig.

276. 1834 f e b r u a r i e 9. Jalbă. Moșnenii Enculești, Bîrlănești și Lupsești cu cetașii lor din Bîlvănești se plîng Judecătoriei județului Mehedinți că, în anul 1803, Manolache Poroineanu — care moștenise pămîntul cumpărat mai înainte de pitarul Mihai Poroineanu, din moșia lui Negoiță Boboiceanu — aducînd hotarnic, acesta a inclus în cartea de hotărnicie și circa 500 de stînjeni în plus față de partea cumpărată, facilitînd în fapt cotropirea acestei suprafețe. Ei arată că nu au putut reintra în posesia pămîntului, dar că în luna august 1833, aducînd la rîndul lor 2 hotarnici, au dovedit că partea lui Negoiță este de numai 80 stînjeni, restul pînă la 565 de stînjeni fiind ai lor. Cer să fie puși în stăpînirea pămîntului moștenit de la strămoși, ceea ce tribunalul respinge, termenul de contestație fiind prescris.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 241(4689)/1834, f. 1, 3—4. Orig.

277. 1834 f e b r u a r i e 13. Raport prin care Subocîrmuirea plășii Ocolul asigură Ocîrmuirea județului Mehedinți că va îndeplini porunca dată și nu se va permite arendașului moșiei Ilovăț să pretindă clăcașilor plata unor obligații mai mari decît cele prevăzute.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 7. Orig.

278. 1834 f e b r u a r i e 24. Jalbă. Locuitorii clăcași din Predești se plîng Ocîrmuirii județului împotriva arendașului moșiei care le pretinde mai mult decît este legiuit ; cîte 1 taler de fiecare vită, indiferent dacă este mare sau mică, precum și 6 taleri de familie, tot pentru ierbărit. La aceleași taxe erau obligați și pentru vitele care mureau. Cer intervenția Ocîrmuirii pentru respectarea legii.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 86. Orig.

279. 1834 f e b r u a r i e 24. Jalbă. Vistiereasa Ioana Boboiceanu, proprietara moșiei Socolești, se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți că locuitorii clăcași refuză să-i plătească drepturile leguite și că unii dintre ei se mutaseră pe alte moșii, ridicîndu-și casele și alte binale. Cere Ocîrmuirii să trimită dorobanți care să-i oblige la plată și să readucă binalele pe moșie, iar clăcașii să fie liberi să meargă unde vor voi. De asemenea, să fie numiți 2 boiernași care să stabilească despăgubirile ce i se cuveneau pentru pădure.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 84. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

280. 1834 februarie 27. Jalbă. Subocîrmuitorul Chiriac Chintescu din Craiova, arendaşul moşiei Comani, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că, în ciuda insistenţelor sale, locuitorii clăcaşi refuză să-i plătească drepturile proprietăţii. Cere sprijinul Ocîrmuirii judeţului.

Prefectura jud. Mehedniţi, dosar 3(2202)/1834, f. 103. Orig.

281. 1834 februarie 28. Jalbă. Clăcaşii din satul Deveselu Strini se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că logofătul Constandin, epistatul părţii de moşie a mănăstirii Crasna, şi vistierul Dumitrache Pleniceanu, arendînd părţi din moşia mănăstirii Tismana, uniţi fiind, le cer sume mari de bani, drept taxe de ierbărit (un taler şi 10 parale de vita mare), folosind bătaia şi închisoarea pentru a-i sili să plătească. Le pretind între 46—80 de taleri de familie precum şi dijma, aşa încît, pentru achitarea plăţilor, locuitorii trebuie să-şi vîndă vitele şi produsele la preţuri de nimic şi să intre slugi. Cer să li se facă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 108. Orig.

282. 1834 februarie 28. Jalbă. Nicolae Pavlovici, epistatul moşiei Oreviţa a Episcopiei Rîmnicului, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi din satele Oreviţa, Vînju, Bucura şi Poroiniţa, de pe acea moşie, tăiau, fără învoire şi fără plată, lemne din pădure atît pentru nevoile lor, cît şi pentru vînzare (la carantină). La fel tăiau lemne din pădure şi locuitorii lăturalnici. Lucrul viilor ,fabricarea cominei şi păşunatul vitelor pe moşie le făceau tot fără să plătească. Epistatul cere Ocîrmuirii să intervină pentru a fi despăgubit. Ocîrmuitorul dispune cercetarea la faţa locului de către subocîrmuitorul plăşii.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 114. Orig.

283. 1834 februarie. Jalbă. Logofătul Petre Severineanu, proprietarul moşiei Banoviţa, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi refuză să-şi achite obligaţiile faţă de proprietate. Cere să fie trimis un dorobanţ pentru a-i sili să plătească.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 61. Orig.

284. ⟨1834 februarie⟩ . Raport prin care orînduitul pentru plasa Motru în Comisia cercetării pentru măsurarea şi darea pogoanelor legiuite comunică Ocîrmuirii judeţului măsuri privitoare la moşiile mănăstirii Strehaia şi anume : Ocîrmuirea judeţului, ajută pe subocîrmuitorul plăşii Motru să instituie o comisie formată din boieri, preoţi şi aleşi ai satelor care, împreună cu el (Manolache Poroineanu) să dea „pogoanelor hotărîte“ fiecărui clăcaş aflat pe moşiile mănăstirii ; să silească pe locuitori să-şi facă gardurile ţarinii, pentru a curma strică-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ciunile din partea altora ; să izgonească locuitorii aşezaţi pe dealuri, prin păduri, pe ogaşe şi vii şi să-i aducă la linie ; să facă ispaşă păduri tăiată de către unii locuitori fără învoire şi să stabilească cantitatea de lemne în vederea despăgubirii mănăstirii.

Se exprimă convingerea că în acest fel se va termina cu folosirea, de către clăcaşi, a prea mult pămînt şi pădure, pentru care nu plătesc proprietăţii cele legiuite.

În comisie el propune pe logofeţii Ion Negreanu, Enache Scafeş, Ilie Puicea, Gheorghe Bengescu, Stan Bogoe, pe postelnicul Ghiţă Gherghinoiu, căpitanul Dumitrache şi pe preoţii Constandin, Eftimie şi Dumitraşco. Subocîrmuitorul nu trimite raportul la judeţ.

Subocîrmuirea plăşii Motrul, dosar 91(6382)/1834, f. 19. Orig.

285. 1834 martie 2. Jalbă. Moşnenii din satul Balota se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că sînt obligaţi să se mute la „linie" pe moşia Ghelmegioaia, deşi sînt puţini şi nu pot forma o „linie". Arată că din moşi-strămoşi se hrănesc acolo şi că nu se pot muta pe moşie străină, deoarece vor deveni clăcaşi. Cer să facă „linia satului" pe moşia lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 139. Orig.

286. 1834 martie 3. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Baia. Epistatul moşiei Cătunul arătase că moşnenii Stăiceni, cu care se judeca pentru o parte din acea moşie, în anul precedent culeseseră recolta, folosind acea parte de moşie. Ocîrmuirea porunceşte ca, pînă la soluţionarea definitivă a litigiului, epistatul să poată să-şi strîngă veniturile, fără să fie stînjenit de moşneni.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 5. Orig.

287. 1834 martie 10. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Blahniţa arată Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că unii proprietari şi arendaşi ai moşiilor din plasă intenţionează să dea clăcaşilor pogoane de izlaz prin păduri, crînguri şi alte locuri apropiate de sate, în loc să le dea la cîmp, unde le-ar fi „cu îndestulare" ; că refuză să dea clăcaşilor pari şi nuiele pentru împrejmuitul grădinilor, precum nici învoire să taie lemne pentru a-şi clădi „casele de adunare" ; că globesc vitele clăcaşilor aflaţi pe moşii învecinate, deşi, de obicei, vitele sînt păşunate împreună pe toate suprafeţele de izlaz ale moşiilor învecinate. Se cere ca Ocîrmuirea să intervină pentru a curma asemenea practici faţă de clăcaşi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 158. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

288. 1834 martie 13. Jalbă. Locuitorii clăcaşi de pe moşia Răchita, proprietatea mănăstirii Jitianu, se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că, deşi curăţiseră unele terenuri dosnice de mărăcini, timp în care îşi neglijaseră muncile agricole, arendaşul, în loc să le pretindă plata obligaţiilor le cere mai mult (la porumb din cinci două părţi), neţinînd seama dacă clăcaşul este fruntaş ori nevoiaş. Acesta foloseşte diferite metode abuzive (întîrzierea luării dijmei etc.) pentru a-i determina să plătească.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 166. Orig.

289. 1834 martie 14. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satele Ioneşti şi Brăneşti se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva epistatului moşiei mănăstirii Gura Motrului, pe care se aflau, arătînd că, deşi îşi plăteau toate obligaţiile prevăzute, acesta, sub pretextul unei noi numărători a vitelor le pretindea, a doua oară, cîte 1 leu de vita mare şi 10 parale pentru o oaie sau capră.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 188. Orig.

290. 1834 martie 14. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Seaca se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva logofătului Mihai, arendaşul moşiei, care le pretinde să plătească mai mult decît îi obligă Regulamentul. Cer Ocîrmuirii să intervină pentru a nu fi „năpăstuiţi".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 193. Orig.

291. 1834 martie 14. Jalbă. Constandin Şerban, arendaşul moşiei Recea, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii lăturaşi refuză să-i plătească drepturile proprietăţii, iar cei din Sopotu nu-i plătesc ghinda mîncată cu rîmătorii. Cere ca Subocîrmuirea să intervină pentru a-i determina pe locuitori a-şi achita plăţile faţă de el.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 148. Orig.

292. 1834 martie 16. Jalbă. Stolnicul Gheorge Argetoianu se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi de pe moşia sa Argetoaia refuză să se mute la „linie", că unii s-au mutat pe alte moşii, alţi au rămas tot în mahalele în care se găseau, iar din cei ce începuseră mutatul, unii au fugit înafară, alţii nu îşi aşează corect casele. În general, ei refuză să fie strînşi la un loc, cum ar fi dorit el (cu scopul declarat de a-i supraveghea mai uşor). Cere să fie obligaţi de Ocîrmuire să se aşeze la linie, în locul de el fixat.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 233. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

293. 1834 martie 18. Jalbă. Un grup de 15 familii de clăcaşi din satul Halînga se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că ei, fiind aşezaţi cu casele pe moşia Halînga, în afară de locul de casă şi cîte un loc mic de pămînt nu mai aveau nimic, pogoanele lor de muncă şi de izlaz aflîndu-se pe moşia vecină (mănăstirească), unde-şi agoniseau toată hrana. Totuşi proprietarul moşiei Halînga le cere să presteze sau să plătească 18 zile de clacă, deşi ei trebuie să facă clăci şi să dea dijma pe moşia vecină. Cer să li se facă dreptate şi să nu mai plătească în două părţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 206. Orig.

294. 1834 martie 18. Jalbă. Locuitorii clăcaşi de pe moşia Izvorul Frumos se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva moşnenilor proprietari ai moşiei, care le pretinde să plătească mai mult decît prevederile.

Cer ca Ocîrmuirea să intervină şi să le facă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 152. Orig.

295. 1834 martie 18. Jalbă. Chiriac Vardaca din Strehaia se plînge Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva lui Preda Bogoe, isprăvnicel din Strehaia, care de 20 de ani intrase în stăpînirea unei mori de-a sa, de pe apa Husniţei (pe moşia Strehăii), sub pretext că o stăpîneşte în numele mănăstirii, cînd de fapt o stăpînea pentru el. Jeluitorul arată că moara o avusese în stăpînire 15 ani şi cere să se poruncească Subocîrmuirii plăşii Motrului ca să trimită dorobanţi pentru a-i înfăţişa.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 318(10163)/1834, f. 1, Orig.

296. 1834 martie 19. Jalbă. Dimitrie Pleniceanu, proprietarul moşiei Şimian, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii refuză să-i plătească drepturile proprietăţii. El semnalează că aceştia refuză să meargă cu carele la transportul de cherestea. Cere intervenţia Ocîrmuirii pentru a-i aduce la ascultare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 210, Orig.

297. 1834 martie 19. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Iablaniţa se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva arendaşului moşiei care-i apucă pentru clacă „...cu o mare cerere de bani...", pretinzînd, exagerat, nu numai plata zilelor de clacă, dar şi taxele de ierbărit (peste 1 leu de vită) şi, luînd dijmă mai mare decît era legiuită, îi sileşte şi la alte plăţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 211. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

298. 1834 martie 19. Jalbă. Un grup de locuitori din satul Broscari se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva logofătului Costache, arendaşul moşiei, care pretinde fiecăruia să plătească cîte 6 lei pentru viile ce le are pe acea moşie, vii moştenite de ei de la moşi şi strămoşi şi pentru care nu plătiseră nimic pînă atunci. Cer Ocîrmuirii să dea poruncă ca să nu fie apăsaţi cu o asemenea cerere.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 213. Orig.

299. 1834 martie 20. Jalbă. Arendaşul moşiei Salcia se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că nu s-a întreprins nimic pentru a readuce pe moşie cele 30 de familii de clăcaşi, strămutate pe alte moşii încă din anul precedent. El menţionează că există destul pămînt pentru un număr dublu de locuitori.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 219. Orig.

300 ⟨1834 martie 20⟩. Jalbă. Protosingherul Acsinte, embaticar prin contract domnesc pe moşiile Strehaia ale Mitropoliei, se plînge Marii Dvornicii din Lăuntru împotriva unor clăcaşi răzvrătitori din satele Strehaia, Bresniţa-Motru şi Rocşoreni care, „iubind răzvrătirea între proprietari şi clăcaşi, sînt aici la mijloc de cînd nu se astîmpără, invitînd şi dînd pricină celorlalţi". Nominalizînd un număr de 8 clăcaşi, capi ai răzvrătirii, protosingherul reclamă că, de la răzvrătirea din anul 1825, unii dintre ei au fost „osîndiţi şi-n pedeapsa ocnii". Între aceştia s-a aflat şi Preda Bogoe, care ulterior a devenit isprăvnicel de moşie şi principalul instigator la revoltă printre clăcaşi. Se cere poruncă de îndepărtarea acestuia din funcţia de isprăvnicel. Ocîrmuirea dispune subocîrmuitorului să cerceteze jalba şi să raporteze.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 24 şi 26. Cop.

301. 1834 martie 20. Jalbă. Epistatul moşiei Cătunul se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că unii dintre clăcaşi fugiseră în alte sate, neplătindu-şi capitaţia şi producîndu-i pagubă în venitul moşiei. Cere să se poruncească Subocîrmuirii ca să oblige satele, în care se găseau aşezaţi fugarii, să-i trimită la „urma lor".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6307)/1834, f. 9. Orig.

302. 1834 martie 21. Jalbă. Toţi locuitorii de pe moşiile mănăstirii Strehaia, se plîng Dvorniciei din Lăuntru că sînt „năpăstuiţi" la toate „dările legiuite pentru pămînt" de către egumenul mănăstirii şi epistatul său, Dincă Stolojan ; că logofătul Naie Dobriceanu — numit cinovnic de către Ocîrmuirea judeţului ca să cerceteze conflictul a 1200 de familii de clăcaşi cu mănăstirea, litigiu despre care clăcaşii înconoştinţaseră stăpînirea ţării în luna noiembrie 1833, i-a luat la bătaie şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

închisori, cu ajutorul dorobanților, i-a adunat în mănăstire și i-a jugănit, iar unii din clăcași — pentru a scăpa de acele chinuri — au dat înscris arendașului că sînt mulțumiți și că Dincă Stolojanu s-a purtat bine cu ei, de cînd a devenit arendaș. Totodată, locuitorii clăcași se plîng împotriva „scoaterii" satelor lor la „linie", arătînd că aproape 400 de case au fost adunate și înghesuite pe terenul mocirlos din jurul mănăstirii, „unde toate glăbenesc și mor". Cer să li se dea locuri pentru case la drumul cel mare de lîngă mănăstire, „loc mai larg pentru pășune și preumblarea vitelor".

Clăcașii cer să li se „orînduiască un întradins cinovnic din partea stăpînirii, cu poruncă de a cerceta cu de-amănuntul jalba lor". Jalba este trimisă la județ cu poruncă să fie soluționată.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 19. Orig.

303. 1834 martie 26. Jalbă. Locuitorii clăcași ai satului Broscari se plîng Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva arendașului moșiei care le pretinde mai mult decît prevede legea ; clăcașii cu 1 bou trebuie să plătească 48 de taleri, iar cei fără boi 45 de taleri. Cel care are o vacă, un cal și 2 boi, îl consideră cu 4 boi și trebuie să plătească 63 de taleri. De asemenea, sînt obligați să aducă dijma într-o zi fixă, în caz contrariu nu o mai primește, silindu-i să plătească în bani, la prețul de pe moșie. Le pretinde să aducă dovleci, iar la dijmă, în loc de o parte din zece, pretinde două părți ; la ierbărit pretinde un taler de vită mare, 12 parale de oaie și 30 de parale de rîmător. Din cauză că produsele au fost luate de trupele ruse, clăcașii arată că nu au putut să achite aceste plăți arendașului. Cer intervenția Ocîrmuirii pentru a le face dreptate și să nu mai fie bătuți de arendași.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 248. Orig.

304. 1834 martie 28. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plășii Cîmpului prin care se arată că stolnicul Constandin Zătreanu se plînsese că un număr de clăcași au fugit de pe moșia sa, Brănești, și s-au așezat pe moșia Cearîngul a lui Gheorghe Mișoiu. Stolnicul arată că cei fugiți fuseseră îndemnați să fugă de fostul arendaș întrucît i se refuzase prelungirea contractului. Se dispune cercetarea cazului și readucerea clăcașilor pe moșia Brănești.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 245. Concep.

305. 1834 martie 30. Jalbă. Nicolae Pavlovici, arendașul moșiei Plopșoru, se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți că locuitorii refuză să-i plătească drepturile proprietății în bani și în muncă, precum și că unii clăcași au fugit de pe moșie. Cere Ocîrmuirii să intervină pentru a-i aduce la ascultare.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 265. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

306. 1834 martie 30. Jalbă. Dumitrache Pleniceanu, arendaşul moşiilor Rogova, Jiana, Scăpău, Devesel şi Stînceşti se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi de pe acele moşii nu se supun „la îndeplinirea datoriilor proprietăţii", reclamînd, mai ales, pe cei ce au vite de muncă şi care refuză să facă transporturile de cereale cerute de el, producîndu-i pagube. Cere intervenţia Ocîrmuirii ca să-i aducă la supunere.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 271. Orig.

307. 1834 martie 31. Poruncă. Ca urmare a reclamaţiei clucerului Constadin Vlădoianu, că locuitorii satului Predeşti nu-i plătesc drepturile proprietăţii pentru anul trecut (cînd el avusese moşia arendată după legiuirea Caragea), Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte Subocîrmuirii plăşii Dumbrava ca, împreună cu epistatul moşiei, să-i determine pe clăcaşi să-şi plătească obligaţiile către proprietar.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 275. Concept.

308. 1834 martie 31. Jalbă. Mihai Bobiceanu din Cerneţi, arendaşul moşiei Batoţi, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii refuză să-i plătească toate drepturile stabilite. El contestă rezultatele cercetării făcute în lipsa sa de către subocîrmuitorul plăşii Blahniţa, Constantin Boşogescu, care, în urma plîngerii clăcaşilor (aceştia arătaseră că nu au locuri de arătură şi izlaz pe moşia Botoşeşti), le confirmase reclamaţia, stabilind să nu plătească decît 15 lei pe an. Arendaşul arată că are destul pămînt pentru clăcaşi şi cere Ocîrmuirii dorobanţi pentru a-i aduce la cercetare şi la stabilirea obligaţiilor.

Prefectura jud Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 276. Orig.

309. ⟨1834 martie⟩. Adresă. Subocîrmuitorul plăşii Motru roagă pe proprietarul moşiei Coţofenii din Dos să nu mai permită isprăvniceluiui şi îngrijorului moşiei sale să ia cîte 2 lei de perechea de roţi de la meţşerii rotari din acel sat, deoarece meşterii rotari nu întrebuinţează lemnul necesar din pădurea acelei moşii, iar o asemenea „zeciuială a vămii" nu este prevăzută de Regulament. Proprietar al moşiei era Ioniţă Gigurtu.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382) 1834, f. 33. Cop.

310. 1834 aprilie 1. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Jidoştiţa de Jos se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că arendaşul moşiei le pretinde să plătească toate obligaţiile stabilite, deşi ei nu au pe acea moşie decît casele, locurile de muncă şi izlazul avîndu-le pe alte moşii, unde au alte obligaţii. Arată că li se pretinde să plătească cele 12 zile

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de clacă cu 2 lei ziua, obicei pe care nu l-au avut. Cer Ocîrmuirii să intervină ca să li se dea voie să presteze zilele de clacă în muncă sau să le plătească, dar la preţuri oficiale.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 280. Orig.

311. 1834 aprilie 1. Jalbă. Ianachie Caţan din satul Zegujani se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că fiind „(...) fugit mai dinainte de sărăcie şi de foamete grele ce au fost (...)" din satul Zegujani, a rămas înscris în tablele acestui sat, deşi avea moşie, casă şi acareturi în satul Lupşa. Din această cauză el a trebuit să plece din Lupşa ca să-şi facă clăcile la Zegujani, timp în care pămîntul şi casa sa de la Lupşa au fost cotropite. Cere să i se aprobe să se aşeze la moşia şi casa sa din Lupşa.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 377. Orig.

312. 1834 aprilie 2. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Baia arată Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că moşnenii Steiceni — care foloseau, fără drept, o parte a moşiei Cătunu — refuză să se supună poruncilor, declarînd că „...nu le este voia să ştie de subocîrmuire..." Se arată, de asemenea, că nu fuseseră trimişi dorobanţi pentru a-i sili să respecte porunca Ocîrmuirii, de teamă să nu se producă ciocnire.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 18. Orig.

313. 1834 aprilie 2. Jalbă. Clăcaşii de pe moşiile Baloteşti şi Bîrlogeşti se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că Manolache Poroineanu, proprietarul acelor moşii, le pretinde, pe lîngă multe şi grele clăci şi dijme, să dea fiecare cîte 2 lei şi 20 de parale de vită şi 20 de parale de oaie, taxă pentru ierbărit care depăşeşte posibilităţile lor. Cer Ocîrmuirii să stabilească această taxă, cu dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 289. Orig.

314. 1834 aprilie 4. Jalbă. Locuitorii satului Gîrla — aflaţi cu casele pe moşia sărdarului Costache Otetelişanu şi cu munca pămîntului, braniştea şi viile pe moşia lui Dincă Izvoranu, ginerele lui Costache Păianu — se plîng că epistatul moşiei lui Dincă Izvoranu nu le permite să-şi lucreze viile şi locurile, sub cuvînt „că el pămînt are numai pentru clăcaşii lui". Arătînd că cererea de a se învoi ca lăturaşi le-a fost respinsă şi că sînt „tot într-o capitaţie şi într-o tablă" cu clăcaşii boierului Dincă Izvoranu, ei cer Ocîrmuirii judeţului aprobarea să se mute cu locuinţele pe moşia acestuia sau cei doi proprietari să se învoiască între ei şi să le redea viile, locurile de arătură şi braniştele „şi să fie tot precum au fost".

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

La 8 mai 1834, ei revin cu o nouă jalbă către Ocîrmuire, arătînd că epistatul moşiei lui Dincă Izvoranu (Fotache Păianu) tot nu le îngăduie lucrarea viilor, dar nici să sădească sau să cumpere altele.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 43 şi 50. Orig.

315. 1834 aprilie 4. Poruncă. Arătînd că locuitorii de pe moşia Salcia au vii, locuri de muncă şi izlaz pe o moşie învecinată şi nu plătesc dările proprietarului, Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte Subocîrmuirii plăşii Cîmpului să ia măsuri pentru curmarea acestor nereguli, iar cei ce se află în această situaţie să se învoiască cu proprietarul pămîntului pe care-l folosesc.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 17. Orig.

316. 1834 aprilie 5. Jalbă. Iancu Rătezanu, proprietarul moşiei Poiana, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că o parte din clăcaşii de pe moşia sa au fugit pe alte moşii, neplătindu-i clăcile şi dijmele. Cere sprijin pentru a-i aduce la ascultare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 304. Orig.

317. 1834 aprilie 5. Jalbă. Dumitrache Pleniceanu, proprietarul moşiei Topolniţa, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că un număr de familii de clăcaşi, aflate în plaiul Muntelui, au plecat de pe moşia sa şi s-au aşezat pe alte moşii. Dintre aceştia, cei mai mulţi s-au strămutat pe moşia vecină, a pîrcălabului lor. Cere Ocîrmuirii să oblige pe proprietarii pe ale căror moşii se aflau clăcaşii fugiţi, să-i plătească drepturile de proprietate datorate de clăcaşi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 310. Orig.

318. 1834 aprilie 5. Jalbă. Dumitrache Pleniceanu, arendaşul moşiei Scăpău, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că o parte din clăcaşi, locuind pe la vii şi conace, nu-i plătesc datoriile proprietăţii, cauzîndu-i pagube, deşi el le făcuse multe înlesniri. Cere Ocîrmuirii să intervină şi să-i oblige să se mute în „linia" satului, unde li s-a fixat locul.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 312. Orig.

319. 1834 aprilie 6. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către subocîrmuirile de plăşi din judeţ în care se arată că unii proprietari şi arendaşi precum şi unele sate se plîng împotriva celor care fug de pe moşii şi din sate. Se dispune să se ia măsuri pentru

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

a determina satele, proprietarii şi arendaşii să nu mai primească pe fugari pe moşiile lor, ci să-i aducă la Subocîrmuire, de unde să fie trimişi la satele de origine.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 320. Orig.

320. 1834 aprilie 6. Raport. Subocîrmuirea plăşii Cîmpul raportează Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi rezultatul cercetării sale în legătură cu plîngerile arendaşilor şi proprietarilor moşiilor Obîrşia şi Izimsa despre fuga unor clăcaşi de pe acele moşii pe moşia învecinată Ascunsa. Arată că 6 din clăcaşii fugiţi de pe moşia Obîrşia plecaseră de multă vreme, dar şi-au plătit capitaţia la Obîrşia. Cei 30 de clăcaşi fugiţi de la Salcia (arendaş clucer Haralambie) nu avuseseră, pe acea moşie, decît casele şi grădinile, nu şi pămînt pentru muncă şi izlaz, pentru care se învoiseră dinainte pe moşiile vecine. Fiind siliţi să presteze clăci şi dijme la cîte 3 arendaşi (ai moşiilor învecinate), 70 de familii fugiseră în Turcia (peste Dunăre n.n.).

Despre cei fugiţi de pe moşia Izimşa, Subocîrmuirea arată că nu doresc să se reîntoarcă pe moşia lor, ca „să fie robi la trei stăpîni". Toţi cei 39 clăcaşi se aşezaseră pe moşia Ascunsa unde, deşi nu aveau sălişte, totuşi aveau vii, apă şi cîmp roditor, toate din belşug. Subocîrmuitorul arată că, în cazul aducerii clăcaşilor la „urma lor", arendaşul moşiei Ascunsa ar fi suferit, la rîndul său, pierderi. Din lista nominală a celor fugiţi pe moşia Ascunsa a lui Mateiţă Săulescu, rezultă că fugarii proveneau din satele Obîrşia, Obîrşia de Cîmp, Cîlceşti, Cîlceştii de Cîmp, Izimşa şi Calafat şi veniseră în anii anteriori.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 321—322. Orig.

321. 1834 aprilie 6. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Blahniţa arată Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că vistierul Dumitrache Pleniceanu, arendaşul moşiei Rogova şi Deveselul, se plînge că locuitorii clăcaşi refuză să-şi achite obligaţiile prevăzute ; mai ales cei ce aveau vite refuzau să transporte cerealele acolo unde le cerea el, arendaşul. Se menţionează că însuşi ocîrmuitorul fusese la satul Devesel cu dorobanţi pentru a-i sili la îndeplinirea obligaţiilor, dar clăcaşii refuzaseră să execute porunca.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 323. Orig.

322. 1834 aprilie 7. Raport prin care Alecu Puia, împuternicit cu executarea „liniei" satului Strehaia, arată Subocîrmuirii plăşii Motrului că însuşi egumenul mănăstirii Strehaia s-a plîns că unii dintre locuitorii moşiei, părăsind casele ce le aveau făcute în „linia" satului, au mers iarăşi să locuiască la conace, pricinuind mănăstirii pagube. El, Alecu Puia, primise porunca Subocîrmuirii plăşii Motru să-i izgonească pe locuitorii de la conace şi să-i raporteze subocîrmuito-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

rului pentru a-i pedepsi cu cîte 25 de lovituri. Arată însă că, strîngînd pe preoţii, aleşii şi fruntaşii satului, aceştia au declarat că nu se pot muta oamenii la „linie“ din cauză că vitele lui Preda Bogoe, Stancu Logofăt, Dumitru Sureciu şi ale altora le „strică“ ogoarele în noua „linie“ de sat. În privinţa executării poruncii — care prevedea ca să le fie sfărîmate clădirile ce le aveau la conace şi ei să fie alungaţi de pe moşie dacă în 10 zile nu se mută la „linie“ — Alecu Puia raporta că epistatul moşiei mănăstrii „dăruise“ fiecărui locuitor cîte 20 zile de lucru şi numise ajutoare dintre clăcaşi, dar, scoaterea la „linie“ nu a dat rezultat. Dimpotrivă, această măsură a epistatului a dat „pricină“ şi altora să revină la conacele lor. Toţi cei rămaşi la „linie“ nu-şi făceau nici curţi, nici grădini.

Subocîrmuirea plăşii Motrului, dosar 108(6399), 1834, f. 30—33. Orig.

323. 1834 aprilie 8. Adresă prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi admonestează pe subocîrmuitorul plăşii Ocolul că nu a luat măsuri pentru a-i împiedica pe clăcaşi să se strămute de pe moşii. Se arată că proprietarii se plînseseră în multe rînduri de fuga de pe moşie a clăcaşilor şi că toată vina o va purta subocîrmuitorul plăşii, dacă aceste plîngeri vor continua.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 331. Concept.

324. 1834 aprilie 8. Jalbă. Radu Predovici, orînduitul moşiei Obîrşia a cluceresei Catinca Gănescu, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că a încercat să spargă conacele de la vii ale clăcaşilor şi să-i mute la „linie“, dar fără rezultat, clăcaşii refuzînd să plece de la conace. Arendaşul cere intervenţia Subocîrmuirii pentru a-i sili să se mute la „linie“ şi a-l scăpa de pagube, în care sens ocîrmuitorul judeţului porunceşte.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 332. Orig.

325. 1834 aprilie 9. Jalbă. Smaranda Sefandache din Cerneţi se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi de pe moşia Mormanu refuză să-i plătească drepturile proprietăţii, fie în bani, fie în natură ori în muncă. Cere Ocîrmuirii să-i oblige ca să-şi achite datoriile pe anul trecut, însă numai în bani pe cele datorate pe anul în curs, 1834.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 333. Orig.

326. 1834 aprilie 9. Jalbă. Logofătul Stan, arendaşul moşiilor Braniştea şi Goanţa, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii clăcaşi refuză să-i plătească drepturile proprietăţii, cum şi alte datorii faţă de el. Cere sprijin administraţiei judeţene.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 334. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

327. 1834 aprilie 10. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plășii Motrului privitoare la țăranii clăcași de pe moșiile mănăstirii Strehaia, care se plînseseră la Vornicia din Lăuntru împotriva egumenului și epistatului mănăstirii că îi năpăstuiește la plata obligațiilor și-i silește „cu casne, bătăi și închisori" să se așeze la „linie", în locurile mocirloase de lîngă mănăstire.

Arătînd că a fost trimis un cinovnic care să cerceteze pricina împreună cu subocîrmuitorul, Ocîrmuirea poruncește să se alcătuiască o catagrafie de toate obligațiile plătite sau prestate de clăcași și să se raporteze despre calitatea locurilor de așezare la „linie".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 31. Concept.

328. 1834 aprilie 27. Raport prin care Subocîrmuirea plășii Blahnița informează Ocîrmuirea județului Mehedinți că proprietarii și arendașii din acea plasă împart pogoanele pentru ierbărit astfel: 2,5 pogoane pentru 2 boi și o vacă, ca și pentru 2 boi, o vacă și 20 de oi ori 3 boi și 20 de oi. Se raportează că locuitorii erau nemulțumiți că nu li se repartizează izlaz pentru vitele mici.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 330. Orig.

329. 1834 mai 2. Jalbă. Locuitorii satului Iablanița se plîng Subocîrmuirii plășii Dumbrava arătînd că au mult de suferit din partea fostului arendaș al moșiei, care le pretinde mai mult decît era legiuit. La jalbele lor, Ocîrmuirea făcuse cercetare, obligîndu-l pe arendaș să le restituie banii, ceea ce acesta executase numai în parte căci, între timp, se schimbase arendașul, ei rămînînd în pagubă și cu locuitorii fugiți din cauza greutăților. Cer ca noul arendaș să-și primească banii și să plece că „nu-l mai puteau suferi".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 413. Orig.

330. 1834 mai 2. Jalbă. Locuitorii clăcași din satul Iablanița se plîng Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva unui anume Dumitru, logofețelul moșiei, care le cere să presteze „boierescul" însă arendașul moșiei nu ia în considerare și ei trebuie să-l plătească. Cer ca logofețelul să fie obligat să-i despăgubească.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 412. Orig.

331. 1834 mai 4. Raport prin care Subocîrmuirea plășii Blahnița comunică Ocîrmuirii județului Mehedinți că, în urma poruncii, a cercetat plîngerea arendașului moșiei Pătulele împotriva clăcașilor fugiți de pe acea moșie la satul Bucura, pe moșia Orevița, și a constatat

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

că acei clăcaşi sînt strămutaţi din vechime, dinainte de catagrafie, pe acea moşie, că numai capitaţia o mai plăteau la satul Pătulele.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 301. Orig.

332. 1834 mai 6. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Cîmpului informează Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi că a luat măsuri pentru aducerea la „urma lor" a clăcaşilor (8 la număr) fugiţi de pe moşia Bucovicioru a polcovnicului Ion Solomon.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 423. Orig.

333. 1834 mai 7. Jalbă. Mihai Furtună, epistatul moşiei Seaca, se plîngea Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi arătînd că locuitorii satului refuză să-i dea „oameni de scuteală", adică cei zece „iobagi" cuveniţi. Cere Ocîrmuirii să-i oblige.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 435. Orig.

334. 1834 mai 8. Jalbă. Barbu Ionescu, arendaşul moşiei Calafat, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi arătînd că unii dintre clăcaşii tineri, însuraţi de cîte 3—4 ani, trăiesc în continuare împreună cu părinţii şi refuză să primească pămînt pentru muncă şi izlaz. În schimb, aceştia ară şi seamănă în moşia alăturată, Ciuperceni, din care cauză el este păgubit şi de dijmă şi de clăci.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 443. Orig.

335. ⟨1834 mai 8⟩. Jalbă. Locuitorii din satul Gîrla Mare se plîng Ocîrmuirii judeţului arătînd că proprietarul moşiei, Fotache Păianu, nu le mai permite să lucreze viile sădite pe moşia sa în urmă cu 14—15 ani, precum şi pe cele cumpărate de 3 pînă la 8 ani.

Cer Ocîrmuirii să intervină pentru ca Fotache Păianu să respecte dreptul ce li se cuvine lor asupra acestor vii.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 25(6304)/1834, f. 50. Orig.

336. 1834 mai 9. Jalbă. Ioniţă Opran din Cerneţi reclamă Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că locuitorii aflaţi pe moşia Salcia a Catincăi Stănoi nu au pe acea moşie decît casele, iar pămînturile pentru muncă şi izlaz le au pe moşia învecinată, arendată de el. Reclamînd neplata de către clăcaşi a îndatoririlor stabilite, arendaşul menţionează că, în cazul în care clăcaşii vor continua să nu plătească, el este decis să le închidă calea spre sursele de apă şi, în general, să-i oprească de a mai intra pe moşia arendată de el.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 54. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

337. 1834 mai 9. Jalbă. Moşnenii aşezaţi în hotarul Păuni (26 familii) se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi arătînd că din moş-strămoşi se ştiu pe acea moşie, unde şi-au făcut şi „linia", şi că numai birul îl plătesc la satul Mănăstirea (Poiana Mănăstirii). Ei reclamă că vistierul Dumitrache Pleniceanu, arendaşul moşiei mănăstireşti din hotarul Mănăstirea, pretinde că sînt clăcaşii lui şi, în acord cu subocîrmuitorul plăşii, le cere să se mute pe acea moşie. Împreună cu cei cîţiva clăcaşi aşezaţi de cîţiva ani, pe moşia lor, moşnenii cer să fie lăsaţi în continuare în acel hotar.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 447. Orig.

338. 1834 mai 10. Jalbă. Dimitrie Vărbiceanu, arendaşul moşiilor Bistriţa şi Bresniţa, proprietăţile mănăstirii Tismana, se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că, în lipsa sa, locuitorii din Bistriţa îşi aşezaseră linia satului în mijlocul moşiei, „...orbind moşia..." şi producîndu-i pagube ; că deşi insistase ca aceştia să se mute, nu obţinuse nici un rezultat.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 455. Orig.

339. 1834 mai 12. Poruncă în urma fugii peste Dunăre a întregului sat Ostrovu Mare, în frunte cu pîrcălabul, aleşii şi preotul satului (martie 1834). Ocîrmuirea judeţului porunceşte subocîrmuitorului plăşii Blahniţa „ca să străjnicească pă acele sate ce sînt însărcinate cu paza picheturilor, arătîndu-le că vor fi osîndiţi pentru acest fel de abatere din datoriile lor".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 34(6314)/1834, f. 39. Concept.

340. 1834 mai 12. Jalbă. Clăcaşii din satul Rocşoreni se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că Dincă Stolojanu, epistatul moşiei Rocşoreni aparţinînd mănăstirii Strehaia, îi „năpăstuieşte" la toate obligaţiile ce le au, din care cauză ei se plînseseră adesea autorităţilor, dar fără rezultat. Mai mult, acesta le măsurase izlazul, care în trecut avea 90 pogoane pentru cele 45 familii, lăsîndu-le o suprafaţă mai mică pentru vite (incluzîndu-se în suprafaţa stabilită terenul pentru linia satului, viile, prunii etc.), iar restul şi l-a oprit pentru el. Ei cer ca suprafaţa vetrei de sat (a liniei), ogrăzile cu viile, livezile, prunii etc. să nu fie incluse în acea măsurătoare. De asemenea arată că din cauza izlazului prea mic, trebuie să se învoiască pentru ierbăritul prisosului de vite.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 36. Orig.

341. 1834 mai 15. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din Tîmna se plîng Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva lui Ghiţă Clădici, arendaşul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

moşiei, arătînd că acesta le pretinde mai mult decît prevede Regulamentul (îndoit şi chiar întreit), din care cauză unii clăcaşi fug pe alte moşii. Clăcaşii cer să li se facă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 481. Orig.

342. 1834 mai 16. „Arătare" prin care proprietarul moşiei Cătunu reclamă Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că, în urma unei jalbe a locuitorilor din Stroeşti, Subocîrmuirea făcuse cercetare şi constatase că aceştia produseseră, cu vitele lor, stricăciuni moşiei Cătunu, fiind „nesupuşi" la plata drepturilor proprietăţii ; că deşi Ocîrmuirea le poruncise să plătească şi să nu mai producă stricăciuni, ei nu se conformează şi continuă să-şi păşuneze vitele pe moşia sa, stricîndu-i semănăturile. Cere ca locuitorii să fie obligaţi să plătească păşunatul, stricăciunile provocate recoltelor şi să li se interzică să mai intre cu vitele pe moşia sa.

Ocîrmuirea porunceşte Subocîrmuirii plăşii Baia ca să ia măsuri prin care să-i oblige pe locuitori să plătească pagubele şi să-i „străşnicească" ca să nu mai îndrăsnească să intre pe moşie, dacă nu au învoire cu proprietarul.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 58—59. Orig.

343. 1834 mai 16. Jalbă. Proprietarul moşiei Cătunul se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii satului Stroieşti, în pofida cercetării şi a poruncii subocîrmuitorului plăşii Baia de Aramă din octombrie 1833 şi apoi a Ocîrmuirii judeţului către acesta, „ca negreşit să supuie pă acei împotrivitori a-şi răspunde dreapta lor datorie", continuă să-i păşuneze, cu vitele moşia şi semănăturile.

Proprietarul cere Ocîrmuirii să oblige pe locuitori să-i plătească păşunarea ierbii, pagubele provocate la semănături şi să-i „poprească cu toate de a să mai atinge dă această moşie".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 58. Orig.

344. 1834 mai 21. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către subocîrmuitorii de plăşi ca să ia, personal, măsuri pentru rezolvarea numeroaselor conflicte dintre clăcaşi şi arendaşi. Se arată că numeroase plîngeri, avînd ca obiect relaţiile de proprietate, sînt adresate Ocîrmuirii sau subocîrmuitorilor, însă răspunsul îl dădeau pomoşnicii, subocîrmuitorul nerezolvînd corespunzător aceste conflicte. Ocîrmuirea porunceşte ca, pe viitor, subocîrmuitorul să se ocupe personal de această problemă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 511. Orig.

345. 1834 mai 22. Jalbă. Arendaşul moşiei Şişeşti se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva clăcaşilor care refuză să se

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

învoiască cu el pentru ierbărit. Acesta arăta că. la porunca sa de a scoate vitele de pe moşie, clăcaşii i-au bătut slugile şi refuză să se învoiască pentru păşunatul vitelor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 513. Orig.

346. 1834 m a i 22. Jalbă. Epistatul moşiei Răchita a mănăstirii Jitianu reclamă Ocîrmuirii judeţului că, deşi clăcaşii au destul pămînt pentru muncă şi izlaz, refuză să-şi achite obligaţiile către proprietate şi mai cu seamă să dea „iobagii" stabiliţi. Epistatul arată că are nevoie de „iobagi" pentru a-i folosi ca ispravnici sau la diferite munci, însă sătenii îi trimit oameni „nevrednici" pentru asemenea ocupaţii. Ocîrmuirea este rugată să intervină pentru a-i obliga pe clăcaşi să respecte datoriile faţă de proprietar.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 60. Orig.

347. 1834 m a i 22. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Bălţaţii de Sus se plîng Ocîrmuirii judeţului că un grup de moşneni din acel sat le-a interzis accesul la fîntîni şi la izlazul de lîngă acestea, închizîndu-le drumurile spre casele lor aflate în „linie", din care cauză părăsesc „linia", mutînduşi casele pe un teren „de opritură". Menţionează că mutarea la „linie" s-a făcut cu încuviinţarea majorităţii moşnenilor şi a subocîrmuitorului de plasă şi cer poruncă pentru a se face constatarea pagubelor pricinuite.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 512. Orig.

348. 1834 m a i 30. Jalbă. Moşnenii din satul Roşiuţa se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva moşnenilor din satul Runcurelul (moşiile acestora erau vecine), pentru că aceştia le închid vitele ce păşunează în pădurea aflată la hotarul dintre cele două moşii, cerîndu-le să plătească ierbăritul. Cer Ocîrmuirii să ia măsuri pentru a-i împiedeca pe cei din Runcurelul să mai pretindă nejustificat dări, iar vitele să pască împreună, în pădure, ca şi înainte.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 565. Orig.

349. 1834 m a i 31. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Motrului arată Ocîrmuirii judeţului că unii proprietari şi arendaşi din acea plasă cer de la clăcaşi, drept plată a zilelor de clacă, a carului de lemne etc. cîte 36 de zile de la cei ce au 4 boi (60 parale ziua) şi 27 zile pentru cei cu 2 boi. Cere să i se confirme dacă este sau nu drept să le ceară atîta.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 574. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

350. 1834 mai. Jalbă. Nicolae Bălteanu, arendaşul moşiei Ostrovul Mare, se plînge Marii Dvornicii din Lăuntru că locuitorii celor 62 de case din Ostrov fugind, la 19 martie 1834, în Serbia cu ajutorul sîrbilor, el este păgubit la veniturile moşiei, care numai pentru anul 1834 se ridică la 8365 de lei. Arată că, în urma celor plecaţi, au rămas vite şi alte bunuri, că el ceruse Ocîrmuirii judeţului să indice prin ce mijloc să se despăgubească de pierderi, însă nu a primit răspuns.

Cere să i se dea deslegare să se despăgubească pentru 204 taleri — clacă, obiceiul şi ierbăritul la 56 case ; 218 taleri — peştele ; 217 taleri — vinul şi rachiul ; 1100 taleri — 377 de ocale de peşte morun sărat ce l-a avut la conace ; 1215 taleri — pentru cele 27 de perechi de bivoli ; 1690 taleri pentru 11.368 de ocale de porumb ; 960 taleri pentru 3696 de ocale de grîu ; alţi 2761 taleri. Total 8365 de lei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 34(6314)/1834, f. 55—56. Cop.

351. 1834 iunie 1. Jalbă. Arendaşul moşiei Iablaniţa se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva clăcaşilor de pe moşia vecină, Pădina Bătrînă, care îl împiedeca să-şi încaseze veniturile cuvenite, lăsînd vitele pe moşie, stricîndu-i semănăturile şi fineţele (cînd încearcă să le închidă în obor, aceştia intervin „cu zurbă") şi îl ameninţă tot timpul cu moartea. Cere Ocîrmuirii să ia măsuri pentru a fi lăsat să-şi exploateze moşia şi să i se plătească despăgubiri pentru pagubele suferite.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 576. Orig.

352. 1834 iunie 1. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Cîmpul informează Ocîrmuirea judeţului că locuitorii clăcaşi din satul Salcia se plîng că, neavînd pămînt îndestul pe moşie, sînt nevoiţi să plece, ca şi în anii trecuţi, pe alte moşii. Situaţia lor se agravase şi mai mult în urma arendării părţii de moşie a Catincăi Haralambie, de către postelnicul Ioniţă Opran care le-a interzis păşunatul vitelor fără învoire, globindu-i şi închizîndu-le vitele. Pretinzîndu-le să se învoiască cu el, locuitorii refuzau. (Puţini se învoiseră, plătind un sfanţ de vită mare şi 8 parale de oaie). Deşi arendaşul moşiei Salcia încearcă să le dea izlaz nişte grinduri de la Obîrşia, acestea sînt insuficiente, iarba s-a terminat şi locuitorii se agită. Ca să scape, arendaşul a plecat la Craiova tocmai în perioada dijmuirii recoltei, după ce reuşise să-i înşele pe juraţi şi pe preotul satului să dea înscris că au pămînt suficient pe moşia arendată de el, înscris pe care aceştia îl contestă, fiind obţinut prin înşelarea, cu promisiunea că le va da, pentru muncă, şi moşia Săulescu. Subocîrmuirea arată că cei ce aveau loturi de muncă pe moşia arendată de Ioniţă Opran trebuie să dea clacă legiuită.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 67. Orig.

353. 1834 iuniie 5. Jalbă. Ion şi Dincă Săvoiu, Dumitru Mijarca şi Ion Pătruţoiu, toţi proprietari din Lupşa, se plîng Ocîrmuirii

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

județului împotriva a 27 de locuitori „bejenari" aflați pe moșiile lor, că refuză să se învoiască pentru clăci, ierbărit și pădure. Cer sprijin Ocîrmuirii ca să-i poată aduce la ascultare.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 587. Orig.

354. 1834 iunie 7. Jalbă. Dimitrie Vîrbiceanu, arendașul moșiei Bahna, se plînge Ocîrmuirii județului că unii clăcași, ca să scape de clacă, se mutaseră pe moșiile moșnenești aflate peste rîul Bahna. Arendașul cere Ocîrmuirii să ia măsuri pentru readucerea clăcașilor „la urma lor", iar pe moșneni să-i aresteze ca să nu mai primească pe fugari.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 597. Orig.

355. 1834 iunie 11. Poruncă. Judecătoria județului Mehedinți orînduiește pe Drăghiceanu Hîrgot, polcovnicul Andrei Pădeșanu și pe popa Constandin Bălteanu să cerceteze la fața locului și să aleagă hotarul în litigiu dintre moșnenii din Cerna Vîrf și cei din Buseşti. Părțile se acuzau reciproc de încălcare de hotar, arătînd că zapisul din anul 1819 al hotarului Dălanțu este neclar și interpretat diferit.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 393/1872, f. 26—27. Orig.

356. 1834 iunie 25. Raport prin care Subocîrmuirea plășii Cîmpului arată Ocîrmuirii județului că logofătul Petrache Botoșanu, arendașul unei părți a moșiei Gîrla Mare (cea a răposatului Fotache Păianu), silește 24 de familii de clăcași să se mute de pe moșia vecină a serdarului Otetelișanu, pe moșia arendată de el. Arendașul bătea pe clăcași, le închidea vitele, cînd scăpau pe moșia sa, îi oprea să-și lucreze viile. Împreună cu oamenii săi purtau arme și nu se supuneu administrației. De frică, țăranii vroiau să fugă pe alte moșii. Cere dorobanți pentru ridicarea arendașului și pedepsirea lui.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 94. Orig.

357. ⟨1834 iunie⟩. Jalbă. Alexandru Petrescu, arendașul moșiei Degerați, se plînge Ocîrmuirii județului că nu toate familiile din satul Degerați, mutate pe moșiile vecine cu povața stăpînilor acelor moșii s-au reîntors, ca urmare a sprijinului acordat.

Cere o nouă poruncă către subocîrmuitorul plășii pentru ridicarea și aducerea lor la satul Degerați, precum și despăgubirea sa de către proprietari.

Jalba este trimisă, cu poruncă, subocîrmuitorului.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 66. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

358. 1834 iulie 1. Raport prin care subocîrmuitorul plășii Cîmpului prezintă Ocîrmuirii județului activitatea pe care o desfășoară pentru readucerea, în plasă la satele lor, a locuitorilor fugiți peste Dunăre. În raport se arată că a obligat satele însărcinate cu paza pichetelor la Dunăre" ca să strige la satele din Turchia, unde se află șezători, ca să treacă dincoace iarăși la locul lor", cu promisiunea amăgitoare că vor „răspunde" capitația numai din ziua revenirii lor. Urmare la această măsură luată, arată că birnicii fugiți din satul Gîrla Mare continuau să se reîntoarcă prin carantina Izvoarele.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 36(2035)/1831, f. 441. Orig.

359. 1834 iulie 4. Jalbă. Stolnicul Barbu Viișoreanu se plînge Judecătoriei județului că, înafară de despăgubirile bănești pe care moșnenii din Cloșani sînt obligați să i le achite conform anaforalei Înaltului Divan, este necesar să-i plătească și „rămășițurile" pe anii 1832 și 1833 neachitate la timp. Cere evaluarea în bani a „rămășițelor". Astfel, pentru anul 1832 cere 17 vedre de rachiu, 41 de ferdele de porumb și 15 ocale de grîu, 6 căprioare, 2 capre negre, 7 ocale de păstrăvi, 7 și 8 lei despăgubiri pentru cei ce au „dărîmat pădurea" pentru frunză la capre („săcuritul") și 200 de lei „havaietul sării", după zapisul moșnenilor (pentru cei „ce o trec și o vînd pă moșia în Cerna la cei din Țara Nemțească"). Pentru anul 1833 cere 10 vedre de rachiu, 37 de ferdele de porumb, 37 de ocale grîu, 5 căprioare, 2 capre negre, 30 de ocale de păstrăvi, 12 ocale de lînă, 6000 de șindrile de brad, 77 de lei pentru „dărîmatul pădurii" la capre, 200 de lei „havaietul sării" și altele.

Se dispune citarea părților în proces.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 135(4845)/1834, f. 1. Orig.

360. 1834 iulie 5. Jalbă. Ibencea Craioveanu, arendașul moșiei Gîrla, se plînge Ocîrmuirii județului arătînd că luase, de curînd, în arendă moșia și împărțise pămînt suficient clăcașilor, totuși aceștia au fugit (40—50 de familii) pe alte moșii. Cere sprijinul Ocîrmuirii pentru readucerea lor pe moșia Gîrla.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 708. Orig.

361. 1834 iulie 6. Jalbă. Stolnicul Barbu Otetelișanu se plînge Ocîrmuirii județului arătînd că un număr de 12 familii de clăcași din Colibași refuză să presteze zilele de clacă (34 în total), cerînd sprijinul și porunca Ocîrmuirii pentru a-i putea obliga la achitarea acestei dări.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 713. Orig.

362. 1834 iulie 7. Raport prin care subocîrmuitorul plășii Cîmpul comunică Ocîrmuirii județului Mehedinți că arendașii și proprietarii

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

din acea plasă refuză să dea hrană oamenilor de slujbă, din care cauză locuitorii satelor trebuie să asigure acestora cîte 10 ocale de porumb de familie. Cere indicații de urmat.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(2202)/1834, f. 730. Orig.

363. 1834 iulie 8. Raport prin care subocîrmuitorul plășii Cîmpul înștiințează Ocîrmuirea județului despre strămutările la care sînt supuși locuitorii de pe moșia Salcia de către cei doi proprietari, sărdăreasa Catinca Stănoiu și căpităneasa Catinca Taliovici, împreună cu arendașul lor. Arată că oamenii lucrează și umblă cu vitele pe amîndouă părțile de moșie și doresc ca satul să rămînă neîmpărțit, dar Catinca Stănoiu nu voiește și cere ca oamenii care se mută pe cealaltă parte de moșie să nu aibă nici un amestec pe partea sa de moșie. Din cauza acestui conflict boieresc, locuitorii, văzînd că nu au pămînt cu îndestulare pentru semănături și vite pe moșia Catincăi Stănoiu, s-au mutat la Vîrtop. De asemenea, subocîrmuitorul arată că, făcînd catagrafia locuitorilor, a constatat că pe partea de moșie a căpitănesei Catinca nu sînt „locuri cu îndestulare" decît pentru 150 de case și că toți ceilalți locuitori au fugit pe moșia Ascunsa (Pe partea de moșie a sărdăresei Stănoiu nu mai erau decît 120 case).

Subocîrmuirea plășii Cîmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 99. Orig.

364. 1834 iulie 9. Otnoșenie prin care Ocîrmuirea județului Mehedinți comunică subocîrmuitorului plășii Cîmpul că proprietarii de moșii care au „iobagii" înființați în slujbă, sînt obligați să le dea de mîncare. Altfel vor avea de pierdut.

Subocîrmuirea plășii Cîmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 112. Orig.

365. 1834 iulie 16. Jalbă. Clăcașii din satul Ploștina se plîng Ocîrmuirii județului că Marinache Schînteescu, arendașul moșiei, îi năpăstuiește pretinzîndu-le zeciuială dublă din porumb, grîu și rachiu, ceea ce arendașii de mai înainte nu le cerusră. Arătînd că s-au mai plîns atît Ocîrmuirii județului cît și Marii Logofeții a Dreptății, cer să li se facă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 26(6306)/1834, f. 128. Orig.

366. 1834 iulie 16. Poruncă. Urmare la raportul Ocîrmuirii județului pentru fugarii din Gîrla Mare și alte sate de margine din județ, care începuse să se reîntoarcă de peste Dunăre, Vistieria Țării Românești poruncește că aceștia trebuie să plătească rămășița lor, de cînd au lipsit și pînă la zi, observînd că : „și mai vîrtos de a nu face un obicei cu această, dacă ei vor rămîne apărați".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 36(2035)/1834, f. 447. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

367. 1834 iulie 17. Jalbă. Răducan Izvoranu, proprietarul moşiei Tîmna, se plînge Ocîrmuirii judeţului că polcovnicul Ghiţă Burileanu, arendaşul altei moşii în hotarul Tîmna, îi atrăsese, pe acea moşie, pe unii dintre clăcaşii săi. Cere Ocîrmuirii, pentru a treia oară, să intervină ca Ghiţă Burileanu să-i restituie clăcaşii.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 784. Orig.

368. 1834 iulie 19. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din Fărcăşeşti se plîng Judecătoriei judeţului Mehedinţi arătînd că proprietarul moşiei le pretinde dijma fînului din cinci părţi una.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 9. Orig.

369. 1834 iulie 19. Jalbă. Vistiereasa Anica Burileanca se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva moşnenilor devălmaşi din hotarul moşiei Bobaiţa, proprietatea sa, care „umblă" să atragă pe partea lor de moşie pe cei 20 de clăcaşi aflaţi în linia Bobaiţa. Cere să se dea o poruncă care să nu permită moşnenilor o astfel de faptă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2202)/1834, f. 18. Orig.

370. 1834 iulie 23. „Otnoşenie" prin care şeful Departamentului din Lăuntru atrage atenţia cîrmuitorului judeţului Mehedinţi că, deşi au fost date multe porunci ca locuitorii satelor să nu fie „strîmtoraţi sau năpăstuiţi" împotriva celor legiuite şi s-a indicat şi modul cum să fie „dezrădăcinate nesăţioasele răpiri ale slujbaşilor şi arendaşilor", se constată că abuzurile împotriva locuitorilor şi „luărilor în silnicie şi nedrepte cresc mai cu seamă din partea arendaşilor cu privire la pricinile proprietăriceşti".

Cîrmuitorului judeţului i se porunceşte să ia măsuri ca nici un locuitor „să nu cerce vreo strîmtorare", avertizîndu-l că dacă la Departament se vor mai primi astfel de jalbe, el însuşi va fi răspunzător.

Subocîrmuirea plăşii Cîmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 125. Cop.

371. 1834 iulie 28. Raport prin care subocîrmuitorul plăşii Cîmpul arată ocîrmuitorului judeţului că la Gîrla Mare locuitorii de pe partea de moşie a serdarului C. Otetelişanu se mută pe partea lui Fotache Păianu, siliţi de arendaşii acestuia, logofătul Petrache Batoţeanu şi postelnicul Nicolae Scafeş.

Menţionează că pînă la acea dată s-au mutat 24 de case, iar plăcintarul Neagoie a fost bătut de logofătul Batoţeanu încît n-a mai putut să fie transportat decît cu carul. Ocîrmuitorul porunceşte subocîrmuitorului „să lase în pace" locuitorii mutaţi pe partea medelnicerului F. Păianu, socrul stolnicului Iancu Otetelişanu. Asemenea şi pe cei ce

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

se vor întoarce de peste Dunăre, însă alte mutări de pe moşia lui Costache Otetelişanu să nu mai îngăduie.

Subocîrmuirea plăşii Cîmpul, dosar 95(6469)1834, f. 119, 170. Orig.

372. 1834 iulie. Jalbă. Locuitorii oraşului Cerneţi se plîng Marii Dvornicii din Lăuntru arătînd că majoritatea aveau, din vechime, vii, pruni şi livezi pe moşiile învecinate ale mănăstirilor Govora şi Bistriţa, pentru care plătiseră zeciuială. Acum, arendaşul le pretinde să se învoiască pentru fînul cosit de pe locurile dintre vii sau de sub pomi, pentru păşunatul vitelor pe sub pomi etc., lăsîndu-i cu vitele muritoare de foame.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(2202)/1834, f. 760. Orig.

373. 1834 august 7. Raport prin care Subocîrmuirea plăşii Cloşani informează Ocîrmuirea judeţului că, pentru rezolvarea pricinii dintre locuitorii satului Cloşani şi stolnicul Barbu Viişoreanu, au fost trimişi dorobanţi în 3—4 rînduri dar, locuitorii nu s-au supus, ci s-au dedat la ameninţări împotriva celor trimişi, ceea ce l-a determinat pe subocîrmuitorul plăşii să organizeze poteră împotriva lor şi să prindă şi aresteze pe 15 dintre ei, spre a fi duşi la judecătorie.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 21(3335)/1833, f. 993. Orig.

374. 1834 august 8. Jalbă. Moşnenii Cloşani se plîng Judecătoriei judeţului Mehedinţi că boierul Barbu Viişoreanu cu slugile sale şi cu ajutorul unei căprării de dorobanţi caută să obţină de la unii din ei înscris de supunere.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 125(4834)/1834, f. 11. Orig.

375. 1834 august 8. „Otnoşenie" prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi comunică judecătoriei judeţului că îi trimite 15 moşneni din Cloşani, abia prinşi de subocîrmuitorul plaiului cu ajutorul unei căprării de dorobanţi, pentru a semna, la Judecătorie, înscrisul de supunere faţă de boierul Barbu Viişoreanu şi slugile sale, act refuzat pînă atunci. Ocîrmuirea cere judecătoriei ca, după semnarea înscrisului, să-i reîntoarcă pe moşneni la Ocîrmuire pentru „a li se face cuvincioasa dojană".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 125(4834)/1834, f. 11. Orig.

376. 1834 august 10. Jalbă. Clăcaşii din satul Gîrla de Sus se plîng Ocîrmuirii judeţului că, în urma despărţirii moşiei sărdarului Costache Otetelişanu de cea a medelnicerului Fotache Păianu, în anul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1827, ei au rămas numai cu casele pe moşia sărdarului, locurile de muncă şi izlaz, viile şi alte sădiri avîndu-le pe cealaltă parte de moşie. Iniţial ei se mutaseră pe acea moşie, dar sărdarul profitînd că fratele său era ispravnic, a venit în ziua de sfîntul Gheorghe cu dorobanţi, a dat foc la bordee şi, cu forţa, i-a dus pe moşia sa. De atunci ei făceau clacă pe două moşii, plătind dublu obligaţile moşiei. („De atunci şi pînă acum, care au mai rămas au tras în jug de fier, făcînd clacă în două părţi"). Din această cauză, precum şi din pricina bătăilor şi asupririlor, mulţi clăcaşi au fugit peste Dunăre. În anul 1833, cei rămaşi reveniseră pe moşia unde îşi aveau locurile de hrană, dar sărdarul Otetelişanu a venit din nou cu slujitorii şi un arnăut spre a-i muta iarăşi pe moşia sa. Arată că fugiseră „care încotro", dar că cer Ocîrmuirii sprijin să rămînă pe moşia pe care o munciseră moşii şi strămoşii lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 151. Orig.

377. 1834 august 10. Jalbă. Clăcaşii de pe moşia Ploştina se plîng Ocîrmuirii judeţului că logofătul Marin Chintescu, arendaşul moşiei, îi „năpăstuieşte şi păgubeşte de multe bunuri". Ei araseră de timpuriu şi semănaseră pămînturile ce le aveau în folosinţă, dar arendaşul le arase din nou, semănînd alte plante ; „îi oprise din meşteşugul olăriei cu care îşi puteau întîmpina însărcinările puse asupră-le şi le luase 3800 ocale de ceară matcă", rămasă din anii trecuţi. Clăcaşii cer să ia măsuri pentru a fi despăgubiţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 196. Orig.

378. 1834 augustt 16. Jalbă. Locuitorii din Ostrovul Corbului se plîng Ocîrmuirii judeţului arătînd că Nicolae Bălteanu, arendaşul moşiei lor şi a Ostrovului Mare, le pretinde dijmă din fîn, din şase una sau în taleri, precum şi alte cereri mai mari decît erau legiuite. Ei arată că, dacă nu li se face dreptate, vor pleca de pe acea moşie.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 67. Orig.

379. 1834 august 17. Jalbă. Iovan Gîrboviceanu din Cerneţi se plînge Ocîrmuirii judeţului arătînd că Gheorghe Boboiceanu, arendaşul moşiei Prejneni, a interzis oamenilor săi să-şi vîndă peştele la adunarea care a avut loc pe moşie, pe motivul că el, arendaşul, avea întîietate. Cere să-i fie plătite sau restituite cele 50 ocale de peşte confiscate de arendaş.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 79. Orig.

380. 1834 august 23. Jalbă. Locuitorii satului Miluta, al mănăstirii Tismana, se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

moşiei, Marin Chintescu, că lua dijmă din fîn, 2 plaste din 10, pentru anul 1831 clăcile cu încărcare la bani, în anul 1833 şi din nou 1834. Locuitorii cer să aibă sprijinul subocîrmuitorului plăşii Motru pentru a li se restitui fînul cîte o plastă din 10 şi taxa ierbăritului s-o ia „după dreptate", altfel ei vor pleca la Bucureşti, să-şi caute dreptate.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 93. Orig.

381. 1834 august 27. Jalbă. Arendaşul moşiei Sopotu, a logofătului Barbu Ştirbei, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii clăcaşi refuză să-şi achite îndatoririle, să se învoiască pentru izlaz, pentru pogoanele de prisos şi pentru oamenii de slujbă. Care să fie obligaţi cu forţa.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 93. Orig.

382. 1834 august 29. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satul Corcova se plîng Ocîrmuirii judeţului că logofătul Dumitrache, arendaşul moşiei pe care ei îşi aveau vii, le pretinde mai mult decît se cuvine şi ei nu avuseseră obicei. Neprimind să facă clacă după obicei şi nici să plătească cîte 15 lei de vie ca pînă atunci, arendaşul îi opreşte de la culesul viilor. Cer să aibă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 95. Orig.

383. ⟨1834 august 31⟩. Jalbă. Constantin Dima Popovici arendaş al moşiei Ploştina, împreună cu Marin Chintescu, arată Ocîrmuirii judeţului că plîngerile locuitorilor de pe acea moşie împotriva lui M. Chintescu sînt nedrepte, făcute după un an de la „răfuirea" dărilor şi pornite din instigarea altor arendaşi.

Fiind vremea strîngerii recoltelor, arendaşul solicită amînarea înfăţişării sale la Ocîrmuire cu locuitorii, pînă la 20 septembrie 1834. Ocîrmuitorul trimite jalba la plasa Motru, pentru cercetare şi rezolvare.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 98. Orig.

384. 1834 august. Jalbă. Locuitorii satului Cornu, clăcaşi pe moşia moşnenilor din acel sat, se plîng subocîrmuitorului plăşii Cîmpul că, din anul 1833, ca urmare a „noilor împărţeli şi curăţături orînduite", moşnenii le-au arendat pămîntul lor la oameni străini şi i-a lăsat fără fîneţe pentru vite, nesocotind vechile zapise ce „aveau unii cu alţii şi cu care stăpîniseră în devălmăşie, de cînd se ştiau".

Subocîrmuirea plăşii Cmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 162. Orig.

385 1834 august. Jalbă. Sărdarul Costache Otetelişanu se plînge Dvornicii din Lăuntru că un număr de 30 de familii fugiseră

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de pe moşia sa Gîrla, deşi le împărţise pămîntul, pe moşia vecină a lui Dincă Izvoranu. Cere să se poruncească Ocîrmuirii ca să ia măsuri pentru a-i readuce pe fugari pe moşia sa.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 180. Cop.

386. 1834 septembrie 3. Raportul economului mănăstirii Gura Motrului către Ocîrmuirea judeţului pentru ghinda şi jirul din pădurea mănăstirii. Se arată că locuitorii satului Gura Motrului, în întrecere cu cei din satul Ţînţaru, au dat un înscris pentru ghinda şi jirul din „dosul" Motrului, că vor da 450 lei. După cîteva zile, cei din satul Ţînţaru au dat un înscris pentru ghinda şi jirul aflat din apa Motrului şi pînă în hotarul Piriei, oferind 1500 lei.

Deşi înscrisele respective nu au fost confirmate de egumenul mănăstirii, acesta fiind plecat, totuşi locuitorii din Gura Motrului au intrat cu vitele în acea pădure.

Se cerea oprirea acestei fapte, pînă ce va sosi răspunsul din partea egumenului mănăstirii.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 100. Orig.

387. 1834 septembrie 23. Jalbă. Mihalache Ion se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva locuitorilor clăcaşi din satul Pristol care, sub diferite pretexte nu-şi plătiseră de trei ani dijma porumbului. Menţionează că el fusese arendaşul moşiei mănăstirii Cozia din zona Cujmirului şi-i păsuise pe ţărani, cînd nu avuseseră hrana sau cînd fusese secetă, dar cere să fie obligaţi la plata dijmei porumbului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 113. Orig.

388. 1834 septembrie 26. „Otnoşenie" a ocîrmuitorului judeţului către comandantul Roţii 6, parucicul Păianu, prin care îl invită „a sprăvnici pă numiţii soldaţi (...) a nu zătigni pă săteni" şi să nu se mai împotrivească la executarea ordinelor subocîrmuitorului în privinţa prinderii fugarilor peste Dunăre. Menţionează că din raportul subocîrmuitorului rezultă că soldaţii, eliberînd 3 femei care trecuseră „în taină" Dunărea la malul românesc, i-au raportat că ei primesc ordin numai de la ofiţerii lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 36(2035)/1831, f. 530—531. Concept.

389. 1834 septembrie 26. Adresă prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi comunică subocîrmuitorului plăşii Blahniţa că a poruncit comandantului de Roată să pedepsească, în faţa locuitorilor, pe acei soldaţi care s-au împotrivit la executarea ordinului de a prinde şi reţine pe locuitorii satelor fugiţi peste Dunăre. Îl invită să se în-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

grijească ca această poruncă să fie executată şi, în caz de neexecutare, să raporteze spre a lua alte măsuri.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 36(2035)/1831, f. 532. Concept.

390. 1834 septembrie 29. Raport al subocîrmuitorului plăşii Cîmpul către ocîrmuitorul judeţului Mehedinţi privitor la 6 familii fugite de pe moşia Obîrşia a Catincăi Păianu pe moşia Ascunsa. Se arată că aceste familii au venit la Obîrşia ca oameni străini, s-au aşezat în nişte conace şi s-au învoit pentru puţin pămînt de arătură. După ce au fost catagrafiaţi la Obîrşia, au fugit la Ascunsa, unde au pămînt arător, livezi şi vii „cu îndestulare" şi unde şi-au făcut bordee şi coşeri. Totuşi, venind proprietăreasa Păianu la Obîrşia, a trimis arendaşul cu oamenii ei la Anscunsa după fugari. Aceştia le-au „spart" bordeele şi coşeriile şi le au adus la Obîrşia. Oamenii însă au fugit şi „nu se ştie unde".

Subocîrmuirea plăşii Cîmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 167. Orig.

391. 1834 septembrie. Jalbă. Epistatul moşiei Oprişor se plînge subocîrmuitorului plăşii Cîmpul că oamenii săi sînt bătuţi de locuitorii satului, cînd se duc să-i scoată la clacă. Cere pedepsirea lor pentru a nu fi urmaţi, în nesupunere, şi de alţi locuitori.

Subocîrmuirea plăşii Cîmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 153. Orig.

392. 1834 octombrie 5. Jalbă. Toţi locuitorii aşezaţi pe moşia Punghina a bisericii „Sf. Dimitrie" din Craiova se plîng episcopului Rîmnicului şi Noului Severin contra îngrijitorului moşiei, Iliuţă Cojocarul, şi a purtării sale abuzive. Locuitorii arată că s-au „ales" cîţiva locuitori străini de la satul Drincea, s-au înţeles cu epistatul Iliuţă să se aşeze pe moşia de care acesta răspundea ca să adune şi alţi „locuitori străini" şi să înfiinţeze o sălişte pe acea moşie, timp de 3 ani urmînd să fie scutiţi de clăci ; ceea ce Episcopia a aprobat. Apoi epistatul şi arendaşul moşiei Drincea s-au unit. Epistatul i-a apucat de clacă pe cei trei ani, de au plătit 710 lei zeciuielile şi suma a ascuns-o pentru el. Arendaşul le-a luat dijmele o dată în bucate şi după aceea şi în bani. În anul 1832 i-a „apucat" arendaşul să plătească 1000 de taleri pentru darea oamenilor „iobagi" din care cauză şi a cesnelor la care i-a supus, 32 de case au fugit iar „ceilalţi stau gata şi ei să fugă". Ei au strîns un sat, au făcut fîntîni, biserică, curtea moşiei fără nici un sprijin şi cer să li se aprobe să „răspundă" ei banii arenzii, direct, iar Iliuţă să nu mai fie epistat, gîndul acestuia nefiind la întemeierea satului şi a moşiei, ci la înavuţire.

Subocîrmuirea plăşii Cîmpul, dosar 95(6469)/1834, f. 191—192. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

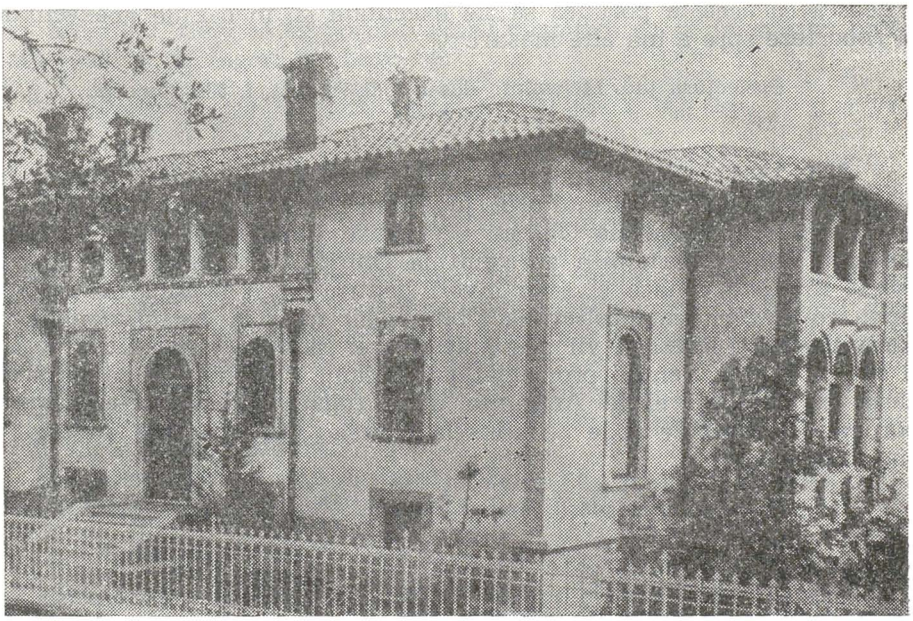

Fig. 13. — Casa lui Grigore Miculescu din Turnu Severin (azi str. Smîrdan, nr. 3).

393. 1834 octombrie 15. Jalbă. Nicola Cristonoşar, proprietarul moşiei Dălanţu, se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva clăcaşilor care părăseau moşia, fără învoire, păgubindu-l. Cere luarea de măsuri împotriva lor.

394. 1834 octombrie 17. Jalbă. Sărdăreasa Smaranda Miculescu, proprietarul moşiei Miculeşti, se plînge Ocîrmuirii judeţului şi cere să fie despăgubită, pentru că locuitorii vecini îşi pasc vitele pe moşia sa, fără învoire. Menţionează că, luînd măsura închiderii vitelor la obor, locuitorii le-au eliberat cu forţa, bătîndu-l de moarte pe îngrijitorul moşiei şi „împrăştiindu-i" turma sa de boi, i-au făcut pagube.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 205. Cop.

395. 1834 octombrie 17. Poruncă prin care Subocîrmuirea plăşii Motru orînduieşte pe Dinu fiul lui Staicu ca împreună cu preotul, împăciuitorii şi alţi 3—4 oameni „de ispravă" din satul Corcova să facă dijmuirea peste toată acea moşie, cu dreptate şi cu catastif de dijmuire semnat de orînduiţi, cîte un exemplar pentru ambele părţi.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 128. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

396. ⟨După 1834 octombrie 17⟩. Jalbă. Mai mulţi locuitori din satul Miluta se plîng Ocîrmuirii judeţului că, deşi în toamna anului 1833 au plătit otaştina, în toamna anului 1834 au fost obligaţi să plătească din nou, adică mai mult decît au „scos" din vii. Cer să li se facă dreptate.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 136. Orig.

397. ⟨După 1834 octombrie 17⟩. Jalbă. Mai mulţi locuitori din satul Poiana se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşul moşiei Corcova, Dumitrache, le-a luat otaştină 20 de lei de vadră de vin sau 1 din 2 hîrdaie, deşi ei aveau la Corcova vii de moştenire. Cer să li se facă dreptate.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382/1834, f. 828. Concept.

398. ⟨1834 octombrie 19⟩. Poruncă privind plîngerea arendaşului Chiriac Chintescu al moşiei Miluta al mănăstirii Tismana, că încă din primăvara anului 1834 i-au fugit 13 case, iar împăciuitorii satului refuză să trimită gonaci după ei. Ocîrmuirea judeţului porunceşte subocîrmuitorului plăşii Motru „ca să puie straşnică îndatorire juraţilor a trimite gonaci dintre săteni ca să-i aducă negreşit pă acei fugari la urma lor".

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 828. Concept.

399. 1834 octombrie 22. Jalbă. Locuitorii clăcaşi ai satului Corcova se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşul moşiei nu respectă zapisul anterior de învoială (pe care cîţiva aleşi ai satului l-au făcut pierdut) şi le pretinde să-i plătească şi taxă de ierbărit, în raport cu numărul vitelor fiecăruia, deşi această taxă nu este prevăzută în vechiul zapis de învoială. Cer să se ia măsuri pentru respectarea vechii învoiri.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 217. Orig.

400. 1834 octombrie 25. Jalbă. Anica Poroineanu, proprietara moşiilor Baloteşti şi Pîrlagele, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii refuză să-i plătească obligaţiile stabilite. Menţionează că a sesizat subocîrmuitorul, dar acesta nu a intervenit pe motiv că nu dispunea de dorobanţi. Cere porunca Ocîrmuirii pentru rezolvarea conflictului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209/1834, f. 221. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

401. 1834 octombrie 28. Raport prin care împăciuitorii satului Gîrla Mare se plîng Ocîrmuirii județului că toți clăcașii strămutați de pe partea de moșie a lui Costache Otetelișanu pe cea arendată de Dincă Izvoranu se reîntorseseră la casele lor, dar că nu pot să-l aducă pe Petrache Batoțanu, îngrijitorul moșiei, la Ocîrmuire, deoarece acesta stă în casă și-i amenință cu moartea. Cer Ocîrmuirii să trimită oameni pentru a-l ridica.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 296. Orig.

402. 1834 octombrie. Jalbă. Locuitorii satului Dălanțu se plîng Ocîrmuirii județului că au puțin pămînt, deoarece Constantin Brăiloiu, cu ani în urmă, îi strînsese, cu ajutorul ispravnicilor, pe moșia sa Dălanțu, obligîndu-i mai întîi să facă 3 zile de clacă pe an și să plătească 30 de parale de familie. Apoi a sporit zilele de clacă la 6 pe an. În anul 1833 i-a obligat la 12 zile de clacă, iar pentru anul 1834 li se cere să facă 18 zile pe an, să plătească 1 leu de vită taxa de ierbărit, precum și alte obligații pe care ei nu le-au avut. Menționează că înainte luau nestingheriți lemne din pădure și vitele le pășunau fără plată. Cer să li se permită să se reîntoarcă fiecare la pămîntul său.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 202. Orig.

403. ⟨1834 octombrie⟩. Jalbă. Mai mulți locuitori deținători de morișți pe apa Bresnița de Motru se plîng Ocîrmuirii județului împotriva egumenului mănăstirii Strehaia și a arendașului Dincă Stolojan. Ei arată că, din vechime și cu sineturi de la mănăstire și embatic de 5 lei, au niște morișți pe apa Bresnița. În anul 1831, egumenul mănăstirii le-a ridicat vechile sineturi și le-a dat altele noi, mărindu-le embaticul la 10 lei de morișcă. În toamna anului 1834, dorobanți și țigani au venit de le-au ridicat „fearele di pă la mori", obligîndu-i să mai dea cîte 10 lei de moară. Embaticarii morișților cer Ocîrmuirii poruncă ca ori să fie libere, ori embatic să nu mai plătească.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 834. Orig.

404. 1834 noiembrie 2. Jalbă. Arendașii moșiilor Obîrșia și Ascunsa, Marin Stancu, Răducan Predovici și Ion Botoțeanu, se plîng Ocîrmuirii județului că clăcașii de pe moșia vecină Salcia le-a pus foc la 27 de șire de fîn, păgubindu-i. Cer să fie despăgubiți de clăcași.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 46(6325)/1834, f. 113. Orig.

405. ⟨1834 noiembrie 14⟩. Jalbă. Locuitorii satului Podmentu se plîng Ocîrmuirii județului împotriva arendașului moșiei pentru asupriri de la cele legiuite și de la cele ce s-au învoit, cu zapis, în

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

anul 1832 (12 zile de clacă şi dijmă din toate produsele a 10-a parte). Arată că în anul 1833, s-a urmat după învoire, deşi locuitorii aveau mai mult pămînt de muncă pe alte moşii, că dijma porumbului a rămas nestrînsă de trei ani, iar la acea dată arendaşul o pretinde în bani : 5 taleri şi 20 de parale ferdelul. De asemenea că, în anul 1834, i-a obligat să plătească havaietul pămîntului cîte 90 şi peste 100 de taleri de casă, „rămăşiţele" din anii anteriori.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 214. Orig.

406. 1834 noiembrie 14. Zapis dat de 29 de familii din satul Podmentu arendaşului moşiei, pentru suma de 1604 lei, datorată acestuia drept clacă pe anii 1833 şi 1834, dijmă pe fîn şi altele, sumă pe care se obligau să o achite în termen de o lună, fiecare în cantităţile specificate în zapis şi care varia între 14 şi 177 de lei de familie.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 215. Orig.

407. 1834 noiembrie 17. Jalbă. Locuitorii satului Bresniţa se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei care le pretinde mai mult decît era legiuit. Ei arată că în anul precedent au plătit cîte 12 lei de familie, pentru despăgubirea „iobagilor", însă acesta le pretinde acum cîte 16 lei. Pentru vitele mici plătiseră 10 parale de cap, acum li se cer la 20 de parale. De asemenea, la fiecare ferdel de porumb li se pretindea unele cantităţi de fasole, obicei cu totul nou. Cer poruncă ca arendaşul să respecte legea.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 287. Orig.

408. 1834 noiembrie 21. Jalbă. **Satele Văgiuleşti şi Cîrciu** se plîng Ocîrmuirii judeţului că proprietarul moşiei Corcova, pe care se aflau aşezate acele sate, le cere taxa ierbăritului pe 2 ani, deşi suhatul satului a fost vîndut ungurenilor călători cu 300 de taleri care, şi înainte de a urca la munte şi toamna la coborîre de la munte, le-au păscut cu 50 de turme de oi şi vite în timp ce ale lor rămîn muritoare de foame.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 66. Orig.

409. 1834 noiembrie 23. Jalbă. Nicolae Cernătescu, arendaşul moşiilor Schinteieşti şi Valea Boierească, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii refuză să-i plătească obligaţiile faţă, de proprietate. Cere intervenţia Ocîrmuirii judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 306, Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

410. 1834 noiembrie 27. Jalbă. Locuitorii satului Ilovăţ se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului care le pretinde mai mult decît i se cuvine. Acesta, pe lîngă că îi încarcă la „adeturile" pămîntului, cere cîte 13 taleri şi 20 de parale de casă, pentru „iobagi", 60 parale de rîmător pentru ghindă (taxă numită „jirovici"); le lua mai mult porumb, înşelîndu-i la măsurătoare; pentru vitele coborîte de la munte şi aflate pe acea moşie la păşunat lua cîte 2 taleri de vită mare şi 10 parale de cea mică, precum şi mai mult decît se cuvenea la cazanul de rachiu. Cer să aibă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 330. Orig.

411. 1834 decembrie 3. Jalbă. Locuitorii satului Oreviţa se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva epistatului moşiei care se dovedise încă din trecut de rea credinţă (colaborase cu turcii în anii 1828—1829, năpăstuind populaţia), asuprindu-i, pretinsese plata obligaţiilor faţă de proprietate şi pentru cei ce nu erau căsătoriţi şi gospodăreau împreună cu părinţii lor îi înşela cu bani şi produse. Cer Ocîrmuirii să nu le mai fie arendaş.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 347. Orig.

412. 1834 decembrie 10. Raport prin care aleşii satului Gura Motrului se plîng Subocîrmuirii plăşii Motrului că îngrijitorul mănăstirii Gura Motrului „le ia mai mult, fără drept de clacă". Astfel, pe Preda Clipea l-a obligat să plătească 84 de taleri, pentru 5 vite mari cornute, 10 oi şi 2 rîmători, deşi nu primise decît 3 pogoane de muncă şi de fîn; celor ce au un bou şi o vacă sau un bou şi o iapă, le ia cîte 33 de taleri şi pe toţi locuitorii îi asupreşte, neţinînd seama de nici o poruncă. Cer să aibă dreptate.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 184. Orig.

413. 1834 decembrie 15. Jalbă. Gheorghe Motocescu, arendaşul moşiei Maglavit, se plînge Ocîrmuirii judeţului că o parte din locuitorii de pe moşia sa, avînd vii şi pe moşiile învecinate, aduseseră în sat circa 15.000 vedre de vin, pe care-l vindeau pe ascuns celor ce nu aveau, cauzîndu-i pagubă. Acesta cere să se procedeze ca pe alte moşii unde, pentru cantităţile de vin produse pe moşia învecinată, se face învoială cu arendaşul acestuia.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 368. Orig.

414. 1834 decembrie 16. Jalbă. Epistatul moşiei Oprişoru sesizează Ocîrmuirea judeţului că pe moşiile Drincea şi Oprişoru se produseseră numai 100.000 ocale de grîu (porumb deloc) şi că, după plata dijmei şi uiumul morilor, rămăseseră doar cîte 320 ocale de fami-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

lie, cantitate considerată insuficientă. El cere ca locuitorii celor 2 sate să fie scutiți de cantitățile de cereale stabilite a fi depuse la magazia de rezervă.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 373. Orig.

415. 1834 decembrie 18. Jalbă. Petru Apostol epistatul moșiei Oprișoru cere sprijin Ocîrmuirii județului pentru a-i determina pe clăcași să-și plătească datoriile către proprietate. El arată că locuitorii erau „rău nărăviți", că-n vară fusese nevoie de dorobanți pentru a-i scoate le clacă, iar acum, dat fiind urgența proprietarului moșiei (logofăt Barbu Știrbei), este nevoie să fie trimiși din nou dorobanți pentru a-i strînge (locuitorii fugeau și nu erau găsiți la locurile lor) și să fie obligați să plătească.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 375. Orig.

416. 1834 decembrie 19. Scrisoare prin care epistatul moșiei Sopotul a marelui logofăt Barbu Știrbei cere Ocîrmuirii județului să trimită dorobanți care să readucă pe moșie pe cei 4 clăcași fugiți la satele Rasnicu, Mănăstiricea și Urdinița și care se află trecuți în tabla satului Sopotul. Acesta arată că toate încercările de a-i readuce, nu dăduseră rezultate și că este nevoie să se dea un exemplu și celorlalți clăcași. În plus, să i se plătească pagubele suferite din lipsa celor fugiți.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 380. Orig.

417. 1834 decembrie 23. Jalbă. Grigore Mongescu, arendașul moșiei Devesel (partea mănăstirească) se plînge Ocîrmuirii județului împotriva clăcașilor care continuă să taie, fără învoire, lemnele din pădure, pentru nevoile lor de foc și construcții, precum și pentru vînzare. Clăcașii se justificau, arătînd că branițtele sînt ale lor, moștenite de la strămoși și că tăierile de lemne nu fuseseră niciodată îngrădite. Arendașul cere să se intervină de către Ocîrmuire pentru a-i opri să mai taie lemne fără învoială. Ocîrmuirea poruncește interzicerea acestor tăieri de pădure.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 397—398. Orig.

418. 1834 decembrie 25. Raport prin care subocîrmuitorul plășii Ocolul revine la Ocîrmuirea județului, cerîndu-i să cerceteze și să pedepsească pe locuitorii satului Ilovăț, răzvrătiți împotriva arendașului moșiei. Se arată că locuitorii satului, „din povața unora de acolo", s-au împotrivit arendașului „iar cînd au mers cinovnicul la casa arendașului, au început lăcuitorii înverșunați a ridica strigări ne-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

trebnice asupra arendaşului...", acesta fugind cu o slugă. Apoi, în pofida instrucţiunilor existente, locuitorii au venit în număr de peste 100 la Ocîrmuirea judeţului şi timp de 3 zile au cerut îndepărtarea arendaşului. Subocîrmuitorul cere Ocîrmuirii să cerceteze şi să pedepsească şi ei a porni întru urmarea faptei lor".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(1847)/1831, f. 55. Orig.

419. 1834 decembrie 29. Jalbă. Un grup de clăcaşi de pe moşia Rogova se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva fostului arendaş care le pretinde, pentru anii 1831—1833, să plătească o restanţă de 120 de lei de casă uzînd, pentru a obţine banii, de bătăi şi închisori. Clăcaşii cer să fie chemaţi la Ocîrmuire şi să li se facă corect socoteala.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 401. Orig.

420. 1834. Jalbă. Un grup de patru moşneni din satul Vrabeţi (aşezaţi pe moşia lor) se plîng Ocîrmuirii judeţului că sînt siliţi să se mute pe moşia altui proprietar, la „linie", proprietarul acestei moşii începînd deja să le pretindă clăci şi alte drepturi de proprietate, ca la orice clăcaş.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 108(6399)/1834, f. 53. Orig.

421. 1834. Jalbă. Stanciu Boboiceanu, proprietar în hotarul Zegujani, se plînge Ocîrmuirii judeţului că în hotarul acelui sat au moşii mai mulţi proprietari, din care cauză nu s-a putut face o singură „linie", ci mai multe, dar locuitorii au început să fugă din nou din „linia" sa prin păduri şi locuri dosnice. Cere să se ia măsuri pentru readucerea lor în „linia" de pe moşia sa.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 62(6419)/1834, f. 4. Orig.

422. 1835 ianuarie 23. Jalbă. Locuitorii satului Podmenţu se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva armaşului Enache, proprietarul moşiei, care-i asupreşte, pretinzînd mai mult decît se învoiseră. Ei arată, că, deşi nu au pămînt suficient pe moşie, fiind nevoiţi să muncească pe alte moşii, „cu grele învoieli", proprietarul le pretinde să-şi plătească obligaţiile, nesocotind învoirea dintre ei pentru 12 zile de clacă şi zeciuială. În plus, acesta cere să-i plătească, în acel an de lipsă. cîte 5 taleri şi 20 de parale ferdelul de porumb, toată dijma neîncasată pe ultimii 3 ani, precum şi cîte 90 taleri de familie. Clăcaşii se plîng că proprietarul îi ţine închişi şi-i „năpăstuieşte". Cer să fie chemaţi la Ocîrmuire şi să li se facă dreptate, existînd primejdia ca satul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

să se spargă şi locuitorii să fugă. Ocîrmuirea judeţului porunceşte aducerea părţilor la cercetare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 432. Orig.

423. ⟨1835 ianuarie⟩. Jalbă. Patru familii de moşneni din hotarul Lupşa de Jos se plîng ocîrmuitorului judeţului împotriva proprietarului Ioniţă Cîrjeu, arătînd că la mutarea caselor la „linie" au fost amăgiţi să se mute pe moşia sa, promiţîndu-le că nu vor da decît 3 zile de clacă. Ei s-au mutat, iar la sfîrşitul anului 1834 proprietarul le-a pretins claca, „iobăgitul" şi ierbăritul la fel ca la clăcaşii săi, neţinînd seama că ei sînt moşneni, că au moşie deavalma cu proprietarul şi că clăcaşii au obligaţii atît faţă de proprietate cît şi faţă de ei. Cer să fie lăsaţi liberi şi să-şi construiască casele pe moşiile lor, ei neputînd să fie clăcaşi.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 222. Orig.

424. 1835 februarie 3. Jalbă. Locuitorii satului Hotărani se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşul moşiei le pretinde, pe lîngă obligaţiile stabilite de Regulament, să plătească, pentru prisosul vitelor, 1 leu de vită mare, 24 de parale de cea mică şi cîte 2 găini de familie, deşi nu aveau pămînt suficient, ei fiind obligaţi să se învoiască pe moşiile vecine şi să plătească proprietarilor acestora cîte 300 de lei pe an. Cer ca subocîrmuirea să-l determine pe arendaş să renunţe la asemenea cereri sau, în caz contrariu, să plătească arendaşul cei 300 de lei de familie către moşiile vecine, ei acceptînd să-i plătească 1 leu de vita mare şi 8 parale de vita mică, la fel ca alte sate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 456. Orig.

425. 1835 februarie 5. Jalbă. Un grup de locuitori ai satului Halînga, aşezaţi cu casele pe moşia moşnenilor Răscoleşti, se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva grefierului Petre Strehăianu, epistatul acelei moşii, care le pretinde mai mult decît este legiuit. Ei arată că pe acea moşie aveau numai casele şi sînt nevoiţi să muncească pe alte 6 moşii străine. Cu toate acestea, anterior se învoiseră cu moşnenii să facă cîte 5 zile de clacă pe an, însă grefierul Strehăianu le pretindea acum cîte 12 zile de clacă, „iobagi" şi taxă pentru ierbărit. Locuitorii arată că vor plăti cele pretinse, numai dacă li se dă pămînt de muncă, izlaz pentru vite şi lemne, sau se învoiesc cu proprietarii pe ale căror moşii îşi au locurile de muncă ; că ar fi nedrept să plătească toate obligaţiile, deşi nu aveau decît casele pe moşia moşnenilor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 462. Orig.

426. 1835 februarie 12. Înscris pentru ieşire din devălmăşie încheiat între moşnenii Ruptureni (Matei Ruptureanu, Ion fiul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

lui Șerban, Iovan fiul lui Șerban, Nedelcea Pozderie și Dumitrașcu Giurumesc), pentru hotarul lor de moșie aflate în pricină și judecată din anul 1831 și ca urmare a hotărîrii judecătorești pronunțate.

Colecția Documente, XXII 36. Orig.

427. 1835 februarie 16. Raport. Executorul hotarnicului Grigore Otetelișanu pentru moșia mănăstirii Gura Motrului, Nicolae Popescu, incunoștiințează Subocîrmuirea plășii Motru că oamenii lui și el însuși au fost primiți cu bătăi și amenințări cu pistoale de către 2 moșneni din satul Stîngăceaua din Față, cînd au ajuns în dreptul acelui sat cu facerea „măiegelor" moșiei.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 229. Orig.

428. ⟨1835 februarie⟩. Jalbă. Satul Ionești se plînge Subocîrmuirii plășii Motru că arendașul moșiei le-a măsurat grădinile cu pruni drept pogoane de livadă și cumpărăturile drept pogoane de arături, stînjenul de măsură fiind mai mic decît cel obișnuit.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 235. Orig.

429. 1835 martie 7. Jalbă. Căminarul Iancu Otetelișanu, proprietarul moșiei Morile, cere Ocîrmuirii județului să-i readucă pe moșie pe cei 16 ungureni răspîndiți după muncă pe alte moșii, ungureni care au să-i plătească obligații de proprietate restanță.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 491. Orig.

430. 1835 martie 9. Jalbă. Hatmanul Constantin Brăiloiu, proprietarul moșiilor Caraula și Vîrtopul, se plînge Ocîrmuirii județului că, în cei doi ani precedenți, 42 de familii de clăcași fugiseră de pe moșiile lui și că, deși sesizase, subocîrmuirea nu luase nici o măsură pentru a-i readuce. Cere să i se poruncească subocîrmuirii să ia măsuri pentru readucerea fugarilor pe moșie și să-i plătească obligațiile restante.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 504. Orig.

431. 1835 martie 12. Poruncă. Departamentul Prinicinilor din Lăuntru, arătînd că domnul ca și Departamentul primesc numeroase plîngeri din partea țăranilor „năpăstuiți" de proprietari și, deși porunciseră încă din anul precedent să se ia măsuri pentru aplicarea corectă a legii, poruncește din nou Ocîrmuirii județului Mehedinți să ia măsuri hotărîte în acest sens și să aplice întocmai rezoluția domnului în legătură cu situația din Mehedinți.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 499. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

432. 1835 martie 16. Jalbă. Protosingherul Acsintie, egumenul mănăstirii Strehaia, se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți că locuitorii clăcași de pe moșiile mănăstirii refuză să-și îndeplinească îndatoririle stabilite prin Regulament și că tot timpul au loc pricini și gîlceve între aceștia și oamenii mănăstirii. Cere sprijinul autorităților să-i oblige să-și achite obligațiile pe anul 1834, să accepte măsurarea pogoanelor cuvenite pentru muncă și izlaz și să se învoiască pentru răscumpărarea iobagilor și pentru „prisoase".

Ocîrmuirea poruncește subocîrmuitorului să ia măsuri pentru a-i sili pe țărani să plătească și să se învoiască, dispunînd, totodată, să-i scoată la „linie" pe cei ce se găseau în mahalalele izolate.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 519—521. Orig.

433. 1835 martie 16. Jalbă. Acsentie, protosingherul mănăstirii Strehaia, cere Ocîrmuirii județului, pentru ca pricinile cu locuitorii să înceteze, să numească o persoană aleasă și cu „știință" care să prelucreze, la fața locului, legea și să desăvîrșească măsurarea pogoanelor legiuite și învoirea clăcașilor cu mănăstirea, după următorul program: 1) măsurarea pogoanelor de arătură și fînețe fiecărui clăcaș, iar pentru prisos să se învoiască; 2) pentru cei 4 oameni (rîndași) la suta de familii să se învoiască, dacă nu voiesc a-i da în slujbă; 3) locuitorii să se învoiască și pentru ierbăritul prisosului de vite ce au, pentru a fi curmate pricinile de acest fel.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 245. Orig.

434. 1835 martie 20. Raport. Subocîrmuitorul plășii Blahnița, arătînd că primise poruncă să cerceteze și să constate dacă clăcașii erau asupriți de proprietari și arendași, raportează Ocîrmuirii județului Mehedinți că a întreprins cercetarea și a constatat că, la rîndul lor, clăcașii sînt vicleni și refuză să-și îndeplinească îndatoririle prevăzute de legiuiri.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 526. Orig.

435. ⟨1835 aprilie 13⟩. Jalbă. Locuitorii satului Strehaia se plîng Ocîrmuirii județului de modul cum se face aducerea caselor la „linie", cu împotrivire, bătăi, închisoare în mănăstirea Strehaia, zile de muncă pierdute de locuitori și „învăluieli ca în vremea turcilor". Se precizează că cel ce procedează așa este logofătul Ilie Puicea, numit de ocîrmuire în acest scop. Acesta sfărîmă cătunele oamenilor care s-au reîntors „pă ogașe și văi unde au șezut mai înainte". Pe cei ce își mutaseră casele la „linie", îi obligă să le aducă și pe cele părintești. Pe șase oameni din sat i-a ridicat și trimis la Ocîrmuire. Supus la tot felul de cazne, satul se „sparge".

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Locuitorii satului cer ocîrmuitorului județului să ia măsuri ca să nu mai fie ridicați cu forța, bătuți și închiși pe nedrept. Menționează că o delegație a lor va merge cu jalbă la domnul țării.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834), f. 344—345. Orig.

436. 1835 aprilie ⟨14⟩. Jalbă. Maria Gădoanea din satul Preșna și cetașii săi Enășești se plîng la Subocîrmuirea plaiului Cloșani că pădurea le este tăiată abuziv.

Împăciuitorii satului Preșna fac cercetarea și raportează, la 16 aprilie 1835, că pricina este între moșnenii din același hotar.

Colecția Documente, XXVI/12. Orig.

437. 1835 aprilie 23. Raport. Subocîrmuirea plășii Motrului raportează Ocîrmuirii județului Mehedinți că epistatul moșiei satului Strehaia începuse să măsoare pogoanele pentru „prisoase" (pentru muncă și izlaz). Arătînd că este prima acțiune de acest fel din plasa Motrului, raportează că învoielile se fac cu 6 lei de pogon.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 476. Orig.

438. 1835 aprilie 24. Raport. Subocîrmuitorul plășii Cîmpului raportează Ocîrmuirii județului Mehedinți că a îndeplinit parțial porunca prin care se dispunea să aducă „la urma lor" locuitorii fugiți de pe moșia Caraula a hatmanului Constantin Brăiloiu. Precizează că, folosind dorobanți, readusese pe moșie 13 familii în timp ce unii nu au fost găsiți, iar alții s-au dovedit a fi moșneni și nu puteau fi strămutați de pe moșiile lor.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18(2209)/1834, f. 571. Orig.

439. 1835 mai 9. Raport. Subocîrmuirea plășii Dumbrava raportează Ocîrmuirii județului Mehedinți că locuitorii satului Răchita și ai mahalalelor Floranu și Știubeiu se plîng împotriva arendașului Nicolaiche Mihai Grecu care îi „năpăstuiește", cerîndu-le mai mult decît era legiuit. În urma cercetării făcute de subocîrmuitor, se constată că țăranii aveau dreptate, fiind asupriți de fostul arendaș, care îi silise să plătească mai mult decît prevedeau legiuirile. Se cere să se ia legătura cu Ocîrmuirea județului Dolj, pentru a-l aduce pe fostul arendaș la cercetare și a-l determina să-i despăgubească pe clăcași.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 18 (2209)/1834, f. 593. Orig.

440. 1835 mai 27. Raport. Subocîrmuirea plășii Motrului raportează Ocîrmuirii județului Mehedinți că epistatul moșiilor Ionești și

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Brăneşti, arendate de chir Anastasie Chintescu din Craiova, îi „năpăstuieşte" pe locuitori la dijmuirea produselor. Cere instrucţiuni de urmat.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 601. Orig.

441. 1835 mai 28. Raport. Aleşii, cutierii şi pîrcălabul satului Salcia raportează subocîrmuitorului plăşii Cîmpului despre măsurile întreprinse de Costache Brăiloiu, proprietarul moşiei, de a strînge, cu forţa, satul „spart" în primăvara anului 1835 din porunca sa. În raport se arată că 4 din locuitorii satului s-au strămutat pe moşiile vecine Ascunsa şi Vîrtop din cauza proprietarului care în loc să le măsoare pogoanele legiuite, să le arate hotarele izlazului şi ale moşiei, în primăvara anului 1835 i-a adunat la curtea sa din Salcia, i-a ales „ca pă oi şi capre", pe unii i-a trecut într-o faie, iar celorlalţi le-a poruncit ca, pînă la sfîntul Gheorghe 1835, să se mute pe moşia vecină. Astfel, circa 150 de case s-au mutat pe moşia Vîrtop. După terminarea sămănăturilor şi în timpul praşilei, proprietarul a luat măsuri ca familiile strămutate la Vîrtop şi cele fugite pe moşia Ascunsa să fie readuse la satul Salcia, dînd ordin slujitorilor săi şi logofătului satului ca pămîntul însămînţat să fie măsurat, strămutaţii şi fugiţii urmînd să-şi primească pogoanele legiuite. La 28 mai 1835 locuitorii satului Salcia care nu se strămutaseră au fost forţaţi de proprietari, cu ajutorul străjerilor şi a logofătului satului, să dea înscris că primesc pe cei ce din îndemnul subocîrmuitorului s-au strămutat pe moşiile vecine. Încunoştiinţînd de acestea pe subocîrmuitorul plăşii, reprezentanţii satului Salcia cer acestuia să intervină la ocîrmuire pentru ca cei strămutaţi să rămîie acolo unde sînt, pentru că „loc sterp nicidecum nu mai este în moşie şi cînd din cei rămaşi aici sînt unii care nu au cît palma loc de arat".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(6306)/1834, f. 423—424. Orig.

442. 1835 mai 29. Raport. Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi raportează Marii Dvornicii din Lăuntru că plîngerile sărdarului Costache Brăiloiu, proprietarul moşiei Salcia (acesta se plîngea că ocîrmuirea nu lua măsuri pentru a readuce pe moşia sa locuitorii strămutaţi), trimise Dvorniciei sînt neîntemeiate pentru că, deşi fusese chemat de mai multe ori să împartă pămîntul ţăranilor, nu dăduse curs acestei lucrări. Se menţionează că, în ultimul timp, acesta promisese, din nou, că va merge la moşie să împartă pămîntul, fapt pentru care Ocîrmuirea poruncise subocîrmuitorului plăşii Cîmpul să meargă la acea moşie şi să stabilească cîţi ţărani primesc pămînt şi cîţi nu (Cu aceştia să facă o listă), pentru a putea raporta Dvorniciei.

N.B. Pînă la 8 mai 1836 loturile au rămas tot nemăsurate.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(6306)/1834, f. 420. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

443. 1835 iunie 1. Jalbă. Dumitraşco Vîrbiceanu, arendaşul moşiilor Bistriţa şi Bresniţa ale mănăstirii Tismana, reclamă judecătoriei locale că locuitorii refuză să lucreze viile de pe acele moşii, că nu lasă nici pe alţii să le lucreze şi nici nu plătesc nimic. Cere să i se dea dreptate.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 128(5013)/1835, f. 1. Orig.

444. 1835 iunie 25. Poruncă. Departamentul Pricinilor din Lăuntru porunceşte ocîrmuirii judeţului să ia măsuri pentru a aduce, pe moşia Salcia a sărdarului Costache Brăiloiu, clăcaşii fugiţi pe moşiile vecine Vîrtopu şi Ascunsa. La fel urma să se procedeze cu toţi clăcaşii fugiţi de pe acea moşie şi aşezaţi la alte sate. Pentru cei care nu puteau fi strămutaţi din pricina iernii, urma să se ia înscrisuri, iar în primăvară să fie mutaţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 17(6306)/1834, f. 480. Orig.

445. 1835 iunie. Jalbă. Arendaşul moşiei lui Dumitru Ghelmegeanu din Ghelmegioaia se plînge Ocîrmuirii judeţului că, ducîndu-se cu cositorii să cosească livezile, s-a pomenit cu unii din devălmaşi „că au sărit cu săcurile, lăudîndu-să cu omor asupra-mi, că cu mormîntul meu să fac hotar acolo, spre pomenire". Arendaşul precizează că a fugit, spre a scăpa cu viaţă, din faţa acestor „zurbagii", care, deşi au mai fost „dojeniţi" de Ocîrmuire, continuă să se gîndească la omorîrea sa.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 23(5161)/1835, f. 65. Orig.

446. 1835 iulie 6. Jalbă. Constandin, arendaşul moşiei Galicea (Moţăţei) se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii de pe acea moşie avînd vii, îşi aduc vinul în sat şi, vînzîndu-l, produc pagube cîrciumilor proprietarului ; că aceştia sădiseră noi vii, fără învoirea proprietarului. Cere ca Ocîrmuirea să dea poruncă ca locuitorii să nu-şi mai vîndă vinul în sat şi să fie obligaţi să se învoiască cu el pentru viile sădite în ultimul timp.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 648. Orig.

447. 1835 iulie 14. Jalbă. Stolnicul Gheorghe Argetoianu se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva unora dintre clăcaşi care locuiesc în mahalale şi mai ales în hotarul Racoviţa, că sînt departe de biserică şi refuză să se aşeze la „linie". Cere să i se trimită dorobanţi cu poruncă să-i scoată din acele mahalale.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 643. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

448. 1835 iulie 25. Scrisoare prin care epistatul mănăstirii Strehaia, Constantin Stolojan, solicită sprijinul Subocîrmuirii plăşii Motru pentru ca locuitorii satului Strehaia să despăgubească mănăstirea, deoarece au folosit livezile şi locurile de muncă din moşia acestuia timp de 4 ani, locuri care se ridicau „la un codru de pămînt, dania mănăstirii", pe care nu au voit, în nici un chip a le părăsi.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 357. Orig.

449. 1835 iulie 29. Scrisoare prin care egumenul mănăstirii Gura Motrului cere Ocîrmuirii judeţului să ia măsuri pentru a opri pe Dincă Poenaru care caută să izgonească cele 20 de familii de clăcaşi aflate pe moşia Dobra-Slaşoma a mănăstirii şi să cotropească moşia. El arată că, în timp ce mănăstirea plăteşte dajdie statului pînă la 1/3 din venit, proprietarii nu plătesc nimic.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 692. Orig.

450. 1835 iulie. Jalbă. Maiorul Banov se plînge Marii Dvornicii că 20 de familii de pe moşiile Gvardeniţa şi Bălăciţa fugiseră la alte sate, deşi au pămînt îndestul pe moşiile sale. Cere să se poruncească readucerea lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 18(2209)/1834, f. 686. Orig.

451. 1835 iulie. Jalbă. Locuitorii satului Scaeşti se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei, Dumitru Milovici, arătînd că în anii trecuţi au fost asupriţi la dările proprietăţii ; locuitorii cu 2 boi şi o vacă au plătit cîte 36 lei claca ; 60 de parale de vită mare, 10 parale de oaie şi capră şi 8 parale de rîmător-ierbărit ; dijma fînului — două şi trei din zece. Asemenea îi asupreşte şi în prezent. Astfel, la dijma grîului, în loc să dea din zece snopi unul, le pretinde dijma în boabe ; la dijma fînului, pretinde din cinci plaste una. Dar nici aşa nu voieşte să-şi strîngă dijmele, din care pricină recoltele se depreciază nestrînse pe cîmp.

Cer să i se dea arendaşului poruncă să-şi primească zeciuiala din recoltele clăcaşilor, chiar şi în cantităţile pe care le doreşte.

Subocîrmuirea plăşii Motrului, dosar 91(6392)/1834, f. 354. Orig.

452. 1835 august 26. Jalbă. Moşnenii Bologeşti, Mărculeşti şi Diculeşti din satul Rocşoreni se plîng Judecătoriei judeţului că, în urmă cu mulţi ani, înaintaşii lor vînduseră mănăstirii Strehaia două părţi din hotarul Rocşoreni, reţinînd pentru ei numai o parte. Încă de atunci mănăstirea a pus pietre de hotar pe alte locuri, cotropind partea de moşie rămasă moşnenilor. În urma procesului şi a jalbelor către Divanul Domnesc, moşnenii reprimiseră o parte din pămîntul răpit

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

(Dealul Viilor), pe care l-au stăpînit pînă în anul 1835. În acel an, egumenul mănăstirii Strehaia a cerut să se facă o nouă hotărnicie, prilej cu care s-a constatat că mănăstirii îi mai reveneau încă 140 de stînjeni din partea moşnenilor. Aceştia arată că măsurătoarea s-a făcut incorect şi cer să fie menţinută situaţia de stăpînire de pînă atunci.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 223(8928)/1835, f. 2. Orig.

453. 1835 octombrie 31. Zapis dat de aleşii şi fruntaşii satului Jirov lui Naie Părăianu, arendaşul moşiei Corcova, prin care iau pe răspunderea lor pe locuitorii satului cum că aceştia niciodată nu se vor mai răscula împotriva lui cu pari securi şi vorbe de ameninţare cu moartea, aşa cum se întîmplase nu de mult. Această chezăşie a locuitorilor satului, se arată în zapis, a urmat iertării obţinută de răsculaţi de a nu fi judecaţi şi închişi la ocnă, ci pedepsiţi numai cu bătaie (25 de lovituri la spate, aplicate de subocîrmuitorul plăşii în faţa lumii adunate la locul răzvrătirii).

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 463. Orig.

454. 1835 noiembrie. Jalbă. Trei familii de moşneni din satul Lupşa de Jos se plîng Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva lui Ioniţă Cîrjeu, epitropul moşiei lui Iordache Dumitraşco Gîrboviceanu, arătînd că, la facerea „liniei" satului, Iordache Gîrboviceanu le-a „spart" casele de pe moşia lor, ca şi de pe altele dinprejur, ca să le facă o singură „linie" pe moşia sa., promiţînd „că pe noi moşnenii nu ne apucă decît 2—3 zile de clacă pentru locul căşii". Jalba este trimisă Subocîrmuirii plăşii Motrului.

Subocîrmuirea plăşii Motrului, dosar 91(6382)/1834, f. 992. Orig.

455. 1835 decembrie 14. Jalbă. Stan Borcoş, moşnean din Samarineşti, se plînge Subocîrmuirii plăşii Motrului împotriva lui Răducan fiul lui Nicolae din Jirov, pentru că acesta nu-i respectă moşia din Jirov şi pe clăcaşi la socoteala clăcilor. Cere subocîrmuitorului să fie sprijinit.

Colecţia Documente, XXII/29. Orig.

456. ⟨1835 decembrie⟩. Jalbă. Locuitorii satului Turcenii de Jos, plasa Motru, se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva proprietarului moşiei, Ştefan Broşteanu, care-i asupreşte la dările proprietăţii. Arătînd că locuitorii nu au avut, pentru moşie, altă învoire decît să facă tot cîte 12 zile de clacă, după obicei, în anul 1835 proprietarul i-a obligat la 18 zile de clacă, cu 60 de parale ziua şi la plata zilelor de clacă pe 4 ani din urmă, deşi acestora nu li s-au măsurat pogoanele legiuite, ei hrănindu-se pe curături şi pe alte moşii, cu 6 zile de clacă.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Menționează că la dijma porumbului proprietarul a refuzat să măsoare o grămadă din 10 și, dijmuindu-i la pătule, i-a încărcat pe fiecare ; unde erau 60 de ferdele a pus 120, unde erau 200 au pus 300 de ferdele etc. La fel a procedat cu dijma fînului, pentru plasta de fîn de doi boi, obligîndu-i la 60 de parale.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 500. Orig.

457. ⟨1835 decembrie⟩. Jalbă. Două tinere familii din satul Ionești (căsătorite în mai 1835) se plîng Subocîrmuirii plășii Motru că, deși stau în casă cu părinții lor și nu au locurile lor de muncă și nici bani pentru sarea trebuincioasă în gospodărie, arendașul le cere să plătească cîte 43 de lei de familie. Cer să fie apărate de această obligație pînă în primăvara anului 1836, cînd „vor lua jugul ca toți ceilalți din sat".

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 506. Orig.

458. ⟨1835 decembrie⟩. Jalbă. Văduvele din satul Miluta se plîng Subocîrmuirii plășii Motru împotriva arendașului moșiei, Marin Chintescu, care le pretinde 12 zile de clacă. Cer să fie apărate de clacă.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 508. Orig.

459. ⟨1835—1845⟩. „Listă arătătoare" de cîți locuitori au venit din alte sate, respectiv 14 veniți și 4 fugiți, întocmită de alesii satului Fîntîna Domnească.

Colecția Documente, XXVII/31. Orig.

460. 1836 ianuarie 3. Circulară. Ocîrmuirea județului Mehedinți comunică Subocîrmuirii plășii Motrului și celorlalte plăși că locuitorii satelor sînt liberi să-și vîndă produsele la oricine vor dori, arendașilor nerevenindu-le acest monopol, așa cum s-au plîns și au cerut prin jalbă, domnului țării. Cere ca porunca în referire a Dvornicîei să fie publicată prin sate, iar subocîrmuitorii de plăși să vegheze la respectarea ei.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1011. Orig.

461. 1836 ianuarie 20. Jalbă. Locuitorii satului Miluta se plîng Subocîrmuirii plășii Motrului împotriva arendașului moșiei care i-a încărcat pe fiecare cu cîte 2—3 baniți mari, la dijmuire (la pătule) a porumbului.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 520. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

462. ⟨1836 ianuarie⟩. Jalbă. Şapte familii din Degeraţi se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei, Panaiot Filip, pentru asuprire. Arătînd că moşia este o parte a banului Brîncoveanu şi o parte a moşnenilor şi că ei plătesc havaietul moşiei pe jumătate la boier (locurile de hrană avîndu-le pe partea moşnenilor), la aplicarea Regulamentului au fost adunaţi la „linie" şi au căzut pe partea de moşie a moşnenilor, iar pe partea boierului nu le-au rămas decît o vie şi livadă de pruni.

Neţinînd seama de acestea, arendaşul părţii boiereşti le pretinde toate obligaţiile către proprietate şi în plus cîte 10—12 zile de clacă, 14 lei „iobăgitul" de familie şi 9—12 vedre de rachiu, luate în silnicie.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 511. Orig.

463. ⟨1836 ianuarie⟩. Jalbă. Ion Moangă şi alte trei familii din Degeraţi se plîng Ocîrmuirii judeţului că arendaşul Panaiot Filip le pretinde claca întreagă şi 14 lei „iobăgitul", deşi, de la facerea „liniei", ei s-au mutat pe moşia lor, pe partea de moşie boierească avînd numai o casă părintească şi o băştea de pruni. Menţionează că pînă în anul 1835 au avut învoială pentru trei zile de clacă şi otaştină din rachiu, totuşi arendaşul reclamă aducerea lor pe moşia boierească ca clăcaşi, iar moşnenii să răspundă pentru că i-au primit pe moşia lor, în mod ilegal.

La 6 aprilie 1836, aleşii satului Degeraţi înfăţişează cele două părţi : clăcaşii strămutaţi şi arendaşul. Clăcaşii se învoiesc să plătească fiecare după puterea sa şi să se poată aşeza cu locuinţa pe locul dintîi la „linie". Numai Ion Moangă nici nu s-a întors, nici înscris pentru plata clăcii nu a dat şi nici la bunurile rămase pe moşia boierească nu a renunţat.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 513, 515, 554, 591 şi 597. Orig.

464. ⟨1836 ianuarie⟩. Circulară prin care ocîrmuitorul judeţului comunică, ocîrmuitorului plăşii Baia că orice clăcaş care ţine pe lîngă casa lui pînă la 5 rîmători, nu poate fi supărat de ierbărit, arendaşii şi proprietarii de moşii urmînd să nu le mai ceară ierbărit, aşa cum au procedat pînă atunci. Cînd numărul rîmătorilor depăşea numărul de 5, clăcaşii urmau să-i învoiască pentru păscut, plătind taxa de ierbărit ca pentru oricare vită.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 48. Orig.

465. 1836 februarie 3. Jalbă. Clăcaşii de pe moşia Salcia se plîng Ocîrmuirii judeţului că postelnicul Nicu Cernătescu, arendaşul moşiei, în anii precedenţi nu-i năpăstuise şi ei îşi îndeplinesc toate obligaţiile însă, după aceea, le-a pretins sume mari de bani („că ne

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

împovărează cu sume simţitoare de bani, încît şi sufletele de le-ar lua după la unii din noi, tot nu să poată plăti"). Arată că, din cauza ploilor mari, culeseseră porumbul ud şi acesta se stricase în parte, iar arendaşul nu-l primea. Cer Ocîrmuirii să intervină şi să trimită un cinovnic să stabilească obligaţiile fiecăruia, arătînd că altfel se vor adresa cu jalbă domnului ţării.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 594. Orig.

466. 1836 f e b r u a r i e 15. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Dumbrava cu observaţia că de cînd proprietarii şi arendaşii se concentraseră asupra strîngerii clăcilor şi a altor obligaţii către proprietate, s-au ivit numeroase jalbe cu plîngeri împotriva abuzurilor acestora. Se porunceşte subocîrmuitorului să procedeze la cercetarea atentă a fiecărei jalbe.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 73. Orig.

467. 1836 f e b r u a r i e 15. Raport al subocîrmuitorului plăşii Dumbrava către Ocîrmuirea judeţului cu privire la locuitorii satului Pădina Bătrînă care se plîng împotriva abuzurilor arendaşului Ioniţă Blujdea, la perceperea ierbăritului şi la învoirea pentru ghindă. Ocîrmuirea porunceşte să fie cercetată pricina.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 50 şi 55. Cop.

468. 1836 f e b r u a r i e 17. Jalbă. Nouă familii de clăcaşi de pe moşia Strehaia se plîng ocîrmuitorului judeţului împotriva epistatului moşiei, Dincă Stolojan, care i-a năpăstuit la măsurătoarea pogoanelor legiuite. Cer să li se măsoare din nou pogoanele la care au dreptul şi să nu mai plătească pentru ceea ce nu au.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 545. Orig.

469. 1836 m a r t i e 11. Jalbă. Catinca Bibescu se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva lui Sandu Bălăşii din Samarineşti, cunoscut mai dinainte ca intrigant, care îi ademeneşte 7 clăcaşi din mahalaua Cîrciu, moşia Corcova, să se mute pe moşia sa, deşi ea le dăduse acestora pogoanele legiuite, locuinţă şi moşie de prisos. Cere ca acel Sandu să dea înscris că nu va mai continua cu asemenea „uneltiri".

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 594. Orig.

470. ⟨1836 m a r t i e⟩. Jalbă. Ion Delcea Mursă din satul Lumnic, moşnean din Valea Ursului, se plînge Ocîrmuirii judeţului că, venind la sora sa în satul Lumnic, a fost catagrafiat aci ca clăcaş. Văzînd că

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

arendaşul îl asupreşte cu dările, deşi el nu avea acolo moşie sau altă stare. cere Ocîrmuirii să fie liber să se întoarcă în moşia sa din Valea Ursului.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 598. Orig.

471. 1836 aprilie 1. Jalbă. Arendaşul moşiei Ioneşti şi Brăneşti se plînge Subocîrmuirii plăşii Motru că unii locuitori din cele două sate îi sînt datori din clăci, grîu, porumb şi tutun pe anii 1834 şi 1835. Cere să fie trimis un dorobanţ pentru a putea executa strîngerea „rămăşiţelor", celor lipsiţi de bani urmînd să le ridice vitele, spre a le vinde în preţul datoriilor neachitate la timp. Subocîrmuirea porunceşte să se urmeze întocmai.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 612. Orig.

472. 1836 aprilie 13. Jalbă. Locuitorii satului Salcia, aşezaţi cu munca pe alte moşii vecine, se plîng Ocîrmuirii judeţului că proprietarul moşiei Salcia, Costache Brăiloiu, i-a readus în sat şi, nedîndu-le pogoanele legiuite şi promise, i-a lăsat şi fără muncă. Ei arată că nu toţi locuitorii catagrafiaţi la satul Salcia au avut şi au locuri pentru arături şi izlaz pentru vite. Din această cauză s-au strămutat „mai dinainte şi o sumă de casă în Turchia". În primăvara anului 1835 locuitorii strămutaţi cu munca, vitele, semănăturile şi conacele pe moşia vecină Vîrtop au primit încuviinţarea proprietarului pentru strămutarea lor. Apoi, arnăutul proprietarului Costache Brăiloiu, împreună cu juraţii satului, au venit şi le-au ars conacele, le-au ridicat bunurile şi copiii şi i-au aşezat peste alţii, în case la Salcia, promiţîndu-le pogoanele legiuite. În continuare se arată că au rămas de plătesc şi dau clacă în două părţi, deşi în două rînduri s-au plîns cu jalbă lui Vodă şi Marii Dvornicii, că în iarna anului 1835 cinci case au fugit peste Dunăre şi că primăvara anului 1835 i-a găsit iarăşi fără pămînt de muncă. Cer să li se dea pogoanele legiuite.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 27(6306)/1834, f. 520. Orig.

473. 1836 aprilie 18. „Foaie" cu suprafaţa de pămînt constatată la moşia Salcia în urma măsurătorii, precum şi modul de împărţire a acesteia către clăcaşi. În total moşia avea 3328 de pogoane (3271 pogoane teren arabil), din care au fost repartizate 106 pogoane şi 18 prăjini pentru locuinţele a 366 de familii (7 prăjini de familie); 1098 de pogoane de arătură (cîte 3 pogoane de fiecare); 73 de pogoane de arătură de rezervă; 553,9 de pogoane teren pentru cositură din care: 102 pogoane la 34 de familii cu cîte 5 vite (cîte 3 pogoane de familie), 374,11 de pogoane la 209 de familii cu 3 vite (cîte 1 pogon şi 19 prăjini de familie), 76,21 de pogoane la 153 de familii cu cîte o vită (cîte 15 prăjini de familie); 460 de pogoane loc de izlaz pentru 366 de

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

familii, respectiv pentru toate vitele acestora. În total 2291,79 de pogoane de teren arabil. Rămîneau 979,21 de pogoane „prisos peste legiuitele pogoane" teren lucrat de locuitori fără nici o plată.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 530. Orig.

474. 1836 aprilie 19. Raport prin care subocîrmuitorul plășii Cîmpului informează Ocîrmuirea județului despre acțiunea de liniștire a locuitorilor clăcași de pe moșia Salcia a sărdarului Costache Brăiloiu, cu măsurătoarea pogoanelor legiuite. În raport se arată că proprietarul învinuiește pe jurații satului că nu aduc în sat pe cei strămutați la moșiile Vîrtopu și Ascunsa. Se precizează că arnăutul boierului, cu un țigan, cu jurații satului și cu care din sat, au mers la moșia Vîrtop unde au „spart" și ars bordeele celor strămutați și pe oamenii cu femei și copii i-au adus „în silnicie" la Salcia. De frică, bătăi și chin, unii locuitori sînt fugiți. Logofătul satului fără vinovăție a fost bătut la conacul boierului, „nefiind piele pă tot spatele lui nici cît degetul zdravănă". La fel a procedat proprietarul cu cei strămutați pe moșia Ascunsa, trimițînd slugile și arnăutul cu 30 de care din sat „ca să-i ridice fără voie pă acei locuitori", dar fiind „clăcășuiți" acolo, cu știrea ocîrmuirii, i s-a poruncit să nu-i supere, pînă nu va fi poruncă de la acesta. Subocîrmuitorul își exprimă teama că, din asemenea casne și bătăi, ca și în anii precedenți, locuitorii vor fugi, iar el raportează, pentru a nu fi învinovățit. În rezoluția sa, ocîrmuitorul județului reia, către Dvornicie, temerea manifestată de subocîrmuitor, căruia îi cere „să-i liniștească pe locuitori cu feluri de cuvinte și făgăduieli a nu li se pricinui vreo strămutare".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 526—527 și 531. Orig. și concept.

475. 1836 aprilie 23. Zapisul dat de locuitorii satului Slașoma lui Ioniță Izvoranul, arendașul moșiei, prin care recunosc obligațiile ce le au față de acesta potrivit prevederilor. Locuitorii se angajează să-i plătească cîte 18 lei de familie, iar pentru „prisoasele" de arături și fînețe în completarea izlazului ce-l aveau, se obligă să iasă toți cu plugurile și să-i are într-o zi o suprafață de teren pe care s-o semene cu porumb, recolta urmînd să o depună în magazia arendașului. Pentru izlaz se învoiesc să plătească cîte 12 parale de vita mare.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 520. Cop.

476. 1836 aprilie 27. Raport. Alеșii satului Strehaia raportează Subocîrmuirii plășii Motru că epistații moșiei nu le primesc cei 4 oameni în slujbă pînă ce nu plătesc nefolosirea lor la moșie în intervalul 1 ianuarie — 23 aprilie 1836, iar de la sfîntul Gheorghe să se prezinte în slujbă la curtea moșiei, cu mîncarea lor. Subocîrmuirea

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

porunceşte ca epistaţii să primească „iobagi" în slujbă să lucreze, fiind mai cu folos munca, iar locuitorii uşuraţi.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 52(6328)/1834, f. 643. Orig.

477. 1836 aprilie 27. Raport. Aleşii satului Ioneşti raportează Ocîrmuirii judeţului că s-a strîns tot satul, au fixat „iobagii" şi, mergînd cu ei la curtea moşiei, vechilul nu i-a primit „sub cuvînt pînă vor veni stăpînii cei mari". Cer ca porunca Ocîrmuirii să fie respectată, vechilul să primească oamenii daţi în slujbă, iar locuitorii să nu mai fie încărcaţi şi încurcaţi cu amînările.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 644. Orig.

478. 1836 aprilie 29. Adresă prin care mănăstirea Gura Motrului comunică Subocîrmuirii plăşii Dumbrava că porunca Ocîrmuirii, ca pînă la sfîntul Gheorghe 1836 să fie încheiate învoielile dintre proprietari şi arendaşi cu ţăranii, nu a găsit ecou în rîndurile locuitorilor satului Ţînţariu din acea plasă, aceştia refuzînd să se învoiască cu mănăstirea.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157 (3384)/1836, f. 514. Orig.

479. 1836 aprilie 29. Scrisoare. Arhimandritul mănăstirii Gura Motrului, Eufrosin Poteca, scrie Subocîrmuirii plăşii Motru că locuitorii Badea Guţăscu, Dumitraşcu Cojocariu, Ştefan Păvăloi, Constandin Gheorghe Iorga şi Badea Ghiţescu din „linia" Pluta, satul Ţînţariu, au refuzat să-şi facă ziua de arătură după datorie faţă de mănăstire şi au sărit cu parii asupra oamenilor mănăstirii, „zicînd că mai bine vor plăti în bani". Cere Subocîrmuirii că asemenea cazuri de nesupunere să fie, oriunde, puse sub ascultare, „spre dumirirea celor ce vor auzi a nu să mai îndrăzni la asemenea îndărătniciri" ; cei cinci de la Ţînţariu să fie aduşi cu plugurile la mănăstire ca să-şi facă arătură şi cei săraci, care nu au bani să plătească, să vină să-şi facă zilele de clacă în lucru. Proprietarul să fie „volnic în orice vreme a anului să ceară de la lăcuitori zilele de lucru, precum şi să-i are o zi de arătură". Faţă de executarea poruncii stăpînirii, ca cele mai multe din clăci „iobagii" să le facă în lucru proprietarului, Eufrosin Poteca opiniază astfel : „Apoi că lăcuitorii noştri nu numai că nu să supun, ci sar şi cu răbelie, cu care uneltesc. Căci au luat frîu a nu mai da supunere proprietarilor, nemai îndrăznind nimeni a le mai face vreo cerere".

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 516. Orig.

480. 1836 aprilie 30. „Otnoşenie" prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte Subocîrmuirii plăşii Dumbrava ca proprietarii şi arendaşii din plasă să măsoare pămîntul prevăzut a fi dat

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

clăcaşilor pentru arături, izlaz şi fînețe. Pentru „prisoase", clăcaşii urmau să se învoiască.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 510. Orig.

481. 1836 aprilie 30. Scrisoare prin care Niculai D. Veron, arendaşul moşiei Iablaniţa, înştiinţează Subocîrmuirea plăşii Dumbrava că, deşi pe data de 28 aprilie 1836 a fost la Subocîrmuirea cu locuitorii iablaniţeni şi li s-a poruncit că să se învoiască cu el la toate cîte privesc proprietatea, sau să li se măsoare pogoanele legiuite pentru izlaz, venind în sat şi chemîndu-i în mai multe rînduri, „nu voesc să vie nici să se învoiască, nici să stea faţă la măsura pogoanelor". Arendaşul cere din nou sprijinul administraţiei plăşii.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 517. Orig.

482. ⟨1836 aprilie⟩. Scrisoare prin care arhimandritul Acsente al mănăstirii Strehaia, precizînd că în anul 1835 s-au făcut învoielile cu toţi locuitorii de pe trupurile moşiei Strehaia şi s-au împărţit pogoanele legiuite, arată, ocîrmuitorului judeţului, că locuitorii de la satul Rocşoreni, cu toate chemările făcute, „nici într-un chip nu au voit să dea înscris pentru învoielile lor", ci au spus că primesc ca şi ceilalţi locuitori. În anul 1836 au tăgăduit a fi supuşi la învoielile făcute pe alte trupuri de moşie. Egumenul precizează că pretinde locuitorilor „iobăgitul" — un om la 25 de case şi predarea către mănăstire a ceea ce a produs „prisosul pogoanelor arate sau cosite în silnicie" de locuitori. Fiind primăvară, arhimandritul cere să fie luate măsuri de către Ocîrmuirea judeţului, ca locuitorii din Rocşoreni să nu se întindă peste mai multe pogoane decît cele legiuite, iar pentru prisoase de muncă, pentru ierbăritul prisosului de vite şi pentru oamenii de slujbă („rîndaşi") să se învoiască cu el.

Ocîrmuirea trimite această plîngere la Subocîrmuirea plăşii, pentru a se acţiona prin împăciuitorii satului ca locuitorii să se învoiască.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 626. Orig.

483. 1836 mai 3. Zapis dat de locuitorii satelor Corzu şi Smadoviţa prin care recunosc obligaţiile ce le au faţă de Dincă Gaşpar, arendaşul moşiei, adică : ierbăritul de vită mare, prisos, 1 leu şi 20 parale ; rîmătorul 1 leu ; oaia sau capra — 12 parale ; dijma fînului ; să plătească 16 parale familia cu 2 boi ; pentru zilele de clacă, ţăranii se obligau să iasă la muncă ori cînd ar fi chemaţi.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 22. Cop.

484. 1836 mai 5. Scrisoare prin care arhimandritul mănăstirii Gura Motrului, Eufrosin Poteca, comunică Subocîrmuirii plăşii Dum-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

brava că, cerînd de la satele Coşovăţu şi Ţinţaru „iobagi" în slujbă au fost aduşi cei „care sînt mai de nevoie în sat". Arhimandritul cere Subocîrmuirii ca să dispună aducerea locuitorilor la timpul stabilit, ori satele să se învoiască pentru ei în zile de lucru.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157 (3364)/1836, f. 527. Orig.

485. 1836 mai 5. Jalbă. Clăcaşii de pe moşia Cernaia a lui Dincă Vlădoianu se plîng Ocîrmuirii judeţului că, fiind aşezaţi cu satul între moşia Cernaia, un trup de moşie al mănăstirii Strehaia, şi alte moşii, nu au pămînt îndestul, în schimb vitele lor sînt globite de toţi proprietarii acelor moşii. Cer să li se dea voie să se aşeze pe una dintre moşii, la loc prielnic.

Subocîrmuirea plăşii Motrului, dosar 108(6399)/1834, f. 90. Orig.

486. 1836 mai 7. Scrisoare prin care egumenul mănăstirii Gura Motrului înştiinţează Subocîrmuirea plăşii Dumbrava că locuitorii satelor Ţînţaru şi Coşovăţul refuză să încheie învoielile cu mănăstirea. Se cere trimiterea unui dorobanţ, cu poruncă din partea Subocîrmuirii, pentru a-i aduce pe locuitori la ascultare.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157 (3384)/1836, f. 534. Orig.

487. 1836 mai 7. Zapisul locuitorilor satului Iablaniţa cu care recunosc obligaţiile ce le au faţă de Nicolae Veron, arendaşul moşiei, adică : ierbăritul — 1 leu şi 21 de parale de vita mare ; 1 leu de rîmător ; 10 parale pentru o oaie sau o capră ; cîte 16 lei de familie pentru „camenii legiuiţi" a se da în slujba moşiei ; dijmuirea să se facă în prezenţa aleşilor satului şi a preotului, cu întocmire de catastih ; pentru zilele lucrate cu mîinile şi cu vitele să li se dea răvaş ; ţăranii se obligau să participe cu toţii la muncă.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 551. Cop.

488. 1836 mai 8. Înscris. Ion Nichifor, epistatul moşiei Gura Motrului a mănăstirii Motru, dă înscris despre cele învoite cu locuitorii clăcaşi din satul Gura Motrului ; 16 lei iobăgitul de familie sau 60 de parale „pontaţi" pentru o zi lucrată cu braţele ; 1 leu şi 10 bani ierbăritul vitelor mari, peste numărul celor legiuite şi fără sugători ; 1 leu ierbăritul pentru un rîmător ; pogoanele de muncă şi izlaz să nu le măsoare, ci să le muncească ca şi pînă atunci, dînd din toată munca, din zece părţi o parte ; dijma fînului să o dea din 10 plasate una.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 675. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

489. 1836 mai 11. Zapis. Moşnenii Bologeşti din satul Rocşoreni se învoiesc cu moşnenii Mărculeşti din acelaşi sat să plătească 1 leu de rîmător şi 20 de taleri de vită, dacă acestea vor intra pe moşia Mărculeştilor.

Colecţia Documente, VI/15. Orig.

490. 1836 mai 17. Jalbă. Arendaşul moşiei Predeşti se plînge Subocîrmuirii plăşii Dumbrava că locuitorii acelei moşii, chemaţi în mai multe rînduri să se învoiască cu proprietatea, au răspuns că nu pot să se strîngă în acest scop, fiind răspîndiţi la muncă. La 17 mai 1836 s-au adunat şi au răspuns că nici nu au şi nici nu vor încheia învoire, „ci cum va fi în lume, aşa va fi şi la ei". La chemarea arendaşului de a merge la Subocîrmuire, locuitorii satului au răspuns că n-au „nici o nevoie să-şi lase munca şi să umble pe drumuri ; că nici cu dorobanţul nu vor veni".

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 557. Orig.

491. 1836 mai 20. Jalbă. Locuitorii satului Ploştina se plîng ocîrmuitorului judeţului împotriva arendaşului moşiei Ploştina că nu le primeşte pe cei 4 oameni datori să facă lucru la curtea proprietăţii, cerîndu-le oameni cu care şi boi ; că ei au arat pămînturile de semănături după obicei, dar arendaşul nu recunoaşte şi-i apucă de bani pentru pluguri şi boi ; că nu-i foloseşte la lucru, ca să le uşureze clăcile, şi că ei nevoind să le hotărască la un loc izlazul pentru vite, caută să le dea acelaşi teren pe care ungurenii păşunează turmele lor, pînă le urcă la munte, luîndu-le havaietul şi zeciuială.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 27. Orig.

492. 1836 mai ⟨20⟩. Scrisoare. Marin Cîrceanu şi tovarăşul său, arendaşi ai moşiilor Ioneşti şi Brăneşti ale mănăstirii Gura Motrului, luînd în primire, la sfîntul Gheorghe, moşiile, constată şi comunică Ocîrmuirii judeţului următoarele : toate locurile de muncă şi livezile sînt cuprinse de clăcaşi, la unii cu prisos, la alţii în lipsă faţă de pogoanele legiuite, iar pe seama proprietăţii au rămas prea puţine pogoane de arătură şi livezi, ca să mai poată fi date şi celor în lipsă. Pentru a folosi cele 4 zile de rîndăşit ale clăcaşilor săraci şi fără bani, a scos cîteva pluguri la ararea unei ţarini de 5—6 pogoane, însă a fost oprit, „cu zurbalîc" de clăcaşul, Dumitrache Ţucă, sub cuvînt că este curătura şi moşia sa. Cer sprijinul administraţiei pentru a primi de la clăcaşi pogoanele în plus faţă de cele legiuite, sau despăgubire pentru aceste „prisoase" folosite în silnicie. De asemenea, să se învoiască pentru prisosul de vite ce-l au unii clăcaşi şi pentru rîmători. Vitele să fie păzite şi după ridicarea recoltelor, punînd pîndari la holde şi văcari la vite.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 6 382/1834, f. 667. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

493. 1836 iunie ⟨5⟩. Jalbă. Logofătul Ioniță Hîrgot din Stroești se plînge Ocîrmuirii județului împotriva unor moșneni din satul Iupca, arătînd că aceștia discută că el, Ioniță Hîrgot, nu se va putea bucura în zilele vieții sale de moșioara din vecinătate, pe care a luat-o în arendă ; că atunci cînd vor merge cu plugurile acolo, ori va muri el, ori ei. De asemenea, reclamă că moșnenii îi prăpădesc moșia arendată cu vitele, iar slugile sale îi sînt alungate și bătute, așa cum s-a întîmplat și la 24 mai 1836, cînd au fost alungate cu parii pînă la curtea sa din satul Păunești, scăpînd de la moarte numai după ce au intervenit jurații acelui sat.

Moșnenii, la rîndu-le arată, prin două jalbe, că moșioara arendată de Hîrgot este în devălmășie cu a lor, iar arendașul îi „năpăstuiește" pe moșia lor.

Subocîrmuirea plășii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 33 și 35. Orig.

494. 1836 iunie 7. Jalbă. Locuitorii satului Socolești, cu locuința pe moșia Radei Boboiceanu, se plîng Subocîrmuirii plășii Motrului că din anul 1832 și pînă la iunie 1836 proprietăreasa nu le-a luat rîndași. Dar la acea dată le-a pretins să plătească rîndășitul cîte 12 lei anual de casă, nevoind să primească oamenii la lucru. Cer ca Ocîrmuirea județului să poruncească proprietăresei să-și primească banii, pînă la 33 de lei pentru toți anii (1832—1836) deoarece ei nu au moșie îndestulă pe acea „curea" și omul dat la curte nu a fost primit la lucru „iobăgitului".

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 887. Orig.

495. 1836 iunie 8. Circulară prin care ocîrmuitorul județului Mehedinți atrage atenția subocîrmuitorilor plășilor din județ că „unii din arendașii moșiilor, îndemnați de năsătioasa lăcomie pentru iubirea de bani" au ajuns să oblige pe țărani să plătească ierbăritul chiar și pentru pășunarea păsărilor, ceea ce „nu s-a mai auzit la vreo parte de loc". Subocîrmuitorilor de plăși li se cere ca de urgență să cerceteze satele din plăși și să raporteze arendașii care s-au dedat la asemenea practici, pentru a fi aduși la cunoștința stăpînirii. De asemenea li se poruncește să ia măsuri ca nimeni să nu supere pe țărani cu o astfel de obligație, altfel vor fi considerați vinovați și pedepsiți ca și făptașii.

Subocîrmuirea plășii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 40. Orig.

496. 1836 iunie 11. Jalbă. Arendașul moșiei Ploștina, Dimitrie Aman, se plînge ocîrmuitorului județului că locuitorii satului Ploștina nu voesc să se învoiască cu el pentru prisosul pogoanelor și pentru izlaz. La 12 iunie 1836, Ocîrmuirea județului comunică subocîrmuitorului plășii Baia că arendașul moșiei Ploștina a mănăstirii Tismana, e dator să primească în slujbă 4 oameni la suta de familii, dar să nu fie

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

bătrîni, bolnavi şi copii ; izlaz, fîneţe şi pămînt pentru arături, este dator a le da clăcaşilor în suprafaţa legiuită ; pentru pogoanele de prisos fiecare clăcaş să se învoiască separat. În problema izlazului pentru vite se dispunea că, dacă se confirmă că arendaşul le-a dat locul păşunat cu turmele de oi ale ungurenilor, să fie obligat a le da un alt teren şi, „să fie pentru totdeauna acel loc hotărît pentru izlasul satului".

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 38—39. Orig.

497. 1836 iunie 24. Jalbă. Locuitorii satului Gogoşu se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei vecine, Paia, care le interzice adăpatul vitelor la fîntînele ce le au în hotarul dinspre acea moşie, le-a oprit 5 miei din turmă şi îi ameninţă cu moartea.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 591. Orig.

498. 1836 iunie 27. Jalbă. Arendaşii moşiilor Ioneşti şi Brăneşti se plîng Subocîrmuirii plăşii Motru de nesupunere şi împotrivire cu forţa din partea clăcaşilor de pe acele moşii, cu prilejul împărţirii pămîntului, mai ales la prisoasele din livezi şi fîneţe. Arată că la 20 mai 1836 au cerut Subocîrmuirii să ia măsuri împotriva nesupunerii clăcaşilor la obligaţiile proprietăţii. Revenind cu aceiaşi doleanţă, menţionează că mulţi locuitori clăcaşi cer să li se dea integral pogoanele legiuite, în timp ce alţi locuitori clăcaşi, care „au cunoscut prea mult prisos", se împotrivesc şi nu se supun a-l da celor în lipsă. Prezintă, spre exemplificare, cazul clăcaşului Stănică Popa din Ioneşti, care avea 8 pogoane într-o livadă (din care 3 pogoane grîu şi porumb) şi, peste Jiu, alte terenuri cu fîneţe, porumb şi diverse semănături şi care, la 26 iunie 1836, i-a alungat cu ciomegele. Arendaşii încheie prin a se plînge că nici din partea clăcaşilor şi nici a aleşilor satului nu are nici un concurs ca să poată împărţi pămîntul de muncă în pogoanele legiuite, spunînd că ei nu au o astfel de poruncă de la Ocîrmuire.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 723. Orig.

499. 1836 iunie 27. Raport. Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi raportează Dvorniciei din Lăuntru cu privire la revolta locuitorilor satului Mărăşeşti arătînd că : „După un zurbalîc urmat zilele trecute asupra oamenilor şi ţiganilor dumnealui căminarul Ştefan Mosc, proprietarul acelei moşii", au fost arestaţi 6 răzvrătiţi care, după eliberare, împreună cu ceilalţi locuitori din Mărăşeşti, au plecat şi au făcut tabără în munţi, în hotarul cu Austria (Banat n.n.), ameninţînd că vor face moarte. Ocîrmuirea arată că îndemnase pe subocîrmuitor să trateze cu ţăranii, pînă va sosi la faţa locului însuşi ocîrmuitorul judeţului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24(5162)/1835, f. 73. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

500. 1836 iulie 1. Poruncă. Marele vornic Mihai Ghica porunceşte ocîrmuitorului judeţului Mehedinţi să meargă la Mărăşeşti unde, cu vorbă bună sau cu ameninţări, să-i determine pe locuitorii fugiţi în munţi să se întoarcă la vetrele lor. Altfel, să se ia măsuri pentru izolarea acestora, oprindu-i de la hrană.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24(5162)/1835, f. 75. Orig.

501. 1836 iulie 1. Raport. Ocîrmuitorul judeţului Mehedinţi raportează Dvorniciei din Lăuntru că locuitorii satului Mărăşeşti, strămutaţi în munţi, revin la casele lor, declarînd că le este teamă, căci auziseră că proprietarul moşiei, căminarul Moscu, le pretindea plata veniturilor moşiei pe 20 de ani din urmă.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24(5162)/1835, f. 74. Orig.

502. 1836 iulie 2. Raport. Subocîrmuitorul plăşii Baia se plînge Ocîrmuirii judeţului arătînd că locuitorii din Mărăşeşti nu se supun încă. Îşi pasc vitele, fără învoire, pe moşia proprietarului, iar la încercarea de a le închide, au răspuns cu arme şi ameninţări împotriva epistatului moşiei şi a oamenilor săi. Subocîrmuitorul cere să li se facă „straşnică verificare", spre a fi aduşi la supunere.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24(5162)/1835, f. 83. Orig.

503. 1836 iulie 3. „Otnoşenie". Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte subocîrmuirii plăşii Baia să aresteze încă vreo 4—5 ţărani răzvrătiţi din Mărăşeşti, care să fie aduşi la ocîrmuire unde se mai aflau încă 4, în frunte cu popa Manea, în aşteptarea răspunsului Dvorniciei din Lăuntru. Se dă indicaţie ca epistatul să nu mai închidă vitele ţăranilor, pînă la rezolvarea conflictului.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24(5162)/1835, f. 84. Orig.

504. 1836 iulie 4. Poruncă. Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte Subocîrmuirii plăşii Baia să prindă pe cîţiva dintre căpeteniile locuitorilor din Mărăşeşti şi să-i trimită la Ocîrmuire ; să strîngă armele de la aceştia, urmînd ca să se cerceteze cine sînt cei care s-au împotrivit oamenilor proprietarului, cu armele. Se arată că, deoarece există primejdia strămutării lor din nou, să se poruncească satelor învecinate să nu-i primească, pe ei sau vitele şi bunurile lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 24(5162)/1835, f. 87. Orig.

505. 1836 iulie 7. Jalbă. Ion Cîrjeu se plînge ocîrmuitorului judeţului că părţile sale de moşie din hotarul Bohorelul, Corobăile şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Covrigi fiind mai mult izlaz, sînt păscute cu vitele locuitorilor acelor sate, fără ca aceştia să se învoiască „nici într-un chip" ca să-i plătească dreptul la ierbărit. Cere să fie sprijinit în aducerea la ascultare a locuitorilor acelor sate.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 37. Orig.

506. 1836 iulie 11. Jurnal al Judecătoriei judeţului Mehedinţi în care se arată că se prezentaseră la judecată moşnenii Ghelmegeni cu negustorul Ivancea şi tovarăşul său din Cerneţi, care luaseră în arendă, pe 10 ani (arenda de 1260 lei pe an), de la epitropii casei polcovnicului Vasile Ghelmegeanu, 600 stînjeni de moşie în hotarul Ghelmegioaia. Moşnenii arătau că ei stăpînesc în rupt, împreună cu polcovnicul Ghelmegeanu (care avea numai 31 stînjeni) cei 600 stînjeni şi că moştenitorii săi au dreptul să arendeze decît partea de moşie ce aparţinea polcovnicului. Precizează că pe terenul arendat îşi au ei casele, livezile, semănăturile etc., ocupînd o suprafaţă de 500 stînjeni.

Judecătoria hotărăşte efectuarea unei cercetări la faţa locului, pentru a stabili întinderea proprietăţii polcovnicului Ghelmegeanu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 124(7842)/1836, f. 5—6. Orig.

507. 1836 iulie 14. Poruncă prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi stabileşte subocîrmuitorului plăşii Baia modul cum să ţină evidenţa dijmei şi strîngerea ei la timp, „ca să nu le mai rămîie arendaşilor mijloacele de năpăstuire către locuitori, a-i încurca la dijmuire pentru orice felurimi, precum şi a înceta orice reclamaţii din partea lăcuitorilor". În acest scop, subocîrmuitorului i se porunceşte să oblige pe proprietari şi arendaşi să întocmească „foile de dijmă" împreună cu aleşii şi preoţii satelor, în două exemplare şi fiecare parte să primească cîte un exemplar semnat, „ca să-şi cunoască fieşcare datoria sa şi văzîndu-să asuprit să poată reclamarisi îndată, pînă ce lucru se află în fiinţă". Luarea dijmei fiecărui produs urma să se facă la timp de către arendaş, despre aceasta urmînd să se anunţe" în auzul tuturor".

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 47. Orig.

508. 1836 iulie 18. Circulară prin care Ocîrmuirea judeţului comunică subocîrmuitorilor de plăşi că Dvornicia din Lăuntru a poruncit ca arendaşii şi proprietarii să nu mai supere pe clăcaşi pentru ierbăritul rîmătorilor pînă la 5 capete, iar clăcaşii să se învoiască pentru plusul de rîmători peste acest număr. Se cere subocîrmuitorilor de plăşi să aducă la cunoştinţa tuturor locuitorilor şi proprietarilor această poruncă şi să vegheze la respectarea ei.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 748. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

509. 1836 iulie 26. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului către subocîrmuitorul plăşii Baia cu privire la jalba locuitorilor din satele Ploştina, Leurda şi Merişu, cărora nici pînă la acea dată (26 iulie 1836) arendaşul nu le dijmuise grînele şi fînul. Subocîrmuitorului i se porunceşte să oblige pe arendaşi ca, în cel mai scurt timp, să dijmuiască şi să strîngă bunurile, „spre a nu se prăpădi pă cîmp, de vremuri", iar pentru „iobagi", ori să le primească oamenii în slujbă, ori cîte 12 lei de fiecare casă, aşa cum s-a învoit cu clăcaşii. Ocîrmuitorul îşi exprimă mirarea că recenta poruncă a sa, cu privire la dijmuirea la timp a tuturor produselor de către arendaş, nu se respectă.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 49—50. Orig.

510. 1836 iulie 27. Poruncă a ocîrmuitorului judeţului către subocîrmuitorul plăşii Baia cu privire la faptul că la Ocîrmuire se primesc neîncetat jalbe prin care se arată că, pînă la acea dată (27 iulie 1836), grînele şi fînul nu sînt dijmuite şi, în pofida poruncilor date, se află pe cîmp şi se deteriorează din cauza ploilor şi a furtunilor. Ocîrmuitorul judeţului reformulează obligaţia de a fi luate toate măsurile şi, în cel mai scurt timp, arendaşii să facă dijmuirile, iar produsele să fie strînse de pe cîmp.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 52—53. Orig.

511. 1836 iulie 27. „Aşezămîntul" (învoiala) intervenită între moşnenii din Cloşani (ambele trupuri ale moşiei) şi stolnicul Barbu Viişoreanu cu privire la recunoaşterea cumpărăturilor acestuia în hotarul acelei moşii. Se arată că în trecut avuseseră loc multe prigoniri şi judecăţi pentru aceste cumpărături (o parte o moştenise de la socrul său Sandu Degerăţeanu) şi că la diferite instanţe Barbu Viişoreanu îşi cîştigase drepturile.

Judecătoria Baia de Aramă, dosar 1(420)/1914, f. 15—17. Cop.

512. 1836 august 15. Jalbă. Catinca Iupceanu se plînge Subocîrmuirii plăşii Baia pentru 13 familii de clăcaşi de pe moşia sa, arătînd că pînă în acel an nu a primit de la aceştia drepturile proprietăţii stabilite. La rîndul lor cele 13 familii de clăcaşi reclamau că nu au primit pămîntul legiuit nici pentru hrana lor, nici pentru vitele lor şi totuşi proprietăreasa le cere atît „iobagi", cît şi clăci după cele legiuite.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 56—59. Orig.

513. 1836 august 31. „Foaia arătătoare" de întinderea fiecărei moşii, proprietarul său şi satele de pe moşii întocmită de subocîrmuitorul plăşii Motru şi înaintată Ocîrmuirii judeţului :

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

a) satele Lacu, Lupşa de Sus, Orbeni, Ruptura, Sămărineşti, Socoleşti şi Valea Ra sînt în întregime pe proprietate moşnenească ;

b) satele Brabeţi, Broşteni, Cernaia, Cotoroaia de Jos, Degeraţi, Ercea, Gîrbovăţu, Imoasa, Lupşa de Jos, Jirovu, Menţii din Faţă şi Voloiacu se află atît pe moşia moşnenească cît şi boierească, adică : la Brabeţi aveau parte şi boiernaşi Cuţuieşti, cu clăcaşi pentru muncă ; la Imoasa, logofătul Ioniţă Corlan, cu clăcaşi şi „îndestul pămînt de muncă" ; la Lupşa de Jos — urmaşii polcovnicului Dumitraşco Gîrboviceanu cu clăcaşii şi munca lor ; asemenea la Gîrbovăţu ; la Ercea aveau părţi mai mari de moşie Dincă Erceanu, Ştefan, Ioniţă Negreanu şi logofătul Gheorghe Iorga, cu pămînt pentru clăcaşii lor ; la Degeraţi aveau o mare parte băneasa Brîncoveanu, cu pămînt şi izlaz „îndestulător" pentru clăcaşi ; la Cotoroaia de Jos — moştenii şi logofătul Dumitraşco Pîrvulescu cu fraţii lui, care aveau pămînt pentru clăcaşi şi pădure şi tufăriş pentru izlaz ; la Voloiacu — sătrarul Dumitrache Izvoranu şi Iancu Enescu, clăcaşii lor primind pămînt de muncă şi lunci, tufăriş şi păduri pentru izlaz ; la Jirov — logofătul Milco Jiroveanu, moşia rămînînd moştenitorilor ; la Cernaia — partea lui Dincă Vlădăianu cu nepoţii, cu clăcaşii pentru care avea izlaz ; la Menţii din Faţă aveau pămînt şi clăcaşii pitarului Mihalache Bălăceanu şi cei ai lui Chiriac Chintescu, terenul pentru izlaz fiind cu tufăriş şi pădure. ;

c) satele Butoieştii de Sus (proprietari moşnenii şi I. Butoi), Cîrciu (proprietari Bibeştii), Corcova (Catinca Bibescu), Cotoroaia de Sus (proprietari Bibeştii), Coţofenii din Dos (I. Giugurtu) Grozeşti (logofăt N. Scafeş), Podmenţu (Ioniţă Severineanu şi E. Scafeş), Poiana (Tache Filişanu), Scaeşti (Enache Stoenescu), Stolojani (Statie şi Constandin Stolojanu), Turcenii de Jos (St. Broşteanu), Văgiuleşti (boierii Bibeşti), se află pe moşii boiereşti.

Se face precizarea că pe aceste moşii clăcaşii îşi au munca trebuincioasă, cu îndestulare şi chiar mai mult (pentru mai multe familii) pe moşiile Poiana, Coţofenii din Dos şi Corcova. Privitor la izlaz se arată că este format din teren cu tufăriş, păduri şi cîmp, neavînd totuşi izlaz cei de la Podmenţu, iar la Butoieştii de Sus izlazul este format numai din pădure ;

d) satele Bresniţa, Slătinicu şi Strehaia sînt pe moşia mănăstirii Strehaia ; satele Brăneşti, Butoieştii de Jos, Gura Motrului, Ioneşti şi Şuşiţa (pe 3 moşii) sînt pe moşiile mănăstirii Gura Motrului ; satele Ilieşti şi Miluta sînt pe moşiile mănăstirii Tismana.

Pe moşiile mănăstirii Tismana, clăcaşii au pămînt şi izlaz cu îndestulare şi pentru mai multe familii ; asemenea cei din Miluta, Butoieştii de Jos şi Gura Motrului. Cei din Şuşiţa îşi aveau pămîntul de muncă închis cu garduri în ogrăzi, izlaz avînd puţin. Satul Ilieşti este arendat.

Se precizează că pînă la acea dată (31 august 1836) nici un proprietar din plasă nu măsurase pogoanele stabilite de Regulament pentru fiecare familie de clăcaşi.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 842—843. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

514. 1836 septembrie 13. Hotărîre a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre proprietarul moșiei Baia de Aramă, căminarul Ștefan Moscu, și locuitorii tîrgului Baia de Aramă, pentru respectarea drepturilor proprietății și necălcarea moșiei. Locuitorii tîrgului, prin reprezentanții lor Drăghici Sîrbu, G. Piciu, Gh. Cojocariu și alții se judecă cu proprietarul moșiei, reprezentat de vechilul său Tănase Nenoveanu, arătînd că Ștefan Moscu, cumpărînd moșia Baia de la Manole Guțui pretinde că a cumpărat și tîrgul și, nerespectînd zapisul dat orășănilor la 10 februarie 1780 de Constantin Stoenescu, le pricinuiește pagube și le pretinde havaieturi. Judecătoria dă cîștig de cauză proprietarului.

Colecția Documente, II/4. Cop.

515. 1836 septembrie 28. „Otnoșenie" prin care ocîrmuitorul județului Mehedinți poruncește subocîrmuitorului plășii Baia să cerceteze cîte mahalale are satul Stroești și la ce distanță se află între ele, deoarece locuitorii din Stroești refuză să meargă la biserica nouă făcută de logofătul Ioniță Hîrgot pe moșia sa, arătînd că ei își fac biserica lor pentru care au materialele gata pregătite. Subocîrmuitorul raportează că de toate sînt 69 de familii ; 32 de familii au acceptat biserica construită de Ioniță Hîrgot, iar 37 de familii merg la biserica din mahalaua Popești, pendinte de satul Iupca, fiind mai aproape cu casele și cu munca.

Subocîrmuirea plășii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 71 și 74—75. Orig.

516. 1836 octombrie 4. Jalbă. Arendașii moșiei Ionești și Brănești se plîng Subocîrmuirii plășii Motru că nici pînă la acea dată (octombrie 1836) locuitorii nu și-au ridicat din țarini vechile case, pătulele etc. ca să le aducă la casele lor din „linie" ; că le menținin silnicie în țarini ca să poată dosi bucatele de la dijmuit, sustrăgînd pămînt bun de muncă și păgubind proprietatea. Cer administrației forța publică cu ajutorul căreia să le strice casele și să-i aducă la „linia" satului.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 938. Orig.

517. 1836 octombrie 6. Scrisoare. Epistatul moșiilor mănăstirii Strehaia, Dincă Stolojan, arată Subocîrmuirii plășii Motru că cei mai mulți locuitori, cu prilejul dijmuirii porumbului la grămadă, l-au ascuns prin pătule, iar cazanul de prune l-au „închipuit" de 10—12 vedre și dijmă să dea o oca și jumătate, lucrarea fiind întocmită de alesii satului Bresnița.

Epistatul Dincă Stolojan cere instituirea unei comisii de verificare a pătulelor și buților cu prune, notarea cantităților aflate, sub semnătura clăcașilor deținători și pedepsirea vinovaților cu plată în-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

doită şi bătaie, „spre a fi pildă şi altora ce vor urma ca aceştia". La 6 octombrie 1836, aleşii şi cu pîrcălabul satului Bresniţa se plîng că această comisie i-a încărcat cu multe ferdele la dijmuirea porumbului în pătule precum şi la vasele cu prune, socotindu-le cazanul de 7 vedre.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 942. Orig.

518. 1836 octombrie 10. Scrisoare prin care Grigore Iupceanu din Iupca arată subocîrmuitorului plăşii Baia situaţia clăcaşilor de pe moşia sa şi a sorei sale, Catinca, în raport cu obligaţia de a da proprietarului oameni în slujbă („iobagi"). Pe partea de moşie a sorei sale Catinca erau 10 familii de clăcaşi, 3 văduve cu copii minori şi o familie fugită, iar pe partea sa de moşie erau 11 clăcaşi. Moşia era toată într-un hotar şi clăcaşii într-o singură tabelă, iar Catinca Iupceanu beneficia de poruncă pentru ca cele 14 familii de pe partea sa de moşie să-i dea un om în slujbă.

Cerea ca această poruncă să fie anulată şi cele 24 de familii de pe moşie să dea zilnic cîte un om de slujbă, însă o zi la unul, o zi la altul.

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 88. Orig.

519. 1836 octombrie 15. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului către subocîrmuitorul plăşii Baia de a rezolva conflictul pentru ierbăritul vitelor dintre moşnenii locuitori în satul Covrigi şi Ioniţă Cîrjeu, arendaşul moşiei lui Nicolae Cioabă şi Dinu Covrigeanu, din acel hotar. Se menţionează că arendaşul reclamase ca moşnenii să-i plătească ierbăritul pentru vitele lor, deoarece îi călcau moşia. Moşnenii propuneau arendaşului să aleagă 14 familii de clăcaşi, de la care el să-şi ia dreptul de ierbărit. Arendaşul refuză această propunere, arătînd că cei mai mulţi moşneni s-au învoit prin înscris ca să-i plătească ierbărit cîte 1 leu de vită mare şi 10 parale de vita mică. Clăcaşii sînt consideraţi „nişte intriganţi care aduc neodihnă celorlalţi locuitori" şi, fiind pe moşia moşnenilor, nu acceptă „să se dea de sineşi clăcaşi la el, arendaşul".

Subocîrmuirea plăşii Baia, dosar 148(3421)/1836, f. 90—91. Orig.

520. 1836 octombrie 19. Poruncă a Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi către Subocîrmuirea plăşii Motru ca să pună „straşnică îndatorire" satului Miluta, pentru a trimite gonaci dintre săteni care să aducă cele 13 case strămutate „la urma lor", deoarece arendaşul moşiei s-a plîns că împăciuitorii satului „nici într-un chip nu au voit".

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 828. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

521. 1836 decembrie 3. Jalbă. Locuitorii satului Ioneşti de pe moşia mănăstirii Gura Motrului se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei, care îi „năpăstueşte". Ei arată că fiecare locuitor este obligat să dea 2 baniţe de porumb sau echivalent în ştiuleţi, peste dările obişnuite. Asemenea, cîte 10 snopi de coceni, fapt pentru care rămîneau fără nutreţ pentru vite. Cei ce nu dau în natură, sînt ameninţaţi că le vor plăti în bani. Cînd porumbul a fost cules şi arendaşul urma să vină la faţa locului pentru dijmuire din zece părţi una, a plecat intenţionat la Craiova, iar acum (decembrie 1836) i-a dijmuit la pătule sau jos, pe fiecare încărcîndu-l cu cîte 2—3 baniţe mări; peste dreptul său sînt obligaţi să plătească ierbăritul pentru rîmătorii pînă la 5 capete. Locurile rămase nearate, din cauza secetei sau a neputinţei, şi cosite, au fost dijmuite. Rodul prunilor nu le este îngăduit a-l face rachiu decît la cele 2 cazane ale arendaşului, din care cauză prunele se „trezesc". Carul cu lemne îl plătesc cu 4 lei, dar ei nu au voie la lemne uscate sau verzi pe moşie. La mănăstire duc cîte 2 care cu lemne. Cer să li se facă dreptate.

Concomitent, logofătul mănăstirii se plînge că locuitorii nu se supun la darea obligaţiilor către proprietate, împotrivindu-se. Cere un dorobanţ în ajutor.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1004—1006. Orig.

522. 1836 decembrie 13. Raport. Împăciuitorii şi logofătul satului Podul Grosului raportează subocîrmuitorului plăşii Dumbrava că, după ce arendaşul moşiei a strîns banii datoriilor de la mai mult de jumătate din locuitori, acum îi ţine şi pe cei ce au plătit şi pe cei ce nu au plătit, „în puşcărie, în noroi pînă la genunchi, împreună cu doi porci graşi". Cer să aibă o păsuire de 2—3 săptămîni pentru a face banii restului de dajdie.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 157(3384)/1836, f. 758. Orig.

523. 1836. Jalbă. Stolnicul Barbu Viişoreanu se plînge Ocîrmuirii judeţului că de pe partea sa de moşie de la Cloşani s-au strămutat în anul precedent şi fără forme, mulţi clăcaşi, dintre care unii şi-au luat şi casele şi acareturile. Cere poruncă ca să nu se mai ridice nici o casă de pe moşia sa, iar cele ridicate să fie readuse.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 10(3388)/1836, f. 844. Orig.

524. 1836. Jalbă a celor doi preoţi din satul Roşiuţa, Iordache şi Gligorie, prin care se plîng ocîrmuitorului judeţului că de către locuitorii din mahalaua Lupoiţa li se încalcă livezile şi pădurile din cauză că nedeia de la sfîntul Ilie are loc, din nou, pe locul dintre Roşiuţa şi mahalaua Lupoiţa, de unde a fost mutată în vremea cînd aici se făceau

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

adunări de răzvrătiri. Cer să aibă dreptate și livezile și pădurile ă nu le mai fie încălcate.

Subocîrmuirea plășii Baia, dosar 153(3380)/1836, f. 49. Orig.

525. 1836. Jalbă. Locuitorii satului Pleniţa se plîng domnului ţării că la moşia Salcia locuitorii se hrănesc pe patru alte moşii, că plătesc cîte 4 clăci şi, pentru că nu au putut să se mute pe moşiile unde le sînt locurile de muncă, au fugit peste Dunăre 120 de familii, iar cei rămaşi plătesc birul şi pentru ele, din care cauză au mai fugit trei case. Arată că satul Salcia este foarte mare, dar moşia este mică şi locuitorii se hrănesc pe alte moşii, între care şi pe moşia Pleniţa.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 10(3338)/1836, f. 410. Orig.

526. ⟨1836⟩. Jalbă Achim Mărculescu cu cetaşii săi din Adunaţii Teiului se plîng Prezidenţiei judeţului Mehedinţi împotriva moşnenilor Bologeşti cu care stăpîniseră în devălmăşie 150 de stînjeni în hotarul Rocşorenilor şi din care aceştia vînduseră o parte lui Dumitraiche Brăiloiu. În vremea domniei lui Ioan Vodă Caragea ei se judecaseră la Bucureşti, contestînd hotărnicia făcută de serdarul Iordache Otetelişanu, dar verificările făcute mai tîrziu nu-i satisfăcuseră. Cer să se hotărnicească din nou.

Colecţia Documente, VI/13. Orig.

527. 1837 ianuarie 2. Jalbă. Marin Cîrceanu, arendaşul mănăstirii Gura Motrului, se plînge Subocîrmuirii plăşii Motru că locuitorii satelor Ioneşti şi Brăneşti „nu să supun a să răfui cu noi de datoria clăcilor i celelalte ce prin zapis sîntem învoiţi cu dînşii (...)", de asemenea şi pentru „dijmuirile" sămănăturilor şi dijma din coceni, pe care nu o dau nici în natură, nici în bani. Cere să i se dea un dorobanţ pentru a putea strînge banii arenzii moşiei.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6282)/1834, f. 1016^{v} şi 1018. Orig.

528. 1837 ianuarie 3. Înscris prin care moşnenii Sitari şi Pătruţeşti din Balta se învoiesc ca acela dintre ei care va lua „ceva havaiet" de la clăcaşul altui moşnean, să restituie havaietul „îndoit". Înscrisul cuprinde nominal un număr de 26 de moşneni Sitari cu 23 de clăcaşi şi 28 de moşneni Pătruţeşti cu 19 clăcaşi. Dintre cei 56 de moşneni sînt unii care nu au nici un clăcaş, alţii care au 1—5, sau chiar 6 clăcaşi.

Colecţia Documente, XVIII/44. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

529. ⟨1837 ianuarie 5⟩. Jalbă. Locuitorii satului Scaești se plîng Ocîrmuirii județului că arendașul nu le primește plățile dărilor în parale mărunte.

Cer să li se dea dezlegare pentru paralele mărunte și lămuriri despre mersul cursului leului de 60 de parale, în locul celui de pînă la 1 ianuarie 1837, de 40 de parale, curs hotărît prin jurnalul din 16 septembrie 1836 al Sfatului Administrativ. De asemenea, cer să plătească în cursul de 40 de parale leul și să nu fie supărați pentru ierbăritul rîmătorilor pînă la 5 capete.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1022. Orig.

530. 1837 ianuarie 9. Raport. Subocîrmuirea plășii Motru raportează Ocîrmuirii județului că mulți locuitori, supuși proprietății și arendașilor, se plîng împotriva acestora și cer să fie scutiți de ierbăritul rîmătorilor pînă la 5 capete.

Arendașii fiind aduși la subocîrmuire, s-au împotrivit, deoarece locuitorii nu-și păzesc rîmătorii ca să nu intre prin „oprituri" și în „prisosul de izlaz". Subocîrmuitorul precizează că locuitorii își păsunează vitele libere după strîngerea bucatelor și că cele mai multe case sînt învoite pentru prisosul de vite, rîmători, oi și capre. Cere Ocîrmuirii indicații de urmat.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1026. Concept.

531. 1837 ianuarie. Jalbă Arendașul moșiei Motru, Marin Cîrceanu, se plînge Subocîrmuirii plășii Motru că locuitorii satelor Ionești și Brănești nu au voit să semneze listele cu vitele lor, iar acum a venit termenul să se socotească pentru plata ierbăritului. Cere executarea înscrisului ce are cu locuitorii, pentru vitele dovedite ca fiind dosite urmînd să i se plătească dublu.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1016. Orig.

532. 1837 februarie 2. Răvaș. Subocîrmuitorul plășii Motru scrie lui Ioniță Cîrju că pentru zilele lucrate de locuitorii clăcași din Lupșa de Jos ori să plătească, ori să dea „foaie" sub semnătura sa, care să fie respectată de arendașul moșiei, Iordache Gîrboviceanu, la „răfuirea" datoriilor cu clăcașii, deoarece la înfățișarea cu acesta pentru „datoriile reciproce ale proprietății", au fost prezentate „feluri de foi de zile de clacă lucrate, atît cu boii cît și cu mîinile" și la Iordache Gîrboviceanu și la Ioniță Cîrjeu, subarendașul.

Subocîrmuirea plășii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1059. Orig.

533. 1837 martie ⟨20⟩. Jalbă. Mai mulți „locuitori băjenari" așezați la satul Jirovul se plîng, pentru a doua oară, Ocîrmuirii jude-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ţului împotriva moşneanului Răducan Caplea, pentru nerespectarea hotărîrii Ocîrmuirii şi „năpăstuirea" lor. Ei arată că s-au pripăşit, cu casele şi vitele, pe curelele de moşie ale mai multor moşneni devălmaşi, hrănindu-se însă pe moşiile străine Corcova şi altele. Din anul 1835 au fost daţi în arendă, pe patru ani, lui Răducan Caplea, care i-a obligat la plata a cîte 60 lei drept clacă şi „iobăgit". La judecata ocîrmuitorului judeţului s-a hotărît ca să dea cîte 18 lei de casă şi cu „altceva să nu fie supăraţi". Aşa au plătit pe anii 1835 şi 1836 dar, în martie 1837, au fost obligaţi să mai plătească cîte 24 lei „iobăgitul" pentru anii 1835 şi 1836. Cer să aibă dreptate cu acest moşnean arendaş.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1084. Orig.

534. 1837 m a i 8. Jalbă. Moşnenii Lucheşti din Hinova se plîng Judecătoriei judeţului arătînd că după împărţirea prin hotărnicie a moşiei Hinova (înainte stăpînită în devălmăşie) rămăsese o suprafaţă de pămînt „de prisos", care urma să fie împărţit moşnenilor, dar care de fapt era folosită numai de unii din moşneni. Deşi intervenise o înţelegere pentru împărţirea venitului, aceasta nu era aplicată pentru că unii (între care şi Matei Stanciu) refuză să le dea şi lor dijma cuvenită. Jeluitorii cer judecătoriei să poruncească logofătului Pană Şerbănescu să vină să le împartă şi acea suprafaţă de pămînt.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 143(3438)/1837, f. 1. Orig.

535. ⟨1837 m a i⟩. Jalbă. Marin Cîrceanu, arendaşul moşiilor Ioneşti şi Brăneşti, se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva locuitorilor clăcaşi arătînd că aceştia au cumpărat pămîntul de muncă şi de hrană, nu voiesc să-şi primească pogoanele legiuite precum nici ca pe seama proprietăţii să fie deosebite celelalte pogoane care să fie muncite cu rîndaşii şi clăcaşii săraci. Clăcaşii au refuzat această lucrare, cu toate că în primăvara anului 1837 au primit în două rînduri poruncă în acest sens. De asemenea, arată că la munca pogoanelor pe seama moşiei, clăcaşii nu au dat decît un plug, spunînd că preferă să plătească ziua de arătură cu 4,5 lei. Arendaşul se plînge că clăcaşii nu răspund nici claca, nici rîndăşia în natură, nădăjduind că vor plăti după învoirile scrise din anul precedent; că nici la „trebuinţa" de care de transport nu se supun. Cere Ocîrmuirii măsurarea pogoanelor şi supunerea clăcaşilor la clacă şi rîndăşie în natură (zile de muncă) pe seama proprietăţii.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1111. Orig.

536. ⟨1837 i u n i e 1⟩. Jalbă. Iancu Margine din Degeraţi se plînge Ocîrmuirii judeţului că, la facerea „liniei" satului, arendaşul Panait Filip „i-a tras casa" moşnenească în acea „linie" şi, deşi el se

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

află, din anul 1830, cu casa pe altă moşie, unde se hrăneşte (moşia lui Petre Burileanu), arendaşul îl sileşte să vie pe moşia sa, în acest scop spărgîndu-i şi noua sa casă.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1163. Orig.

537. 1837 iunie 29. Înscris de învoială între locuitorii clăcaşi din satul Brăneşti cu arendaşul moşiei, Marin Cîrceanu, pentru anii 1837 şi 1838. S-a convenit asupra următoarelor: clăcile să le plătească după Regulament; rîndăşia să o plătească fiecare clăcaş cîte 21 lei; pentru vitele de prisos peste cele legiuite să plătească cîte 2 lei şi zece parale; pentru un rîmător, 2 lei; dijma fînului, din zece plaste una, cei ce vor căuta atlfel urmînd să se învoiască cu plată; din zece ocale de tutun să dea două; dijma grîului din zece ocale de boabe, una; dijmuirea prunelor să o facă împreună cu juraţii, preotul şi logofătul satului; dijma porumbului: din zece grămezi — una, în prezenţa aceloraşi reprezentanţi; deşi pogoanele de muncă şi de izlaz nu li s-au măsurat, fiecare clăcaş acceptă să plătească 1 pogon de pămînt de muncă prisos: cu 8 lei cei cu 4 boi şi cu 6 lei cei cu 2 boi iar toporaşii fără boi, 4 lei; se prevede ca pretenţii la pogoane lipsă, arendaşul nu primeşte ci rezolvă aceste cazuri; dijma cînepii din zece mănunchiuri, unul arendaşului, topită şi zeciuială din toată sămînţa recoltată şi prezentată arendaşului; cîte 4 dovleci pe an de fiecare clăcaş sau zece parale dovleacul; douăzeci de parale de car, la trecerea podului arendaşului cu dijma, cînd va fi joia mare; din cealaltă legumă, din zece părţi una; cîte 2 pui de găină pe an de fiecare clăcaş „neslobozirea" vitelor în ţarină pînă la ridicarea bucatelor şi tăierea cocenilor. Lista vitelor să o dea clăcaşii singuri în termen de 7 zile, pentru cele dosite urmînd „să plătească îndoit", nu însă şi pentru miei, purcei şi viţei.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1181. Orig.

538. 1837 iulie 29. Raportul Subocîrmuirii plăşii Motru către Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi în care se arată situaţia suprafeţelor însămînţate cu cereale în anul 1837. În cele 42 de sate ale plăşii fuseseră însămînţate 732 de pogoane cu grîu de vară, 9530 cu porumb, 163 cu orz, 35 cu mei.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 20(2433)/1837, f. 50—51. Orig.

539. 1837 iulie. „Perilipsis" cuprinzînd suprafeţele semănate cu cereale în satele plăşii Baia din judeţul Mehedinţi. În cele 66 sate menţionate fuseseră semănate, în anul 1837, 15.593 de pogoane de porumb 1516 pogoane de grîu şi 200 de pogoane orz.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 20(2433)/1837, f. 44. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

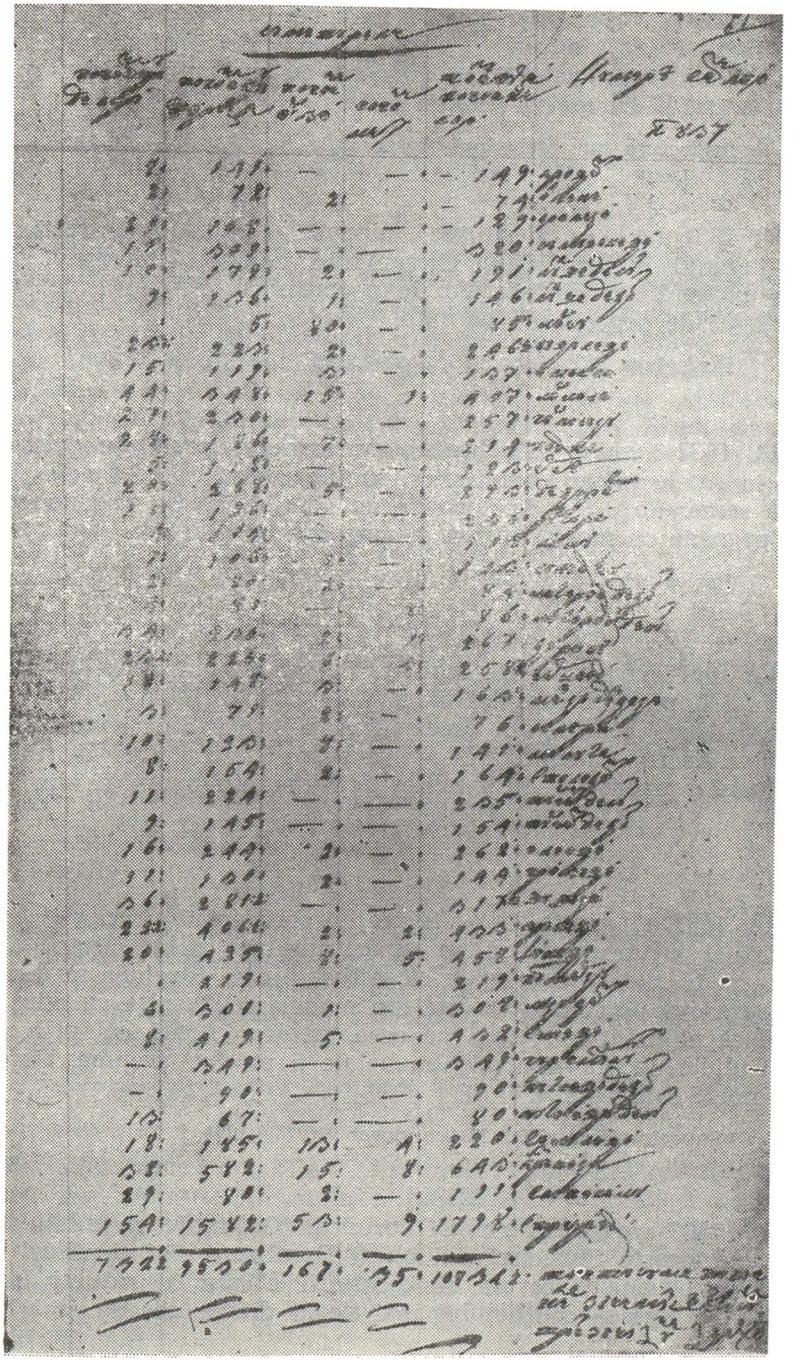

Fig. 14. — 1837 (iunie). Fotocopie după orig. menţionat în rez. nr. 538.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

540. 1837 iulie. „Perilipsis" cuprinzînd suprafeţele semănate cu cereale în anul 1837 în plasa Cîmpului din judeţul Mehedinţi. În cele 42 sate fuseseră semănate 9.716 pogoane cu porumb, 5.559 cu grîu, 1.169 cu orz, 155 cu mei şi 162 cu ovăz.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 20(2433)/1837, f. 71—72. Orig.

541. 1837 iulie. „Perilipsis" cuprinzînd suprafeţele semănate cu cereale în anul 1837 în plaiul Cloşani din judeţul Mehedinţi. În cele 27 sate fuseseră semănate 1.220 de pogoane cu grîu, 441 de pogoane cu orz, 2.653 de pogoane cu porumb.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 20(2433) 1837, f. 62. Orig.

542. 1837 iulie. „Perilipsis" cuprinzînd suprafeţele cultivate cu cereale în satele plăşii Ocolul din judeţul Mehedinţi. În cele 58 sate fuseseră semănate 2.753 de pogoane cu grîu, 1.322 de pogoane cu orz, 264 de pogoane cu mei şi 13.284 de pogoane cu porumb.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 20(2433) 1837, f. 56. Orig.

543. 1837 august 16. Raport. Aleşii satului Bresniţa se plîng Subocîrmuirii plăşii Motru că epistaţii moşiei Strehaia nu voiesc să primească dijma grîului din zece snopi unul, ci din boabe. Nici din zece plaste de fîn una, ci bani pentru dijma fînului. Cer Ocîrmuirii să poruncească arendaşului să primească dijmă din snopi şi din fîn.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382) 1834, f. 1096. Orig.

544. 1837 august 22. Scrisoare cu care epistatul moşiei Strehaia a mănăstirii încunoştiinţează pe subocîrmuitorul plăşii Motru că, deşi în urmă cu 15 zile s-a înţeles cu clăcaşii din satul Strehaia să dea dijma grîului şi a ovăzului în boabe, cei din mahalaua Huşniţa au adus snopi, spunînd că ei nu-s mulţumiţi pe acea învoire. Arată că prin această faptă şi altele, locuitorii acestei mahalale îi produc pagube. Cere sprijinul administraţiei plăşii.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1200. Orig.

545. 1837 septembrie. Poruncă. Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte Subocîrmuirii plăşii Dumbrava să ia măsuri pentru măsurarea pogoanelor cerute de locuitorii clăcaşi ai satului Iablaniţa şi pentru rezolvarea conflictului mai vechi dintre aceştia şi arendaşul moşiei.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 190 (2458)/1837, f. 228. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

546. 1837 octombrie 27. Circulară prin care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi, urmînd porunca Dvorniciei, porunceşte subocîrmuitorilor de plăşi să facă „tot felul de silinţe şi îndemnuri" pentru ca locuitorii să cumpere porumb de sămînţă din Moldova, pus în vînzare de boierul Suţu.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1183. Orig.

547. 1837 noiembrie 2. Jalbă. Andronache Gaşperi din Cerneţi se plînge Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva moşnenilor Vîrzobeşti, arătînd că luase cu arendă (pe nouă ani) 220 stînjeni de moşie în hotarul Arvăteşti, subarendîndu-i unui anume Policrate. El arată că moşnenii nu au permis subarendaşului să intre în drepturi „...strigînd să plece de nu i s-a urît cu viaţa..." şi că, în pofida contractului de arendare încheiat, moşnenii stăpînesc şi exploatează moşia, nesupunîndu-se nici poruncii Ocîrmuirii judeţului, nici instanţelor sale. Cere judecătoriei să-i cheme grabnic pe moşneni în judecată, căci pagubele şi cheltuielile se înmulţesc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 186(3481)/1837, f. 1. Orig.

548. 1837 noiembrie 23. Hotărîre a Divanului judecătoresc Craiova pronunţată în pricina locuitorilor tîrgului Baia de Aramă cu noul proprietar al moşiei Baia, căminaru Ştefan Moscu, care pretindea locuitorilor tîrgului despăgubiri pentru pagubele pricinuite moşiei prin încălcarea dreptului său de proprietar, nesocotind înscrisul de împăciuire din 10 februarie 1780 al proprietarului de atunci al moşiei, chir Constantin Stoenescu, cu locuitorii tîrgului.

Colecţia Documente, II/5. Cop.

549. 1837 decembrie 7. Poruncă. Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi porunceşte Subocîrmuirii plăşii Dumbrava să ia măsuri pentru rezolvarea numeroaselor plîngeri ale clăcaşilor aşezaţi pe moşii moşneneşti şi care erau „năpăstuiţi" la ierbărit (Moşnenii pretindeau taxe mari pentru ierbărit).

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 190(2458)/1837, f. 259. Orig.

550. 1837 decembrie 7. Poruncă. În temeiul otnoşeniei Marii Dvornicii din Lăuntru, Ocîrmuirea judeţului porunceşte subocîrmuitorilor, „cunoscînd năpăstuirea ce se urmează asupra clăcaşilor după moşiile megieşeşti în pricina iobăgitului", ca moşnenii care nu au fiecare minimum un număr de 25 de familii de clăcaşi, să nu mai fie îngăduiţi a supăra locuitorii clăcaşi de pe moşiile moşneneşti, cu darea oamenilor rîndaşi.

Subocîrmuirea plăşii Motru, dosar 91(6382)/1834, f. 1230. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

551. 1837 decembrie 12. Raport. Medelnicerul Ioniță Mavrodin numit de Dvornicia din Lăuntru să cerceteze pricinile de proprietate dintre clăcași și embaticarul mănăstirii Strehaia, scrie Ocîrmuirii județului că, mergînd în satele Strehaia, Bresnița și Albulești, i-a determinat pe clăcași și pe alesii satelor să accepte să plătească în plus pentru prisoasele pe care le lucrau și pentru vitele ce depășeau cinci capete, în așa fel încît nici embaticarul să nu păgubească și nici țăranii să nu fie năpăstuiți. Arată că, neputîndu-se deplasa la Rocșoreni din cauza drumului greu, a chemat la Bresnița pe împăciuitorii satului și un număr de clăcași care, auzind cele ce li se cereau, au refuzat categoric să se învoiască și, „au început să strige și să nu cunoască nici un fel de prefacere la datoriile lor sau să socotească ce este regulamentar", iar dintre aceștia mai „întăritor" s-a arătat Ionașcu Chirca, alesul satului. Precizează că pentru a rezolva conflictul este necesar ca ambele părți să fie aduse la Ocîrmuire ca să se înțeleagă.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 552. Orig.

552. 1837 decembrie 20. Adresă prin care comisia de catagrafiere a județului Mehedinți comunică judecătoriei locale că un număr de 27 de familii de clăcași din Cloșani se strămutaseră, fără voie, de pe moșia lui Barbu Viișoreanu pe partea de moșie a moșnenilor, ridicîndu-și și „îngrădirile". Se cere lămurirea situației.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 269(3565)/1837, f. 1. Orig.

553. 1837. Raport prin care cinovnicul Andronache se plînge Ocîrmuirii județului că locuitorii moșiei Salcia s-au împotrivit cu forța la măsurătoarea pogoanelor legiuite, arătînd că „...deodată ne-am pomenit cu strigări și înjurături, sărind cu parii mai toți într-o glăsuire, de la care abia au scăpat cu fuga atît arendașul precum și eu. Cu care a lor rebelie au rămas jos măsurătoarea. Și ne aflăm în primejdie, apărîndu-ne cu porțile închise...".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 27(6306)/1834, f. 138. Orig.

554. 1838 ianuarie 22. Hotărîre a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre Dumitrașco Poroineanu, arendașul moșiei Poroina Mare, proprietate moșnenească, și cele 156 de familii de clăcași de pe moșie în care se arată că, deși arendașul plătise moșnenilor proprietari 2306 lei arendă (moșia avea 1432 stînjeni), clăcașii, instigați se pare și de unii dintre moșneni, refuzau să plătească drepturile de proprietate, sub cuvînt că nu primiseră pogoanele cuvenite și că ei nu avuseseră „obicei" să facă zile de clacă sau să plătească alte dări. Deși Ocîrmuirea județului intervenise la timpul potrivit, clăcașii au continuat să nu se supună, plîngîndu-se la rîndul lor că arendașul îi „năpăstuiește" la luarea tuturor havaieturilor, pretinzîndu-le altele, în

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

plus, pe care ei nu le mai pomeniseră niciodată la stăpînii moşiei. La toate acestea, arendaşul prezentase judecătoriei un înscris dat de clăcaşi (la intervenţia Ocîrmuirii), prin care aceştia recunoşteau că aveau să plătească cîte 20 de parale pentru ierbărit de fiecare vită mare şi rîmător, 12 parale de oaie, din grîu 3 ocale la snop, 18 parale pentru fîn, zeciuiala cînepii, precum şi 6 lei de casă, urmînd să se înţeleagă la Ocîrmuire pentru cererile peste „obicei". Cu toate acestea, se arată că clăcaşii nu s-au conformat, „neplătind dările pretinse peste obicei şi nici pe cele legiuite".

Prin hotărîre ,judecătoria obligă pe clăcaşi să plătească toate dările legiuite pentru anul precedent, iar pentru cei 4 oameni de slujbă, pe care clăcaşii refuzau să-i dea arendaşului, să plătească la fel ca cei de pe moşiile de prin apropiere.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 16(2744)/1838, f. 3. Orig.

555. 1838 martie 28. Jalbă. Şapte familii de moşneni din satul Şovarna de Jos se plîng domnului ţării că, din anul 1831 şi pînă în anul 1838, arendaşul moşiei Ilovăţ a căutat să-i mute pe acea moşie şi să-i aservească. Moşnenii arată că, urmare a războiului din 1828—1829, în anul 1831 au fost catagrafiaţi la satul Ilovăţ, dar ei, din acelaşi an, au revenit la moşiile şi casele lor din Şovarna de Sus, plătind totuşi capitaţia la satul Ilovăţ. În luna ianuarie 1838, arendaşul moşiei Ilovăţ împreună cu locuitorii acelui sat au venit şi, spărgîndu-le casele, i-au scos, cu vite cu tot, în mijlocul zăpezii, „...punîndu-ne pe drumuri să ne ducă la acel sat cu sila, să ne facă clăcaşi...".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 10(3338)/1836, f. 858. Orig.

556. 1838 aprilie 19. Poruncă. Ocîrmuirea judeţului porunceşte Subocîrmuirii plăşii Dumbrava să ia măsuri pentru a rezolva neînţelegerile pentru dijma fînului dintre locuitorii clăcaşi din satul Bărboiu şi epistatul moşiei.

Subocîrmuirea plăşii Dumbrava, dosar 216(2247)/1838, f. 152. Orig.

557. 1838 mai 20. Înscris. Postelnicul Gheorghe Vlaston din Cujmir se învoieşte cu locuitorii ca aceştia să-şi poată sădi viţă de vie pe moşiile Drincea şi Oprişoru, cu obligaţia de a lucra via „napristan" şi din rodul ce va ieşi să dea pe fiecare an din zece părţi una şi să lucreze cu mîinile 7 zile pe seama moşiei, ori să plătească în bani după preţul ce se va practica pentru ziua de muncă, iar vinul sau rachiul să-l vîndă numai cu ridicata. Pe înscris s-a consemnat scăderea anuală a învoielii pînă la 1868.

Colecţia Documente, III/27. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

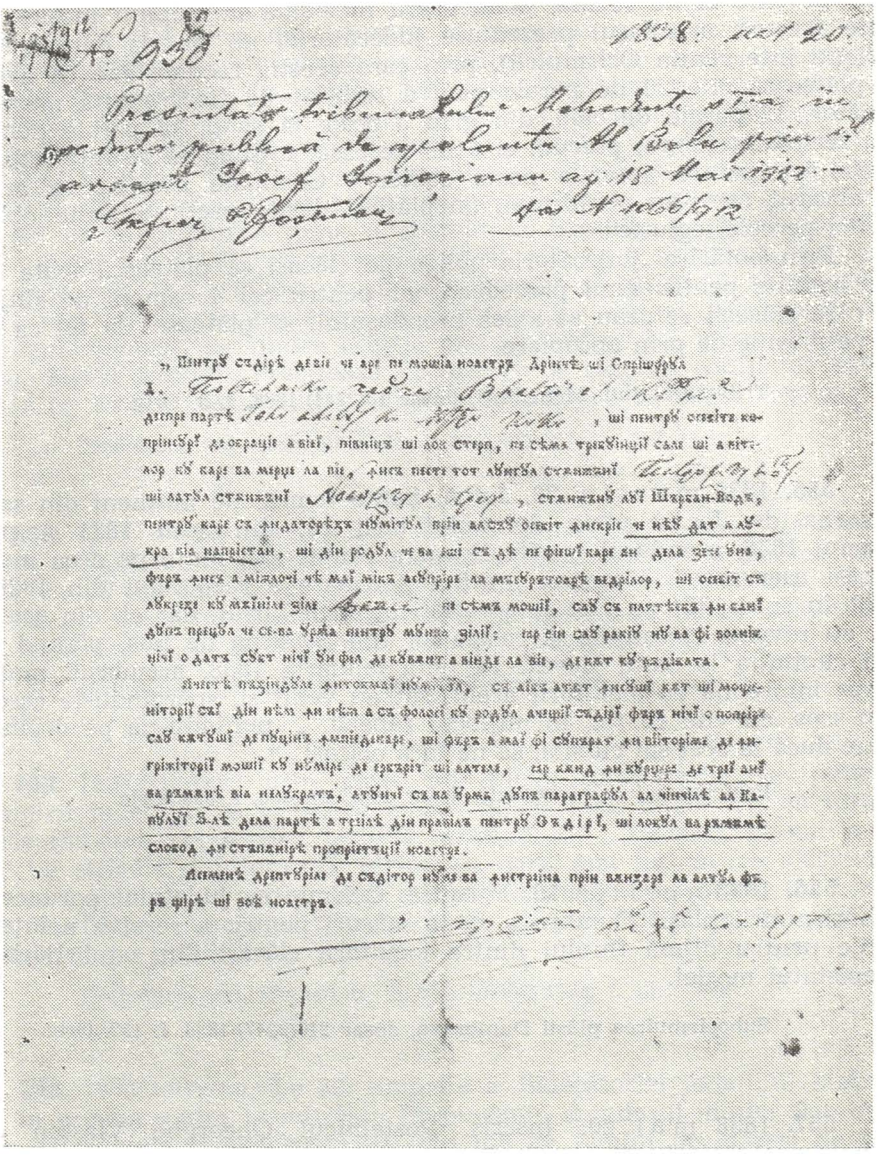

558. 1838 iunie ⟨4⟩. Jalbă. Ştefan Burileanu, arendaşul unei părţi de moşie în Prejna (partea Mariei Gîdoanea), se plînge Ocîrmuirii judeţului Mehedinţi că atît locuitorii care îşi au casele pe acea moşie, cît şi cei care îşi păşunează vitele pe moşie refuză să-i plătească claca şi, respectiv, ierbăritul. Cere poruncă să-i plătească.

Colecţia Documente, XXVI/22. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

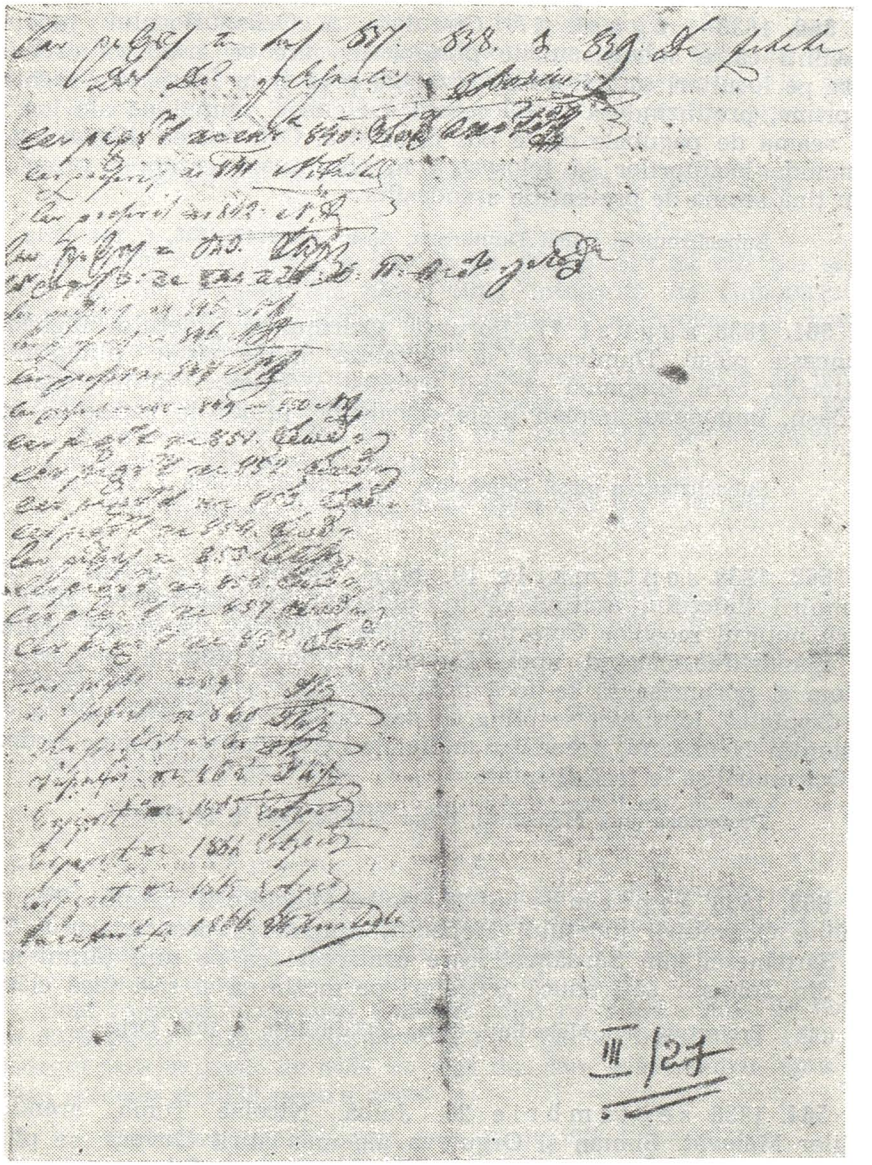

Fig. 15, 15 a — 1838 mai 20. Fotocopie după orig. menționat în rez. nr. 557.

559. 1838 august 13. Poruncă. Ocîrmuirea județului Mehedinți poruncește Subocîrmuirii plășii Dumbrava să ia măsuri pentru cercetarea și rezolvarea deselor reclamații ale clăcașilor care semnalează că nici la acea dată mulți proprietari și arendași nu trecuseră la dijmuirea finului.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 216(2247)/1838, f. 140 și 143. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

560. 1838 august 17. Circulară a Ocîrmuitorului județului Mehedinți către subocîrmuirile plășilor în care se arată că arendașii opresc pe locuitori să folosească cazanele proprii la fabricarea rachiului din prune, pretinzînd să le folosească, cu chirie, numai pe ale lor. Ținînd seama de pagubele ce se pot înregistra, Ocîrmuirea dispune să se recomande locuitorilor să folosească în continuare cazanele proprii și să nu țină seama de pretențiile arendașilor.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 216(2247)/1838, f. 144. Orig.

561. 1838 august 17. Poruncă. Ocîrmuirea județului Mehedinți poruncește plășii Dumbrava să cerceteze numeroasele plîngeri ale locuitorilor care semnalau că unii fruntași ai satelor, în înțelegere cu arendașii, impuneau învoieli grele clăcașilor, luîndu-le zapise în acest sens.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 216(2247)/1838, f. 148—151. Orig.

562. 1838 septembrie 19. Jalbă. Moșnenii Cernăieni se plîng Ocîrmuirii județului arătînd că în judecată cu mănăstirea Strehaia, pentru hotarul moșiilor Cotoruia și Valea Bună, ei cîștigaseră procesul dar, mănăstirea, făcînd apel, Divanul Craiovei dăduse o carte de blestem și poruncise să se facă hotărnicie spre a vedea de partea cui este dreptatea. Moșnenii se plîng că deși hotărnicia nu este încă făcută, Constantin Nemoianu, arendașul moșiei le cere clăci și dijme pe nedrept. Cer Ocîrmuirii să le facă dreptate.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 6(2243)/1838, f. 5. Orig.

563. 1838 septembrie 22. Jalbă. Locuitorii satului Tehomir se plîng Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva proprietarului Corniță Sărdănescu din Sărdănești care urmărește ca pe unii țărani moșneni din Tehomir să-i aducă „cu sila" pe moșia sa și să-i facă clăcași.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 10(3338)/1836, f. 1010. Orig.

564. 1838 septembrie 26. Jalbă. Nicolae Toma, arendașul moșiilor Malovăț, Șimian și Orgutova ale mănăstirii Govora, se plînge Ocîrmuirii județului împotriva clăcașilor care, în pofida cererilor sale repetate, nu-și plătiseră integral obligațiile pentru anul 1837. Cere Ocîrmuirii să numească un cinovnic care să-i determine să plătească.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 6(2243)/1838, f. 11. Orig

565. 1838 octombrie 23. „Foaie arătătoare" de cîți boi și cîte vaci sînt în cele 42 de sate ale plășii Blahnița, întocmită de Subocîr-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

muirea acestei plăşi şi trimisă Ocîrmuirii judeţului ca răspuns la porunca Vistieriei ţării cu nr. 816 din 16 septembrie 1838.

Este raportat următorul existent total pe plasă : 6387 de boi, din care 4350 pentru jug şi transport, 942 pentru consum şi 915 pentru negoţ ; un existent de 6157 de vaci din care 4140 pentru lapte şi 1012 pentru negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244)/1838, f. 10—11. Orig.

566. 1838 octombrie 28. „Foaie arătătoare" de cîţi boi şi vaci sînt în cele 60 de sate din plasa Baia întocmită de Subocîrmuirea acestei plăşi şi trimisă Ocîrmuirii judeţului ca răspuns la porunca Vistieriei cu nr. 816 din 16 septembrie 1838.

Este raportat următorul existent total pe plasă : 7539 de boi din care 6208 pentru jug şi transport, 240 pentru consum şi 1091 pentru negoţ ; un existent de 6650 de vaci din care 5433 pentru lapte, 247 pentru consum şi 965 pentru negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244/1838, f. 17—18. Orig.

567. 1838 octombrie 30. „Foaie arătătoare" de cîţi boi şi vaci sînt în cele 28 de sate din plaiul Cloşani, întocmită de Subocîrmuirea acestui plai şi trimisă Ocîrmuirii judeţului ca răspuns la porunca Vistieriei ţării cu nr. 816 din 16 septembrie 1838.

Este raportat următorul existent total pe plai : 2468 de boi din care toţi pentru jug şi 2631 de vaci, toate pentru lapte. Nici o vită mare pentru consum şi negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244)/1838, f. 20—21. Orig.

568. 1838 noiembrie 9. „Foaie arătătoare" de cîţi boi şi vaci sînt în cele 64 de sate din plasa Dumbrava, întocmită de Subocîrmuirea acestei plăşi şi trimisă Ocîrmuirii judeţului ca răspuns la porunca Vistieriei ţării cu nr. 816 din 16 septembrie 1838.

Este raportat următorul existent total pe plasă : 9093 de boi din care 6010 pentru jug şi transporturi, 1794 pentru consum şi 1289 pentru negoţ ; un existent de 8447 de vaci din care 4696 pentru lapte, 2213 pentru consum şi 1538 pentru negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244)/1838, f. 23—24. Orig.

569. 1838 noiembrie 11. Jalbă a lui Dumitru Bratoloveanu către Subocîrmuirea plăşii Baia de Aramă pentru pricina ce are cu 12 case cu care a făcut „linie" pe valea Dragoteştilor, cu voia proprietarului şi a tuturor sătenilor, mutare pentru care el a rămas să achite dobînzile pentru banii împrumutaţi în acest scop de la diferiţi negustori.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cere ca dorobanţul Lică din satul Corobăi să fie orînduit să-i facă „împlinirea după cuvinţă".

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/23. Orig.

570. 1838 noiembrie 15. „Foaie arătătoare" de boii şi vacile din fiecare din cele 35 de sate ale plăşii Cîmpul, întocmită de Subocîrmuirea acestei plăşi şi trimisă Ocîrmuirii judeţului ca răspuns la porunca Vistieriei ţării cu nr. 816 din 16 septembrie 1838.

Este raportat următorul existent total pe plasă : 6784 de boi, din care 5510 pentru jug şi transport, 768 pentru consum şi 506 pentru negoţ ; un efectiv de 4836 de vaci din care 3731 pentru lapte, 682 pentru consum şi 423 pentru negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244)/1838, f. 37—39. Orig.

571. 1838 noiembrie 17. „Foaie arătătoare" de cţi boi şi vaci sînt în cele 55 de sate din plasa Ocolul, întocmită de Subocîrmuirea acestei plăşi şi trimisă Ocîrmuirii judeţului ca răspuns la porunca Vistieriei ţării cu nr. 816 din 16 septembrie 1838.

Este raportat următorul existent total pe plasă : 3299 de boi, din care 3160 pentru jug şi transport şi 139 pentru negoţ ; un existent de 2248 de vaci din care 2145 pentru lapte, 13 pentru consum şi 90 pentru negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244)/1838, f. 25—27. Orig.

572. 1838 noiembrie 19. „Foaie numerică" de boii şi vacile din satele plăşilor Baia, Motru, Dumbrava, Cîmpul, Blahniţa, Ocolul şi plaiul Cloşani întocmită de Ocîrmuirea judeţului pe baza situaţiilor primite de la plăşi şi înaintată Vistieriei Ţării Româneşti, la porunca acesteia.

Este raportat următorul existent total pe judeţ : 36.735 de boi din care 29.385 pentru jug şi transport, 3339 pentru consum şi 4009 pentru negoţ ; un efectiv de 32.315 vaci din care 24.351 pentru lapte, 3.728 pentru consum şi 4236 pentru negoţ.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 7(2244)/1838, f. 41—42. Concept.

573. 1838 noiembrie 22. Înscris. Aleşii şi cutierii satului împreună cu tot satul Văgiuleşti se învoiesc cu Stan Borcoş din Samarineşti să le fie logofăt pe un an de zile, începînd cu ziua de Ovedenie (21 noiembrie), fiecare casă urmînd a-i plăti cîte 2 lei şi 10 parale.

Colecţia Documente, XXII/29. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

574. 1838 decembrie 23. Jalbă adresată de Maria Gădoanea din satul Preşna Judecătoriei judeţului Mehedinţi, în pricina cotropirii averii rămase de la părinţii ei decedaţi, cotropire făcută în timpul absenţei sale îndelungate din sat.

Colecţia Documente, XXVI/23. Orig.

575. 1838 ⟨decembrie 28⟩. Jalbă. Popa Iancu şi moşnenii Gozobi din Rudina se plîng domnului Ţării Româneşti împotriva moşnenilor Croitori care le cotropiseră o parte de moşie, ei neputîndu-şi dovedi stăpînirea căci pierduseră cărţile moşiei.

Colecţia Documente, XXVI/24. Cop.

576. 1838. Înştiinţare prin care marele vistier al Ţării Româneşti, Herescu, vesteşte fiecare sat că datoria investiturii domniei „s-a răfuit cu desăvîrşire, iar zeciuiala capitaţiei dajnicilor şi asupra boierilor mazili, — care s-a împlinit în anii trecuţi de la aceste două stări — încetează cu totul".

Colecţia Documente, XII/19. Imprimat.

577. 1838 Jalbă. Moşnenii din satul şi hotarul Bîlvăneşti se plîng domnului ţării pentru nedreptăţile ce le-a făcut Ştefan Burileanu în calitate de hotarnic şi judecător la Judecătoria judeţului Mehedinţi. Moşnenii arată că, în anul 1833, voind să se judece cu Manolache Poroineanu, care cu puţini stînjeni cumpăraţi le-a împresurat mult din moşie, au apelat la judecătoria judeţului unde Ştefan Burileanu i-a sfătuit să facă hotărnicia moşiei, ca să poată descoperi mai bine dreptul lor, iar el să fie hotarnic. La faţa locului, Ştefan Burileanu a dat lui Manolache Poroineanu partea lui de moşie, „pe deplin şi mai cu prisos". Apoi, pe Ion logofeţelul din Bobaiţa, omul său, şi pe mulţi alţii „i-a înfiinţat" ca moşneni în hotarul Bîlvăneşti, înmulţind moşii şi împuţinînd părţile adevăraţilor moşneni Bîlvăneşti. Apucîndu-i de plata lucrării sale ca hotarnic şi neavînd bani, le-au luat venitul moşiei pe 3 ani. La unii moşneni le-a oprit şi tăinuit sineturile moşiei. Prezentîndu-se la judecătorie cu jalbă, preşedintele Judecătoriei l-a oprit din judecată dar, Ştefan Burileanu fiind judecător, le-a luat venitul moşiei „în silă". A urmat jalba moşnenilor către domnie, după care au fost orînduiţi să se judece la Ocîrmuirea judeţului. Aici, în martie 1838, Ştefan Burileanu a adus moşnenii înfiinţaţi de el la Bîlvăneşti şi, prinzînd pe un moşnean bîlvăneştean cu care a făcut un înscris, a obţinut să fie tot el hotarnic şi să termine hotărnicia începută în anul 1833, obligîndu-i, din nou, la plata a cîte 2 lei de stînjen, pentru munca sa ca hotarnic. Judecîndu-se la Divanul Craiovei, au fost trimişi din nou la judecata Tribunalului judeţului, care a hotărît că alegerea şi hotărnicia făcută de Ştefan Burileanu este temei-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

nică, moşnenii urmînd să plătească hotarnicului costul lucrării, pentru oprirea şi tăinuirea sineturilor, moşnenii urmînd să intenteze acţiune de judecată separată.

Moşnenii bîlvăneşteni cereau domniei, din nou, milă şi dreptate.

Colecţia Documente, II/14. Orig.

578. 1838 ianuarie 11. Jalbă. Ion Şchiopu, Păun Sîrbu şi alţi locuitori din satul Izvorălul se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva lui Gheorghe Policratie, îngrijitorul moşiei care, după ce locuitorii şi-au plătit toate datoriile proprietăţii, i-a scos „noaptea desculţi şi în ger de foc", şi i-a obligat să dea cîte un sfanţ de fiecare casă pentru fasole şi cînepă (deşi nu cultivaseră), cîte 20 lei „iobăgitul" ; să facă cu rîndul la curte, „cu nume de strajă noaptea", la tocatul lemnelor şi căratul apei cu hîrdăul precum şi la adusul unei sănii de lemne. De asemenea, să facă transportul cu carul cu boi la Cerneţi şi să dea cîte un om „toată ziua napristan" să-i slujească la curte.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 92. Orig.

579. 1838 ianuarie 15. Jalbă. Îngrijitorul moşiei sărdarului Ghiţă Opran, Alexie Petrescu, se plînge Ocîrmuirii judeţului că moşnenii Dăeşti, dintre care unii sînt juraţi ai satului Mijarca, vecini fiind cu moşia sărdarului, au ademenit şi mutat pe moşia lor pe mulţi din clăcaşii moşiei sărdarului, „pricinuind simţitoare pagube moşiei". Cere sprijin pentru reîntoarcerea celor strămutaţi şi respectarea obligaţiilor cuprinse în Regulament.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 157. Orig.

580. 1838 ianuarie 17. Jalbă. Constantin Higot se plînge ocîrmuitorului judeţului că locuitorii clăcaşi din satul Sura ai lui Marin Chintescu, în lipsa stăpînilor şi a sa, fiind plecaţi la Craiova, „s-au sculat numiţii săteni pînă la 46 de oameni, toţi cu parii în spinare şi cu trei ţigani", i-au atacat conacul — aflat la 3 ceasuri depărtare de Sura — şi cu forţa au ridicat vitele lăsate cu „diată" lui Hîrgot de Stanca Cioboaica.

Conchizînd că locuitorii clăcaşi au făcut acea „zurbă" din proprie iniţiativă, „ca şi cînd ar fi fost răbilaşi", boierul C. Hîrgot cere ocîrmuitorului să poruncească cercetarea cazului de către subocîrmuitorul de plasă.

Prefectura jud .Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 202. Orig.

581. 1838 ianuarie. Jalbă. Vasile Gheorghe Daia din Mijarca şi alţi moşneni din hotarul Fîntîna Domnească se plîng Ocîrmuirii judeţului că, deşi „din vechime... au tot stăpînit pînă acuma

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

deavalma cu ceilalți moșneni, făcînd clădiri și sădiri fieștecare unde a socotit că-i va veni partea de vreo împărțire, cînd se va face...", acum, unii din moșneni umblă să le ia „havaieturi din agonisirile" ce le au, nesocotindu-i că sînt moșneni. Cer ocîrmuitorului poruncă să nu fie obligați la dări pînă ce nu se va stabili hotărîre partea de moșie a fiecăruia.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1031)/1839, f. 349. Orig.

582. 1838 februarie 25. Jalbă. Locuitorii satului Bolboși împreună cu pîrcălabul lor Ion Borugă se plîng Ocîrmuirii județului „ca să aibă deslușire și dreptate cu Gheorghe Fometescu", epitropul acelei moșii, începînd din anul 1835. Ei arată că din porunca proprietarului moșiei, Stanca Zătreanu, au clădit, în intervalul 1835—1838, o mănăstire în sat, fiind scutiți pentru aceasta de clăci și alte dări către proprietate. În toamna anului 1838, epitropul i-a chemat la facerea socotelilor și i-a scos datori cu cîte 100—200 de lei de familie. La începutul anului 1839, li s-a cerut să achite datoriile. Neavînd bani să plătească, au fost închiși, bătuți și umiliți timp de 2 săptămîni, cu ajutorul dorobanților. De frică, oamenii și-au vîndut vitele la prețuri mici, casele s-au „spart" și oamenii au fugit, iar cei rămași în sat au plătit cît i-a obligat.

Ocîrmuirea comunică că a numit pe Marin Chintescu să cerceteze pricina la fața locului.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1031)/1838, f. 765. Orig.

583. 1839 martie 7. Jalbă. Căpitanul Ion Butoescu, proprietarul moșiei Butoiești de Sus, se plînge Ocîrmuirii județului împotriva juraților satului, „oamenii cei mai răzvrătitori în sat", aleși fără voia sa. Cere ca aceștia să fie îndepărtați, deoarece cu asemenea aleși nici poruncile stăpînirii nu se vor putea îndeplini „și multe nedreptăți va cerca și locuitorii în sate și mie pă moșie la dreptul proprietății".

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 1(1031)/1839, f. 893. Orig.

584. 1838 martie 11. Înscris prin care moșnenii Hristești, Istodorești și Drăgani împuternicesc pe Mihai Dumitrescu, Gruia Hristescu și Maria Nicolii Gîdi să-i reprezinte în pricina de judecată cu moșnenii Bălteni de la Balta pentru hotarul moșiei lor Rumînori.

Colecția Documente, XXVI/28, f. 11. Orig.

585. 1838 martie 11. Jalbă. Dumitrache Zaharia din Dumbrăvița se plînge Ocîrmuirii județului împotriva locuitorilor acelui sat arătînd că de vreo 10 ani îi tot ard stogurile de grîu, fără să poată do-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

vedi, că în anul 1838 i-au pus foc la casă, iar acum (martie 1839) i-au spart cîrciuma şi au luat toate bunurile mobile. Cere poruncă Ocîrmuirii prin care locuitorii să fie obligaţi să dea înscris „că vor părăsi astfel de netrebnice urmări".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 987. Orig.

586. 1839 martie 17. Jalbă. Marin Ivanovici, arendaşul moşiei Rogova, se plînge Ocîrmuirii judeţului că locuitorii de pe acea moşie şi mahalalele sale, partea sărdarului Tache Filişanu, cu care au avut învoire în anul 1838, „nici într-un chip nu voiesc a primi" să facă un asemenea aşezămînt de învoire pentru anul 1839, nici să li se măsoare pogoanele de muncă ce le au şi să se învoiască separat pentru „prisoase". Împotriva tinerilor căsătoriţi, care au pogoanele lor de muncă cu mult „prisos" peste cele legiuite şi ale părinţilor lor cu care locuiau, se plînge că nu voiesc să le măsoare şi să se învoiască pentru aceste „prisoase".

Menţionează că mulţi locuitori, „rău năraviţi fiind", pe lîngă casele din sat mai au şi conace la cîmp şi la vii, proprietatea fiind păgubită.

Cere Ocîrmuirii poruncă pentru ca locuitorii să se învoiască pentru pogoanele legiuite şi „prisoase", la fel ca în anul precedent.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 1134. Orig.

587. 1839 aprilie 4. Jalbă. Arendaşul moşiei Miculeşti se plînge Ocîrmurii judeţului împotriva locuitorilor care refuză să plătească învoiala pentru vii, pe motiv că nu au avut obicei. De asemenea, se plînge că cei în cauză pun cînepă şi legume pe locuri pentru care pe alte moşii se plăteşte.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 32. Orig.

588. 1839 aprilie 5. Jalbă. Clăcaşii din satul Flămînda se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva moşnenilor proprietari ai moşiei arătînd că, deşi nu aveau pămînt îndeajuns (erau siliţi să se învoiască pe moşiile vecine pentru semănături, ierbărit, vie etc.), aceştia, în pofida vechii învoieli, acum le cer bani şi clăci, bătîndu-i şi asuprindu-i.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1(1031)/1839, f. 38. Orig.

589. 1839 mai 10. Jalbă. Gheorghe, epistatul moşiei Poiana Pleniţei, se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva clăcaşilor aşezaţi pe acea moşie care, deşi se învoiseră că vor munci moşia (pogoane legiuite şi prisoase), în fapt plecau pe alte moşii, lăsînd moşia sa nelucrată şi păgubindu-l. Locuitorii refuzînd să-i plătească, cere să fie obligaţi să-l despăgubească.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 515—516. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

590. 1839 mai 11. Înscris prin care moşnenii Hristeşti din Prejna se înţeleg să pună vechili şi să suporte cu toţii cheltuielile ce le vor face aceştia la judecăţile cu moşnenii Bălteni, pentru moşia Rumînciori. Vechili : Mihai Dumitrescu, Gruia Hristescu, Maria Nicoli Gîdoi.

Colecţia Documente, XXVI/28. Orig. f. 11.

591. ⟨1839⟩ mai 19. Jalbă. Patru familii de clăcaşi din satul Sura arată Ocîrmuirii judeţului că nu se vor întoarce pe moşia Vicşoreanu, „să ştie că-i va omorî stăpînirea". Menţionează că ei s-au strămutat de pe moşia lui Alecu Vicşoreanu pe moşia lui Ştefan Erceanu, în anul 1838, din cauza bătăilor la care zilnic erau supuşi de către proprietar, strămutarea fiindu-le încuviinţată de Ocîrmuirea judeţului. Cer Ocîrmuirii carte de apărare.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 607. Orig.

592. 1839 mai 22. Jalbă. Moşnenii din Malarişca se plîng împotriva lui Dumitrache Dîrpeş, arendaşul unei părţi a moşiei învecinate (aparţinînd lui Gheorghe Giurgescu şi fraţilor săi, cu care moşnenii erau în devălmăşie), care refuză să i se restituie banii care-i plătise pentru arendă. Dimpotrivă, acesta, în pofida plîngerilor moşnenilor şi a poruncilor Ocîrmuirii (nepuse în aplicare de Subocîrmuirea plăşii), îi obligă pe clăcaşii moşnenilor care muncesc pe acea parte de moşie să-i plătească drepturile proprietăţii, „făr de a ne lăsa nouă vre-un clăcaş", aceştia începînd a fugi. Moşnenii cer să se dea straşnică poruncă şi să se trimită dorobanţi, arătînd că fără judecată nu-l mai primesc pe arendaş în hotarul lor.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 644. Orig.

593. 1839 mai 23. Jalbă. Ioniţă Izvoranu, noul arendaş al moşiei Tîmna, se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva clăcaşilor care, în pofida cererilor, refuză să se învoiască cu el pentru pămînt, ierbărit şi „prisoase". Cere poruncă să fie despăgubit.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 691. Orig.

594. 1839 iunie 2. Zapis. Iacob Gherghinescu din satul Gornenţi, îndatorîndu-se, din lipsă, cu 90 lei la Ion Gherghinescu, îi lasă zălog jumătate din partea sa de moşie „ce este cuprinsă în zapisul lui Nicola", ca să o stăpînească pînă îi va restitui banii, fără să dea dijmă şi clacă.

Colecţia Documente, IV/8. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

595. 1839 iunie 3. Jalbă. Locuitorii satului Ioneşti se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva lui Marin Cîrceanu, arendaşul moşiei, care îi „năpăstuieşte" la plata drepturilor proprietăţii, pretinzîndu-le mai mult decît se învoiseră. Arată că, în urma jalbei trimise la domnie, prin poruncă a fost numit un cinovnic. Acesta a stabilit cît trebuie să plătească pe anii 1837 şi 1838, dar arendaşul le cere, din nou, peste învoire, cîte 9 lei de perechea de boi, un leu de purcel, transportul la distanţe mari etc.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 853. Orig.

596. 1839 iunie 14. Jalbă. Arendaşul moşiei Dănceu se plînge Ocîrmuirii judeţului împotriva clăcaşilor care refuză să facă zilele de arătură legiuite pe partea de moşie reţinută pentru lucru la clacă. Menţionează că procurase chiar sămînţa de porumb de Moldova, dar aşteaptă ca sătenii să termine arătura.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 986. Orig.

597. 1839 iunie 17. Jalbă. Locuitorii clăcaşi din satele Gogoşu şi Gogoşiţa cer Ocîrmuirii judeţului ca isprăvnicelul Dincă să fie îndepărtat din satele lor, „căci n-a rămas om în sat pă care să nu-l fi asuprit la toate drepturile moşiei", arendaşul moşiei urmînd să aleagă un isprăvnicel dintre oamenii din sat, „căci într-alt chip nu mai este de suferit la toate urmările ce face cu călcarea pravilei în vremea de acum".

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033)/1839, f. 1072. Orig.

598. 1839 iunie 24. Jalbă. Locuitorii satului Gogoşiţa se plîng Ocîrmuirii judeţului împotriva arendaşului moşiei, Constantin Braboveanu, care i-a silit să dea zapis de învoială pentru proprietate şi pentru 18 taleri în contul celor 4 oameni la sută ; 2 taleri şi 20 parale ierbăritul pentru vitele mari şi mînzaţi ; 1 leu de porc ; 1 leu şi 10 bani de oaie.

De asemenea, se plîng că nu li se permite să ţină cinci rîmători, zeciuiala nu voieşte să o primească în snopi de grîu, fîn sau mănunchi de cînepă, ci îi sileşte la cîte 2 taleri şi 20 de parale de plaste de fîn, 1,20 taleri de plasta de 2 boi, dijma grîului în boabe şi cînepa melităţată, deşi ei (locuitorii) nu s-au învoit pentru aceste obligaţii. Cer ca arendaşul să fie obligat să-şi primească numai zeciuiala pămîntului şi dijma la vreme.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 3(1033/1839, f. 1221. Orig.

599. 1839 iunie 27. Jalbă. Arendaşii moşiei Slaşoma se plîng Ocîrmuirii judeţului că nici pînă la acea dată locuitorii satului

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

înscriși în tabelele capitației dar plecați pe alte moșii, nu au fost readuși pe moșie, așa cum s-a poruncit anterior, folosul lor luîndu-l arendașul altor moșii. Cer ca subocîrmuitorului plășii să i se poruncească de îndeplinirea acestei sarcini, deoarece juraţii satului nu au îndeplinit porunca anterioară, dată în acest sens.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(1033)/1839, f. 1251. Orig.

600. 1839 iunie 27. Poruncă prin care Ocîrmuirea județului arată Subocîrmuirii plășii Dumbrava că, deși s-au înfățișat la Ocîrmuire, locuitorii satului Slașoma și arendașul moșiei, Ioniță Iancovici, nu s-au învoit asupra drepturilor proprietății. Se dispune să se treacă la măsurătoarea pămîntului legiuit clăcașilor.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 216(2447) 1838, f. 320. Orig.

601. 1839 iulie 4. Jalbă. Locuitorii satului Saca se plîng Ocîrmuirii județului împotriva lui Stan Geblescu, arendașul moșiei, care le pretinde mai mult decît este legiuit : 20 de lei pentru „iobagi", 60 de parale de porc, 2 lei și 20 de parale de vacă, 20 parale de oaie, 1 leu și 5 parale pentru fîn și îi încarcă la dijmuirea porumbului. La clăci pune oamenii să-i bată și nu-i lasă să se odihnească. Cer să se orînduiască un cinovnic care să stabilească precis obligațiile lor și să curme nedreptatea.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(1033)/1839, f. 989. Orig.

602. 1839 iulie 15. Jalbă. Locuitorii satului Fărcășești se plîng Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva arendașului care, în pofida poruncii Ocîrmuirii, le pretinde sume mari de bani pentru vitele ce le au. Ei arată că arendașul, împreună cu un dorobanț și un boier, îi strînsese în curtea conacului și-i ținuse închiși o săptămînă (în vremea muncilor de primăvară), silindu-i să se învoiască a-i plăti sumele de bani cerute. Cer ca Ocîrmuirea să orînduiască un om și dorobanți care să cerceteze și să anuleze învoiala obținută cu forța.

Prefectura jud. Mehedinți, dosar 3(1033)/1839, f. 1013. Orig.

603. 1839 iulie 27. Poruncă a Ocîrmuirii județului Mehedinți către Subocîrmuirea plășii Dumbrava în care se arată că Theoharie, arendașul moșiei Rocșoreni, se plînsese că locuitorii clăcași refuză să se învoiască cu el, îi încalcă izlazul, trec peste semne și nu-i recunosc drepturile, producîndu-i pagube. Se arată că locuitorii se învoiseră cu adevăratul arendaș, Dimitrie Pleniceanu, să vină să le măsoare pogoanele de arătură și izlaz, de pășune, fînețe etc. Ocîrmuirea dispunea ca Subocîrmuirea plășii să vegheze asupra măsurătorii pogoanelor și să raporteze.

Subocîrmuirea plășii Dumbrava, dosar 216(2247)/1838, f. 371. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

604. 1840 ianuarie 10. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți prin care se respinge, din lipsă de împuternicire din partea proprietarului, pretenția epistatului moșiei Baia, a căminarului Ștefan Moscu, ca moșnenii Băloești și Aldești din Orzești să-l despăgubească pentru cei 6000 de arbori tăiați de aceștia de pe partea de moșie aflată în litigiu între părți.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 2—3. Orig.

605. 1840 ianuarie 19. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre Ivan Predescul, Ioan Lăcărești și părtașii lor din Padeș cu Semen Morîga pentru o piuă construită cu asentimentul moșnenilor pe aceiași erugă cu moara moșnenească și rămasă fără apă după schimbarea albiei Motrului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 8—9. Orig.

606. 1840 ianuarie 26. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre Gheorghe Gîrbovan și cetașii săi din satul Șovarna de Jos cu Iovan Hondorocu, Badea Pozdărăscu și alți cetași din Peștenuța pentru 270 de stînjeni moșie din hotarul Șovarna, hotar aflat în litigiu din vechime între cele două părți. (În anul 1783 fostul clucer Statie făcuse o ocolnică, iar în 1825 Divanul Craiovei dăduse o hotărîre, fără rezultat însă). Instanța hotărăște (în urma jalbei trimisă domnului de moșnenii din Șovarna) că părțile să-și ia hotarnici care să stabilească drepturile fiecăruia.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 12—14. Orig.

607. 1840 ianuarie 27. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre Nicu, Gheorghe Grbovan și cetașii lor din Șovarna de Jos cu Dumitru și Gheorghe Buzan și Gheorghe ginerele lui Ioan Coman prin care se hotărăște, ca ținînd seama de ocolnica din 1783 a fostului clucer Statie, să-și ia hotarnici și să împartă moșia ținînd seama de drepturile prevăzute în acea ocolnică și de zapisele de vînzare intervenite ulterior.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 16—17. Orig.

608. 1840 februarie 6. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre casa decedatului Dinu Cuțui, popa Gheorghe și Vasile Mezinca din Broșteni cu Dumitrașcu Saidac și cetașii săi din Samarinești pentru o moară stricată aflată pe apa Motrului (moșnenii aveau alta în amonte). Instanța hotărăște ca în cazul în care reparația nu va da rezultate (se constatase că stricăciunea se datorase apelor mari), pîrîții să plătească paguba.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 22—23. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

609. 1840 februarie 15. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre moșnenii Purechești din Izvoru Aneștilor cu Stoian Bondoc și alți părtași din Ghelmegioaia pentru un „tei" de moșie în hotarul Ghelmegioaia, „tei" pentru care avuseseră judecați și în trecut. În urma cercetării împrejurării dispariției actelor moșiei (popa Mihai Dinte, moșul jeluitorilor, care le avea, fusese jefuit de „haiducii turci", în anul 1813), instanța respinge pretenția moșnenilor Purechești asupra acelui „tei" Coricovăcesc care rămîne în stăpînirea moștenitorilor lui Pîrvu fiul lui Ghinea și a frații'lor săi.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 29. Orig.

610. 1840 februarie 24. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina pentru moșie dintre Dincă Negulescu, Nicolae Conda, Ghiță Ciabă și cetașii lor din Ercea cu Ion Negreanu și Gheorghe Iorga din același sat. Instanța respinge susținerile moșnenilor ce reclamau cotropiri, dispunînd ca aceștia să-și ia hotarnic pentru a le stabili corect partea de moșie.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 33—34. Orig.

611. 1840 martie 19. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina pentru moșie dintre popa Iancu deputatul „proin protopopiat" din Cerneți cu moșnenii Colibășani, prin care se hotărește ca moșnenii să-i dea preotului cei 70 stînjeni și vadul de moară, cumpărați de acesta la mezat de la sărdarul Ion Viișoreanu, dar pe care nu putea să-i stăpînească din cauza trupurilor de moșie moșnenească ce întrerupeau acei stînjeni. Aceștia urmau a fi stabiliți într-o singură masă, în hotarul moșiei, astfel încît preotul să-i poată stăpîni în voie și să-și construiască o moară.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 39—41. Orig.

612. 1840 martie 27. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre popa Trăilă din Ohaba, Nicolae Alexescu din Cerneți cu cetașii lor și moșnenii Chițimii din Iupca pentru 60 de stînjeni de moșie din apropierea satului Ohaba (la Poiana Hotarului) cotropiți de moșneni. Instanța, constatînd cotropirea, hotărăște ca reclamanții să angajeze hotarnic, cheltuielile pentru aceasta precum și venitul pămîntului urmînd a fi plătite de pîrîți.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 43. Orig.

613. 1840 aprilie 4. Anafora a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre popa Matei Corîga, popa Dumitru Gheorghe Grecu, Gheorghe Boulescu și alți părtași din Mătăsari cu Nicolae Semen

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Papici cu neamul său, din acelaşi sat, pentru cotropire de moşie în hotarul Mătăsari de Jos. Instanţa, constatînd drepturile jeluitorilor (aceştia aveau 332 stînjeni de moştenire şi 140 stînjeni de cumpărătură), dispune alegerea părţilor, urmărind ca cheltuielile pentru hotarnic şi venitul părţii cotropite să fie plătite de pîrîţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 49. Orig.

614. 1840 aprilie 29. Anafora a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina pentru cotropire de moşie în hotarul Pesceana zisă Bujorăscul dintre Ioan Vîlceleanu, popa Radu Dobrescu, Dumitrache Paice, Gheorghe Covrig ş.a. din satul Ciuperceni cu popa Constandin Mîndreci din acelaşi sat. După examinarea cărţii de judecată dată de Ispravnicatul judeţului Mehedinţi în anul 1781, precum şi a zapiselor de cumpărătură prezentate de moşnenii reclamanţi pentru acel „tei", instanţa dispune ca aceştia să se adreseze Divanului civil din Craiova dat fiind faptul că acea carte nu fusese aplicată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 52—53. Orig.

615. 1840 mai 5. Jalbă. Constantin Iacob Săvoiu din satul Borăscu, judeţul Gorj, se plînge domnului ţării pentru pricina de prigonire ce o avea cu vecinii săi, moşnenii Bugiuleşti din judeţul Mehedinţi. El arată că în anul 1825 începuseră neînţelegerile şi, deşi fusese dată o hotărîre judecătorească de către şapte mari boieri, moşnenii Bugiuleşti nu au respectat-o, cotropind, cu ajutorul hotarnicului, încă 1700 de stînjeni din moşia sa Borăscu. Cere dreptate.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1840, f. 169. Cop.

616. 1840 mai 29. Anafora a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina dintre moşnenii Risipiceni din Risipiţi cu fostul arendaş al părţii de moşie a mănăstirii Căluiu din hotarul Risipiţi, pentru venitul acelei părţi, reclamat de acesta de la moşneni.

Moşnenii contestau stăpînirea mănăstirii asupra acelei părţi (avuseseră judecăţi în anii anteriori atît la judecătoria locală cît şi la Divanul Craiovei), însă instanţa constatînd judecăţile anterioare la care moşnenii nu obţinuseră cîştig de cauză, dispune aplicarea hotărîrii Divanului Craiovei şi plata cheltuielilor de judecată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 79. Orig.

617. 1840 iunie 11. Anafora a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina dintre Mihai Stănescul şi 21 cetaşi ai săi din satul Sîrsca cu clucerul Iancu Grădişteanu pentru „spargerea" unui înscris de schimb. Constatînd dreapta cerere a moşnenilor (aceştia arătaseră că profitînd

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de neştiinţa de carte a unora dintre ei, clucerul făcuse înscrisul pentru întreaga moşiei şi nu pentru 50 stînjeni cît era îndreptăţit, deposedîndu-i pe cei mai mulţi de locurile de case, sădiri, cultură etc.), judecătoria desfiinţează înscrisul.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 78. Orig.

618. 1840 iulie 15. Jalbă. Barbu şi Iordache Niţulescu cu cetaşii lor cer judecătoriei judeţului Mehedinţi punerea în aplicare a hotărîrii pronunţată de Înaltul Divan în pricina dintre ei şi moşnenii din satul Bălţaţii de Jos care le cotropiseră o parte din moşie. Ei arată că se hotărîse ca moşnenii să plătească venitul moşiei pe întrega perioadă cît au stăpînit-o pe nedrept, precum şi cheltuielile făcute de reclamanţi cu judecăţile. Solicită urgentarea cercetării pe teren şi punerea în practică a hotărîrii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1840, f. 213. Orig.

619. 1840 august 3. Anafora a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina încălcării moşiei Bistriţa dintre mănăstirea Tismana şi moşnenii Zegăeni (ce-şi zic şi Baloteni). În lipsa actelor doveditoare (neprezentate de mănăstire), instanţa întăreşte moşnenilor stăpînirea asupra hotarului lor Balota, obligînd mănăstirea la plata unor cheltuieli de judecată de 700 lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 106—107. Orig.

620. 1840 septembrie 6. Anafora a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina pentru moşie dintre clucerul Ioan Gărdăreanu cu moşnenii Lăceni, prin care se hotărăşte ca clucerul să-şi ia hotarnic care să aleagă corect partea sa de moşie din hotarul Tîmna „răzorind-o" de cea a moşnenilor. Pentru aceasta urma să se ţină seamă de cartea celor 12 boieri din anul 1731, de cea din anul 1783, precum şi de hotărîrea domnească din anul 1824 şi, în cazul în care se va dovedi „călcarea de moşie", moşnenii să plătească venitul părţi respective.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 121—122. Orig.

621. 1840 septembrie 21. Anafora a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina pentru moşie dintre Nicolae Şuţu, Grigore Filimon şi părtaşii lor din Izvorul Aneştilor cu Dinu Florescu din Iupca. Instanţa, constatînd că înscrisul făcut de pîrît, în anul 1838, moşnenilor Purecheşti cuprinde şi stînjenii cuveniţi moşnenilor jeluitori, dispune revenirea la situaţia anterioară şi încetarea prigonirilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1840, f. 129. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

622. 1840 ⟨s e p t e m b r i e⟩. Jalbă. Constandin fiul lui Iacov Săvoiu din Borăscu, județul Gorj, se plînge Marii Logofeții a Dreptății împotriva modului în care orînduitul Judecătoriei județului Mehedinți făcuse executarea hotărîrii Înaltului Divan (în apel la o hotărîre din 1825) în pricina sa pentru moșie cu moșnenii Boțulești, executare în cursul căreia se intrase mult în partea sa de moșie. Jăluitorul cere să se orînduiască altă persoană pentru a face o executare dreaptă.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 2/1840, f. 312. Cop.

623. 1840 n o i e m b r i e 18. Anafora. Judecătoria județului Mehedinți hotărăște ca în pricina pentru moșie dintre moșnenii din Hodorasca cu Ioan Nebunu și cetașii săi să se angajeze hotarnic care să le aleagă părțile după hotărnicia din anul 1777. Instanța respinge pretențiile moșnenilor de a-i scoate pe pîrîți din stăpînirea respectivă, căci aceștia dovediseră că au cumpărat moșia, cu acte.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1840, f. 152—153. Orig.

624. ⟨1840—1848⟩. Catastih al logofătului Mihai Ursan din satul Cocimănești care cuprinde sumele și zapisele cu care locuitorii satului s-au împrumutat la el. În total : 120 de locuitori din sat împrumutați cu peste 2026 de taleri, zălogind sute de stînjeni de pămînt, plătind dobînzi și obligîndu-se să-i lucreze, „după trebuință“ zile de lucru (peste 207 zile de către locuitorii săraci, împrumutați în colectiv cu zapise semnate și adeverite).

Colecția Constantin Gheorghinescu, II/45,7 file. Orig.

625. 1840. Jalbă. Locuitorii satului Mărășești se plîng Ocîrmuirii județului arătînd că, deși încă din anul 1838 li se pusese sechestru pe bunurile lor mișcătoare și nemișcătoare, pentru „stricăciunea“ pădurii căminarului Moscu, preotul Drăghicean Hergot, arendașul moșiei Baia de Aramă, îi obligă să plătească cîte un galben de om drept datorii ale proprietății, închizîndu-i pe cei ce nu plătesc. Ei arată că nu se recunosc clăcași ai arendașului și nici ai moșii Baia de Aramă și cer să se dovedească cum nu este așa.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 1/1840, f. 5. Orig.

626. 1841 a p r i l i e 24. Înscris prin care Trăilă Lațco din Izverna zălogește preotului Ioan din Săliște, pentru 120 de lei împrumutați „la mare nevoie“, 20 de stînjeni latul și lungimea pînă la valea Cernei, partea ficei sale mai mici.

Colecția Documente, IV/41. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

627. 1841 noiembrie 21. Înscris de învoire al aleşilor, cutierilor şi locuitorilor satelor Văgiuleşti-Români şi Văgiuleşti-Ungureni pentru ca Stan Borcoş din Samarineşti să le fie logofăt, deoarece ei nu au nici un cărturar în satele lor care să ştie să-i reprezinte şi să le apere interesele.

Colecţia Documente, XXII/62. Orig.

628. 1841 decembrie 16. Jalbă. Moşnenii din satul Gogoşii de Margine se plîng domnului ţării că, în trecut, strămoşii lor au stăpînit atît moşia Gogoşi cît şi Ţigănaşi, care formau un singur trup. De-alungul vremurilor, vînzînd părţi din ele, moşia s-a micşorat. Menţionează că în anul 1835, făcîndu-se o nouă hotărnicie de către căminarul Iordache Otetelişanu, acesta i-a neîndreptăţit pe unii dintre cumpărători (sărdarul Burileanu, sluger Ciupagea, vistiereasa Anica Burileanu), care i-a chemat în judecată pe moşneni, cerînd să se despăgubească pe seama lor. Moşnenii cer domnului să le facă dreptate. Acesta trimite jalba la Judecătoria judeţului Mehedinţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 40/1842, f. 1—2. Cop.

629. 1842 februarie 15. Înscris. Ion Diaconu Mihart, soldat, se învoieşte cu Drăgoi Ciocotea să-i execute stagiul în armată, iar Ciocotea să-i dea, la lăsarea la vatră, un rînd de „haine nemţeşti", o junincă, o oaie şi o scroafă, să-i sădească 100 de pruni, să îngrijească de veniturile sale şi anual să-i prezinte situaţia lor.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/34. Orig.

630. 1842 februarie 22. Înscris. Pătru Laţco Sitaru din Gornenţi vinde partea sa de moşie, „cît i se va alege din cîmp, din pădure, din apă, din moară", în hotarul Gornenţi, preotului Trăilă Sitaru din acelaşi sat, pentru cei 150 de lei împrumutaţi „la lipsă şi trebuinţă" pentru sine oprind locul casei din sălişiea satului, loc lat de 3 stînjeni şi lung de 6.

Colecţia Documente, IV/10. Orig.

631. 1842 aprilie 3. Jalbă. Sandu Pasăre din Dragoteşti reclamă Subocîrmuirii Baia de Aramă pe Drăgoi Ciocotea din acelaşi sat pentru „prigonire" de pămînt, neplata dijmei, împotrivire „cu zurbă" şi tăierea unui nuc pe care l-a vîndut „de paturi de puşci".

Cere pe Mihăilă Popescu, Constandin Pasăre, Constandin Vîlceanu şi Sandu Pasăre să le cerceteze pricina, iar Subocîrmuirea îi împuterniceşte în acest scop.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/35. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

632. 1842 mai 1. Poruncă. Departamentul Vistieriei comunică Ocîrmuirii județului Mehedinți că mulți locuitori din cîteva sate ale județului erau fugiți, adăpostindu-se în orașe și tîrguri, în timp ce capitația rămăsese în seama celorlalți. Se poruncește să se ia măsuri pentru descoperirea fugarilor și aducerea „la urma lor" precum și pentru reglementarea mutărilor potrivit celor legiuite.

Colecția Documente, XXV/30, f. 48. Cop.

633. 1842 mai 16. Înscris. Ștefan Burducea, Matei Cîntari și Stoica Cîntari din satul Izvorul Aneștilor se socotesc pe „moșii" lor fiecare cîte are de primit, stabilind cu Radu Poroineanu, avînd numai 12 case de clăcași, să fie despăgubit pentru cinci din cele 17 care i se cuvin ; Ercenii, care stăpînesc 25 de clăcași, să rămînă cu 20, ceilalți 5 clăcași cuvenindu-i-se lui Radu Poroineanu ,iar Cîntărești să rămînă cu cele 18 case de clăcași care li se cuvin. Ceilalți fiind moșneni și cu moșie mai multă, să se despăgubească cu clăcași de la frații lui Radu Poroineanu și de la Erceni.

Colecția Manuscrise, nr. 108, f. 47. Cop.

634. 1842 august 8. Jalbă. Constandin Gîdea și cetașii săi din Bîlvănești se plîng Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva lui Trăilă Țîrlui, moșnenii Tafeși și Dumitru Sprînceană din Izverna cu care se afla în litigiu pentru o parte de moșie în hotarul Bîlvănești.

Colecția Documente, XIX/16. Orig.

635. 1842 octombrie 10. Jalbă. Matei Cerniță din Prunișor se plînge Ocîrmuirii județului Mehedinți împotriva lui Angel Frîncu și alți frați ai săi, Porcești, pentru banii împrumutați, cu dobîndă, încă din anul 1820 și nerestituiți.

Colecția Documente, V/28. Orig.

636. 1842 decembrie 9. Zapis. Moșnenii din Gogoși se învoiesc cu pitarul Nicolae Bălteanu ca în schimbul celor 9450 de lei împrumutați de la acesta (pentru susținerea procesului și facerea hotărniciei moșiei lor) cu „soroc", cîrciumile din sat să rămîie pe seama acestuia ca și pînă atunci, moșnenii obligîndu-se ca, în cazul deschiderii altora pe hotar, să practice aceleași prețuri, iar pentru butoaiele „venite pe hotarul Gogoși să se dea după putință".

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 51/1887, f. 4. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

637. 1842 decembrie 11. Jalbă. Ion Cîntar din Izvorul Aneştilor, căucaş de rachiu la pitarul Ioniţă Izvoranu, se plînge că oamenii nu voiesc să-l despăgubească de „rămăşiţele" pe care le au faţă de el.

Colecţia Manuscrise, nr. 108, f. 93. Cop.

638. 1843 martie 10. Zapis. Gheorghe Căplescu din Gornenţi, fiind scăpat din contul tatălui său şi îndatorat în multe părţi, neavînd putere a-şi plăti datoria, vinde lui Gheorghe Bîrlan din acelaşi sat 15 stînjeni de pămînt din hotarul Nemţesc pînă în hotarul Zoicanilor, pentru 472,20 lei.

Colecţia Documente, IV/12. Orig.

639. 1843 iunie 9. Înscris. Dumitru, Nicolae, Vasile, Păun, Buse Bratoloveanu, fraţii Ciocotea şi alţii se angajează să fie solidari în pricina de judecată pentru „dărăpănăturile" ce li se fac de către locuitorii satului Cojmăneşti, cu boierul de neam Hărgot şi cu Dinu Bivolaru.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/39. Orig.

640. 1843 iulie 25. Circulară prin care Subocîrmuirea plaiului Cloşani face cunoscut aleşilor satului Gornoviţa, că un număr de şase locuitori din satul Balta Verde sînt fugiţi şi că dacă apar pe raza satului să-i prindă şi să-i înainteze.

Colecţia Documente, XXVI/31, f. 29. Orig.

641. 1843 august 8. Circulară dată de praporgicul Bojoreanu din Vîrciorova către cordonaşii din satele de graniţă Iloviţa, Cireşu, Bahna, Podeni, Malarişca, Gornenţi, Costeşti, Preşna, Izverna, Săliştea Izvernii, Mărăşeşti şi Obîrşia Cloşani pentru că aceştia nu execută poruncile date. Astfel, duminica la fiecare schimb săptămînal, nu se prezintă la comanda punctului ; schimburile nu se fac ferm şi efectiv, ci prin delegaţi, în locul celor înscrişi în „foile" date la punctul de comandă fiind trimişi copii şi oameni bătrîni şi neputincioşi etc.

Colecţia Documente, XVIII/60. Orig.

642. 1843 august 20. Jalbă. Ioniţă şi Drăghici Cioponea se plîng Judecătoriei judeţului împotriva moşnenilor Goteşti care le cotropiseră un trup de moşie în hotarul Drăgoieşti (de 120 de stînjeni la răsărit, 110 stînjeni la mijloc şi 90 stînjeni la apus), cerînd să fie chemaţi la judecată şi să le plătească venitul ce li se cuvenea.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 87/1843, f. 2. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

643. 1843 octombrie 12. Carte de alegere şi hotărnicie a părţilor de moşie aparţinînd lui Ion şi Laţco Firani din mahalaua Turtaba de cele ale celorlalţi moşneni. Veniţi la faţa locului, din porunca Judecătoriei judeţului Mehedinţi, popa Nicola Sălişteanu, Mihai Gogan şi Mihuţ Boceanu au ascultat părţile stabilind şi măsurînd hotarul în cauză.

Colecţia Documente, XXVIII/21. Orig.

644. 1844 ianuarie 21. „Carte de blestem" trimisă de mitropolitul Neofit al Ţării Româneşti judecătoriei judeţului pentru a servi la aflarea adevărului în cercetarea plîngerii clăcaşilor de pe moşia Albu (Izvoral), care reclamau că îngrijitorii moşiei pretind şi ia mai mulţi bani şi mai multe produse decît este înscris în catastifele înaintate judecătoriei pentru anii 1835—1838.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 103/1844, f. 11. Orig.

645. 1844 ianuarie 30. Adresă prin care Subocîrmuirea plăşii Blahniţa înştiinţează judecătoria judeţului asupra morţii clăcaşului Radu Tomii din satul Strinii Devesel, decedat din cauza bătăii la care l-a supus arendaşul Ioniţă Iancovici.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 1/1844, f. 19. Orig.

646. 1844 martie 9. Jalbă. Gheorghe Bordea şi Constandin fiul lui Firoiu cu cetaşii lor din Marga se plîng Subocîrmuirii plaiului Cloşani împotriva moşnenilor Drăguleşti cu fraţii lor care nu le respectă stăpînirea ce o au în hotarul Marga, deşi moşia este aleasă încă cu trei ani în urmă. Pe verso, porunca Subocîrmuirii pentru înfăţişarea părţilor.

Colecţia Documente, XXVII/38. Orig.

647. 1844 ⟨martie 20⟩. Jalbă. Lăpădat Busuioc din Gornoviţa şi Gheorghe Oţeislei din Prejna cer Subocîrmuirii plaiului Cloşani să poruncească alegerea părţilor lor de moşie, stăpînite în devălmăşie în hotarul Miclescu. Pe verso porunca în referire.

Colecţia Documente, XXV/24. Orig.

648. 1844 august 24. Înscris pentru schimb de moşie intervenit între moşnenii din Cloşani (trupul Motru) şi sărdarul Ioniţă Viişoreanu prin care în schimbul a 180 de stînjeni daţi moşnenilor din „cureua" sa din selişte, sărdarul primeşte 264 de stînjeni în partea de jos din capul hotarului.

Judecătoria Baia de Aramă, dosar 1(420)/1914, f. 18—19. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

649. 1844 septembrie 5. Jalbă. Elisei, monah la mănăstirea Tismana, se plînge domnului țării împotriva moșnenilor Comăneşti care îi împresuraseră moşia sa din satul Comăneşti, moşie donată bisericii în momentul cînd se călugărise. Menționează că moșnenii se folosesc de un hotarnic necinstit pentru a-și atinge scopul. Cere să aibă dreptate.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 52/1844, f. 1. Orig.

650. 1844 octombrie 10. Înscris al moșnenilor Enăşeşti şi Drăgani din satul Nadanova prin care împuternicesc pe boierul Ioniță Boboiceanu, părtaşul lor, să le fie vechil în pricina de hotar ce o avea. Vechilul urma să ceară judecătoriei județului numirea unui hotarnic care să aleagă partea lor de moşie din hotarul Şovarna de Sus de cea din hotarul Şovarna de Jos, aparținînd altor moşneni.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 55/1845, f. 47. Orig.

651. 1844 decembrie 15. Zapis al lui Martin Lațco Sitaru din Gornenți prin care vinde 3 stînjeni de moşie din acel hotar, adică „din ce ni se va veni la alegere în rupt", lui Ioan Gh. Piluți pitarul din același sat, pentru 103 lei şi 20 de parale, „care bani i-am primit rînduri rînduri, mai dinainte, plătind datoriile şi altele".

Colecția Documente, IV/15. Orig.

652. 1844 decembrie 22. Jalbă. Ioan Pătru Pănescu şi alți moşneni din satul Pătulele se plîng Marii Logofeții a Dreptății arătînd că, din vechime, moşnenii stăpîniseră în devălmăşie o moşie în hotarul Pătulele şi că, în anul 1816, fusese făcută o hotărnicie a acelei moşii (de care moşnenii nu ştiau), stabilindu-se că întinderea moşiei este de 1726 stînjeni, din care numai a opta parte le revenea lor, iar restul dvornicesei Catinca Bibescu, care o cumpărase la mezat. Moşnenii protestaseră împotriva hotărniciei, arătînd că suprafața destinată lor era prea mică dar, în urma judecății, Divanul Craiovei dăduse cîştig de cauză dvornicesei. Jeluitorii arată că, nu cu mult timp înainte, moştenitorul Catincăi Bibescu, marele vornic Barbu Ştirbei, ceruse alegerea părților sale de moşie de cea a moşnenilor, aducînd în acest scop ca hotarnic pe marele pitar Constandin Zătreanu. Noul hotarnic procedase însă incorect, stabilind partea moşnenilor mai mică decît se cuvenea şi alegîndu-le pămînt de proastă calitate. Moşnenii se plîng că în loc să li se aleagă pămîntul în margine, li s-a ales în mijlocul moşiei, fiind „împresurați", iar vatra satului cu casele oamenilor şi pămîntul roditor au rămas pe partea marelui vornic. Ei arată că au contestat această alegere, dar judecătoria nu le-a dat dreptate .Cer să li se dea răgaz ca să poată aduce şi ei un hotarnic care să aleagă corect părțile moşiei (pe

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

baza vechilor documente ce le au şi a semnelor existente pe teren), iar pentru surplusul ce se va găsi, să se judece cu marele vornic.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1844, f. 36. Cop.

653. 1845 ianuarie 2. Înscris prin care moşnenii din satul Roşiuţa împuternicesc pe trei răzeşi dintre ei (anume Niţă Pîrlea, moşul Costache Forfaru şi moşul Dumitru Mihărţeanu) ca să le susţină, la Judecătoria judeţului, cererea de a li se împărţi un „dric" de moşie stăpînit de toţi în devălmăşie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 2. Orig.

654. 1845 ianuarie 16. Contract de învoială între moşnenii din Izverna şi Pavel Petrov Ruban prin care se stabilesc condiţiile în care acesta putea să întreprindă prospecţiuni geologice şi exploatări metalifere pe pămînturile moşnenilor.

Colecţia Documente, XIX, 19. Orig.

655. 1845 ianuarie 18. Jalbă. Mandache Iupceanu cere Judecătoriei judeţului să poruncească boiernaşului Dinu Giurescu, lui Gheorghe Pasăre şi popii Trăilă să vină să-i aleagă, după documentele ce le are, partea sa din moşia de moştenire în hotarul Iupca de Sus, Iupca de Jos şi fundătura lui Crăciun, stăpînită pînă atunci în devălmăşie cu vecinii şi părtaşii săi care-i călcaseră drepturile.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 7. Orig.

656. 1845 ianuarie 22. Jalbă. Moşnenii din satul Zegujani cer Judecătoriei judeţului să poruncească lui Dinu Giurescu să vină la faţa locului şi să împartă un trup de moşie de 130 de stînjeni, pe care-l stăpînesc în devălmăşie împreună cu armăşoaia Băluţa Fratoştiţeanu. Ei arată că, în trecut, întreaga moşie o stăpineau în devălmăşie cu Băluţa Fratoştiţeanu dar că, din cauza prigonirilor dintre părţi, îi măsurase şi împărţise acelaşi Dinu Giurescu, plătit în acest scop de moşneni. A rămas prisos numai acel trup de moşie, care trebuia împărţit „cu analoghie".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 9. Orig.

657. 1845 ianuarie 22. Jalbă. Vasile ginerele Stancăi din satul Sura cere judecătoriei judeţului să poruncească lui Pîrvu Bărac din Testioara şi subocîrmuitorului plăşii Baia ca să vină şi să-i aleagă moşia stăpînită în devălmăşie cu alţii în hotarul Croici, satul Mătăsarii de Jos, deoarece părtaşii îi călcau drepturile proprietăţii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 15. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

658. 1845 februarie 2. Jalbă. Moşnenii Strehăieni din satul Turcenii de Sus cer Judecătoriei judeţului să poruncească şetrarului Dumitrache Izvoranu să vină la faţa locului ca să măsoare partea lor de moşie precum şi pe cea a moşnenilor Duiculeşti, Lungulesti şi Jieni, cu care se aflau în conflict pentru hotar. Arată că, încă cu 12 ani mai înainte moşia, stăpînită pînă atunci în devălmăşie cu acei moşneni, fusese împărţită de către vistierul Tudoran Vîlcănescu, cu care prilej se pusese numai pietrele de hotar, fără să se traseze liniile (care între timp dispăruseră).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 23. Orig.

659. 1845 martie 1. Jalbă. Moşnenii Bădâi din Băseşti cer Judecătoriei judeţului să poruncească boierului Ioan Boboiceanu să vină să le măsoare, după sineturi, moşia ce o au în hotarul acelui sat. Ei arată că se află în proces cu Lăpădat Bădescu şi cetaşii săi pentru acea moşie (aceştia „...umblă să se facă ei că sînt dintr-un strămoş al nostru din vechime...") care la rîndul lor, aleseseră ca hotarnic pe logofătul Dumitraşco Racoviceanu. Cer să se examineze cu atenţie hrisoavele şi sineturile ce le aveau.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 55. Orig.

660. 1845 martie 10. Jalbă. Vasile Frimu şi toţi cetaşii Frimuleşti cer Judecătoriei judeţului să poruncească logofătului Pană Şerbănescu din Cerneţi, hotarnicul moşiei Prejneni din Arvătesti, să le aleagă şi lor partea de moşie după sineturile ce le au, aşa cum sînt alese şi părţile celorlalţi cetaşi precum şi partea cumpărată de pitarul Nicolae Opran din moşia stăpînită în devălmăşie de către toţi pînă atunci.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 87. Orig.

661. 1845 martie 19. Jalbă. Nicolae şi Istodor Untea, Vasile Mareş şi Ion Gecui, moşneni din satul Gutu, cer Judecătoriei judeţului să poruncească popii Nicolae din Prunişor, lui Ion Mărăşescu din Zegaia, Dumitru Bulucea din Gîrniţa, logofătului Barbu Bulucea precum şi aleşilor satului Gutu să vină la faţa locului ca să cerceteze sineturile ce le au şi le justifică dreptul de stăpînire asupra unui trup de moşie din hotarul Floreştilor. Moşia fusese stăpînită pînă atunci în devălmăşie cu moşnenii Honcani care, deşi se trag din acelaş moş cu ei, nu le mai recunosc drepturile.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 100. Orig.

662. 1845 martie 26. Jalbă. Ion al Preotesei şi Radu Poroineanu din Valea Hoţu se plîng Subocîrmuirii plăşii Ocolul împotriva pretenţiilor lui Barbu Cîrjeu de a i se da şi lui un clăcaş. Ei arată că, în anul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1842, moşnenii devălmaşi din hotarul Valea Hoţului şi-au făcut socoteala între ei şi au primit clăcaşi după „mulţimea stînjenilor de moşie" ce-i aveau, cei care aveau puţini stînjeni şi nici hrană pentru ei, — aşa cum este şi Barbu Cîrjeu din neamul Ercenilor —, neprimind nici un clăcaş.

Cer o poruncă către căprarul Mihai Presură, împăciuitorii şi preotul satului să cerceteze pricina şi să-i liniştească.

Colecţia Manuscrise, nr. 108, f. 49. Cop.

663. 1845 martie 28. Ianache şi Ştefan Scafeş, Nicu Căplescu şi cetaşii săi Gugulești cer Judecătoriei judeţului să poruncească pitarului Constantin Stolojan, deja orînduit pentru alegerea părţilor de moşie ale unora dintre moşneni, să le aleagă şi lor părţile de moşie din hotarul Stănceşti şi Stîngăceaua, de cele ale moşnenilor Bîrlogeni, Bulendreşti şi Ciulăieşti, care le cotropiseră 200 stînjeni din dreptul lor, cu ocazia împărţirilor făcute între ei, „fără boier cu ştiinţă". Precizează că hotarul cu cele două moşii ale mănăstirii Strehaia, cu care aveau pricină, să fie bine trasat. Pentru cei 200 de stînjeni cotropiţi de ceilalţi moşneni, cer să le fie restituiţi cu înscris făcut prin judecătorie, plata hotarnicului urmînd să o suporte ei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 141. Orig.

664. 1845 martie 29. Jalbă. Dinu Giurescu şi cetaşii săi din Iupca cer Judecătoriei judeţului să poruncească preotului Gheorghe Rudinaru şi Ivan Plăviceanu Alb să vină la faţa locului şi să aleagă părţile lor de moşie, din hotarul Rudina, de cele ale Plăvicenilor Albi şi Plăvicenilor Negri, moşneni din acel sat. Arată că, încă din anul 1843, se mai făcuse o hotărnicie, lor alegîndu-li-se 217 de stînjeni în trei trupuri, fără însă a se stabili hotarele acestora, aşa încît este necesar să se facă movile şi să se pună pietre prin care să se însemne partea fiecăruia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 153. Orig.

665. 1845 martie 29. Înscris, listă şi tabel de moşnenii satului Valea Hoţului la anul 1845 cu pămîntul, casele şi clăcaşii fiecăruia întocmite de aleşi satului. Moşneni Poroineni era unul singur cu 160 de stînjeni şi 16 case din care 15 de clăcaşi. Moşneni Ciutăreşti erau 8 cu 14 case din care 4 de clăcaşi ale unui sigur moşnean ; deţineau 142 de stînjeni de pămînt împărţite în curele de 9.5—49 de stînjeni. Moşnenii Erceni erau 22 şi deţineau 151 de stînjeni de pămînt în curele de 1—26 de stînjeni, 23 de case şi nici un clăcaş. S-a stabilit că Ştefan Burduce nu are dreptul la un clăcaş, el şezînd la satul Hinova, iar Barbu Cîrjeu să-şi caute despăgubirea în neamul lui, al Ercenilor, nu la ceilalţi moşneni.

Colecţia Manuscrise, nr. 108,51—56. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

666. 1845 martie 30. Jalbă. Dinu Grecu din Covrigi cere Judecătoriei județului să poruncească boierilor Dumitru Georgescu și Pîrvu Vîlceanu să vină la fața locului și să-i aleagă partea sa de moșie de cea a celorlalți părtași cu care stăpînise în devălmășie întreaga moșie din hotarul Covrigi, zisă și Drăgănești.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 55/1845, f. 154. Orig.

667. 1845 mai 6. Jalbă. Moșnenii Bengulești (din Samarinești) cer să fie adeverită împuternicirea dată lui Ioniță Bengulescu pentru a-i reprezenta la judecătoria județului în procesul de cotropire de pămînt cu vecinii lor din hotarul Samarinești.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 55/1845, f. 247. Orig.

668. 1845 mai 9. Jalbă. Moșnenii Bengulești din Samarinești cer Judecătoriei județului să poruncească boierilor Dumitrache Giurescu, Nicolae Nițulescu precum și lui Florea Bengulescu, moșnean de acolo, să vină la fața locului și să aleagă părțile lor de moșie de cele ale altor moșneni. Ei arată că prima hotărnicie fusese făcută în anul 1806 de către boierul Răducan Izvoranu, cînd întreaga moșie s-a împărțit pe

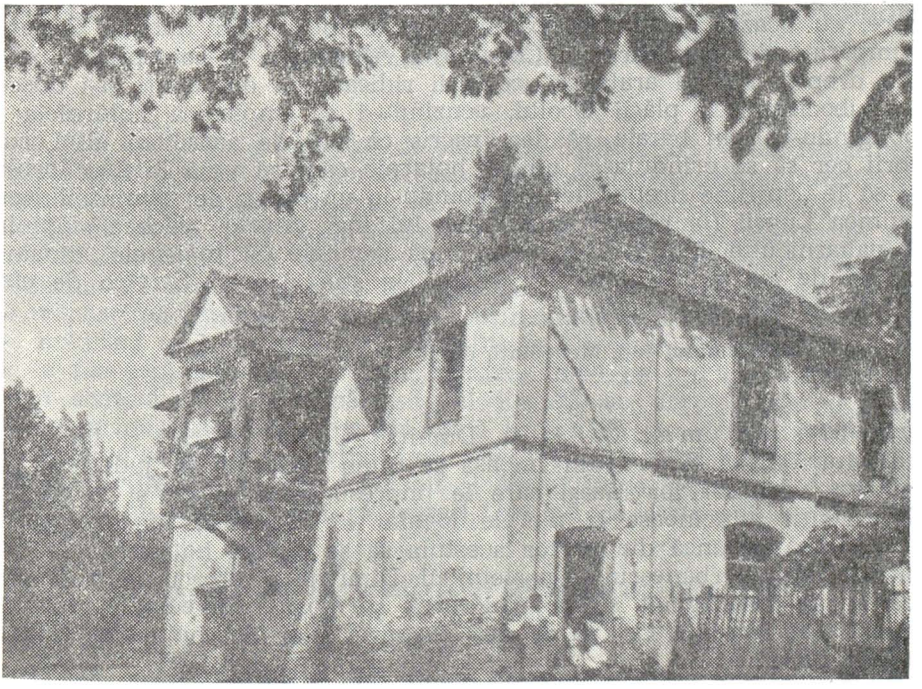

Fig. 16. — Culă de la Samarinești.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

moşi însă, în anul 1828, unii dintre moşneni au cerut o nouă hotărnicie şi, luînd mai mult pămînt decît li se cuvenea, le-au încălcat dreptul lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 248. Orig.

669. 1845 mai 12. Jalbă. Alexandru Giurescu din Sura, popa Zane din Ţirioi şi Dumitrache, ginerele popii Ion Giurescu din Ţirioi, se plîng Judecătoriei judeţului împotriva moşnenilor Cuţuieşti din Broşteni că aceştia caută să le cotropească moşia ce o aveau în hotarele Broşteni, Boca şi Peşteana. Arată că această moşie, moştenire şi cumpărătură, fusese hotărnicită de către Dumitrache Gîrboviceanu în anul 1819, cînd li se încălcaseră drepturile lor şi în urma căreia se judecaseră la Divanul Craiovei şi la Înaltul Divan.Acum megieşii din Broşteni adusese hotarnic care ridicase măiege şi în părţile lor de moşie, lor cerîndu-le să prezinte sineturile de stăpînire asupra moşiei, sineturi pe care ei le aveau „prinse" la Bucureşti. Moşnenii cer să li se dea răgaz de 40 de zile pînă la întoarcerea vechilului lor de la Bucureşti, arătînd că nu sînt vinovaţi de tăierea măiegelor ridicate de hotarnic.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 260. Orig.

670. 1845 mai 22. Jalbă. Constantin Vîlceanu şi alţi moşneni din Roşia se plîng Judecătoriei judeţului împotriva lui Ioan Stretco care, cu ocazia hotărniciei părţii sale de moşie din hotarul Zăneşti, cumpărată de la paharnicul Constantin Almăjanu, le cotropise o parte din dreptul lor. Ei arată că acesta îi ridicase cu dorobanţi şi-i dusese la subocîrmuirea plăşii Ocolul, acuzîndu-i că împiedică hotărnicia şi obligîndu-i, prin bătaie, să dea înscris că sînt de acord cu el. Locuitorii cer să se orînduiască un alt hotarnic care să vină la faţa locului şi să le „sprijine drepturile", înapoindu-le un codru de pămînt dinspre culmea Lupşii (la răsărit) şi dîndu-i lui Ioan Stretco vechea stăpînire a paharnicului Ioniţă Almăjanu, după semnele şi măiegele dinainte ştiute de la părinţii lor, care semne le ştia şi Ioan Stretco de cînd era arendaş la acea moşie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 293. Orig.

671. 1845 mai 30. Jalbă. Dumitru Udrişte Zoican şi Ion ginerele lui Vintilă Rotaru din Imoasa se plîng Judecătoriei judeţului împotriva vecinilor lor răzeşi care le împresuraseră moşia şi care, prin intervenţii mincinoase la marele logofăt al dreptăţii, Iancu Bibescu, obţinuseră poruncă din partea acestuia să se sisteze hotărnicia la care lucra Pană Şerbănescu şi postelnicul Dimitrie Giurescu (sub pretext că ei au intenţionat să hotărnicească şi moşiile învecinate, inclusiv a marelui logofăt). Cer să se dea poruncă celor doi hotarnici să continuie lucrarea.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 55/1845, f. 314. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

672. 1845 iulie 2. Jalbă. Moşnenii Bădai din Băseşti cer Judecătoriei judeţului să orînduiască pe boierul Pană Şerbănescu în locul lui Ion Boboiceanu, care era bolnav, să vină la faţa locului şi să le aleagă partea lor de moşie din hotarul Băseşti, pentru care aveau „pricină şi prigonire" cu moşnenii Bădeşti, Scurtuleşti, Mitreşti precum şi cu popa Trăilă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1845, f. 374. Orig.

673. 1845 iulie 15. Raport. Popa Nicola din Sălişte orînduit să cerceteze la faţa locului pricina pentru moşie în hotarul Turtaba dintre moşnenii Işfăneşti zişi Firani şi popa Ghiţă Izverceanu cu cetaşii săi, raportează Subocîrmuirii plaiului Cloşani că, după cercetarea cărţilor şi a martorilor, se constată că popa Ghiţă şi cetaşii lui stăpînesc, pe nedrept, acel „parcel" de pămînt. Se stabilesc hotarele.

Colecţia Documente, XXVII/22. Orig.

674. 1845 august 20. Jalbă. Dumitru Ştiucan, Ion Risipescu şi Pătru Nebunu, moşneni din Miculeşti, cer Judecătoriei judeţului Mehedinţi să poruncească postelnicului Dumitru Giurgescu să vină la faţa locului şi să le aleagă părţile de moşie din hotarul Pregorăsc din satul Miculeşti, de cele ale moşnenilor vecini, care le încalcă drepturile.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1845, f. 449. Orig.

675. 1845 august 20. Jalbă. Popa Eftimie din Valea Bună cere Judecătoriei judeţului să poruncească boiernaşilor de neam, Dumitraşco Pîrvulescu şi Ioniţă Filişeanu să vină la faţa locului şi să-i aleagă părţile de moşie ce i se cuveneau lui dintr-un trup de moşie din hotarul Valea Bună, de cele ale lui Dumitraşco Dobriciu şi fratele său Răducan. El arată că, acest trup de moşie fiind cotropit pînă atunci de mănăstirea Strehaia, ei reuşiseră, prin judecată, să reintre în posesia sa, hotărînd să-l împartă după dreptul ce-l aveau şi după cheltuielile ce le făcuseră fiecare. Cu toate acestea, după ce un timp stăpîniseră după această înţelegere, părtaşii săi îi încălcau dreptul. Cei doi hotarnici urmau să măsoare moşia după hotărnicia cu care se judecaseră ei, să pună semnele despărţirii înspre moşul lui Petrache Negruţi şi să-i aleagă părţile din hotarul cotropit şi Valea Bună, precum şi cele trei curele aflate înspre fraţii săi răzeşi, punînd de asemenea semne despărţitoare.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1845, f. 463. Orig.

676. 1845 august 25. Jalbă. Constantin Matei Iupceanu şi Manolache Dumitraşco Iupceanu din Iupca cer Judecătoriei judeţului să

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

porunceaască boierului Dumitru Giurgescu şi lui Ghiţă Giurgescu din Cerneţi să vină la faţa locului şi să le aleagă părţile de moşie din hotarul Iupca de Sus şi fundătura lui Crăciun de cele ale vecinilor lor răzeşi şi fraţi, care le încalcă drepturile.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1845, f. 468. Orig.

677. 1845 septembrie 14. Jalbă. Gheorghe Dumitru Guţu şi Iovan Gheorghe Guţu din Drăgoteştii de Sus cer Judecătoriei judeţului să poruncească lui Constantin şi Mihai Pasăre, lui Ion Vasile Dascălu şi lui Ion Geambur să vină la faţa locului şi să le aleagă părţile lor de moşie moştenite de la moşul lor Ion în hotarul Dragoteştii de Sus, de cele ale răzeşilor cu care stăpîniseră în devălmăşie şi care le cotropiseră moşia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1848, f. 513. Orig.

678. 1845 noiembrie 9. Jalbă. Pană Gărdăreanu se plînge Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva a cinci moşneni Ghelmegeni de la care luaseră în arendă, cu înscris, 16 clăcaşi ai acestora, clăcaşi care refuzau să-şi plătească obligaţiile faţă de proprietate pe motiv că şi ei sînt moşneni. El cere ca moşnenii ori să îi restituie arenda, cu dobîndă, ori să-i oblige pe clăcaşi să plătească drepturile proprietăţii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 38/1845, f. 2. Orig.

679. 1845 decembrie 17. Jalbă. Radu Razeş şi Gheorghe Bălteanu din Balta se plîng Judecătoriei judeţului că hotarul moşiei Balta se învecineşte cu moşia moşnenilor în unele locuri pe patru moşi mari, iar în altele pe trei („...să sprijineşte în stăpînire cu împărţire cu însuşi a moşnenilor învoire pă unele locuri pe patru moşi mari şi pe alte locuri pă trei moşi mari din care unul este moşul Buciu") şi deşi partea moşului Buciu este deosebită de a celorlalţi moşneni, în partea moşului său, cîţiva moşneni dintre răzeşi, şi mai ales moşnenii aşezaţi în alt sat, pe altă moşie, ceruseră judecătoriei să trimită un hotarnic care să le aleagă părţile lor, ceea ce judecătoria a şi făcut orînduind pe Ghiţă Sitaru din Balta, pe care jeluitorii nu-l recunosc, pe motiv că cererea se făcuse fără ştirea lor. Ei arată că hotarnicul nu a respectat sineturile ce le aveau, încălcîndu-le dreptul lor în folosul celorlalţi şi că ei au protestat, dar au fost bătuţi. Cer judecătoriei să poruncească hotarnicului „ca să se silească spre pace..." şi să nu pună pietrele de hotar pînă nu se vor înfăţişa spre cercetare, la judecătorie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1845, f. 659. Orig.

680. 1845 decembrie 18. Jalbă. Ion Ştefan Iorga şi Gheorghe ginerele lui Dumitrache Iorga din Strîmtu cer Judecătoriei judeţului

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

să poruncească boiernaşului Dumitru Giurgescu şi logofătului Constantin Săvoiu să vină la faţa locului ca să le măsoare şi să le aleagă părţile lor de moşie din hotarul Strîmtu şi făcîndu-le înscrise faţă de cele ale moşnenilor Iorgani şi Diaconeşti cu care „stăpînea în devălmăşie", să le pună semne despărţitoare. Arată că părtaşii lor i-au strămutat din vechile lor stăpîniri, „cu ce cuvînt nu ştim..."

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1845, f. 663. Orig.

681. 1846 ianuarie 19. Jalbă. Toma Ştefan din Cerna Vîrf se plînge Subocîrmuirii plăşii Muntelui împotriva unui Ilie Petre care, aflîndu-se aşezat numai cu casa pe pămîntul său nu-i plătise „avaetul" de şase ani.

Colecţia Documente, XVI/6. Orig.

682. 1846 februarie 23. Adresă cu care Divanul judecătoresc din Craiova comunică Judecătoriei judeţului că pricina de judecată pentru moşia dintre moşnenii Prooroci, Nicoleşti şi Murgeşti din satul Valea Ursului şi Stoian Proietescu şi logofătul Isărescu ajunsese cu apel în faţa Divanului (moşnenii contestaseră hotărîrea din 1843 a Judecătoriei Mehedinţi) nu s-a putut judeca, fiind lipsă Stoian Proietescu, decedat între timp. Cere să se ia măsuri ca un reprezentant al casei defunctului să participe la proces.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 22/1846, f. 1. Orig.

683. 1846 mai 30. Hotărnicia moşiei Balta întocmită de hotarnicul Gheorghe Sitaru, cuprinzînd părţile ce revin, potrivit dreptului de moştenire şi a actelor de cumpărare sau donaţie, urmaşilor celor trei moşi mari Bălteni, urmaşi ai lui Medonea.

Colecţia Documente, XXIII/38. Cop.

684. 1846 mai 31. Scrisoare prin care epitropul bisericii sfînta Treime din Craiova, I. Hagiad, comunică Judecătoriei judeţului că va trimite un vechil al său cu hotărîrea Înaltului Divan în pricina încălcării, încă din anul 1818, a unui „codru de pămînt" al bisericii, de către moşnenii Hinoveni, pentru ca în temeiul acestor acte să se poată pune semnele de hotar după planul inginerului Vîlceanu, plătind şi cheltuielile necesare acestei acţiuni. El urma să fie înştiinţat cînd are loc măsurătoarea, ca să poată să fie de faţă, precum şi să se intervină pentru a opri strîngerea recoltei de pe acest teren.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 46/1846, f. 10. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

685. 1846 iunie 3/5. Poruncă. Logofeția Marii Dreptății poruncește Judecătoriei județului Mehedinți să se pună în lucrare hotărîrea Înaltului Divan dată în procesul dintre Stan Nicolae Ciovîrnache și cetașii lor, moșnenii Bălțați, cu Barbu și Iordache Nițulești (cu cetașii lor din satul Bălțați), pentru 340 stînjeni de moșie în hotarul Bălțați, căci așa stabilea ofisul domnesc în referire.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 2/1840, f. 191 și 213. Orig.

686. 1846 iulie 16. „Tacrîr" de pricina arderii unui pătul cu porumb al pitarului Nicu Cernătescu, arendașul moșiei Piria. Cei cercetați neagă că ar ști ceva, dar vechilul moșiei arată că și foștii arendași se temeau de astfel de împrejurări, cerînd, de fiecare dată, asigurarea din partea locuitorilor „rău năravițî" că vor plăti orice pagubă de acest fel, dovedindu-se aceasta chiar cu un înscris din 8 august 1845. Vechilul moșiei arată că pătulul fusese incendiat de unul dintre săteni, „...dovadă fiind la aceasta chiar nesărirea lor în grabă și chiar nenăvălirea de a stinge focul, atunci cînd cerea trebuință". Cere să fie despăgubit.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 62/1847, f. 34. Orig.

687. 1846 iulie 21. Raport. Subocîrmuitorul plășii Ocolul arată judecătoriei județului că, în urma poruncii primite, a trimis un dorobanț la Hinova pentru a aduce la ordin pe moșnenii Hinoveni (ce urmau să fie trimiși la judecătorie), dar aceștia s-au împotrivit. Se cere să se ia măsurile cuvenite și se trimite, în copie, raportul alesilor satului respectiv. Alesii satului Hinova raportau că locuitorii au sărit cu parii la dorobanți, refuzînd să meargă la Subocîrmuire.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 46/1846, f. 15—16. Orig.

688. 1846 august 13. Jalbă. Dumitru Bratoloveanu din Dragotești de Jos se plînge Subocîrmuirii Motru de Sus împotriva lui Barbu Cătăi și celorlalți străjeri din căprăria lui pentru că nu-l îngăduie să-și facă rîndul de străjer, că a fost trimis după pui de găină pe la oameni pentru zapciul plășii, și Barbu Cătăi l-a alungat.

Colecția Constantin Gherghinescu, XI/43. Orig.

689. 1846 septembrie 2. „Carte de judecată" dată de Divanul judecătoresc din Craiova, secția I-a, în pricina dintre Lăpădat Izverceanu și Trăilă vărul său din Izverna cu Ianoș vnuk Enășescu și Ion fiul lui Lăpădat tot din Izverna pentru moșie, primii fă-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

cînd apel împotriva unei sentinţe date de Judecătoria judeţului Mehedinţi. În lipsa reclamanţilor, Divanul hotărăşte să stăpînească în continuare, după cartea din anul 1797, fiecare cîte o jumătate de moşie.

Colecţia Documente, dosar XXVIII/23. Orig.

690. 1846 septembrie 22. Jalbă. Moşnenii Igiroşeni cer domnului ţării să poruncească Judecătoriei judeţului să orînduiască hotarnici care să le aleagă partea lor de moşie din hotarul Igiroasa, zis şi Drăgoteşti, de cea a lui Ion Cîrjeu. Ei arată că defunctul polcovnic Dumitraşco Gîrboviceanu cumpărase moşia de la moşnenii răzeşi vecini, că aceasta revenise ca zestre lui Ion Cîrjeu şi că cei doi le cotropiseră o parte din moşia lor (refuzau să arate inscrisurile şi foaia de zestre).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 102/1846, f. 64. Cop.

691. 1846 septembrie 23. Jalbă. Moşnenii Cămuieşti se plîng domnului ţării împotriva boierului Costache Glogoveanu din Craiova, devălmaşul lor, care le cotropise jumătate din moşia aflată în hotarul Cămuieşti-Sucelu, hotar ce „...se află nehotărît de la Măria Sa Negru Vodă". Ei arată că îngrijitorul moşiei boiereşti permisese ca pe partea de moşie cotropită de la ei să se facă staţia de poştă şi cer ca Judecătoria judeţului să trimită hotarnici care să le aleagă moşia după zapisele lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 101/1846, f. 85. Cop.

692. 1846 septembrie 23. Jalbă. Gheorghe Ursulescu, Ion Ciuruc şi alţi clăcaşi de pe moşia Bistriţa a mănăstirii Tismana se plîng Judecătoriei judeţului împotriva lui Ioniţă Popovici, arendaşul moşiei, care globea vitele locuitorilor din satele vecine la venirea lor la moara de pe acea moşie, producîndu-le pagube. Acesta refuza să restituie galbenii luaţi pe nedrept (cîte trei galbeni de familie) de la unii dintre ei prin bătăi şi asuprire, deşi porunca ocîrmuirii stabilise să li se restituie aceşti bani. Cer poruncă ca arendaşul să înceteze cu asemenea nedreptăţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 60/1846, f. 25. Orig.

693. 1846 octombrie 22. Jalbă. Locuitorii satului Podeni se plîng ocîrmuirii judeţului Mehedinţi împotriva alesului satului, pentru multele abuzuri ce le-a făcut.

Petrache Poenaru, ocîrmuitorul judeţului, porunceşte cercetarea jalbei de către subocîrmuitorul plaiului Cloşani.

Colecţia Documente, XVII/36. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

694. 1846 octombrie. Jalbă. Ion Istodoriu din Ercea, Gheorghe fiul lui Matei şi Anuţa, fata călugărului, moşneni din satul Ercea, cer Judecătoriei judeţului să poruncească popii Fota din Poiana, logofătului Nicola Pîrvulescu din Gîrbovăţu, lui Dinu Busuioc şi Niţă Brezniceanu tot din Gîrbovăţu ca să vină la faţa locului şi să le aleagă părţile lor de moşie în hotarul Ercea, de cele ale unchiului lor Vişan şi ale fiilor şi nepoţilor săi care, prin silnicie, caută să le cotropească moşia lor. Ei arată că partea lor de moşie o au ca moştenire de la moşul lor Vîlcu (ei sînt urmaşii lui Giurcă, fiul acestuia), aşa încît Vişan fratele lui Giurcă şi urmaşii săi nu au dreptul să ocupe 2/3 din moşie ; că ei n-au recunoscut şi nu recunosc înscrisul de cumpărătură invocat de aceştia, din care pricină s-au judecat de multe ori cu ei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 102/1846, f. 44. Orig.

695. 1846 noiembrie 6. Înscris al lui Dinu Blîndu către Vasilache Ruptureanu din Ruptura pentru că s-a angajat la acesta ca rîndaş pe un an de zile, cu 35 lei împărăteşti.

Colecţia Documente, XXII/29. Orig.

696. 1846 noiembrie 15. Raport cu care Pană Şerbănescu, orînduit ca hotarnic al moşiei de moştenire şi cumpărătură a lui Nicolae Opran în Fîntîna Domnească, înştiinţează Judecătoria judeţului Mehedinţi că moşnenii Fîntîneni vecini, după ce mult timp tergiversaseră prezentarea actelor de proprietate, refuză hotărnicia şi cer să stăpînească şi în viitor cum au mai stăpînit. El cere ajutor pentru îndeplinirea lucrării.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 102/1846, f. 74. Orig.

697. 1846. Catastih cuprinzînd sumele de bani şi produsele luate în perioada 1835—1839 „peste catastişele ce au dat răposatul Policrat" (îngrijitorul moşiei) de la cele 122 familii de clăcaşi de pe moşia Albul (Izvorăl). Astfel, au fost luaţi suplimentar 2679 de lei precum şi 3441 de ocale de grîu, 1685 de ocale de orz, 5197 de ocale de porumb, 423 de ocale vin, 500 de ocale de rachiu, 336 de ocale de fasole, 742 de ocale orz.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 103/1846, f. 1—9. Orig.

698. 1847 ianuarie 28. Jalbă. Dinu Pătraşcu, Constantin Chirco Gherghinescu şi Ion Roibu din Cojmăneşti se plîng Subocîrmuirii Motru de Sus că actele (cărţile) unui hotar de moşie le-au fost robite şi hotarul strîmtorat. Cer poruncă ca Dumitraşco, dorobanţul satului, să dea adeverinţă asupra moşnenilor Păvăloi „pînă va desrobi trecătoarea moşiei".

Colecţia Constantin Gherghinescu, II/52. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

699. 1847 august 20. Jalbă. Ion şi Drăgoi Ciocotea din satul Dragoteşti se plîng Subocîrmuirii plăşii Motru de Sus că unii Gosăşti, „cu zurbă de bătaie le calcă casele cu zălogire, ridicînd şi pricini de bătaie", că le-au tăiat o pădure, opriturâ pe moşia lor. Cer ca popa Ion Enăşoiu, Dinu Bivolaru, Constantin Toporişte şi Constantin Hîrgot să fie împuterniciţi să cerceteze şi raporteze asupra acestor „silnicii şi zurbalicuri". Subocîrmuirea îi împuterniceşte.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/46. Orig.

700. 1848 februarie 2. Jalbă. Ion Tănasie din Mijarca se plînge Subocîrmuirii plăşii Ocolul împotriva căprarului Milotin din Igiroasa care-i culesese abuziv, în toamna anului 1847, 70 hîrdae de prune. Cere să fie despăgubit la judecată. Urmează porunca de înfăţişare a Subocîrmuirii.

Colecţia Documente, XXVII/42. Orig.

701. 1848 martie 6. Poruncă a Curţii Apelative din Craiova către moşnenii Bîlvăneşti şi Păuneşti ca să vină „la faţa moşiilor lor cu dovezi şi acte" privind moşiile Bîlvăneşti şi Păuneşti care „se hotărnicesc".

Colecţia Documente, II/12. Orig.

702. 1848 martie 22. Ordin cu care Departamentul Justiţiei comunică Judecătoriei judeţului că domnul ţării a întărit prin ofisul nr. 500, hotărîrea dată de Înaltul Divan în anul 1847, în pricina dintre moşnenii Lucheşti şi vistiereasa Anica Burileanca, pentru 100 de stînjeni de moşie în hotarul Bîrda, reclamaţi de moşneni ca fiind cotropiţi de vistiereasă. Se dispune ca Judecătoria să treacă la îndeplinirea hotărîrii respective.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 27/1848, f. 2. Orig.

703. 1848 martie 24. Jalbă. Vasile Cîrjeu, vechilul bisericii Sfînta Treime din Craiova, se plînge Judecătoriei judeţului că moşnenii Hinoveni au tăiat măiegele şi au risipit movilele puse de curînd la hotarul dintre moşia Hinova şi Broscari, hotar în litigiu între cele două părţi. Cere să se poruncească Subocîrmuirii plăşii ca să oblige pe moşnenii Hinoveni să refacă movilele de hotar şi să nu mai încalce moşia Broscari.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 46/1846, f. 101. Orig.

704. 1848 aprilie 6. Ordin cu care Departamentul Dreptăţii comunică Judecătoriei judeţului că moşnenii Cloşani au cerut, cu jalbă, aducerea la îndeplinire a hotărîriciei Divanului Craiovei din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

anul 1847, în pricina „prigonirii" ce au avut cu Andrei (iuzbaşă), popa Pătru şi Pătru Scoriga cu ostaşii lor, pentru un munte numit Mînuşa. Se dispune să se cerceteze şi, dacă procedura legală era îndeplinită, să ia măsuri pentru îndeplinirea cererii moşnenilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1848, f. 1. Orig.

705. 1848 iulie 17. Raport al Sfatului satului Şovarna de Sus privind verificarea la faţa locului a pricinii dintre Gheorghe Vîlcănescu, Dumitraşco Ciuciulete şi cetaşii lor cu fraţii Ghiţuleşti pentru moşia din hotarul Studina şi Şovarna de Sus, arătînd că au făcut măsurătorile şi delimitările necesare.

Colecţia Documente, XIX/24. Orig.

706. 1849 aprilie 14. „Listă" cuprinzînd copiile hotărniciilor moşneneşti Hinova, Izvorul Aneştilor, Ghelmegioaia, Balota şi Zegaia, Poroina sau Erghevita aflate în litigiu (între ele) şi cu moşiile Bistriţa şi Bresniţa, proprietatea mănăstirii Tismana, hotărnicii la care se lucra de către inginerul hotarnic. Moşiile în cauză aveau ca proprietari pe moşnenii Hinoveni, Izvorani, Ghelmegeni, Baloteni, Zegăieni etc. precum şi proprietari individuali.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 74/1849, f. 31. Orig.

707. 1849 mai 6. Înscris. Trei locuitori clăcaşi din satul Degeraţi-Birnici adeveresc că au împrumutat, la lipsa lor de bucate, 3000 de ocale de porumb de la Răducan Busuioceanu, proprietarul moşiei Degeraţi-Birnici.

Colecţia Documente, XXVII/44. Orig.

708. 1849 mai 21. Raport cu care Subocîrmuirea plăşii Ocolul arată Judecătoriei judeţului că a adus la îndeplinire hotărîrea judecătorească cu privire la plata cheltuielilor de judecată de către moşnenii Ghelmegeni către Ivancea Gheorghevici (63 de lei), dar că acesta cere moşnenilor şi clăcaşilor din acel hotar să-i plătească 945 de lei, reprezentînd venitul pe 6 ani a 31 de stînjeni din moşia sa (stăpîniţi de moşneni), după învoielile ce le-a avut cu ei, cerere pe care locuitorii o refuză. Se cere Judecătoriei să hotărască.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 56/1848, f. 11. Orig.

709. 1849 iunie 21. Jalbă. Gheorghe Porcescu şi Coandă Ciotîrlă împreună cu ceilalţi moşneni, cetaşi ai lor din satul Gutu, se plîng domnului ţării arătînd că, în hotarul Ghelmegi zis şi Floreşti,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

au, din vechime, moşie ohabnică pentru care dispun de cărţi de hotărnicie şi înscrisuri, una de 83 şi alta de 53 de ani, dar că vecinul lor, aga Costache Glogoveanu, încercase s-o cotropească cu 5 ani înainte, cînd adusese un hotarnic care a încălcat semnele de moşie şi a măsurat peste moşia lor. După jalba trimisă domnului şi în baza rezoluţiei domneşti, ei aduseseră doi hotarnici (Antonie Novosiltov şi N. Lăcusteanu) care, pe baza înscrisurilor lor, măsuraseră moşia (Glogoveanu refuzase să prezinte înscrisurile sale), redîndu-le dreptul. Ei arată că, nu cu mult timp în urmă, boierul îi chemase în judecată la Judecătoria judeţului Mehedinţi unde, în loc să se întărească drepturile lor, „odată ne-am văzut întunecaţi din drepturile noastre", orînduindu-se un nou hotarnic pentru cercetare. Ei cer să se poruncească judecătoriei să le respecte drepturile, arătînd că marele agă Glogoveanu „umblă a ne întuneca drepturile".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 68/1848, f. 33. Orig.

710. 1849 iunie 22. Scrisoare prin care Costache Glogoveanu cere Judecătoriei judeţului ca, în temeiul hotărîrii ce se va da de Înaltul Divan în procesul „de prigonire şi încutropire" de pămînt între el şi moşnenii Pereni precum şi a hotărîrilor judecătoreşti anterioare (din anii 1839 şi 1845), să-i oblige pe moşneni (care pierduseră procesul) să-l despăgubească de venitul moşiei, pe timpul cît o stăpîniseră pe nedrept, şi să-i plătească cheltuielile de judecată. În total el cerea 9243,30 de lei cheltuieli de judecată şi 60.000 de lei reprezentînd venitul moşiei pe 12 ani.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 68/1849, f. 30—40. Orig.

711. 1850 februarie 28. Hotărnicie a moşiei Ţigăneşti în hotarul Gogoşi din judeţul Mehedinţi, pentru deosebirea părţilor stăpînite de pitarul Toma Iupceanu de zestrea socrului său sărdarul Ghiţă Burileanu, întocmită de hotarnicul Ion Vîlceanu în temeiul hotărîrii Judecătoriei judeţului Mehedinţi şi a celei pronunţate de Curtea de Apel din Craiova. Sînt menţionate principalele cumpărături făcute de Ghiţă Burileanu, începînd cu anul 1821, de la moşneni şi alţi proprietari.

Colecţia Documente, XXIII/36. Orig.

712. 1850 mai 12. Jurnal emis de Judecătoria judeţului Mehedinţi în pricina hotărniciei moşiei Corcova, proprietatea marelui logofăt Iancu Bibescu, prin care se întăresc părţile din hotărnicia făcută de Grigore Otetelişanu privind hotarele acelei moşii cu cele ce aparţin moşnenilor sau proprietăţii moşneneşti, în afară de cele ale Zincăi Băleanca (Valea Poienii), care nu s-a prezentat la judecată, şi ale moşnenilor Jiroveni. Aceştia din urmă contestaseră hotărnicia, arătînd că, în hotarul în care marele logofăt avea pămînt de cumpărătură,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ei stăpîneau cu hrisov vechi de la leat 7057 aprilie 26 (prezentat în copie) şi că hotarnicul se sprijinea pe o hotărnicie mai nouă, ulterioară hrisovului, hotărnicie pe care ei nu o recunoscuseră niciodată, acţionînd în judecată şi plîngîndu-se domnului. Se aminteşte anaforaua din anul 1754 a lui Constantin Mihail Racoviţă vv. către banul Craiovei, urmare la o jalbă a moşnenilor împotriva vistierului Strîmbeanu, fost proprietar al moşiei, în care se arată că, în vremea „nemţilor" popa Radu chemase opt hotarnici să-i aleagă moşia, dar aceştia i-au „lăsat pricina la mijloc" (nerezolvată). Vechilul marelui logofăt contesta valabilitatea hrisovului, arătînd că hotărnicia veche rămînea valabilă, căci nu exista o hotărîre care să o desfiinţeze, iar moşnenii, încetînd de 30 de ani să o mai conteste, drepturile lor erau căzute în desuetudine, conform pravilei. Părţile implicate în această hotărnicie sînt moşnenii Covrigeni (moşia Covrigi), Dumitraşcu Benga cu toţi moşnenii Samarineşti, Zinca Băleanca, proprietara moşiei Valea Poenii, popa Pătru cu toţi moşnenii Imoşeni (Imoasa) Dumitru Corlan şi părtaşii săi moşneni Lupşeni (Lupşa), Nicolae şi Dumitraşco Pîrvulescu cu toţi moşnenii Pîrvuleşti, Prepuseşti şi Gîrboviceni, Ion Negrescu cu toţi moşnenii Erceni de la moşia Cotoruia.

Judecătoria invită pe marele logofăt Iancu Bibescu să prezinte, pentru verificare, hotărnicia cu pricina.

Tribunalul jud Mehedinţi, dosar 76/1850, f. 3, 56—59. Orig.

713. 1850 m a i 24. Jalbă. Nicolae Bordea din Izverna se plînge Subocîrmuirii plaiului Cloşani împotriva vecinilor săi, moşnenii Izverceni, care-i cotropiseră o livadă moştenită de la părinţii săi. Pe verso, porunca de cercetare către sfatul satului.

Colecţia Documente, XIX/25. Orig.

714. 1850 i u n i e 27. Jurnal al Judecătoriei judeţului prin care, dezbătîndu-se pricina de moşie dintre moşnenii Jiroveni şi marele logofăt Iancu Bibescu, proprietarul moşiei Corcova, vecină cu a moşnenilor, se dă cîştig de cauză marelui logofăt, luîndu-se ca bună hotărnicia din anul 1733 făcută de opt hotarnici, în pofida protestelor moşnenilor. (Judecătoria se prevala de prevederile art. 10, partea VI, cap. I din Pravila lui Caragea, arătînd că moşnenii, nerevendicînd pămîntul timp de 30 de ani, pierduseră dreptul asupra acestuia.

Judecătoria dispune punerea semnelor de hotar.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 76/1850, f. 68—69. Orig.

715. 1850 i u l i e 3. Însemnările lui Mihai Borza din Arvăteşti privind îndatoririle ce le au faţă de el diverşi consăteni cu care se învoise, precum şi situaţia moşiei sale, comercializarea unor produse, venituri obţinute din dijme şi clăci.

Colecţia Documente, XVI/7,6 file. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

716. 1850 iulie. Raport prin care judecătorul M. Ciocăzan, însărcinat cu realizarea hotărniciei moşiei Baia, informează Judecătoria judeţului că începuse (împreună cu Ion Vîlceleanu, cu vechilul casei Gh. Bibescu şi cu arendaşii moşiei Baia) să stabilească semnele de hotar, după hotărnicie, între partea lui Gh. Bibescu şi cea a moşnenilor. Ajungînd la partea învecinată cu moşia Mărăşeşti, zisă şi Buţăşti, locuitorii acestui sat au sărit cu parii în mîini lovind pe însoţitori şi pe arendaşii moşiei, silindu-i să fugă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 67/1848, f. 51. Orig.

717. 1850 august. Jalbă. Moşnenii din Mărăşeşti se plîng Departamentului Dreptăţii arătînd că în anul 1846 s-a făcut hotărnicia moşiei Baia de Aramă, proprietatea prinţului Gh. Bibescu, hotărnicie împotriva căreia ei s-au plîns domniei ţării, dar răspuns n-au primit. Moşnenii arată că, în schimb, au veint totuşi hotarnicii să pună în aplicare hotărnicia, prilej cu care le-a fost luată moşia şi satul s-a „spart". Cer ca să se poruncească judecătoriei locale să ia măsuri pentru a înceta punerea pietrelor de hotar, aşa cum se procedase şi în cazul hotărniciei contestate de moşnenii din Cloşani.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 67/1848, f. 62. Cop.

718. 1850 ⟨septembrie⟩. Jalbă. Soţiile locuitorilor din Mărăşeşti se plîng domnului ţării arătînd că sînt nemulţumite de hotărnicia întocmită de Gheorghe Săulescu ca şi de cea întocmită de Ioan Vîlceleanu şi I. Ciocăzan, deoarece satul are hotărîri bune date de trei domni. Menţionează că bărbaţii lor sînt o parte arestaţi, iar altă parte fugiţi, neştiindu-se de urma lor. Asemenea, preoţii satului sînt fugiţi din cauza poterelor care-i căutau şi noaptea. Cer ca satul lor să rămînă stăpîn al moşiei ca şi pînă atunci.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 67/1848, f. 91. Orig.

719. 1850 noiembrie 24. Adresă prin care Departamentul Dreptăţii comunică judecătoriei judeţului că domnul ţării a întărit hotărîrea Curţii Apelative din Craiova, secţia I-a, dată în anul 1847 în pricina dintre Gheorghe Anastasiu din Craiova şi moşnenii din satul Tehomiru, pentru călcarea contractului de arendă de către moşneni, şi dispune executarea sa. Printr-o jalbă adresată, în luna iunie 1851, Judecătoriei judeţului Dolj, Gheorghe Anastasiu cere să se ia măsuri ca moşnenii să-i plătească drepturile proprietăţii ce urmau să fie stabilite prin cercetarea locală a Subocîrmuirii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 45/1850, f. 1 şi 7v. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

720. 1851 f e b r u a r i e 19. Jalbă. Dinu Neghină, Răducan Popescu, Ion Rădulescu şi alţii din satul Fîntîna Domnească se plîng subocîrmuitorului plăşii Ocolul împotriva logofătului Nistor, îngrijitorul moşiei lui Nicolae Opran, pentru că le-a tăiat pădurea pe care o stăpîneau „deavalma împreună cu Nicolae Opran".

Colecţia Documente, XVIII/128. Orig.

721. 1851 m a i 20. Porunca cu care Ocîrmuirea judeţului Mehedinţi a difuzat subcîrmuirilor de plăşi din judeţ noua legiuire după care să se reglementeze, începînd de la sfîntul Gheorghe 1852, raporturile între proprietarii de moşii şi clăcaşi. S-a dat cîte un exemplar din „noua aşezare" la fiecare sat, fără plată. Aleşilor, preoţilor şi scriitorilor satelor li s-a poruncit să citească, de mai multe ori, legea tuturor locuitorilor, „ca să se pătrundă de a ei coprindere", după care exemplarul să se păstreze la cancelaria sfatului, „fără a se putea lua de cineva, sub nici un cuvînt". În plasa Ocolul s-au trimis 60 de exemplare plus un exemplar pentru Subcîrmuirea plăşii.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 1/1817, f. 94—95.

722. 1851 i u n i e 13. Ocîrmuirea judeţului comunică judecătoriei judeţului că a cerut Departamentului din Lăuntru instrucţiuni asupra măsurilor ce urmează a fi luate împotriva moşnenilor Mărăşeşti, ştiut fiind faptul că aceştia „ar fi şi acum hotărîţi a să împotrivi, chiar cu primejdia vieţii, de-a nu ne lăsa să aducem la îndeplinire acea lucrare a punerii pietrelor la Baia de Aramă", potrivit hotărîniciei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 67/1848, f. 136. Orig.

723. 1851 i u n i e 19. Jalbă. Boierul de neam Şerban Urdăreanu din Cojmăneşti cere subadministraţiei plăşii Motru de Sus să aibă dreptate cu Gheorghe şi Ilie Buţugan şi Buşă Tugăloanea din Drăgoteşti de Sus, pentru 25 de stînjeni de moşie cumpăraţi de socrul său, Ioniţă Pasăre, de la Constantin Buţugan, de pe care moşie reclamanţii strîng prunele fără să facă clacă sau să dea dijma.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/59. Orig.

724. 1851 a u g u s t 22. Înscris. Moşnenii Poroineni şi Erghevicenii împuternicesc pe jupan Ianache din Cerneţi, devălmaş şi părtaş la moşie cu ei, să le fie vechil în procesul pe care-l aveau la judecătoria judeţului cu mănăstirea Tismana, care le încălcase hotarul, întrînd peste vechea lor stăpînire şi pichetele de hotar ale moşiei Poroina Erghevitei. Se obligă să plătească toate cheltuielile pe care acesta le va face pentru susţinerea procesului.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 116/1851, f. 59. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

725. 1851 septembrie 3. Jurnal prin care Judecătoria județului Mehedinți confirmă hotărnicia întocmită, ca urmare a poruncii Divanului civil din Craiova, în pricina de cotropire de hotar dintre moșnenii Ghelmegeni cu mănăstirea Tismana (conflict pentru hotarul moșiilor Ghelmegioaia și Bistrița). Judecătoria constată că procesul de prigonire avusese loc între anii 1840 la 1849, stabilindu-se că hotarul dintre cele două moșii merge de la Valea Cocorului pînă la buza piscului, de unde o ia spre apus, pînă la Varnița, unde s-a făcut și groapa cu pietre de var „și de acolo spre sud pînă la mănăstirea Strugariu, de acolo drept la colnicul lui Epure de unde, spre răsărit, în dosul drumului lui Moise Vodă, pă culmea dealului", semne după care au stăpînit și stăpînesc moșnenii.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 716/1851, f. 66. Orig.

726. 1851 septembrie 9. Înscris. Ianoș Enășescu cu frații și copiii săi din Covrigi, proprietari în devălmășie cu frații și verii lor Nadanoveni a unei moșii în hotarul Șovarna de Sus, împuternicesc pe Gheorghe Vîlcănescu din Șovarna de Sus să le fie vechil, îngrijitor în adunarea tuturor veniturilor moșiei.

Colecția Documente, XIX/27. Orig.

727. 1851 octombrie. Jalbă. Moșnenii Cămuiești se plîng domnului țării împotriva lui Costache Glogoveanu, aga, care le răpise jumătate din hotarul moșiei lor și. în pofida rezoluției domnești pe jalba înaintată cu prilejul vizitei lui Gh. Bibescu în Mehedinți, refuză să prezinte cărțile ce le are pentru a se putea alege corect hotarul. Cer să fie obligat să prezinte cărțile moșiei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 28/1851, f. 111. Orig.

728. 1851 noiembrie 2. Jalbă. Grigore Săulescu, Nicolae și Mihai Ghiță și alți părtași ai lor din satul Preșneni se plîng domnului țării împotriva lui Dumitrache Pleniceanu care, cumpărînd un trup de moșie în hotarul satului lor în urmă cu 8 ani, nu le mai permit să-și ia venitul de la via și pomii ce-i au pe acea moșie și nici alt pămînt nu le dă. Arată că Pleniceanu îi izgonise și poruncise clăcașilor săi să-i omoare.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 28/1851, f. 99. Orig.

729. 1851 noiembrie 3. Jalbă. Mihai Mănescu cu frații săi din Retezu se plîng domnului țării împotriva unora din moșnenii acelui sat care caută să le răpească pămîntul. Ei arată că stăpînesc moșia lor, pe care o au răzășită de la moșii lor, avînd și două hotăr-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

nicii care atestă aceasta, aşa încît nu recunosc zapisul pe care moşenii pretind că-l au de pe timpul moşilor lor, cînd nu era hotărîtă.

Tribunalul jud .Mehedinţi, dosar 28/1851, f. 102. Orig.

730. 1852 ianuarie 10. Adresă a subcîrmuitorului plaiului Cloşani către satele de graniţă cu Austria, în temeiul poruncii Cîrmuirii judeţului, ca locuitorii din acele sate, aflaţi neînrolaţi grăniceri în trimestrul ianuarie 1851, să plătească, în termen de 24 ore, cîte 30 de parale drept taxa drumurilor.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 9. Orig.

731. 1852 februarie 28. Circulară a cîrmuitorului judeţului Mehedinţi prin care înştiinţează subcîrmuitorii de plăşi că, din porunca domnului ţării şi a Vistieriei, a fost desfiinţată taxa de 6 lei pe an de sătean pentru drumuri la satele grănicere de la Dunăre şi dinspre Austria şi Moldova, acestea urmînd să fie scăzute din tabele.

Subcîrmuitorii de plăşi sînt invitaţi să se conformeze.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 3. Cop.

732. 1852 martie 3. Poruncă prin care administratorul plaiului Cloşani scrie deputaţilor satelor subordonate plaiului să strîngă şi să aducă, în termen de 24 de ore, banii datoraţi pentru cele 6 zile de lucru la întreţinerea drumurilor şi podurilor, zile de-acum desfiinţate potrivit noii legiuri promulgată de Barbu Ştirbei. Erau cerute cîte 60 de parale de fiecare familie în trimestrele I şi II, din cei 3 lei cît era fixată taxa pe un an. Astfel, de la cele 79 de familii din satul Gornoviţa (47 de „birnici tăblaşi", 26 de „spornici", 3 „desrobite" şi 3 „mazili") să fie strînsă şi depusă suma de 118 lei şi 20 de parale, prima tranşă de 60 de parale pe anul 1852.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 16. Orig.

733. 1852 martie 5. Porunca subcîrmuitorului plaiului Cloşani, urmare celei primite de la Cîrmuirea judeţului ca, în toate satele, deputaţii să strîngă armele de la toţi locuitorii, indiferent de rang, care n-au „bilete" pentru ele şi să le înainteze, cu tabel nominal, la Subcîrmuire.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 23. Orig.

734. 1852 aprilie 10. Circulară a Subcîrmuirii plăşii Ocolul către deputaţii satelor cu privire la pregătirea întocmirii catagrafiilor la sfîrşitul anului 1852. În temeiul poruncii Departamentului din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Lăuntru (urmare ofisului domnesc) se dispune ca obștile satelor să fie încunoștiințate să treacă imediat la încheierea învoielilor agricole cu proprietarii de moșii pe următorii 5 ani, iar cei care doresc să se mute și așeze pe alte moșii, să prezinte jalbe atît la sfatul satului cît și la subcîrmuire, știind că de nu vor face aceasta pînă la iarnă (1852/53), nu se vor mai putea muta decît la o nouă catagrafie.

Se cere să se facă o amplă publicitate în rîndul sătenilor, încît toți să cunoască porunca și termenele, iar jalbele să se țină într-un registru separat.

Primăria comunei Pitulași, dosar 1/1817, f. 93—94. Cop.

735. 1852 mai 6. Poruncă prin care, în temeiul celei date de Ocîrmuirea județului urmare a noii legiuiri, Subcîrmuirea plaiului Cloșani dă dispoziție, din nou, sfaturilor sătești să aducă la cunoștința locuitorilor că clăcașii au voie să se mute de pe moșii, iar proprietarii de moșii să alunge pe cei ce vor „cunoaște" (ascunde) pe datornicii față de proprietarii de moșie.

Colecția Documente, XXVI/32, f. 15. Orig.

736. 1852 mai 8. Poruncă prin care Subcîrmuirea plaiului Cloșani „pune strașnică îndatorire" sfatului satului Gornovița ca, în termen de 24 ore să trimită la satul Vîrciorova pe acei oameni care „n-au vrut a ciopli în patru muchii" copacii pentru încăperile de la punctul Vîrciorova.

Colecția Documente, XXVI/32, f. 22. Orig.

737. 1852 mai 16. Circulară a Subocîrmuirii plaiului Cloșani, urmare a poruncii Cîrmuirii județului, către sfaturile satelor și pîrcălabi să întocmească liste de toți „birnicii tablași", „spornicii", feciorii de văduve, patentarii, boierii de neam și „postelnicii" din fiecare sat supuși la plata a cîte 2 lei de fiecare casă pentru susținerea școlilor, după care pîrcălabul să treacă la încasarea lor și în termen de 5 zile să-i depună, cu listă, la Subocîrmuire.

Colecția Documente, XXVI/32, f. 27. Orig.

738. 1852 mai 30. Circulară a Subocîrmuirii plaiului Cloșani către sfaturile satelor cu privire la „neorînduielile de venit" pe care le cauzează existența prin locuri dosnice a conacelor și a altor asemenea locuințe ale locuitorilor din satele plaiului și nevoia, în urma inspecțiilor făcute pe teren, ca acestea să fie ridicate și aduse la „linia" satului, sub atentă supraveghere și pe „chezășuirea" celorlalți consăteni. Iar paza de zi și de noapte să fie întărită cu „străjuire poliție-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

nească, spre a nu rămîne mijloc prin care cei rău cujetători şi-ar îndeplini nelegiuitele lor fapte".

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 29. Orig.

739. 1852 iunie 15. Circulară prin care Subcîrmuirea plăşii Ocolul aduce la cunoştinţă deputaţilor satelor că domnul ţării, — văzînd că învoielile agricole nu se fac în conformitate cu „legiuirea cea nouă a proprietăţii la art. 3 şi 6 şi pentru ca sătenii să cunoască lămurit condiţiile în care proprietarii de moşii propun învoielile pentru prisoase şi păşune" —, a poruncit, prin Departamentul din Lăuntru, ca pînă la 15 iunie 1852 să-şi alcătuiască fiecare condiţiile de învoire cu locuitorii pentru „prisoase" la arătură şi păşune, două exemplare (unul să-l predea la casa sfatului şi altul să-l trimită la Subocîrmuire). Se stabileşte ca locuitorii care nu le acceptă şi nu se învoiesc, să se mute pe alte proprietăţi. În caz că nu se mută pînă la sfîrşitul lui octombrie 1852 şi rămîn în acel sat, sînt înscrişi în catagrafie şi timp de 5 ani sînt datori să îndeplinească toate condiţiile cerute de proprietari pentru învoielile agricole.

Primăria comunei Pitulasi, dosar 1/1817, f. 43. Orig.

740. 1852 iulie 15. Porucă a Subcîrmuirii plaiului Cloşani către Sfatul satului Gornoviţa pentru a cerceta dacă se află, ascunşi în sat sau la conace, tinerii recruţi fugiţi din satul Balta.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 34. Orig.

741. 1852 august 23. Circulară a Subcîrmuirii plaiului Cloşani către sfaturile satelor, urmare a poruncilor Departamentului Vistieriei şi a cîrmuirii judeţului ca, în privinţa îndeplinirii zeciuielilor de la toţi locuitorii dajnici şi proprietari, să încunoştinţeze pe pîrcălabi ca să strîngă cîte 5 lei şi zece parale de la sătenii care au fost grăniceri (scăzîndu-le 30 de parale pe trimestru ianuarie 1852, cît au fost sub arme), iar la proprietari cîte 3 lei şi 30 de parale, banii urmînd să fie aduşi odată la Subocîrmuire.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 39. Orig.

742. 1852 august 24. Raport. Deputaţii satului Gornoviţa, plaiul Cloşani, înaintează, Subocîrmuirii plaiului, banii celor două zeciuieli hotărîte, pentru datornicii Vistieriei: 231 de lei de la 77 proprietari (moşneni) şi 201 lei de la 67 săteni clăcaşi. În total 432 de lei.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 41. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

743. 1852 septembrie 10. Poruncă a Subcîrmuirii plăşii Motru de Jos către sfatul satului Imoasa ca să cerceteze clăcile şi dijmele datorate de Nicolae Foca şi Gheorghe Ioniţă către Dumitru fiul popei Dumitru pe a cărui moşie au pruni şi legume.

Colecţia Documente, XV/11. Orig.

744. 1852 octombrie 17. Poruncă a subcîrmuitorului plaiului Cloşani, urmare a repetatelor rapoarte ale comandantului punctului Vîrciorova către Ocîrmuirea judeţului, pentru că nici pînă la acea dată satele din plai nu au luat măsuri concrete de reparaţie şi completare a obiectelor de la pichetele de vară ale grănicerilor, pendinte de acel punct (de la Vîrciorova la Pădeş), iar cu aprovizionarea cu lemne a pichetelor nu se ţine nici o „socoteală" ca fiecare sat să aprovizioneze pichetul la care trimite şi grănicerii dintre locuitorii săi. Se menţiona că linia dintre pichetele 15—20 este „aşa de proastă" că nici ziua nu putea să fie folosită de paznici. Deputaţii sînt avertizaţi pentru ultima dată.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 64 şi 65. Orig.

745. 1852 noiembrie 10. Hotărnicie a moşiei Gogoşu realizată de inginerul hotarnic N. Lăcusteanu, la cererea lui Radu Creţan, Ştefan Delescu cu părtaşii lor moşnenii Gogoşeni, pentru alegerea vechii lor stăpîniri de cele ale răzeşilor, trasîndu-se linie dreaptă şi „răzor" între vechile pietre de hotar. În cursul lucrării a fost examinată şi ocolnica din anul 1766 prin care se alesese partea lui Nicola, Mihai, Radu, Gheorghe şi Constantin (pe care să o stăpînească pe din două cu Ion fiul lui Dumitru Deleşti) şi se constatase nepotriviri între semne şi mărturiile oamenilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 51/1887, f. 1. Orig.

746. 1852 decembrie 13. Ordin circular. În baza ofisului domnesc cu nr. 1571/1850, subadministratorul plaiului Cloşani ordonă deputaţilor satelor să trimită oameni la lucrul cerut de pichetele de graniţă, în contul celor 6 zile legiuite pentru drumuri şi, lunar, să prezinte lista oamenilor trimişi, confirmată de comandantul punctului Vîrciorova, spre a-i trece în „catastihul" de la cancelaria subadministraţiei.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 57. Orig.

747. 1852 decembrie 14. Jalbă. Ion şi Pau Sitaru, Nicolae Pătruţ şi alţii se plîng Subocîrmuirii plaiului Cloşani, cerîndu-i să-i ajute ca pentru păşunatul vitelor în moşiile şi pădurile de brad, pe

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

care le au de moştină în satul Gornenţi, să li se plătească ierbăritul, ca şi pînă la anul 1848.

Din porunca subocîrmuitorului, deputaţii satului Gornenţi cercetează jalba şi răspund că nu pot afla pe cei ce păşunează cu vitele acele terenuri şi păduri ale jeluitorilor.

Colecţia Documente, XII/31. Orig.

748. 1852 decembrie 26. Circulară prin care, în baza poruncii Cîrmuirii judeţului, subcîrmuitorul plaiului Cloşani cere deputaţilor satelor să anunţe pe locuitori că guvernul Transilvaniei a redus, de la 20 la 10 zile, carantina vitelor mari care sînt exportate în Austria.

Colecţia Documente, XXVI/32, f. 53. Orig.

749. 1852 decembrie 29. Dovadă prin care Uţa Pătruţoaica învoieşte pe finii săi Radu şi Alecu Pasăre din Cojmăneşti să taie lemne strîmbe şi netrebuincioase de pe moşia sa de la Iorgani, în schimbul a cîte 6 zile de clacă.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/63. Orig.

750. 1853 iunie 13. Circulară a Subcîrmuirii plaiului Cloşani, în urma lămuririlor date de comisia de catagrafiere către cîrmuirea judeţului, ca banii zecuielilor de moşie să fie „împliniţi" numai de familiile bîrnice, iar taxa drumurilor şi de la clăcaşi şi de la mazili, cîte 6 lei pentru fiecare clăcaş şi cîte 3 lei de la fiecare mazil. Se cere deputaţilor satelor să-i „împlinească" şi să-i depună direct la cîrmuirea judeţului, în termenul stabilit.

De la satul Gornoviţa s-au strîns 76 de lei pentru drumuri şi 74 de lei pentru zecuielile de moşie.

Colecţia Documente, XXVI/33, f. 10. Orig.

751. 1854 ianuarie 13. Carte de judecată a Judecătoriei judeţului Mehedinţi în pricina dintre Iancu Surdu şi fraţii săi din Izverna cu popa Ghiţă Izverceanu pentru cîteva livezi de veche moştenire. În anexă, hotărîrea din 14 decembrie 1854 a Curţii Apelative din Craiova, dată la cererea popii Ghiţă, nemulţumit de o hotărîre a judecătoriei locale.

Colecţia Documente, XVI/10. Cop.

752. 1854 iulie 17. Jalbă. Răducan Ceauşu, Dinu Neghină şi alţii din Fîntîna Domnească se plîng Subcîrmuirii plăşii Ocolul împotriva moşnenilor Dăeşti din Mijarca care le păşunează, cu turmele de vite mici, izlazul seliştii lor din Mijarca, spărgîndu-le ţarina.

Colecţia Documente, XVIII/141. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

753. 1855 ianuarie 20. Circulară a Subcîrmuirii plaiului Cloşani, urmare a poruncii Cîrmuirii judeţului, către deputaţii satelor pentru a aduce la cunoştinţa locuitorilor că intrarea în oraşul Severinul cu băuturi alcoolice şi alte obiecte supuse taxei de accize, pentru a le vinde, este supusă taxei la bariera oraşului. Altfel bunurile de vînzare supuse taxei accizului vor fi confiscate.

Colecţia Documente, XXVI/34, f. 8. Orig.

754. 1855 februarie 5. Adresă a Subcîrmuirii plaiului Cloşani către deputaţii satelor, urmare a poruncii Cîrmuirii judeţului, că Ion fiul lui Vasile Ştefănescu, birnic din satul Strîmtu, a fugit şi este dat în urmărire.

Colecţia Documente, XXVI/34, f. 17. Orig.

755. 1855 februarie 8. Jalbă. Dumitru Constantin Bratoloveanu şi Ioniţă Graure din satul Drăgoteşti de Jos se plîng Subcîrmuirii plăşii Motru de Sus că fostul deputat de sat, Ion Enăşoiu, în cauză, fără temei, i-ar fi luat o pungă cu 4,5 galbeni, pe cînd se aflau împreună la satul Negomir în căutarea unor recruţi fugiţi.

Subcîrmuitorul porunceşte deputaţilor celor două sate să cerceteze reclamaţia şi să înfăţişeze părţile la Subcîrmuire.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/66. Orig.

756. 1855 februarie 19. Poruncă a Subcîrmuirii plaiului Cloşani — urmare a răspunsului dat de Departamentul de Lăuntru la raportul Cîrmuirii judeţului — către deputaţii satelor de margine din plai, că s-a aprobat ca satele grănicere să fie scutite de a depune produsele la magaziile de rezervă „fiind pusă destulă sarcină asupra-le la paza graniţii".

Se cere restituirea produselor către locuitori, deoarece porunca venise după ce acestea fuseseră strînse la magazia de rezervă.

Colecţia Documente, XXVI/34, f. 12. Orig.

757. 1855 iunie 20. Ordinul Subadministraţiei plaiului Cloşani, urmare a celui dat de administraţia judeţului, ca în scopul înfiinţării a 4 cai necesari inspectării pichetelor de graniţă din munţi, satul Gornoviţa să contribuie cu 66 de lei, cîte un leu de familie, toată suma necesară fiind de 1476 de lei.

Colecţia Documente, XXVI/34, f. 27. Orig.

758. 1855 iunie 25. Poruncă prin care Subadministraţia plaiului Cloşani ordonă, din nou, deputaţilor din satele de graniţă ca. în termen

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de trei zile, să repare toate pichetele grănicerilor, deoarece lucrarea nu s-a făcut pînă la acea dată, iar unii deputați, la cererile făcute de căprari, au refuzat să le dea oamenii necesari pentru această lucrare.

Colecția Documente, XXVI/34, f. 31—32. Orig.

759. 1855 iulie 16. Poruncă prin care Subadministrația plaiului Cloșani dispune sfaturilor satelor de graniță ca, în termen de 6 zile fiecare sat să facă cîte un grajd de doi cai și un hambar pentru grăunțe, în vederea înființării de cai pe „linia picheturilor de jurnă", conform hotărîrii inspectorului pichetelor de graniță.

Colecția Documente, XXVI/34, f. 23. Orig.

760. 1855 august 20. Poruncă a Subadministrației plaiului Cloșani către „satele cordonașe din distanța punctului Vîrciorova", ca deputații acestor sate să nu mai permită locuitorilor să-și facă grajduri printre pichete, ci în dosul lor, iar venirea locuitorilor din Transilvania să nu mai fie permisă și nici în sens invers.

Colecția Documente, XXVI/34, f. 47. Orig.

761. 1855 septembrie 9. Jalbă. Familiile Ciocotea, Gîrjoabă, Bratoloveanu, Toporișteși toți locuitorii din satul Dragotești de Jos, județul Mehedinți, se plîng Subadministrației plășii Motru de Sus împotriva lui Păun Goșa și a logofătului Constadin Vîlceanu care nu voiesc să le elibereze înscrisul prin care boierul Dinu Hîrgot le-a dat asigurarea că pe ei, moșnenii, nu o să-i mai „supere" și își va vedea numai de clăcașii săi. Dar, la facerea casei de școală, a venit cu dorobanți ca să clădească școala pe moșia sa, în capul satului, nevoind să mai respecte înscrisul dat.

Colecția Constantin Gherghinescu, IX/70. Orig.

762. 1855 noiembrie 26. „Arătare" prin care Drăgoi Ciocotea din Drăgotești de Jos reclamă administrației județului Mehedinți că, în anul 1854 fiind deputat în sat, a cumpărat, din tîrg, cele necesare pentru îmbrăcămintea a doi recruți din sat în slujba miliției. Cere să fie „povățuit" de unde să-și primească banii cheltuiți, acum ceruți de creditor, sătenii din sat nevoind a-i „răspunde" (117 lei și 80 de parale). Administrația județului și cea a plășii indică ca despăgubirea să fie suportată de locuitorii satului.

Colecția Constantin Gherghinescu, IX/72. Orig.

763. 1855 decembrie 20. Carte de judecată a Judecătoriei județului Mehedinți în pricina dintre Mihai Curescu din Sălișteași

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

urmaşii lui Pau Şurlea care, în anul 1829, făcuse danie tatălui reclamantului jumătate din moşia sa din hotarul Şurlea, în schimbul obligaţiei de a fi îngrijit la bătrîneţe. Cealaltă jumătate o lăsase nepoţilor săi de frate dintre care unul Pîrvu Hoater din Izverna cotropise partea dăruită. Se menţionează judecăţile anterioare şi se arată hotarele.

Colecţia Documente, XVI/11. Cop.

764. ⟨1855—1859⟩. Jalbă. Dincă ginerele lui Dumitraşco Guşe, Răducan Ceauşu şi Ion Dincă din Fîntîna Domnească se plîng Judecătoriei judeţului Mehedinţi împotriva lui Dumitru şi Vasile Fueru din acelaşi sat care le cotropiseră 28 de stînjeni moşie, luîndu-le fînul, culegînd zarzării şi arînd două locuri. Ei cer să se poruncească logofătului Pană Şerbănescu să vină la faţa locului pentru a alege părţile şi a stabili adevărul.

Colecţia Documente, XVIII/169. Orig.

765. 1856 f e b r u a r i e 8. Carte de alegere a moşiei Strîmtu întocmită la cererea lui Nicolae Ivaşco, Pătru Ivaşco şi Ion Fleică cu toţi cetaşii lor din satul Şovarna de Sus.

Au fost prezentate cartea de hotărnicie a 24 de boieri din 7207 (1698) noiembrie 14 şi cartea de alegere a 4 megieşi din 18 martie 1800.

Moşia s-a împărţit întîi pe 5 moşi mari (Iovan fiul lui Stamatie vodă, Daia, Pătru Iorga, Constantin Popescu, Mihai şi Constantin Pozderie), precum şi pe „teie" ; „teiul Vodesc", „teiul Cojitesc", „teiul Popesc", teiul Ghinesc", partea Ivăşcanilor, a lui Dumitru Mijarca, Gheorghe şi Ion fratele lui Săvoi.

Colecţia Constantin Gherghinescu, XI/1. Orig., 5 file.

766. ⟨1856—1860⟩. „Foaie" cuprinzînd suma vitelor mari şi mici deţinute de moşnenii din Godeanu, cu menţionarea numelui fiecărui moş (Nicolicesc, Mlădinesc, Drăgomiresc, Godean, Gherghinesc, Iovănesc, Petresc, Gruesc şi Preda).

Colecţia Documente, XII/60. Orig.

767. 1857 f e b r u a r i e 2. Circulară a subadministratorului plaiului Cloşani prin care porunceşte sfaturilor satelor ca pîrcălabii să treacă de îndată la strîngerea capitaţiei pe trimestru octombrie-decembrie 1857 de la birnicii săteni români şi „emancipaţi vechi" şi „noi tăblaşi", „spornici" şi fiii de văduve şi, pînă la 12 noiembrie 1857, să-i aducă la subadministraţie, cu listă.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 77. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

768. 1857 aprilie 5. Poruncă a Subadministrației plaiului Cloșani către deputații satului Gornovița (și celelalte din plai) ca pînă la 13 aprilie 1857 să ia măsuri ca pîrcălabii să strîngă „dajdiile" pe trimestru aprilie-iunie și să depună banii, cu tabel, la administrație.

Colecția Documente, XXVI/35, f. 3. Orig.

769. 1857 iunie 5. Ordin circular către satele plaiului Cloșani, dat de subadministrația plaiului în temeiul ordinului administrației județului, ca pînă la 8 iunie 1857 să aducă, la subadministrație, banii „zilelor de moșie", socotiți cîte 3 lei de familie, după situația cuprinsă în „socoteala cutiilor satelor" pe trimestrul I/1857.

Satului Gornovița i-a revenit suma de 237 de lei, plata „zilelor de moșie" pentru familiile acelui sat (79 de familii).

Colecția Documente, XXVI/35, f. 44 și 48. Orig.

770. 1857 iulie 1. Ordin circular al subadministratorului plaiului Cloșani către sfaturile sătești ca, pînă la 10 iulie 1857, pîrcălabii să strîngă dările sătești pe trimestrul iulie-septembrie 1857, „după pilda din trecut".

Colecția Documente, XXVI/35, f. 27. Orig.

771. 1857 iulie 6. Ordin .Urmare a jalbei făcute de Pau Băchia, Iovan Popescu și Preda Vrabete (vechilii moșnenilor Gornoviceni în proces cu sărdarul Mihalache Ciocazan și paharnicul Costache Viișoreanu), Subadministrația plaiului Cloșani ordonă Sfatului satului Gornovița să comunice moșnenilor gornoviceni ca ori să plătească cheltuielile pentru zilele cît au stat vechilii la Turnu Severin, Craiova și București, ori să se înfățișeze la Subadministrație pentru cercetare.

Colecția Documente, XXVI/35, f. 23. Orig.

772. 1857 iulie 24. Ordin. Subadministratorul plaiului Cloșani ordonă sfatului satului Gornovița să dea în primirea fiecărei „căprării" din frontiera punctului Vîrciorova cîte trei cai, „fără întîrziere cînd se va cere", în contul celor 4 zile anuale obligație, caii fiind necesari la inspecția granitei din sectorul companiei de la Vîrciorova.

Colecția Documente, XXVI/35, f. 6. Orig.

773. 1857 iulie 28. Înscris dat de moșnenii Rătezeni (din satul Rătezu) lui Gheorghe Elinescu din satul Miculești, că au „slobozit" drumul de comunicație, care s-a dovedit a fi fost cumpărat din ve-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

chime de moşii părinţilor moşnenilor Rătezani. Urmează numele a 11 moşneni şi legalizarea sfatului satului Rătezu.

Colecţia Constantin Gherghinescu, II/58. Orig.

774. 1857 a u g u s t 17. Ordin circular către satele de graniţă ale plaiului prin care subadministratorul acestuia, în temeiul adresei comandantului punctului Vîrciorova, ordonă ca, pînă la 10 octombrie 1857, punctul şi pichetele sale să fie asigurate cu lemnele de foc necesare pentru iarnă. În acest scop, fiecare sat urma să trimită cîte zece oameni cu topoare, în contul celor 4 zile de prestaţii.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 19. Orig.

775. 1857 a u g u s t 24. Circulară prin care Subadministraţia plaiului Cloşani ordonă sfaturilor săteşti, urmare a ordinului primit de la Ministerul Interior ca, în temeiul ofisului caimacamului ţării, proprietarii de moşii să fie inivtaţi ca şi în anul 1857 să scutească de clăci pe învăţătorii săteşti recunoscuţi şi întăriţi de Eforia Şcolilor, sub cuvînt că aceşti oameni sînt chemaţi în funcţia de învăţători ai satelor.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 1. Orig.

776. 1857 o c t o m b r i e 26. Ordin al subadministratorului plaiului Cloşani, urmare a celui dat de Ministerul Interior şi de administraţia judeţului, ca deputaţii sfaturilor săteşti să impulsioneze pe ţărani la intensificarea lucrărilor pentru însămînţările de toamnă.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 29. Orig.

777. 1857 n o i e m b r i e 12. Ordin circular prin care Subadministraţia plaiului Cloşani ordonă sfatului satului Gornoviţa să ridice, din capitalul cutii satului, suma de 74 de lei şi 30 de parale şi să o trimită în vederea întreţinerii spitalelor şi a serviciului medical judeţean.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 9. Orig.

778. 1857 n o i e m b r i e 16. Contract între locuitori ai satului Runcşor şi boierul Constantin Bălteanu din Balta, pentru 129 de galbeni şi jumătate (4079 de lei şi 10 parale), împrumutaţi la „trebuinţa lor", pe termen de zece ani, cu „trecerea unor trupuri de moşie" în stăpînirea boierului şi scăderea anuală a 5 galbeni din cei împrumutaţi.

Colecţia Documente, XVIII/84. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

779. 1857 noiembrie 30. Ordin circular dat de subadministratorul plaiului Cloşani către sfaturile satelor pentru asigurarea punctului de graniţă Vîrciorova cu 15 căpestre, 15 chingi, 15 trăişti şi 3 ţăsale cu periile lor, socotind costul lor în bani — cîte 3 parale de familie, plus slujbaşii săteşti. Satul Gornoviţa, pentru cele 61 de familii ale sale, avea de dat 4 lei şi 17 parale.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 12. Orig.

780. 1857 decembrie 7. Ordin prin care subadministratorul plaiului Cloşani ordonă sfaturilor săteşti din plai să trimită, în ziua de 12 decembrie 1857, pe tinerii recruţi de grăniceri cu căprarii lor să depună jurămîntul la punctul Vîrciorova.

Colecţia Documente, XXVI/35, f. 15. Orig.

781. 1858 februarie 10. Jalbă. Dumitru Bîltănescu din Şovarna de Sus se plînge Subadministraţiei plăşii Motru de Sus împotriva lui Ion Ursoniu şi Barbu Prundeanu care i-au luat fînul de pe partea de moşie arendată de el de la moşnenii Drăgani. În anexă, raportul de cercetare al sfatului satului.

Colecţia Documente, XIX/31. Orig.

782. 1858 august 12. Raport prin care consilierii oraşului Cerneţi comunică Subadministraţiei plăşii Ocolul constatările făcute în izlazul comunal arătînd că hotarul acestuia dinspre moşia Şimian a fost distrus şi desfiinţat, prin arături şi semănături de către locuitorii şimieni.

Cer efectuarea unei cercetări la faţa locului şi chemarea în justiţie a celor vinovaţi.

Primăria oraşului Cerneţi, dosar 2/1857, f. 62. Concept.

783. 1858 septembrie 14. Înscris făcut de Dinu, Iordache, Nicolae şi Ghiţă Şuţu, Nicolae şi Dumitru Mazilu către unchii lor Gheorghe şi Ion Filimon, că vor fi toţi „fraţi" pe cîştigul ce vor avea în pricina de judecată de moşie cu Izvoranii din Izvorul Aneştilor.

Colecţia Manuscrise, nr. 108, f. 111. Cop.

784. 1858 septembrie 17. Raport cu care Ioan Roateş din Scăpău arată Subadministraţiei plăşii Blahniţa împrejurările în care unii dintre locuitorii din Burila Mică cosiseră fînul, araseră locuri şi tăiaseră pădurea de pe moşia unor orfani, al căror vechil este.

Colecţia Documente, XVII/38. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

785. ⟨1858⟩ a u g u s t 1. Înscris de adeverire dat de Ianoș Vucesc, Pau fiul lui Ilie Vucescu și Constandin Gîrmecea din Izverna în pricina pentru pămînt în hotarul Izverna, dintre moșnenii Surdulești și popa Ghiță Duncea din Izverna, aflați de mult în conflict.

Colecția Documente, XVI/9. Orig.

786. ⟨1858—1867⟩. Jalbă. Ștefan Bărloianu din Zegaia se plînge judecătorului de pace din Cerneți împotriva lui Nicola Boboiceanu, din același sat, care, neținînd seama că el era moșnean din moși strămoși, caută să pună stăpînire pe o grădină ce îi aparține.

Colecția Documente, XXV/42. Orig.

787. 1859 m a r t i e 6. Raport prin care Sfatul satului Dragotești de Sus comunică Subadministrației Motru de Sus că Pătrașcu Gherghinescu nu respectă înscrisul din 1858 și nu-și ridică binalele de pe proprietatea Băilei Ghiță Pasăre, ci dimpotrivă „în silnicie a mai lărgit gardul viei doi stînjeni latul și 13 lungul", tăind arbori și „butășind" 5 butuci de vie.

Subadministratorul C. Țăpîrdea poruncește ca gardul strămutat să fie imediat retras, iar binalele ridicate, dacă proprietara Băla nu-l mai acceptă pe proprietatea sa pe Pătrașcu Gherghinescu.

Colecția Constantin Gherghinescu, IX/82. Orig.

788. 1859 m a r t i e 20. Contract de învoire pe patru ani pentru pășunatul vitelor mari și mici încheiat între obștea locuitorilor (52 de familii) din Țigănași și Ioniță Grecescu, arendașul părților de moșie din hotarul Țigănași, aparținînd mănăstirii Tismana, lui Toma Iupceanu și altora.

Țăranii se obligă să plătească toți 100 de galbeni pe an, să facă fiecare cîte o zi de muncă, o zi de arătură și, la cerere, transporturi cu carele (plata acestora urma să se scadă din galbenii datorați). Contract întărit de Sfatul satului Țigănaș.

Colecția Documente, XXIII/45. Orig.

789. 1859 m a i 30. Ordin al subadministratorului plaiului Cloșani, urmare a celui primit de administrația județului de la Departamentul din Lăuntru, ca sfaturile satelor să ia toate măsurile pentru ca lucrările agricole din gospodăriile locuitorilor grăniceri să fie făcute la timp de către consătenii lor, de neîndeplinirea ordinului rămînînd direct răspunzător sfatul sătesc.

Colecția Documente, XXVI/33, f. 3. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

790. 1859 iulie 17. Poruncă prin care subadministratorul plășii Ocolul se adresează deputaților satelor Bobaița, Valea Boierească, Colibași și Pitulași să trimită la Turnu Severin 95 de care de fîn pentru aprovizionarea cailor dorobanților.

Colecția Documente, XVIII/161. Orig.

791. 1859 noiembrie 15. Jurnal prin care Magistratul orașului Cerneți constată că, pînă la acea dată, un număr de cinci locuitori și-au însușit terenuri și au ridicat clădiri pe ele, fără să plătească. Magistratul stabilește să li se dea, prin măsurătoare, cîte 7 la 10 stînjeni în lat și 10 la 12 în lung și în termen de 45 de zile să plătească municipalității, după suprafața de teren primită, între 3 la 5 galbeni, respectiv 21 de galbeni în total.

Primăria orașului Cerneți, dosar 2/1857, f. 62. Orig.

792. 1860 iunie 20. Ordin prin care subprefectul plaiului Cloșani pune în vedere sfatului Baia de Aramă „să strășnicească pă locuitori și să-i poprească din orice tăiere" de pădure, iar pentru tăierile deja făcute în pădurea moșiei Baia cerînd deja să fie despăgubit de locuitorii tîrgului Baia.

Primăria Baia de Aramă, dosar 4/1860, f. 150. Orig.

793. ⟨1860 iunie 27⟩. Cerere prin care Grigorie Jieanu, arendașul moșiei Baia de Aramă, încunoștințează pe subprefectul plaiului Cloșani că locuitorii satelor din jurul moșiei taie pădurea, satele lor neoprindu-i „cu nici un chip", iar cei din tîrgul Baia de Aramă aduc lemne de cherestea verzi. Cere subprefectului să ia măsuri pentru a nu se face „mare vătămare pădurii de acele sate".

Primăria Baia de Aramă, dosar 4/1860, f. 151. Orig.

794. 1860 august 30. Jalbă. Nicolae Mihai Urs din satul Cojmănești cere ca boierul Drăguț Piciu, preotul Dumitru Popescu și sfatul satului Dragotești de Sus să fie „orînduiți" să cerceteze pricina dintre el și boierul Gheorghe Pasăre, care nu mai respectă modul vechi de stăpînire a moșiei moștenite și neîmpărțite.

Subprefectul C. Nucșoreanu ordonă Sfatului satului Dragotești de Sus să cerceteze „prigonirea" la fața locului și să înfățișeze părțile.

Colecția Constantin Gherghinescu, IX/87. Orig.

795. 1861 ianuarie 28. Jurnal prin care Subadministrația plaiului Cloșani hotărăște ca în pricina dintre moșnenii Șeitani din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cerna Vîrf şi Constandin Bălteanu, moşnenii pîrîţi să stăvilească apa ce inundă moara Bălteanului şi să facă gard.

Colecţia Documente, XII/41. Orig.

796. 1861 aprilie 6. Ordin circular prin care subprefectul plaiului Cloşani cere sfaturilor săteşti subordonate, asemenea prefectului judeţului, să cerceteze şi să dovedească dacă în acele sate se ascund unii din cei 147 „ursari emancipaţi" fugiţi din comuna Miculeşti. Li se cere să-i întoarcă „la urma lor", satul Miculeşti neputîndu-şi îndeplini contribuţia din această cauză.

Primăria Baia de Aramă, dosar 4/1861, f. 28. Orig.

797. 1861 aprilie 24. Cerere. Pîrvu Dumitru, Covlea şi cetaşii săi din Gîrbovăţ se plîng ministrului justiţiei că în procesul dintre Dimitrie Pîrvulescu şi moşnenii Gîrboviceni şi Sperleşti sînt afectate drepturile lor, deşi ei nu fuseseră citaţi. Ei arată că interveniseră fără succes pe lîngă judecători, procurori şi preşedintele Tribunalului judeţului Mehedinţi. Cer să fie citaţi în instanţă spre a-şi susţine drepturile.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 160/1867, f. 67. Orig.

798. 1861 mai 6. Ordin prin care subprefectul plaiului Cloşani. preluînd circulara prefectului judeţului cu privire la uşurinţa cu care se primesc şi rezolvă cererile la „scăzămîntul nevolnicilor", dispune sfaturile satelor să încunoştinţeze pe proprietari şi arendaşi că orice cerere şi aprobare de scădere de la datoriile proprietăţii pe motiv de „nevolnic" să o adeverească în mod obligatoriu, iar sfaturile să cerceteze pe cei scăzuţi şi, dovedind vreunul cu stare şi tînăr, să raporteze la subprefectură, pentru a nu fi în pierdere cutiile satelor.

Primăria Baia de Aramă, dosar 4/1861, f. 40. Orig.

799. 1861 mai 26. Carte de alegere a unor părţi de moşie moşnenească din hotarul Costeşti disputată de Dinu fiul lui popa Dumitraşcu din Costeşti şi unchii săi, moşnenii Dănciuleşti, Niculeşti şi Băzăvani, pămînt de cumpărătură moştenit de la un moş de-al lor şi împărţit cu ani în urmă. Fac împărţirea şi semnează actul Radu Raţă, Trăilă Lăzărescu din Balta şi Dinu Băzăvan din Costeşti.

Colecţia Documente, III/19. Orig.

800. 1861 iulie 23. Înscris adeverit de deputaţii satului Drăgoteşti de Jos prin care locuitorii mahalalelor Bratiloveni şi Ciocaţi se

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

învoiesc să plătească ierbăritul în izlazul acelei mahalale către Băla Gh. Pasăre, cîte o zi de lucru pe an. Semnează 16 capi de familie.

Colecția Constantin Gherghinescu, IX/91. Orig.

801. 1862 februarie 5. Înscris de învoire între moșnenii Jiroveni ce se trag din doi moși („cetele Popeștilor, Gheorghileștilor și Vișanilor din Popa Radu, iar „cetele" Condeeștilor, Dăeștilor și Maticanilor din Matei Matican), pentru hotărnicia moșiei lor din hotarul Jirovu, Jirovelu, Siliștea și Cîmpul Mic, alegerea părților fiecăruia și suportarea cheltuielilor. Ei arată că deși fuseseră împărțiți din vechime, prin executarea hotărniciei părții de moșie aparținînd lui Mihai Micul Jirovenu, li se stricaseră semnele și li se „încurcaseră stăpînirile vechi", astfel că este necesară o nouă alegere care să stabilească, „după sineturi și spițe de neam", dreptul fiecăruia.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 15/1882, f. 3—4. Cop.

802. 1862 februarie 10. Circulară a subprefectului plaiului Cloșani ca urmare a ordinului prefectului județului și a telegramei ministrului de interne cu privire la prevenirea eventualei extinderi a mișcărilor țărănești semnalate în jurul Bucureștiului. Subprefectul ordonă consiliilor comunale din plai să ia „serioase măsuri pentru privegherea acelor oameni care va fi în relații cu unile persoane locuitoare și care ar mai fi încercat în alte rînduri". Se precizează că descoperind „vreo propagandă în contra liniști obștii", imediat și prin ștafetă să anunțe pe subprefectul de plai, Hergot.

Primăria Baia de Aramă, dosar 13/1862, f. 32. Orig.

803. ⟨1862⟩ februarie 17. Cerere. Dimitrie Pîrvulescu din Gîrbovăț cere președintelui Tribunalului Mehedinți să dispună executarea sentinței nr. 11/1859 dată în procesul pentru moșie dintre el și moșnenii Gîrboviceni și Sperlești, dat fiind faptul că moșnenii, deși se învoiseră în mai 1861 să hotărnicească moșia, totuși nu o efectuaseră. Prin rezoluție se dispune redeschiderea dosarului și angajarea unui hotarnic care să însoțească pe membrul tribunalului la fața locului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 169/1867, f. 2. Orig.

804. 1862 februarie 21. Somație prin care Consiliul comunei Ponoarele intervine pe lîngă consiliul comunal Runcușor ca locuitorii din acea comună, care au pămînt în cuprinsul comunei Ponoarele, să plătească impozit la casa acestei comune.

Colecția Documente, XII/43. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

805. 1862 martie 24. Înscris. Gheorghe Novac din Valea Petrii se învoieşte cu Ion Boltaşu din Peri să-l scutească de miliţie pe şapte ani, în schimbul unui dric de pămînt şi o casă cu două încăperi pe care i-o va construi.

Colecţia Documente, VII/7. Orig.

806. 1862 iunie 23. Raport. Subprefectul plăşii Motrului de Jos comunică preşedintelui Tribunalului Mehedinţi că pentru aducerea la îndeplinire a deciziei nr. 79/1832 a Divanului Craiovei privind alegerea părţii cuvenite moşnenilor Pegulești (urmaşii preotului Constandin Pegulescu a lui Mihai Pegulescu) din satul Lacu, în moşia lui Barbu Isvoreanu din hotarul Lacu, este nevoie să fie delegat un inginer hotarnic însoţit de un membru al Tribunalului.

După multe amînări, Curtea de Apel din Craiova comunică că decizia nu se mai poate executa, dat fiind faptul că trecuseră mai mult de 30 de ani de la executare.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 89/1864, f. 4 şi 17. Orig.

807. 1862 ⟨ante 2 iulie⟩. Cerere. Cîţiva locuitori din oraşul Cerneţi reclamă prefectului judeţului Mehedinţi că, fără drept, sînt urmăriţi în acel an să plătească taxă de ierbărit pentru vitele lor mărunte. Cer prefectului să ordone subprefectului ca să îi lase „în nesupunere" pe a lor stăpînire, iar municipalitatea oraşului să-şi caute eventualele drepturi pe cale judecătorească.

Primăria Baia de Aramă, dosar 1/1862, f. 35. Cop.

808. 1862 iulie 2. Raport prin care magistratul oraşului Cerneţi comunică prefectului judeţului Mehedinţi modul cum s-a reglementat, de la 16 aprilie 1849 încoace, păşunarea vitelor locuitorilor din acel oraş adică : ca embaticari ai mănăstirii Govora, toţi locuitorii Cerneţiului posesori ai uonr asemenea documente puteau să-şi păşuneze, pe pămîntul obştei orăşenilor, fără plată, pînă la 10 vite mari şi 20 de vite mărunte. Acei locuitori embaticari care aduceau vite pentru comerţ şi speculă, depăşind numărul de vite nesupus taxei de ierbărit, erau supuşi la plata a 60 de parale, respectiv a 30 de parale de fiecare vită. În consecinţă, se raporta că locuitorii care reclamă că sînt supuşi la plata ierbăritului, păşunează izlazul cu un număr destul de mare de vite, mai ales oi şi capre, şi încearcă să se sustragă de la taxa de ierbărit.

Primăria oraşului Cerneţi, dosar 1/1862, f. 34. Concept.

809. 1862 noiembrie 3. Hotărîrea Tribunalului districtului Mehedinţi în pricina dintre moşnenii Bolbotineşti (procurator Con-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

standin Bălteanu) şi moşnenii Bogobieşti şi Giurcheşti din Bahna pentru stabilirea dreptului de stăpînire a primilor asupra părţilor de moşie Racoviţa şi Ştiubeele. Bolbotineştii pretindeau că au drept de stăpînire asupra acelor dealuri (ca şi în cazul Moiseştilor), arătînd că se trag din acelaş moş, Stoian Bogobia. Tribunalul se raliază hotărîrii din 1853 a Înaltei Curţi, nerecunoscînd moşnenilor Bolbotineşti dreptul de stăpînire în hotarele Racoviţa şi Şiubeele şi obligîndu-i la cheltuieli de judecată.

Colecţia Documente, XXIII/47. Cop.

810. 1862 noiembrie 20. „Act de ispaşă" întocmit de deputaţii satului Cioroboreni şi Consiliul comunal Rogova privind pagubele pricinuite de vite şirelor de fîn aparţinînd lui Nicolaiche Doga, arendaşul moşiei Rogova. Acesta acuza pe chiriaşii săi din comuna Jiana Mare că nu îngrădiseră respectivele şire, deşi fînul provenea din dijma dată de ei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 94/1864, f. 24—25. Cop.

811. 1862 ianuarie 6. Listă de alegătorii primari cu venit funciar anual de cel puţin 100 de galbeni şi de cei direcţi cu venit funciar anual de cel puţin 1000 de galbeni, întocmită de Prefectura judeţului potrivit art. 4 din anexa II a Convenţiei de la Paris.

Potrivit datelor din acest document, în judeţ erau 19 mari proprietari din care numai şapte deţineau cîte o mare moşie, ceilalţi 12 deţineau cîte 2—7 moşii. Astfel Barbu Izvoranu deţinea 7 moşii, Marin Chintescu 6, Grigore Miculescu, Tănasie Retezeanu şi Nicu Gărdăreanu cîte 5, Costache Glogoveanu, Tache D. Pleniceanu, Mihai Ciocazan şi Ion Grecescu cîte 4. Dumitrache Filişan 3 şi N. G. Bacoviţa 2 moşii. Ei realizau anual un venit funciar de cel puţin 1000 de galbeni.

În judeţ erau 37 de proprietari funciari în plasa Cîmpul care deţineau părţi de moşie sau 1—2 moşii ; în plaiul Cloşani 17 proprietari cu una şi mai multe moşii (ca întindere mai mici) ; în plasa Dumbrava 28 de proprietari a 1 la 3 moşii ; în plasa Motru de Jos 39 de proprietari care aveau părţi de moşie sau 1—2 moşii ; în plasa Motru de Sus erau 38 de proprietari a 1—4 moşii şi în plasa Ocoloul 21 de proprietari a una, două şi trei moşii. Toţi aceşti proprietari realizau un venit funciar anual de cel puţin 100 de galbeni.

La aceşti 199 de proprietari funciari se adăugau încă 33 care, în afară de moşii şi părţi de moşii în judeţ, deţineau, la Turnu Severin, case, hanuri, zahanale, capital în comerţ, vii, cîrciumi şi mori în judeţ şi bani împrumutaţi. Capitalul deţinut de aceştia era de cel puţin 600 de galbeni.

Colecţia Documente, I/51. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

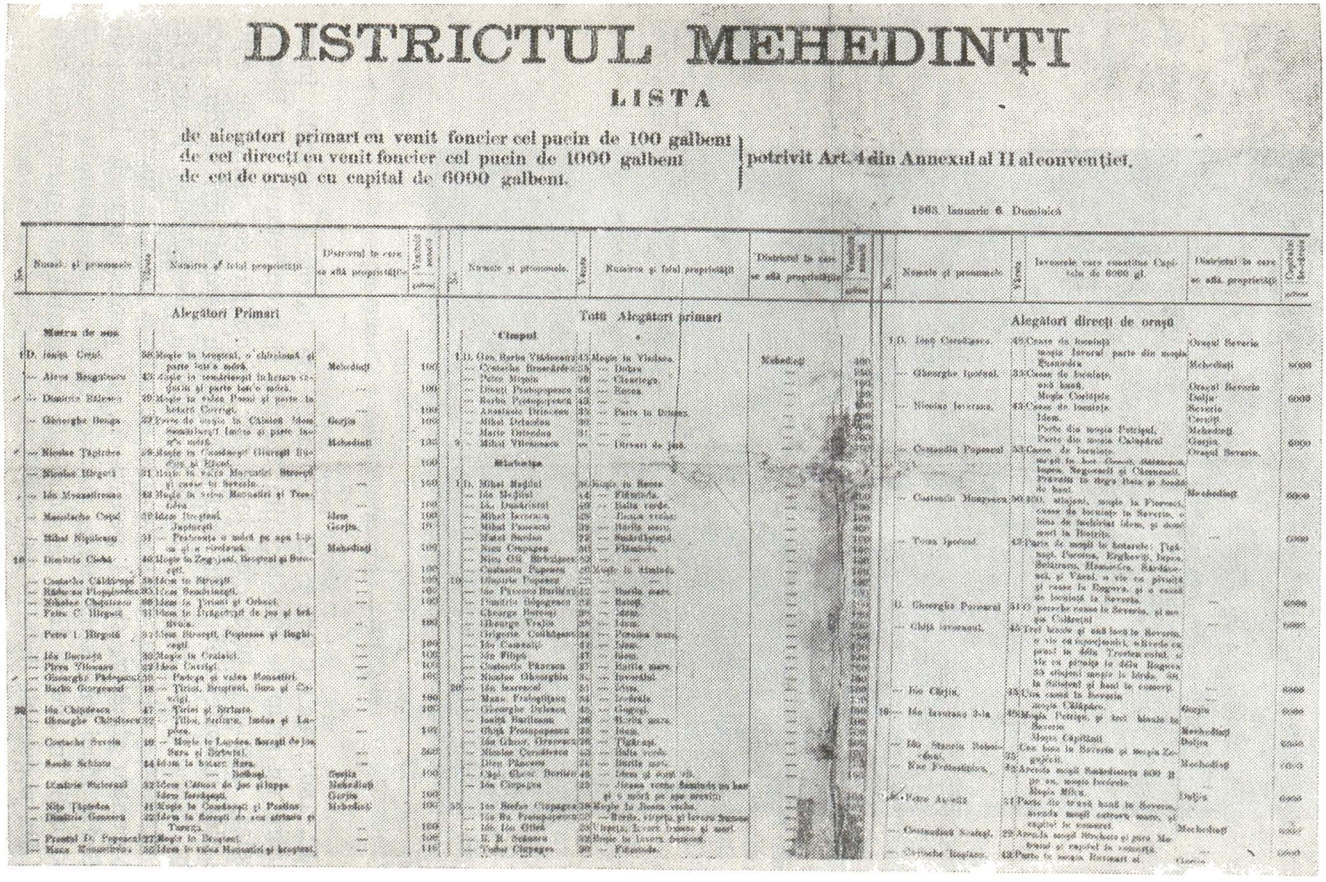

DISTRICTUL MEHEDINȚI

LISTA

de alegători primari cu venit foncier cel puein de 100 galbeni
de cei direcți cu venit foncier cel puein de 1000 galbeni
de cei de orașu cu capital de 6000 galbeni.
} potrivit Art. 4 din Annexul al II al convenției.

1863. Ianuarie 6. Duminică

Alegători Primari

No.	Numele și prenumele	Vârsta	Numărul și felul proprietății	Districtul în care se află proprietățile	Venitul anual
	Mutra de sus				
1	D. Ioniță Cepul	36	Moșie în broșteni, o chirinomă și parte iarăș o mică.	Mehedinți	100
	— Aleva Bengulescu	43	Moșie în tendrăcești în hotare vecinii și parte iarăș o mică.	—	100
	— Dimitrie Bălescu	49	Moșie în valea Pasei și parte în hotarul Corcigi.	—	100
	— Gheorghe Benga	32	Parte de moșie în Căiniei Idem Semărăștești Iarăș și parte iarăș o mică.	Gorjiu	100
	— Nicolae Țăpîrdea	28	Moșie în Cumănești Giurgiți Bucșani și Rîuni.	Mehedinți	100
	— Nicolae Bîrgeți	31	Moșie în valea Mercurii Stroești și casse în Severin.	—	100
	— Ion Mosnetirescu	43	Moșie în valea Mercurii și Teșcălea	—	100
	— Manolache Cepul	39	Idem Broșteni. Japăcești	Idem	100
	— Mihai Nișulescu	31	— Prăbuștea o mică pe apa Lipsa și o vîrdoară.	Gorjiu.	100
	— Dimitrie Ciobă	40	Moșie în Zegujani, Broșteni și Stroești.	Mehedinți	100
	— Costache Căldărușe	38	Idem în Stroești.	—	100
	— Răducan Popescu	35	Idem Semărăștești.	—	100
	— Nicolae Chișoiescu	60	Idem în Țiriei și Orbeni.	—	100
	— Petre C. Bîrgeți	31	Idem în Drăgătești de jos și Brătivoia.	—	100
	— Petre I. Bîrgeți	31	Idem Stroești, Poșteana și Bughicești	—	100
	— Ion Bercuțiu	30	Moșie în Craiaiei.	—	100
	— Pîrva Vîlcescu	32	Idem Corcigi.	—	100
	— Gheorghe Pădeșescu	30	— Pădeșa și valea Mosnetiei.	—	100
	— Barbu Georgescu	18	— Țiriei, Broșteni, Sura și Corcigi.	—	100
20	— Ion Chipăescu	47	— Țiriei și Strîmta.	—	100
	— Gheorghe Chiriescu	32	— Țiliei, Strîmta, Iasna și Lapoea.	—	100
	— Costache Severin	19	— Moșie în Lapoea, Sorești de jos Sura și Sîrbeiul.	—	100
	— Sandu Schiaru	44	Idem în hotarul Sura.	—	200
	— Dimitrie Sicleanul	32	Idem Cătuna de jos și Iuppa. Idem Sorășești.	Gorjiu	100
	— Nițe Țăpîrdea	41	Moșie în Cumănești și Pestina.	Mehedinți	100
	— Dimitrie Gencescu	32	Idem în Sorești de sus strîmta și Turnu.	—	100
	— Prentul D. Popescu	27	Moșie în Broșteni.	—	100
	— Mana Mosnetirescu	32	Idem în valea Mercurii și broșteni.	—	110

Totă Alegători primari

No.	Numele și prenumele	Vârsta	Numărul și felul proprietății	Districtul în care se află proprietățile	Venitul anual
	Cîmpul				
1	D. Gen. Barbu Vlădoeanu	43	Moșie în Vlădoea.	Mehedinți	400
	— Costache Brusăcărescu	28	— Dobru	—	100
	— Petre Mișoiu	29	— Cîmpulu.	—	100
	— Dimitri Protopopescu	64	— Rocea.	—	100
	— Barbu Protopopescu	43	— —	—	100
	— Anastasie Drincescu	32	— Parte în Drincea.	—	100
	— Mihai Drincescu	30	— —	—	100
	— Marie Drincescu	31	— —	—	100
9	— Mihai Vîlcescu	[illegible]	— Dîrvari de jos.	—	100
	Mîrbuța				
1	D. Mihai Mețilul	30	Moșie în Rocea	—	100
	— Ion Mețilul	44	— Flămînda.	—	100
	— Ion Dumitriescu	40	— Balta verde.	—	100
	— Mihai Iacoraiu	28	— Ilanca verde.	—	100
	— Mihai Pascescu	39	— Bărila mare.	—	100
	— Matei Sandan	32	— Sărăștișești.	—	100
	— Nicu Cîrpagea	30	— Flămînda.	—	100
	— Nicu Gh. Sîrbuleanu	53	— —	—	100
	— Costantin Popescu	28	Moșie în Flămînda.	—	100
10	— Dimitrie Popescu	22	— —	—	100
	— Ion Pascescu Burilă	22	— Bărila mare.	—	100
	— Dimitrie Gîpogescu	24	— Batoți.	—	100
	— Gheorghe Boroșu	28	— Idem.	—	100
	— Gheorghe Vrajin	28	— Idem.	—	100
	— Grigorie Colibășescu	34	— Poroina mare.	—	100
	— Ion Cumănișu	41	— Idem.	—	100
	— Ion Filipă	47	— Idem.	—	100
	— Costantin Pănescu	27	— Bărila mare.	—	100
	— Nicolae Gheorghiu	34	— Inverăluț.	—	100
20	— Ion Isarescu	31	— Idem.	—	100
	— Mana Prelopitanu	34	— Iodrăia.	—	100
	— Gheorghe Dulescu	45	— Gogoși.	—	100
	— Ioniță Burilescu	26	— Bărila mare.	—	100
	— Ghiță Protopopescu	28	— Idem.	—	100
	— Ion Ghior. Grecescu	28	— Țigănași.	—	100
	— Nicolae Cernătescu	43	— Balta verde.	—	100
	— Dinu Pănescu	24	— Bărila mare.	—	100
	— Căpt. Gheor. Burilescu	48	— Idem și acest vii.	—	100
	— Ion Cîrpagea	23	— Ilanca verde flămînda un bar și o mică pe apa arcului.	—	100
30	— Ion Stefan Cîrpagea	18	Moșie în Rocea verde.	—	100
	— Ion Ru. Protopopescu	28	— Bărila, vîrșeța și lavoru frumos	—	100
	— Ion Ion Gîlcă	28	Vîrșeța, lavoru frumos și mori.	—	100
	— R. R. Scăneru	32	Moșie în lavoru frumos.	—	100
	— Tudor Cîrpagea	30	— Flămînda.	—	100

Alegători direcți de orașu

No.	Numele și prenumele	Vârsta	Invoarele care constitue Capitala de 6000 gl.	Districtul în care se află proprietățile	Capitalul locativ
1	D. Ioniță Cerdăgescu.	49	Casse de locuință moșie lavorul parte din moșia Eșanodra	Orașul Severin	6000
	— Gheorghe Ipoțeanu.	33	Casse de locuință, două hanii. Moșia Coriștile	Mehedinți	6000
	— Nicolae Iavorescu.	43	Casse de locuință. Idem. Parte din moșia Petrișul. Parte din moșia Calapărul	Orașul Severin Dolțiu Severin Cerniți. Mehedinți Gorjiu.	6000
	— Costandin Popescu	53	Casse de locuință moșie în loc Gosoi, Sătăcescu, Iupea, Negoșeni și Căzănesci. Prăvălii în stegu Baia și fundă de bani.	Orașul Severin.	6000
	— Costantin Mosnescu	50	400 stînjeni, moșie în Fiorescu, casse de locuință în Severin, o bine de închiriat Idem, și doua mori în Bistrița.	Mehedinți	6000
	— Toma Ipoțeanu	42	Parte de moșii în hotarele: Țigănași, Pocoina, Erghevți, Iupea, Sătăcescu, Mamoșcea, Sărdăneșci, și Văcei, o vie cu pivniță și casse în Engova, și o casă de locuință în Severin.	—	6000
	D. Gheorghe Pascescu	51	O pereche casse în Severin, și moșie Călărețul	—	6000
	— Ghiță Iavorescu.	45	Trei bănci și două lovă în Severin, o vie cu apoșteniți, o livede cu pivniță în dela Trestenicului, o vie cu pivniță în dela Rogova 35 stînjeni moșie în birda, 30 în Sălișteni și bani în comerț.	—	6000
	— Ion Cîrjiu.	45	Una casă în Severin moșia Călăpăre.	—	6000
10	— Ion Iavorescu 3-la	49	Moșie Petrișu, și trei bănci în Severin. Moșia Căpitănii	Gorjiu Mehedinți	6000
	— Ion Stanciu Boboișescu.	35	Una bănci în Severin și moșia Zegujăcii.	Dolțiu	6000
	— Nicu Fotescu	42	Arcuța moșii Sărădăneșcu 800 ți pe an, moșie încărcate. Moșia Mîrcu.	Mehedinți	6000
	— Petre Aurelă	51	Parte din trei hanii în Severin, arcuța moșii cutrovu mare, și capital în comerț.	Dolțiu	6000
	— Costandinu Scalegi.	29	Arcuța moșii Stroheșci și pare Mahalul și capital în comerț.	Mehedinți	6000
	— Costache Rogiescu.	42	Parte în moșia Revinari și	Gorjiu	6000

Fig. 17. — 1863 ianuarie 6. Fotocopie după documentul menționat în rez. nr. 811.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

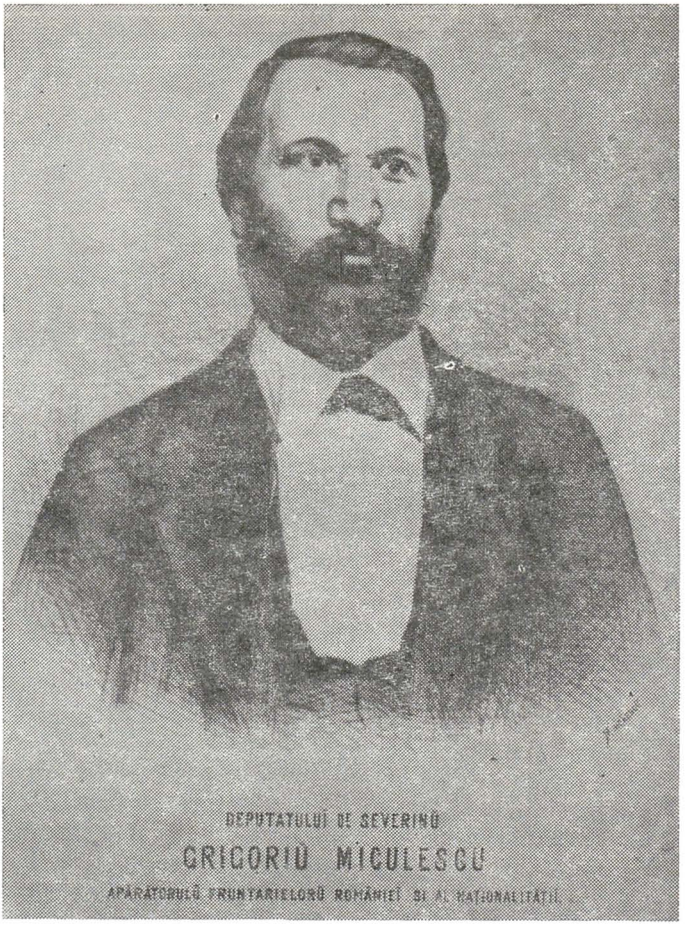

Fig. 18. — Avocatul Grigore Miculescu.

812. 1863 ianuarie 21. Contract de învoială agricolă intervenit între un grup de locuitori din Tarnița și proprietarul Ion Hîldan, din aceiași comună, prin care locuitorii se obligă ca, timp de cinci ani, să dea proprietarului din trei una pentru semănături și din zece una din prune (cum au mai dat și la învoiala precedentă). Pentru izlaz, să plătească cîte un sfanț sau o zi de muncă de vita mare (respectiv 1/2 pentru rîmători și 1/4 pentru oi), iar pentru lemnele luate din pădure cîte cinci zile cu brațele și cinci cu boii, îndatorîndu-se și cu paza pădurii. În același timp se stabilește ca țăranii să nu mai fie strămutați din pogoanele date în anul 1857.

Primăria Tarnița, dosar 3/1863, f. 20. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

813. 1863 martie ⟨29⟩. Jalbă adresată de 16 familii din oraşul Cerneţi, în numele tuturor orăşenilor, prin care încunoştiinţează că nu vor îngădui să fie din nou supuşi la clăci, că vor merge în judecată şi cheltuielile le va suporta preşedintele municipalităţii care „umblă să-i vîndă" prin arendarea terenului lor pentru păşunarea vitelor.

La 2 aprilie 1863, municipalitatea oraşului Cerneţi încheie jurnalul prin care confirma încheierea acestui contract de arendare, pe motiv că trebuiesc procurate venituri pentru „îndestularea cheltuielilor legale".

Primăria oraşului Cerneţi, dosar 1/1862, f. 117—118. Orig.

814. 1863 martie 31. Contract prin care Apostol Ghiculescu arendează de la municipalitatea oraşului Cerneţi terenul dinspre hotarul comunei vecine Şimianul, unde se afla o parte din izlazul pentru vitele orăşenilor, de la 23 aprilie 1863 pînă la 14 septembrie 1868, obligîndu-se să respecte următoarele reguli : să se bucure de „drepturile proprietăriceşti" asemenea condiţiilor în care sînt arendate toate moşiile mănăstireşti ; să fie liber să scoată rădăcinile şi ori ce din terenul arendat ; să închidă terenul cu şanţ sau gard, spre a fi apărat de vitele orăşenilor şi păgubit pe seama sa ; să păzească hotarul terenului arendat după semnele puse de autoritatea locală ; arenda anuală de 90 de galbeni să o achite totdeauna la 26 octombrie ; „măgurile în fiinţă" să le mărească pe cheltuiala sa.

Primăria oraşului Cerneţi, dosar 1/1862, f. 121. Orig.

815. ⟨1863 aprilie 3⟩. Jalbă. Obştea locuitorilor oraşului Cerneţi cere prefectului judeţului Mehedinţi să oprească încheierea contractului prin care municipalitatea oraşului lor, arendînd izlazul împotriva voinţei lor, lui Apostol Ghiculescu, îi aduce în situaţia de clăcaşi, după ce acest drept asupra pămîntului fusese obţinut de la Eforia Bisericilor, după „îndelungi căutări ale moşilor şi părinţilor orăşenilor".

Primăria oraşului Cerneţi, dosar 1/1862, f. 123. Orig.

816. 1863 aprilie 12. Ordin al subprefectului plaiului Cloşani, urmare a ordinului prefectului judeţului şi a celui al ministrului din Lăuntru, prin care comunică consiliilor comunale din plasă că orice cerere de strămutare de pe o proprietate pe alta se poate acorda locuitorilor chiriaşi numai după trecerea unui an de la facerea reclamaţiei de strămutare, timp în care chiriaşul îşi va achita obligaţiile şi datoriile faţă de proprietar.

Se anunţă înlocuirea catagrafiilor cu rolurile.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 3/1863, f. 69. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

817. 1863 aprilie 30. Raport al municipalității orașului Cerneți către subprefectul plășii Ocolul pentru un număr de șase gospodării care au vite peste numărul celor scutite de ierbărit și urmează să fie supuse taxei de păşunat, în folosul orașului, cu suma totală de 177 de lei și 20 de parale, de către subprefectul plășii.

Primăria orașului Cerneți, dosar 1/1862, f. 136. Concept.

818. 1863 aprilie. Contract de arendare a moșiei Albulești din județul Mehedinți încheiat între mănăstirea Strehaia și Mihai Colaova din Craiova, în calitate de arendaș. Moșia este arendată pe timp de cinci ani cu începere de la 23 aprilie 1863, pentru suma de 43.500 de lei arendă anuală.

Contractul de arendare s-a realizat după licitația arendării moșiei.

Colecția Documente, XVII/64. Orig.

819. 1863 mai 15. Jalbă. Ion Tătucu, Dumitru și Negoiță Șeitan, moșneni din Cerna Vîrf, cheamă în judecată moșnenii Buseşti acuzîndu-i că le „răpise capul hotarului dinspre miazăzi de hotarul Dălanțu", în sus de drumul vechi și la fîntîna Bratelui „unde să încolțesc trei hotară" (Nadaniva de Sus, Busăşti și Cerna Vîrf). Se face mențiunea că pricina se mai judecase în 1839, dar pîrîții nu respectaseră convenția de stăpînire în comun.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 393/1873, f. 4. Orig.

820. 1863 mai 16. Jalbă. Locuitorii din orașul Cerneți se plîng municipalității orașului contra arendașului Apostol Ghiculescu, care le-a globit vitele la oborul comunei Șimianu, deși acesta avea obligația, potrivit contractului de arendare, să închidă terenul arendat.

Cer municipalității să cerceteze pe ce temei le-au fost închise și globite vitele de către arendaș.

Primăria orașului Cerneți, dosar 1/1862, f. 142. Orig.

821. 1863 iulie 17. Ordinul subprefectului plaiului Cloșani către Consiliul comunei Tarnița cu privire la măsurile ce trebuiesc avute în vedere pentru supravegherea deplasării locuitorilor în satele vecine și în păduri, noaptea și ziua, cu știrea consiliului. Toate acestea pentru prevenirea furtișagurilor, călcărilor și omorurilor semnalate în județ.

Primăria comunei Tarnița, dosar 4/1863, f. 56. Orig.

822. 1863 august 18. Contract prin care Constandin Osman, Iovan Ghebaur și Petru Ciobotea arendează, pe timp de doi ani, părțile

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de moşie din Băseşti aparţinînd lui George Bîrlan, Dumitru Oncescu şi părtaşilor lor. Preţul, 6 galbeni.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 596/1877, f. 103. Orig.

823. 1863 august 29. Jurnal prin care prefectul judeţului Mehedinţi constată ilegalitatea ispaşei privind stricăciunile provocate de vite la şirele de fîn ale arendaşului Nicolae Dogă precum şi plîngerea dreaptă a locuitorilor pentru sumele de bani luate în plus de arendaş, pentru a se despăgubi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 94/1864, f. 26—27. Cop.

824. 1863 septembrie 14. Ordin. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Consiliului comunei Tarniţa că prefectul judeţului, analizînd plîngerea semnată de un grup de învăţători rurali, (care arătaseră că trebuie să facă faţă atît datoriilor către stat cît şi faţă de comune, ne mai bucurîndu-se de înlesnirile acordate prin ofisul din anul 1857), a indicat ca să se apeleze la sprijinul locuitorilor în privinţa plăţii datoriilor învăţătorilor către comună, iar în privinţa celor către stat, erau scutiţi numai de contribuţia pentru şosele.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 4/1863, f. 82. Orig.

825. 1863 septembrie 22. Raport Consiliul comunei Tarniţa arată subprefectului plaiului Cloşani că un grup de chiriaşi pe moşia lui Ioniţă Hîldan se plînseseră că proprietarul nu vroia să le dijmuiască produsele, din care cauză acestea au încolţit. Membrii consiliului, mergînd la faţa locului, constată că cele arătate de ţărani sînt adevărate precum şi reaua voinţă a proprietarului care refuză, în continuare, dijmuirea.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 3/1863, f. 125. Orig.

826. 1863 octombrie 19. Raport. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Consiliului comunei Tarniţa că preotul Petre Padeşanu se plînsese că locuitorii nu-i plătesc drepturile cuvenite prin lege şi cer să se strămute. Se dispun măsuri pentru respectarea legii.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 4/1863, f. 109. Orig.

827. 1863 noiembrie 30. Raport. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Sfatului sătesc Tarniţa că dat fiind faptul că în vara acelui an locuitorii mai multor comune au primit dezlegare să împrumute produse de la magaziile de rezervă, acum este necesar să fie depuse respectivele cantităţi în magazii, deoarece recolta fusese bună.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 4/1863, f. 103. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

828. 1863 noiembrie 30. Raport. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Consiliului comunei Tarniţa că, potrivit ordinului ministrului de interne, locuitorii acelei comune sînt scutiţi de plata dijmei pentru pogoanele legiuite deţinute în moşiile mănăstireşti.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 4/1863, f. 102. Orig.

829. 1863 decembrie 14. Procură. Obştea locuitorilor comunei Jiana Mare împuterniceşte pe cîţiva dintre săteni să aleagă procuratorul care să le reprezinte interesele în procesul ce-l aveau cu fostul arendaş, Nicolae Doga, pentru asupririle suferite de ţărani în anul 1862.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 94/1864, f. 17. Orig.

830. 1864 martie 2. Adresă. Subprefectul plaiului Cloşani, M. Colibăşanu, comunică Consiliului comunei Tarniţa că Gheorghe Murariu şi alţi 19 locuitori din Tarniţa cer să fie scutiţi de obligaţia de a depune la magazia de rezervă cantităţile de porumb luate împrumut în anii trecuţi, pe motiv că recolta fusese slabă. Se dispune amînarea depunerii pînă în toamna următoare şi luarea de garantii scrise în acest sens.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 5/1864, f. 61. Orig.

831. 1864 martie 20. Adresă. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Consiliului comunei Tarniţa că prefectul judeţului sesizase că unii dintre sătenii din diverse comune refuză să-şi dea copiii la şcoală şi că este nevoie să fie convinşi să nu lipsească pe copii de învăţătură.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 5/1864, f. 72. Orig.

832. 1864 aprilie 17. Adresă. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Consiliului comunei Tarniţa că potrivit proiectului legii rurale valoarea produselor depuse în magaziile de rezervă este destinată pentru despăgubirea pămîntului ce trebuia dat ţăranilor, în care scop să se ia măsuri severe pentru ca aceste rezerve să nu fie înstrăinate.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 5/1864, f. 82. Orig.

833. 1864 aprilie 30. Ordin al subprefectului plaiului Cloşani către Consiliul comunei Tarniţa cu privire la necesitatea de a aduce la îndeplinire ordinul prefectului referitor la repararea drumu-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

rilor şi podurilor din plasă, a căror stare se constatase că este deplorabilă.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 5/1864, f. 104. Orig.

834. 1864 m a i 12. Ordin al ministrului de interne, Mihail Kogălniceanu, către Prefectura judeţului Mehedinţi cu privire la necesitatea continuării urmăririi arendaşului Nicolae Doga pentru despăgubirea locuitorilor comunelor Jiana Mare şi Scăpău, de la care acesta obţinuse sume de bani pe baza unei ispaşă ilegală. Se indica să nu se ţină seama de acţiunea judecătorească aflată în curs.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 94/1864, f. 69. Orig.

835. 1864 m a i. Ordin al subprefectului plaiului Cloşani către Consiliul comunei Padeşu cu privire la organizarea unui tedeum în ziua de 21 mai 1864 pentru sărbătorirea primirii plebiscitului de către domnitor.

Primăria comunei Tarniţa, dosar 5/1864, f. 118. Orig.

836. 1864 i u n i e 1. Petiţie. Dincă Băloi, Constandin Dănciulescu şi Ion Brat din comuna Bălţaţi de Sus cer preşedintelui Tribunalului Mehedinţi ca în procesul ce îl au cu moşnenii Mărculeşti pentru moşie în hotarul Rocşoreni să se dea o „nouă sorocire" pentru ca între timp să poată să facă un nou plan al părţii respective, căci regăsiseră cartea ce le lipsese la hotărnicia precedentă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 72/1864, f. 11. Orig.

837. 1864 i u n i e 8. Petiţie. Dimitrie Burileanu din Turnu Severin cheamă în judecată pe locuitorii din Pristol, aşezaţi pe partea de moşie a mănăstirii Cozia, arendată de el, pentru pagubele pricinuite datorită neîndeplinirii datoriilor faţă de proprietate. Acesta arată că deşi este învoit cu locuitorii, ei refuză să lucreze „prisoasele" şi nici pe alţii nu-i lasă să le lucreze, în acest sens fiind încurajaţi de subprefectul Calotescu. Menţionează că ţăranii araseră şi semănaseră, pe seama sa, în loc de 200 de pogoane numai 44 de pogoane, provocîndu-i şi în acest fel mari pagube (în total el revendica 50.000 de lei despăgubiri).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 190/1864, f. 1—3. Orig.

838. 1864 s e p t e m b r i e 20. Act prin care inginerul hotarnic, Al. Popovici, dă relaţii cu privire la cercetarea făcută şi modul în care a întocmit planul moşiei Cerna Vîrf. El arată că pentru a se

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

lămuri a examinat şi actele vechi ale moşiei Dălanţu, între care şi două hotărnicii (din anii 1763 şi 1779) din care a aflat vechiul hotar. Pe baza acestora, precum şi a altor date, el ajunge la concluzia că dreptatea este de partea moşnenilor din Cerna Vîrf (care şi reclamaseră cotropirea) în timp ce pretenţiile celor din Buseşti erau considerate nejustificate.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 393/1872, f. 64—65. Orig.

839. 1864 decembrie 5. Petiţie. Pîrvu Zaharia şi Ion Semenescu cu cetaşii lor din comuna Bala de Sus cer prezidentului Tribunalului Mehedinţi să citeze pentru înfăţişare la judecată pe Ghiţă Giurescu cu cetaşii săi Giureşti din comuna Iupca (între aceştia erau şi Ioniţă Hîrgot şi C. Şeinoiu) pentru a li se alege părţile cuvenite fiecăruia din moşia Sîsîneşti stăpînită pînă atunci în devălmăşie. (Se face menţiunea că în anul 1855 se făcuse o hotărnicie a acestei moşii însă numai pentru a se stabili hotarele exterioare).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 52/1864, f. 1. Orig.

840. 1864 decembrie 14. Petiţie. Ghiţă Budă şi alţi 75 de locuitori, reprezentînd obştea locuitorilor din comuna Dîrvari de Jos, cheamă în judecată pe Petrache Veron, arendaşul moşiei Dîrvari, care le pretinde să plătească datoriile proprietăţii după o învoială din anul 1859, nerecunoscută de ţărani. Prin aceasta arendaşul îi obliga să lucreze mai multe pogoane de arătură decît puteau, să facă cîte 20 de zile cu mîinile şi cu carul, năpăstuindu-i şi în privinţa izlazului prin învoirea de vite străine.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 69/1864, f. 4. Orig.

841. 1864. Tabelă cuprinzînd foştii chiriaşi ce urmau a fi împroprietăriţi potrivit legii rurale din 1864 în moşia statului Strehaia. Figurează 92 capi de familie la cătuna Slătinicu şi 600 din Strehaia.

Primăria Strehaia, dosar 10/1882, f. 2—29. Cop.

842. ⟨1864⟩. Petiţie. Mihalache Greceanu, Dumitraşcu Boronta şi alţii din comuna Severineşti se plîng comisiei comunei Valea Petri împotriva locuitorilor acelei comune care le păşunează iarba ce o au în hotarul Cerveniţa-Căzăneşti.

Colecţia Documente, VII/22. Orig.

843. 1865 martie 20. Jurnalul Comisiei ad-hoc de delimitare a comunei Baia de Aramă privind modul de împărţire a pămîn-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

tului cuvenit, potrivit legii rurale, foştilor chiriaşi de pe moşia lui Dimitrie Genescu. Delimitarea se face în urma petiţiei trimise de ţărani domnului Al. I. Cuza.

Primăria Baia de Aramă, dosar 14/1865, f. 18. Orig.

844. 1865 martie 24. Petiţie. Vasile Vulpescu, Constandin Radu Păun ş.a. din Strehaia cheamă în judecată obştea locuitorilor din Strehaia pentru că a refuzat să le plătească cheltuielile pe care ei le-au făcut ca vechili ai obştei în procesul din anul 1860 cu Costandin Scafeş, arendaş al moşiei, „pentru năpăstuiri". Menţionează că locuitorii din Strehaia au refuzat, de asemenea, să le presteze „muncile" pentru care s-au învoit.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 32/1865, f. 1. Orig.

845. 1865 martie 31. Dovadă prin care cetele moşnenilor din satele Şovarna de Jos şi Şovarna de Sus se declară mulţumite de împărţirea pe patru moşii a pădurii din hotarul Runcu, precum şi a prisosului şi muntelui de piatră din acelaşi hotar.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 439/1864, f. 4. Orig.

846. 1865 aprilie 1. Raport. Membrii Comisiei ad-hoc pentru delimitare din Baia de Aramă raportează subprefectului plaiului Cloşani că pînă la 1 aprilie 1865 au fost delimitate loturile cuvenite la 23 familii de foşti clăcaşi şi la 16 familii care aveau doar plaţuri de casă, în timp ce cererile a 17 familii aşezate pe moşia prinţului Bibescu nu au fost rezolvate, deşi aceştia se adresaseră cu petiţie domnitorului.

Primăria Baia de Aramă, dosar 14/1865, f. 20. Orig.

847. 1865 aprilie 8. Înscris de învoire între locuitorii satului Burila Mică şi proprietarul N. Burileanu pentru porumbul depus de acesta în contul lor la magazia de rezervă. Cele 120 de familii se obligă să-i lucreze cîte două zile, vara, cînd vor fi chemaţi cu mîncarea lor şi băutura proprietarului. Pe verso adeverirea Primăriei comunei Burila Mică cu sigiliul.

Colecţia Documente, XVII/39. Cop. legalizată.

848. 1865 aprilie 12. Act de învoială, pe trei ani, între o parte din locuitorii comunei Ţigănaş şi proprietarul Toma Iupceanu pentru păşune şi pămînt de arătură. Ţăranii se obligă să plătească cîte un sfanţ de vita mare sau zece vite mici, ori să facă o zi de lucru. La

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pogonul de arătură, pe lîngă dijma de o parte din zece, să facă cîte două zile de mucă ori să plătească 2 sfanți.

Colecția Documente, XXIII/48. Orig.

849. 1865 aprilie 15. Contract prin care Pătru Răngău din comuna Bîlvănești se învoiește cu Mihai Gherghinescu și alții din Bîlvănești să plătească anual cîte 5 sfanți drept chirie pentru terenul pe care trece spre conacul și locul său de muncă.

Colecția Documente, II/13. Orig.

850. 1865 iunie 4. Încheiere prin care consiliul comunal al orașului Turnu Severin hotărăște să nu acorde pămînt locuitorilor din satul Banovița pe motiv că aceștia părăsiseră moșia cu un an înainte, comuna fiind nevoită să o arendeze.

Primăria orașului Tr. Severin, dosar 1/1865, f. 50. Orig.

851. 1865 iunie 26. Ordin circular al subprefectului plășii Ocolul către primarul comunei Pitulaș și alți primari din plasă cu privire la „moliciunea" cu care administrau localitățile. Subprefectul le pune în vedere următoarele sarcini : 1) să desființeze cu desăvîrșire conacele și să „statornicească" în comună pe toți locuitorii aflați pe la conace ; 2) țarinile să fie reparate și să fie tocmiți pîndari și văcari pe seama locuitorilor ; 3) străjuirea de zi și de noapte „să fie nelipsită" ; 4) potrivit regulilor din trecut, toți locuitorii trebuiau să fie chemați, iar garanțiile legalizate la subprefectură ; 5) zilnic „oamenii orînduiți" să observe drumurile și podiștele din comună și să le repare, deoarece sînt stricate.

Primăria comunei Pitulaș, dosar 4/1862, f. 2. Orig.

852. 1865 iunie 27. Act de estimație privind pagubele produse arendașului moșiei Salcia și a părții Hărălămboaicăi din același hotar, Petrache Veron, de locuitorii comunei Salcia, prin pășunat, pescuit și cotropire.

Se aprecia că paguba se ridică, pentru pește, la 6750 de lei, iar pentru pășunarea suhaturilor și livezilor, 250 de galbeni. Se face mențiunea că pagubele respective sînt dovedite (în anexă se dă lista locuitorilor „prinși" la baltă sau la pășunat) și că locuitorii din Salcia nu permiseseră accesul la baltă și pășunat locuitorilor învoiți din Izimșa, Obîrșia și Cușmir.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 465/1865. f. 52—54. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

853. 1865 iulie 11. Petiţie. Ioana soţia decedatului Barbu Cîrstea din cătunul Poroinita cheamă în judecată pe arendaşul moşiei Pătulele care refuză să o lase să-şi ridice casa şi acareturile ce le avea la Pătule. Ea arată că în perioada în care construise casa, îşi plătise regulat claca şi alte obligaţii către proprietate, dar că, datorită „mijlocirilor" făcute de arendaş nu a fost împroprietărită în 1864, fapt pentru care a trebuit să părăsească satul.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 312/1865, f. 1. Orig.

854. 1865 iulie 22. Ordin al ajutorului prefectului judeţului Mehedinţi, Ion Capeleanu, către primarul comunei Pitulaşi şi ceilalţi primari din judeţ ca să îndemne locuitorii împroprietăriţi să-şi achite prima datorie către stat, în contul răscumpărării pămîntului primit.

Arătînd că unii locuitori foşti clăcaşi s-au adresat ministrului de finanţe, cerînd să fie păsuiţi pe anul 1865 de plata banilor pentru despăgubirea proprietăţii, prevăzută la art. 22 din Legea rurală, — pentru faptul că împărţirea pămîntului s-a făcut după ce trecuse timpul favorabil însămînţărilor —, se cere ca „prin mijloacele cele mai nemirate" primarii să îndemne pe locuitori „a-şi plăti această sacră datorie, căci ei să afle cu prisos compensaţi prin desfiinţarea zilelor de clacă şi a dijmei ce plăteau pînă acum", problema fiind de mare importanţă pentru creditul general al ţării şi pentru întreaga societate, ca în octombrie 1865 guvernul să poată achita prima datorie a dobînzii.

Primăria comunei Pitulaş, dosar 5/1864, f. 7. Cop.

855. 1865 iulie 27. Înscris prin care Primăria comunei Gornoviţa adevereşte alegerea unei moşii de moştină şi cumpărătură în hotarul Gornoviţa, aparţinînd moşnenilor Brăbeţi, între cetele : Ivăneştii cu Riteştii, Nicolae Lazăr cu fraţii săii Enăşeşti, Corneştii, Nicola Vrăbete, Gheorghe Roată, Pau Băchia cu fraţii săi, Inovenii şi alţii.

Colecţia Documente, XXVII/53. Orig.

856. 1865 august 9. Relaţie prezentată de ing. Bădiţă Petrescu primarul comunei Bîrda. Arătînd că, după informaţiile de la oameni, proprietarul Iorgu Retezanu „a stricat" porumbul oamenilor, trăgînd brazde cu plugul prin porumbi, peste delimitările făcute de inginer B. Petrescu cere primarului comunei să-l facă pe proprietar să înţeleagă că nu mai este „ca în vremea lui Regep", altfel va fi silit să reclame la prefectura judeţului.

Din procesul verbal de cercetare la faţa locului rezultă că proprietarul delimitase pămînt unor clăcaşi ai săi nu pe moşia sa, ci pe

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

un „prisos" rămas de la delimitarea făcută cu inginer particular de Iorgul Retezanu, aceşti împroprietăriţi avînd de suferit din acest litigiu.

Primăria comunei Pitulaş, dosar 5/1864, f. 9—11. Orig.

857. 1865 august 11. Petiţie. George Frenţescu şi cetaşii săi cheamă în judecată pe Semen Băloi şi cetaşii săi Martineşti care le-au cotropit o parte din moşia ce o aveau în hotarul Orzeşti. El menţionează că pînă la ultima hotărnicie stăpîniseră de la moşii lor „teiul Fisăsc", ce se întindea pe lăţime de 90 de stînjeni din hotarul Orzeşti pînă în cel Nemţesc, dar că de la hotărnicie, avînd cărţile pierdute, rămăseseră numai cu stăpînirea părţii de la Cerna în sus. Acum, găsind cărţile, cer să fie repuşi în drepturi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 319/1865, f. 1. Orig.

858. ⟨1865 august 23⟩. Hotărîre a superarbitrului Comisiunei ad-hoc de delimitare, cu privire la stabilirea pămîntului cuvenit prin legea din 1864 foştilor chiriaşi, „statorniciţi" pe proprietăţile lui Costache Drăgomanul şi Pera Ţenovici din comuna Valea Boerească. Acesta stabileşte modul de completare a suprafeţelor destinate ţăranilor şi locurile din părţile rămase proprietarilor ce urmau a trece în posesia împroprietăriţilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 38/1894, f. 317. Cop.

859. 1865 septembrie 5. Plan de împărţire globală a pogoanelor la moşia Bîrda şi Pitulaşi a lui Tănasie Retezanu, întocmit în anul 1864 de Al. Popovici.

Potrivit acestui plan este propusă următoarea împărţire : 87 de pogoane pămînt de muncă, 72 de pogoane pentru vatra satului şi izlaz, alte 25 pogoane de muncă şi 9 pogoane proprietarului.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 1—2. Orig. şi cop.

860. 1865 septembrie 11. Plîngere. Pătru Stanciu şi ceilalţi oameni bătrîni din comuna Pitulaşi arată ministrului de interne că proprietarul moşiei Bîrda şi Pitulaşi, Tănasie Retezanu îi scoate din proprietate ca „neputincioşi", acum la împărţirea pămîntului către sătenii clăcaşi.

Arătînd ei că moşii şi strămoşii lor au fost „supuşi ori la ce condiţie impusă" de proprietar, cer ca plîngerea lor să fie primită cu dreptate.

Ministrul ordonă ca prefectul judeţului să invite petenţii să-şi caute drepturile la comisia de constatare ; dacă plîngerea lor este împotriva acestei comisii, să facă apel la comitetul permanent al judeţu-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

lui ; iar dacă este împotriva acestui comitet, să apeleze la Consiliul de Stat.

Subprefectul plăşii Ocolul dispune primarului din comuna Pitulaşi să respecte ordinul ministrului.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 4. Cop.

861. 1865 octombrie 1. Petiţie. Gheorghe şi Nae Moescu, vechilii moşnenilor Runcureni din mahalaua Runcu, comuna Şovarna de Sus, cheamă în judecată pe moşnenii Rudeni din comuna Rudina, mahalaua Runcuşoru, care le cotropiseră 400 de stînjeni din moşia lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 385/1865, f. 1. Orig.

862. 1865 octombrie 11. Raport. Constandin Săvoiu, hotarnicul părţii de moşie aparţinînd lui Barbu Buzatu şi cetaşilor săi din hotarul Covrigi, „teiul Ursoiţa", depune Tribunalului Mehedinţi hotărnicia „spre formăluire" şi cere să fie chemaţi vecinii răzeşi spre confruntare.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 467/1865, f. 18. Orig.

863. 1865 noiembrie 13. Sentinţa Tribunalului Mehedinţi în pricina dintre moşnenii Burileni (reprezentaţi prin vechili) cu casa răposatului Ioniţă Istodor Pănescu din acelaşi sat care într-un proces avut anterior cu alţi moşneni a ales, fără învoire, stînjenii cuveniţi lui Dumitru şi Ion Burileanu, deşi moşia nu era împărţită legal între moşneni (aceştia se judecau deja pentru ea).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 90/1865, f. 17—18. Orig.

864. 1865 decembrie 23. Petiţie. Obştea locuitorilor comunei Salcia cheamă în judecată pe arendaşul moşiei Salcia, Petrache Veron, care le pretinde, pe nedrept, sume de bani, sub pretext că locuitorii au păşunat vitele pe moşia sa şi au pescuit în bălţile sale. Locuitorii arată că unii dintre ei fuseseră într-adevăr învoiţi cu arendaşul însă îi araseră pogoane, iar cei neînvoiţi plătiseră cît le-a cerut.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 465/1865, f. 1. Orig.

865. ⟨1865⟩. Tabela „A" de constatarea numărului chiriaşilor (foşti clăcaşi) din comuna Rocşoreni, a categoriei şi suprafeţei primite, precum şi a despăgubirii cuvenite statului. Sînt înregistraţi 17 capi de familie cu patru boi (primeau 11 pogoane pentru arătură şi fîneaţă şi 498 stînjeni pentru casă şi grădină, avînd de plătit 2261 de lei), 72 capi de familie cu doi boi (primeau 7 pogoane şi 19 prăjini şi 498

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

stînjeni pentru casă şi grădină, plătind în total 7243 de lei) şi 35 capi de familie cu braţele (primeau 4 pogoane şi 15 stînjeni pe lîngă cei 498 stînjeni pentru casă şi grădină, plătind în total 202 lei).

Colecţia Documente, XXII/53. Orig.

866. ⟨1865⟩. Tabela „A" cuprinzînd numele celor 117 foşti clăcaşi din Ţigănaş cu menţionarea numărului stînjenilor primiţi pentru casă şi grădină prin legea rurală din 1864 (498 de stînjeni de fiecare) şi numele a 21 de proprietari afectaţi de această împroprietărire.

Colecţia Documente, XXIII/52. Cop.

867. ⟨1865⟩. Petiţie. Pătruţi Şerbănescu din Baia de Aramă cere Comisiei (locale) ad-hoc pentru delimitare să i se repartizeze tot pămîntul muncit de el pînă atunci, în luncă şi nu pe deal.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 14/1865, f. 4. Orig.

868. 1866 ianuarie 5. Petiţie. Un grup de locuitori din comuna Baloteşti cheamă în judecată pe Vasilache Crijanovski, fostul arendaş al moşiei Baloteşti, aparţinînd Luţei Tănasie de care au fost şi sînt „năpăstuiţi". Ei arată că în anii 1859 şi 1860 arendaşul îi împovărase cu peste 1.100 de lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1866, f. 1. Orig.

869. 1866 ianuarie 11. Petiţie. Locuitorii comunei Stîngăceaua cheamă în judecată pe Constantin Scafeş, arendaşul moşiei statului, arătînd că în anul precedent, conformîndu-se ordinului ministrului de interne, munciseră, fără învoială, cîte 3 pogoane în moşia proprietarului dar că, după delimitarea pămîntului potrivit legii rurale din 1864, o parte din ei căzuseră cu loturile lucrate în moşia proprietarului. Pentru acestea arendaşul cere dijmă din trei una şi, deşi ei se plînseseră ministrului şi domnitorului (de unde ţăranii pretindeau că se trimiseseră ordine foarte bune), asupririle continuau cu sprijinul subprefectului plăşii Motrului de Jos.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 386/1866, f. 1. Orig.

870. 1866 ianuarie 14. Petiţie. Radu Ciolac din Zegaia cere preşedintelui Tribunalului Mehedinţi să redeschidă procesul ce îl are cu Ioniţă Ciolan şi fraţii săi pentru pămîntul cotropit de aceştia, după moartea tatălui său. Pîrîţii sădiseră pruni pe moşia sa, şi în plus, nu-l lăsaseră să-şi are locul nesădit de lîngă acea plantaţie. Se menţionează învoirea din anul 1847, pentru stăpînirea prunilor şi a locu-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Copie

XIII / 52

Tabela A

118 / 1

De constatarea numărului clăcașilor, a categoriei lor, și a sumei de despăgubire cuvenită proprietarului.

Județu Mehedinți		Plasa Blahnița	Comuna Țigănașu	
Nr. curent	Numele și pronumele locuitorului clăcașiu	Suma	Numele și pronumele proprietarului	Observații
1	Ion Tistu	498	N. Țigănăceanu	
2	Lapadat Ciocâlan	498	〃	
3	M. Badu Vădava	498	〃	
4	Badea Bătmalai	498	〃	
5	Ghiță M. Caramatrac	498	〃	
6	Ion Butoși	498	〃	
7	Radu Bolagiu	498	〃	
8	Stanciu Lăcrăm	498	〃	
9	Ilie Petricior	498	〃	
10	Ghiță Petrișor	498	〃	
11	Ghiță Caramatrac	498	〃	
12	Ion Cerană	498	〃	
13	Radu Ceranu	498	〃	
14	Ion Ciobanu	498	〃	
15	Ion Petrișor	498	〃	
16	Grigore Toboșaru	498	〃	
17	Ion Giurbega	498	〃	
18	Iovan I. Butaru	498	〃	
19	Marin Piroi	498	〃	
20	Ghiță Lăicădan	498	Ghiță N. Pa-	
21	Niță Baboniu	498	nescu cufrați	
22	Frida Baboniu	498	〃	
23	Ghiță Baboniu	498	〃	
24	Părvu Baba	498	〃	
25	Părvu Uidăceanu	498	〃	
26	Ghiță Carcioran	498	〃	
27	Ilinca Toboșerița	498	〃	
28	Ion I. Baba	498	〃	
29	Nicola Neagșu	498	〃	
30	Ion R. Iota	498	〃	
31	Ghiță I. Negoe	498	〃	

Fig. 19. — (1865). Copie legalizată după Tabele cu clăcașii din com. Țigănașu, plasa Blahnița, și a sumelor de despăgubire cuvenite propreitarului. (rez. nr. 866).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

lui „slobod" precum şi faptul că pîrîţii nu numai că nu-l despăgubiseră pentru pruni, dar nici nu-l lăsau să stăpînească, după învoială, locul „slobod".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1866, f. 17. Orig.

871. 1866 februarie 19. Petiţie. Stanciu Barbu Boceanu din Oreviţa cheamă în judecată pe Ion Bogdan, epitropul casei decedatului Ion Dumitru Hălălău din Vînju Mare, pentru plata venitului morii de pe Oreviţa, pe şase ani şi şase luni (de fapt numai a dreptului său de stăpînire de 2 zile şi 2 nopţi).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 39/1866, f. 2. Orig.

872. 1866 februarie 26. Petiţie. Pîrvu şi Mihai Brînzan din Vidimireşti se plîng prezidentului Tribunalului Mehedinţi că, după procesele pentru pămînt avute în anii precedenţi (inclusiv la Divanul Craiovei) cu Trăilă Urechie şi alţii din acelaşi sat, deşi cîştigaseră sentinţa definitivă, însă aceasta nu este pusă în lucrare. Cer executarea acesteia şi stabilirea limitelor moşiei lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1866, f. 77. Orig.

873. ⟨1866 februarie⟩. Petiţie. Locuitorii satului Corlăţel cheamă în judecată pe arendaşul moşiei Oreviţa, Tache Dumbă, cu care au o învoială scrisă pe care însă acesta o înlocuise cu alta, încheiată pe ascuns cu logofătul lor, Dumitrache Bresniceanu, şi în care se prevedeau obligaţii mai mari, precum şi plata dijmei pentru 200 de pogoane pe care ei nu le munciseră. În virtutea acestei învoieli ilegale ei sînt executaţi de Subprefectură.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 94/1866, f. 1. Orig.

874. 1866 martie 18. Raport. Primăria comunei Bîcleşu raportează Subprefecturii plăşii Dumbrava asupra împrejurărilor în care unii dintre locuitorii satului l-au bătut pe primarul comunei. Se menţionează că în timp ce unii dintre ţărani cereau să li se repartizeze pămînturile de muncă, stabilite prin legea rurală, alţii solicitau înfiinţarea de ţarini (de către cei ce nu le făcuseră) şi, în acelaşi timp, să se procedeze la deosebirea pămînturilor de muncă şi izlaz în tarlale (ca să-şi cunoască fiecare partea). Toate acestea constituiau motive de neînţelegere şi nemulţumire pentru mulţi (mai ales care aveau vite mai puţine), astfel că unii îl maltrataseră pe primarul care pretindea că încerca să aplice corect legea.

Tribunalul jud. Mehedinţi ,dosar 365/1866, f. 2—3. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

875. 1866 aprilie 11. Reclamaţie a lui Drăgoi Ciocotea către primarul comunei Dragoteşti de Jos că este „năpăstuit" de felul cum se stăpîneşte pămîntul de moştenire şi de cumpărătură de către fiecare moştean Ciocoţi.

Primarul comunei, Petre Hîrgot, dispune cercetarea la locul „prigonirii" şi liniştirea tuturor moştenilor.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/102. Orig.

876. 1866 aprilie 18. Relaţie. G. Ionescu, inginer hotarnic al statului, comunică preşedintelui Tribunalului Mehedinţi, că, urmînd a se face delimitarea moşiei Ţarovăţ, fostă a Schitului Topolniţa, este necesar să se citeze, la faţa locului vecinii răzaşi (moşnenii Ţaroveni, Mitreşti şi Petoloşti din Izvorul Bîrzii, moşnenii Bîrdeni şi Răscoleşti din Pitulaş etc.).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1866, f. 49, 51. Orig.

876 bis. 1866 aprilie 18. Relaţie G. Ionescu, inginer hotarnic al statului, comunică preşedintelui Tribunalului Mehedinţi, că, urmînd a face delimitarea moşiilor Oreviţa şi Vînju Mare, foste ale Mitropoliei, este necesară citarea vecinilor răzeşi (între aceştia moşnenii Poroineni din Poroina Mare şi moşnenii Sardineşti din Pătulele).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1866, f. 50, 52. Orig.

877. 1866 aprilie 29. Petiţie. Locuitorii comunei Bresniţa-Ocol cheamă în judecată pe Ghiţă Izvoranu, fostul arendaş al moşiei care, sub pretextul că ţăranii i-ar fi muncit şi păşunat prisosul rămas pe seama proprietăţii, le cere dări mari („de care ⟨un⟩om conştinţiosu s-ar îngrozi şi trebue să se îngrozească"), folosind dorobanţii subprefecturii şi închizîndu-i pe ei şi pe femeile lor. Reclamanţii menţionează că dăduseră arendaşului 1/5 din grîu precum şi otaştina vinului, în speranţa că se vor achita, însă acesta a ridicat noi pretenţii în „...năprasnica pornire a D-sale a ne sărăci". Ţăranii cer protecţia legilor şi suspendarea executării, pînă se va da soluţia finală.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 190/1866, f. 1. Orig.

878. 1866 mai 6. Petiţie prin care 12 moşneni din Cloşani-Motru Sec solicită preşedintelui Tribunalului Mehedinţi să autorizeze pe Florea Bengulescu din Lupoia să le aleagă partea lor de pădure, livadă şi curătură din hotarul Motrului Sec (cureaua Marghiloman), din selişte în sus pînă în graniţa nemţească, deoarece sînt în proces cu ceilalţi moşneni.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1866, f. 58. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

879. 1866 mai 11. Petiție. Gheorghe Jugănaru, Burtică și alți moșneni din Florești se plîng Tribunalului Mehedinți împotriva hotarnicului Costaiche Săvoi din Strîmtu care, cu treisprezece ani înainte, le hotărnicise moșia Brebenari, dînd altora o parte din pămîntul moștenit de ei de la moși și părinți. Cer să fie înfățișat la judecată spre „a da socoteală".

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 28/1866, f. 38. Orig.

880. 1866 mai 23. Jurnal al Tribunalului Mehedinți în pricina de cotropire dintre moșnenii Runcureni din mahalaua Runcu, comuna Șovarna de Sus, și moșnenii Rudeni din mahalaua Runcșor, comuna Rudina, prin care se hotărăște ca limitele stăpînirii fiecărei cete de moșneni să se stabilească după ocolnica din anul 1840, necontestată de părți.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 385/1865, f. 25—26. Orig.

881. 1866 mai 24. Act de învoială între 15 locuitori din comuna Țigănaș și proprietarul Toma Iupceanu pentru arendarea, pe 5 ani, a 500 de stînjeni de pămînt pentru pășunatul vitelor. Arenda anuală este stabilită la 30 de galbeni și 15 pui de găină.

Colecția Documente, XXIII/54. Orig.

882. 1866 iunie 10. Jurnal al Tribunalului județean Mehedinți în procesul dintre locuitorii comunei Stîngăceaua și arendașul Constantin Scafeș, primii reclamînd ca nedrepte cererile de dijmă ale arendașului pentru pogoanele lucrate de ei în partea rămasă, după delimitarea, proprietății. Tribunalul, constatînd din ancheta făcută de prefectură că, în aprilie 1865, pămîntul era deja delimitat și că atunci țăranii nu făcuseră arături pe pămînturile date, ci preferaseră partea rămasă proprietății, respinge cererea țăranilor, aceștia rămînînd să plătească arendașului cele cuvenite proprietății.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 386/1866, f. 23—24. Orig.

883. 1866 iunie 12. Petiție. Nicolae Țibru din Cloșani cere Tribunalului județean Mehedinți să autorizeze un hotarnic care să-i aleagă părțile cumpărate în anul 1843 din moșul Brebinăresc, Baloesc și Aldesc din comuna Orzești, trup de moșie ce se întindea în lung din dealul Lupșii și pînă la granița nemțească, iar în lat din hotarul moșiei Baia a prințului Gh. Bibescu pînă în cea a moșnenilor Cloșani-Motru Sec. Petiționarul arată că este necesară hotărnicia numai pentru partea de răsărit a moșiei (din dealul Lupșii și pînă în Merișu), cuprinzînd pămînt de hrană. Restul de pămînt, respectiv dea-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

luri şi văi mari precum şi păşuni (arendate oierilor transilvăneni) urma să le stăpînească în continuare în devălmăşie cu moşnenii, împărţind venitul oieritului, „prin analoghie".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1866, f. 153. Orig.

884. 1866 iunie 20. Procură. Moşnenii Cloşani-Motru Mare dau procură unora dintre ei spre a fi vechili la Tribunalul judeţean Mehedinţi, unde să stăruie pentru numirea unui hotarnic care să aleagă fiecăruia partea ce i se cuvine în hotarul Cloşani-Motru Mare, stăpînit pînă atunci în devălmăşie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1866, f. 151. Orig.

885. 1866 iulie 26. Proces verbal de anchetă întocmit de subprefectul plăşii Dumbrava cu privire la împrejurările în care locuitorul Badea Ivan din Bîltanele a ameninţat cu coasa şi a izgonit pe epistatul moşiei venit să cosească o livadă din „prisosul" moşiei. Pîrîtul arată că livada respectivă fusese în posesia sa înainte de promulgarea legii rurale.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 129/1867, f. 6—8. Orig.

886. 1866 august 2. Petiţie. George Lăschescu şi cetaşii săi din Nadanova se plîng prezidentului Tribunalului Mehedinţi împotriva hotărniciei făcute moşii lor prin care li se luaseră locurile cu sădiri şi clădiri moştenite de la părinţii lor, dîndu-le lui Ion Tătucu din Cerna Vîrf, care n-avusese stăpînire în acele părţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1866, f. 112. Orig.

887. 1866 august 7. Memoriu. Locuitorii comunei Pristolu (partea de moşie fostă a mănăstirii Cozia) încunoştiinţează pe membrul „supliant" al Tribunalului Mehedinţi, venit în cercetare la faţa locului, că reclamaţia fostului arendaş Dimitrie Burileanu, dată împotriva lor pentru pretinse pagube provocate prin neîndeplinirea obligaţiilor „proprietăriceşti", nu este întemeiată. Aceştia arată că şi-au îndeplinit corect obligaţiile, dar că arendaşul nu le-a eliberat biletele cuvenite pentru muncile prestate, că li se repartizase islaz mai puţin („nefiind slobozi în întinderea moşiei"), că arendaşul le reţinuse unele cantităţi de grîu, că îi neîndreptăţise la otaştină etc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 190/1864, f. 146. Orig.

888. 1866 octombrie 3. Jurnal al Tribunalului Mehedinţi în procesul dintre locuitorii comunei Baloteşti şi arendaşul moşiei,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Vasile Cîrjanovski, primii reclamînd „împovărările" mari la „datoriile reciproce" făcute în anii 1858—1860 de arendaş. Tribunalul consideră chestiunea prescrisă, absolvindu-l pe arendaş de plata despăgubirilor cerute de locuitori şi obligîndu-i pe aceştia la plata cheltuielilor de judecată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1866, f. 14. Orig.

889. 1866 octombrie 16. Act de executare a hotărîrii Tribunalului Mehedinţi din anul 1864 pentru o „curea de moşie" din hotarul Colibaş, disputată de Dumitru Mangu şi Tudose Pîrvănescu ş.a. din Colibaş. Hotarnicul Constandin Săvoiu alege, pe baza înscrisului de cumpărătură din anul 1810 şi a semnelor găsite, cei 60 de stînjeni cuveniţi lui Dumitru Mangu şi cetaşii săi, stabilind trăsurile şi semnele despărţitoare de „teiele" învecinate, ale moşnenilor Dobreşti şi Mălăneşti.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 284/1865, f. 61—62 .Orig.

890. 1866 octombrie 18. Jurnal al Tribunalului Mehedinţi în procesul dintre locuitorii comunei Bresniţa-Ocol şi arendaşul Ghiţă Izvoranu (reclamat de ţărani că-i „năpăstuia cu mari cereri de bani") prin care, în lipsa reclamanţilor şi invocîndu-se articolul 149 din procedura învoielilor, îl achită pe pîrît, respingînd pretenţiile locuitorilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 190/1866, f. 11—12. Orig.

891. 1866 noiembrie 28. Petiţie. Locuitorii comunei Punghina cheamă în judecată pe Gheorghe Nicolae Emanuel, arendaşul moşiei, care le pretinde, pe nedrept cu ispaşă şi cu ajutorul subprefecturii să-i plătească 20.000 de ocale de porumb ,pretinsă ca pagubă făcută de vitele ţăranilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 73/1866, f. 2. Orig.

892. 1866 decembrie 5. Carte de alegere şi hotărnicie a părţii de moşie a cpt. Ştefan Bîlciurescu din hotarul Drăgoteşti, stăpînită pînă atunci în devălmăşie cu moşnenii Robeşti şi Hălălăi. Se face menţiunea că Bîlciurescu cumpărase, în perioada 1795—1822, acele părţi de la moşneni, adăugîndu-le vechii sale stăpîniri.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 48/1867, f. 3—4. Orig.

893. 1866. Petiţie. Mihai Benga fiul lui Munteanu din Ţigănaş cheamă în judecată un grup de locuitori din acelaş sat acuzîndu-i că i-au culeş, abuziv, patru pogoane de pămînt şi i-au tăiat din pădure.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 22/1866, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

894. 1867 ianuarie 20. Petiție. Arendașul moșiei Bărboiu cheamă în judecată locuitorii comunei acuzîndu-i că au ocupat o suprafață de pămînt mai mare decît cea delimitată prin lege. El cere să fie repus în drepturi.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 77/1867, f. 1. Orig.

895. 1867 ianuarie 20. Sentință a Tribunalului Mehedinți în pricina dintre Nicolae Obîrșanu, Ion Manolea și alți locuitori din comuna Ruptura cu Ion Ionescu, arendașul moșiei Lumnicu, prin care țăranii sînt absolviți de plata despăgubirilor cerute de arendaș, pentru pretinse daune produse culturilor sale de rapiță.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 231/1867, f. 2—3. Orig.

896. 1867 ianuarie 20. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge acuzația adusă de Alexandru și Radu Poroineanu din Izvoru Aneștilor contra vecinilor răzași Ioan Erceanu și alții din cătuna Valea Hoțului, care le-ar fi cotropit moșia. Tribunalul dă voie reclamanților să aducă inginer și să-și aleagă părțile lor de moșie.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 231/1867, f. 3—4. Orig.

897. 1867 ianuarie 26. Sentință a Tribunalului Mehedinți în procesul dintre Victoria Brătianu din Pitești și Costache Oteteleșanu, din Craiova, pentru moșia Gîrla-Atîrnați, stăpînită pînă atunci în devălmășie. Reclamanta cerea să se recunoască un număr de 299 de stînjeni moșie cu care fuseseră împroprietărite 39 de familii de clăcași, așezați pe partea sa de moșie, reclamînd că partea de moșie a lui Otetelișanu nu fusese afectată. Instanța își declină competența.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 231/1867, f. 9—14. Orig.

898. 1867 ianuarie 31. Jurnal. Tribunalul Mehedinți confirmă cartea de hotărnicie a moșiei Ilovățul (realizată de ing. Nicolae Mînăstireanu), depusă la 19 mai 1861 de Alexandru Manu. Sînt examinate pretențiile moșnenilor Prejneni care, în temeiul unor ocolnice din anul 1800 revendicau o parte din hotarul stăpînit de peste 16 ani de proprietarul Ilovățului (chiriașii acestuia aveau aici conace și locuri de arătură). Deși Prejnenii arătaseră că stăpîniseră și ei 1/2 din pămîntul respectiv, instanța hotărăște ca stăpînirea să „urmeze" după semnele hotarnicului. Aceleași probleme se ridică și în privința hotarului dinspre Budănești, evidențiindu-se faptul că încă din anul 1823 se dăduse o carte de judecată în pricina de prigonire pentru hotarul respectiv, dintre moșnenii Budănești și proprietarul Ilovățului. În urma cercetărilor la fața locului, cu martori și carte de blestem, tri-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

bunalul reformează hotărnicia, dispunînd ca hotarul să „urmeze" după relaţia ing. Alex. Popovici, acceptată de moşneni.

În privinţa vecinătăţilor cu moşiile Dîlboca şi Dîlbociţa, ale moşnenilor Dîlboceni, se întîmpină, de asemenea, greutăţi în determinarea hotarului căci, din vechime, acesta fusese disputat. Abia după încheierea unei învoieli între moşneni şi Maria Filişanca (în anii 1865—1866) situaţia s-a reglementat.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1897, f. 31—43. Orig. tip.

899. 1867 ianuarie 31. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi confirmă cartea de hotărnicie a moşiei Nevăţu, depusă în anul 1861 de Alexandru Manu şi realizată de ing. Nicolae Mănăstireanu. Dintre vecinii moşiei se declaraseră nemulţumiţi moşnenii Runcşoreni, care şi în trecut avuseseră prigoniri cu arendaşul Ilovăţului şi chiar îşi hotărniciseră moşia, în anul 1840. Cercetarea la faţa locului şi mărturiile date sînt constatate de moşneni. Tribunalul nu ia în seamă protestele şi confirmă hotarul.

La rîndul lor moşnenii Dîlboceni arătaseră că li se încălcase simţitor proprietatea, în raport cu limitele menţionate în hotărnicia lor din anul 1815, precum şi în cea din anul 1820, făcută la cererea lui Nicolae Glogoveanu, fost mare clucer şi proprietarul de atunci al Ilovăţului şi Nevăţului. Sînt examinate hotărniciile, actele de cumpărare de la moşneni, făcute de clucer (1936 de stj.) şi alţii, se fac cercetări la faţa locului, însă fără rezultat (rămăsese în dispută precizarea punctului „Piatra de la fîntîna din dosul obleagului mare", nearătată în nici o hotărnicie). În anii 1865—1866 se ajunge la o învoială între moşneni şi Maria Filişanca, făcîndu-se schimb de terenuri. Astfel, după 7 ani, hotărnicia a putut fi confirmată pentru toate laturile moşiei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1888, f. 33—49. Cop.

900. 1867 februarie 10. Petiţie. Locuitorii comunei Cătunu de Jos se plîng preşedintelui Tribunalului Mehedinţi împotriva arendaşului Dimitrie Genescu care, în înţelegere cu primarul comunei şi pomoşnicul plăşii, rude ale sale, a aplicat incorect legea rurală, delimitîndu-le pămînt în locuri sterpe şi depărtate, în timp ce pămînturile pe care îşi aveau casele şi ogoarele le-a oprit pentru el spre a-i obliga să se învoiască. Ei arată că acolo unde legea rurală a fost aplicată „...în spiritul ei şi-a datu rodurile salle, aplicată după interesele personale a adjunsu pentru nenorociţii locuitori un izvoru de nenorociri, de pedeapsă". Cer ca arendaşul să fie chemat în judecată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 106/1867, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

901. 1867 februarie 27. Petiţie. Ion Băloi şi alţi doi proprietari din comuna Izvoru Frumos cheamă în judecată locuitorii, foşti clăcaşi, din aceiaşi comună, acuzîndu-i că, nerespectînd legea şi ordinele administraţiei, au ocupat unele suprafeţe împădurite şi au tăiat pădurea, producîndu-le pagube.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 126/1867, f. 1. Orig.

902. 1867 martie 2. Jurnal al Tribunalului Mehedinţi în procesul dintre locuitorii comunei Punghina şi arendaşul Gheorghe Nicolae Emanoil (ultimul pretindea plata a 20.000 de ocale de porumb mîncat de vitele ţăranilor în anul 1865), prin care ţăranii sînt absolviţi de ori ce plată, căci arendaşul nu se conformase prevederilor privind actele de constatare recunoscute în justiţie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 73/1866, f. 26—27. Orig.

903. 1867 martie 3. Cerere. Gheorghe Grivei, Ghiţă Văcariu şi alţi moşneni din comuna Mătăsari-Cătuna de Sus cheamă în judecată pe Ion Petrescu din aceiaşi comună care le cotropise o curea de moşie cu pruni din Valea Jgheabului, moşie stăpînită de ei încă din anul 1819. Tribunalul Mehedinţi, care judecă pricina, obligă pe Ion Petrescu să restituie moşia şi să-i despăgubească pe moşneni de venitul încasat pe nedrept.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 103—105. Orig.

904. 1867 martie 8. Cerere. Niţă şi Gheorghe Smeu din Baia de Aramă declară primarului comunei că nu mai sînt „în stare de a mai plăti şi de a mai ţine pămîntul" dat lor prin legea rurală. Cer ca loturile delimitate lor să rămînă pe seama comunei, iar ei să fie „liberi de orice urmare"...

Primăria Baia de Aramă, dosar 34/1867, f. 3. Orig.

905. 1867 martie 20. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi absolvă locuitorii din Albuleşti şi Coşovăţu de plata despăgubirilor cerute de I. Eustaţiu din comuna Albuleşti care-i reclamase că în anul 1865 stăpîniseră abuziv 80 de pogoane de pămînt peste dreptul stabilit prin legea rurală.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 129—130. Orig.

906. 1867 martie 30. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge, în lipsa actelor doveditoare, cererea lui Vasile Grecescu şi a altora din Godeanu de a li se recunoaşte o „curea de moşie" sădită cu vie şi pomi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

în hotarul Colibaşu, moşie pe care ei pretindeau că o moşteniseră de la părinţii lor, dar care fusese cotropită de Ioan Pîrvănescu şi Dinu Dobrescu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 147—149. Orig.

907. [1867 martie]. Adresă. Subprefectul plaiului Cloşani comunică Primăriei Baia de Aramă că foştii chiriaşi de pe moşia Baia a statului, împroprietăriţi cu locuri de casă şi grădină, trebuie să plătească cîte un galben de cap de familie, banii urmînd a fi înaintaţi la subprefectură.

Primăria Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 5. Orig.

908. 1867 aprilie 28. Petiţie. Obştea locuitorilor comunei Jidoştiţa cheamă în judecată pe fostul arendaş al moşiei Bresniţa, Ghiţă Izvoranu, care le pretinde nejustificat sume de bani şi, în plus, îşi însuşise ca „prisoase" o parte din pămîntul delimitat prin legea rurală, pretinzîndu-le dijme. Instanţa respinge cererea ţăranilor, invocînd lipsa de dovezi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 161—162. Orig.

909. [1867 aprilie]. Petiţie. Un grup de moşneni din comuna Cloşani cere Tribunalului Mehedinţi să cheme în judecată pe Nicolae Ţibru şi alţi tovarăşi din Cloşani precum şi pe Hristodor Marghiloman din Craiova şi pe moşnenii Baloeşti din Orzeşti care, pe motiv că nu fuseseră la faţa locului, nu-i lăsa să stăpînească părţile de moşie alese de hotarnicul Florea Bengulescu. În cauză erau locurile Cracu Bolovanului şi pădurea şi curătura din hotarul Baloeşti pe care pîrîţii refuzau să le împartă „după analoghie".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 112/1867, f. 11. Orig.

910. [1867 aprilie]. Petiţie. Trei locuitori din cătunul Tarniţa se plîng Primăriei Baia de Aramă că nu li s-a dat tot pămîntul cuvenit şi delimitat prin legea rurală şi că o parte din acesta se află încă în posesia proprietarului. Cer să li se măsoare şi acea suprafaţă.

Primăria Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 6. Orig.

911. 1867 mai 9. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge cererea unui grup de locuitori din comuna Dîlma de a fi apăraţi de pretenţiile mari, privind drepturile proprietăţii, din partea arendaşului Ghiţă Izvoranu cu care nici nu aveau învoială scrisă. Ţăranii rămîn încărcaţi la plată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 167—168. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

912. 1867 mai 11. Sentință. Dinu Manea din Baia de Arama și Gheorghe Jianu din Mărășești cheamă în judecată Tribunalul Mehedinți pe popa Iordache și alți moșneni din Orzești acuzați că le-a cotropit o parte din moșie în hotarul Orzești. Instanța respinge cererea reclamanților ca nedovedită.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 231/1867, f. 171—172.

913. 1867 mai 19. Sentință. Gheorghe Gheorghevici, arendașul moșiei Rocșoreni, cheamă în judecata Tribunalului Mehedinți, un grup de 56 locuitori din acea comună pentru plata datoriilor proprietății pe anul 1864. Instanța respinge acțiunea ca neconformă cu legea.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 231/1867, f. 185—187. Orig.

914. 1867 mai 30. Carte de hotărnicie (preliminară) prin care inginerul hotarnic Alexandru Popovici alege partea de moșie aparținînd lui Toma Iupceanu de cea a moșnenilor Poroieni din Erghevița cu care stăpînise pînă atunci în devălmășie. Se menționează, de asemenea, că moșnenii devălmași pe moșia Poroina aveau proces cu locuitorii așezați pe moșia Bistrița, pentru stăpînirea unor suprafețe acoperite cu pădure.

Colecția Documente, V/24. Orig.

915. [1867 mai]. Scrisoare. Proprietarul Nicolae Țibru din Baia de Aramă comunică primarului acelui oraș că, în anul 1865, din moșia sa se făcuse delimitarea pămîntului destinat foștilor chiriași, repartizîndu-le o curea de moșie în loturi de cîte 22 de ari pentru plățuri. Locuitorii însă nu erau mulțumiți de delimitarea făcută, muncind o suprafață mai mare fără să-i plătească arendă.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 8. Orig.

916. 1867 iunie 10. Petiție. Proprietarul Nicolae Vasiloni „cheamă în judecată pe locuitorii comunei Dobra pentru grîul și banii datorați, cu și fără înscrisuri, din anii trecuți.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 198/1867, f. 1. Orig.

917. 1867 iunie 10. Petiție. Proprietarul Mihai Vasiloni cheamă în judecată pe locuitorii comunei Scorila pentru datorii de grîu și de bani avute la el.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 199/1867, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

918. 1867 iunie 10. Petiție. Proprietarul Mihai Vasiloni cheamă în judecată pe locuitorii comunei Bălăciţa pentru achitarea unor datorii în bani şi grîu din anii anteriori.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 200/1867, f. 1. Orig.

919. 1867 iunie. Ordin prin care subprefectul plaiului Cloşani, urmare a reclamaţiei primite din partea arendaşului moşiei Baia a prinţului Gh. Bibescu, cere primarului oraşului Baia de Aramă să revadă ordinele ce le are pentru strămutarea unei părţi din foştii chiriaşi ai moşiei în pămîntul dat lor prin legea rurală şi să procedeze la ridicarea şi strămutarea caselor acestora din mijlocul pogoanelor semănate ale proprietăţii prinţului.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 21. Orig.

920. 1867 iulie 10. Proces verbal încheiat de consiliul comunal al oraşului Baia de Aramă cu privire la jalba înaintată domnitorului de locuitorii acelui oraş şi în care se arată că prinţul Gh. Bibescu nici pînă la acea dată nu le-a dat pămîntul delimitat, că le-a luat pămînturile avute de ei înainte de anul 1864 şi le pretinde plata banilor. Consiliul confirmă delimitarea făcută şi dreptul de stăpînire a pămîntului respectiv urmînd ca problema despăgubirilor cuvenite proprietarului să fie rezolvată de tribunal.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 12—13. Orig.

921. 1867 iulie 10. Proces verbal prin care Comisia ad-hoc de delimitare dezbate situaţia unui grup de locuitori din Baia de Aramă care se plînseseră domnitorului că nu li se delimitase încă pămîntul cuvenit prin legea rurală, în timp ce prinţul Gh. Bibescu le luase pămînturile avute pînă atunci, lăsîndu-i muritori de foame". Se hotărăşte ca pînă la reglementarea situaţiei locuitorii să primească pămîntul deja repartizat, pămînt pe care ei îl refuzaseră.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 27—28. Orig.

922. [1867 iulie]. Cerere. Doi locuitori din Baia de Aramă îl încunoştinţează pe primarul oraşului că nu pot plăti şi ţine pămîntul ce li se repartizase prin lege, cerînd ca acesta să rămînă pe seama comunei, iar ei să fie liberi de ori ce obligaţii.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 34/1867, f. 3. Orig.

923. [1867 iulie]. Relaţie. Avocatul public al districtelor Mehedinţi şi Gorj comunică subprefectului plaiului Cloşani că doi foşti

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

chiriaşi din cătunul Cornetu se plînseseră Ministerului de Interne că li se delimitase pămînt în cătunul Tarniţa, fiind siliţi să se mute cu casele în acel loc. Dar, dat fiind faptul că aceştia erau foarte săraci şi nu puteau să se mute, se hotărîse să li se delimiteze pămînt în cătunul Cornetu.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 24—25. Orig.

924. 1867 a u g u s t 24. Încheiere. Tribunalul Mehedinţi obligă locuitorii comunei Piria să plătească arendaşului moşiilor Piria şi Cioranu, foste ale Episcopiei Rîmnicului, suma de 13.840 de lei, reprezentînd veniturile cuvenite pentru folosirea părţii de moşie rămasă pe seama proprietăţii de către ţăranii împroprietăriţi prin legea rurală. Ţăranii erau acuzaţi că nu se mărginiseră la suprafeţele delimitate lor şi cuprinseseră întreaga moşie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 258—266. Orig.

925. 1867 a u g u s t. Anchetă a subprefectului plaiului Cloşani cu privire la faptul că foştii chiriaşi de pe moşia lui Ion Hîldan precum şi alţii de pe diferite moşii refuză să se mute în pămînturile delimitate lor prin legea rurală.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 38—39. Cop.

926. 1867 s e p t e m b r i e 25. Sentinţă a Tribunalului Mehedinţi în pricina pentru cotropire de moşie dintre un grup de moşneni din Mărăşeşti şi G. Jianu din aceiaşi comună prin care, invocîndu-se puterea lucrului judecat (de către Curtea Apelativă din Craiova) se respinge cererea reclamanţilor. Moşnenii reclamanţi cereau respectarea ocolnicii din anul 1783.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 312—314. Orig.

927. 1867 o c t o m b r i e 2. Sentinţă a Tribunalului Mehedinţi prin care Costache Bălteanu din Cerneţi este pus în posesia a jumătate din hotarul Moiseştilor (conform actului de învoială din anul 1848). Costache Bălteanu chemase în judecată moşnenii Bolboteni din Bahna, al căror vechil fusese timp de 27 de ani în procesele purtate de aceştia pentru dreptul lor în hotarul Moiseşti. Cum moşnenii refuzaseră să-i recunoască stăpînirea asupra unei părţi din trupul de moşie cîştigat în urma judecăţilor el se adresase Tribunalului, obţinînd cîştig de cauză.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 319—321. Orig.

928. 1867 o c t o m b r i e 11. Încheiere. Tribunalul Mehedinţi respinge contestaţia făcută de locuitorii comunei Cătunu de Jos privind

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

modul defectuos în care s-a făcut delimitarea pămîntului cuvenit prin legea rurală din 1864. Locuitorii arătau că li se repartizase, în „cureaua" pe care locuiseră pînă atunci, numai locuri de casă şi izlaz, în timp ce locurile de muncă le aveau în alte părţi, printre proprietăţi străine.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 231/1867, f. 330—332. Orig.

929. 1867 noiembrie 25. Jalbă. Moşnenii Ciocoţi, Bratoloveni şi Toporîşte din comuna Dragoteşti de Sus se plîng subprefectului plăşii Motru de Sus împotriva locuitorilor comunei Cojmăneşti, arătînd că pînă în 1866 au avut izlazul împreună, dar în acel an au făcut ţarina, lăsînd izlaz înspre Dragoteşti, izlaz pe care cei din Cojmăneşti nu permit păşunatul vitelor lor. În ziua de 5 noiembrie 1867 Radu Tercheci, sărind să-şi scoată vitele din mîinile locuitorilor Cojmăneşti, a fost bătut şi tăiat cu securea. Cer să înceteze cu gloabele şi bătaia păstorilor vitelor lor.

Colecţia Constantin Gherghinescu, II/66. Orig.

930. 1867. Jalbă. Foştii chiriaşi pe moşia prinţului Gh. Bibescu din Baia de Aramă cer prefectului judeţului Mehedinţi să-i elibereze din rîndul celor împroprietăriţi „spre a fi scăpaţi de despăgubirea clăcii", lăsîndu-li-se numai plaţurile caselor. Ei arătau că au plătit despăgubirea clăcii pînă la sfîrşitul anului 1866, dar în primăvara acelui an li s-a luat pămîntul pe care îl munciseră cu plată şi, neavînd altă ocupaţie şi pămînt de muncă, au sărăcit şi, pe anul 1867, n-au mai putut plăti despăgubirea clăcii.

Ei refuză să primească pămîntul delimitat lor prin împroprietărire, arătînd că nu-l cunosc „a-l fi cultivat şi a-l cultiva".

Primind jalba, prefectul indică subprefectului să asigure respectarea legii.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 15. Cop.

931. 1867. Jalbă. Locuitorii din satul Tarniţa, foşti chiriaşi ai lui Dumitru Genescu din Baia de Aramă, adresează prinţului domnitor al României, pentru a doua oară, rugămintea să li se facă dreptate şi să nu fie strămutaţi, conform delimitării ce li s-a făcut în baza legii rurale, într-un munte în care „pot numai animalele sălbatice să trăiască", dar să se hrănească în altă parte, iarbă neavînd acolo.

Reclamă lipsa de preocupare şi de spirit de dreptate a autorităţilor locale şi avertizează că n-au unde să se mai plîngă, decît „...atotputernicului să piarză această lume într-o secundă (...), că mai puţin drept decît mult şi rău".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 27/1867, f. 36—37. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

932. [1867]. Raport. Subprefectura plășii Cîmpul informează tribunalul județean că un anume Ștefan D. Manciulescu, angajîndu-se cu locuitorii satului Obîrșia să le delimiteze pămîntul cuvenit potrivit legii, a fost bătut de proprietarul George Pleșa și oamenii săi.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 9—10.

933. [1867]. Petiția a trei locuitori din Baia de Aramă prin care aceștia arată că nu știu unde se află pămîntul delimitat lor, pămînt pe care însă sînt obligați să-l plătească. Ei menționează că pămîntul pe care-l munceau înainte de 1864 le fusese luat, că fuseseră urmăriți și închiși pentru bani din care cauză sărăciseră.

În consecință ei declară că renunță la pămînt și rămîn numai cu plățurile de casă.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 15. Cop.

934. [1867]. Petiție. Un grup de locuitori din comuna Orzești se plînge Subprefectului plaiului Cloșani împotriva primarului care refuză să le delimiteze pămînturile cuvenite prin lege. Cer să le fie trimis un funcționar care să efectueze lucrarea.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 27/1867, f. 16. Orig.

935. 1868 februarie 19. Sentință a Tribunalului Mehedinți în procesul dintre locuitorii comunei Țînțaru cu arendașul moșiei Gura Motrului, Dimitrie Genescu, care refuză să repartizeze pămînt locuitorilor care își au casele pe partea de moșie rămasă pe seama proprietății. Acesta le dăduse numai locuri de casă (440 de stînjeni), pentru rest obligîndu-i să se învoiască. Instanța stabilește ca țăranii să stăpînească suprafețele marcate prin planul întocmit de ing. Alex. Popovici, potrivit legii rurale.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 37/1868, f. 70—73. Orig.

936. 1868 februarie 23. Hotărîre. Tribunalul Mehedinți obligă obștea locuitorilor comunei Obîrșia să plătească arendașului Gheorghe Pleșa suma de 6264 de sfanți drept despăgubire pentru pagubele produse cu vitele părții de moșie rămasă pe seama proprietății, după delimitare.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 37/1868, f. 98—99. Orig.

937. 1868 martie 2. Hotărîre. Tribunalul Mehedinți obligă pe locuitorii comunei Rocșoreni să plătească arendașului G. Gherghievici din Cerneți diverse sume de bani reprezentînd drepturile proprietății

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pe care țăranii refuzau să le plătească. Arendașul pretindea despăgubiri arătînd că țăranii deși fuseseră împroprietăriți, munciseră, cu învoială, și pămînt din „prisosul" moșiei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 37/1868, f. 113—124. Orig.

938. 1868 martie 28. Hotărîre. Tribunalul Mehedinți obligă obștea locuitorilor din comuna Cușmir să plătească arendașului moșiei Vrata 339 de galbeni, drept despăgubiri pentru paguba produsă în anul 1863 prin pășunat fără învoire.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 231/1867, f. 136—141. Orig.

939. [1868 martie]. Petiție. Ioniță Piciu, arendașul moșiei Baia de Aramă a prințului Gheorghe Bibescu, cere Primăriei comunei urbane Baia de Aramă să ia măsuri pentru strămutarea unui număr de foști chiriași pe locurile delimitate și în consecință să-i oblige să-și ia vitele și binalele de pe moșia prințului, altfel le vor fi dărîmate.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 8/1868, f. 12. Orig.

940. 1868 aprilie 10. Sentință a Tribunalului Mehedinți în procesul dintre Toma Gîndacu, hangiu în comuna Prunișor, cu locuitorii comunei, prin care se recunoaște primului posesia asupra locului și clădirii respective, existente încă dinainte de proclamarea legii rurale. (Locuitorii nu se învoiseră ca în schimbul pogoanelor primite de hangiu, potrivit legii, să i se dea un plaț în izlazul comunei pentru han și casă).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 37/1868, f. 145—147. Orig.

941. 1868 aprilie 19. Sentință. Curtea de Apel din Craiova, secțiunea II civilă, reformează sentința nr. 13/1867 a Tribunalului Mehedinți, dată în procesul dintre Maria Filișanu și ceata moșnenilor Budănești împreună cu Ion Pleniceanu pentru „formăluirea" hotărniciei moșiei Budănești, privind vecinătatea cu moșia Ilovăț, a reclamantei. Se stabilește ca hotarul dintre cele două moșii să înceapă de sub via logofătului Constantin prin punctele stabilite în plan și care vor fi întărite de un inginer hotarnic. Prin aceasta reclamanta reitera o parte din hotarul cotropit de moșneni în trecut.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 18/1897, f. 11—12. Cop.

942. 1868 august 21. Proces verbal întocmit de portărelul Tribunalului Mehedinți pentru urmărirea silită a averii mobile a locuitorilor comunei Bahna care refuzau plata unei creanțe lui Ghiță Izvo-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ranu. În anexă se dă lista cu averea mobilă şi imobilă a celor 256 de familii în cauză, cu menţionarea celor care nu au avere, sînt urmăriţi de fisc ori au prea puţină avere pentru a putea plăti.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 34/1868, f. 2—5. Orig.

943. [1868 august 23]. Petiţie. Un grup de locuitori aşezaţi pe moşia Baia de Aramă se plîng prinţului domnitor că sînt obligaţi să se mute în locuri necorespunzătoare, delimitate lor prin lege, „...locuri în care numai animalele sălbatice să lăcuiască dar şi dînsele ar trebui să-şi capete într-altă parte hrana lor nici iarbă n-au acolo, apoi noi cum am putea munci aşa pămînt ?".

Cer să li se facă dreptate.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 8/1868, f. 25. Cop.

944. 1868 octombrie 11. Hotărîre. Tribunalul Mehedinţi respinge cererea locuitorilor comunei Dîrvari de Jos de a fi scutiţi de plata despăgubirilor cerute de arendaşul P. Veron care susţine că ţăranii ar fi muncit şi partea de moşie rămasă, după delimitare, pe seama proprietăţii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 36/1868, f. 105—108. Orig.

945. 1868 octombrie 30. Hotărîre. Tribunalul Mehedinţi anulează cartea judeţului de pace al plăşii Cîmpului dată în pricina dintre obştea locuitorilor comunei Oprişor şi Drincea şi arendaşul moşiei Drincea, Costea Hristodor, carte prin care locuitorii sînt îndatoraţi ca, pe lîngă otaştina tradiţională pentru viile sădite din vechime pe acea moşie a prinţului Ştirbei (din zece vedre una), să dea dijmă şi din vinul de comină şi să facă cîte şapte zile de muncă pe an de fiecare pogon. Locuitorii refuză să plătească asemenea dări arătînd că aşa „apucaseră", deşi ştiu că cei din alte comune plătesc după cum le cere arendaşul. În plus, cei din Drincea se plîng că pentru 90 de pogoane vii noi arendaşul le pretinde chiar mai mult.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 36/1868, f. 129—133. Orig.

946. 1868 decembrie 27. Afiş prin care Primăria comunei Baia de Aramă anunţă organizarea unei licitaţii pentru darea în arendă a pămîntului rămas pe seama comunei de la şase locuitori împroprietăriţi prin legea rurală.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 8/1868, f. 10. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

947. [1868]. Cerere. Locuitorul Grigore Iorga din Baia de Aramă comunică primarului că nu mai poate păstra pămîntul repartizat prin legea rurală, cerînd ca acesta să fie trecut în proprietatea comunei.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 34/1867, f. 5. Orig.

948. 1869 mai 10. Proces verbal prin care subprefectul plaiului Cloşani constată, la faţa locului, pagubele pricinuite proprietarului Ion Hîldan, prin punere de foc la un şopron cu pivniţă la vie (pagube evaluate la 587,50 de lei noi), consemnînd că locuitorii satului Tarniţa mai sînt datori faţă de proprietarul Ion Hîldan cu : neplata ierbăritului vitelor în izlazul său, în toamna anului 1865 (1 sfanţ de vita mare şi o jumătate de sfanţ de vita mică) ; nerecunoaşterea şi despăgubirea sa pentru 120 de care de fîn incendiate la 26 decembrie 1866 ; nerăspunderea cu lucru pentru ierbăritul vitelor în baza învoielii din primăvara anului 1867 ; păscutul izlazului cu vitele, „furiş şi făţiş silniceşte", în anul 1868, nevoind să se învoiască ; încercarea de a-i incendia moara în toamna anului 1868 şi, în fine, incendierea şoproanului de la vie în noaptea de 9/10 mai 1869.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 2/1869, f. 11. Cop.

949. 1869 iunie 17. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge ca nefondată acţiunea intentată de proprietarii Ioan Băloi, Maria Lebegioaica şi Vasile Vidac împotriva foştilor chiriaşi din comuna Izvoru Frumos, acuzaţi că, fără să ţină seama de lege, de ordinele administraţiei şi de hotărîrea superarbitrului venit să le delimiteze pămîntul cuvenit prin legea rurală, au ocupat cu forţa unele suprafeţe împădurite pe care proprietarii pretind că le au din vechime.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 25/1869, f. 1—5. Orig.

950. 1869 iunie 18. Încheiere. Tribunalul Mehedinţi anulează hotărnicia depusă spre legalizare de moşnenii Taloeşti din Cireşu pe motiv că inginerul nu a respectat regulamentul hotărniciilor, acordînd moşnenilor 1/4 din hotarul Cireu şi a neîndreptăţit pe unii dintre moşnenii cireşani (preotul Mihai cu cetaşii săi). Se hotărăşte ca pînă la întocmirea unei noi hotărnicii să se stăpînească ca şi pînă atunci, în devălmăşie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 76—79 ; 89—91. Orig.

951. 1869 august 3. Contract de arendare, pe trei ani, a moşiei Poroina Erghevitei, proprietatea lui Toma Iupceanu din Turnu Severin, încheiat între acesta şi Al. Streinu, pentru 110 galbeni şi 500 de ocale porumb plătiţi anual.

Colecţia Documente, V/25. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

952. 1869 septembrie 29. Jurnal. Tribunalul Mehedinți infirmă cartea de judecată dată de judele de pace al plășii Motrului de Sus în procesul dintre N. Chițulescu și alți moșneni din comuna Broșteni cu Ioniță Cuțui și alți Cuțuești pentru cotropirea a 60 de stînjeni de moșie în hotarul Brăbinesc, vecin cu cel Orbesc, moșie pe care moșnenii își aveau case și acareturi împreună cu foștii lor chiriași.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1869, f. 146—148. Orig.

953. 1869 octombrie 11. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge ca nefiind în termen apelul locuitorilor comunei Oprișoru împotriva cărții de judecată a judelui de pace al plășii Cîmpul, dată, în procesul pentru asupriri avut cu Tănasie Bodea.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1869, f. 159—160. Orig.

954. 1869 noiembrie 14. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite apelul introdus de Dimitrie Anghelescu și Ghiță Avramescu, locuitori „sărmani" din comuna Gutu, împotriva cărții de judecată a judelui de pace al plășii Ocolul prin care fuseseră obligați să plătească unora dintre moșnenii Bulugești și Budați din Ghelmegioaia despăgubiri pentru pămîntul pe care își aveau acareturile și sădirile, precum și venitul pe trei ani (de la împărțeala moșiei).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1869, f. 190—191. Orig.

955. 1869. Listă cuprinzînd numărul vitelor ce pășunau în hotarul Runcșoru. În total cele 53 de gospodării aveau 209 vaci, 1167 oi și 222 porci.

Colecția Documente, XII/55. Orig.

956. 1870 iulie 30. Proces verbal prin care primarul comunei Adunații Teiului și consiliul comunal cercetează la fața locului conflictul dintre Stancu Popescu și un grup de locuitori din comuna Adunații Teiului, ultimii contestînd primului arendarea unor pogoane semănate cu grîu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 678/1878, f. 355. Orig.

957. 1870 august 27. Sentință. Tribunalul Mehedinți anulează cartea de judecată dată de judele de pace al plășii Blahnița în pricina dintre obștea locuitorilor cătunei Ostrovu Corbovi, comuna Batoți, și arendașul Constantin Buzatu, pentru dijmuiri. Locuitorii reclamaseră ministrului de interne și altor autorități că arendașul refuză să

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

dijmuiască fînul, după învoiala din anul 1868, cerînd să i se muncească în plus cîte două pogoane cu grîu şi să i se dea cîte 3 sfanţi de „porşor". Din această cauză ajunseseră în iarnă cu fînul nedijmuit, vitele lor fiind ameninţate să moară de foame.

Faţă de numeroasele plîngeri ale ţăranilor, ministerul dispusese o anchetă împotriva subprefectului plăşii Blahniţa care, rudă fiind cu arendaşul, tolera abuzurile acestuia. Ancheta stabilise vinovăţia şi reaua voinţă a celor doi, dispunînd dijmuirea imediată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 10/1870, f. 172—183. Orig.

958. 1870 septembrie 7. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi anulează, la cererea locuitorilor comunei Gogoşu, cartea de judecată a judelui de pace al plăşii Blahniţa prin care ţăranii fuseseră obligaţi la plata a 17.720 de lei drept despăgubiri reclamate de proprietarul N. Bălteanu pentru tăieri de pădure.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 10/1870, f. 194—197. Orig.

959. 1870 septembrie 18. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge, ca nesusţinut, apelul făcut de Petru David şi alţi locuitori din comuna Gogoşu, cătunul Ostrovu Mare, împotriva cărţii de judecată a judelui plăşii Blahniţa care-i obliga la plata unor grele învoieli agricole (nerecunoscute de ţărani şi nedovedite cu acte faţă de arendaşul Lăpădat Popescu de pe moşia statului).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 10/1878, f. 213—215. Orig.

960. 1871 ianuarie 23. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge cererea locuitorilor cătunelor Fîntînile Negre şi Poroinita (absenţi de la judecată) de a obliga pe arendaşul Grigore Argetoianu să restituie grîul luat abuziv de pe 150 de pogoane lucrate de ei în anul 1867 în „prisosul" moşiei. Locuitorii arată că învoiala încheiată cu fostul arendaş nu prevedea o astfel de clauză, invocată însă de noul arendaş.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 73/1871, f. 49—51. Orig.

961. 1871 ianuarie. Ordin circular prin care prefectul judeţului Mehedinţi atrage atenţia subprefecţilor de plăşi şi primarilor comunali că legea poliţiei rurale nu este respectată de către autorităţile locale, din care cauză la comuna Cujmir s-a ajuns la o „tîlhărească călcare (...) şi unde a trebuit după o serioasă impulsie şi ajutorul jandarmeriei să se poată prinde parte din tîlhari".

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 1/1871. f. 44. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

962. 1871 februarie 20. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge apelul făcut de Constandin Glogoveanu împotriva sentinței pronunțată în anul 1862, în procesul său cu moșnenii Porcești, pentru venitul unor stînjeni de moșie cumpărați în anii 1816 și 1841. Prin acea sentință tribunalul recunoscuse proprietarului pretențiile la încasarea venitului pentru perioada în care moșnenii nu-l îngăduiseră să stăpînească, însă stabilise cercetare la fața locului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 141—143. Orig.

963. 1871 februarie 23. Petiție. Locuitorii cătunului Apa Neagră, comuna Negoești, cheamă în judecată (pentru despăgubirea cheltuielilor) ministerul Finanțelor, reclamînd că în anul 1865, cu ocazia delimitării pămîntului cuvenit prin legea rurală, li se dăduse mai puțin cu 54 de pogoane.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 9/1871, f. 1. Orig.

964. 1871 februarie 25. Petiție. Preotul C. Cațan din Leurda cheamă în judecată la Judecătoria Baia de Aramă pe locuitorii din comuna Leurda pentru refuzul acestora de a-i plăti cîte 2 sfanți în schimbul măsurătorilor făcute pămîntului delimitat prin legea rurală, măsurătoare prin care stabilise loturile fiecăruia.

Judecătoria Baia de Aramă, dosar 5/1871, f. 2. Orig.

965. 1871 aprilie 30. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă locuitorii comunelor Orevița, Vînju Mare, Bucura, Poroinița și Fîntînile Negre să plătească arendașilor Micu Albinaru și Nicolae Silovici 46.500 de lei despăgubiri pentru rearendarea moșiilor Gogoșu și Gogoșița, inițial arendate de locuitori de la stat.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 73/1871, f. 190—195. Orig.

966. 1871 mai 19. Jurnal. Tribunalul Mehedinți confirmă actul de pace încheiat între Nița, soția lui Preda Fugașin din comuna Budănești și Ion Pîrvulescu cu frații săi din aceiași comună pentru stăpînirea, în comun, a morii construite de Pîrvulești în hotarul Budănești. Se face mențiunea că prin construirea acestei mori se înnecase moara veche a Fugașinilor, luîndu-i-se și apa, drept pentru care proprietarul ei este despăgubit cu stăpînire în moara nouă.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 73/1871, f. 209—211, Orig.

967. 1871 mai 26. Ordin prin care prefectul județului Mehedinți indică subprefectului plășii Blahnița modul cum să soluționeze

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

conflictul dintre proprietate şi locuitorii satului Poroinița, pentru pămîntul delimitat foştilor locuitori chiriaşi şi fixarea hotarelor şi încetarea reclamațiilor din ambele părți.

I se cerea să aducă, de urgență şi ad literam, la îndeplinire ordinul biroului comitetului permanent al consiliului județean din 6 octombrie 1870, adică în prezența părților, a avocatului public şi a primarului satului părțile să fie împăcate şi să accepte modul cum stăpînesc, pînă ce legalmente se vor fixa limitele şi semnele stabilite prin schița de plan a inginerului Fenescu, aflată la Ministerul Finanțelor.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 1/1871, f. 80. Cop.

968. 1871 m a i 28. Sentință. Tribunalul Mehedinți anulează, din lipsă de probe, cartea de judecată dată de judecătoria de pace a plăşii Dumbrava prin care locuitorii comunei Valea Marcului sînt acuzați că ar fi incendiat un număr de şire de grîu aparținînd arendaşilor Grigore şi Stefan Vardaca.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 73/1871, f. 275—278. Orig.

969. 1871 m a i 28. Petiție. Un grup de locuitori din comuna Poroina Mare se plînge preşedintelui Tribunalului Mehedinți împotriva lui Ghiță şi Albu Bosoancă din Orevița şi Poroina Mare care-i scosese din stăpînirea părții lor din moara aflată pe apa Oreviței („un rînd de două zile şi două nopți") pe motiv că aceştia nu contribuiseră în măsura cuvenită la cheltuielile pentru reparația morii.

Locuitorii arată că pretențiile exagerate ale celor doi au drept scop să-i scoată din vechea lor stăpînire şi cer să fie chemați la judecată.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1879, f. 2. Orig.

970. 1871 i u n i e 3. Jurnal. Tribunalul Mehedinți confirmă cartea judelui de pace a plăşii Cîmpului prin care locuitorii comunei Orevița sînt obligați la plata unor despăgubiri către arendaşul Gr. Argentoianu, pentru încălcarea învoielii agricole.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 16—17. Orig.

971. 1871 i u n i e 29. Notă prin care subprefectul plăşii Blahnița pune în vedere primarului comunei Vînju Mare ca, în ziua de 1 iulie 1871, reclamația arendaşului moşiei contra locuitorilor Vînjeni pentru violarea dreptului proprietății să fie cercetată de subprefecții plăşilor Ocolul şi Motru de Sus, primarului comunei revenindu-i obligația de a aduce părțile la fața locului şi să dea concursul necesar celor doi subprefecți.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 1/1871, f. 122. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

972. 1871 iunie. Extrase cuprinzînd concluziile anchetei efectuate de subprefecții plășilor Blahnița și Cîmpul cu privire la conflictul dintre arendașul moșiei Orevița cu C. Usein și alți locuitori din comuna Poroina Mare.

Cei doi subprefecți formulează următoarele opinii :

1. Drumul în litigiu ce trece prin proprietatea moșiei Orevița să fie liber locuitorilor numai pentru accesul cu carele ;

2. Taxa pentru vitele trăgătoare ce merg la moară este un drept vechi al arendașului și numai autoritățile judiciare pot hotărî altfel ;

3. Locuitorii să fie liberi să-și cultive și culeagă viile, fără ca în asemenea ocazii să pășuneze și calce cu vitele pe alte drumuri, afară de cele libere la vii. Altfel să se învoiască cu arendașul.

4. Pentru cazurile de bătaie și altele, reclamanții să se adreseze cu pretenții, în conformitate cu legea.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 1/1871, f. 88. Cop.

973. 1871 iulie 14. Reclamație a proprietarului moșiei Rogova, C. N. Mihail, contra locuitorilor din comunele Rogova, Scăpău și Poroinița care refuză să-i achite datoriile în muncă și bani din anul 1870.

Adresîndu-se subprefectului plășii Blahnița, el reclamă că, deși le-a cerut în nenumărate rînduri să iasă să-i facă muncă, nu a fost cu putință, din care cauză 70 de pogoane de porumb au rămas nepрășite și tot grîul vărsat pe cîmp.

De asemenea reclamă că toți locuitorii pasc moșia cu vitele lor, în baza unui contract cu arendașul moșiei statului de la Rogova, fără ca el să fie despăgubit pentru ierbărit.

Cere prefectului să ia măsuri și să fie „urgent și de rigoare", despăgubit.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 1/1871, f. 137. Cop.

974. 1871 august 20. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge, ca nefiind introdusă în termen, cererea locuitorilor comunei Branișteа de a se revizui sentința dată în anul 1868 în procesul pentru asupriri, avut cu proprietarul Constantin Zăvricescu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 82—83. Orig.

975. 1871 septembrie 11. Petiție. Dimitrie Genescu, arendașul moșiei statului Ploștina, cheamă în judecată obștea locuitorilor foști chiriași pe care-i acuză că ocupaseră mai mult pămînt decît li se cuvenea prin legea din anul 1864. El cere restituirea acestuia precum și a celor 68 de pogoane situate în mijlocul delimitării și rămase pe seama proprietății.

Judecătoria comunei Baia de Aramă, dosar 33/1871, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

976. 1871 septembrie 16. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge, pentru neprezentare în instanță, cererea locuitorilor comunei Branistea de a se anula cartea de judecată a județului de pace al plășii Cîmpul, prin care fuseseră obligați la plata unei amenzi de 20 de lei de familie în vederea despăgubirii negustorului Marin Boiangiu din Cujmir, a cărui prăvălie fusese spartă într-o noapte. (Locuitorii erau obligați, potrivit art. 84 din Legea poliției rurale, să facă pază de noapte).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 133—134. Orig.

977. 1871 septembrie 17. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge, pentru neprezentare, apelul făcut de un grup de locuitori din comuna Pădina Mică pentru anularea cărții de judecată a județului de pace al plășii Dumbrava dată în pricina dintre ei și arendașul N. Georgescu din Corlățel care reclama venitul unor locuri din moșia Pădina Mică.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 135—136. Orig.

978. 1871 septembrie 20. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge, ca nesusținută, plîngerea locuitorilor comunei Obîrșia împotriva proprietarului Gheorghe Pleșa, reclamat că îi împiedică să intre în stăpînirea pămîntului delimitat prin legea rurală din anul 1864. Acesta încerca să le delimiteze pămînt de proastă calitate, făcîndu-le și alte necazuri.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 121—123. Orig.

979. 1871 septembrie 21. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge apelul făcut de un grup de locuitori ai comunei Orevița obligați la plata unor despăgubiri către arendașul Grigore Argetoianu, care acuzase pe țărani că-și însușiseră rodul a 150 de pogoane de grîu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 145—146. Orig.

980. 1871 octombrie 2. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite plîngerea făcută de patru locuitori din cătunul Ghelmegioaia împotriva celorlalți moșneni care refuzau să-i despăgubească de banii cheltuiți cu avocatul angajat de ei ca procurator, să susțină procesul din anul 1865 dintre moșnenii Ghelmegeni cu proprietarul Nicu Gărdăreanu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 74/1871, f. 174—176. Orig.

981. 1871 octombrie 18. Carte de judecată. Judecătorul de pace al plășii Cîmpului obligă locuitorii din satul Cearîngu să plătească

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

arendaşului Alexandru Iancărăci ca şi pînă atunci cîte un galben de pogonul de vie sădit pe moşia acestuia, iar pentru păşunatul vitelor să se judece separat. Se menţionează că arendaşul ceruse doi galbeni de pogon şi separat taxa de ierbărit, dar ţăranii invocaseră un înscris din 1869 prin care li se recunoştea că din vechime plătiseră tot un galben de pogon şi avuseseră dreptul să păşuneze gratuit cîte doi boi şi un cal, în timpul culesului.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 1/1872, f. 6—7. Orig.

982. 1871 noiembrie 30. Proces verbal întocmit de portărelul Tribunalului Mehedinţi pentru punerea în executare silită a cărţii de judecată a judelui plaiului Cloşani privind plata unor sume de bani de către locuitorii comunei Cloşani, a lui Niţă Argintaru şi a altora din aceiaşi comună. În anexă, listele celor ce consimţiseră să plătească bani (pe cete de moşneni) şi a celor a căror avere mobilă (oi, capre. porci) urma a fi scoasă la licitaţie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 72/1871, f. 3—6. Orig.

983. 1871 decembrie 28. Somaţie. Vasile Strîmbeanu, capul portăreilor Tribunalului Mehedinţi, somează pe moşnenii Ghelmegeni din comuna Gutu, cătunul Ghelmegioaia, să elibereze un număr de stînjeni de moşie lui Mihai Ghelmegeanu din Turnu Severin, care-i reclamase şi obţinuse hotărîre favorabilă încă din anul 1864.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 52/1871, f. 6.

984. 1872 iunie 3. Proces verbal privind executarea silită (averea mobilă) a unui număr de 21 locuitori din Izimşa pentru plata taxei băuturilor fabricate şi despăgubirea antreprenorului acestora, Sterie Mihai din Cujmir.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 78/1872, f. 4—5. Orig.

985. 1872 iunie 4. Petiţie. Obştea locuitorilor comunei Ciovîrnăşani cheamă în judecată locuitorii cătunului Ilovu, pentru 134 pogoane pămînt stăpînite, după delimitarea făcută legii rurale de pîrîţi, în dauna lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 238/1872, f. 2. Orig.

986. 1872 iunie 22. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi hotărăşte cercetarea la faţa locului, pentru rezolvarea pricinii dintre moşnenii Taloşeni şi Cireşeni pentru hotarul Cireşu. Primii prezentaseră spre „formaluire" planul şi hotărnicia părţilor de moşie în care se includea şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

o suprafață dinspre Cireșu pe care afirmau că au stăpînit-o netulburați încă din anul 1847. În schimb moșnenii Cireșani contestă aceasta arătînd că acel hotar fusese stăpînit întotdeauna în devălmășie de ambele cete.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 312/1878, f. 59—60. Orig.

987. 1872 iunie 25. Contract de învoire pe trei ani între un grup de locuitori din cătunul Corcova, comuna Ciovîrnășani, (17 familii) și Raicu Nicolau arendașul moșiei lui Grigore Sîmboteanu. Prin acesta arendașul se obligă să dea voie locuitorilor să pășuneze cu vitele (pe izlaz între 1 martie—26 octombrie și pe toată moșia între 26 octombrie—1 martie), să cosească livada (fiecare se obligă să dea dijma din două părți una și să curețe, pînă în primăvară, lotul respectiv de sălcii și buturugi, pentru arat); să dea, la alegere, pămînt pentru arătură, cît se va cere (țăranii urmau să dea dijma din zece una și la cerere să curețe de buturugi anumite suprafețe); să li se dea voie să ia o dată pe săptămînă, joia, lemne de foc din pădurea sa, însă numai crengi rămase după tăierea și vînzarea cherestelei. În schimbul acestora, țăranii se obligau: să muncească fiecare 1,1/2 pogoane de grîu de toamnă (toate lucrările de la arat pînă la aducerea la stog), cu sămînța arendașului și în pămînturile de care sătenii nu aveau tre-

Fig. 20. — Gospodărie țărănească din Ciovîrnășani.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

buință ; pentru ierbăritul unei perechi de boi să facă 10 transporturi la Turnu Severin sau Tg. Jiu, iar pentru restul vitelor mari cîte 5 zile cu brațele, de cap (patru vite mici contau cît una mare) și pentru un rîmător, două zile (Vitele nu erau slobode în luncă sau pădure, după căderea jirului sau ghindei) ; pentru lemne să facă fiecare cîte 14 zile pe an, cu brațele, iar pentru că arendașul promisese că va construi o moară pe moșie, încă două zile ; se obligau ca primăvara să are, pentru arendaș, cîte un pogon de porumb, plătibil de acesta cu 6 sfanți, iar toamna să-i culeagă 5,5—1 pogon ducînd la pătul porumbul depănușat împreună cu dovlecii (drept plată, luau tulenii și foile) ; mai dădeau cîte 2 găini și 20 de ouă, iar cei ce aveau porci și cîte o limbă de rîmător. Spre a se asigura că vor fi pășunate numai vitele locuitorilor învoiți sau numai cele declarate, arendașul le putea înfiera și catagrafia.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 596/1877, f. 126—129. Orig. legalizat de Primărie.

988. 1872 iulie 4. Proces verbal al Primăriei comunei Cloșani prin care se ia act de vînzare la licitație a averii mobile a unora din locuitorii comunei, spre despăgubirea, pentru creanțe, a lui Ioan Cloșanu și a altora din această localitate.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 72/1871 f. 39. Orig.

989. 1872 septembrie 4/16. Petiție. Locuitorii comunei Corcova cer judecătorului de pace al plășii Motru de Sus să suspende, aplicarea sentinței prin care sînt obligați, pe nedrept, la plata sumei de 3843 de lei, despăgubiri pentru grîul ars proprietarului Dimitrie Pîrvulescu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 70/1872, f. 23—24. Orig.

990. 1872 octombrie 6. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite cererea locuitorilor comunei Almăjel de a fi puși în posesia a 70 de pogoane de pămînt cuvenite lor prin legea rurală și reținute abuziv de proprietarul D. I. Hagiad, în pofida numeroaselor plîngeri făcute la comitetul permanent, Prefectură și Subprefectură.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 89/1879, f. 2—3. Orig.

991. 1872 octombrie 6. Jurnal .Tribunalul Mehedinți admite cererea locuitorilor comunei Almăjel de a li se recunoaște în stăpînire suprafața de 70 de pogoane de pămînt ce li se cuvenea potrivit legii rurale din 1864, din moșia proprietarului D. Hagiad. Ei menționează că, după delimitarea făcută în anul 1865, proprietarul refuzase să le

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

recunoască şi acea suprafaţă, în pofida faptului că ei se plînseseră domnitorului şi prefectului local şi că aduseseră ingineri care făcuseră măsurători şi planuri.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 397/1872, f. 64—66. Orig.

992. 1872 octombrie 19. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi admite apelul făcut de un grup de locuitori din cătunul Brebenari şi infirmă cartea de judecată a judelui de pace al plăşii Motrul de Sus prin care ţăranii fuseseră obligaţi să despăgubească pe proprietarul C. Mongescu pentru pădurea tăiată. Locuitorii arătau însă că acei „tufani" căzuseră, după aplicarea legii rurale din anul 1864, pe pămînturile delimitate lor şi că proprietarul, timp de cinci ani, refuzase să-i taie şi să-i ridice, împiedecîndu-i astfel pe ţărani să folosească efectiv terenul pentru muncă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 397/1872, f. 101—103. Orig.

993. 1872 noiembrie 2. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă locuitorii comunei Cleanovu să plătească proprietarului N. Gheorghiu din Izvorăl costul a 20.000 ocale de grîu, nedepuse în termenul prevăzut, la schela Cetate. Proprietarul reclama că, în iarna anului precedent, locuitorii luaseră împrumut 20.000 de ocale de porumb, angajîndu-se că în vară vor preda la schela Cetate o cantitate echivalentă de grîu sau o vor plăti cu 30 de sfanţi suta de ocale de grîu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 397/1872, f. 157—160. Orig.

994. 1872 noiembrie Petiţie. Ion Ghiţulescu din Pitulaşi cheamă în judecată obştea locuitorilor comunei Izvoru Bîrzii pentru refuzul de a plăti taxele legale pentru consumul băuturilor alcoolice, taxe al căror antreprenor era reclamantul.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 50/1873, f. 2. Orig.

995. 1873 martie 21. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi hotărăşte ca pentru rezolvarea conflictului dintre obştea locuitorilor din Ciovîrnăşani cu cei din cătunele Ilovu şi Suharu pentru 134 de pogoane de pămînt acordat prin legea rurală (această suprafaţă o reclamau locuitorii din Ciovîrnăşani, însă se afla în stăpînirea celor din Ilovu şi Suharu) să se facă cercetare la faţa locului.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 238/1872, f. 14—15. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

996. 1873 iunie 1. Act prin care inginerul hotarnic Al. Popovici stabileşte suprafaţa acordată foştilor clăcaşi din cătunul Apa Neagră, comuna Negoeşti, potrivit legii rurale din anul 1864 (333 de pogoane şi 655 de stînjeni) precum şi pogoanele care nu li s-au dat efectiv (54 de pogoane şi 240 de stînjeni), deşi contau ca atare.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 9/1871, f. 38. Orig.

997. 1873 iunie 20. Petiţie. Moşnenii Peştenari din comuna Peşteana cheamă din nou în judecată cetele moşnenilor Clejneşti, Răcănei şi Cocîrceani din comuna Glogova cu care se aflau încă din anul 1847 în litigiu pentru „un codru de pămînt" din hotarul Glogova (lat de 400 şi respectiv 600 de stînjeni). Ei menţionează că în anul 1847 încheiaseră cu pîrîţii o învoială prin care se angajau să reglementeze litigiul lor după încheierea procesului cu boierul Costache Glogoveanu şi în funcţie de hotarul stabilit cu acesta, fapt întîmplat în anul 1869.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 51/1873, f. 2. Orig.

998. 1873 iulie 21. Petiţie. Florea Nicolau din Turnu Severin, proprietarul moşiei Slivileşti, cheamă în judecată obştea locuitorilor comunei acuzîndu-i că nu au respectat tocmeala agricolă încheiată cu el pentru perioada 1871—1872. Între altele ei au refuzat să treere rapiţa de pe 66 de pogoane, iar în anul 1872 au lăsat întreaga moşie nelucrată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 239/1877, f. 4. Orig.

999. 1873 august 25. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge apelul făcut de locuitorii comunei Rocşoreni împotriva cărţii de judecată a judelui de pace al plăşii Dumbrava prin care fuseseră obligaţi să plătească antreprenorului băuturilor, Barbu Roman, accize pentru rachiul fabricat de locuitori în anul 1871.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 93/1873, f. 20—21. Orig.

1000. 1873 septembrie 1. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge, ca nefiind în termen, apelul făcut de locuitorii comunei Băseşti împotriva cărţii de judecată a judelui de pace al plăşii Ocolul, dată în procesul lor cu N. Băsescu, pentru creanţe.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 93/1873, f. 91—92. Orig.

1001. 1873 septembrie 28. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi confirmă hotărnicia moşiei Cămueşti sau Sucelu şi reglementează astfel procesul dintre Costache Glogoveanu cu moşnenii Cămueşti pentru partea de moşie dinspre trupurile Ruschiu de Sus şi de Jos sau

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

38

Act

În virtutea autorizaţiunii Domnului Preşedinte Onor. Tribunalu de Mehedinţi cu No 16813 dela Mai 21 anului curent, fiind orânduit a măsura Pământul delimitat făşiilor Clacaşilor a Catunului Apa Neagra de Comuna Negoieşti am purces în faţa locului la terminul fixat de Domnul Membru Suplinte unde în presenţa Domnilor am măsurat acele Pământuri şi am constatat cele următoare.

Privindu-se Planul prin punctele delimitate de D. Inginer Chila şi care se arată pe Planul meu sub No 1.2.3.4.5.6.7.8.9. 9 s'a găsit totalul de Pogoane 489 şi 988 stânjeni măsuraţi, examinându-se apoi în detaliu toate Drumuri, Ape, Ogase, Mine de Piatră şi aparţinătoare Proprietăţii ce trebuesc scăzute din Planul total dă următorul resultat.

Suprafaţa Apei Motrul	Pogoane	242.944
Lunca Motrului	"	1.454
Pârâu în Drumuri	"	59.1024
Râpe şi Ogase	"	18. "
Două Drumuri	"	14.856
Suprafaţa Apei Bulba	"	1.504
Casa Comunala	"	" 509
Opritura Proprietăţii	"	5. "

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

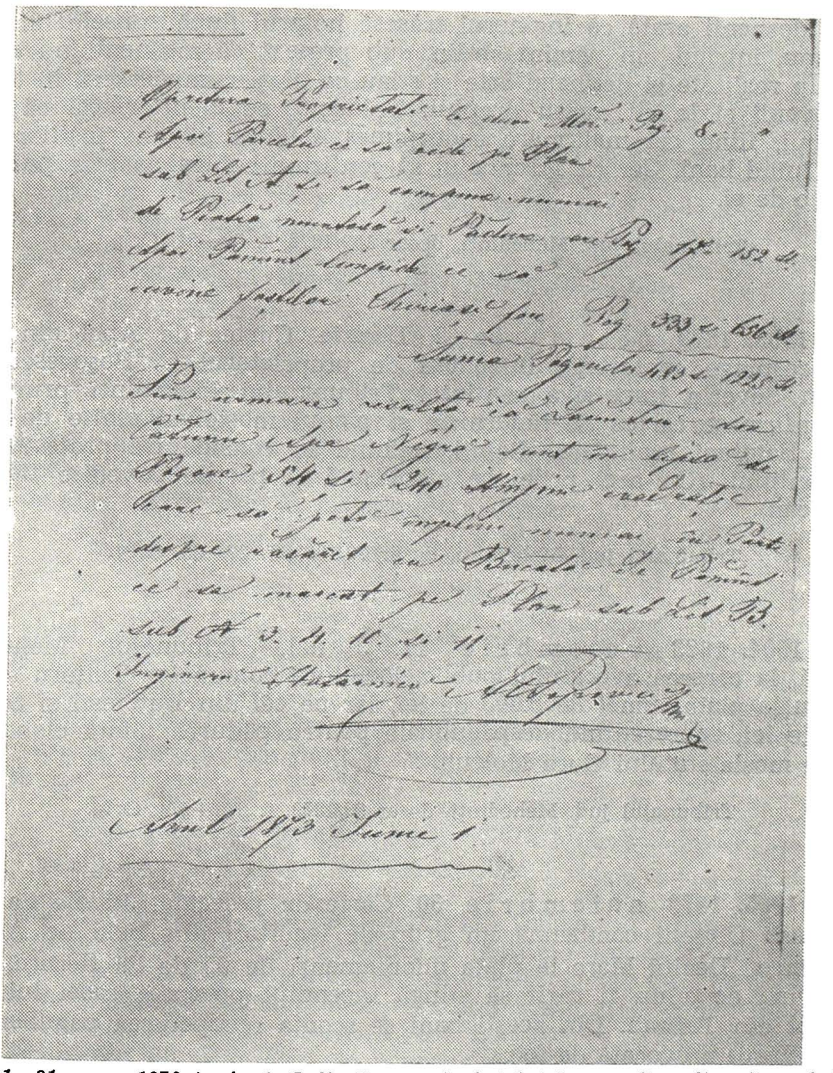

Fig. 21—21 a. — 1873 iunie 1. Delimitarea pămîntului locuitorilor din cătunul Apa Neagră, comuna Negoești. (rez. nr. 996).

Glogova, stăpînite pînă atunci în devălmășie de părți. Instanța condamnă moșnenii Cămueşti la plata a 500 de lei cheltuieli de judecată.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 159/1872, f. 61—62. Orig.

1002. 1873 [s e p t e m b r i e]. Petiție. Moșnenii Cămueşti contestă hotărnicia făcută, la cererea lui Costache Glogoveanu, de inginerul Alexandru Popovici, părți de moșie din Cămueşti (Sucelu) pe care Glogoveanu pretindea că le avea cumpărate încă din anul 1806.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Moșnenii arată că inginerul trăsese hotarul după spusele lui Glogoveanu, intrînd în pămînt străin, sub pretext că moșnenii nu aveau acte. În realitate ei dețineau acte și știau ce părți cumpăraseră în trecut Glogovenii și la cît aveau dreptul. Totodată, se menționează că Glogoveanu, fiind cel mai mare codevălmaș, dăduse pămînt foștilor chiriași, luînd bani. Cer ca Tribunalul să confirme hotărnicia prin punctele arătate de ei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 159/1872, f. 50—51. Orig.

1003. 1873 octombrie 5. Decizie. Curtea de Apel din Craiova respinge contestația introdusă de proprietarul C. Boșogescu din Turnu Severin împotriva sentinței Tribunalului Mehedinți prin care se confirmase cartea de hotărnicie și planul moșiei stăpînite de moșnenii Batoțeni în hotarul Batoți, neluînd în considerare protestul reclamantului. (Cu acel prilej se stabiliseră și părțile cuvenite fiecărui moșnean).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 78/1880, f. 27—28. Orig.

1004. 1873 octombrie 11. Jurnal. Tribunalul Mehedinți obligă, la cererea avocatului public, locuitorii comunelor Țînțaru și Coșovățu la plata sumei de 5.093 de lei, iar pe cei din Butoiești și Șușița, 960 de lei, reprezentînd despăgubirile pentru pădurea tăiată clandestin de pe moșia statului Gura Motrului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 93/1873, f. 272—274. Orig.

1005. 1873 noiembrie 30. Carte de judecată. Judele de pace al plășii Cloșani condamnă un grup de locuitori din Baia de Aramă, Tarnița și Dealul Mare la plata unor amenzi de 95 de lei fiecare, pentru vina de a nu fi sărit să stingă incendiul provocat casei lui Ioan Hîrgot din Tarnița. Din acești bani se sconta recuperarea pagubei (600 de galbeni) provocată de foc.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 198/1877, f. 20—25. Cop.
Obs. La 2 septembrie 1873 Tribunalul Mehedinți respinge apelul locuitorilor și confirmă cartea de judecată. (Ibidem, f. 18—19).

1006. 1874 ianuarie 28. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă un grup de locuitori din comuna Vlădaia să plătească arendașului Nicu Ionescu din Craiova 6780 de ocale de grîu luate cu înscris în anul 1872 și nerestituit la termen.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 77/1874, f. 48 și 50. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1007. 1873 februarie 6. Petiție. Locuitorii orașului Baia de Aramă și ai cătunelor Tarnița și Dealul Mare apelează cartea de judecată a județului prin care fuseseră obligați să plătească solidar lui Ioan Hergot din Tarnița suma de 10545 de lei, reprezentînd despăgubirea cuvenită pentru bunurile incendiate și pe care țăranii erau acuzați că nu săriseră să le stingă. Locuitorii arătau că cei din cătunul Tarnița, fiind aproape, săriseră să stingă focul, în timp ce ceilalți, fiind departe nu văzuseră incendiul.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 76/1874, f. 1. Orig.

1008. 1874 februarie 9. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge apelul introdus de Dincă Predoricea și un grup de 42 de locuitori din comuna Bărboiu împotriva cărții de judecată a județului de pace al plășii Dumbrava, carte prin care țăranii fuseseră obligați să plătească lui Nicolae Staicu, arendașul moșiei Bărboiu, venitul pe anul 1873 a 1841 de pogoane de pămînt însușite pe nedrept.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 77/1874, f. 43—44. Orig.

1009. 1874 aprilie 11. Jurnal. Tribunalul Mehedinți confirmă cartea de hotărnicie și planul moșiei Dumbrăvița depuse de G. Petrovici și alți moșneni, prin care se aleg părțile acestora de cele ale moșnenilor Husnicioreni, despărțite de culmea Siliștenilor și de alte semne între care și cele dinspre nord și vest, marcînd partea moșnenilor Răscolești.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 78/1874, f. 28—29. Orig.

1010. 1874 aprilie 15. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă locuitorii comunei Șișești (306 familii) să restituie proprietarului Gr. Bengescu 330 de pogoane de pămînt însușite în plus față de suprafața delimitată prin lege și despăgubirea venitului acestora și a pădurii tăiate. Se face mențiunea că locuitorii (3 cu 4 boi, 205 cu 2 boi și 98 cu brațele) primiseră în total 2370 de pogoane de pămînt, dar că delimitarea inițială se făcuse defectuos, rămînînd parcele de pădure ale proprietarului între loturile foștilor chiriași. Noua delimitare urma să se facă „în analoghie" cu cea veche (dinainte de lege).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 78/1874, f. 36—45. Orig.

1011. 1874 iunie 5. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Izimșa împotriva cărții de judecată din anul 1870 a județului de pace al plășii Cîmpului, carte prin care țăranii erau obligați să respecte învoiala și dările să fie plătite, fiind cerute de proprietarul C. Roșianu, pentru viile sădite

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pe moşia acestuia. În apel ţăranii arătau că cererile proprietarului erau extrem de mari (bani şi diferite îndatoriri peste învoială), depăşind două treimi din valoarea recoltei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 78/1874, f. 227—229. Orig.

1012. 1874 august 20. Carte de judecată. Judele de pace al plăşii Ocolul reformează hotărîrea primarului comunei Ciovîrnăşani prin care se anulase contractul de învoieli dintre locuitori şi Raicu Nicolau din cătunul Corcorova pe motiv că locuitorii reclamaseră că arendaşul le arase izlazul, îi oprise să-şi adape vitele la fîntînile de pe moşia sa şi nu le dăduse suficient pămînt pentru muncă. (Judele afirmă că cercetarea la faţa locului nu confirmase acuzaţiile).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 596/1877, f. 120—121. Cop.

1013. 1874 august 26. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge cererea lui Ion Ghiţulescu din Pitulaş de a obliga obştea locuitorilor din comuna Izvoru Bîrzii la plata taxelor pentru fabricarea de băuturi al căror antreprenor era. Instanţa arată că numai cetele de moşneni se pot chema la judecată în nume colectiv şi că în acel caz pentru plata taxelor respective urmau a fi chemaţi în judecată individual.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 50/1873, f. 11—12. Orig.

1014. 1874 octombrie 11. Petiţie. Un grup de locuitori din comuna Slaşoma cheamă în judecată pe Grigore Colibăşanu din Poroina Mare şi obştea locuitorilor comunei Slaşoma pentru reglementarea plăţii arenzii moşiei Slaşoma. Ei arată că în anul 1866, pe cînd obştea avea în arendă acea moşie, Gr. Colibăşanu se angajase să plătească restul arenzii pe acel an (164 de napoleoni), în schimbul consimţămîntului ţăranilor ca el să arendeze moşia pe următorii trei ani (practic obştea subarenda moşia lui Colibăşanu). Cum respectivul a depus suma cu întîrziere, statul arendase moşia altei persoane. Din această cauză Colibăşanu îi năpăstuia pentru bani pe reclamanţi, le sechestrase averile etc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 182/1876, f. 3. Orig.

1015. 1874 octombrie 23. Proces verbal prin care primarul comunei Grozeşti amendează, cu cîte 80 de lei, cele 327 de familii din comună, pe motiv că nu săriseră să stingă incendiul provocat unor şire cu grîu aparţinînd proprietarului Constantin Scafeş. Din aceşti bani urma a fi despăgubit cu 13.020 de lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 25/1875, f. 4—5. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

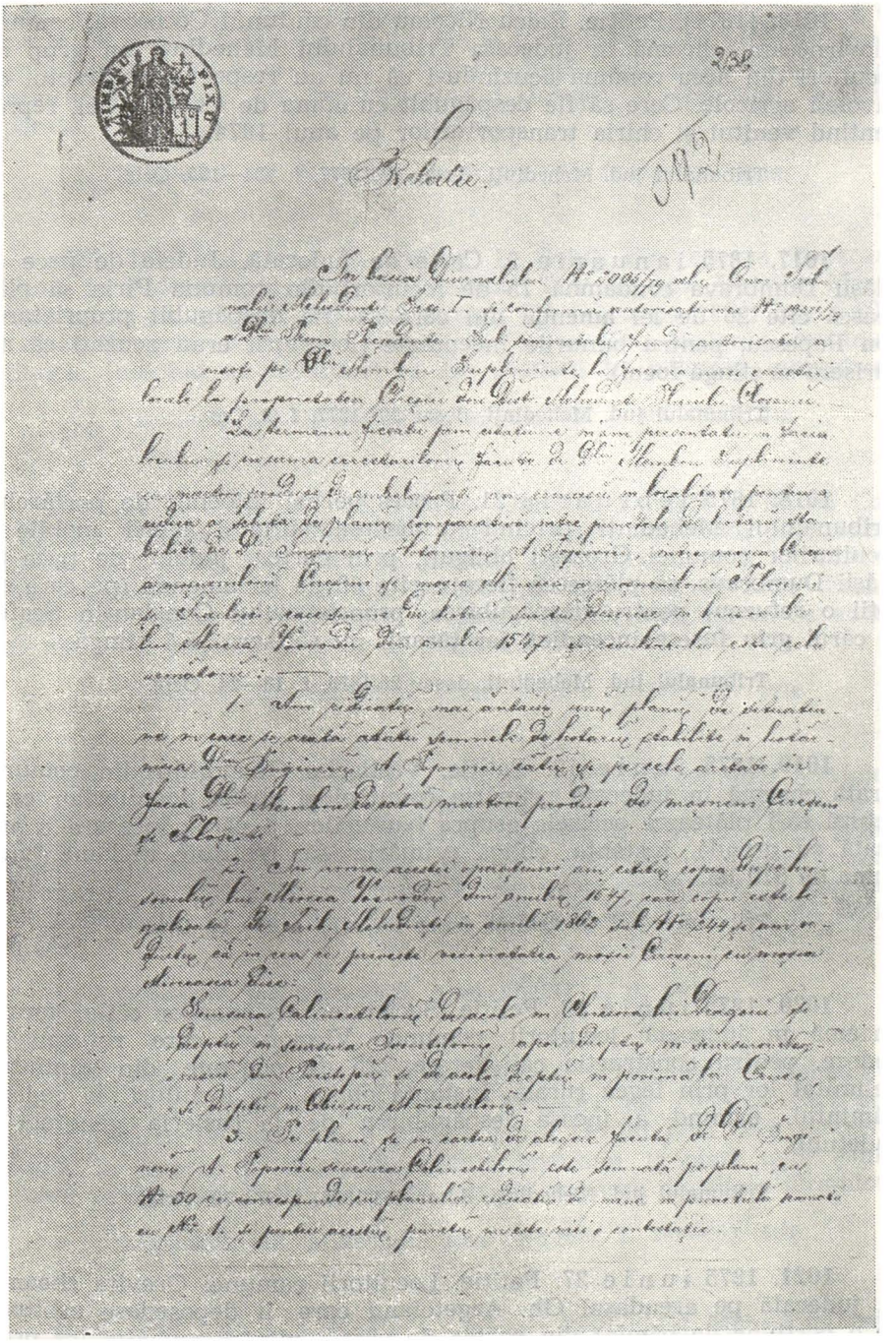

Fig. 22. — 1880 august 25. Fotocopie după orig. menţionat în rez. 1114.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1016. [1874]. Petiție. Raicu Nicolau din căutunul Cocorova, comuna Ciovîrnășani, cheamă în judecata Tribunalului Mehedinți un grup de locuitori din acea comună acuzîndu-i că nu au respectat contractul de învoieli agricole. Cere să fie despăgubit cu suma de 4 642 de lei, reprezentînd venitul și chiria transporturilor pe anul 1874.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 596/1877, f. 124—125. Orig.

1017. 1875 ianuarie 9. Carte de judecată. Judele de pace al plășii Dumbrava condamnă 75 de locuitori din comuna Piria să plătească cîte 26 de lei amendă din care să fie despăgubit proprietarul Ion Popescu, pentru bunurile incendiate (locuitorii erau acuzați că nu săriseră să stingă focul).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 594/1877, f. 2. Cop.

1018. 1875 februarie 21. Proces verbal întocmit de portărelul Tribunalului Mehedinți privind urmărirea silită a averii mobile a locuitorilor comunei Grozești obligați, prin cartea judelui de pace al plășii Dumbrava, să plătească fiecare cîte 80 de lei amendă (pe care cu toții o refuzau) pentru despăgubirea proprietarului Constantin Scafeș al cărui grîu fusese incendiat, iar țăranii nu săriseră să-l stingă.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1875, f. 18—24. Orig.

1019. 1875 iunie 19. Petiție. Vasilache Gheorghiu din comuna Vrata cheamă în judecată primăria comunei și obștea locuitorilor care refuză să-i plătească accizele asupra băuturilor, a căror încasare o are luată cu arendă. Instanța obligă primăria să restituie reclamantului suma de 610 lei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 454/1875, f. 42—44. Orig.

1020. 1875 iunie 23. Petiție. Societatea acționarilor căilor ferate cheamă în judecată locuitorii comunei Vîrciorova care refuzau să cedeze, pentru construcția căii ferate, 25 de pogoane din pămîntul delimitat lor prin legea rurală. Instanța obligă pe locuitori să cedeze pămîntul, urmînd a încasa despăgubirea de la casieria generală a județului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 454/1875, f. 67—79. Orig.

1021. 1875 iunie 27. Petiție. Locuitorii comunei Orevița cheamă în judecată pe arendașul Gh. Argetoianu care îi deposedase arbitrar de o porțiune de pămînt din partea de vest a moșiei cuvenită lor prin legea rurală. Ei arată că, inițial, li se delimitase o suprafață în partea

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de est, care însă era necorespunzătoare, fiind lipsită de apă, îngustă şi departe de comună, iar din anul 1869 o schimbaseră (cu acordul arendaşului) cu pămîntul în litigiu. Instanţa obligă pe arendaş să elibereze pămîntul în cauză, iar pentru venitul însuşit să deschidă acţiune separată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 112—115. Orig.

1022. 1875 august 18. Petiţie. I. Băluţi din cătuna Broscari cheamă în judecată un grup de locuitori din comuna Poroina Mare, reclamîndu-i că nu i-au livrat la termen (15 februarie 1874) cele 5 900 de ocale de grîu cumpărate de el de la aceştia. Instanţa respinge acţiunea, indicînd ca locuitorii să fie chemaţi în judecată individual.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 155—156. Orig.

1023. 1875 august 18. Petiţie. Dumitru Dovlete şi Barbu Coraviţe din comuna Gîrla Mare face apel împotriva încheierii primarului comunei, din anul 1874, dată în pricina dintre locuitori şi G. Pîrvulescu, arendaşul moşiei Atîrnaţi, pentru nerespectarea, de către ţărani, a învoielilor agricole. Tribunalul respinge apelul, indicînd să se adreseze mai întîi judelui de pace al plăşii Cîmpul.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 158—159. Orig.

1024. 1875 septembrie 2. Petiţie. Locuitorii comunei Vînjuleţ se plîng primului preşedinte al Tribunalului Mehedinţi împotriva primarului comunei care, la delimitarea pămîntului cuvenit prin legea rurală, procedase inechitabil, dînd celor care oferiseră mită pămînt mai mult şi mai bun în dauna celorlalţi. Ei cer să se orînduiască un inginer care să împartă, echilibrat, tuturor şi pămîntul bun şi pe cel de slabă calitate.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 67/1875, f. 16. Orig.

1025. 1875 septembrie 4. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Selişteni împotriva cărţii de judecată a judelui plăşii Ocolul prin care fuseseră obligaţi, la cererea proprietarului Ghiţă Izvoranu, la plata unor sume de bani pentru pagubele pricinuite recoltei acestora de vitele ţăranilor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 261—263. Orig.

1026. 1875 septembrie 9. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Izimşa împo-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

triva sentinţei cu nr. 171/1874 prin care erau obligaţi, în lipsă, la plata unor despăgubiri către Costache Roşianu din Turnu Severin, pentru încălcarea învoielilor agricole.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 289—292. Orig.

1027. 1875 septembrie 19. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Salcia împotriva sentinţei cu nr. 29/1875 prin care erau obligaţi să plătească creanţe lui C. Zavricescu din aceiaşi comună, rezultate dintr-o tranzacţie cu grîu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 324—325. Orig.

1028. 1875 septembrie 30. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă un grup de locuitori din comuna Izimşa să plătească lui M. N. Coandă, din aceiaşi comună, 20 de chile şi 341 de ocale de grîu nepredate la termenul stabilit prin contract. Ţăranii fuseseră reclamaţi că în schimbul pădurii date de Coandă, în anul 1873, se obligaseră să predea, pînă la 1 septembrie 1873, 50 de chile şi 341 de ocale de grîu sau, în caz contrar, să-l plătească cu 30 de lei suta de ocale, iar pentru întîrzieri o dobîndă de 3 lei la galben.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 348—353. Orig.

1029. 1875 octombrie 16. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge, ca nesusţinută, contestaţia unui grup de 31 de locuitori din comuna Salcia împotriva executării sentinţei cu nr. 46/1857 prin care se hotăra împărţirea între copărtaşi a proprietăţii fraţilor Talievici şi a Catincăi Filişanu. Ţăranii arată că prin această sentinţă li s-au luat 80 de pogoane cuvenite lor prin legea rurală şi cer să li se lase în posesie pămîntul respectiv.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 402—403. Orig.

1030. 1875 decembrie 1. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă locuitorii comunei Cleanovu să plătească solidar, lui Dimitrie Săulescu din Recea, suma de 4.546 de lei reprezentînd costul a 15.155 de ocale de grîu (cu 30 de lei suta) împrumutate de ţărani, la nevoie, şi nepredate la termenul stabilit prin contract.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 555—558. Orig.

1031. 1875 decembrie 11. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă un grup de 36 de locuitori din comuna Prisăceaua să plătească

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

solidar lui N. D. Ignătescu din aceeaşi comună suma de 9.450 de lei (şi dobînda aferentă), bani împrumutaţi de aceştia în anul precedent şi nerestituiţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 454/1875, f. 383—386. Orig.

1032. 1876 februarie 3. Petiţie. Ion şi D. R. Plopşoreanu din Smarineşti cheamă în judecată un grup de şase foşti chiriaşi (cu braţele) acuzîndu-i că şi-au însuşit mai mult pămînt decît aveau dreptul prin legea rurală şi decît le fusese delimitat din moşia sa. Instanţa respinge acţiunea, autorizînd pe ţărani să păstreze pămîntul şi în viitor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 369/1876, f. 56—58. Orig.

1033. 1876 februarie 7. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite apelul introdus de un grup de locuitori din Baia de Aramă împotriva cărţii de judecată cu nr. 29/1868 a judelui plăşii Cloşani, carte prin care erau obligaţi la plata unor arenzi către Ion Hîldan din aceeaşi localitate. (Locuitorii contestau calitatea de proprietar a lui Hîldan precum şi actele prezentate de acesta).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 369/1876, f. 126—127. Orig.

1034. 1876 februarie 28. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Izimşa împotriva cărţii de judecată a judelui plăşii Cîmpul, obligîndu-i pe aceştia la plata sumei de 564 de lei, reprezentînd costul a 1880 de ocale de grîu, cît mai aveau de livrat lui N. Creţu din Vlădaia, în schimbul unui pogon de pădure dat de acesta ţăranilor.

Tribunalul jud .Mehedinţi, dosar 369/1876, f. 198—200. Orig.

1035. 1876 martie 5. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi îşi declină competenţa în privinţa apelului introdus de un grup de locuitori din Ciovîrnăşani împotriva cărţii de judecată a judelui plăşii Ocolul, carte prin care se anulase decizia primarului comunei, dată în pricina dintre locuitori şi Raicu Nicolau din Corcova pentru învoieli agricole, ultimul fiind acuzat de încălcarea învoielii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 369/1876, f. 210—212. Orig

1036. 1876 aprilie 10. Contract prin care un grup de 26 de locuitori din Oprişor recunosc că au împrumutat, de la Enache Gîrleanu din aceeaşi comună, diferite sume de bani în schimbul cărora se obligau să livreze, pînă la 15 august, cantităţi corespunzătoare de grîu.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

în caz contrar trebuind să plătească suta de ocale cu 30 de lei și dobînzile respective.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 596/1877, f. 1. Orig.

1037. 1876 aprilie 14. Publicația Tribunalului Mehedinți prin care se anunță scoaterea la licitație a averii mobile a obștei locuitorilor comunei Orevița, pentru plata creanței lui Nicolae Brăneți din Calafat. (Se puneau în vînzare 50.700 de ocale de porumb, 6.400 de ocale de grîu, 1.200 de ocale de orz, 31 de rîmători, 29 de capre, 54 de oi, 5 cai, 8 vaci etc.).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 255/1876, f. 22. Orig.

1038. 1876 aprilie 22. Jurnal. Tribunalul Mehedinți își declină competența și respinge contestația introdusă de un grup de 30 de locuitori din Pătulele împotriva urmăririi lor silite pentru despăgubirea lui Anghel Sîrbu Boiangiu căruia i se furaseră haine în valoare de 5—600 lei. (Primarul invocase legea poliției rurale).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 369/1876, f. 269—271. Orig.

1039. 1876 aprilie 22. Petiție. Un grup de locuitori din comuna Cujmir cheamă în judecată pe Constantin Scafeș din Turnu Severin, arendașul moșiei statului Cujmir, acuzîndu-l că le culesese abuziv viile în anii 1872, 1873 și 1874 cînd ei fuseseră nevoiți, din cauza condițiilor grele impuse, să se învoiască pe alte moșii. Tribunalul dă dreptate țăranilor și obligă pe arendaș să le plătească 4 000 de lei despăgubiri.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 369/1876, f. 280—283. Orig.

1040. 1876 mai 2. Petiție. Locuitorii comunei Bistrița cheamă în fața judelui de pace al plășii Ocolul pe Dimitrie Gh. Boboiceanu, arendașul moșiei statului Bistrița, care îi oprea să treacă pentru muncă la viile lor sădite din vechime pe acea moșie, cerîndu-le să plătească cîte 2 napoleoni de pogon. Țăranii considerau cererea exagerată, arătînd că pînă atunci plătiseră otaștina din douăzeci de părți una.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 198/1877, f. 36. Orig.

1041. 1876 mai 26. Act de pace prin care moșnenii Taloești și Trăilești din Cireșu, hotărăsc ca, pentru a evita noi cheltuieli cu judecățile, să împartă hotarul Mircesc, dinspre Negruța în trei părți : una revenind Taloeștilor și două Trăileștilor (aceștia din urmă le împărțeau în două între urmașii celor trei moși ai lor). Se ținea seama și de

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

înscrisul din anul 1802, precum și de rezultatele cercetării la fața locului făcute de supleantul Tribunalului (care audiase martorii).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 312/1878, f. 126, 129. Orig.

1042. 1876 iunie 1. Petiție. Obștea locuitorilor comunei Leurda cheamă în judecată pe Dimitrie Genescu din Căzănești pentru plata a 900 de zile de lucru făcute de ei pe cînd pîrîtul era arendaș al moșiei Ploștina. Țăranii arată că arendașul se angajase să plătească aceste zile cu cîte 2 sfanți vechi sau să le scadă din datoriile proprietății.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 210/1876, f. 1. Orig.

1043. 1876 iunie 11. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite apelul făcut de obștea cătunului Lăturoasa împotriva executării sentinței cu nr. 16/1872, privind plata unor creante către N. Niciu, pe motiv că acesta este nelegală.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 371/1876, f. 134—137. Orig.

1044. 1876 iulie 15. Carte de judecată. Judele de pace al plășii Dumbrava obligă un grup de locuitori din comuna Albulești să plătească arendașului C. Tamara 500 de lei noi reprezentînd venitul a 10 pogoane de pămînt muncite fără învoială de aceștia în anul 1875.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 100/1880, f. 3, 6. Orig.

1045. 1876 iulie 22. Petiție. Un grup de locuitori din Bistrița apelează cartea de judecată a judelui de pace al plășii Ocolul, pe motiv că prin acesta se susțineau pretențiile arendașului moșiei statului Gh. Boboiceanu, cu care ei se aflau în conflict pentru otaștină viilor sădite din vechime pe acea moșie. (Țăranii refuză să dea arendașului mai mult decît otaștina tradițională, din douăzeci de părți una și nu în bani).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 198/1877, f. 27. Orig.

1046. 1876 octombrie 13. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite în parte cererea unui grup de locuitori din comuna Iablanița, reformînd sentința civilă cu nr. 376/1874 prin care țăranii fuseseră condamnați, în lipsă (ei se găseau la lucrul șoselei județene), să plătească lui C. Zavricescu din Salcia 6 900 de ocale de grîu (cu 35 de sfanți suta) pe care aveau contract să-l predea la schela Cetate. Cum ei livraseră între timp cea mai mare parte a grîului, Tribunalul îi obligă să plătească numai 205 lei, costul a 690 de ocale încă nepredate.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Între argumentele invocate de pîrît este şi acela că în anul 1874 preţul grîului a fost foarte scăzut (mai ales la schela Cetate), astfel că, cantităţile livrate în acel an trebuiau considerate cu 10 franci suta de ocale.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 368/1876, f. 157—160. Orig.

1047. 1876 octombrie 20. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite apleul introdus de Dumitrache Stăncioiu şi alţi 42 de locuitori din cătunul Izvoru comuna Burila Mare împotriva cărţii de judecată a judelui plăşii Blahniţa prin care fuseseră obligaţi, la cererea lui Şt. I. Burileanu şi alţii, la plata taxelor restanţe pentru fabricarea de băuturi. Ţăranii arătau că în anul 1873, din cauza grindinei, reclota de fructe fusese compromisă, astfel că nu au avut cu ce plăti taxele.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 368/1876, f. 185—186. Orig.

1048. 1876 octombrie 27. Contract prin care Nicolae Cojocaru din comuna Çojmăneşti arendează de la Constantin al Michii, din comuna Dragoteşti, un „dric de pămînt" situat în hotarul comunei, lungul din drumul mare pînă în Sandu Macarie şi lat de 33 de stînjeni. pe termen de 5 ani, cu 3,5 galbeni pe fiecare an, achitaţi la sfîntul Dumitru, şi să aibă grijă ca pădurea să nu fie tăiată de nimeni.

Colecţia Constantin Gherghinescu, IX/109. Orig.

1049. 1877 ianuarie 8. Ordin circular al Subprefecturii plăşii Ocolul către primăria Pitulaş şi alte primării din plasă de a se face publicaţie, spre cunoştinţa tinerilor însurăţei îndreptăţiţi a fi împroprietăriţi pe moşiile statului, în acest sens primarii comunelor fiind chemaţi la Prefectura judeţului pe data de 28 ianuarie 1877.

Primăria comunei Pitulaş, dosar 4/1862, f. 84. Cop.

1050. 1877 ianuarie 14. Petiţie. Arendaşul moşiei statului Batoţi — Radu Vodă, Bojin Papadopol, cheamă în judecată obştea locuitorilor comunei Batoţi acuzîndu-i că au uzurpat 94 de pogoane de pămînt peste cel primit potrivit legii rurale şi prin urmare trebuie să-l despăgubească.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 50/1877, f. 1. Orig.

Obs. La 19 august 1877, Tribunalul Mehedinţi respinge acţiunea introdusă de arendaş, sub rezerva unei eventuale intervenţii a statului, proprietar al moşiei. (Ibidem, f. 8—10).

1051. 1877 februarie 12. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge, ca nefondat, apelul introdus de un grup de locuitori din comuna

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Malovățu împotriva cărții de judecată a judelui plășii Ocolul, prin care erau obligați să plătească diverse sume de bani (restanțe din învoielile agricole) lui N. P. Barbovici din Turnu Severin.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 601/1877, f. 96—98. Orig.

1052. 1877 februarie 28. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge apelul introdus de un grup de locuitori din cătunul Piatra Albă, comuna Șimian, împotriva cărții de judecată a judelui plășii Ocolul prin care erau obligați să plătească lui Ștefan P. Barbovici din Turnu Severin diverse sume de bani, pentru învoieli agricole restante.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 601/1877, f. 138—140. Orig.

1053. 1877 martie 16. Jurnal. Tribunalul Mehedinți reformulează cartea de judecată a judelui plășii Cîmpului dată în pricina dintre locuitorii comunei Salcia și Marcu Papia din Gîrla Mare, pentru niște locuri cultivate cu porumb. (În instanță, Papia își retrăsese pretențiile).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 601/1877, f. 180—181. Orig.

1054. 1877 mai 18. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge apelul introdus de locuitorii cătunului Bobaița, comuna Preșneni, împotriva cărții de judecată cu nr. 386/1876, dată de judele plășii Ocolul în pricina lor cu Marița Petrescu din același cătun, pentru pășunat. Prin acea carte țăranii sînt obligați să pltăească 1 500 de lei, pagube provocate de vitele lor pe moșia reclamantei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 601/1877, f. 249—251. Orig.

1055. 1877 august 19. Telegramă prin care N. Braneți cere primului procuror al Tribunalului Mehedinți să dispună urmărirea și depozitarea, pe seama sa, a unui transport de 40 de care de grîu trimise la Turnu Severin de obștea locuitorilor comunei Orevița, spre a-l sustrage de la urmărirea silită dispusă în baza sentinței cu nr. 363/1874.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 255/1876, f. 317. Cop.

1056. 1877 august 24. Petiție. Florea Popescu, M. N. Burileanu și alții cheamă în judecată ceata moșnenilor Degerățeni pentru plata inginerului hotarnic care, la cererea lor, alesese fiecăruia părțile de moșie. Instanța respinge cererea, pe motiv că în procura dată de moșneni se preciza că fiecare va contribui în funcție de mărimea părții alese și nu solidar.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 602/1877, f. 95—96. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1057. 1877 septembrie 5. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge apelul formulat de obștea locuitorilor comunei Piria împotriva cărții de judecată a judelui de pace al plășii Dumbrava (din ianuarie 1875), carte prin care se stabilise să plătească fiecare cîte 26 de lei amendă, din care să fie despăgubit propiretarul Ion Popescu, pentru bunurile incendiate și estimate la 1 703 lei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 594/1877, f. 1. Orig.

1058. 1877 septembrie 15. Petiție. Obștea moșnenilor din Cloșani cheamă în judecată pe Gheorghe Popescu din aceiași comună acuzîndu-l că a cotropit muntele Turcinesc, stăpînit din vechime în devălmășie cu pîrîtul. Ei cer restituirea muntelui și a venitului pe șase ani (9796 de lei). Instanța respinge acțiunea pentru viciu de formă, sub rezerva unei noi acțiuni.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 602/1877, f. 139—141. Orig.

1059. 1877 septembrie 23. Sentință. Tribunatlul Mehedinți obligă un grup de 12 locuitori din comuna Oprișor să plătească solidar suma de 2.844 de lei, reprezentînd despăgubirea reclamată de Ion Gîrleanu din aceiași comună pentru cele 9840 de ocale de grîu date împrumut țăranilor. În contract se stabilea că în caz de nerestituire, să i se plătească cu 30 de lei suta de ocale.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 602/1877, f. 166—168. Orig.

1060. 1877 septembrie 23. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă un grup de 17 locuitori din comuna Oprișor să plătească, solidar, lui Ion Gîrleanu din aceiași comună, 3150 de lei reprezentînd despăgubirea pentru pogoanele nelucrate (Țăranii luaseră bani împrumut de la acesta, obligîndu-se, cu contact, să-i lucreze diferite suprafețe sau, în caz contrar, să-l despăgubească cu 100 de lei de pogon).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 602/1877, f. 163—166. Orig.

1061. 1877 octombrie 1. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge pretenția unui grup de 16 locuitori din comuna Slașoma față de obștea locuitorilor comunei și a proprietarului Gr. Colibășanu, privind plata către stat a unei părți din arendă. Reclamanții arată că, pentru ca obștea să poată plăti al patrulea cîștig al arenzii moșiei statului pe anul 1867, fuseseră nevoiți să împrumute, cu contract pe numele lor, de la Gr. Colibășanu 8.253 de lei, în schimbul subarendării de către obște a moșiei pe următorii trei ani. Moșia fiind însă arendată de stat (din cauza întîrzierii depunerii banilor), Colibășanu obținuse hotărîre de despăgubire pe seama lor. Instanța argumentează respingerea acți-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

unii pe motiv că reclamanții nu puteau face dovada (și obștea nu recunoaște) că au acționat în numele și din împuternicirea obștei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 182/1876, f. 40—43. Orig.

1062. 1877 octombrie 5. Petiție. Un grup de 28 de moșneni Bălteni contestă hotărnicia moșiei Balta, întocmită de inginerul Harvat la cererea lui Constantin Bălteanu, Gh. Sitaru și altora, pe motiv că hotarnicul nu alesese fiecăruia părțile cuvenite conform vechilor acte ci a împărțit moșia îndepărtîndu-i din sădiri ,clădiri și păduri, repartizîndu-le pămînt de proasă calitate. În plus, acestora le alesese mai mult decît li se cuvenea, între care și apele lăsate din vechime pentru adăpostul vitelor, astfel încît reclamanții trebuiau să treacă prin părțile alese pîrîților.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 325/1877, f. 78. Orig.

1063. 1877 octombrie 18. Proces verbal. Agentul de executare de pe lîngă Tribunalul Mehedinți începe executarea silită asupra obștei locuitorilor coumnei Orevița, precum și a celor din cătunul Fîntînile Negre, comuna Poroina Mare, pentru plata datoriei ce o aveau la Nicolae Brăneți, comerciant din Calafat. (Locuitorii ceruseră amînare). În anexă lista celor 265 de familii cu averea mobilă supusă executării silite.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 255/1876, f. 17—21. Orig.

1064. 1877 octombrie 21. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația introdusă de T. Sitaru și Trăilă Lăzărescu, în numele moșnenilor Băletni, împotriva hotărniciei moșiei Balta prezentată de Constantin Bălteanu și confirmă limitele exterioare ale moșiei menționate în hotărnicie.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 325/1877, f. 49—53. Orig.

1065. 1877 noiembrie 5. Proces verbal privind cercetarea făcută de subprefectul plășii Blahnița în legătură cu încălcarea, de către unii dintre locuitorii din Țigănași, a moșiei lui Toma Iupceanu. Suprefectul menționează că cel mai periculos ca sătean este considerat Lăpădat Popescu care, în anul 1848, în fruntea țăranilor din Gogoși, a ocupat moșia proprietarului Bălteanu, spărgîndu-i casa și moara, arzîndu-i o șiră de fîn și făcînd necesară intervenția armatei pentru readucerea proprietarului pe moșie. (Se face precizarea că proprietarul Bălteanu a fost găsit mai tîrziu omorît pe marginea Dunării).

Colecția Documenet, XXIII/59. Cop din anul 1884.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1066. 1878 februarie 5. Tabel nominal întocmit de Primăria comunei Pitulaşi pentru 70 de familii din comună, din care 39 posesoare a cîte doi boi şi restul cu braţele, care au fost obligate, în baza legii ,să facă cîte 3 zile de muncă la construcţia drumurilor judeţene, în contul obligaţiei pe anul 1878. Un număr de 28 de gospodării, din care 11 cu braţele declară că voiesc să plătească în bani zilele de prestaţie pentru drumuri, pe anul 1878.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 2/1855, f. 59. Orig.

1067. 1878 martie 27. Raport. Picherul C. Dicu raportează Serviciului de poduri şi şosele nr. 10 că un număr de comune din plasa Ocolul (Dedoviţa, Ghelmegioaia, Sălişteni, Igiroasa şi Fîntîna Domnească) nu trimit oameni la lucrul şoselei naţionale nr. 2, deşi se lucra la sectorul din pantă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 678/1878, f. 13. Orig.

1068. 1878 aprilie 22. Ordin al prefectului judeţului Mehedinţi către suprefecţii din judeţ cu privire la tăieri în pădurile proprietarilor nu numai de către familiile locuitorilor aflaţi sub arme, ci şi de către ceilalţi locuitori, în unele localităţi ale judeţului folosindu-se chiar violenţa. I se cere subprefectului să ia măsuri pentru ca asmenea tăieri de lemne să fie oprite şi, potrivit dispoziţiei circularei 943 din 25 februarie 1877, să aibă voie a lua lemne uscate şi căzute pe jos numai familiile locuitorilor aflaţi sub arme.

Primăria Vînju Mare, dosar 5/1878, f. 40. Cop.

1069. 1878 mai 6. Ordin al prefectului judeţului Mehedinţi, urmare a intervenţiei comandantului companiei a 3-a din Regimentul I dorobanţi, către subprefecţii plăşilor judeţului, pentru că toţi dorobanţii chemaţi sub arme au reclamat că familiile lor nu au primit nici cel mai mic ajutor la facerea muncilor, familiile şi copiii lor ajungînd muritori de foame. Fiind sezonul muncilor agricole, subprefecţii şi primarii sînt avertizaţi cu destituirea din funcţii, dacă munca celor aflaţi sub arme „nu e făcută în regulă şi la timp".

Primăria Vînju Mare, dosar 5/1878, f. 49. Orig.

1070. 1878 mai 9. Carte de judecată. Judeie de pace al plăşii Dumbrava obligă un grup de locuitori din comuna Smadoviţa să plătească despăgubiri arendaşului moşiei Albuleşti, C. Tamara, cu care fuseseră învoiţi în anul 1875 şi nu plătiseră datoriile pentru muncă şi ierbărit.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 99/1880, f. 34—35. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1071. 1878 iunie 27. Sentință. Tribunalul Mehedinți reformează în parte sentința sa cu nr. 238/1872 obligînd pe Rafail și I. I. Hagiad, proprietarii moșiei Almăjelul, să lase în stăpînirea locuitorilor acelei comune 60 de pogoane de pămînt cuvenite lor prin legea rurală și reținută pînă atunci de proprietari. (Prin lege li se delimitaseră 1 543 de pogoane). Se rezervă locuitorilor dreptul de a acționa în judecată pe proprietari pentru plata venitului acelei părți de moșie (2 096 de lei).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 89/1879, f. 4—8. Orig.

1072. 1879 ianuarie 9. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge ca nefondat apelul introdus de obștea locuitorilor cătunului Puținei împotriva cărții de judecată a judelui plășii Ocolul, carte prin care erau obligați la plata a cîte 20 de lei amendă pe motiv că nu au sărit să prindă hoții unei perechi de boi aparținînd lui D. Birtulescu, încălcînd astfel legea poliției rurale. Se confirma astfel procesul verbal al primarului comunei Malovăț.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 153/1879, f. 8—14. Orig.

1073. 1879 februarie 14. Petiție. Moșnenii Cireșeni cer președintelui Tribunalului Mehedinți să-i citeze în fața instanței, împreună cu moșnenii Taloești din comuna Cireșu, pe motiv că aceștia din urmă le încălcaseră drepturile de proprietate, „vănzîndu-ne orbiți în drepturile noastre...", prin hotărnicia depusă la Tribunal, spre legalizare.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 312/1878, f. 189. Orig.

1074. 1879 martie 8. Ordonanță prin care Curtea de Apel din Craiova cere agenților forței publice să treacă la executarea deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție dată în procesul dintre obștea locuitorilor comunei Jidoștița și stat, pentru o parte din pămîntul cuvenit lor prin legea rurală. În urma respingerii contestațiilor introduse de stat și confirmării sentinței Tribunalului Mehedinți nr. 21/1876, se hotărîse definitiv ca locuitorii să fie puși în posesia suprafeței de pămînt prevăzută în încheierea superarbitrului și în planul inginerului Manoilescu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 75/1879, f. 3—4. Cop.

1075. 1879 martie 12. Petiție. Obștea locuitorilor comunei Braniștea cheamă în judecată pe proprietarul Constantin Mihail din Craiova, acuzîndu-l că le reținuse, cu ocazia delimitării, 50 de pogoane de pămînt și le uzurpase din pogoanele lor de grădinărit.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 54/1879, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1076. 1879 martie 13. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă obștea locuitorilor comunei Slivilești să plătească lui Florea Nicolau din Turnu Severin, proprietarul moșiei, suma de 4 700 de lei, reprezentînd daunele pricinuite de nerespectarea contractului (tocmelile agricole pe anii 1871—1872).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 235/1877, f. 85—88. Orig.

1077. 1879 martie 20. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge ca nefondată pretenția obștii locuitorilor comunei Leurda împotriva lui Dimitrie Genescu din Căzănești pentru plata a 900 de zile de lucru făcute în plus pe moșia acestuia.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 210/1876, f. 39—41. Orig.

1078. 1879 mai 7. Act de paupertate emis de primarul comunei Sălătrucu prin care atestă că un număr de trei locuitori sînt săraci cu desăvîrșire, neavînd nici un mijloc de susținere, astfel că nu pot plăti taxa legală pentru apelul introdus la Tribunalul Mehedinți împotriva cărților de judecată ale judelui plășii Dumbrava, pentru neîndeplinirea învoielilor agricole și plata unor despăgubiri arendașului Nicolae Gheorghiu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 67/1879, f. 3. Orig.

1079. 1879 mai 13. Proces verbal prin care consiliul comunei Salcia constată că o parte din locuitori refuză să plătească cîte 28 de lei de pogonul de vie, pretinși de arendașul C. Zavercescu. (deși în anii precedenți ei îi achitaseră) și mai ales obligația ca pentru jumătate din acești bani să presteze diferite munci la arat, secerat, recoltat, transporturi etc. Consiliul îl obligă să presteze muncile respective după cum făcuseră și în anii 1877 și 1878.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1880, f. 17—20. Cop.

1080. 1879 mai 30. Carte de judecată. Judele de pace al plășii Cîmpului obligă un grup de locuitori din comuna Drincea să plătească, arendașului C. Hristodor, otaștina vinului pe anul 1877, pentru viile deținute de ei pe moșia Drincea (cu 80 de bani ocaua). Locuitorii refuzau plata pe motiv că erau încărcați mai mult decît trebuia (cu vinul de comină) și că alții îl vînduseră.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 37/1880, f. 3—4. Cop.

1081. 1879 iunie 7. Proces verbal al portărelului Tribunalului Mehedinți pentru executarea silită a obștii locuitorilor comunei Bucura, în vederea acoperirii (împreună cu locuitorii din Vînju Mare,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Oreviţa şi Fîntînile Negre), a sumei de 20.461 de lei, reprezentînd arenda pe anii 1867—1868 datorată statului. Era urmărită recolta de grîu de pe 96 de pogoane, aparţinînd unui număr de 85 de locuitori.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 609/1878, f. 27—30. Orig.

1082. 1879 iunie 9. Proces-verbal întocmit de portărelul Tribunalului Mehedinţi prin care se hotărăşte urmărire silită asupra averii mobile a locuitorilor satelor Bucura, Vînju Mare, Oreviţa şi Fîntînele Negre, pentru plata arenzii moşiilor statului pe anii 1867—1868. Se face menţiunea că din suma restantă de 20.461 de lei ţăranii plătiseră numai o parte şi că avocatul public ceruse executarea silită. Urmează tabelul cu locuitorii în cauză din Vînju Mare şi averea urmărită (31 de vaci, 64 cai şi 37 de oi aparţinînd unui număr de 121 de locuitori).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 609/1878, f. 6—10. Orig.

1083. 1879 iunie 11. Proces-verbal şi inventar întocmite de portărelul Tribunalului Mehedinţi privind executarea silită a averii mobile a obştii locuitorilor comunei Oreviţa în vederea acoperirii sumei de 20.461 de lei reprezentînd arenda restantă către stat pe anii 1867—1868 şi care urma a fi plătită solidar împreună cu locuitorii din comunele Vînju Mare, Bucura şi Fîntînile Negre. Era urmărită producţia de grîu de pe 234 de pogoane aparţinînd la 232 de locuitori.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 609/1878, f. 32—37. Orig.

1084. 1879 iunie 11. Proces-verbal al portărelului Tribunalului Mehedinţi privind urmărirea silită a averii mobile a obştei locuitorilor cătunului Fîntînile Negre pentru acoprirea (împreună cu locuitorii din Vînju Mare, Bucura şi Oreviţa) a sumei de 20.461 de lei reprezentind arenda pe anii 1867—1868 restantă faţă de stat. Era vizată producţia de grîu de pe 110 pogoane aparţinînd unui număr de 60 de locuitori.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 609/1878, f. 38—41. Orig.

1085. 1879 iunie 27. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi invalidează, la cererea unui grup de locuitori din comuna Cocorova, cătunul Gîrbovăţu, alegerea deputaţilor comunali, făcută în baza legii judecătoriilor de ocol. Ţăranii contestau alegerea, pe motiv că persoanele alese nu inspirau încredere şi că alegerea s-a făcut în pripă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 154/1879, f. 94—95. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1086. 1879 iunie 30. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația introdusă de locuitorii comunei Bălțați de Jos împotriva alegerii juraților comunei, făcută fără voia obștii.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 6—7. Orig.

1087. 1879 iunie 30. Jurnal. Tribunalul Mehedinți infirmă rezultatele alegerii juraților comunei Stîngăceaua, la cererea locuitorilor comunei, care sesizaseră că alegerea s-a făcut în pripă și pentru rude ale primarului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 9—10. Orig.

1088. 1879 iunie 30. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația introdusă de locuitorii comunei Bîltanele împotriva rezultatelor alegerii juraților comunali, pe motiv că cei aleși nu aveau asentimentul obștii.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 11. Orig.

1089. 1879 iulie 2. Publicație prin care Tribunalul Mehedinți anunță scoaterea la licitație a averii imobile (diverse suprafețe de pămînt) a unui grup de locuitori din comuna Degerați, în vederea despăgubirii fiscului de sumele datorate de aceștia.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 79/1879, f. 7. Cop.

1090. 1879 august 31. Petiție. P. Pisoi, procuratorul moșnenilor Peștenari din județul Gorj, cheamă în judecată cetele moșnenilor Clejnești, Răcănei și Cocărani din comuna Glogova, județul Mehedinți, pentru despăgubirea venitului părții lor de moșie, stăpînită pe nedrept de peste 50 de ani de pîrîți. Se face mențiunea că, prin hotărîrea cu nr. 74/1877 a Curții de Apel din Craiova, moșnenii Peștenari redobîndiseră acea parte de moșie.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 104/1879, f. 1. Orig.

1091. 1879 august 31. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge ca nesusținut apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Albulești împotriva cărții de judecată a județului plășii Dumbrava dată în procesul lor cu arendașul C. Tamara, pentru bani.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 100/1880, f. 4—5. Orig.
Obs. La 2 aprilie 1880 tribunalul revine și admite în parte cererea țăranilor, reducînd suma la 250 de lei (Ibidem, f. 7—8).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1092. 1879 septembrie 4. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite apelul introdus de Ion Chițimia și alți 18 locuitori din Iupca împotriva cărții de judecată a județului plășii Motru prin care sînt obligați să plătească 400 de lei daune lui Ion Giurescu pentru pretinse pagube produse prin pășunarea, fără învoială, a vitelor pe moșia acestuia. Se menționează că, în anii precedenți, locuitorii se învoiseră pentru pășunat, plătind după cum pretindea proprietarul, cîte 3—4 zile de muncă (1 leu ziua), însă în anul 1878 ei erau învoiți pe alt trup de moșie, nepășunînd vitele pe partea reclamată de Giurescu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 80—83. Orig.

1093. 1879 octombrie 6. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația făcută de locuitorii comunei Almăjel împotriva sechestrului asigurător asupra producției de vin din anul în curs, dispus la cererea lui Rafael Hagiad, proprietarul moșiei pe care ei își aveau sădite viile. Se menționează că locuitorii sădiseră viile înainte de cumpărarea moșiei de către Hagiad (1862), sub regimul legiuirii lui Caragea. Proprietarul pretindea că se învoise cu locuitorii să-i plătească cîte 24 sfanți de pogon încă din anul 1863, învoiala aceasta fiind reînnoită din cinci în cinci ani și denunțată în acel an. Pe de altă parte locuitorii pretindeau că la preluarea moșiei, proprietarul neavînd vase, ei nu putuseră plăti otaștina, situația rămînînd neschimbată pînă la data sechestrului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 162—165. Orig.

1094. 1879 octombrie 20. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge apelul introdus de Gr. Sîmboteanu din Turnu Severin împotriva cărții de judecată a județului plășii Ocolul prin care se respinsese reclamația acestuia împotriva obștii locuitorilor cătunului Valea Podului, comuna Ciovîrnășani, somați să părăsească viile avute pe moșia sa și pentru care nu se învoiseră cu reclamantul.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 197—198. Orig.

1095. 1879 octombrie 25 Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite contestația introdusă de locuitorii comunei Vînjuleț împotriva sechestrului asigurator dispus, la cererea arendașului Constantin N. Mihail, asupra recoltei de struguri produsă de viile deținute de țărani pe moșia Rogova, proprietatea statului. Locuitorii cer să plătească otaștina tradițională (din 20 de vedre, una) după legiuirea lui Caragea (perioadă cînd sădiseră viile) în timp ce arendașul pretinde, în virtutea unor vechi învoieli, despăgubire pentru restanță cîte 30 de franci de pogon, apoi cîte 180 de lei de pogon (în total 26 000 de lei).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 200—203. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1096. 1879 octombrie 29. Petiție. Constantin N. Mihail din Craiova, arendașul moșiei statului Rogova, cheamă în judecată locuitorii comunei Vînjulețu pe motiv că refuză să se învoiască și să-i plătească cîte 20 de lei de pogonul de vie sădită pe moșia arendată de el, deși în trecut avuseseră învoieli și plătiseră asemenea sume, precum și alte obligații.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 140/1879, f. 1. Orig.

1097. 1879 octombrie 31. Proces verbal privind sechestrarea și sigilarea unor cantități de vin aparținînd locuitorilor comunei Vînjulețu, produse în anul 1879 în viile sădite de aceștia pe moșia statului Rogova și pe partea lui Constantin N. Mihail din Craiova. Sechestrul este făcut de portărei la cererea arendașului C. Mihail, pe motiv că locuitorii refuzau să-și plătească obligațiile pentru acele vii.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 140/1879, f. 5—9. Orig.

1098. 1879 noiembrie 15. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge acțiunea intentată de Rafail Hagiad, proprietar al moșiei Almăjel, contra locuitorilor comunei pentru plata de către aceștia a unor sume mai mari decît otaștina tradițională sau, în caz de refuz, izgonirea locuitorilor din viile sădite din vechime pe moșia sa. Instanța recunoaște țăranilor dreptul de „emphytheodă" asupra respectivelor vii și-i obligă la plata otaștinei tradiționale (din zece vedre una), nerecunoscînd pretențiile proprietarului care crescuseră mult din anul 1862 (cînd acesta cumpărase moșia) și pînă la data procesului, ajungînd la exorbitanta sumă de 100 de lei de pogon.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 259—268. Orig.

1099. 1879 noiembrie 23. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite cererea locuitorilor comunei Burila Mare de a fi puși în posesia a 165 de pogoane de pămînt cuvenite lor prin legea rurală și reținute abuziv de moșnenii proprietari și-i obligă la plata venitului acestora. Se face mențiunea că, prin lege, locuitorii avuseseră dreptul la 843 pogoane de pămînt (erau 2 fruntași, 43 cu doi boi, 86 cu brațele și 142 cu locuri de casă), însă primiseră mai puțin cu 165 ha. și, în pofida deciziei din anul 1865 a superarbitrului ca și a diferitelor anchete și expertize administrative, nu reușiseră să intre în posesia pămîntului respectiv.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 152/1879, f. 291—293. Orig.

1100. 1879 decembrie 4. Carte de judecată. Judecătoria ocolului Strehaia obligă pe moșnenii Băleni din comuna Samarinești să refacă vechiul canal de scurgere în Motru al unui pîrîu care, datorită

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

lucrărilor de regularizare făcute în trecut de ei precum şi de moşnenii Bengeşti şi lăsate neîntreţinute, produceau inundaţii şi pagube proprietăţii lui Bazil Callaianu din Craiova. Totodată se stabilea ca în cazul revenirii apei pe vechea albie, ambele cete moşneneşti să suporte consecinţele pe moşiile lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 16/1892, f. 15—16. Cop.

1101. 1879 decembrie 4. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Peştenuţa împotriva cărţii de judecată a judelui plăşii Motru de Sus prin care fuseseră obligaţi la plata sumei de 971 de lei, reprezentînd despăgubirile reclamate de proprietarul Iancu Niţulescu pentru pagubele produse prin păşunarea moşiei sale, fără învoire. Locuitorii arătau că evaluarea pagubelor respective fusese făcută de ajutorul de primar, dar că în realitate ele erau inventate cu scopul de a-i sili să se învoiască cu proprietarul şi să-i muncească, fără plată, moşia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 152/1879, f. 327—330. Orig.

1102. 1879 decembrie 19. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite cererea unor locuitori din comuna Degeraţi de a se anula procesele verbale de urmărire a averii lor imobile (pămînturi) pe motiv că aceasta era deja vîndută. Statul, creditor, urma să-şi valorifice drepturile pe altă cale.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 79/1879, f. 69—70. Orig.

1103. 1879 decembrie 19. Carte de judecată. Judecătoria ocolului Blahniţa respinge apelul introdus de locuitorii comunei Salcia împotriva procesului verbal al consiliului comunal dat în pricina dintre ei şi arendaşul C. Zavercescu, pentru tocmeli agricole.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1880, f. 12—16. Cop.

1104. ⟨1879⟩. Petiţie. Proprietarul Rafael Hagiad cheamă în judecată locuitorii din comuna Almăjel care, în perioada 1862—1878, se învoiseră cu el pentru viile ce le aveau pe moşia sa, dar acum, la expirarea contractului, refuză să se mai învoiască, deşi le stăpîneau în continuare. El cere Tribunalului Mehedinţi să-i oblige la plată, conform învoielii depuse la primăria comunală sau, dacă refuză, să-i scoată din vii.

Colecţia Documente, XXIII/60. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1105. 1880 martie 22. Carte de judecată. Judecătoria ocolului Blahnița obligă un grup de locuitori din comuna Gîrla Mare să plătească arendașului D. Leoveanu sumele datorate pentru „daraverile moșiei" pe anii 1877—1879, precum și dobînzile respective.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 67/1880, f. 3—4. Cop.

1106. 1880 aprilie 8. Statistică agricolă a comunei Pitulași, plasa Ocolul, pe anul 1879, privind suprafața de vie, de pruni, stupi de albine și producțiile obținute.

În comună erau 142 de ha. vie care produceau 287 hl. de vin negru ; 6 ha. de pruni care produceau 45 hl. de rachiu ; 2580 l. rachiu de tescovină ; 28 stupi de albine.

Primăria comunei Pitulași, dosar 5/1864, f. 27. Orig.

1107. 1880 mai 17. Ordonanță. Corpul portăreilor de pe lîngă Tribunalul Mehedinți anunță punerea în vînzare, prin licitație publică, la Primăria comunei Mărășești, a 100 de capre cu iezii lor, reprezentînd averea mobilă a cetei moșnenilor Mărășești, urmărită pentru plata sumei de 300 de lei cheltuieli de judecată în procesul acestora cu principele N. G. Bibescu la Curtea de Apel din Craiova (în anul 1878) și la Înalta Curte de Casație și Justiție (în anul 1879).

Ziarul „Topolnița", an II, nr. 17 din 25 mai 1880.

1108. 1880 mai 17. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite contestația moșnenilor Gutuleni împotriva hotărniciei moșiei Prunișor, depusă spre confirmare de N. Glogoveanu, numind un judecător al instanței să facă cercetare la fața locului. Moșnenii contestau pretenția lui Glogoveanu asupra unor părți din moșia Gîrnița.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 145/1879, f. 32—35. Orig.

1109. 1880 mai 29. Jurnal. Tribunalul Mehedinți confirmă hotărnicia Prunișor (privind învecinarea cu moșia Zegaia a moșnenilor Bălițești), depusă de N. Glogoveanu, respingînd în același timp contestația moșnenilor ca neformulată în regulă. Cu privire la hotarul în litigiu moșnenii se judecaseră cu Glogoveanu pînă la Înalta Curte de Casație și Justiție cerînd verificarea, la fața locului, a planului depus spre confirmare.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 145/1879, f. 32—34. Orig.

1110. 1880 iunie 17. Jurnal. Tribunalul Mehedinți hotărăște deplasarea completului său la fața locului, în satul Prunișor, pentru a

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

verifica, cu acte şi martori, posesiunea asupra unei suprafeţe de pădure trecută în planul inginerului Al. Popovici (depus la tribunal spre confirmare) ca făcînd parte din moşia Prunişor în temeiul unei hotărnicii mai vechi (din anul 1847), precum şi a obişnuinţei stăpînirii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 145/1879, f. 56—58. Orig.
Obs. În urma cercetării făcute se confirmă hotărnicia în cauză, mai ales că moşnenii nu putuseră prezenta vechile acte de stăpînire. (Ibidem, f. 67—69).

1111. 1880 iulie 3. Petiţie. Proprietarul N. G. Bibescu cheamă în judecata Tribunalului Mehedinţi obştea locuitorilor răzeşi ai tîrgului Baia de Aramă pentru a-l recunoaşte ca proprietar al terenului uzurpat de aceştia în trecut, în pofida hotărîrii Înaltului Divan din anul 1846. Totodată acesta cere să i se plătească suma de 80.000 de lei reprezentînd venitul acelui teren pe perioada cît fusese stăpînit de răzeşi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 84/1880, f. 1. Orig.

1112. 1880 iulie 23. Ordin circular al subprefectului plăşii Ocolul, urmare a ordinului prefectului judeţului către subprefecturile de plăşi, prin care se revine cu constatarea că la fondul despăgubirii clăcii figurează însemnate rămăşiţe, provenite mai cu seamă din pămînturile părăsite de locuitorii fugari şi încetaţi din viaţă fără moştenitori, fără ca primăriile să fi executat prevederile art. 8, al 2. din Legea rurală.

Se ordonă ca, la apropiata strîngere a recoltei, primarii comunelor, în unire cu consiliile comunale, să aplice măsurile legiuite de a urmări pe toţi locuitorii trecuţi pe roluri speciale la despăgubirea clăcii, precum şi pe cei care au luat în exploatare pămînturile şi n-au achitat rămăşiţele datorate pînă la aprilie 1880, pentru despăgubirea Casei de lichidare, care avea absolută trebuinţă de bani. În comuna Pitulaşi erau 13 împroprietăriţi fără moştenitor (conform statisticii din 30 septembrie 1881) urmăriţi pentru despăgubirea clăcii.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 29 şi 36. Orig.

1113. 1880 august 13. Petiţie. Obştea locuitorilor comunei Balta Verde cheamă în judecată pe Nae N. Bălteanu şi pe alţi proprietari din acea comună pentru pămîntul reţinut pe nedrept, după delimitarea efectuată în anul 1865, cerînd suprafaţa cuvenită lor prin lege şi stabilită, în anul 1879, de inginerul Al. Popovici.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 96/1880, f. 1. Orig.

1114. 1880 august 25. Relaţie şi plan. Inginerul hotarnic Th. Manolescu, autorizat de Tribunalul Mehedinţi să însoţească pe supleantul Tribunalului în cercetare la faţa locului privind punctele hota-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

rului dintre moşia Cireşu, a moşnenilor Cireşeni, şi moşia Mircească a moşnenilor Taloşeni şi Trăileşti, redactează relaţia şi planul anexă, ridicat la faţa locului de inginerul A. Popovici. Acesta, examinînd copia hrisovului din anul 1547 cu privire la acel hotar, rectifică semnele hotarului în cauză. (În urma hotărniciei făcute de inginerul Al. Popovici, o suprafaţă de 773 de pogoane şi 166 de stînjeni era disputată de moşnenii Cireşani, Taloeşti şi Trăileşti).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 312/1878, f. 236 şi 241. Orig.

1115. 1880 septembrie 1. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge ca nefondată cererea lui Radu Florescu şi a altor locuitori din comuna Poroina Mare de a li se recunoaşte dreptul de stăpînire asupra a două zile şi două nopţi din moara aflată pe apa Oreviţei (drept avut de ei din vechime), din care fuseseră scoşi încă din anul 1871 de Ghiţă şi Albu Bosoancă, pe motiv că nu contribuiseră la cheltuielile de reparaţie ale acesteia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 74/1879, f. 70—75. Orig.

1116. 1880 septembrie 23 .Tranzacţie încheiată între obştea locuitorilor comunei Slivileşti cu Florea Nicolau prin care moşnenii se obligau să execute hotărîrea Tribunalului Mehedinţi în procesul intentat de Nicolau pentru daune şi să-i plătească 250 de galbeni şi 500 de lei spese de instanţă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1881, f. 12. Orig.

1117. 1880 octombrie 13. Proces verbal al portărelului Tribunalului Mehedinţi pentru stabilirea limitelor părţii de moşie aparţinînd lui Matei Cioclov în hotarul Poroina Mare şi aflat în dispută cu moşnenii Margheşti, Robeşti, Poroineni, Ciocloveni şi Cameniţeşti. (În cauză era şi un imobil revendicat de reclamant).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 90/1880, f. 21—22. Orig.

1118. 1881 februarie 7. Sentinţă. Tribunalul respinge ca nefondat apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Pătulele împotriva cărţii de judecată a judecătorului de pace al plăşii Blahniţa, prin care fuseseră obligaţi să plătească lui Dumitrache D. Ticu 500 de ocale de grîu, restanţe din anul precedent.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 207/1881, f. 37—38. Orig.

1119. 1881 martie 17. Somaţie. Şeful portăreilor de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi somează ceata moşnenilor Bîrlogeni din comuna

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Stîngăceaua să lase în liberă posesie moşnenilor Ciuleşti şi Băsculeşti un imobil „căzut" pe partea lor, după hotărnicie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 25/1880, f. 47. Orig.

1120. 1881 martie 21. Procură. Obştea locuitorilor din Ciovîrnăşani împuterniceşte pe Grigore Simboteanu să-i reprezinte interesele în procesul ce-l avea cu locuitorii cătunelor Suharu şi Ilovu pentru pămîntul cuvenit lor prin legea rurală din 1864 şi stăpînit pe nedrept de aceştia pentru despăgubirea cheltuielilor. Simboteanu putea acţiona în judecată locuitorii din Ilovu şi Suharu să-i plătească venitul pămîntului respectiv, pe perioada cît l-au stăpînit pe nedrept.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 238/1872, f. 45—46. Orig.

1121. 1881 mai 12. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă un grup de locuitori din comuna Pitulaşi să lase în deplină proprietate lui Gh. Petrovici din Halînga o bucată de pămint de 12,5 stînjeni în hotarul Baloteşti, cumpărată de reclamant încă din anul 1820 şi cotropită de aceştia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 207/1881, f. 112, 113. Orig.

1122. 1881 mai 25. Act de operaţiune întocmit de inginerul hotarnic Al. Constantinescu în urma verificării la faţa locului ordonată de Tribunalul Mehedinţi prin care se constată că obştea locuitorilor din Braniştea deţinea, după delimitare, 1962 de pogoane de pămînt, avînd o lipsă de 75 de pogoane provenită din cotropirea făcută an de an de proprietarul C. Mihail în partea dinspre grădinile şi livezile sale de la delimitare (acestea fuseseră dublate pe această cale).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 54/1879, f. 67—68. Orig.

1123. 1881 iunie 25. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge acţiunea nesusţinută introdusă de N. Gh. Bibescu împotriva obştii locuitorilor răzeşi şi tîrgului Baia de Aramă şi a primăriei locale prin care cere, în conformitate cu hotărnicia şi planul, să i se restituie părţile de moşie cotropite de răzeşi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 207/1881, f. 189—190. Orig.

1124. 1881 august 24—26. Proces verbal prin care suplinintele Tribunalului Mehedinţi, însoţit de doi ingineri hotarnici, observă hotarul Ţiganului aflat în litigiu între cetele moşnenilor Gornoviceni şi Izverceni (primii îi acuzau de mulţi ani pe Izverceni de cotropire), urmînd ca pe baza cercetării făcute, a hotărîrii Înaltei Curţi de Casaţie

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

și Justiție din anul 1860, a semnelor existente și a hotărniciei făcute de Ion Glogoveanu, fost mare logofăt, (din anul 1824) să se tragă linia definitivă de hotar.

Tribunalul jud. Mehedinți. dosar 106/1880, f. 14—18. Orig.

1125. 1881 august 28. Carte de judecată a Curții de Apel Craiova în pricina dintre moșnenii Izverceni și Gornoviceni prin care se soluționează, în parte în favoarea primilor, contestația Izvercenilor împotriva deciziei din anul 1860 a Curții pentru stabilirea hotarului (Se aflau în dispută peste 300 de pogoane de pămînt). După examinarea vechilor hotărnicii (cea a logofătului Ioan Glogoveanu cu cinci boieri din anul 1824) și a planurilor ridicate de diverși ingineri, Curtea stabilește ca punct despărțitor între cele două părți Vîrful Măgura, dispunînd ca de la acesta să se tragă linia dreaptă pînă la punctul Coșuștea.

Colecția Documente, XXVIII/25. Cop. autentificată.

1126. 1881 august 28. Sentință a Curții de Apel din Craiova prin care se soluționează contestația moșnenilor Izverceni, în procesul pentru moșie cu moșnenii Gornoviceni, primii contestînd decizia de aplicare a hotărîrii Curții din anul 1860, însoțită de un proces verbal al comisiei Tribunalului județului Mehedinți, însărcinată cu stabilirea hotarului și executarea hotărîrii din anul 1860.

Colecția Documente, XXVIII/25. Cop. autentificată.

1127. 1881 noiembrie 26. Proces-verbal prin care portărelul Tribunalului Mehedinți constată că un grup de locuitori din Smadovița, urmăriți pentru plata unor sume de bani către C. Tamara (restanțe din învoieli agricole), nu dețin avere imobilă.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 99/1880, f. 30—31. Orig.

1128. 1882 ianuarie 24. Proces-verbal. Corpul portăreilor Tribunalului Mehedinți anunță că la 12 februarie 1882 la Primăria comunei Fîntînile Negre urmează să fie scoase la vînzare 25.000 de ocale de porumb, 41 de cai, 22 de vaci și junci, 151 de oi, 62 de butii și butoaie, 9 căruțe, reprezentînd averea mobilă a obștii locuitorilor, urmărită pentru plata către stat a sumei prevăzută în decizia cu nr. 185/1878 a Curții de Apel din Craiova.

Ziarul „Topolnița", an IV, nr. 4 din 24 ianuarie 1882.

1129. 1882 ianuarie 24. Proces-verbal. Corpul portăreilor Tribunalului Mehedinți anunță că la 12 februarie 1882, la Primăria comunei

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Oreviţa, se pun în vînzare 65800 de ocale de porumb, 5400 de ocale de grîu, 83 de vaci, 152 de butii, 474 de oi 49 de cai, 11 porci, 4 boi ş.a., avere a obştii locuitorilor, urmărită silit pentru plata arenzii către stat.

Ziarul „Topolniţa", an. IV, din 24 ianuarie 1882.

1130. 1882 ianuarie 24. Proces-verbal. Corpul portăreilor Tribunalului Mehedinţi anunţă că la 4 februarie 1882 la Primăria comunei Bucura urmează să fie scoase în vînzare 18.300 de ocale de porumb, 5000 de ocale de grîu, 47 de vaci, 11 porci, cherestea ş.a. reprezentînd averea mobilă a obştii locuitorilor urmărită pentru plata arenzii către stat în suma stabilită cu decizia nr. 185/1876 a Curţii de Apel Craiova.

Ziarul „Topolniţa", an IV, nr. 4 din 24 ianuarie 1882.

1131. 1882 ianuarie 24. Proces-verbal. Corpul portăreilor Tribunalului Mehedinţi anunţă că la 28 ianuarie 1882 urmează să se pună în vînzare, la Primăria comunei Şişeşti, 127 de boi şi junci, 48 de vaci, 70 de oi, 54 de capre, 4 iepe şi fînul de pe 8 pogoane reprezentînd averea mobilă a locuitorilor din comuna Şişeşti de Jos, urmărită pentru plata arenzii către Raicu Nicolau din Turnu Severin în suma stabilită cu cartea de judecată a judeţului plăşii Ocolul.

Ziarul „Topolniţa", an IV, nr. 4 din 24 ianuarie 1882.

1132. 1882 ianuarie 24. Proces-verbal. Corpul portăreilor Tribunalului Mehedinţi anunţă că la 1 februarie 1882 la Primăria comunei Vînju Mare urmează să fie vîndute 413.040 de ocale de porumb, 9800 de ocale de grîu, 29 de boi, 159 de vaci, 151 de cai, 79 de porci, 609 vedre de vin, 188 butii şi butoaie, 8 căruţe, 2000 bucăţi cărămidă, 16 care cu fîn, 2 mori de vînturaţ, 6 cazane, 600 de bucăţi de şindrilă etc. reprezentînd averea obştii locuitorilor comunei Vînju Mare urmărită pentru acoperirea sumei datorate statului (pentru arendă), conform deciziei cu nr. 185/1876 a Curţii de Apel din Craiova.

Ziarul „Topolniţa", an IV, nr. 4 din 24 ianuarie 1882

1133. 1882 martie 1. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi obligă cetele moşnenilor Negani şi Bobiceni din comuna Zegaia să lase în deplină proprietate lui Ghiţă Popa, Luţă Baloteanu şi altora din aceeaşi comună o curea de moşie de 86 de stînjeni în hotarul Zegaia, cumpărată de aceştia şi stăpînită în exclusivitate încă din anul 1781. (Între timp, acea parte le fusese cotropită, sub pretextul că ambele părţi, trăgîndu-se

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

din Stanca Puțuicioasa, aveau drept de stăpînire devălmașă asupra întregului hotar și că împărțirea ulterioară făcută pe moșie nu modificase acest statut).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 31/1882, f. 73—77. Orig.
Obs. Într-o copie separată, primul președinte al tribunalului arăta că acțiunea trebuia respinsă, deoarece actele prezentate de reclamanți nu erau sigure, iar cercetarea locală confirmă stăpînirea pîrîților.

1134. 1882 mai 21. Act de împroprietărire a 21 de familii de țărani însurăței din comuna Jidoștița, în moșia Bresnița a statului, cu 209 pogoane de pămînt.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 19/1894, f. 78—79. Orig.

1135. 1882 octombrie 23. Petiție. Gr. Argetoianu, arendașul moșiei Orevița, cheamă în judecată obștea moșnenilor Poroineni din Poroina Mare, acuzîndu-i că uzurpaseră, încă din anul 1868, 75 de pogoane din moșia statului Orevița. Cere să fie despăgubit.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 27/1882, f. 1. Orig.

1136. 1882 noiembrie 26. Carte de judecată .Judecătoria ocolului Baia de Aramă obligă obștea moșnenilor Mărășești (63 de familii) să respecte posesia asupra pămîntului reclamat de principele N. Gh. Bibescu din București în hotarul Mărășești, potrivit deciziei Înaltului Divan cu nr. 73/1846 și a procesului verbal de punere în posesie din anul 1878. Moșnenii erau acuzați că nu respectă hotărnicia din anul 1845 a lui Preda Săulescu (confirmată de Înaltul Divan) și actul de executare din anul 1878 prin care li se alesese, pentru siliștea satului, o mie de stînjeni în lungime (începînd din hotarul Bratilovului pe apa Mărășeștilor în sus, printre biserica veche și casa sfatului) și de 70 de stînjeni lățime și tulbură întreaga proprietate a principelui.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 4/1890, f. 3—10. Cop.

1137. 1882 decembrie 4. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația introdusă de moșnenii Cireșeni, împotriva hotărniciei moșiei Cireșu depusă spre confirmare de vecinii lor, moșnenii Taloești și Trăilești. Reclamanții aveau o ocolnică din anul 1547 și contestau din nou (prima dată ei contestaseră hotărnicia în anul 1872) planul și hotărnicia întocmite în anul 1870 de inginerul Alexandru Popovici, mai ales în privința semnelor despărțitoare dintre moșiile Bogobia, Mircească și Cireșu, pretențiile lor nefiind însă confirmate de cercetarea la fața locului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 312/1878, f. 297—300. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1138. 1882. Tabel nominal cuprinzînd 134 de gospodării din comuna Pitulaşi înscrise în rolul general de impozit funciar, de patentă şi de licenţă.

Plăteau impozit funciar 133 de gospodării, între 1 leu şi 120 lei (proprietarul Dumitrache Rătezanu) şi o singură gospodărie (Gh. Sfetcu) patentă de 42,04 lei. În total, impozitul funciar anual era de 756,60 lei. Cu excepţia proprietarului, numai casa defunctului B. Petrescu plătea impozit agricol mai mare de zece lei.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 2/1855, f. 79—81. Concept.

1139. ⟨1882⟩. Act de delimitare a loturilor necesare însurăţeilor împroprietăriţi prin legea din 1878 în moşia statului (în ţarină şi izlaz) din hotarul Strehaia.

Se menţionează că la 29 noiembrie 1882 se delimitaseră cîte 10 pogoane unui număr de 180 de familii care urmau a întemeia satul Comanda.

Primăria comunei Strehaia, dosar 14/1882, f. 1—5. Orig.

1140. 1883 august 9. Petiţie. Căpitanul D. Iupceanu din Turnu Severin cheamă în judecată pe Maria Cartianu, tutore a casei decedatului Lăpădat Popescu din Ţigănaşi, precum şi pe moşnenii Ţigănăşani pe motiv că aceştia uzurpaseră, încă din anul 1873, 500 de stînjeni din moşia tatălui său. Cere restituirea pămîntului şi plata venitului.

La 19 iunie 1884 tribunalul respinge acţiunea intentată de căpitan, ca fiind nesusţinută (f. 26—27).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1883, f. 1. Orig.

1141. 1884 ianuarie 19. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă pe Mihai Burileanu şi ceata moşnenilor Burileni împreună cu Gh. Pănescu şi ceata moşnenilor Pănesti să lase în stăpînirea foştilor chiriaşi, împroprietăriţi pe moşia Burila Mare, 121 de pogoane de pămînt ce li se cuvine prin lege şi care le erau reţinute pe nedrept.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 85/1884, f. 20—22. Orig.

1142. 1884 ianuarie 20. Petiţie. Gh. Vlădoianu din Turnu Severin cheamă în judecată obştea locuitorilor din comuna Vlădaia, foşti chiriaşi pe moşia Vlădaia, care după împroprietărire îşi însuşiseră cu 20 de pogoane de pămînt mai mult decît li se cuvenea. Cere restituirea pămîntului şi despăgubiri pentru venit.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1884, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1143. 1884 aprilie 15. Petiție a unor locuitori din comuna Pitulași prin care cer Ministerului Agriculturii, Comerțului și Domeniilor să li se dea pămînt din moșiile statului aflate în apropiere.

Primăria comunei Pitulași, dosar 4/1862, f. 86/86v, registru.

1144. 1884 iunie. Act de învoire între cetele moșnenilor Băsculești și Bîrlogeni din Stîngăceaua cu moșnenii Bulendrești și Peptenați din cătuna Stăncești, comuna Strehaia, pentru hotarul Stăncești (lung din apa Motrului peste culmea dealului pînă în culmea Grodeștilor și mărginit la răsărit și apus de moșia statului Strehaia) moștenit din vechime. Moșnenii arată că din cauza unei cărți „iconomicoasă" din anul 1786 se iscaseră necontenit neînțelegeri pentru acel hotar. Se hotărăște să se „sfințească" ocolnica dată în anul 1796 (care stabilea numai limitele moșiei), recunoscîndu-se moșnenilor Băsculești și Bîrlogeni stăpînirea, ca și pînă atunci, asupra părților lor din valea Stîngăcelei, iar moșnenilor Bulendrești și Peptenați asupra părților lor de pe valea Motrului, limitate la apus de cureaua lui Vasile Scafeș și la răsărit de trupul moșnenilor Săbiești (care la rîndul său se limita la răsărit de cureaua moșnenilor Ciulești). Ei își rezervau dreptul de a chema în judecată pe Constantin și Vasile Scafeș, pentru a justifica stăpînirile lor din văile Stîngăcelelor și a Motrului, necunoscute de moșneni.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1880, f. 241—242. Orig.

1145. 1884 octombrie 9. Petiție. Un grup de 50 de moșneni din comuna Balta contestă hotărnicia prezentată tribunalului de Constantin Bălteanu din Balta, pe motiv că acesta își însușise, pe nedrept, unele suprafețe de pămînt arabil, că redusese, în favoarea sa, trupurile moșiilor mari, că își alesese curele de moșie în mai multe părți ale hotarului, la gurile drumurilor, urmărind a-i face clăcași, că ocupase și pămîntul în care se găsea, din vechime, adăpătoarea vitelor etc.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 325/1877, f. 8—9. Orig.

1146. 1885 ianuarie 14. Sentință. Înalta Curte de Casație și Justiție respinge ca nefondat recursul introdus de moșnenii Săbiești împotriva deciziei Curții de Apel din Craiova cu nr. 185/1882, prin care fusese declarat perimat apelul introdus de ei, pe motiv că la fel se respinsese și apelul introdus de moșnenii Bulendrești și Peptenați prin care contestau hotărîrea Tribunalului Mehedinți cu nr. 75/1870 de confirmare a hotărniciei moșiei Stîngăceaua (în litigiu) depusă de moșnenii Băsculești, Bîrlogeni și Ciulești, adversarii lor.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1880, f. 170—171. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

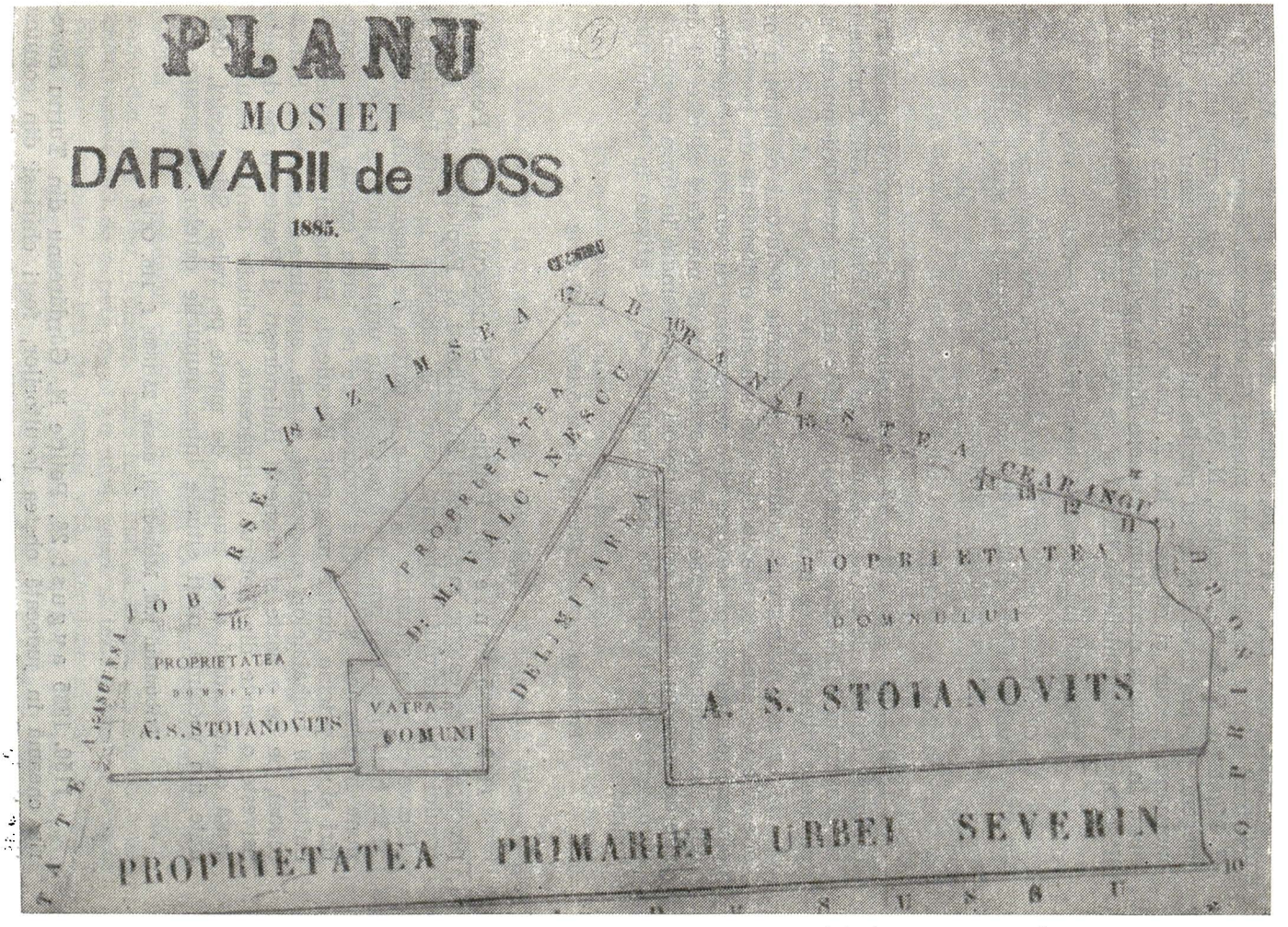

Fig. 23. — 1885. Planul moșiei Darvarii de Jos, cu proprietarii din aceste hotare.

http://patrimoniu.dntaonline.com/arhivanationala.ro

1147. 1885 martie 16. Jurnal. Tribunalul județului Mehedinți confirmă planul și hotărnicia moșiei Ghelmegioaia depusă de preotul P. Mănescu, Iordache Gheghea, N. Popescu și alți 39 de moșneni Ghelmegeni, privind învecinările cu părțile lui Nicu Gărdăreanu și M. Ghelmegeanu precum și cu cea a lui T. Trașcă, Mihai Ghinea și alți moșneni. În privința nemulțumirii unora dintre moșneni care reclamau că li se încalcă stăpînirile, se indică să se deschidă acțiune separată.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 16/1887, f. 4—6. Cop.

Obs. La 27 iunie 1887 se procedează la executarea pe teren a sentinței, cu care prilej trei moșneni au prezentat în scris petiții de nemulțumire (Ibidem, f. 21—22).

1148. 1885 aprilie 17. Încunoștiințare prezentată primarului comunei Pitulași de cei doi arendași ai moșiei Pitulași, Gh. Cimpoeru și Constantin Mihălcescu pentru condițiile în care locuitorii puteau să pășuneze vitele pe acea moșie.

I se cere primarului comunei să anunțe locuitorii că pentru ori cîte vite vor avea, fiecare locuitor va ara cîte o jumătate de pogon de pămînt, toamna ori primăvara, și o va semăna cu semințe de la arendași. De asemenea, fiecare casă (gospodărie) va mai face și cîte 20 de zile de lucru cu brațele, ori de cîte ori va fi chemată în timp de muncă, vara. Primarul dispune ca aceste condiții să fie afișate în localul primăriei.

Primăria comunei Pitulași, dosar 5/1864, f. 48. Orig.

1149. 1885 iunie 26. Petiție. M. Stăncescul și Ion Peptenatu, procuratori ai cetelor moșnenești Bulendrești și Peptenați, cer judecătorului Tribunalului Mehedinți, venit în anchetă la fața locului, să observe că între situațiile oglindite în cartea de alegere din anul 1786 și în hotărnicia din anul 1868 (aceasta din urmă se încerca a se transpune în practică) și situația concretă de pe teren există mari deosebiri și că pricina dintre moșnenii Băsculești, Bîrlogeni și Ciuleni (locuitori ai mahalalelor cu același nume, aparținînd comunei Stîngăceaua), pe de o parte și moșnenii Bulendrești și Peptenați pe de alta, privește o parte din hotarul Stîngăceaua, inclusiv centrul satului. Ei arată că revendică două trupuri de moșie pe valea Stîngăcelei, deținute din vechime, părți situate între trupurile cetelor adversare.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1880, f. 116. Orig.

1150. 1885 august 26. Petiție N. Gărdăreanu din Turnu Severin cheamă în judecată obștea locuitorilor, foști chiriași din comuna Șișești de Sus, care ocupaseră, din moșia sa, mai mult cu 10 pogoane

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

decît li se cuvenea prin legea rurală, (mai ales în partea dinspre Crăguieşti), situaţia fiind constatată şi de inginerul Caluda.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 48/1885, f. 1 şi 4. Orig.

1151. 1885 octombrie. Act pentru închiriere de pămînt cu locuitorii comunei Pitulaşi. Locuitori ai comunei Pitulaşi se învoiesc cu proprietarul moşiei Baloteşti-Pîrlagele, maior adjutant Nicolae Schina, pentru locuri de muncă în următoarele condiţii: 1) pentru pămîntul închiriat a fi cultivat pe seama lor, a locuitorilor, să plătească cu 15 lei pogonul în primul an şi cu cîte 16 lei anual în ceilalţi 2 ani, fără nici o altă cheltuială şi fără dare de dijmă, cei 15 şi respectiv 16 lei urmînd a fi plătiţi jumătate la 1 martie şi cealaltă jumătate la 1 august; 2) pogoanele luate de locuitori pentru muncă şi care aveau rădăcini de pomi şi buturugi să le plătească cu 3 lei de pogon, la luarea în primire a pămîntului. În caz că nu vor cultiva aceste pogoane, să plătească despăgubiri de fiecare pogon cîte 40 de lei, proprietarul putînd să se despăgubească din averea mobilă şi imobilă a locuitorilor, fără judecată; 3) dacă sătenii nu plătesc la termenele fixate, proprietarul să le ia pămîntul înapoi, fără judecată, precum şi recoltele şi despăgubiri pe bunurile din gospodărie; 4) mai puţin de un pogon să nu se poată arenda; 5) pogoanele să se predea-preia măsurate; 6) la facerea contractului (octombrie 1885) să se plătească 7,50 lei de pogonul de muncă şi 3 lei de pogonul de pămînt cu buturugi de copaci.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 52. Cop.

1152. 1885 noiembrie 15. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi admite în parte acţiunea obştei locuitorilor din cătunele Văgiuleşti-Români şi Văgiuleşti-Ungureni, împroprietăriţi prin legea rurală din 1864 în moşia Corcova, şi obligă casa Zoe Brîncoveanu să lase în proprietatea ţăranilor 56 de pogoane de pămînt din acea moşie, neprimite după delimitare. Se face menţiunea că ţăranii reclamau 90 de pogoane (locuri de muncă şi livezi) după măsurătoarea făcută de inginerul P. Caluda.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1889, f. 2 şi 5. Orig.

1153. 1886 aprilie 19. Suplica a doi locuitori din comuna Pitulaşi prin care cer subprefectului plăşii Ocolul să reglementeze conflictul lor cu arendaşul părţii de proprietate (moşie) a lui Gh. Retezanu din acel hotar Colibaş, care le-a luat şi închis, în curtea conacului, vitele (93 de capete de oi cu miei, capre şi iezi) şi pentru a căror eliberare pretinde un leu de fiecare vită. Menţionează că din cauza strîmtorii de păşunare în care se găseşte acel hotar Pitulaşi, ei sînt siliţi să se învoiască pe moşia Baloteşti pentru păşunatul vitelor mici şi că, pînă atunci, au folosit drumul public vicinal pentru deplasatul

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

vitelor la păşune în moşia Baloteşti, iar arendaşul moşiei le-a oprit şi închis vitele pe cînd treceau pe acest drum. Cei doi locuitori cer eliberarea vitelor, respectarea legii poliţiei rurale şi a dreptului de circulaţie pe drumuri.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 53. Orig.

1154. 1886 iunie 5. Proces verbal. Tribunalul Mehedinţi dispune ca inginerul hotarnic P. Caluda să facă măsurătoarea la faţa locului pentru a constata dacă locuitorii împroprietăriţi pe moşia Scorila deţin mai mult pămînt decît li se cuvine, căci proprietarul Al. Vericeanu ridicase unele pretenţii în acest sens, cu ocazia întocmirii hotărniciei moşiei sale.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 9/1886, f. 74. Orig.

1155. 1886 iunie 5. Proces verbal. Tribunalul Mehedinţi dispune cercetarea la faţa locului pentru stabilirea situaţiei a 75 de pogoane din moşia Oreviţa aflate în litigiu între arendaşul Gr. Argetoianu şi moşnenii Cioclovi, Mărgheşti, Robeşti, Cameniţeni şi Poroineni din comuna Poroina Mare. Arendaşul cere 20.000 de lei despăgubiri, venitul pentru perioada 1868—1880, cînd moşnenii au stăpînit pe nedrept acea parte. (În anul 1878 arendaşul cîştigase în instanţă respectivul teren). Moşnenii contestă pretenţia, arătînd că prin hotărnicia moşiei Oreviţa se luaseră 45 de pogoane, foste ale clăcaşilor moşnenilor, astfel că arendaşul nu mai era în drept să pretindă nimic.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 27/1882, f. 39. Orig.

1156. 1886 septembrie 10. Situaţie statistică asupra efectivului de vite aflat în gospodăriile săteşti din comuna Pitulaşi, adică : 100 de capete de boi, 80 de capete de vaci, 3 cai, 21 de iepe, 2 ţapi, 40 de capre, 26 de rîmători, 40 de rîmătoare, 45 de berbeci şi 150 de oi.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 50. Concept.

1157. 1886 noiembrie. „Relaţiunea" prin care inginerul hotarnic P. Caluda consemnează rezultatele verificării la faţa locului a terenului delimitat locuitorilor cătunului Scorila, constatînd că aceştia deţineau, în plus, 18 pogoane revendicate de proprietarul A. Vericeanu, care prezenta, în acest sens, o hotărnicie.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 9/1886, f. 66 şi 70. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1158. 1887 februarie 6. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite cererea lui Constantin Bălteanu din comuna Balta și declară perimată contestația introdusă de C. D. Zoican, preot Ion Popescu și alți moșneni din Balta împotriva hotărniciei moșiei Balta, depusă spre confirmare de reclamant (moșnenii nu plătiseră, de doi ani, taxa judecătorească).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 52/1887, f. 44. Orig.

1159. 1887 februarie 21. Referat. Perceptorul comunei Pitulași sesizează primarului comunei că arendașul proprietarului Gh. Retezanu din acea comună a fost în două rînduri urmărit pentru neplata datoriilor sale fiscale, dar la prima urmărire silită, cu rea credință, a înstrăinat 600 de ocale de grîu și învoielile viilor, iar la cea de a doua urmărire 3 clăi de fîn și 100 de ocale de porumb, fără ca să achite cei 222,45 de lei datorați statului.

Arendașul este denunțat primarului pentru a i se întocmi actele de deferire în justiție.

Primăria comunei Pitulași, dosar 5/1864, f. 59. Orig.

1160. 1887 martie 13. Somație. Corpul portăreilor de pe lîngă Tribunalul Mehedinți somează, în baza titlului executoriu și a sentinței cu nr. 198/1886 a tribunalului, obștea locuitorilor împroprietăriți pe moșia Scorila să lase, în stăpînirea lui A. Vericeanu, un teren de 4 pogoane și 1280 de stînjeni în vatra satului precum și locul pe care se află conacul moșiei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 11/1887, f. 13. Orig.

1161. 1887 aprilie 14. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite apelul introdus de un grup de locuitori din comuna Căzănești contra cărții de judecată a Judecătoriei plășii Ocolul prin care se constată refuzul țăranilor de a executa învoielile agricole și a se prezenta la socoteli în fața primarului și a proprietarului Dimitrie Pîrvulescu. (Instanța motivează că acea hotărîre nu cuprinde dispoziții pentru executarea silită a pîrîților și, deci, încercarea de a o interpreta în acest fel este greșită).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 52/1887, f. 195—197. Orig.

1162. 1887 aprilie 30. Referat. T. Ionescu, inginer hotarnic al Domeniilor Statului, venit la Vînju Mare pentru a face lucrările ordonate de lege pentru răscumpărarea viilor sădite de locuitori pe proprietatea statului numită Oreviţa, la cererea locuitorilor, comunică primarului comunei Vînju Mare că a fost nevoit să suspende lucrarea din cauza atitudinii sale (a primarului) față de această lucrare. La

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

adresa primarului sînt formulate observaţii ca : completă nepăsare pentru interesele locuitorilor ; este victimă a intriganţilor care îndeamnă la boicotarea acestei lucrări şi a aprobării de către minister a lucrării prin care moşia statului a fost împărţită şi dată în stăpînire sub numire de „obraţ" ; autoritatea sa administrativă este necorespunzătoare într-o localitate unde locuitorii nu doresc răscumpărarea viilor.

Primăria Vînju Mare, dosar 39/1887, f. 23. Orig.

1163. 1887 mai 14. Petiţie. Majoritatea locuitorilor din comuna Pitulaşi se plîng primarului comunei că pe drumul dintre proprietăţile lui Lionida Policrat şi Zaharia le-au fost oprite carele, duse în curtea lui Lionida şi globite după plăcerea acestuia. Locuitorii observau că nu au nici o cunoştinţă despre închiderea acelui drum şi cer primarului să ia măsuri „pentru stărpirea unor asemenea fapte petrecute cu precugetare".

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 55. Orig.

1164. 1887 mai 26. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi admite în parte acţiunea intentată de obştea locuitorilor comunei Braniştea împotriva proprietarului C. Mihail din Craiova, obligînd pe pîrît să lase în stăpînire locuitorilor 50 de pogoane de pămînt (o parte cuvenită lor, potrivit legii rurale şi altă parte uzurpată între timp de proprietar) şi să plătească cheltuieli de judecată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 54/1879, f. 165—169. Orig.

1165. 1887 iunie 23. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi dispune ca inginerul P. Caluda să facă măsurătoarea suprafeţei de pămînt delimitată foştilor chiriaşi din Igiroasa, aceasta la cererea proprietarului Gh. Bohoreanu care reclamase că ţăranii stăpîneau cu 100 de pogoane mai mult decît li se cuvenea prin lege. El arătase că încă din anul 1864 între obştea locuitorilor şi fostul proprietar T. Cîrjeu existau conflicte pe această temă şi că situaţia se perpetuase.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 11/1886, f. 18. Orig.

1166. 1887 iulie. Ordin. Ministrul agriculturii şi domeniilor observă către prefectul judeţului Mehedinţi că inginerii şi arendaşii statului, însărcinaţi cu efectuarea lucrărilor pregătitoare pentru răscumpărarea otaştinei la care sînt supuse viile de pe moşiile statului din judeţul Mehedinţi, au raportat la minister că sînt puşi în situaţia de a nu efectua pe deplin lucrările cu care sînt însărcinaţi, deoarece nici locuitorii posesori de vii şi nici autorităţile comunale nu le dau nici un concurs. Ministrul cerea prefectului judeţului să ia măsuri ca administraţia să dea tot concursul comisiei însărcinate cu această lu-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

crare, iar locuitorii să se prezinte la comisie pentru a declara limitele viilor şi ale obraţelor ce posedă. La 15 iulie 1887 ordinul este trimis în copie şi cu avertisment, primarului comunei Vînju Mare, de către Subprefectura Blahniţa-Cîmpu.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 39/1887, f. 52. Cop.

1167. 1887 iulie. Referat. Delegatul Regiei moşiei Oreviţa sesizează primarului comunei Vînju Mare că unii locuitori nu au ieşit la seceratul şi căratul grîului şi al altor cereale, nerespectînd învoielile agricole legalizate de primărie, din care cauză recolta a rămas pe cîmp şi se depreciază din cauza ploilor care au început să cadă din 12 iulie 1887. Delegatul moşiei cere ca primarul să constate, prin proces verbal, neieşirea locuitorilor la transportul cerealelor şi să evalueze cantitatea şi calitatea grîului stricat din această cauză, precum şi suma cheltuielilor pentru plata zilelor de muncă la întinsul şi uscatul cerealelor.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 39/1887, f. 54—55. Orig.

1168. 1887 august 23. Petiţie a îngrijitorului moşiei din hotarul comunei Pitulaşi, a proprietarului Gh. Rătezanu, prin care reclama primarului comunei actul de forţă şi ameninţare asupra sa din partea locuitorului Dumitru Surugiu.

Se arată că în ziua de 23 august 1887 pe cînd el, îngrijitorul moşiei, efectua măsurătoarea viilor chiriaşilor şi se afla în via lui Ion I. Cimpoeru, Dumitru Surugiu s-a repezit la el şi cu forţa şi ameninţări i-a smuls din mîini stînjenul şi i-a contestat calitatea de a măsura viile închiriate oamenilor. Se cere deferirea lui Dumitru Surugiu justiţiei, pentru fapta comisă.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 57, Orig.

1169. 1887 august 23. Înscris prin care delegatul Regiei moşiei Oreviţa comunică primarului comunei Vînju Mare că locuitorii comunei învoiţi pe moşie şi care au cosit fînul urmînd a aduce dijma cuvenită proprietăţii, nu au ieşit la dijmuit. Cere primarului să-i execute la dijmuit, iar în caz de împotrivire să dreseze proces verbal de constatare.

Rezoluţia primarului a fost pusă în acelaşi fel.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 39/1887, f. 72. Orig.

1170. 1887 august 28. Carte de judecată. Judecătoria ocolului Blahniţa condamnă obştea locuitorilor comunei Burila Mare să plătească avocatului Francisc Milescu o zecime din recolta anului 1887,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

produsă pe cele 121 de pogoane cîştigate de acesta, pentru ţărani, sau să-i plătească 1210 lei şi dobînda. Se face menţiunea că în procesul pentru acele pogoane, dintre obşte şi moşnenii proprietari, care le cotropiseră pămîntul, locuitorii se angajaseră mai întîi cu inginerul Ştefan Horvat să recupereze cu cheltuiala sa pămîntul cotropit, urmînd ca drept recompensă să-i dea 1/5 din recolta acelor pogoane, timp de 5 ani, sau cîte 20 de lei de pogon. La rîndul său avocatul Milescu se înţelesese cu obştea şi inginerul Horvat să asigure serviciile avocăţeşti urmînd a fi răsplătit cu 1/10 din recoltă, timp de cinci ani, sau 10 lei de pogon, înţelegere pe care ţăranii nu o respectaseră, deşi el cîştigase procesul şi-i pusese pe ţărani în posesia celor 121 de pogoane de pămînt.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 34/1887, f. 3—4. Cop.

Obs. Obştea face apel, la tribunal (Ibidem, f. 1).

1171. 1887 septembrie 14. Referat prin care delegatul moşiei statului Oreviţa, B. Costinescu, reclamă subprefectului plăşii că locuitorii care au vii cu embatic pe moşia Oreviţa, invitaţi la cancelaria proprietăţii Vînju Mare să plătească datoriile pentru embatic, nu s-au prezentat, dar „intră cu putere în vii, fără a achita preţul embaticului şi alte daravele ce curg din această afacere". La cererea delegatului moşiei de a fi sprijinit, subprefectul ordona primarului comunei Vînju Mare să ia măsuri ca locuitorii să nu intre în vii pînă ce nu-şi vor plăti datoriile faţă de moşia Oreviţa.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 39/1887, f. 83. Cop.

1172. 1887 septembrie 29. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge ca nesusţinută acţiunea intentată de avocatul statului contra obştii locuitorilor foşti chiriaşi din Bresniţa-Ocol acuzaţi că ar deţine cu 151 de pogoane de pămînt din moşia statului, mai mult decît li se cuvenea.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 52/1887, f. 264. Orig.

1173. 1887 decembrie 15. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă obştea foştilor chiriaşi împroprietăriţi în moşia statului Bresniţa să restituie statului 140 de pogoane de pămînt situate în partea de nord a delimitării, deoarece le stăpîneau fără drept.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1890, f. 7—8. Orig.

1174. 1887 ianuarie 5. Jurnal Tribunalul Mehedinţi recunoaşte lui Gh. Crăciunescu şi altora din comuna Obîrşia dreptul de a pretinde de la obştea locuitorilor foşti chiriaşi din Obîrşia venitul pe perioada 1864—1887 pentru 157 de pogoane de pămînt, cîştigate de

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

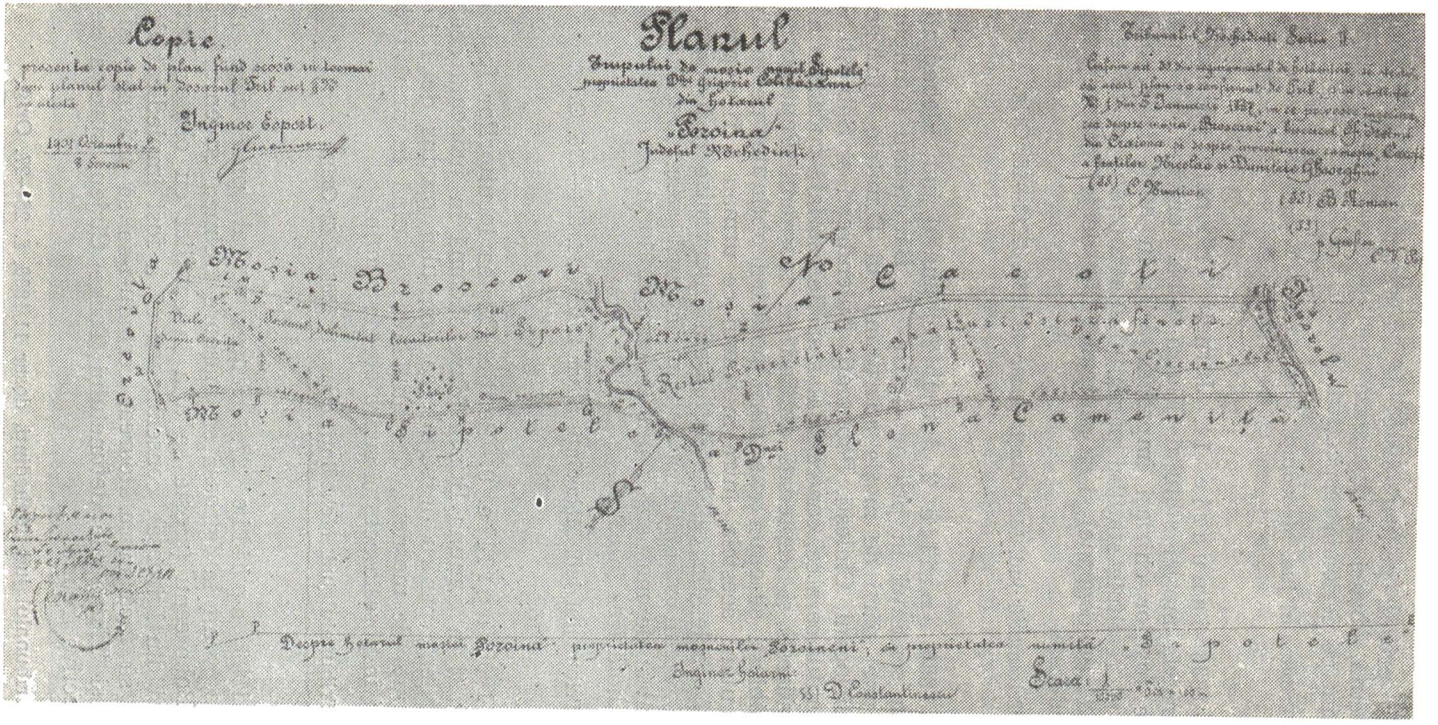

Fig. 24. — Planul moșiei Șipotele din hotarul Poroina, județul Mehedinți.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

aceştia prin proces, pentru obşte, de la proprietarul Gh. Pleşa. Prin învoiala făcută, obştea se angajează să cedeze reclamanţilor venitul acelui pămînt pe perioada respectivă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 49/1888, f. 2—3 Orig.

1175. 1888 ianuarie 14. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi confirmă hotărnicia moşiei statului Piatra Albă, privind vecinătatea cu pămînturile foştilor chiriaşi împroprietăriţi în anul 1864, obligîndu-i pe aceştia să restituie statului pămîntul luat în plus peste cel cuvenit prin lege (24 de pogoane) şi să plătească 250 de lei reprezentînd cheltuieli de judecată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 49/1888, f. 13—15. Orig.

1176. 1888 aprilie 2. Jurnal. Tribunalul jud. Mehedinţi amînă pronunţarea sentinţei în pricina dintre I. Bălţăţeanu (cumpărător la licitaţie a unei părţi de moşie aparţinînd lui Dimitrie Bîrlogeanu) şi moşnenii Bîrlogeni, Ciuleşti, Peptenaţi, Bulendreşti şi Săbieşti. În proces, reclamantul cere ca, contestaţia sa să fie asociată cu aceea a moşnenilor Bulendreşti şi Peptenaţi arătînd că moşnenii Peptenaţi, Bulendreşti şi Săbieşti se opun executării hotărîrii obţinute, pe motiv că în cursul executării acesteia, între moşnenii ce urmau a fi deposedaţi de pămînt şi o parte din cei ce cîştigaseră intervenise o învoială pentru respectarea vechii stăpîniri şi a cumpărăturii sale. Această învoială, nefiind iscălită de moşnenii Ciuleşti, cumpărătorul cere ca acestora să li se aplice hotărîrea în cauză.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 25/1880, f. 224—225. Orig.

1177. 1888 aprilie 9. Petiţie. Obştea locuitorilor foşti chiriaşi împroprietăriţi în comuna Burila Mare cheamă în judecată ceata moşnenilor Burileni, pentru despăgubirea venitului produs de 121 de pogoane, reţinute de moşneni, din anul 1864 şi pînă în anul 1885, cînd au fost puşi în posesia acestei suprafeţe de pămînt.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1888, f. 1. Orig.

1178. 1888 aprilie 27. Proces verbal prin care inginerul Th. Calauda, venit la Igiroasa să măsoare treimea cuvenită proprietarului Gh. Bohoreanu (acesta se afla în conflict cu obştea locuitorilor foşti chiriaşi din Igiroasa), consemnează că a fost împiedicat de obştea locuitorilor să facă măsurătoarea, cerîndu-i-se să măsoare şi părţile din Pavăţ şi Tîmna ale defunctului Tache Cîrjeu, spre a se stabili corect respectiva treime.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 11/1886, f. 26—27. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1179. 1888 mai 5. Jurnal. Tribunalul Mehedinți obligă ceata moșnenilor Obîrșani din comuna Obîrșia, plaiul Cloșani, să lase în deplină proprietate statului 9 hectare din moșia Șipotu (trup al moșiei statului Apa Neagră), uzurpate de moșneni după anul 1872.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 49/1888, f. 88—89. Orig.

1180. 1888 iunie 11. Ordin prin care subprefectul plășii Ocolul observă primarului comunei Pitulași că, în moșia Mariței Petrescu, drumul public a devenit impracticabil, iar oamenii care, nevoiți, trec pe alături pe moșie, sînt opriți și globiți de îngrijitorii moșiei, în timp ce primarul nu se ocupă cîtuși de puțin și lasă să se comită abuzuri și suferințe publicului călător.

Cere să ia măsuri de remediere a situației și să raporteze urgent și personal.

Primăria comunei Pitulași, dosar 4/1862, f. 99. Orig.

1181. 1888 iunie 14. Jurnal. Tribunalul Mehedinți confirmă hotărnicia moșiei statului Izvoru Bîrzii (învecinarea cu moșia Izvoru Bîrzii sau Țarovăț a moșnenilor Mitrești și Petolești), cu modificările

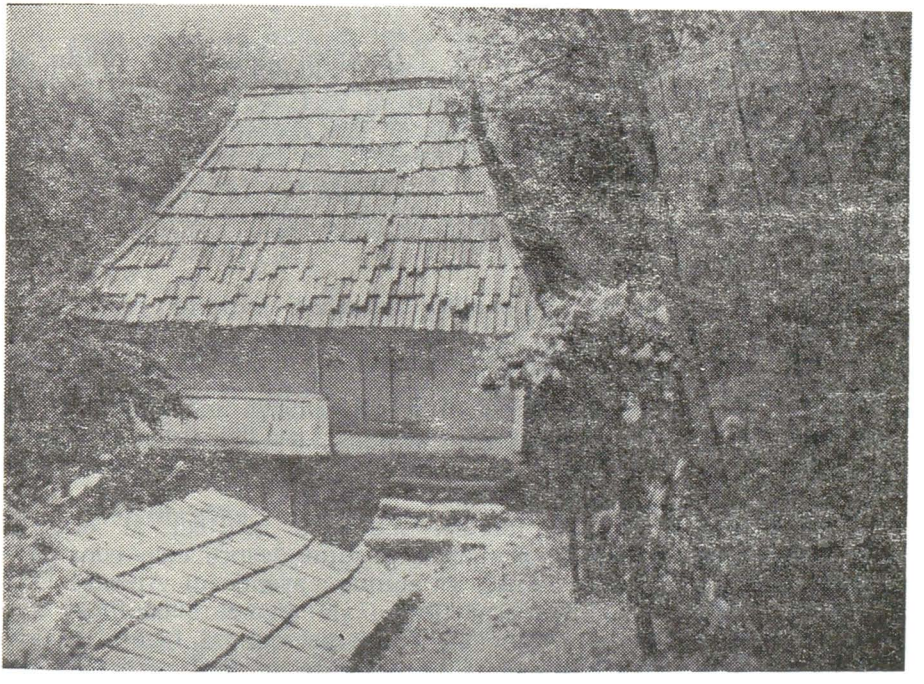

Fig. 25. — Casă mică la Obîrșia, Cloșani.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

cerute de moşneni (conform planului din anul 1862) care se declaraseră nemulţumiţi de măsurătoarea făcută de inginerul angajat de stat.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 24/1887, f. 20—21. Orig.

1182. 1888 iunie 18. Somaţie. Corpul portăreilor de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi somează ceata moşnenilor Dîlboceni din comuna Dîlbociţa să lase liberă proprietatea lui Franţ Baron Hye Glunek asupra moşiei Nevăţu, privind vecinătatea cu partea moşnenilor numită Dîlboca şi Dîlbociţa, respectînd semnele şi punctele menţionate în învoirea (confirmată de tribunal) dintre moşneni (care o ceruseră) şi baron.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1888, f. 3. Orig.

1183 1888 iunie 18. Somaţie. Corpul portăreilor de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi somează ceata moşnenilor Runcureni din cătunul Runcu să lase în stăpînirea lui Franţ Baron Hye Glunek partea din moşia Nevăţu ce se învecinează cu proprietatea moşnenilor, respectînd semnele despărţitoare prevăzute în sentinţa tribunalului (de-a lungul culmei şi drumului bătrîn pe la furcitura Văii Gîldanului).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1888, f. 5. Orig.

1184. 1888 iunie 28. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite cererea lui Iovan Vîrzob şi a altora de a declara perimat apelul introdus de un grup de moşneni din Mărăşeşti împotriva cărţii de judecată a judelui plaiului Cloşani pronunţată în anul 1871 în procesul pentru pămînt dintre ei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 49/1888, f. 156—157. Orig.

1185. 1888 iulie 6. Tribunalul Mehedinţi admite cererea lui Gh. Lipoteanu şi a fraţilor săi de a declara perimat apelul introdus de un grup de moşneni din Mărăşeşti împotriva cărţii de judecată dată de judele plaiului Cloşani în 1871 în procesul dintre ei pentru pămînt.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 49/1888, f. 160—161. Orig.

1186. 1888 august 10. Raport. Inginerul arhitect al oraşului Turnu Severin informează pe primarul oraşului despre cele constatate în izlazul comunal dinspre Cerneţi şi anume: arendaşul Apostol Ghiculescu nu a respectat liniile despărţitoare ale izlazului, conform condiţiilor aprobate de minister, movilele fiind distruse şi făcute arături de porumb; două măguri prin care se delimita terenul rezervat pentru cazărmi au fost desfiinţate; aria şi maşinile de treier ale arenda-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

şului au fost amplasate pe terenul comunei ; măgurile de pe linia care despărţea terenul de izlaz şi bîlci de terenul arendat au fost, de asemenea, desfiinţate.

Primăria oraş Turnu Severin, dosar 3/1888, f. 11 şi 18. Orig.

1187. 1888 octombrie 21. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi condamnă trei locuitori din comuna Husnicioara la cîte trei luni închisoare corecţională pentru rebeliune. Ei se opuseseră cu forţa (cu puşti şi cu ciomege) portăreilor care încercau urmărirea silită a averii mobile a unuia dintre ei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 32/1888, f. 16—17. Orig.

1188. 1888 noiembrie 12. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge ca nesusţinută acţiunea intentată de avocatul statului obştei moşnenilor Rocşoreni zişi şi Adunaţii Teiului (numiţi înainte Bologeşti şi Mărculeşti) pentru plata a 28.000 de lei reprezentînd venitul pe 30 de ani a părţii de moşie cîştigată de stat în anul 1863 la Curtea de Apel din Craiova.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 49/1888, f. 241—242. Orig.

1189. 1889 februarie 6. Somaţie. Biroul portăreilor de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi someză obştea locuitorilor împroprietăriţi în cătunul Scorila să lase în propritatea lui C. Hristodol, N. D. şi P. D. Ignătescu partea din moşia Prisăceaua dinspre învecinarea cu loturile date ţăranilor prin lege şi conform hotărniciei confirmate cu sentinţa nr. 88/1888 a tribunalului.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1889, f. 6. Orig.

1190. 1889 februarie 6. Hotărîre. Tribunalul Mehedinţi recunoaşte moşnenilor Taloeşti din Negruşa o treime din moşia Mircească stăpînită pînă atunci în indiviziune cu moşnenii Trăileşti şi numeşte un inginer hotarnic, pentru facerea partajului. Se menţionează că pricina pentru această moşie era mai veche şi se mai judecase la tribunal.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 312/1878, f. 333—335. Orig.

1191. 1889 martie 1. Raport al percepţiei fiscale Vînju Mare către primarul aceleeaşi comune prin care i se cere să asigure ridicarea vitelor a 57 de locuitori debitori din comună şi transportarea acestora, pe data de 10 martie 1889, la bîlciul de la Corlăţel, pentru lici-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

taţia publică, costul hranei vitelor şi plata oamenilor pentru vite urmînd a fi suportate de locuitorii datornici.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 45/1889, f. 19. Orig.

1192. 1889 martie 1. Somaţie. Şeful portăreilor de pe lîngă Tribunalul judeţului Mehedinţi somează pe reprezentantul casei Zoe Brîncoveanu din Bucureşti să lase, în deplină proprietate şi posesie obştii locuitorilor Văgiuleşti Romani şi Ungureni din comuna Valea Ra, terenul delimitat lor la 1864 în moşia Corcova, adică o suprafaţă de 57 de pogoane şi 112 stînjeni pătraţi obţinută de locuitori cu hotărîrea judecătorească definitivă nr. 212/1887 dată de secţia a II-a a tribunalului.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1889, f. 10. Orig.

1193. 1889 martie 14. Proces verbal privind executarea hotărîrii Tribunalului Mehedinţi cu nr. 88/1888 şi punerea în posesie a proprietarilor C. Hristodol, N. D. şi P. D. Ignătescu cu partea din moşia Prisăceaua învecinată cu loturile obştii locuitorilor împroprietăriţi în cătunul Scorila.

În urma stabilirii hotarului, după hotărnicie, locuitorii se declară nemulţumiţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1889, f. 14. Orig.

1194. 1889 martie 14. Proces verbal pentru executarea hotărniciei moşiei Prisăceaua a lui C. Hristodol, N. D. şi P. D. Ignătescu dinspre învecinarea cu pămîntul obştii locuitorilor împroprietăriţi în comuna Prisăceaua. Se menţionează că o parte dintre locuitori protestaseră verbal, arătînd că li se lua pămîntul, cerînd să se amîne executarea pînă vor aduce şi ei un inginer.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1889, f. 11—13. Orig.

1195. 1889 aprilie 18. Petiţie. Moşnenii Taloeşti din cătunul Negruşa, comuna Cireşu, cer preşedintelui Tribunalului Mehedinţi să redeschidă procesul pentru hotărnicia moşiei Mircească privind vecinătatea cu moşnenii Trăileşti, devălmaşi în acea moşie (în cătunul Negruşa). Ei cer să se confirme hotărnicia potrivit învoielii intervenite între ei în 1876, ca apoi să se poată transpune în practică.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 312/1878, f. 318. Orig.

1196. 1889 mai 5. Raport. Preşedintele Tribunalului judeţului Mehedinţi încunoştinţează pe ministrul de justiţie, răspunzînd la tele-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

grama acestuia, despre neexecutarea încă în teren a hotărîrii definitive a tribunalului cu nr. 212/1887, pronunţată în litigul dintre obştea locuitorilor din satele Văgiuleşti Ungureni şi Văgiuleşti Români cu epitropia casei Zoe Brîncoveanu pentru lipsa a 90 de pogoane de pămînt delimitat locuitorilor în moşia Corcova. Cele 56 de pogoane de pămînt cîştigate de locuitori în proces nu fuseseră delimitate pe teren din cauza neprezentării împuterniciţilor obştii Văgiuleşti.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1889, f. 37. Orig

1197. 1889 mai 15. Petiţie. Epitropii bisericii din Lupoaia cheamă în judecată pe I. D. Mănăstireanu, Stanciu Mănăstireanu cu toţi moşnenii din cătunul Valea Mănăstirii pentru a lăsa în stăpînirea bisericii cele 17 pogoane cu care fusese împroprietărită prin legea din 1864.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 39/1889, f. 2. Orig.

1198. 1889 octombrie 9. Act de executare a sentinţei civile nr. 14/1867 relativ la hotărnicia moşiei Ilovăţu-Nevaţu, aparţinînd lui Franţ Baron Hye de Glunek, privind vecinătăţile cu moşiile Dîlboca, Dîlbociţa şi Runcu ale moşnenilor, stabilindu-i limitele şi punînd măgurile de hotar. Se face menţiunea că ridicînd o movilă de hotar în culmea Lagului, pe Cracul Lung se prezentaseră C. Racoviceanu şi alţi locuitori care arătaseră că prin aceasta li se răpea o bucată de pămînt ce le aparţinea din hotarul Băseşti (nu Dîlboca şi Dîlbociţa cum credea comisia) şi că chiriaşii existenţi acolo au fost împroprietăriţi pe moşia lor, nu pe a Ilovăţului. Mai mult, aceştia reclamau că nu fuseseră citaţi la întocmirea hotărniciei ori la confirmarea ei, astfel că se văd izgoniţi cu casele din proprietăţile lor.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1888, f. 21—23. Orig.

1199. 1889 octombrie 11. Sentinţă. Cureta de apel din Craiova respinge apelul introdus de obştea locuitorilor împroprietăriţi în moşia statului Bresniţa şi menţine decizia anterioară a Curţii prin care locuitorii erau obligaţi să lase în posesia statului 140 de pogoane de pămînt, uzurpat după delimitare. În contestaţia lor ţăranii arătau că în partea respectivă sădiseră vii încă din anul 1866, nemaiputînd restitui pămîntul în cauză.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1890, f. 3—4. Cop.

1200. 1890 ianuarie 27. Petiţie. Ceata moşnenilor împroprietăriţi prin legea din 1878 in cătunul Bahna cheamă în judecată Ministerul Domeniilor pentru plata unei despăgubiri de 2000 de lei repre-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

zentînd venitul a 12 pogoane de pe care statul se obligase să taie pădurea şi să lase terenul liber în folosinţa ţăranilor. (În total moşnenii primiseră 90 de pogoane din moşia statului).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1890, f. 1. Orig.

1201. 1890 f e b r u a r i e 21. Petiţie. Ceata moşnenilor Dîlboceni cheamă în judecată pe Frantz Baron Hye Glunek, proprietarul moşiei Ilovăţ-Nevăţu, contestînd executarea hotărîrii cu nr. 14/1867 a Tribunalului Mehedinţi relativă la hotărnicia moşiei Ilovăţu şi Nevăţu privind vecinătăţile dinspre Dîlboca, Dîlbociţa şi Runcu. Moşnenii arătau că prin executarea acelei hotărnicii li se lua o mare întindere de pămînt din hotarul Dîlboca şi Dîlbociţa pe care aveau clădiri şi sădiri vechi şi pe care le stăpîniseră din moşi strămoşi. În plus ei se plîngeau că inginerul schimbase semnele vechi din plan, fixîndu-le arbitrar pe teren.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1888, f. 26—27. Orig.

1202. 1890 m a i 8. Jurnal al Tribunalului Mehedinţi în procesul dintre obştea foştilor chiriaşi împroprietăriţi în comuna Burila Mare şi ceata moşnenilor Burileni pentru venitul a 121 de pogoane de pămînt reţinute pe nedrept de moşneni din anul 1864 pînă în anul 1885. Faţă de întîmpinările lui M. G. Burileanu, procuratorul moşnenilor, care arăta că moşnenii erau ieşiţi din indiviziune (şi deci nu puteau fi impuşi solidar la plată), că el avea cumpărate şi alte trupuri de moşie şi că adevăraţii interesaţi în acest proces erau inginerul Horvat şi avocatul Milescu (aceştia cumpăraseră de la locuitori venitul în cauză), se hotărăşte amînarea pronunţării pînă ce moşnenii vor aduce acte privind ieşirea din indiviziune şi cumpărările făcute.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1888, f. 33—34. Orig.

1203. 1890 m a i 17. Petiţie. Obştea foştilor chiriaşi din cătunul Viaşu, comuna Bucura, împroprietăriţi potrivit legii rurale din 1864 în moşia Viaşu-Smărdăştetu, cheamă în judecată pe moştenitorii Mariei Manolache Isvoranu, proprietarii moşiei, pentru stăpînirea a 170 de pogoane de pămînt reţinute pe nedrept, în pofida delimitării şi a reclamaţiilor făcute. Ei cer să fie despăgubiţi şi de venitul acelei părţi pe perioada în care nu o putuseră stăpîni.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 29/1890, f. 1 şi 6. Orig.

1204. 1890 i u n i e 14. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi dispune expertiza la faţa locului (este numit inginerul P. Caluda) pentru măsurătoarea terenului acoperit cu pădure din cătunul Bahna, şi evaluarea pagubelor reclamate de ceata moşnenilor împroprietăriţi prin legea din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1878, din cauza neridicării acesteia de către stat. Se face menţiunea că moşnenii se plînseseră că nu pot să muncească acel pămînt din cauza pădurii şi nici nu li se dă voie să o taie ei, în timp ce avocatul statului le reproşa tocmai că îl cultivă, cosesc, păşunează şi deci nu sînt îndreptăţiţi să reclame venitul acelor pogoane.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1890, f. 7—8. Orig.

1205. 1890 iulie 4. Petiţie. Avocatul statului cheamă în judecată obştea locuitorilor împroprietăriţi pe moşia Secu, cătunul Ţiuleni, pe motiv că au uzurpat 3 ha. şi 6631 m.p. din moşia statului Argetoaia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 39/1890, f. 1. Orig.

1206. 1891 februarie 14. Petiţie. Avocatul statului cheamă în judecată obştea foştilor chiriaşi împroprietăriţi în moşia statului Bresniţa, să plătească venitul pe opt ani (de cînd se judeca procesul) pentru cele 140 de pogoane cîştigate de stat de la ţărani pe motiv că aceştia îl cotropiseră.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 9/1891, f. 1. Orig.

Obs. După multe amînări, deabia în anul 1916, Tribunalul dă sentinţa obligînd obştea la plata sumei de 8217 lei. (Ibidem, f. 111—112).

1207. 1891 februarie 21. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi confirmă, la cererea moşnenilor Taloeşti din Negruşa, partajul moşiei Mircească, făcut de inginerul hotarnic Th. Manolescu, recunoscîndu-le stăpînirea unei părţi din acea moşie, restul rămînînd moşnenilor Trăileşti. Valoarea medie stabilită pentru fiecare parte, incluzînd terenuri, păduri, livezi, imobile era estimată la 65.000 de lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 312/1878, f. 357—364. Orig.

1208. 1891 iunie 13. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi admite în parte acţiunea obştii locuitorilor foşti chiriaşi, împroprietăriţi pe moşia Izvoarele, obligînd pe Nicu Economu, Dinu D. Boceanu şi N. T. Pop să lase în stăpînirea ţăranilor cele 196 de pogoane de pămînt reţinute pînă atunci pe nedrept (în total locuitorii fuseseră împroprietăriţi cu 1333 de pogoane, rămînînd proprietarilor 362 de pogoane). Se face menţiunea că procesul începuse încă din anul 1868 cînd ţăranii reclamaseră pe foştii proprietari (Mandache Fratoştiţeanu, Gr. Miculescu etc.) pentru lipsa precum şi slaba calitate a pămîntului dat. Urmaseră numeroase amînări, expertize ale superarbitrului şi diverşilor ingineri, astfel încît în toată această perioadă nu putuseră folosi acel

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

teren şi nici încasa venitul. Instanţa obligă pe proprietari la cheltuieli de judecată (1472 de lei) şi dă dreptul ţăranilor să introducă acţiune separată pentru venit.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 79/1891, f. 219—226. Orig.

1209. 1891 iunie 18. Petiţie. Maria Stăniloiu, născută Sgîndăr, din Baia de Aramă cheamă în judecată cetele moşnenilor Ploscari şi Lăzăreşti pentru restituirea părţii sale de moşie stăpînită pe nedrept de moşneni.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 28/1891, f. 1—3. Orig.

1210. 1891 octombrie 7. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi declară închisă acţiunea introdusă de N. Economu din Craiova, împotriva sentinţei civile cu nr. 187/1891, pronunţată în procesul pentru pămînt avut cu obştea locuitorilor împroprietăriţi pe moşia Izvoarele.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 78/1891, f. 163. Orig.

1211. 1891 octombrie 8. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă un grup de 96 de familii din Ţigănaşi să plătească solidar lui Aber B. Sabetay din Tr. Severin suma de 12.643 de lei şi dobînda reprezentînd partea neachitată din împrumutul de 15000 de lei, făcut de aceştia, în anul 1888, pentru a putea cumpăra pămînt de la stat.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 78/1891, f. 165—166. Orig.

1212. 1892 iunie 1. Înscris prin care delegatul arendaşului moşiei Vînju Mare sesizează primarului comunei Vînju Mare că locuitorii datori administraţiei moşiei a ieşi la săpatul pogoanelor cu porumb, nu au ieşit, deşi au fost anunţaţi.

Cere primarului să-i execute la săpatul porumbului, indicînd numele a 17 familii.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 57/1892, f. 98. Orig.

1213. 1892 iunie 27. Înscris prin care E. I. Ioanid, arendaşul moşiei Oreviţa-Vînju Mare, aduce la cunoştinţă primarului comunei Vînju Mare că mai mulţi locuitori din acea comună, învoiţi pe moşie şi datori a-i secera numărul de pogoane stabilite, deşi au fost anunţaţi şi de arendaşi şi de primar, nu au ieşit la muncă, grîul arendaşului scuturîndu-se.

Cere primarului să-i execute la seceratul grîului în locul numit Cumpăna-Mustaciu Bălţii şi, în caz de refuz, să le dreseze proces verbal

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de constatare, după care să poată angaja oameni cu plată la secerat, 3 lei ziua, şi să fie despăgubit atît de aceste plăţi, cît şi de grîul pierdut pentru că nu a fost secerat la timpul său.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 57/1892, f. 107. Orig.

1214. 1892 iunie. Ordin al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor către Subprefectura plăşii Blahniţa-Cîmpul şi Primăria Vînju Mare pentru a lua de îndată măsuri energice să împiedice orice noi sădiri de vii pe locurile statului şi pentru a se lua pe seama statului viile deja sădite, aceasta în conformitate cu legea pentru înstrăinarea bunurilor şi răscumpărarea embaticurilor publice, publicată în Monitorul oficial din 7 aprilie 1889.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 57/1892, f. 162. Orig.

1215. 1892 iulie 23. Ordin prin care prefectul judeţului Mehedinţi dispune subprefecţilor de plăşi şi primarilor din judeţ să ia măsuri de preîntîmpinare a conflictelor dintre proprietari şi sătenii învoiţi cu contracte în baza legii pentru tocmelile agricole, cu indicaţia de a folosi măsurile cele mai severe acolo unde situaţia le va cere.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 57/1892, f. 109. Cop.

1216. 1892 august 17. Ordin al subprefectului plăşii Blahniţa-Cîmpul către primarii din comune prin care observă că proprietarii şi arendaşii n-au dijmuit recolta de grîu a locuitorilor nici pînă la acea dată. Ordonă ca în caz de nevoie locuitorii să fie dijmuiţi cu concursul primarului comunei, răspunzător de această activitate şi de liniştea publică în sate.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 57/1892, f. 112. Orig.

1217. 1892 septembrie 11. Proces verbal de inspecţie a administraţiei comunei Pitulaşi de către subprefectul de plasă (Ocolul). Subprefectul constată : 1) toate ordinele sale cu privire la construcţia localului de primărie, şosele, salubritate publică, statistică nu au fost executate ; 2) în ziua de 10 septembrie 1892, în prezenţa sa şi cu sprijinul a 2 călăraşi, locuitorii n-au putut să fie scoşi la prestaţie, aceştia avînd enorme rămăşiţe în efectuarea prestaţiilor ; 3) consiliul comunal nu are autoritate ; 4) bugetul se întocmeşte pe baza unor venituri din taxe nereale, fictive ; 5) arhiva este în cea mai mare dezordine ; 6) legalizarea învoielilor agricole şi transcrierea lor în condici nu se face.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 4/1862, f. 105—105a. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1218. 1892 octombrie 20. Jurnal al Tribunalului Mehedinți prin care se confirmă limitele exterioare ale hotărniciei moșiei Stîngăceaua, depusă de obștea locuitorilor împroprietăriți potrivit legii din anul 1864 privind vecinătățile, cu proprietatea moșnenilor Ciulești și ale însurăților (în privința vecinătății cu moșia statului urma să se facă expertiză). La cererea unei părți a locuitorilor nu se confirmă alegerea în interiorul moșiei, pe motiv că unii dintre locuitori ocupaseră cel mai bun pămînt, rămînînd cel rău pe seama altora.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 26/1892, f. 21—22. Orig.

1219. 1892 noiembrie 23. Sentință. Curtea de Apel din Craiova respinge ca nefondată opoziția introdusă de cetele moșnenilor Bulendrești și Petenați împotriva deciziei cu nr. 168/1890 a aceleași Curți pronunțată în procesul lor cu cetele moșnenilor Bîrlogeni, Ciulești, Băsculești și Săbiești pentru confirmarea hotărniciei părții de moșie aflată în litigiu între ei.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 25/1880, f. 290—293. Cop. aut.

1220. ⟨1892⟩. Petiție. Procuratorul cetei moșnenilor Ciulești din comuna Stîngăceaua cere Tribunalului Mehedinți să confirme executarea hotărîrii cu nr. 75/1870 a tribunalului (solicitată de moșnenii Ciulești și Basculești), transpusă deja în practică de delegatul tribunalului și inginerul hotarnic.

Ei arată că instanțele judecătorești respinseseră contestațiile introduse anterior de moșnenii Bulendrești și Peptenați și de Ioan Bălțăteanu, interesați în executarea acestei hotărîri.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 140/1879, f. 276. Orig.

1221. 1893 ianuarie 11. Hotărîre. Tribunalul Mehedinți obligă pe Radu M. Gheorghe și alți 15 locuitori din Drincea să restituie lui Constantin P. Theodoru din Craiova vasele împrumutate cu contract în anul 1879, sau să plătească contravaloarea lor și să-i dea cantitățile de vin stabilite. În acțiunea sa reclamantul ceruse 7.087 de lei despăgubiri, arătînd că în contract se stipula restituirea vaselor și predarea vinului la Calafat.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 81/1893, f. 23—25. Orig.

1222. 1893 ianuarie 25. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă pe Pîrvu Lupuleț și soția sa să plătească unui grup de locuitori din Corobăile 1000 de lei daune și 400 de lei reprezentînd cheltuieli de judecată pentru pagubele produse ogoarelor și pădurilor acestora, datorită construirii unei mori care produce inundații.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 81/1893, f. 49—50. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1223. 1893 martie 16. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă pe Apostol Ghiculescu, arendașul moșiei statului Bistrița, să plătească statului 11.550 de lei reprezentînd arenda a 231 de pogoane de pămînt rezervate împroprietăririi a 21 însurăței din acea comună, împroprietărire care din diferite motive nu se putuse realiza în perioada 1885—1890.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 31/1893, f. 148—151. Orig.

1224. 1893 iunie 12. Petiție. I. M. Gămănescu din Busu cheamă în judecată obștea locuitorilor împroprietăriți în moșia Busu-Grădiștea pentru a-i lăsa în proprietate 11 pogoane de pămînt deținute în plus față de cît li se cuvenea prin legea rurală și constatată pe teren și de inginerul P. Caluda.

Tribunalul jud. Mehedinți , dosar 41/1893, f. 1. Orig.

1225. 1893 iunie 12. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite în parte acțiunea intentată de obștea locuitorilor împroprietăriți prin legea din anul 1864 în moșia Braniștea și obligă pe Constantin N. Mihai din Craiova să plătească 4977 de lei reprezentînd venitul a 45 pogoane de pămînt reținute pe nedrept pe seama proprietății încă din anul 1864 (de-abia în anul 1890 țăranii fuseseră puși în posesia acelei suprafețe).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 82/1893, f. 7—9. Orig.

1226. 1893 iunie 22. Petiție. Gh. Retezanu cheamă în judecată obștea moșnenilor Luchești din comuna Pitulași pentru plata sumei de 42.000 de lei reprezentînd venitul a 100 de pogoane de pămînt în hotarul Pitulași, stăpînite pe nedrept de moșneni încă din anul 1872. Reclamantul mai pretinde și 6.000 de lei, valoarea pădurii tăiate de pe acele pogoane.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 43/1893, f. 1. Orig.

1227. 1893 septembrie 11. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite în parte contestația moșnenilor Arvătești introdusă împotriva executării ordonanței de adjudecare cu nr. 174/1890 privind partea de moșie din hotarul Arvătești, revendicată de Tarsița R. Popescu din Turnu Severin, confirmînd executarea potrivit procesului verbal și relației inginerului Crăciunescu. Prin această sentință reclamanții sînt repuși în posesia a 475 de stînjeni de pămînt încălcați de pîrîtă. Instanța respinge însă pretenția moșnenilor asupra întregii moșii supuse adjudecării, recomandîndu-le să deschidă acțiune separată.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 82/1893, f. 78—79. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1228. 1893 octombrie 19. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge ca nesusținută contestația introdusă de col. C. Brătianu, proprietarul moșiei Atîrnați, comuna Gîrla Mare, împotriva planului și hotărniciei prezentate spre confirmare de obștea locuitorilor împroprietăriți potrivit legii din anul 1864 în acea moșie (prin aceasta se făcea divizarea pămîntului delimitat pentru fiecare locuitor împroprietărit) și confirmă hotărnicia și planul. Se face mențiunea că proprietarul reclamase că prin hotărnicie i se răpise un număr de pogoane din moșia sa, fapt neconfirmat de măsurătorile făcute.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 82/1893, f. 166. Orig.

1229. 1893 octombrie 28. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația făcută de ceata moșnenilor Cloșani împotriva vînzării averii imobile a debitorului Ilie Popescu din Cloșani dispusă la cererea creditorului M. G. Burileanu din Turnu Severin, pe motiv că majoritatea bunurilor în cauză (inclusiv 2 000 de stînjeni de pămînt) erau stăpînite în indiviziune de toți moșnenii. Aceștia însă, nedepunînd garanția de 3000 de lei cerută la tribunal, pierd procesul.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 82/1893, f. 179—180. Orig.

1230. 1894 ianuarie 29. Ordin circular al Subprefecturii plaiului Cloșani (urmare a ordinului prefectului județului) către primarii comunelor cu privire la arestarea și înaintarea la Parchet a oricărei persoane care ar incita pe locuitori contra autorităților comunale, luînd de pretext legea maximului, asemenea și contra acelora care ar încerca „să răscoale pe locuitori contra legilor existente, propagînd ideia răzvrătitoare".

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 5/1894, f. 12. Orig.

1231. 1894 martie 16. Petiție. Ceata moșnenilor Taloești din comuna Cireșu, cătunul Negrușa cheamă în judecată ceata moșnenilor Trăilești din același cătun pentru a fi obligați să le lase în posesie partea dinspre Podeni a moșiei (jumătate din hotarul de 350 de hacîștigată de cele două cete moșnenești încă din anul 1888 de la moșnenii Cireșeni) și să le plătească venitul respectivei părți din anul 1888 pînă la zi. Ei arată că pricina este mai veche și mai complexă și că, în urma învoielii din anul 1876 între cele două cete, tribunalul pronunțase sentința cu nr. 66/1891 care se referea însă numai la moșia Mircească, aflată și ea în litigiu.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 145/1894, f. 1. Orig.

1232. 1894 aprilie 7. Petiție. Obștea locuitorilor foști chiriași pe proprietatea statului Bresnița și cătunul Șușița cheamă în judecată obștea însurăților, foști chiriași pe moșia statului Bresnița, împropriе-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

tăriți în această moșie în anul 1883, precum și statul, pentru restituirea a 100 de pogoane de pămînt cuvenit lor prin legea rurală din anul 1864 (în total prin lege primiseră 1098 de pogoane). Țăranii arată că suprafața în cauză era destinată locurilor de muncă și fusese cîștigată de ei prin judecată încă din anul 1876 (terenul era situat pe valea Jidoștiței pînă spre Schinteești).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 19/1894, f. 1. Orig.

1233. 1894 mai 5. Jurnal. Tribunalul Mehedinți respinge contestația introdusă de ceata moșnenilor Mărășești împotriva vînzării moșiei Baia de Aramă, fostă a defunctului prinț N. G. Bibescu și adjudecată pe seama prințesei Maria Bibescu. Moșnenii arătau că, deși prințul nu făcuse nici o cumpărătură în hotarul Mărășești unde ei aveau clădiri și sădiri vechi, acest trup este totuși cuprins în cadrul moșiei Baia de Aramă și supus vînzării. Moșnenii amintesc de hotărnicia lui Tudor Vladimirescu din anul 1820, de hotărîrile Înaltului Divan din anii 1836 și 1864 și de hotărnicia din anul 1845 a lui Preda Săulescu în care se menționează hotarele moșiei lor precum și faptul că prințul încercase (fără succes), în anul 1877, să ocupe cu forța armată partea lor de moșie.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 53/1894, f. 219—223. Orig.

1234. 1894 iunie. Carte de hotărnicie a moșiei Valea Boerească, proprietatea lui I. A. Mițescu și Maria D. Batoțeanu, întocmită de inginerul C. Lepri. Privește învecinările cu moșia Malovățu, parte a satului, și părțile obștilor locuitorilor împroprietăriți prin legea din anul 1864 și a însurăteilor, cu moșia Valea Boerească aparținînd moșnenilor din a căror ceată făcea parte și Mihalache Colibășanu, cu moșia Colibașu, aparținînd moșnenilor (aici avea parte și Sița Leonida Policrat), cu moșia Pitulași aparținînd lui G. Retezanu și cetei moșnenilor Pitulași, cu pămîntul delimitat foștilor clăcași din cătunul Țigărani. Se menționează încălcările făcute moșiei de către moșnenii din Valea Boerească și mai ales de către foștii clăcași din cătunul Țigărani (13 ha. și 3652 m.p.).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 38/1894, f. 45—51. Orig.

1235. 1894 iulie 16. Petiție. Obștea locuitorilor împroprietăriți pe moșia Obîrșia a lui G. G. Pleșia cheamă în judecată pe Adina Știrbei din București, proprietara moșiei Izimșa, și obștea locuitorilor împroprietăriți pe moșia Izimșa, pentru a le lăsa în deplină proprietate partea din moșia Obîrșia care, prin sentințele Tribunalului Mehedinți din anii 1841 și 1843 și ale Curții de Apel din Craiova din anul 1853 se constatase că era stăpînită pe nedrept de pîrîtă (și ulterior de obștea locuitorilor împroprietăriți pe moșia prințesei). Reclamanții arată că acel pămînt li se cuvine potrivit legii rurale din anul 1864 și are în

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

vedere întreaga moşie Obîrşia, inclusiv părţile cotropite şi recîştigate prin judecată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 34/1894, f. 1. Orig.

1236. 1894 iulie 18. Petiţie. Obştea locuitorilor foşti chiriaşi împroprietăriţi în comuna Baloteşti cheamă în judecată pe Iagnes M. Elias, bancher din Bucureşti, proprietarul moşiei Baloteşti, pentru a lăsa în stăpînire 137 de pogoane în hotarul moşiei Baloteşti cu trupurile sale, suprafaţă de pămînt lipsă pînă la completarea celor 334 de pogoane cuvenite lor potrivit legii din 1864. Pentru venitul acelor pogoane ţăranii îşi rezervă dreptul de a intenta acţiune separată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 36/1894, f. 1. Orig.

1237. 1894 iulie 21. Petiţie. C. C. Bălteanu şi alţii din Turnu Severin cheamă în judecată obştea locuitorilor împroprietăriţi în moşia Şiacu din comuna Sura (moşie a reclamanţilor) pentru restituirea a 35 de pogoane de pămînt pe care ţăranii le deţin în plus faţă de cele cuvenite lor prin legea rurală.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 37/1894, f. 2. Orig.

1238. 1894 august 13. Petiţie. Ilariu R. Isvoreanu din Turnu Severin cheamă în judecată obştea locuitorilor împroprietăriţi prin legea din 1864 pe partea sa de moşie din Isvoral, pentru a-i restitui pămîntul deţinut în plus faţă de cît li se cuvine.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 43/1894, f. 1. Orig.

1239. 1894 decembrie 3. Sentinţă. Curtea de Apel din Craiova admite contestaţia făcută de avocatul statului contra actului de executare a deciziei cu nr. 5/1862 a Curţii privind delimitarea hotarului dintre proprietatea Rocşoreni a statului şi cea a moşnenilor Bălţaţi de Sus şi Greci — Sălătruceni, dispunînd ca Tribunalul Mehedinţi să facă o nouă executare, la cererea părţii interesate, respectînd punctele fixate încă din anul 1849 în planul inginerului C. N. Rîmniceanu, cînd s-a făcut şi hotărnicia moşiei Rocşoreni a mănăstirii Strehaia.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 369/1864, f. 579—603. Cop.

1240. 1894 decembrie 15. Jurnal al Tribunalului Mehedinţi prin care, la cererea moşnenilor din Cerna Vîrf, se hotărăşte reluarea cercetării la faţa locului în pricina dintre ei şi moşnenii Buseşti, pentru moşie. Se numeşte inginerul şi se citează cetele moşneneşti să fie de faţă la cercetare.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 393/1872, f. 333. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1241. 1895 aprilie 7. Contract de tocmeală agricolă prin care locuitorii din Ţigăneşti se învoiesc pe trei ani cu proprietarul Ştefan Puican ca pentru vitele păşunate pe moşia acestuia să lucreze cîte două zile de vita mare (5 oi erau echivalate cu una mare), iar pentru locurile muncă, dijma din trei una şi cîte o zi de pogon (ziua de muncă putea fi plătită cu 2 lei). În plus fiecare trebuia să dea cîte 2 găini pe an. Urmează legalizarea primăriei locale.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 51/1887, f. 41. Orig.

1242. 1895 mai 30. Contract prin care mandatarii locuitorilor împroprietăriţi pe moşia principesei Alexandrina Bibescu din comuna Bîcleşu, în baza legii rurale din anul 1864, se învoiesc cu inginerul Gh. Crăciunescu din Turnu Severin ca acesta să delimiteze şi să le împartă cele 130 de pogoane de pămînt cotropite de proprietar.

Colecţia Documente, II/10. Orig.

1243. 1895 iunie 18. Tabel nominal cuprinzînd 13 femei din comuna Pitulaşi, analfabete, în vîrstă de 26—60 de ani, care practicau meseria de moaşe în sat, unele din anul 1851.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 66. Orig.

1244. 1895 iulie 11. Hotărîre. Tribunalul Mehedinţi declară perimată acţiunea intentată de obştea foştilor chiriaşi din cătunul Viaşu, împroprietăriţi în virtutea legii din anul 1864 pe moşia Viaşu-Smărdăşteţu, împotriva moştenitorilor Mariei Manolache Isvoranu, pentru 170 pogoane de pămînt reţinute de la delimitare şi venitul lor. (Hotărîrea se ia la cererea pîrîţilor pe motiv că procesul era suspendat de peste doi ani).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 29/1890, f. 29. Orig.

1245. 1895 august 24. Petiţie. Nae Zaharescu din Bucureşti se adresează Tribunalului Mehedinţi pentru ieşirea din indiviziune faţă de o parte din moşnenii Zahareşti şi toţi moşnenii Negreşti, stăpîni devălmaşi în hotarul Dumbrăviţa. Reclamantul, în consens cu moşnenii Zahareşti (care se trăgeau ca şi el din moşul Dumitraşcu) cere stabilirea părţii ce îi revenea faţă de ceilalţi moşi ai Zahareştilor — Ion ⟨Barbu⟩ şi Neculae.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1895, f. 7. Orig.

1246. 1895 noiembrie 11. Raport. Primarul comunei Pitulaşi comunică subprefectului plăşii Ocolul de Sus că moşnenii Lucheşti din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Pitulaşi, neţinînd seama de ordinele administrative şi judecătoreşti cu care proprietarul Gh. Iorgu Retezanu „s-a îngrădit" — în ziua de 11 noiembrie 1895, pe cînd acesta a scos trei pluguri să are terenul cîştigat cu judecată de la moşneni, Lucheştii l-au izgonit.

Se precizează că moşnenii sînt decişi „a face pericol" pentru acel teren de pămînt strămoşesc.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 64. Concept.

1247. 1895 noiembrie 14. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi numeşte, din oficiu, pe inginerul G. Ţăpîrdea să verifice planul şi hotărnicia moşiei Valea Boerească a lui I. A. Miţescu şi D. Batoţeanu, privind învecinarea cu pămîntul deţinut de obştea locuitorilor foşti chiriaşi împroprietăriţi prin legea din 1864 în moşia Valea Boerească din cătunul Ţigărani, obşte care contestase lucrarea inginerului precedent şi concluzia acestuia că foştii chiriaşi ar deţine din această moşie mai mult pămînt decît li se cuvenea.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 38/1894, f. 202—203. Orig.

1248. 1896 ianuarie 18. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge ca nefondată acţiunea intentată de obştea locuitorilor foşti chiriaşi pe proprietatea statului Bresniţa din comuna Jidoştiţa şi cătunul Şuşiţa pentru restituirea a 100 de pogoane de pămînt cuvenite lor prin legea rurală din 1864 şi aflate de 12 ani în stăpînirea obştei locuitorilor însurăţei, foşti chiriaşi pe moşia Bresniţa. Reclamaţii arată că prin lege fuseseră împroprietăriţi cu 1098 de pogoane însă primiseră cu 100 de pogoane mai puţin, dovedind aceasta cu sentinţele tribunalului şi ale Curţii de Apel din anii 1876, 1880 şi 1893. Instanţa, avînd în vedere că acel teren era stăpînit cu titlul de proprietari (începînd din anul 1882) de obştea însurăţeilor, consideră prescrisă acţiunea.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 141/1896, f. 29—36. Orig.

1249. 1896 aprilie 1. Contract de învoială între locuitorii cătunului Motru Sec din comuna Cloşani şi col. G. Paladi pentru păşunatul vitelor pe moşia colonelului din hotarul Motru Sec (în izlaz, pădure etc.) şi pînă în Cerna. Ţăranii se obligau să plătească anual („să răspundă sohodniceşte") 647 de lei noi, îngăduind ca şi vitele proprietarului să păşuneze alături de ale lor.

Judecătoria comunei Baia de Aramă, dosar 1(420)/1914, f. 112. Cop.

1250. 1896 aprilie 30. Tabel statistic privitor la salubritatea publică şi privată în comuna Pitulaşi: modul de alimentaţie a populaţiei — mălai (porumb), case bune — 57; case mediocre — 77; case

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

rele — 4; bordee — niciunul; case noi — 6; satul aşezat pe deal; comunicaţiile: drumuri vechi şi şosele; starea şcolii — nu există. De asemenea nu existau în comună heleştee, lacuri şi bălţi infecţioase.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 67. Orig.

1251. ⟨1896 mai 28⟩. Reclamaţie a coproprietarilor unei mori de pe apa Bulba, comuna Baia de Aramă, către primarul comunei, împotriva unui grup de nouă locuitori, în frunte cu Nicolae Sgîndăr, care „înarmaţi" cu sape şi securi au pornit, în ziua de 27 mai 1896, să le distrugă moara şi, nereuşind, le-au distrus eruga şi vadul morii, abătînd apa spre izvor, în proprietatea statului.

Cer constatarea faptei la faţa locului, respectarea dreptului la vechea matcă a apei Bulba, scoaterea lor din urmărire pentru pagubele pricinuite în proprietatea statului şi urmărirea penală a vinovaţilor.

Primăria comunei Baia de Aramă, dosar 11, f. 106. Orig.

1252. 1896 iunie 18. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi admite în parte acţiunea obştii locuitorilor împroprietăriţi prin legea din anul 1864 în comuna Pitulaşi obligînd pe proprietarul Luţă Petrovici să lase în proprietatea ţăranilor cele 8 pogoane şi 13 prăjini de pămînt, delimitate lor în baza menţionatei legi. În acelaşi timp, instanţa nu ia în consideraţie cererea ţăranilor de a li se da şi alte cîteva pogoane, echivalînd rîpele şi suprafeţele neproductive date iniţial care, împădurite fiind, fuseseră exploatate de ţărani prin tăieri necontrolate.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 141/1896, f. 252—253. Orig.

1253. 1896 iunie 28. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite în parte contestaţia introdusă de C. Căruntu şi alţi 61 de locuitori din Mătăsari împotriva rezultatelor alegerii juraţilor comunei. Locuitorii reclamau că cei aleşi nu îndeplinesc condiţiile şi sînt rude ale ajutorului de primar. Se dispune efectuarea de noi alegeri.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 141/1896, f. 294. Orig.

1254. 1896 septembrie 10. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi confirmă tranzacţia intervenită în anul 1896 între obştea locuitorilor Comunei Bîcleşu, împroprietărită conform legii rurale pe moşia Bîcleşu, şi principesa Alexandrina D. B. Ştirbei prin care este reglementat conflictul pentru 135 de pogoane de pămînt reţinute pe seama proprietăţii, deşi prin lege se cuvenea ţăranilor. Prin tranzacţie se restituie locuitorilor 105 pogoane, suprafaţa de pămînt dată pentru împroprietărire ajungînd la 1904 pogoane de pămînt, iar cea lăsată pe seama proprietarului fiind de 213 pogoane.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 142/1896, f. 14—18. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1255. 1896 septembrie 12. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite contestația moșnenilor Negrești din comuna Husnicioara cătunul Negrești, împotriva executării, în interiorul hotarului, a hotărniciei moșiei Dumbrăvița, întocmită încă din anul 1867 de ing. Florea Bengulescu, la cererea lui Nae Zaharescu. Moșnenii arată că nu se ținuse seama de hotărnicia din anul 1777 prin care se stabilise numărul stînjenilor ce li se cuvenea și că executarea nu s-a făcut potrivit regulamentului hotărniciilor.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 52/1896, f. 85—86. Orig.

1256. 1896 septembrie 12. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite contestația moșnenilor Negrești din comuna Husnicioara, cătunul Negrești și anulează executarea hotărniciei făcută în interiorul hotarului moșiei Dumbrăvița. În contestație moșnenii arătau că prin acea executare li se alesese un număr mai mic de stînjeni decît aveau dreptul după hotărnicia din anul 1777 și că ei nu au fost chemați la dezbaterea și confirmarea hotărniciei din anul 1867 întocmită de Florea Bengulescu și pusă în executare. Moșnenii precizau că de fapt această hotărnicie fusese confirmată numai în privința limitelor exterioare ale moșiei nu și în ce privește interiorul hotarului, acest motiv fiind admis de instanță.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 64/ 1896, f. 28—30. Orig.

1257. 1896 septembrie 26. Jurnal. Tribunalul Mehedinți admite în parte acțiunea introdusă de obștea locuitorilor, foști chiriași, din comuna Oprișorul și obligă pe Alexandru Belu, Irina Cîmpineanu, Hanrieta Lariche și contele M. Lariche să lase în proprietatea țăranilor 123 de pogoane de pămînt din moșia Oprișorul, cuvenite lor în urma împroprietăririi din anul 1864 (obștea reclamase lipsa a 300 de pogoane și despăgubirea venitului) avînd dreptul la acțiune separată pentru venit.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 64/1869, f. 73—75. Orig.

1258. 1896 octombrie 31. Sentință. Tribunalul Mehedinți obligă Ministerul Domeniilor Statului să plătească obștii moșnenilor din Bălțați de Sus suma de 21 760 de lei, reprezentînd prețul a 104 pogoane de pămînt cu care fuseseră împroprietăriți locuitorii cătunului Vorodia din comuna Rocșoreni, deși acea suprafață era situată în mijlocul moșiei cîștigată de moșnenii Bălțați prin acțiune judecătorească încă din anul 1862 de la mănăstirea Strehaia, al cărui patrimoniu funciar fusese ulterior preluat de stat.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 64/1896, f. 140—143. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1259. 1896 decembrie 18. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge ca nefondată contestația făcută de obștea locuitorilor din comuna Valea Boerească, împroprietăriți conform legii rurale din anul 1864 pe moșia Valea Boerească a lui Constantin Dragomanu, obligînd obștea să lase, în deplină stăpînire proprietarului I. A. Mițescu, 26 de pogoane și 215 stînjeni pătrați deținuți în plus față de lege. Totodată se confirmă planul și hotărnicia moșiei acestuia, privind vecinătatea cu pămîntul locuitorilor împroprietăriți.

Se menționează că în contestația lor locuitorii arătau că nu li se scăzuseră rîpele, ogașele și locurile stenpe a căror suprafață echivala cu plusul revendicat de proprietari.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 38/1894, f. 325—330. Orig.

1260. 1896 decembrie 18. Sentință. Tribunalul Mehedinți respinge ca nefondată contestația făcută de obștea locuitorilor din comuna Valea Boerească, împroprietăriți conform legii din anul 1864 în moșia Valea Boerească, confirmînd planul și hotărnicia acelei moșii. Totodată obligă obștea să lase în deplină proprietate lui I. A. Mițescu 26 de pogoane de pămînt stăpînite în plus de locuitori.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 64/1896, f. 226—231. Orig.

1261. 1897 februarie 20. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite contestația făcută de obștile moșnenilor Gurani din Valea Boerească și Husnicioara și anulează executarea hotărniciei moșiei Dumbrăvița, făcută în interiorul hotarului (realizată în anul 1867 de Florea Bengulescu) la cererea lui Nae Zaharescu din București, pe motiv că tribunalul nu o confirmase decît în privința limitelor exterioare.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 41/1897, f. 77—78. Orig.

1262. 1897 februarie 20. Sentință. Tribunalul Mehedinți admite contestația moșnenilor Gurani din Valea Boerească și Husnicioara împotriva executării, în interiorul hotarului, a hotărniciei moșiei Dumbrăvița realizată în anul 1867 de ing. Florea Bengulescu, la cererea lui Nae Zaharescu din București. Anularea executării se face pe motiv că nu se respectase regulamentul hotărniciilor care obliga la confirmarea de către tribunal și a îndeplinirii acesteia în interiorul hotarului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 52/1896, f. 131—133. Orig.

1263. 1897 martie 3. Cerere. Avocatul statului din județul Mehedinți cheamă în judecată obștea locuitorilor împroprietăriți în comuna Coșovățu pentru a restitui statului 72 de pogoane de pămînt stăpînite fără drept de locuitori.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 8/1897, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1264. 1897 mai 14. Tabloul indicativ cuprinzînd modul de împărţire între cele 184 de familii din comuna Rogova, a pămîntului acordat prin legea rurală din anul 1864. Sînt precizate categoriile de încadrare ale locuitorilor, suprafaţa acordată (în vatra satului, locuri de muncă şi izlaz) şi vecinii fiecăruia astfel : categoria I (11 capi de familie) cîte 11 pogoane şi 498 stînjeni ; categoria a II-a (61 capi), cîte 8 pogoane şi 228 stînjeni ; categoria a III-a (94 capi) cîte 5 pogoane şi 12 stînjeni ; categoria a IV-a (16 capi), cîte 498 stînjeni.

Colecţia Documente, XXIII/65. Orig.

1265. 1897 mai 22. Planul şi hotărnicia moşiei Dumbrăviţa din cătunul Celnata, aparţinînd moşnenilor Zahareşti, ce se trag din Dumitraşcu fiul lui Pîrvu Zaharia Gureşu, executate de ing. G. Crăciunescu. Sînt evidenţiate atît partea moştenită de la moşul Dumitraşcu, o treime din cea cuvenită de la logofătul Ioniţă Miculescu (care se trăgea din Pîrvu Zaharia Gureşu), precum şi din partea sterpului Gheorghe fiul lui Barbu Gureşu. Totodată se stabilesc învecinările cu părţile stăpînite de moşnenii Negreşti, Bărbuleşti (ce se trag din Zaharia Gureşu), precum şi de ceilalţi moşneni Zahareşti ce se trag din Gheorghe şi Nicolae, fiii lui Pîrvu. Se arată actele de stăpînire, semnele de hotar şi pretenţiile unora dintre moşneni (Bărbuleştii pentru partea sterpului Gheorghe) etc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 38/1894, f. 3—8. Orig.

1266. 1897 iulie 2. Contestaţie. Tudor şi Vasile I. D. Zaharia din comuna Husnicioara fac contestaţie împotriva hotărniciei întocmite de ing. G. Crăciunescu moşiei Dumbrăviţa aparţinînd lui Nae Zaharia şi moşnenilor Zahareşti, ce se trag din Dumitraşcu fiul lui Pîrvu Zaharia Gureşu, arătînd că prin aceasta li se luau 6 trupuri de moşie, de 111 stînjeni lăţime şi lungimea peste hotar, pe care le aveau de cumpărătură, iar părţile de moştenire (129 de stînjeni, lăţimea) li se recunoşteau arbitrar în locuri sterpe şi depărtate de vechile lor sădiri şi clădiri. Cer să li se respecte întreaga proprietate, după vechea stăpînire.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 38/1894, f. 5. Orig.

1267. 1897 decembrie 31—1898 ianuarie 25. Relaţie şi plan prin care inginerul hotarnic G. I. Bădulescu stabileşte părţile de moşie stăpînite în hotarul Priboeşti (comuna Husnicioara) de moşnenii Priboeşti precum şi de proprietarii Lucia Em. Niculescu şi lt. col. G. Chivu (posesiunile deţinute de cei din urmă fiind între cele ale moşnenilor). De asemenea se stabilesc suprafeţele constatate lipsă în

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

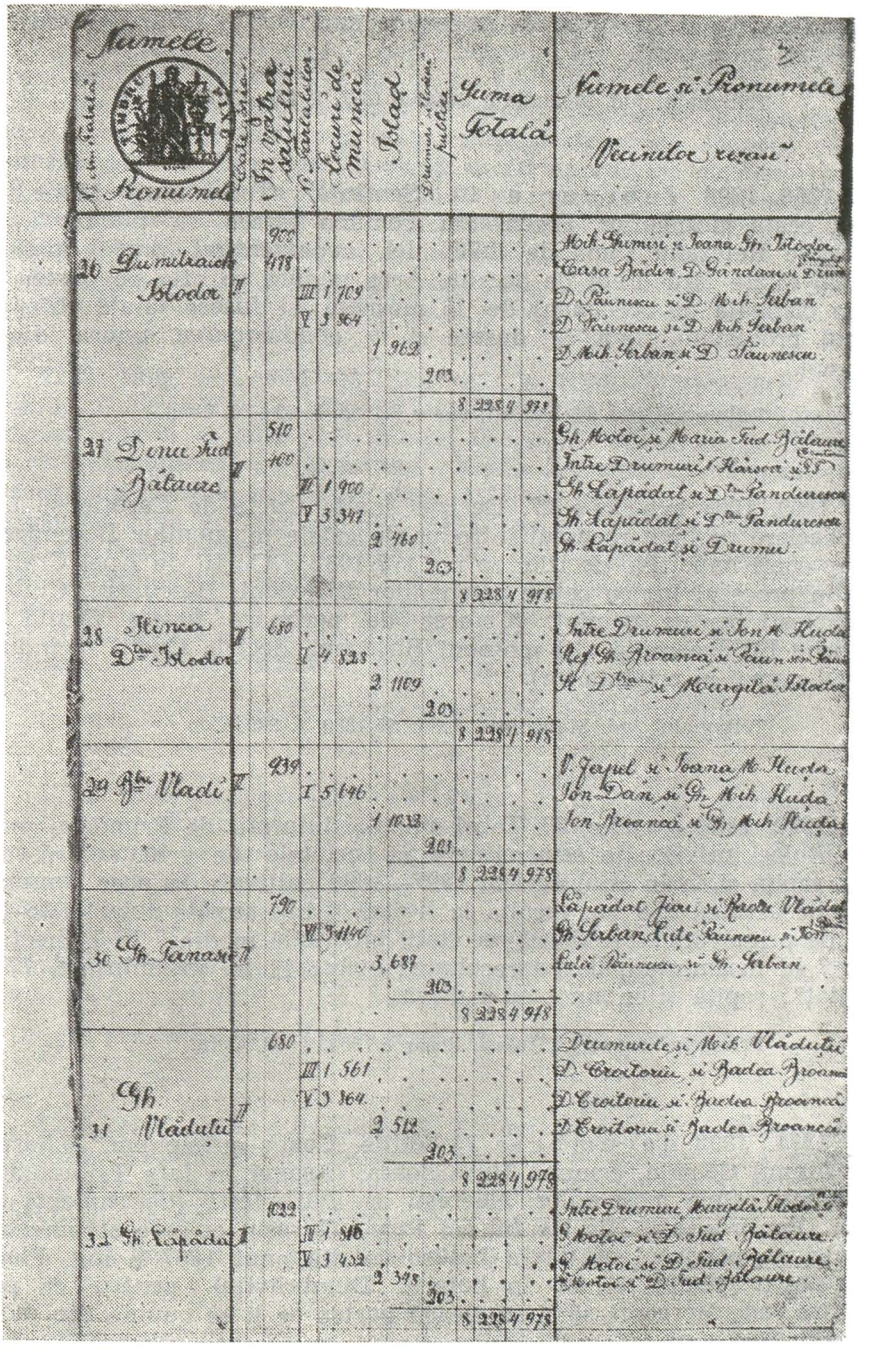

Fig. 26. — 1897 mai 14, Turnu Severin. Tabel indicativ de măsurarea și diviziunea pămîntului la locuitorii din com. Rogova, în anul 1864. (rez. nr. 1264).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

stăpînirile celor doi proprietari pe seama moşnenilor, izvor de conflicte şi judecăţi între părţi.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1897, f. 37—39. Orig

1268. 1898 februarie 10. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă ceata moşnenilor Erceni din comuna Ercea să plătească lui Gheorghe Retezanu suma de 7.705 lei, reprezentînd preţul pădurii (19 ha) tăiate fără drept de aceştia. Acea pădure se afla pe partea de moşie cîştigată de reclamant de la moşneni şi fusese tăiată chiar în timpul procesului, fapt ce dusese şi la condamnarea unora dintre moşneni.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1898, f. 68—70. Orig.

1269. 1898 martie 27. Decizie. Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie declară perimat recursul introdus de cetele moşnenilor Bulendreşti şi Peptenaţi împotriva deciziei cu nr. 177/1892 a Curţii de Apel Craiova dată în procesul lor cu cetele moşnenilor Bîrlogeni, Băsculeşti, Ciuleşti şi Săbieşti pentru pămînt. (Cererea de perimare fusese făcută de Costache Bîrlogeanu şi alţi moşneni Bîrlogeni, decizia Curţii făcîndu-şi efectul numai în privinţa lor).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 25/1880, f. 289. Cop

1270. 1898 iunie 30. Tabel statistic întocmit de Primăria comunei Pitulaşi privitor la semănăturile şi recoltele de grîu, secară, orz, ovăz, rapiţă şi in în anul agricol 1897—1898 cultivate în acea comună ; grîul de toamnă 156 ha, recolta la hectar 6 hl., recolta totală 936 hl ; grîu de primăvară : 140 de hl recoltaţi, producţia medie 7 hl la hectar ; orz : 7 hl însămînţaţi, 35 ha recoltate ; ovăz : 11 ha însămînţate, 77 hl recoltaţi ; rapiţă şi in nu s-au cultivat.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 89. Orig.

1271. 1898 decembrie 7. Petiţie. Ceata moşnenilor Zahareşti din cătunul Celnata, comuna Husnicioara, cheamă în faţa Tribunalului Mehedinţi cetele moşnenilor Negreşti şi Bărbuleşti (descendenţi din moşii Dumitraşcu şi Nicolae, fiii lui Pîrvu Gureşu) cu care stăpîneau în indiviziune pămîntul arătat în hotărnicia din anul 1867 a ing. Florea Bengulescu (pămînt situat în hotarul Dumbrăviţa), pentru ca prin hotărîre judecătorească să li se aleagă partea ce li se cuvine din moşia respectivă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 38/1894, f. 44. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1272. 1899 f e b r a r i e 11. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite cererea obştilor moşnenilor din Bălţaţi de Sus şi Greci Sălătruceni poprind suma de 10.185 de lei pe care I. E. Ioanid o avea de plătit statului, debitor al moşnenilor, pentru partea de arendă pe anul 1890 a moşiei Oreviţa-Vînju Mare, considerîndu-l pe arendaş debitor al moşnenilor. Se face menţiunea că în reclamaţia lor moşnenii revendică suma de 17.748 de lei ce urmau a-i primi de la Ministrul Agriculturii, Industriei, Comerţului şi Domeniilor, sumă în care intră şi dobînda calculată începînd cu anul 1895.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1899, f. 71—73. Orig.

1273. 1899 m a r t i e 23. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi admite contestaţia formulată de obştea locuitorilor cătunului Brativoieşti şi confirmă planul şi hotărnicia moşiei Glogova, depuse de G. Vernescu pentru vecinătatea cu pămîntul obştii locuitorilor împroprietăriţi conform legii rurale din anul 1864 (326 de pogoane), prin punctele descrise ca fiind aceleaşi cu cele după care s-a exercitat vechea posesiune, de după delimitatea locuitorilor. Prin aceasta se respinge pretenţia proprietarului asupra a 7 pogoane de vie şi 59 de pogoane de pămînt care rămîn în proprietatea locuitorilor. În timpul audierilor, proprietarul arată că locuitorii s-au opus cu forţa la măsurarea pămîntului lor de către inginerul angajat de el.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1899, f. 161—170. Orig.

1274. 1899 n o i e m b r i e 9. Ordin al prefectului judeţului Mehedinţi prin care constată că nu este informat operativ despre toate cazurile în care se produc daune populaţiei, nesiguranţa averii şi dezordinea socială, primarii şi subprefecţii de plăşi nefolosind poşta, telefoanele şi telegraful în acest sens.

Acestora li se cere ca în fiecare sîmbătă, la orele 16, să raporteze telefonic prefectului evenimentele din judeţ, după care să raporteze şi în scris.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 94/1899, f. 191. Cop.

1275. 1900 i u n i e 6. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă obştea locuitorilor împroprietăriţi pe moşia statului Isvoru Bîrzii să plătească statului 645 de lei reprezentînd venitul pe cinci ani a 37 de pogoane de pămînt, cîştigat prin acţiune judecătorească în anul 1888.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 6/1900, f. 224—227. Orig.

1276. 1900 i u n i e 27. Hotărîre. Tribunalul Mehedinţi admite contestaţia cetei moşnenilor Dîlboceni (C. Nicolicescu şi alţi 74 locuitori) introdusă împotriva executării hotărîrii cu nr. 14/1867, relativă la

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

hotărnicia moşiei Ilovăţ-Nevăţu, (vecinătăţile Dîlboca, Dîlbociţa şi Runcu) şi dispune ca executarea să se facă prin punctele şi semnele fixate în planul şi relaţia ing. G. Crăciunescu. În contestaţie moşnenii arată că prin acea executare (din anul 1889) li s-a luat o mare întindere de pămînt, cu clădiri şi sădiri vechi în hotarul Dîlboca şi Dîlbociţa, că semnele vechi din plan fuseseră schimbate etc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 33/1888, f. 146—148. Orig.

1277. 1900 noiembrie 4. Tabel statistic întocmit la Primăria comunei Pitulaşi cu privire la toate semănăturile şi recoltele obţinute de locuitorii comunei în anul agricol 1899—1900. Astfel, cele 150 de gospodării, din care 9 de lăturaşi, au cultivat următoarele plante şi suprafeţe : porumb 195 ha cu o recoltă totală de 2 730 hl ; grîu 165 ha ; secară 22 ha ; orz 4 ha ; ovăz 5 ha ; cartofi printre porumb — numai 2 300 kg recoltate ; fasole printre porumb — numai 100 hl recoltă ; ceapă — 800 kg recoltă ; vie — 31,25 ha care din cauza manei nu a rodit ; pruni — 18 ha cu 1 800 hl producţie ţuică (18 lei hectolitrul şi 2,60 lei vadra de ţuică) ; fîneţe naturală : 21 ha cu o producţie de 24.000 kg. fîn ; păşuni : la stat 40 ha, vremelnice — 6 ha, la oameni — 13 ha, la moşneni 50 ha.

Majoritatea locuitorilor cultivau între 2—3 ha de pămînt.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 103—104 şi 107. Orig. şi concept.

1278. 1900. Petiţia unui grup de 30 de locuitori din comuna Fîntînile Negre către prefectul judeţului Mehedinţi în care arată că au fost împroprietăriţi în anul 1880 ca însurăţei în cătunul Valea Porumbului şi, deşi se plînseseră la diverse autorităţi ,nu li se deschisese drum de acces către şoseua comunală. Vinovat este considerat primarul comunei care nu pusese în practică recomandarea inginerului judeţului, deşi le făgăduise „... pînă şi-a făcut interesele".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 9/1903, f. 20. Cop.

1279. 1901 februarie 15. Petiţie. Stan Rombescu, procuratorul obştii locuitorilor din cătunul Scorila, comuna Prisăceaua, depune spre confirmare Tribunalul Mehedinţi hotărnicia şi planurile pămîntului delimitat locuitorilor în anul 1864 cerînd să fie invitaţi vecinii şi să fie acceptată împărţirea făcută în interiorul hotarului moşiei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 11/1901, f. 1. Orig.

1280. 1901 martie 20. Sentinţă a Tribunalului Mehedinţi prin care se confirmă planul şi tabela de parcelare a terenului delimitat,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

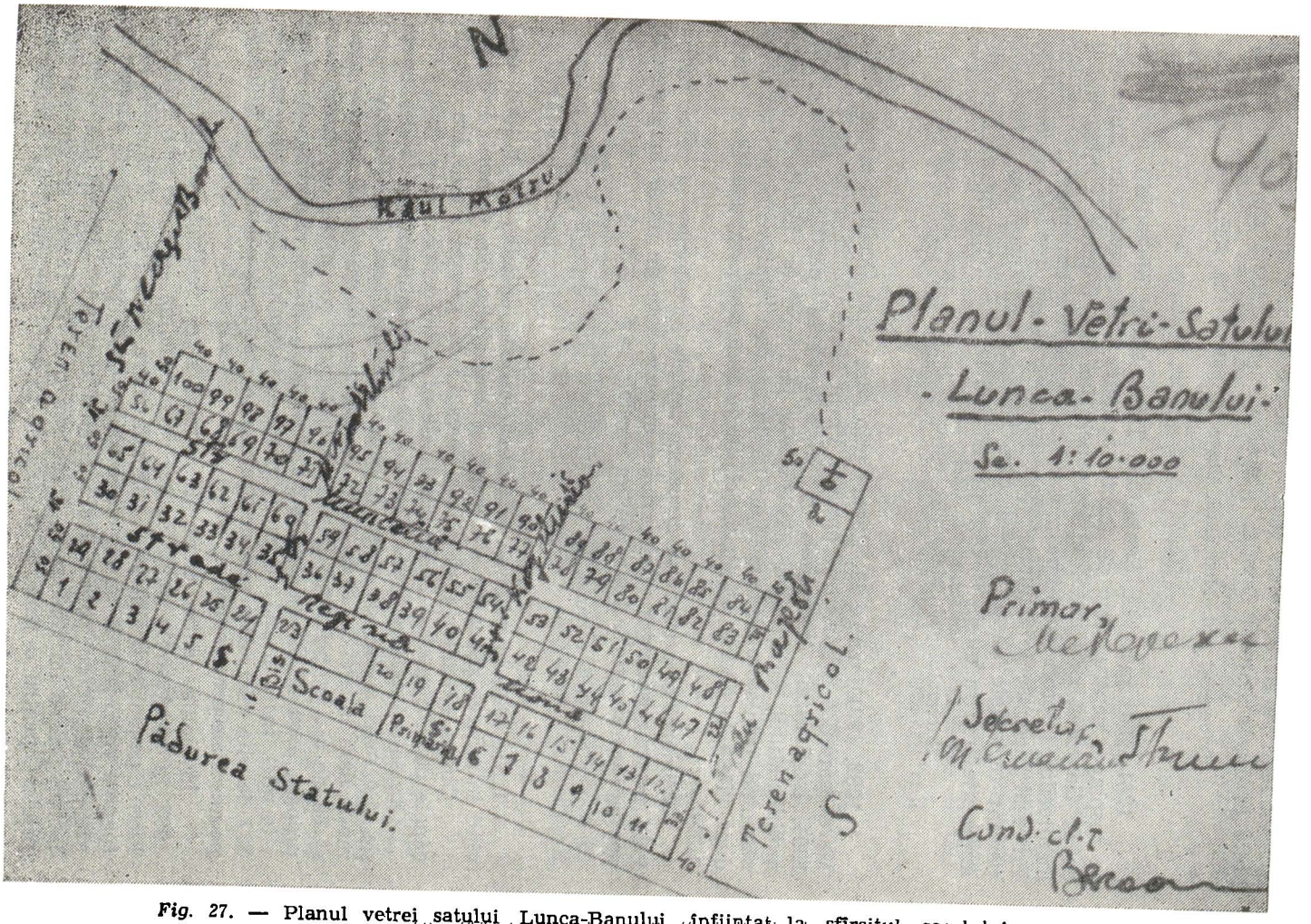

Fig. 27. — Planul vetrei satului Lunca-Banului, înființat la sfîrșitul secolului al XIX-lea.

https://biblioteca-digitala.ro/ / http://arhivelenationale.ro/

potrivit legii rurale din anul 1864, obștii locuitorilor din comuna Vînju Mare în moșia statului Orevița. (Cererea fusese făcută din anul 1896).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 27/1901, f. 129, 130. Orig.

1281. 1901 mai 14. Sentință a Tribunalului Mehedinți prin care se respinge, pentru viciu de formă, acțiunea de revendicare intentată de P. Gayraud, procurator al baroanei Hye de Glunek, contra obștii locuitorilor împroprietăriți pe moșia Ilovățu pentru uzurpare de pămînt Procesul începuse în ianuarie 1882, fiind în cauză 155 de pogoane de pămînt reclamate de proprietar care susținea că, prin lege, fuseseră împroprietăriți în moșia Ilovățu numai 402 locuitori, nu întreaga obște.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 27/1901, f. 180—188. Orig.

1282. 1901 iunie 11. Raport prin care șeful Ocolului silvic Vînju Mare comunică primarului comunei Vînju Mare că, în ziua de 29 mai 1901, isprăvniceii însărcinați cu supravegherea părților rămase din moșia statului Orevița au găsit vitele mai multor locuitori vînjeni păşunînd prin obrațele statului. La încercarea isprăvniceilor de a le duce vitele la oborul comunal, locuitorii s-au opus cu insulte și amenințări.

Primarul este rugat să cerceteze faptele locuitorilor și celor neînvoiți pentru păşunatul vitelor să le dreseze acte de dare în judecată pentru contravenție la legea poliției rurale.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 45. Orig.

1283. 1901 iunie 11. Statistică agricolă pentru anul 1901 privind întinderea păşunilor statornice și vremelnice din comuna Pitulași.

Obștea sătenilor foști clăcași avea 13 ha păşuni statornice, 30 de capete de vite mari și 70 de capete de oi și de capre.

Obștea moșnenilor avea 50 de ha de păşuni statornice, 62 de capete de vite mari și 130 de oi și de capre ; proprietarul Gh. Retezanu, cu moșia dată în arendă, avea 40 de ha păşune statornică, 33 de vite mari și 89 de oi ; proprietarul Bădiță B. Petrescu, cu moșia în exploatare proprie, avea 30 de ha de păşune statornică, 27 de vite mari și 48 de vite mici. În total 133 de ha de păşune statornică, 152 de vite mari și 337 de vite mici. Alte vite necuprinse în statistică păşunau la Baloteşti pe moșii ale proprietarilor.

Învoielile pentru păşunatul vitelor s-au realizat, pentru 1901—1902, în următoarele condiții : pentru o cabalină — 4 lei sau 4 zile de lucru ; pentru o bovină sau altă vită mare, 4 lei sau 4 zile de lucru (pentru viteii pînă la un an nu se plătea taxă), pentru o oaie — 075 lei sau o zi de lucru pentru 2 oi ; pentru o capră — 2 lei sau o zi de lucru ; pentru un rîmător — 1 leu sau o zi de lucru. La cei doi proprietari, pentru o pereche de boi se făceau semănatul și grăpatul a

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

2 pogoane de pămînt, o zi cu carul la moşie, 2 transporturi la Turnu Severin.

Nu existau păşuni vremelnice şi nici proprietate a statului în comună.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 110. Orig.

1284. 1901 iunie 19. Petiţie. I. Zaharescu din Schela Cladovei, Achim Zaharescu şi alţii din Pitulaşi cer judecătorului de pace al Ocolului Turnu Severin să cheme în judecată ceata moşnenilor Roleşti din comuna Pitulaşi care, prin violenţă, ocupaseră 40 de stînjeni din moşia ce o aveau în hotarul Pitulaşi, tăind şi pădurea. Judecătoria de pace respinge însă acţiunea (În anul 1908 tribunalul procedează la fel).

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 40/1902, f. 4 şi 165—166. Orig.

1285. 1901 august 7. Tabel de locuitorii din comuna Vînju Mare împroprietăriţi în baza legii rurale din anul 1864 şi care între timp şi-au vîndut pămîntul şi loturile de casă. În total 37 de împroprietăriţi care au vîndut 125,75 pogoane de pămînt şi 17 plaţuri de casă.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 74. Orig.

1286. 1901 august 7. Tabel de locuitorii împroprietăriţi în anii 1879—1882 în comuna Vînju Mare ca însurăţei. Total 47 de împroprietăriţi care au primit 470 de pogoane de ţarină şi 47 de pogoane în vatra satului, respectiv 10 pogoane în ţarină şi 1 pogon în vatra satului de fiecare împroprietărit.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 15. Orig.

1287. 1901 august 7. Tabel statistic de locuitorii din comuna Vînju Mare împroprietăriţi la 1879—1882 ca însurăţei şi care, între timp, şi-au vîndut loturile altor locuitori, tabel întocmit de Primăria Vînju Mare la ordinul subprefectului plăşii.

Sînt înregistraţi un număr de zece împroprietăriţi vînzători şi tot atîţia cumpărători a 76,5 pogoane de pămînt, şase din ele fiind loturi de cîte zece pogoane.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 61. Orig.

1288. 1901 august 10. Referat al Primăriei comunei Pitulaşi cu privire la ramurile agricole şi industriale a căror dezvoltare să fie orientată şi sprijinită la sate, folosind şi încheierea convenţiilor comerciale din anul 1901 în acest scop (erau în pregătire a fi încheiate convenţii comerciale cu principalele ţări europene).

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Se menţiona că în afară de cultura porumbului şi grîului, altor plante nu li se poate da o dezvoltare mai avantajoasă în comună, datorită obişnuinţei oamenilor. Creşterea vitelor, a stînelor de oi pentru producerea de brînză şi unt, precum şi albinăritul erau socotite ca un mijloc de trai mai bun, iar avantajul cel mai mare era socotit a-l aduce creşterea cirezilor de vite şi porcine. Se menţionează că închiderea exportului pentru vite şi porcine a dus la deprecierea preţurilor acestora, la lipsa de cerere pe piaţă şi la descurajarea oamenilor. Numărul vitelor a scăzut şi datorită extinderii culturilor în izlazuri şi a învoielilor grele la proprietari.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 109. Concept.

1289. 1901 o t o m b r i e 18. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi admite cererea obştii moşnenilor Văgiuleşti şi Cîrceni (din cătunele Cîrciu şi Ungureni) de a amîna confirmarea hotărniciei moşiei Corcova a prinţului Anton Bibescu în privinţa vecinătăţii cu proprietăţile moşnenilor din hotarul Văgiuleşti. Motivul îl constituia pretenţia locuitorilor asupra unei suprafeţe de pămînt primite prin legea din 1864.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1901, f. 6. Orig.

1290. 1901 o c t o m b r i e 30. Raport. Şeful Ocolului silvic Vînju Mare informează pe primarul comunei Vînju Mare că a constatat că locuitorii învoiţi cu culturi pe proprietatea locală a statului nu respectă integral condiţiile contractului de arendare, parte din ei nevoind a face zilele de clacă datorate, iar pe de altă parte profită de două ori de acelaşi loc (o recoltă de porumb şi una de grîu pentru contractul din 23 martie 1901—23 martie 1902), nelăsînd terenul să se „odihnească" toamna, ci cultivîndu-l cu grîu, a cărui recotare se face abia în iulie 1902.

Cere primarului să execute locuitorii învoiţi la lucrul zilelor de clacă conform învoielilor şi avertizează că va scoate la licitaţie grîul semănat toamna, fără ca locuitorii să aibă dreptul de a reclama.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 96. Orig.

1291. [1901]. Tabelul celor 377 de locuitori împroprietăriţi în comuna Vînju Mare şi satul Poroinița în baza legii rurale din 1864. Sînt 30 de împroprietăriţi la categoria I-a, 142 la categoria a II-a şi restul, muncitori cu braţele, la categoria a III-a.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 63—68. Cop.

1292. 1902 f e b r u a r i e 1. Hotărnicie a moşiei delimitate locuitorilor din comuna Drincea, întocmită de inginerul hotarnic Gh. Crăciunescu. Se menţionează suprafeţele cuvenite fiecărei familii

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

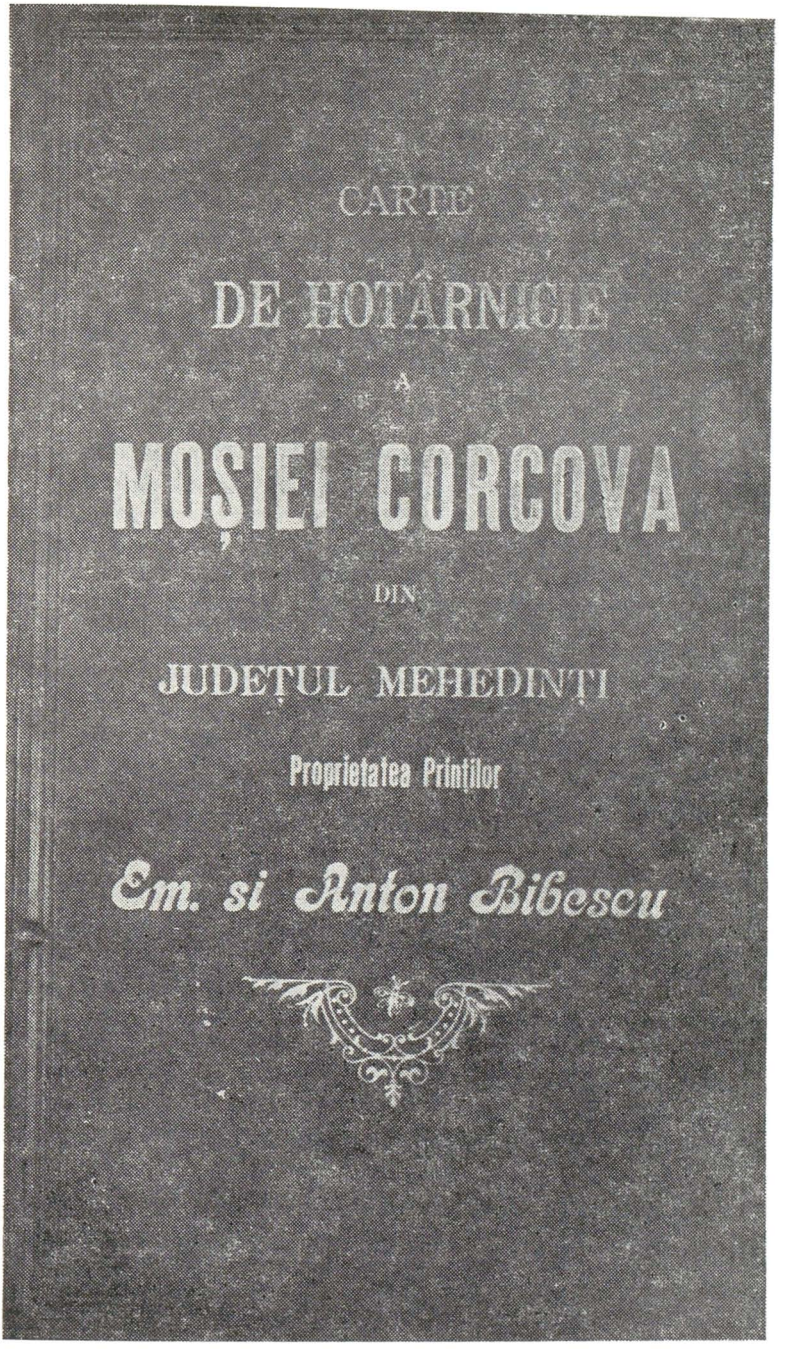

Fig. 28. — Coperta Cărții de hotărnicie a moșiei Corcova.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

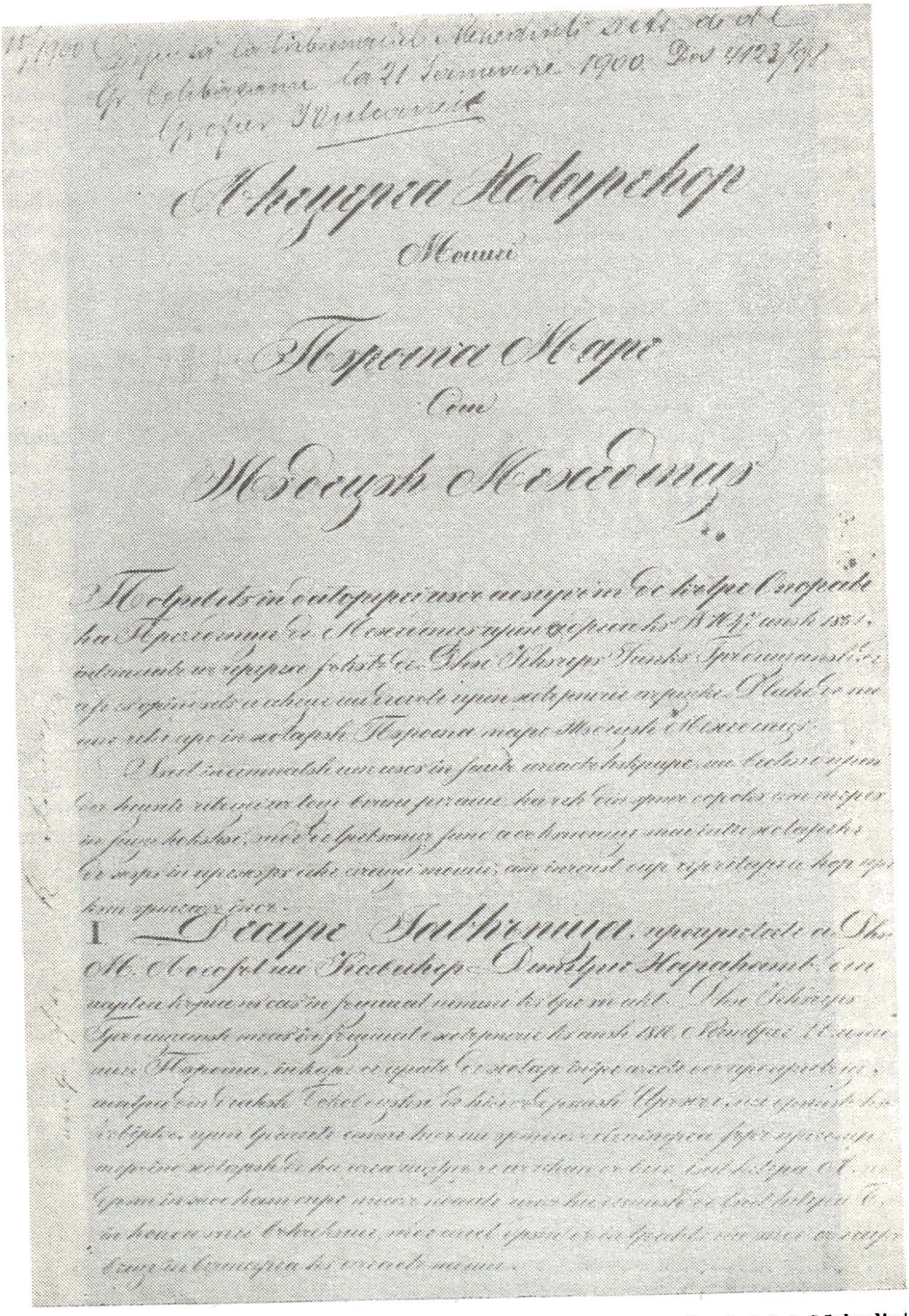

Fig. 29. — Carte de alegerea hotarelor moşiei Poroina Mare din judeţul Mehedinţi.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

(11 familii cu 4 boi, 57 cu 2 boi, 35 cu braţele şi 13 familii numai cu loturi de casă), diferenţele constatate, vecinătăţile etc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1902, f. 30—43. Orig.

1293. 1902 m a i 20. Petiţie. Gheorghe Retezanu din Turnu Severin cere preşedintelui Tribunalului Mehedinţi să dispună urmărirea silită a cetei moşnenilor Erceni, debitori ai săi încă din anul 1890, cînd se dăduse şi o sentinţă în acest sens. Cum însă nu-şi putuse recupera banii din vînzarea averii mobile a acestora, acum cere vînzarea silită a 25 de pogoane de pămînt în hotarul Ercea şi a recoltei de pe acest teren al moşnenilor.

Prin sentinţa din 12 iunie 1902, tribunalul obligă obştea moşnenilor la plata sumei de 7.705 lei reprezentînd costul pădurii tăiate de aceştia, cu peste un deceniu în urmă.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 23/1902, f. 1 şi 3—5. Orig.

1294. 1902 a u g u s t 22. Ordin prin care Direcţia Administraţiei Generale a Personalului şi Siguranţei Generale din Ministerul de Interne constată că în ţară sînt plîngeri din cauza nedijmuirii la timp a grîului şi a celorlalte cereale.

Primind ordinul, prefectul judeţului Mehedinţi îl trimite tuturor plăşilor şi comunelor din judeţ, pentru ca şi aceste autorităţi să „grăbească şi să înlesnească dijmuitul, pe unde ar fi întîrziat mai mult de zece zile de la terminarea recoltatului", acesta fiind termen prevăzut de Legea pentru tocmelile agricole.

Primăria comunei Vînju Mare, dosar 107/1901, f. 58. Cop.

1295. 1903 i a n u a r i e 26. Statistică a populaţiei şi a condiţiilor sale de viaţă în comuna Pitulaşi, întocmită de administraţia comunală la începutul anului 1903.

Numărul populaţiei era de 830 de locuitori. În anul 1902 s-au înregistrat 32 de naşteri, 12 căsătorii şi 18 decese. Erau 169 de case din care 10 bune şi 159 rele. Apa de băut se procura din 6 fîntîni şi 5 puţuri. În comună nu erau heleştee, bălţi sau alte locuri infecţioase. Erau 2 persoane oarbe şi 2 persoane alienate mintal.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 117. Concept.

1296. 1903 f e b r u a r i e 10. Act de verificare şi diviziune a pămîntului delimitat obştii locuitorilor din cătunul Atîrnaţi, comuna Gîrla Mare şi tabloul indicativ cuprinzînd capii de familie şi suprafeţele cuvenite fiecăruia, întocmite de ing. hotarnic G. Crăciunescu şi depuse spre confirmare Tribunalului Mehedinţi. În total 15 familii cu

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

4 boi, 54 de familii cu doi boi, 6 familii cu braţele şi 11 familii numai cu locuri de case au primit 646 de pogoane.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 22/1903, f. 5—18. Orig.

1297. 1903 aprilie 22. Carte de judecată. Judecătoria ocolului Blahniţa respinge ca neîntemeiată cererea proprietarului Ghiţă Dumitrache Cîtu de a se închide drumul de acces între cătunul Valea Boerească şi şoseaua comunală Fîntînile Negre-Poroiniţa. Se arată că acest conflict este mai vechi şi că în anul 1880 locuitorii din acel cătun au fost împroprietăriţi şi au cerut să li se deschidă drum.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 9/1903, f. 77—78. Orig.

1298. 1903 septembrie 29. Proces verbal cuprinzînd tariful muncilor agricole din anul 1903—1904 stabilit de Consiliul comunal Pitulaşi, în baza ordinelor administrative primite şi în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea tocmelilor agricole.

S-au stabilit următoarele preţuri : pentru un hectar arat, semănat şi grăpat, 16 lei, iar pentru un hectar de grîu, 20 de lei ; pentru un transport la Turnu Severin, 5 lei ; pentru o zi cu braţele la orice muncă, 1,50 lei ; dijme la un hectar de porumb să fie din 3 părţi una (la fel la hectarul de grîu), dijma transportîndu-se de ţăranul muncitor la conacul proprietăţii ; dijma din fînul cosit de ţăranul muncitor învoit să fie din trei părţi una ; la un hectar de pruni ori de viţă de vie recoltaţi pe pămîntul altuia, se vor plăti 40 de lei anual.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 115. Orig.

1299. 1903 octombrie 30. Sentinţă a Tribunalului Mehedinţi prin care se admite contestaţia prezentată de obştea moşnenilor Poroineni şi alţi proprietari din acea comună şi se anulează planul şi hotărnicia moşiei aflată în hotarul Poroina Mare, proprietatea lui Ioan Pîrvu Cameniţă, în ce priveşte vecinătatea cu părţile constatatoare. Argumentul principal l-a constituit faptul că proprietarul se afla încă în devălmăşie cu moşnenii (aşa rezulta din hotărnicia întocmită în anul 1862 şi din diferite hotărîri judecătoreşti), ceea ce influenţează ca în prealabil să se realizeze ieşirea din indiviziune.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 220—222. Orig.

1300. 1903 decembrie 18. Petiţie. Generalul C. Brătianu din Bucureşti se adresează preşedintelui Tribunalului Mehedinţi contestînd hotărnicia realizată de inginerul hotarnic G. Crăciunescu şi introducînd acţiune de revendicare contra obştii sătenilor împroprietăriţi în cătunul Atîrnaţi, comuna Gîrla Mare, care iniţiaseră hotărnicia. Generalul cerea reintegrarea la moşia sa, aflată în perimetrul comunei Gîrla Mare, a 11 ha şi 6876 m. p. cotropite de locuitorii din sat în preaj-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ma conacului, a heleşteului, a gîrlei şi a morii. În sprijinul susţinerilor sale, generalul aduce expertizele hotarnice realizate în anii 1893 şi 1895 din ordinul Tribunalului Mehedinţi şi al Curţii de Apel din Craiova.

În cele din urmă tribunalul respinge cererea obştii locuitorilor de a se confirma hotărnicia pămîntului delimitat potrivit legii din anul 1864.

Tribunalul jud. Mehedin'i, dosar 22/1903, f. 34—44 şi 70—71. Orig.

1301. 1904 februarie 3. Petiţie. Un grup de locuitori din comuna Drincea se plînge ministrului de justiţie împotriva modului defectuos în care inginerul hotarnic G. Crăciunescu făcuse planul şi hotărnicia moşiei Drincea, partea delimitată obştii locuitorilor prin legea rurală din anul 1864, arătînd că favorizase pe unii în detrimentul altora. Cer un alt expert.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 8/1902, f. 23. Orig.

1302. 1904 martie 14. Proces-verbal de inspecţie a scriptelor şi dosarelor relative la împrumuturile contractate la Creditul agricol de populaţia din comuna Pitulaşi .La 15 martie 1904 controlul a constatat un număr de 51 persoane împrumutate pe amanet, la facerea împrumuturilor neîntîmpinîndu-se nici o dificultate. Erau 51 de creanţe active în valoare de 5180 lei, toate pe amanet, amanetele fiind de valoarea ridicată în creanţă şi în fiinţă la data inspecţiei. Sumele împrumutate de o singură persoană nu depăşeau 1000 de lei. Nu s-au făcut împrumuturi pentru cumpărarea de vite şi instrumente ; registrele de evidenţă erau ţinute în regulă ; debitorii recunoşteau toţi sumele împrumutate ; nici o creanţă nu era scăzută şi nu a fost pusă în urmărire ; nu erau amanete înstrăinate ; nu erau nici locuitori împroprietăriţi şi împrumutaţi de la Creditul agricol.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 120—120 bis. Orig.

1303. 1904 aprilie 30. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi obligă obştea locuitorilor comunei Jiana Mare să lase în deplină proprietate statului şi proprietarului Constantin N. Mihail 68 de ha teren ocupate de ţărani în moşia Rogova, peste suprafaţa la care aveau dreptul prin legea rurală din anul 1864. Pentru recuperarea venitului urma să se introducă acţiune separată.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 42/1904, f. 56. Orig.

1304. 1904 mai 25. Sentinţă. Tribunalul Mehedinţi respinge, pentru neadministrare de acte, contestaţia introdusă de ceata moşnenilor Brebenari din comuna Orzeşti împotriva deciziei de urmărire şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

vînzare silită a moşiei Baia de Aramă aparţinînd lui C. G. Vernescu (cerută de S. Halfon şi fiii, bancheri din Bucureşti). Moşnenii susţineau că era urmărită spre a fi vîndută şi partea delimitată lor prin legea rurală din anul 1864 şi că actele şi titlurile respective se găseau la Ministerul Agriculturii.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 42/1904, f. 11—12. Orig.

1305. 1904 septembrie 16. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi confirmă planul şi hotărnicia depuse de Constantin N. Mihail pentru partea de moşie deţinută de el în hotarul comunei Poroina Mare, învecinată cu moşia moşnenilor Poroineni. Prin aceasta se încheie litigiul dintre proprietar şi moşneni pentru suprafaţa de pămînt cu care moşnenii împroprietăriseră pe clăcaşi, după anul 1864, pămînt revendicat de proprietar.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 43/1904, f. 163—164. Orig.

1306. 1904 octombrie 21. Jurnal. Tribunalul Mehedinţi respinge cererea obştii locuitorilor cătunului Atîrnaţi din comuna Gîrla Mare de a se confirma actul de verificare şi diviziune a pămîntului delimitat lor prin legea rurală din anul 1864, pe motiv că nu se procedase, în prealabil, la stabilirea hotarului despărţitor faţă de partea deţinută de generalul C. I. Brătianu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 42/1904, f. 180—181. Orig.

1307. 1904 noiembrie—1907 martie 2. Relaţie şi schiţă de plan pentru curelele de moşie din hotarul Ţigănaşi, în litigiu între maiorul Iupceanu şi moşnenii Ţigănaşi, cu menţionarea actelor vechi (începînd cu hotărnicia din anul 1850) care-l îndreptăţeau pe maior să susţină că moşnenii cotropiseră o parte din dreptul său, încă înainte de anul 1877. Autor: Gh. Crăciunescu, inginer hotarnic din Turnu Severin.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 17/1883, f. 141—143. Orig.

1308. 1904 noiembrie 19. Situaţie statistică nominală de locuitorii comunei Pitulaşi rămaşi datori cu zile de prestaţie la drumuri în anul 1904.

Un număr de 53 de gospodării datorau, ca restanţieri, 105 zile cu braţele (respectiv 210 lei), 127 de zile şi jumătate cu vitele (respectiv 647,50 lei). Datorau, deci, 857,50 lei reprezentînd contravaloarea zilelor de prestaţie la neefectuarea drumurilor.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 2/1855, f. 261—261 bis. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1309. 1904 decembrie 18. Proces-verbal încheiat de primarul, picherul şi perceptorul comunal pentru stabilirea prestaţiei la drumuri pe seama locuitorilor comunei Pitulaşi, pentru anul 1905.

S-au stabilit : 1) pentru 96 de locuitori din satul Pitulaşi — 185 de zile de lucru cu braţele, 290 de zile de lucru cu 2 boi şi 10 zile cu 4 boi ; 2) pentru 40 de locuitori din satul Bîrda — 130 de zile cu braţele, 65 de zile cu două vite şi 5 zile cu 6 vite.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 4/1862, f. 141. Orig.

1310. 1905 noiembrie 30. Situaţie nominală şi cantitativă privind întinderea semănăturilor făcute în comuna Pitulaşi în toamna anului 1905.

Un număr de 131 de gospodării însămînţaseră 204 de ha cu grîu şi 10 ha cu secară, respectiv 99 de gospodării cîte 1 ha, 24 de gospodării cîte 2 ha, una gospodărie 3 ha, una gospodărie 4 ha, una gospodărie 5 ha, 2 gospodării cîte 10 ha, una gospodărie 22 de ha şi una gospodărie de 7 ha, plus alte 6 ha cu secară revenind la tot atîtea gospodării, cu cîte 1 ha de grîu însămînţat..

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 2/1855, f. 264—265. Concept.

1311. 1905 noiembrie 30—decembrie 23. Situaţii statistice cu privire la lucrările agricole de toamnă efectuate în comuna Pitulaşi şi inventarul agricol existent în dotarea gospodăriilor.

La 30 noiembrie 1905 erau însămînţate 204 ha cu grîu şi 10 ha cu secară în mirişti şi porumbişti, nici o semănătură pe ogoare sterpe.

Un număr de 97 de gospodării deţinea următorul inventar agricol : 1 maşină de treierat, 84 de pluguri de lemn, 8 pluguri universale, 48 de grape din mărăcini, 94 de care cu osii de lemn, 4 care cu osii de fier, 5 căruţe şi 13 cazane.

Primăria comunei Pitulaşi, dosar 5/1864, f. 137—138 bis. Orig. şi concept.

1312. 1906 [martie]. Chestionar privind starea economică şi socială a comunei Adunaţii Teiului, completat de autorităţile comunale pentru secţiunea a X-a „Asistenţa, igiena, economia socială" a Expoziţiei generale române din 1906 [1]. Se precizează că locuitorii (6 familii fruntaşe, 30 mijlocaşe şi 136 codaşe, din care 7 fără pămînt) se învoiesc, fără acte, pe moşiile vecine, dînd dijmă în parte, 1 pogon arat pentru proprietar şi 2 pui de găină. Prezentînd evoluţia dijmei se arată că în perioada 1864—1875 aceasta a fost din cinci una, apoi din patru una (1875—1880), din trei una (1880—1890) şi în parte (1890—1906), iar ierbăritul a fost „o litră de arătură de jug" o zi de

[1] Chestionarul cuprinde 80 de întrebări şi a fost trimis în două exemplare (pentru primari şi învăţători). În continuarea catalogului se foloseşte forma prescurtată : Chestionarul comunei..., iar conţinutul este dat în rezumat.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

vita mare (sau 5 mici) în perioada 1864—1875 ; în perioada 1880—1890, un pogon de „arătură de jug", 3 zile pentru vita mare, o zi pentru 2 oi și 5 zile la mașina de treier fără plată, iar după 1890 se muncea în parte, 1 pogon de arătură gratuit, 5 zile de lucru pentru vita mare, 2 zile pentru o oaie și 2 pui de găină (pentru neînvoiți se lua dublu, 10 lei de vita mare și 2 lei pentru o oaie). Se menționează că lipseau pămîntul de muncă, izlazul, livezile pentru fîn și lemnele de foc și că este necesar ca țăranii să fie împroprietăriți în moșia statului.

Colecția Documente, XI/1, f. 5—8. Orig.

1313. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Albulești. Cei 59 de locuitori învoiți (din 150 de familii fără pămînt) muncesc în parte, plus cîte un pogon de porumb sau de grîu, complet, inclusiv transportul la pătul sau la arie. În bani se da pogonul de grîu cu 8 lei și cel de porumb cu 20 de lei. Cei învoiți mai fac 3 zile de muncă la pogon, pentru pășunatul vitelor (sau plăteau 5 lei de vita mare și 1 leu de cea mică) și dau cîte 3 ocale de fasole și 2 pui de găină. Se arată că învoielile sînt mai grele ca în trecut (pînă în anul 1879 dijma era din trei una și 0,5 pogon muncit) din cauza arendașilor și a „strîmtorii" pămînturilor, ca urmare a creșterii populației. Lipsa pămîntului de muncă și pășune ca și asupririle datorate învoielilor grele sînt considerate cele mai mari rele, cerîndu-se împroprietărirea cu pămînt în moșia statului Albulești.

Colecția Documente, XI/1, f. 9—12. Orig.

1314. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Almăjelul. Se prezintă situația economică a locuitorilor (2 familii fruntașe, 25 mijlocașe și 370 codașe, între care 254 fără pămînt), precum și evoluția învoielilor agricole practicate între țărani și proprietari ori arendași.

Se menționează că : în anul 1864 se lua dijmă din cinci una, se muncea un pogon complet pentru proprietar, iar vitele erau scutite de ierbărit ; începînd cu perioada 1889—1891 pămîntul se da cu dijma din trei una, 2 pogoane muncite complet pentru proprietar, 4 zile de muncă cu brațele și 2 cu carul la treier, 9 hl de grîu transportați la schelă, iar ierbăritul se plătea cu 4 lei de vita mare și 1 leu de cea mică, pîndăritul cu 3% și 2 pui de găină. Pentru locuitorii fără învoială, dijma se da o parte și o parte. Aceste învoieli sînt considerate mai grele decît cele vechi, cerîndu-se să se dea locuitorilor izlaz după numărul vitelor, căci altfel nu vor mai putea fi ținute.

Colecția Documente, XI/1, f. 1—4 ; 617—620. Orig.

1315. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bala de Jos. Locuitorii sînt moșnenii : 40 de familii fruntașe, 80 mijlocașe și 80 codașe. Nu practică învoieli agricole. Creșterea vitelor se află la același nivel

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ca în trecut, în timp ce industriile casnice (aflate în creştere) sînt principalele ocupaţii ale locuitorilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 73—80. Orig.

1316. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Bala de Sus. Locuitorii sînt împărţiţi în 20 de familii fruntaşe, 80 mijlocaşe şi 100 codaşe. (Există şi un proprietar cu moşie de peste 100 ha). De regulă nu se practică învoielile agricole. Cînd se ia pămînt în arendă, acesta se munceşte în parte, dîndu-se şi cîte un pui de găină. Creşterea vitelor şi industriile casnice sînt considerate ca staţionare.

Colecţia Documente, XI/1, f. 81—88. Orig.

1317. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Baloteşti. Locuitorii sînt împărţiţi în 30 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 106 codaşe, din care 80 de familii fără pămînt. Pămîntul se ia de la arendaşi, cu dijmă din trei părţi una, 2 pogoane de arătură, 1 pogon de seceră, 1 transport de 6 hl la schelă, 2 pui şi 10 ouă. În bani se lua cu 15—20 de lei pogonul. Păşunatul vitelor se plăteşte 10 lei de vita mare şi 3 lei de cea mică. Lipsa de pămînt pentru muncă şi de izlazuri este considerată problema cea mai grea pentru locuitori şi se cere cumpărarea moşiei de către stat şi împărţirea ei sătenilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 173—180. Orig.

1318. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Balta. Toţi locuitorii erau moşneni : 22 de familii de frunte, 203 de mijloc şi 18 codaşe. Se precizează că, de regulă, nu se ia pămînt în dijmă însă, cînd se învoiesc, se practică dijmă din trei părţi una. Vite se cresc mai multe decît în trecut, iar meşteşugul casnic al ţesutului este în stare înfloritoare.

Colecţia Documente, XI/1, f. 45—48. Orig.

1319. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Balta Verde. Locuitorii învoiţi (197 de familii, dintre care 100 fără pămînt) muncesc în dijmă, (nu se dă pămînt cu bani) dînd parte din toate produsele. În plus fiecare învoit mai munceşte 1 pogon la secară, complet, 1 pogon de porumb, de la arat la pătul şi coceni cărăţi, 2000 de ocale de produse transportate la schelă, 2 pui. Taxa de păşunat este de 4 lei de vita mare, 1 leu de cea mică şi 1 kg. brînză de oaie mulgătoare. Aceste obligaţii evoluaseră de la dijma din 10 părţi una şi 1/2 pogon muncit complet (în perioada 1864—1873), la una din cinci şi 2 pogoane muncite complet (în anii 1873—1887), iar în perioada 1887—1890 dijma a fost o parte din patru, apoi una din trei părţi, ajungînd la una şi una.

Colecţia Documente, XI/1, f. 13—16. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1320. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Batoți. Țăranii învoiți (65 de familii, din care 25 fără pămînt) dau dijmă la proprietarii mari, din două părți una și 2 zile muncă la pogon (în timp ce la arendași dijma era din patru părți una), plus un pogon de muncă pe seama proprietarului. Taxa de păşunat este de 3 lei pentru vita mare și 0,50 pentru cea mică. În bani, pogonul se da cu 20 de lei anual. (Se face mențiunea că pînă la 1886 dijma a fost din cinci părți una).

Între „relele mai însemnate" sînt considerate lipsa de pămînt pentru muncă (se cerea să se dea pămînt) și faptul că viile au fost distruse.

Colecția Documente, XI/1, f. 17—20. Orig.

1321. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Bălăcița. Situația învoielilor agricole este prezentată astfel : după anul 1864 se lua dijma din 10 părți una și învoieli : 20 de zile fie cu mîinile, fie cu carul, pentru care se scădeau 2 zile cu mîinile. Apoi dijmă din patru părți una plus învoiala în cadrul căreia era lucrat complet 1 pogon de grîu și 1 pogon de porumb la proprietar sau la arendaș.

La data întocmirii chestionarului (martie 1906) învoielile locuitorilor comunei cu arendașul erau : 3 pogoane de grîu la țăranul învoit, 6 pogoane de grîu lucrate complet la arendaș precum și : 2 zile cu carul, 3 zile de muncă cu brațele, 2 pogoane arate fără plată, transportul a 70 de bănicioare la schelă sau la gara Tîmna. În caz de refuz (nesupunere) țăranul învoit era scos din moșie, roadele muncii sale revenind proprietarului fără nici o judecată. La „neputință" se luau banii din curte.

Pentru vite se plătea ierbăritul 3 lei de vita mare și 1 leu de vita mică sau în muncă, și se da 1 miel la 100 de oi și o oca de brînză, indiferent dacă cel în cauză avea ori nu.

Cînd învoiala era cu dijmă, recolta se împărțea pe jumătate (sămînța, grîu, porumb etc. era a țăranului), la 100 de snopi, se luau 2 snopi de pîndărit și 1 pogon de pămînt arat, secerat și cărat la mașină. Arendașul ori proprietarul primea 10 ouă și 2 pui de găină.

Paza era asigurată de 8 turci, plătiți cu cîte 30 de lei lunar, din martie pînă la sfîntul Dumitru.

La un împrumut de 10 bănicioare se restituiau 15 ; la un împrumut de 20 de lei se da dobîndă de cîte 1 lei pe lună.

Nu se da pămîntul în bani, ci prin învoieli agricole.

Colecția Documente, XI/1, f 93—100. Orig.

1322. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Bălțații de Jos. Locuitorii împărțiți în 28 de familii fruntașe, 102 mijlocașe și 205 codașe dintre care 80 fără pămînt. (Existau 3 proprietari cu moșii peste 100 de ha). Nu se practicau învoielile în bani. Taxa de păşunat era de 4 lei pentru vita mare și 1 leu de cea mică. Se precizează că se cresc vite mai puține ca înainte, iar despre industriile casnice se arată

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

că sînt pe cale de dispariție. Între relele cele mai însemnate se menționează lipsa de pămînt și munca nesistematică.

Colecția Documente, XI/1, f. 101—108. Orig.

1323. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bălțați de Sus. Locuitorii sînt împărțiți în 70 de familii fruntașe, 80 mijlocașe și 70 codașe (Un proprietar are moșie de peste 100 de ha). Învoielile se fac în parte, plus cîte 2 zile de pogon și 1 pui de găină. Pentru pășunat se plătește 3 lei de vita mare și 1 leu de cea mică. Creșterea vitelor este apreciată ca fiind în scădere.

Colecția Documente, XI/1, f. 109—116. Orig.

1324. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Băsești. Locuitorii acestei comune (7 familii fruntașe, 150 mijlocașe și 145 codașe dintre care 10 fără pămînt) nu se învoiesc pentru pămînt, au izlaz comunal și cresc vite mai multe decît în trecut. Industriile casnice se considerau a fi în scădere. Ca rele sociale se menționează nerespectarea proprietății.

Colecția Documente, XI/1, f. 61—64. Orig.

1325. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bistrița. Locuitorii sînt împărțiți în 50 de familii fruntașe, 110 mijlocașe și 120 codașe, dintre care 30 fără pămînt. Nu se fac învoieli agricole scrise. În bani se dă pogonul cu 15 lei, iar în dijmă din trei părți una ori din două părți una, plus 4 lei de pogon. Pînă în anul 1895 se făceau la arendaș, pentru un pogon și o vită învoită, 3 zile de muncă cu brațele ; pentru 2 vite mari se ara un pogon, iar pentru 2 oi, se făcea o zi de lucru. Se precizează că, din cauza lipsei izlazului, se cresc mai puține vite.

Colecția Documente, XI/1, f. 181—184. Orig.

1326. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bîcleșu. Locuitorii sînt împărțiți în 9 familii fruntașe, 363 mijlocașe și 128 codașe, dintre care 35 fără pămînt. Se menționează că pămîntul nu se dă decît în dijmă (în natură) din 4 părți una și lucrul unui pogon (secerat și cărat), iar altul arat și prășit plus o zi de muncă cu carul, 3 zile cu brațele și un transport de 20 hl. Dijma fînului este o parte din două. Dijma a fost de o parte din zece și 40 de zile cu brațele în perioada 1864—1870, iar în perioada 1873—1875 noul arendaș a schimbat învoiala, luînd o parte din trei, 1 pogon de grîu arat și semănat, 1 pogon porumb de la arat la culeș, 3 zile cu brațele pentru pășunatul unei vite mari, 400 de ocale transportate. În perioada 1875—1886 proprietarul s-a ocupat personal de moșie, luînd din 4 părți una și celelalte obligații ca în

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

anii precedenți, iar între 1886—1896 arendașul a mai adăugat un pogon de secerat cu plată și 8 zile de muncă cu brațele, fără plată.

Colecția Documente, XI/1, f. 89—92 ; 1200—1203. Orig.

1327. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Băltanele. Locuitorii sînt împărțiți în 8 familii fruntașe, 103 mijlocașe și 51 codașe. Nu se fac învoieli în bani, ci numai în dijmă (o parte din trei). În trecut (perioada 1864—1893) se da dijma din trei una, 2 pui, 2 ocale de fasole și 2 ocale de fuior de cînepă. Creșterea vitelor și industriile casnice sînt apreciate ca fiind în regres.

Colecția Documente, XI/1, f. 141—148. Orig.

1328. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bîlvănești. Toți locuitorii sînt proprietari mici, cele 105 de familii fruntașe, 100 mijlocașe și 92 codașe neînvoindu-se unii la alții. Cînd totuși se fac învoieli, se dă dijmă din trei părți una, se lucrează 1—2 zile de muncă și se dă un pui la un pogon. La cei din afara comunei, pogonul se dă cu 10—14 lei. Creșterea animalelor este estimată ca fiind la același nivel ca în trecut. Se menționează că locuitorii se mai ocupă și cu lemnăria și pomicultura.

Colecția Documente, XI/1, f. 49—60. Orig.

1329. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bobaița. Locuitorii sînt moșneni și se împart în 15 familii fruntașe, 160 mijlocașe și 51 codașe. Nu se învoiesc în scris pentru pămînt cu proprietarii. Cînd se fac totuși învoieli, dijma se dă din trei părți una. Se cresc mai puține vite ca în trecut, în timp ce industriile casnice sînt apreciate ca fiind variate.

Colecția Documente, XI/1, f. 194—201. Orig.

1330. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Botoșești. Locuitorii se împart în 81 de familii fruntașe, 218 mijlocașe și 123 codașe, dintre care 130 fără pămînt (7 proprietari aveau moșii de peste 100 de ha.)

În privința învoielilor agricole se arată că se lua dijmă din două părți una, din trei una și din cinci două, după cum pretind proprietarii ori arendașii. În cazul dijmei din trei părți una, se muncește complet un pogon, în timp ce ceilalți nu fac clăci și munci. Toți învoiții dau cîte 2 pui de găină, 10 ouă și fac cîte un transport de 50 ddl la gară sau schelă. În trecut dijma era din zece părți una, apoi din trei părți una fără alte obligații. Îngreuierea obligațiilor s-a datorat schimbării proprietarilor și arendașilor, noii veniți punînd condiții tot mai grele. Din

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

cauza lipsei izlazului, oamenii sînt nevoiţi să muncească mai mult pămînt. De asemenea, lipsa unor reglementări legale cu privire la învoieli, ca şi lipsa unor asociaţii pentru vînzarea produselor la preţuri normale sînt considerate ca principale rele sociale.

Colecţia Documente, XI/1, f. 125—128. Orig.

1331. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Braniştea. Locuitorii constituiţi în 80 de familii fruntaşe, 122 mijlocaşe şi 200 codaşe, dintre care 180 fără pămînt, se învoiesc în muncă cu proprietarii sau arendaşii, dînd jumătate din recoltă. Cînd pămîntul se ia în dijmă, arendaşul primeşte 3/4 din produse, zile muncite cu braţele şi cu carul, 2 pui etc. Pentru păşunatul vitelor se plătesc 3—5 lei de vita mare, 1—2 lei de cea mică, pe mirişte, la arendaş. Numărul vitelor este mai mic ca înainte.

Învoielile au evoluat de la o parte din zece, la una din cinci, la două din cinci, la una din două, la două din trei şi în anul 1906 la trei din patru. Ca rele specifice sînt menţionate lipsa de încredere, ignoranţa şi dezinteresul administraţiei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 37—44. Orig.

1332. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Brădetu. Locuitorii sînt moşneni constituiţi în 10 familii fruntaşe, 53 mijlocaşe şi 92 codaşe. Nu se învoiesc pentru pămînt. Se recunoaşte lipsa de pămînt pentru cultură, împuţinarea vitelor din lipsă de izlaz, reaua administraţie şi impozitele grele. Se menţionează că locuitorii se ocupă şi cu prelucrarea lemnului, iar industria casnică prosperă graţie femeilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 206—213. Orig.

1333. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Bresniţa-Motru. Locuitorii sînt împărţiţi în 16 familii fruntaşe, 151 mijlocaşe, şi 333 codaşe. Între ei sînt obişnuite învoielile cu „îndoială" la recolta fără alte munci sau obligaţii. În bani, pogonul se dă cu 13—25 lei, după calitatea pămîntului. De la anul 1864 la anul 1895 s-au lucrat cîte 2 pogoane complet pentru arendaş, ierbăritul a fost de 3 lei de vita mare şi 0,50 lei de cea mică, plus 2 pui, 2 ocale de fasole şi o „vistă de struguri". Dijma a fost din cinci sau din trei părţi una. Între relele specifice sînt menţionate furturile, beţia, paludismul, nepăsarea faţă de religie, lipsa păşunilor. Numărul vitelor era în scădere. Se menţionează că, în anul 1896, un număr de 76 de familii primiseră loturi de pămînt.

Colecţia Documente, XI/1, f. 202—205, 214—217. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1334. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bresniţa Ocol. Locuitorii sînt constituiţi în 10 familii fruntaşe, 120 mijlocaşe şi 85 codaşe, dintre care 50 fără pămînt. Pogonul se arendează cu 15 lei. Dijma este din patru părţi una, iar la fîn, din trei părţi una. În afară de darea în dijmă ori bani, se ară 1,5 pogon şi se lucrează şi fără plată cîte 0,5 pogon de grîu şi porumb. Se aprecia că în trecut învoielile au fost mai grele, iar viile nu erau încă răscumpărate. Creşterea animalelor şi industriilor casnice sînt în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 149—153 ; 218—221. Orig.

1335. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Broscari. Locuitorii sînt constituiţi în 50 de familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 110 codaşe. Pămîntul se dă în dijmă, din două părţi una, un pogon de ogorît, un pogon de secerat şi transportat la maşina de treier şi la schelă, un pogon de grîu de semănat toamna, plus o zi cu carul, 2 zile cu mîinile, 2 pui de găină, 3 lei de vita mare, deşi izlaz nu primesc, pentru că nu este. Se arată că, în urmă cu 20 de ani, învoielile erau mai uşoare : dijma din cinci părţi una, pogoane de secerat şi transporturi, 3 lei ierbăritul şi izlaz îndeajuns. Învoielile s-au schimbat din cauză că arenzile au crescut şi locuitorii au nevoie de mai mult pămînt pentru muncă (numărul vitelor a scăzut). Între relele satului sînt menţionate cîrciumile cu vînzarea de băuturi pe datorie.

Colecţia Documente, XI/1, f 165—172. Orig.

1336. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Broşteni. Sînt 38 de familii fruntaşe, 57 mijlocaşe şi 105 codaşe, dintre care 27 fără pămînt. (Un proprietar cu moşie de peste 100 de ha). Pămîntul nu se arendează în bani şi nici nu se fac învoieli scrise. Cînd se dă pămîntul în dijmă, în funcţie de calitatea acestuia se dă una şi una sau una din trei părţi. Cînd pămîntul este bun, se mai dau 5 lei sau se lucrează 5 zile. Apoi, 1 pui şi 4 ocale de fasole. Păşunatul este de 10 lei de muncă pentru vita mare şi 2 zile pentru vita mică. Se apreciază că în trecut învoielile erau mai uşoare (dijma era una din cinci părţi şi 2—3 zile de muncă pentru ierbăritul unei vite mari).

Colecţia Documente, XI/1, f. 157—164. Orig.

1337. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Bucura. Locuitorii (150 de familii fruntaşe, 200 mijlocaşe, 41 codaşe şi 50 fără pămînt) luau pămînt de la proprietari (fără învoială scrisă) şi dau dijma în parte, făcînd şi cîte 4 pogoane de muncă complet, plus cîte 2 pui de găină. Pentru păşunat se dădeau 3 lei de vita mare şi 0,50 lei de cea mică. Se face menţiunea că dijma a fost din 5 părţi una şi 2 pogoane muncite pe seama proprietarului.

Colecţia Documente, XI/1, f. 21—24. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1338. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Burila Mare. Locuitorii (20 de familii fruntaşe, 112 mijlocaşe, 168 codaşe, dintre care 10 fără pămînt) care se învoiau, dădeau dijma trei părţi din cinci, transportau 1/2 chilă de produse la pogon şi aduceau 2 pui de găină. Pentru păşunat se plăteau 3 lei de vita mare şi 0,50 lei de cea mică (se creşteau vite mari mai puţine ca înainte). În bani, pogonul se arenda cu 200 de lei. În privinţa evoluţiei dijmei, se arată că aceasta a fost una din şapte părţi (în anii 1864—1870), una din cinci părţi (1870—1880), una din trei părţi (1880—1887) şi una din două părţi (1879—1904).

Colecţia Documente, XI/1, f. 25—28. Orig.

1339. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Burila Mică. Locuitorii (10 familii fruntaşe, 40 mijlocaşe şi 158 codaşe, dintre care 60 fără pămînt) care se învoiau cu proprietarii sau arendaşii (132 de familii) dau dijmă din două părţi una (aceasta începînd cu anul 1897), cîte un transport de cîte 100 de ocale la schelă (distanţa 3 km) şi 2 pui de găină, oricît pămînt ar fi muncit anual. În plus, se făcea o zi de lucru cu braţele la pogon, la 5 pogoane un transport de 700 de litri la schelă iar la 10 pogoane un pogon complet muncit şi un transport de 1400 litri la schelă. Pentru păşunat se făceau 3 zile de lucru de vita mare (sau se plăteau 3 lei), 0,50 de cea mică şi se da 1/4 oca brînză de oaie mulgătoare, în bani, pogonul se da cu 10—20 lei, însă la foarte puţini dintre locuitori.

Autorităţile comunale arătau că în trecut, cînd populaţia era mai puţină şi mai multe terenuri necultivate, dijma a fost de una din zece, iar acum învoielile se fac după voinţa proprietarilor, însă ar trebui limitate; că nu există suficiente izlazuri, din care cauză vitele se împuţinează etc.

Colecţia Documente, XI/1, f. 29—36, orig.

1340. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Buseşti. Locuitorii sînt moşneni: 20 de familii fiind fruntaşe, 40 mijlocaşe şi 100 codaşe. Nu se practică învoielile agricole. Creşterea vitelor se menţine la acelaşi nivel ca în trecut, iar dintre industriile casnice, ţesutul este considerat înfloritor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 65—72. Orig.

1341. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Busu. Sînt 35 de familii fruntaşe, 55 mijlocaşe şi 20 codaşe, dintre care 27 fără pămînt deloc (Un proprietar cu moşie de peste 100 ha). Învoiala se practică cu dijmă, din două părţi una, cîte o zi cu braţele pentru fiecare pogon şi 2 pui de găină (păşunatul este de 5 lei de vita mare şi 1 leu de cea mică). În perioada anilor 1864—1879 dijma a fost din trei părţi una, lucrîndu-se cu învoială 1 pogon secerat fără plată şi dîndu-se 2 pui

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de găină. Dintre relele sociale sînt menţionate : împrumuturile la cămătari cu dobînzi de 30—60% şi lipsa de bănci populare şi de credit. Creşterea vitelor şi industriile casnice se află în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 133—140. Orig.

1342. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Butoieşti. Sînt 20 de familii fruntaşe, 149 mijlocaşe, 23 codaşe fără pămînt şi fac puţine învoieli între ele (nu exista nici un proprietar cu peste 100 de ha), iar cînd se fac, muncesc cu „întreială sau îndoială de dijmă" din toate produsele, plus cîte 3 zile de pogon. În perioada anilor 1864—1880 învoiala a fost din trei părţi una, ca apoi să se schimbe din cauza înmulţirii populaţiei şi a lipsei de pămînt. Între rele sociale se menţionează lipsa de păşune şi neştiinţa de carte. Creşterea vitelor şi industriile casnice sînt apreciate ca fiind în scădere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 129—132 ; 153—156 Orig.

1343. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cacoţi. Sînt 50 de familii fruntaşe, 70 mijlocaşe şi 50 codaşe (120 de familii sînt fără pămînt). Se practică învoiala cu dijmă în parte sau din trei părţi una, 3 zile de lucru la pogon şi mai dau 2 pui, 10 ouă şi 5 kg. fasole. Pentru păşunat se plăteau 10 lei de vita mare şi 1,50 de cea mică. În bani, pogonul se arenda cu 25 de lei anual.

Colecţia Documente, XI/1, f. 354—357. Orig.

1344. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cătunele. Sînt 18 familii fruntaşe, 42 mijlocaşe şi 130 codaşe, dintre care 51 fără pămînt. Învoielile sînt apreciate ca foarte grele dîndu-se dijma în parte, plus 5 lei la pogon şi 25 lei „de jug", transportul la Turnu Severin, arat, secerat, dezmiriştit, dare de găini, ouă şi limba porcului, muncă cu carele şi cu braţele gratis la arendaş şi la oamenii lui. Păşunatul se plătea cu 20 de lei vita mare şi cinci lei de cea mică, sau în muncă („...că nu fac vitele cît sînt cheltuielile..." din care cauză numărul lor a scăzut). Se practicau cărăuşia şi industriile casnice. Se cere să fie învoiţi cu vitele în pădurea statului.

Colecţia Documente, XI/1, f. 318—321. Orig.

1345. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Căzăneşti. Sînt 40 de familii fruntaşe, 50 mijlocaşe şi 40 codaşe (3 proprietari aveau moşii de peste 100 ha) şi se învoiesc cu dijmă din trei părţi una. Pentru păşunat se plătesc 3 lei sau 3 zile de lucru de vita mare şi 1 leu de cea mică şi se mai dau cîte 2 pui şi 5 ouă. Creşterea vitelor este în regres, iar industriile casnice prosperă.

Colecţia Documente, XI/1, f. 322—329. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1346. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cerna Vîrf. Locuitorii sînt moşneni şi se împart în 10 familii fruntaşe, 70 mijlocaşe şi 20 codaşe, neînvoindu-se pentru pămînt. Cînd totuşi se fac învoieli, dijma se dă din două şi trei părţi una. Creşterea animalelor şi industriile casnice (urzitul şi năvăditul) sînt în creştere. Învăţătorul arată că stăpînirea devălmaşe a moşiei, fiecare luînd cît putea să cuprindă, determină certuri, procese, bătăi şi judecăţi care-i săracesc pe oameni şi că acest rău bîntuie în toate satele moşneneşti din plai şi judeţ. Se cere numirea, din oficiu, a unui inginer care să le împartă proprietăţile.

Colecţia Documente, XI/1, f. 242—249. Orig.

1347. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cernaia. Sînt 50 de familii fruntaşe, 50 mijlocaşe şi 80 codaşe. Cînd se învoiesc (fără acte) dau dijmă din două părţi una, iar în bani 10—15 lei pogonul. Creşterea vitelor este în regres, în timp ce industriile casnice sînt practicate intens. Impozitele mari şi lipsa de pămînt pentru muncă sînt apreciate ca fiind relele sociale cele mai mari.

Colecţia Documente, XI/1, f. 310—317. Orig.

1348. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cioroboreni. Sînt 100 de familii fruntaşe, 80 mijlocaşe şi 20 codaşe, din care 20 de gospodării fără pămînt. Învoielile se fac în dijmă nu în bani, dîndu-se din trei părţi una şi lucrîndu-se 2 pogoane de grîu şi un pogon porumb complet pe seama arendaşului, 1000 de ocale transportate la schelă, 4 zile cu mîinile şi una cu carul. Păşunatul este de 3 lei de vita mare şi 1 leu de cea mică. Se menţionează că în trecut învoielile au fost din zece părţi una, fără alte obligaţii, iar creşterea vitelor şi industriilor casnice sînt în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 206—213. Orig.

1349. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Ciovîrnăşani. Locuitorii (20 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 230 codaşe, dintre care 35 fără pămînt) se învoiesc cu dijmă din 3 părţi una, plus 3 zile cu braţele de fiecare pogon. Pentru vite, ţăranul ară 2 pogoane la o pereche de boi, munceşte 5 zile cu braţele pentru o vită mare, dă un leu pentru o oaie sau o capră şi 2 lei pentru un rîmător . În trecut se da numai zeciuiala şi o zi de muncă, ierbăritul pentru o vită mare (sau pentru 4 vite mici).

Colecţia Documente, XI/1, f. 330—337. Orig.

1350. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cireşu. Locuitorii sînt moşneni (30 de familii fruntaşe, 240 mijlocaşe şi 40 codaşe, dintre care 15 fără pămînt). Un proprietar are moşie de peste 100 ha. Cei care

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

se învoiesc (31 de familii) dau dijma din trei părți una (din fîn jumătate) și fac 2 zile de lucru de pogon. Pentru păşunat se fac 10 zile de lucru la proprietar, indiferent de numărul vitelor. (În bani pogonul se dă cu 10 lei). În trecut dijma a fost de una din zece. Se arată urmările nefaste ale judecătilor și necesitatea de a se măsura și împărți moșiile.

Colecția Documente, XI/1, f. 250—257. Orig.

1351. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cîrceni. Locuitorii sînt moșneni (60 de familii fruntașe, 40 mijlocașe și 30 codașe). Nu se fac învoieli agricole. Înainte de anul 1882, moșia statului se arenda, plătindu-se ierbărit cîte 4 lei de o vită mare, 1 leu pentru un rîmător și 0,50 lei pentru o oaie. Creșterea vitelor se apreciază a fi în regres. Locuitorii practicau lemnăria și industriile casnice.

Colecția Documente, XI/1, f. 302—309. Orig.

1352. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cleanov. Locuitorii 48 de familii fruntașe, 152 mijlocașe și 230 codașe, din care 30 fără pămînt) se învoiesc cu dijmă din două părți una, cîte 10 ddl de pogon transportați la Cetate și o zi de lucru cu brațele. În trecut (după anul 1864) se dădeau țăranului 15 pogoane pentru care lucra complet 2 pogoane de grîu ; pentru suprafața luată în plus da dijma din cinci părți una. Apoi dijma a crescut (mai ales după anul 1895). Creșterea vitelor este apreciată a fi în regres, iar ignoranța, un rău social.

Colecția Documente, XI/1, f. 298—301. Orig.

1353. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cloșani. Locuitorii sînt în mare parte moșneni din care 42 de familii fruntașe, 120 mijlocașe și 100 codașe. Un număr de 120 de familii se învoiesc pentru păşunatul vitelor cu ceilalți săteni sau cu cei doi proprietari locali. Alte învoieli nu se fac. Creșterea animalelor și industriile casnice sînt apreciate a fi în creștere.

Colecția Documente, XI/1, f. 266—273. Orig.

1354. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cojmănești. Sînt 15 familii fruntașe, 53 mijlocașe și 52 codașe. Nu se fac învoieli cu dijmă, ci numai împrumuturi de muncă între săteni. Se cresc mai puține vite ca în trecut. Industriile casnice și mai ales țesutul sînt practicate de toți locuitorii.

Colecția Documente, XI/1, f. 1045—1048. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1355. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Colibaşu. Locuitorii sînt moşneni (10 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 50 codaşe) şi nu se practică învoieli agricole scrise. Creşterea vitelor se află în regres, iar industriile casnice sînt în progres. Se arată că impozitele sînt grele şi că este necesară măsurarea proprietăţilor fiecăruia.

Colecţia Documente, XI/1, f. 358—365. Orig.

1356. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Comăneşti. Locuitorii se împart în 50 de familii fruntaşe, 78 mijlocaşe şi 120 codaşe (2 proprietari au moşii de peste 100 ha). Cei care se învoiesc (85 de familii) dau dijmă din cinci părţi două, 10 ouă şi 2 pui. Înainte dijma era de una din trei părţi. Păşunatul se plăteşte cu o zi de lucru pentru două vite mici sau 4 lei de familie. Creşterea animalelor şi industriile casnice sînt apreciate a fi în creştere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 273—277. Orig.

1357. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Corcova. Locuitorii se împart în 10 familii fruntaşe, 50 mijlocaşe şi 245 codaşe, dintre care 20 fără pămînt. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Cei care se învoiesc cu dijmă dau din trei părţi una, seceră un pogon de grîu, ară 2 pogoane de perechea de boi, lucrează 3 zile de o vită mare, lucrează o zi pentru un rîmător şi dau 0,50 lei pentru vita mică. Mai fac 2 zile de muncă la cazanul proprietarului. Se arată că în trecut nu se muncea la tarlaua proprietarului, se făceau 7 zile de lucru pentru nuiele şi lemne uscate. Se menţionează că lipsa de pămînt se poate rezolva numai printr-o nouă împroprietărire.

Colecţia Documente, XI/1, f. 338—345. Orig.

1358. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Corlăţel. Locuitorii se împart în 100 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 95 codaşe (145 de familii nu aveau pămînt). Cînd se învoiesc în bani, plătesc cîte 25 de lei pogonul, iar în dijmă, din două şi din trei părţi una, plus cîte un pogon de grîu şi de porumb muncite complet, ouă şi pui de găină. În trecut (după anul 1864) dijma a fost din cinci părţi una, plus un transport la schelă (pentru locuitorul învoit cu 3 vite — un pogon de arătură şi 2 pui). Începînd cu anii 1880—1900 dijma a ajuns la una din trei părţi, plus un pogon lucrat complet pe seama arendaşului, 2 pui şi un transport la schelă, fără plată. Autorităţile arată că învoielile s-au împovărat datorită înmulţirii locuitorilor şi urcării arenzilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 230—233. Orig.

1359. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Corobăile. Locuitorii se împart în 50 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 40 codaşe,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

dintre care 20 fără pămînt. Nu se fac învoieli scrise. Cînd intervin totuşi, se dă pămînt „cu întreială". Creşterea animalelor este în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 374—377. Orig.

1360. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Corzu. Locuitorii se împart în 15 familii fruntaşe, 50 mijlocaşe şi 115 codaşe, din care 78 fără pămînt (2 proprietari aveau moşii de peste 100 ha). Învoielile a 180 de familii se fac cu dijmă în parte, 2 pogoane de grîu şi de porumb muncite complet, un pogon sterp, un transport pînă la Cetate sau Turnu Severin, 10 ouă şi 2 pui. Pentru păşunat se dau 10 lei de vita mare şi 2 lei de cea mică (cei neînvoiţi). În perioada anilor 1864—1880 dijma a fost de una din patru părţi şi 1 pogon de pămînt lucrat. După aceea (anii 1880—1905), dijma a rămas aceeaşi şi s-au lucrat 2 pogoane de grîu, 1 pogon de porumb şi 1 pogon de ogor sterp, s-au făcut 3 transporturi la gara Tîmna, s-au dat 4 lei de vita mare, 1 leu de oaie şi 2 lei de rîmător şi s-a muncit 2 zile cu carul şi 4 zile cu braţele. Creşterea vitelor şi industriile casnice sînt în regres, iar ţăranii nevoiţi să muncească în condiţii dezavantajoase la arendaşi, din cauza lipsei de pămînt.

Colecţia Documente, XI/1, f. 286—293. Orig

1361. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Costeşti. Locuitorii sînt moşneni : 4 familii fruntaşe, 130 mijlocaşe şi 20 codaşe. Nu se învoiesc pentru pămînt. Creşterea vitelor şi industriile casnice sînt în creştere. Se reclamă lipsa de sprijin material faţă de şcoală şi cultură.

Colecţia Documente, XI/1, f. 258—265. Orig.

1362. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Coşovăţu de Dumbravă. Locuitorii sînt împărţiţi în 3 familii fruntaşe, 20 mijlocaşe şi 158 codaşe şi se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, arînd 2 pogoane, prăşind unul şi secerînd altul. Sînt şi cazuri cînd se dă dijmă din două părţi una, fără alte obligaţii. Creşterea vitelor este în regres, lemnăria şi industriile casnice, în progres. Se reclamă lipsa de pămînt, care afectează creşterea vitelor. Se cere izlaz.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1204—1205. Orig.

1363. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Coşovăţu de Motru. Locuitorii sînt împărţiţi în 20 de familii fruntaşe, 110 mijlocaşe şi 93 codaşe şi se învoiesc cu dijmă din două părţi una, plus 3 zile de muncă de un pogon de pămînt, 3 ocale de fasole şi 20 de dovleci. În plus se dau 3 pui. Pentru păşunat se plăteau 6 lei sau se ara ori secera un pogon de pămînt de vita mare şi se plătea 1 leu de cea mică. Cînd se făceau învoieli în bani, pogonul se da cu 20 de lei. În trecut se da dijma

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

din trei părți una (din fîn o parte din două), se arau 2 pogoane de pămînt (unul toamna altul primăvara), scăzîndu-se 3 vite mari ; se secera 1 pogon pentru care se scădeau vitele mici. Creșterea vitelor este apreciată a fi în scădere.

Colecția Documente, XI/1, f. 294—297. Orig.

1364. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Covrigi. Locuitorii sînt împărțiți în 70 de familii fruntașe, 200 mijlocașe și 110 codașe (150 de familii erau înregistrate ca neavînd pămînt, iar un proprietar avea moșie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părți una, lucrează în plus 2 zile de pogon și dau 1 pui de găină. Mai fac 5 zile pentru păscutul unei vite mari, o zi pentru cea mică și 2 zile pentru un rîmător. În bani, pogonul se dă cu 7—10 lei. În trecut nu se făceau învoieli, toți locuitorii fiind moșneni. Se reclamă că țăranii aveau mare nevoie de pămînt pentru muncă deoarece, deși sînt moșneni, s-au înmulțit, revenind mai puțin pămînt de o gospodărie. Creșterea animalelor este apreciată a fi în regres.

Colecția Documente, XI/1, f. 366—373. Orig.

1365. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Crainici. Locuitorii sînt împărțiți în 45 de familii fruntașe, 70 mijlocașe și 30 codașe și, cînd se învoiesc (111 familii), dau dijmă în parte și fac 6 zile de muncă de fiecare casă (la fel ca înainte). Nu se învoiesc pentru izlaz (cresc mai puține vite ca înainte). Industriile casnice sînt prospere.

Colecția Documente, XI/1, f. 278—285. Orig.

1366. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Crăguiești. Locuitorii sînt împărțiți în 25 de familii fruntașe, 150 mijlocașe și 30 codașe. Se practică învoielile între micii proprietari cu dijmă de una din trei părți plus cîte 3—4 zile de muncă la un pogon. Dijma a crescut de la o zecime la o treime. Se menționează că cele 3 moșii mari, care înainte se arendau, au fost vîndute în anul 1904 țăranilor cu 272.000 lei, plătiți în rate. Se cresc mai puține vite, iar ca îndeletniciri anexe au țesutul și împletiturile.

Colecția Documente, XI/1, f. 346—353. Orig.

1367. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Cremenea. Locuitorii sînt împărțiți în 50 de familii fruntașe, 100 mijlocașe și 100 codașe, fără pămînt (Un proprietar are moșie de peste 100 ha). Ei se învoiesc cu dijmă din două părți una, sau din trei părți una și mai muncesc 2 pogoane complet, pentru proprietar, iar, în luna mai, lucrează 2 zile pentru plata pîndăritului. Ierbăritul este de 8 zile lucrate de o vită mare și 1 leu de cea mică. Mai dau 2 pui de găină și 5 kg de fasole.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

În trecut dijma a fost din cinci părți una și un pogon muncit complet ca apoi să ajungă la una din trei părți, un pogon muncit complet și 2 pui. Se menționează că creșterea animalelor este în regres și că relele cele mai însemnate sînt lipsa de pămînt și clăcile impuse de proprietar, cerîndu-se să se dea pămînt cu plată.

Colecția Documente, XI/1, f. 226—229. Orig.

1368. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Cușmirul. Locuitorii sînt împărțiți în 44 de familii fruntașe, 227 mijlocașe și 229 codașe dintre care 115 fără pămînt. Ei se învoiesc în dijmă dînd jumătate din produse, secerînd un pogon, făcînd un transport la schelă, iar „pîndăritul" este o tîrnă de pogon. În trecut (anii 1864—1869) dijma a fost din zece părți una și 2 pui de găină, apoi a crescut, în perioada anilor 1883—1886, la una din trei părți, 2 pogoane muncite complet, 2 pui de găină, 2 zile lucrate cu carul, 4 zile cu brațele și un transport de 1 200 ocale la schelă. Se menționează că, în anul 1896, moșia a fost împărțită în loturi de cîte 5 ha la locuitori, că creșterea vitelor este în regres și că relele cele mai însemnate sînt politicianismul unor fruntași ce grupau oamenii în tabere opuse și faptul că școala nu este sprijinită de autorități.

Colecția Documente, XI 1, f. 234—241. Orig.

1369. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Dănceu. Locuitorii sînt împărțiți în 6 familii fruntașe, 20 mijlocașe și 174 codașe, din care 60 fără pămînt. Cînd se învoiesc dau dijma în parte și pentru 2 pogoane lucrează alte două complet, inclusiv transportul la magazia de la Gruia și două zile cu carul, două zile cu brațele și 1 000 ddl transportați la schelă. Se mai dau 2 găini, 2 lei pentru vitele care pasc pe mirișe, plus ierbăritul, 2,50 lei pentru o vită. (Cei neînvoiți plăteau 12 lei de vita mare și 1,40 de cea mică). În trecut dijma a fost o parte din zece (pînă în anul 1875), apoi o parte din cinci și din trei și o parte din două. Se arată că țăranii sînt împovărați cu învoielile și din cauza muncilor la proprietar rămîn nemuncite ogoarele lor, astfel că, deși muncesc toată vara, „la socoteală rămîn datori".

Colecția Documente, XI/1, f. 378—385. Orig.

1370. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Dedovița. Locuitorii sînt împărțiți în 21 de familii fruntașe, 132 mijlocașe și codașe, din care 12 fără pămînt. (Doi proprietari au moșii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părți una, sau din cinci două, muncind și 3—5 zile cu carul (socotit cu 2 lei ziua) și 6—10 zile cu brațele (1 leu ziua), dau pui etc. Pentru pășunatul vitelor plătesc 8—10 lei de o vită

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

mare şi 0,50—2 lei de cea mică (vite cresc mai puţine). Cînd se învoiesc în bani, se plăteşte 15—20 de lei de un pogon. Industriile casnice sînt prospere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1208—1211. Orig.

1371. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Degeraţi. Locuitorii sînt împărţiţi în 115 familii fruntaşe, 10 mijlocaşe şi 45 codaşe fără pămînt (un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc în dijmă şi dau din trei părţi una, lucrează 2 zile de pogon şi în plus, mai dau cîte 2 pui. Pentru ierbăritul unei vite mari, lucrează 4 zile (o zi pentru două oi) şi plătesc 20 de lei pentru o pereche de boi. Se arată că numărul animalelor a scăzut, iar industriile casnice prosperă.

Colecţia Documente, XI/1, f. 413—420. Orig.

1372. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Deveselu. Locuitorii sînt împărţiţi în 53 de familii fruntaşe, 533 mijlocaşe şi 104 codaşe, dintre care 62 fără pămînt. Se învoiesc în dijmă pe moşia Rogova, dînd din două sau trei părţi una, plus 2 zile lucrate cu braţele, 2 pui de găină, iar pentru ierbărit plătesc cîte 5 lei (cei neînvoiţi cîte 10 lei). Se menţionează că pînă în anul 1896, cînd moşia statului a fost vîndută locuitorilor, dijma a evoluat de la zeciuială la o parte din două, săteanul muncind şi cîte 2 pogoane de pămînt complet pentru arendaş, 2 zile muncindu-le pentru lemne. Otaştina este o vadră din 200 şi o chilă de struguri, plus un pui de găină. Locuitorii se ocupau cu facerea rogojinelor, cu ţesutul şi cusutul. Din cauza lipsei de pămînt de muncă şi de izlaz, arată autorităţile, vitele s-au împuţinat şi este necesară împărţirea moşiilor statului şi înfiinţarea de şcoli de meserii.

Colecţia Documente, XI/1, f. 386—393. Orig.

1373. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Dîlbociţa. Locuitorii sînt moşneni : 11 familii fruntaşe, 99 mijlocaşi şi 28 codaşe (fără pămînt). Se învoiesc între ei fără acte, cu dijmă din trei părţi una sau cu 12 lei de un pogon. Creşterea animalelor este în regres. Oamenii se mai ocupă cu facerea varului şi cu industriile casnice.

Colecţia Documente, XI/1, f. 402—405. Orig.

1374. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Dîlma. Locuitorii sînt moşnenii : 20 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşi şi 20 codaşe. Nu fac învoieli. Creşterea animalelor este în regres în timp ce industriile casnice sînt în progres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 406—412. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1375. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Dîrvari. Locuitorii sînt împărţiţi în 100 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 93 codaşe (160 de familii sînt înregistrate fără pămînt iar 3 proprietari au moşii de peste 100 ha). Pămîntul se ia în dijmă, din trei părţi una, sau în parte, plus 1 pogon de grîu muncit complet, 4 zile lucrate cu braţele, 2 zile cu carul, 100 de ocale transport la Cetate, 2 pui. Pentru păşunatul vitelor pe mirişte se plătesc 2 lei de o vită mare şi 1 leu de cea mică. Creşterea animalelor şi industriile casnice sînt în regres. Ca rele, sînt menţionate munca la arendaş şi nerespectarea sărbătorilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 394—401. Orig.

1376. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Dobra. Sînt 15 familii fruntaşe, 210 mijlocaşe şi 40 codaşe (75 de familii sînt fără pămînt, iar 2 proprietari au moşii de peste 100 de ha). Nu se fac învoieli scrise. Ţăranii muncesc cîte 4 pogoane, luînd jumătate din recolta de porumb şi lăsînd grîul „cu desăvîrşire" pentru proprietar. Se mai fac 2 zile cu braţele la secerat şi o zi cu carul, iar pentru ierbărit, un pogon de arătură pentru 2 boi şi o zi de lucru pentru o vită mică (cei neînvoiţi plătesc cîte 8 lei pe o vită mare şi 2 lei de cea mică). La „prisoase" săteanul ia, pe seama sa, 3 pogoane grîu şi 3 pogoane porumb, dînd dijmă din 3 părţi una şi o tîrnă de porumb şi 2 snopi de grîu pentru pîndărit, plus doi pui de un pogon de pămînt arendat. Se apreciază că, în realitate, dijma ajungea la trei părţi din cinci. Între relele reclamate, se menţionează pierderea izlazurilor, reducerea numărului vitelor şi grelele învoieli impuse sătenilor. Autorităţile comunale recunosc că este necesară o lege a învoielilor agricole care să asigure sătenilor pămînt îndeajuns pentru muncă şi izlaz pentru vite.

Colecţia Documente, XI/1, f. 425—432. Orig.

1377. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Drăgoteşti. Sînt 25 de familii fruntaşe, 155 mijlocaşe şi 100 codaşe (15 fără pămînt). Nu se învoiesc în scris. Între săteni se dă pămînt în parte. Creşterea vitelor este în regres faţă de trecut, iar industriile casnice prosperă.

Colecţia Documente, XI/1, f. 421—424. Orig.

1378. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Drincea. Sînt 12 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 100 codaşe, dintre care 65 fără pămînt (3 proprietari au moşii de peste 100 ha). Ţăranul se învoieşte cu proprietarul (fără acte scrise) luînd pentru el 6 pogoane de pămînt (3 de porumb şi 3 de grîu) pentru care dă dijmă din trei părţi una şi una din 20 pentru pîndărit. Totodată munceşte la proprietar, pentru pămîntul luat, 4 pogoane de porumb la răzor şi 4 pogoane de grîu cu toată munca lor, plus 4 zile de muncă cu braţele, 3 zile cu carul şi un

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

transport de 1 400 ocale la schelă. Pentru ierbărit se plătesc cîte 4 lei de o vită mare și 1,50 lei de cea mică, 2 pui de găină, ouă, limba și mușchiul porcului. (Pînă în anul 1891 se da numai dijma din 3 părți una). Se arată că se cresc vite mai puține și că lipsa locurilor de muncă și învoielile agricole foarte grele afectau sătenii.

Colecția Documente, XI/1, f. 433—436. Orig.

1379. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Ercea. Sînt 10 familii fruntașe, 20 mijlocașe și 91 codașe (un proprietar are moșie de peste 100 ha). Pămîntul se dă în dijmă, una din trei părți, plus 3 zile de muncă la un pogon luat. Pentru vite se lucrează cîte 3 zile de cea mare și o zi pentru cea mică. Se mai dau pui de găină. Autoritățile recunosc că împuținarea izlazurilor a condus la regresul creșterii animalelor.

Colecția Documente, XI/1, f. 437—447. Orig.

1380. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Fîntîna Domnească Sînt 40 de familii fruntașe, 38 mijlocașe și 200 codașe. Autoritățile comunale arată că, nefiind proprietari mari și nici arendași, nu se fac învoieli agricole. Creșterea vitelor și industriile casnice sînt staționare.

Colecția Documente, XI/1, f. 461—464. Orig.

1381. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Fîntînile Negre. Sînt 40 de familii fruntașe, 38 mijlocașe și 200 codașe. Nu se fac învoieli agricole scrise. Pogonul se dă cu 15 lei sau cu dijmă de o parte din două, fără alte obligații. Izlaz nu există (fusese dat la împroprietărire) și creșterea vitelor este în regres. Industriile casnice (țesutul, lucrul de mînă) sînt în proges.

Colecția Documente, XI/1, f. 465—472. Orig.

1382. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Flămînda. Sînt 10 familii fruntașe, 40 mijlocașe și 150 codașe (170 de familii nu au pămînt). Pămîntul se dă cu dijmă în parte și cîte 5 lei de un pogon. În plus, se lucrează 2 pogoane de grîu (secerat și cărat la arie) se dă 1 ddl de fasole, 1/3 din dovleți, 50 de brațe de coceni și 2 pui. Pentru pășunat, se plătesc 10 lei de o vită mare și 1,50 lei de cea mică. Numărul vitelor este în scădere.

Colecția Documente. XI/1, f. 445—452. Orig.

1383. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Florești. Sînt 46 de familii fruntașe, 50 mijlocașe și 92 codașe, dintre care 61 fără pămînt

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

(5 proprietari au moşii de peste 100 ha). Învoielile se fac cu dijmă de o parte din două, plus cîte 3—5 lei sau cîte 3—4 zile muncă, în funcţie de calitatea pămîntului. Se mai dau pui de găină, ouă, unt, limbă, muşchi, trandafiri (cîrnaţi). Pentru păşunat se fac cîte 4 zile de muncă de o vită mare şi cîte 2 zile pentru o vită mică. În bani, pogonul se ia cu 20 lei.

Autorităţile comunale arată că mulţi locuitori sînt lipsiţi de pămînt şi mijloace de trai şi că ar fi necesar ajutorul statului, „...căci sînt aproape disperaţi".

Colecţia Documente, XI/1, f. 453—460. Orig.

1384. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Germeni. Sînt 30 de familii fruntaşe, 185 mijlocaşe şi 111 codaşe (2 proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, sau în parte, plus transporturi de 400—500 baniţe la schelă, zile de clacă în lucru şi pui. Pentru păşunatul vitelor pe mirişte sau porumbişte, se plătesc cîte 4—5 lei de o vită. Numărul acestora este în scădere. Industriile casnice prosperă.

Colecţia Documente, XI/1, f. 497—500. Orig.

1385. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Ghelmegioaia. Sînt 24 de familii fruntaşe, 148 mijlocaşe şi 98 codaşe, din care 71 fără sau cu pămînt puţin. Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, plus cîte 2 zile lucrate cu braţele şi un pui la un pogon primit. La fîn, dijma este de o parte din două. Pentru păşunat, se fac cîte 4 zile de lucru de o vită mare şi o zi de cea mică (numărul vitelor este în scădere). Se menţionează că, pînă în anul 1884, pe timpul fostului proprietar Nicu Gărdăreanu, învoielile erau mai uşoare (2 zile de lucru de o vită mare, o zi de lucru pentru 2 vite mici, dijmă o parte din trei, 2 pui, 20 de ouă la pogon etc.).

Colecţia Documente, XI/1, f. 567—568. Orig.

1386. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Gîrbovăţu. Sînt 111 de familii fruntaşe, 196 mijlocaşe şi 141 codaşe, dintre care 61 fără pămînt. (Un proprietar cu moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă de 2 părţi din 5, plus 2 zile de lucru cu braţele. Pentru vite se ară 2 pogoane la o pereche de boi, se lucrează 6 zile pentru o vită mare şi se plăteşte cîte 1,50 lei de cea mică. Se menţionează că pămîntul este insuficient şi că proprietarii asupresc locuitorii.

Colecţia Documente, XI/1, f. 553—556. Orig.

1387. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Gîrla Mare. Sînt 50 de familii fruntaşe, 120 mijlocaşe şi 418 codaşe, dintre care 135 fără

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pămînt. Se învoiesc cu dijmă în parte, plus un pogon secerat şi adus la arie, 2 zile lucrate cu carul şi 3 zile lucrate cu braţele, 2 pui. Pentru păşunat, plătesc cîte 4 lei de o vită mare şi 0,50 de cea mică. Se menţionează că, pînă în anul 1870, se lua 1/10 din produse, apoi, în perioada anilor 1871—1893, 1/7, 1/5 şi 1/4 plus o zi de lucru cu carul, 2 zile de lucru cu braţele, 2 vase de struguri şi 2 pui. Creşterea vitelor este în regres. Locuitorii se ocupă şi cu pescuitul, confecţionatul de rogojini etc., dar suferă mult din cauza lipsei de pămînt şi a grelelor învoieli agricole.

Colecţia Documente, XI/1, f. 493—496. Orig.

1388. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Glogova. Sînt 25 de familii fruntaşe, 197 mijlocaşe şi 205 codaşe, fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă din 5 părţi două, fînul o parte din două, ierbăritul, 3 lei de o vită mare şi cîte 1,50 de cea mică, cîte 10 lei pentru lemne, 2 lei pentru pescuit, 10 ouă, 3 pui şi un transport la schelă. Ţăranul cu boi ară un pogon de pămînt, iar cel fără vite de muncă prăşeşte 0,5 pogon, îngrijeşte 0,5 pogon de vite şi seceră 0,5 pogon. În bani, pogonul de pămînt se dă cu cîte 15—20 de lei. Se arată că locuitorii sînt foarte săraci, lipsiţi de pămînt şi trăiesc în mizerie.

Colecţia Documente, XI/1, f. 509—516. Orig.

1389. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Godeanu. Sînt 2 familii fruntaşe, 109 mijlocaşe şi 134 codaşe. Se învoiesc, puţini, cu arendaşii moşiilor Baloteşti şi Topolniţa, ale statului, cu dijmă din trei părţi una, plus cîte 2—3 zile de clacă. În bani, pogonul se dă cu 8—15 lei. Pentru păşunat se plătesc cîte 2—4 lei de o vită mare şi 0,50 de cea mică. Numărul vitelor este în scădere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 501—504. Orig.

1390. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Gogoşu, şi Ostrovul Mare. Sînt 6 familii fruntaşe, 300 mijlocaşe şi 250 codaşe, fără pămînt (6 proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc, fără acte, în parte şi mai lucrează cîte 2 zile de un pogon şi un transport de 6 chile la schelă. Se dau 20 de ddl de fasole şi 2 pui. La Ostrovu Mare, cei 201 locuitori muncesc în parte moşia statului, dau 2 pui şi suhat 0,500 kg de o oaie. Pentru păşunat se plătesc cîte 4—5 lei de vită mare şi cîte un leu de cea mică (numărul acestora a scăzut). Autorităţile arată că, deşi, existau 300 de mici proprietari cu cîte 5—10 ha care-şi exploatează singuri loturile, lipsa de pămînt şi neacceptarea locuitorilor din Ostrovu Mare la cumpărarea moşiei statului, constituie motive de nemulţumire.

Colecţia Documente, XI/1, f. 473—484. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1391. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Gornenți. Sînt 50 de familii fruntașe, 100 mijlocașe și 70 codașe, dintre care 10 fără pămînt. Nu se fac învoieli agricole. Pentru pășunat, se plătește cîte un leu de vită mare și cîte 0,30 lei de cea mică. Numărul vitelor este în scădere. Industriile casnice sînt răspîndite în toate gospodăriile.

Colecția Documente, XI/1, f. 569—572. Orig.

1392. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Gornovița. Sînt 50 de familii fruntașe, 50 mijlocașe și 90 codașe. Nu se practică învoielile agricole. Creșterea animalelor este în regres, iar industriile casnice prosperă.

Colecția Documente, XI/1, f. 505—508. Orig.

1393. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Grecești. Sînt 41 de familii fruntașe, 80 mijlocașe și 120 codașe, dintre care 40 fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă de o parte din două și o zi de lucru de un pogon de arătură, transporturi, pui etc. Pentru pășunatul vitelor se plătesc cîte 5 lei de o vită mare și 1 leu de cea mică. În bani, pogonul se arendează cu 20 lei. Ca „rele" sînt menționate lipsa de izlaz și învoielile agricole grele.

Colecția Documente, XI/1, f. 517—524. Orig.

1394. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Greci. Sînt 3 familii fruntașe, 28 mijlocașe și 206 codașe, dintre care 28 fără pămînt (3 proprietari au moșii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părți una, plătesc cîte 2 lei de un pogon, lucrează sau plătesc cîte 2 zile de clacă pe săptămînă și dau un pui. Pentru pășunat, plătesc cîte 5 lei de o vită mare și 1 leu de cea mică (numărul vitelor a scăzut). În bani, pogonul se arendează cu 12 lei.

Colecția Documente, XI/1, f. 533—540. Orig.

1395. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Grozești. Sînt 20 de familii fruntașe, 100 mijlocașe și 48 codașe, dintre care 20 fără pămînt (un proprietar are moșie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părți una, ouă, pui și alte rușfeturi. Zile de muncă se fac pentru pășunatul vitelor. Se arată că loturile date în anul 1864 au fost divizate între frați și că locuitorii sînt lipsiți de pămînt.

Colecția Documente, XI/1, f. 541—548. Orig.

1396. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Gruia. Sînt 20 de familii fruntașe, 170 mijlocașe și 10 codașe (112 familii sînt înregistrate

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

fără pămînt, iar un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una în muncă pe tarlaua proprietarului şi cu sămînţa acestuia. La fiecare hectar ce prisoseşte, locuitorul mai face, pe seama proprietarului, un pogon de grîu şi altul de porumb şi dă cîte 2 pui. Pentru păşunatul vitelor se dau cîte 2,50 lei de o vită mare şi cîte 0,70 lei de cea mică (cei neînvoiţi dau cîte 12 lei pentru o vită mare şi cîte 1 leu de cea mică. Se menţionează că învoielile se îngreuiaseră mult faţă de trecut, datorită înmulţirii cultivatorilor şi preocupării proprietarilor pentru culturi sistematice, cu rezervarea unei părţi mai mari din moşie pe seama lor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 485—492. Orig.

1397. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Gura Motrului. Sînt 64 de familii fruntaşe, 160 mijlocaşe şi 308 codaşe. Nu se fac învoieli scrise. Locuitorii iau pămînt unii de la alţii împărţind pe jumătate recoltele. Creşterea vitelor este în regres, iar industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 549—552. Orig.

1398. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Gvardeniţa. Sînt 12 familii fruntaşe, 389 mijlocaşe şi 234 codaşe, dintre care 150 fără pămînt (un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din două părţi una, iar la 10 pogoane lucrează complet un pogon de pămînt. Pentru păşunatul vitelor plătesc cîte 3 lei de o vită mare şi cîte 1 leu de cea mică, 2 pui etc. Se menţionează că învoielile agricole sînt prea grele şi trebuie reglementate. Este necesară o împroprietărire.

Colecţia Documente, XI/1, f. 525—532 Orig.

1399. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Hinova. Sînt 40 de familii fruntaşe, 63 mijlocaşe, 32 codaşe fără pămînt şi 2 proprietari mari. Se învoiesc cu dijmă o parte din două, plus trei zile de lucru la un pogon primit. În trecut se da zeciuială şi 12 sfanţi la un pogon. Pentru păşunatul vitelor plătesc cîte 3 lei de o vită mare şi cîte 0,50 lei de cea mică (numărul vitelor este în scădere). În bani, pogonul se dă cu 20 de lei. Industriile casnice sînt răspîndite în toate gospodăriile.

Colecţia Documente, XI/1, f. 573—576. Orig.

1400. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Horăşti. Locuitorii moşneni sînt : 15 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 15 codaşe (5 fără pămînt). Nu sînt învoieli agricole căci nu există mari proprietari. Se menţionează că, din lipsă de izlazuri, oamenii cresc mai puţine vite. Industriile casnice sînt răspîndite în toate gospodăriile.

Colecţia Documente, XI/1, f. 577—584. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1401. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Iablanița. Sînt 100 de familii fruntașe, 100 mijlocașe și 200 codașe, fără pămînt (un proprietar are moșie de peste 100 ha). Se dă pămînt cu dijma o parte din două sau din trei părți una, se lucrează 5—6 zile și se dau cîte 2 pui (în trecut se da numai dijma din 3 părți una). Pentru pășunatul vitelor se plătesc cîte 5 lei de o vită mare și cîte 1 leu de cea mică. Se arată că, datorită lipsei de pămînt și impozitelor grele, oamenii sînt săraci cu desăvîrșire. Ca remediu se cere ca moșia de peste 3000 ha a proprietarului să fie vîndută și cumpărată de obștea locuitorilor.

Colecția Documente, XI/1, f. 613—616. Orig.

1402. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Igiroasa. Sînt 60 de familii fruntașe, 190 mijlocașe și 100 codașe (un proprietar are moșie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijma o parte din două părți, plus cîte 2 zile lucru cu brațele și 2 lei la pogon. Pentru vite se plătesc cîte 4 lei de cea mare și cîte 1 leu de cea mică (numărul este în scădere). Se reclamă lipsa pămîntului și faptul că în perioada anilor 1864—1904 dijma a crescut de la o parte din zece la „una și una".

Colecția Documente, XI/1, f. 633—640. Orig.

1403. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Ilovățu. Sînt 25 de familii fruntașe, 380 mijlocașe și 100 codașe. Se învoiesc cu dijmă din trei părți una, plus cîte 5 lei sau cîte 5 zile de muncă de un pogon. Pentru ierbărit se dau cîte 4 lei de o vită mare, cîte 3 lei de un rîmător și cîte 1 leu de o vită mică. Creșterea vitelor este în regres. În bani, pogonul se arenda cu 12 lei.

Colecția Documente, XI/1, f. 601—608. Orig.

1404. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Imoasa. Sînt 15 familii fruntașe, 50 mijlocașe și 75 codașe (15 fără pămînt). Se învoiesc la micii proprietari cu dijmă de o parte din trei plus cîte 4 zile de lucru pentru un pogon și cîte 1 pui. Pentru pășunatul vitelor plătesc cîte 3 lei de o vită mare și cîte 0,50—1 leu de cea mică. Creșterea vitelor este în regres.

Colecția Documente, XI/1, f. 625—632. Orig.

1405. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Iupca. Sînt 10 familii fruntașe, 50 mijlocașe și 70 codașe. (Un proprietar are moșie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă „în parte" și un pui. Pășunatul este de 6 zile de o vită mare, de 2 zile de cea mică, un car cu lemne și un pui (în trecut se făceau numai 2 zile de o vită mare și o zi pentru două vite mici). Autoritățile reclamă slaba calitate a pămîntului deținut

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de cîţiva moşneni şi lipsa acestuia pentru majoritatea ţăranilor, precum şi lipsa unor industrii mai dezvoltate şi a banilor pentru cumpărarea moşiei proprietarului dr. Schina.

Colecţia Documente, XI/1, f. 685—692. Orig.

1406. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Izimşa. Sînt 10 familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 45 codaşe, din care 10 fără pămînt. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc „în parte", făcînd în plus şi cîte 3 pogoane (secerat), cîte un transport de 300 ddl la Cetate, cîte 4 zile de clacă cu braţele, o zi cu carul, cîte 3 pogoane de ogor şi 3 pogoane semănate cu grîu (Schimbarea învoielilor a intervenit mai ales după anul 1893). Pentru păşunatul vitelor plătesc cîte 4 lei de o vită mare şi cîte 1,50 lei de cea mică. Creşterea animalelor regresează, în timp ce industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 593—600. Orig.

1407. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Izverna. Sînt 50 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 176 codaşe. Nu se fac învoieli, fiind moşneni. Între săteni se dă pămîntul cu dijmă de o parte din trei părţi sau una din două părţi din recoltă. Se menţionează că creşterea vitelor se află în regres, în timp ce industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 609—612. Orig.

1408. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Izvoarele. Sînt 30 de familii fruntaşe, 90 mijlocaşe şi 50 codaşe fără pămînt. (Doi proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc pe moşia proprietarului I. D. Boceanu şi cu arendaşul Nicu Economu, dînd dijmă din trei părţi una şi făcînd, în plus, cîte 2 pogoane de grîu, 1 pogon de porumb „cu totul", 3 zile de clacă cu braţele, o zi cu carul, 1000 de ocale transportate la o schelă, 2 pui, o oca de brînză şi 5 ocale de fasole. Pentru vite se plătesc cîte 3 lei de cea mare, 0,60 lei de cea mică şi cîte o oca de brînză. (Pînă în anul 1879 dijma a fost de o parte din zece). Creşterea vitelor este în regres. În schimb grădinăritul, facerea rogojinilor şi industriile casnice prosperă. Ca „rele" sînt menţionate camăta şi instabilitatea învoielilor agricole, nepăsarea administraţiei faţă de interesele publice (şcoala, igiena publică etc.) nesiguranţa vieţii şi a bunurilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 585—592. Orig.

1409. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Izvorălu. Sînt 100 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 200 codaşe, dintre care 130 fără pămînt. (Doi proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc „în parte" cu proprietarul. În trecut se lua zeciuiala la grîu şi porumb, o

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

parte din cinci la fîn, un pogon de arătură de o pereche de boi. Învoielile sînt considerate grele şi nemiloase, pentru o vită mică plătindu-se taxă de 1—2 lei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 649—656. Orig.

1410. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Izvorul Aneştilor. Sînt 58 de familii fruntaşe, 116 mijlocaşe şi 136 codaşe dintre care 104 fără pămînt. (Trei proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă o parte din două plus cîte un pogon de arătură, cîte un transport şi cîte 4 zile lucrate cu braţele pentru toate pogoanele. Se adaugă pui şi limba şi muşchii porcului. Pentru păşunatul vitelor, fac un transport de cîte 2 vite. În perioada 1864—1904 dijma a crescut de la o parte din zece la o parte din două.

Colecţia Documente, XI/1, f . 641—648. Orig.

1411. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Izvorul Bîrzii. Sînt 44 de familii fruntaşe, 310 mijlocaşe şi 65 codaşe. (Trei proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, plus cîte 2—3 zile lucrate de pogon, transportul produselor la portul Turnu Severin, ouă, pui etc. Pentru păşunat se plătesc cîte 3 lei de vita mare sau se efectuează 3 zile de lucru, iar pentru cea mică, 1—2 zile de lucru. (Vite se cresc mai puţine ca în trecut). Locuitorii fac comerţ cu lemne la Turnu Severin şi practică industrii casnice.

Colecţia Documente, XI/1, f. 657—664. Orig.

1412. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Jiana Mare. Sînt 8 familii fruntaşe, 30 mijlocaşe şi 270 codaşe, dintre care 150 fără pămînt. (Doi proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă de o parte din trei, plus seceratul şi căratul recoltei de pe alte pogoane, transporturi, zile de muncă (3 pogoane lucrate complet pe seama proprietarului), pui. Se arată că, în practică, ţăranii rămîneau doar cu 1/5 din munca lor. Pentru păşunatul vitelor se plătesc cîte 5 lei de o vită mare şi cîte 1 leu de cea mică (cei neînvoiţi plătesc cîte 12 lei şi respectiv 2 lei de o vită). Dijma şi învoielile au evoluat de la o parte din zece, în perioada anilor 1864—1874, la una din cinci părţi în perioada anilor 1874—1880, plus un pogon arătură, 3 zile de muncă de vita mare. În perioada 1881—1885 se lua dijmă o parte din patru, se secera şi căra un pogon de grîu, se plăteau cîte 3 lei de o vită mare ; în perioada anilor 1886—1900 dijma a fost o parte din trei, se secera şi căra 1/2 pogon, se plăteau cîte 4 lei de o vită mare, se făcea un transport de 10 hl etc. Autorităţile comunale semnalează lipsa de pămînt şi faptul că arendaşul impusese învoieli foarte grele. De asemenea, lipsa de cultură.

Colecţia Documente, XI/1, f. 665—672. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1413. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Jidoştiţa. Sînt 43 de familii fruntaşe, 201 mijlocaşe şi 31 codaşe (269 familii sînt înregistrate fără pămînt, iar un proprietar cu moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă o parte din patru (la fîn din trei una), plus un pogon de grîu şi 1/2 pogon de porumb complet. În bani, pogonul se arendează cu 8 lei. Se cresc mai puţine vite, iar în case se ţese bumbacul şi borangicul.

Colecţia Documente, XI/1, f. 681—684. Orig.

1414. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Jirovu. Sînt 16 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 185 codaşe, dintre care 50 fără pămînt. (Doi proprietari au moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una din toate produsele (la fîn „una şi una"). Mai fac cîte 2—3 zile de vita mare şi o zi pentru 2 vite mici. Se menţionează că, în trecut, învoielile au fost mai uşoare (pentru pogoane nu se cereau zile de muncă, vitele umblau libere, iar locurile de muncă curăţate de oameni erau scutite 2—3 ani de dijmă). Locuitorii se ocupă şi cu pomicultura, grădinăritul şi cărăuşia.

Colecţia Documente, XI/1, f. 673—680. Orig.

1415. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Leurda. Sînt 20 de familii fruntaşe, 40 mijlocaşe şi 59 codaşe, dintre care 40 fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă „una şi una", una din trei sau una din cinci". (Cei neînvoiţi mai seceră un pogon de grîu). În trecut (1864) se da zeciuiala şi se lucrau 12 zile de clacă. Cei cu boi arau un pogon, secerau un pogon, transportau la schelă 400 ocale, lucrau 3 zile pentru o vită mare învoită la păşunat şi o zi pentru 2 vite mici. Cei fără vite secerau un pogon de grîu, lucrau 4 zile de vita mare şi o zi pentru 2 vite mici. Creşterea vitelor este în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 709—712. Orig.

1416. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Lumnicu. Sînt 20 de familii fruntaşe, 60 mijlocaşe şi 20 codaşe. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha), şi se învoiesc cu dijmă una din trei părţi, lucrează 2 zile cu braţele, iar pentru ierbărit plătesc 6 lei de vita mare şi 0,50 lei de cea mică, plus un pogon de arătură primăvara şi 1 pogon la secerat, 10 ouă şi 2 pui. Se menţionează că înainte învoielile au fost mai uşoare şi că, la data întocmirii chestionarului, se cresc mai puţine faţă de anii precedenţi, iar industriile casnice sînt în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1077—1080. Orig.

1417. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Lupoaia. Sînt 26 de familii fruntaşe, 85 mijlocaşe şi 131 codaşe, dintre care 50 fără pă-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

mînt. (Doi proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc în parte din toate produsele şi fără alte obligaţii. (Se menţionează că în trecut învoielile au fost mai uşoare). Autorităţile comunale deplîng lipsa pămîntului şi a izlazurilor pentru vite, din care cauză numărul acestora a scăzut, precum şi ignoranţa locuitorilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 693—700. Orig.

1418. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Lupşa de Sus. Sînt 80 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 120 codaşe, dintre care 20 fără pămînt. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc pentru pămînt de muncă şi vite cu dijmă una din două sau din trei părţi de porumb, de grîu, de fasole şi de dovleci, plus cîte 3 zile de muncă pentru un pogon, 2 transporturi la Turnu Severin, 2 zile la căratul grîului la aria de treier şi o zi la treierat (de fiecare pogon). Mai dau un pui, limba porcului şi 20 de ouă. Pentru păşunatul vitelor se fac 5 zile de lucru pentru o vită mare, un pogon şi jumătate este arat şi semănat pentru o pereche de boi, o zi de muncă se face pentru vita mică. Numărul vitelor este în scădere, din cauza lipsei de izlaz. Oamenii se ocupă şi cu pomicultura, cu fabricarea ţuicii, cu comerţul şi cu industriile casnice.

Colecţia Documente, XI/1, f. 701—708. Orig.

1419. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Malovăţu. Sînt 30 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 80 codaşe. Se învoiesc cu arendaşul statului pentru pămînt de muncă şi de păşunat, pentru care dau dijmă din trei părţi una, fac 2 zile de lucru de pogon, ară un pogon de fiecare pereche de boi, seceră o jumătate de pogon, transportă 10 hl la Turnu Severin şi dau 2 pui şi 10 ouă. Păşunatul vitelor se face cu 3 zile lucrate pentru o vită mare şi cu o zi pentru 2 vite mici. Se arată că „răul" cel mai mare este lipsa pămîntului pentru muncă şi lipsa de izlaz, din care cauză numărul vitelor a scăzut şi oamenii au sărăcit. Se cere să se permită păşunatul vitelor în pădurile statului.

Colecţia Documente, XI/, f. 745—752. Orig.

1420. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Marga. Sînt 26 de familii fruntaşe, 162 mijlocaşe şi 82 codaşe. Nu se fac învoieli agricole nici pentru muncă nici pentru izlaz. Creşterea vitelor este în regres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 713—716. Orig.

1421. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Mărăşeşti. Sînt 40 de familii fruntaşe, 106 mijlocaşe şi 38 codaşe. Cînd se învoiesc, nu se dă dijmă, ci se lucrează 6—8 zile de un pogon. În trecut, arată bătrînii, se plătea un leu de pogon sau se munceau 2 zile de clacă. Locuitorii pre-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

ferau însă să defrişeze pădurea pentru a face curături ori livezi. Acestea deveneau însă repede rîpi, din care cauză autorităţile au interzis curăturile. Vite se cresc mai multe ca în trecut.

Colecţia Documente, XI/1, f. 717—724 Orig.

1422. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Mătăsari .Sînt 50 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 50 codaşe. Nu sînt învoieli, fiind moşneni (lipsesc marii proprietari sau arendaşi). Se cresc mai puţine vite faţă de trecut. Locuitorii se ocupă şi cu împletitul şi ţesutul.

Colecţia Documente, XI/1, f. 753—760. Orig.

1423. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Menţii din Dos. Sînt 30 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 30 codaşe. Se învoiesc la proprietarul vecin cu dijmă din trei părţi una sau în parte, plus 2 zile de clacă la pogon şi 2 pui. Pentru vite lucrează 3 zile, pentru cea mare şi o zi pentru cea mică. Se cresc mai puţine decît în trecut. În bani, pogonul se dă cu 10 lei.

Colecţia Documente, XI/1. f. 725—732. Orig.

1424. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Menţii din Faţă. Sînt 2 familii fruntaşe, 15 mijlocaşe şi 140 codaşe. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, plus 2 zile de lucru pentru un pogon. Pentru păşunatul vitelor se lucrează 3 zile de vita mare, se plăteşte 1 leu de rîmător şi 0,50 lei de vita mică. În perioada anilor 1864—1874 dijma a fost o parte din zece, în perioada anilor 1874—1880, o parte din cinci, iar în perioada anilor 1880—1905, o parte din trei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 733—736. Orig.

1425. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Miculeşti. Sînt 15 familii fruntaşe, 70 mijlocaşe şi 90 codaşe dintre care 29 fără pămînt. (Trei proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una la porumb şi dovleci, 10 braţe de coceni şi 4 ocale de fasole la pogon, se transportă 400 de ocale de produse la Strehaia, Turnu Severin ori Tg. Jiu şi se dau 2 pui şi 10 ouă. Păşunatul unei vite mari se plăteşte cu 6 lei şi este de 1 leu sau o zi de lucru pentru vita mică (2 zile de lucru pentru o capră). Creşterea vitelor este în regres, în timp ce îndustriile casnice sînt în progres. Sînt prezentate grelele obligaţii ale ţăranilor învoiţi cu marea proprietate.

Colecţia Documente, XI/1, f. 761—764. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1426. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Miluta. Sînt 2 familii fruntaşe, 50 mijlocaşe şi 50 codaşe, din care 20 fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, plus 1—2 pui, 2 kg de fasole şi 2 zile de muncă pentru fiecare pogon. Pentru păşunatul vitelor se lucrează 3 zile pentru o vită mare, se ară un pogon pentru 2 boi şi se munceşte o zi pentru o vită mică. La fîn, dijma este o parte din două, plus 3—4 zile de lucru. Autorităţile menţionează că numărul vitelor a scăzut (se interzisese păşunatul în pădurea statului) şi se practică o agricultură rudimentară.

Colecţia Documente, XI/1, f. 737—744. Orig.

1427. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Negoeşti. Sînt 10 familii fruntaşe, 210 mijlocaşe şi 198 codaşe. Locuitorii nu sînt învoiţi, fiind moşneni. Se menţionează că numărul vitelor a scăzut şi că locuitorii se mai ocupau cu cărăuşia şi cu fabricarea şindrilei, precum şi cu industriile casnice.

Colecţia Documente, XI/1, f. 769—776. Orig.

1428. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Negomiru. Sînt 20 de familii fruntaşe, 180 mijlocaşe şi 90 codaşe. Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, plus 2 zile de lucru cu braţele, un pui şi 2 ocale de fasole de pogonul primit. Se menţionează că în trecut se plăteau 4 lei pentru păşunatul unei vite mari şi 1 leu pentru 2 vite mici sau un porc. Între timp moşia s-a împărţit între cei trei descendenţi ai proprietarului.

Colecţia Documente, XI/1, f. 785—788. Orig.

1429. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Obîrşia (Cloşani). Sînt 10 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 50 codaşe. Locuitorii nu fac învoieli, fiind moşneni.

Colecţia Documente, XI/1, f. 789—796. Orig.

1430. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Oprişoru. Sînt 12 familii fruntaşe, 280 mijlocaşe şi 378 codaşe (440 de familii nu au pămînt, iar un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una (pentru 4 pogoane de porumb „prisoase"), lucrează 4 pogoane porumb (numite „răzoare") şi 4 pogoane grîu, complet şi fără plată, transportă 1400 de ocale la schelă. Păşunatul vitelor se plăteşte cu 5 lei pentru vita mare, 1,50 lei pentru cea mică, plus 2 zile lucru cu carul la maşina de treer, 2 zile cu braţele, 2 găini şi 50 de maldăre de coceni. Se arată că în perioada anilor 1864—1872 dijma a fost din cinci părţi una şi 2 găini, apoi din patru una şi cîte un pogon de grîu şi porumb muncite complet, plus 2 pui. Autorităţile comunale

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

arată că „rele" de căpetenie sînt învoielile agricole şi lipsa de pămînt pentru muncă şi de izlaz pentru vite, din care cauză numărul vitelor a scăzut şi oamenii au sărăcit.

Colecţia Documente, XI/1, f. 777—784. Orig.

1431. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Orevița. Sînt 50 de familii fruntaşe, 265 mijlocaşe şi 60 codaşe dintre care 10 fără pămînt. Se învoiesc sătenii între ei cu plata a 15—30 de lei pogonul; pentru grădină, cu plata a 50—100 de lei pogonul. Pe moşia statului se învoiesc cu plata a 15—20 de lei pogonul de muncă la arendaş. Unii dintre săteni dau dijmă din două părţi una, plus 2—3 zile de lucru la pogon şi un pogon lucrat complet, plătesc pîndăritul cu 1—2 lei sau 4 snopi de grîu şi 1 ddl de porumb. Mai plătesc 2 lei şi respectiv 0,50 lei pentru păşunatul vitelor după strîngerea recoltei. Se menţionează că în perioada anilor 1864—1874 dijma a fost de o parte din zece plus un pogon de grîu şi unul de porumb muncite complet şi prăşitul unui pogon de cultură. Taxa de ierbărit variază între 0,5 la 21 de lei. „Relele" de căpetenie sînt considerate învoielile pe care ţăranii sînt nevoiţi să le încheie cu arendaşul moşiei statului şi refuzul de a se permite cumpărarea moşiei respective de către săteni, precum şi răscumpărarea obligaţiilor pentru vii.

Colecţia Documente, XI/1, f. 797—804. Orig.

1432. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Orzeşti. Sînt 50 de familii fruntaşe, 110 mijlocaşe şi 130 codaşe. Nu sînt învoieli, locuitorii fiind moşneni. Creşterea animalelor este în regres. Locuitorii fac şiţe de brad şi un număr de 10—15 dintre ei se ocupă cu dulgheria.

Colecţia Documente, XI/1, f. 857—868. Orig.

1433. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Pădina Mare. Sînt 60 de familii fruntaşe, 140 mijlocaşe şi 100 codaşe, dintre care 40 fără pămînt. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc în parte plus un pogon complet muncit, un transport şi cîte 7 zile de muncă fără plată, 2 găini. Costul păşunatului este de 5 lei de vita mare şi un leu de cea mică. Se menţionează că în trecut dijma a fost de o parte din cinci şi a crescut, apoi, la o parte din trei plus alte obligaţii. Lipsa pămîntului pentru muncă este considerată „rău" de căpetenie.

Colecţia Documente, XI/1, f. 805—812. Orig.

1434. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Pădina Mică. Sînt 6 familii fruntaşe, 50 mijlocaşe şi 144 codaşe. Sînt înregistrate 160 de familii fără pămînt şi un proprietar cu moşie de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc cu arendaşul cu dijmă în parte, plus un pogon de se-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

cerat, 2 pui și un transport. Costul păşunatului este de 2,50 lei de vita mare şi 1 leu de cea mică. Vite sînt mai puţine ca înainte. În bani, pogonul se dă cu 20—25 de lei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 889—898. Orig.

1435. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Pătulele. Sînt 21 de familii fruntaşe, 474 mijlocaşe şi 312 codaşe, dintre care 186 fără pămînt. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Învoieli se fac cu dijmă din trei părţi una, plus cîte un pogon de porumb şi de grîu lucrate complet, 2 zile muncite cu braţele, 2 zile cu carul şi 1000 kg de produse transportate la schelă. Păşunatul este 2,50 lei de vita mare şi 0,75 lei de cea mică. Învoielile s-au îngreuiat datorită sporirii suprafeţelor lucrate în regie proprie şi înmulţirii populaţiei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 805—812. Orig.

1436. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Peri. Sînt 30 de familii fruntaşe, 160 mijlocaşe şi 80 codaşe. Se învoiau cu dijmă din trei părţi una, iar din anul 1906 cu dijmă în parte, plus 2 pogoane de arătură, 2 pogoane de secerat, 1 pogon transportat, 2 zile cu braţele la secerat şi 2 pui. Pentru munca şi păşunatul vitelor se învoiesc pe moşia Prunişor a lui N. Glogoveanu, făcînd 5 zile de vita mare şi o zi de cea mică. Se ocupă şi cu cărăuşia. Creşterea vitelor este în scădere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 889—898. Orig.

1437. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Piria. Sînt 15 familii fruntaşe, 152 mijlocaşe şi 173 codaşe, dintre care 25 fără pămînt. Se menţionează că, în anul 1901, moşia a fost împărţită în „loturi", punîndu-se capăt dijmelor şi clăcilor care fuseseră „una şi una şi 1—3 zile de muncă". Acestea deveniseră mai grele datorită arendaşilor. „Răul" de căpetenie este considerat a fi „proasta administraţie".

Colecţia Documente, XI/1, f. 869—876. Orig.

1438. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Plopi. Sînt 100 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 40 codaşe. (Trei proprietari au moşii de peste 100 ha). Pămîntul se munceşte în parte sau cu dijmă una din trei părţi plus pogoane de arătură, transporturi, zile de lucru (3 zile la pogon), pui şi ouă. În bani, pogonul se dă cu 35 de lei. Costul păşunatului este 5 lei de vita mare şi 1 leu de cea mică (sau se achită în zile muncă). Se deplînge lipsa pămîntului pentru muncă şi de izlaz ca şi lipsa atelierelor meşteşugăreşti.

Colecţia Documente, XI/1, f. 897—904 Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1439. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Ploştina. Sînt 70 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 100 codaşe, dintre care peste 25 fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă o parte din două din tot ce se produce, plus cîte 3 zile de lucru cu braţele sau două zile cu boii. Costul păşunatului este de 2—3 lei de vita mare. Înainte de anul 1895, dijma a fost de o parte din trei şi se cerea o zi de lucru pentru vita mare ori pentru patru vite mici. Autorităţile comunale arată că, datorită lipsei izlazurilor, vitele s-au împuţinat. În bani, pogonul se da cu 40 de lei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 921—928. Orig.

1440. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Pluta. Sînt 40 de familii fruntaşe, 300 mijlocaşe şi 54 codaşe. Se învoiesc cu „dijmă una şi una", 5 zile de muncă şi 2 pui la pogon. Păşunatul este de 6 lei pentru vita mare şi respectiv un leu pentru vita mică. În trecut se practica dijma din trei părţi una, apoi din cinci două însă, datorită concurenţei, dijma s-a schimbat. În bani, pogonul se dă cu 20—30 de lei. Se cresc mai puţine vite ca în trecut.

Colecţia Documente, XI/1, f. 881—888. Orig.

1441. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Podeni. Sînt 50 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 100 codaşe. Locuitorii sînt moşneni. În trecut nu au fost învoieli. Cînd se fac, se dă dijmă una din trei părţi sau se plătesc 4—5 lei de pogon. Se menţionează că creşterea vitelor este în regres, în timp ce industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 834—836. Orig.

1442. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Podu Grosului. Sînt 40 de familii fruntaşe, 88 mijlocaşe şi 137 codaşe (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc fără acte scrise cu dijmă în parte, plus un pogon muncit pentru arendaş, 2 zile de lucru pentru pîndărit, 500 ocale transportate la schelă şi 2 pui. Păşunatul este de 5 lei plus un leu păşunatul pe marginea drumurilor şi la capătul tarlalelor. În trecut învoielile se făceau cu dijmă din trei părţi una, un pogon muncit, iar ierbăritul era de 0,25 la 2 lei.

Colecţia Documente, XI/1, f 877—880. Orig.

1443. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Ponoarele. Sînt 100 de familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 141 codaşe fără pămînt. Nu există învoieli agricole. Vite se cresc mai puţine. Locuitorii se ocupă cu dulgheria şi industriile casnice. Datorită faptului că pămîntul este stăpînit în continuare în devălmăşie, au loc multe procese.

Colecţia Documente, XI/1, f. 849—856. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

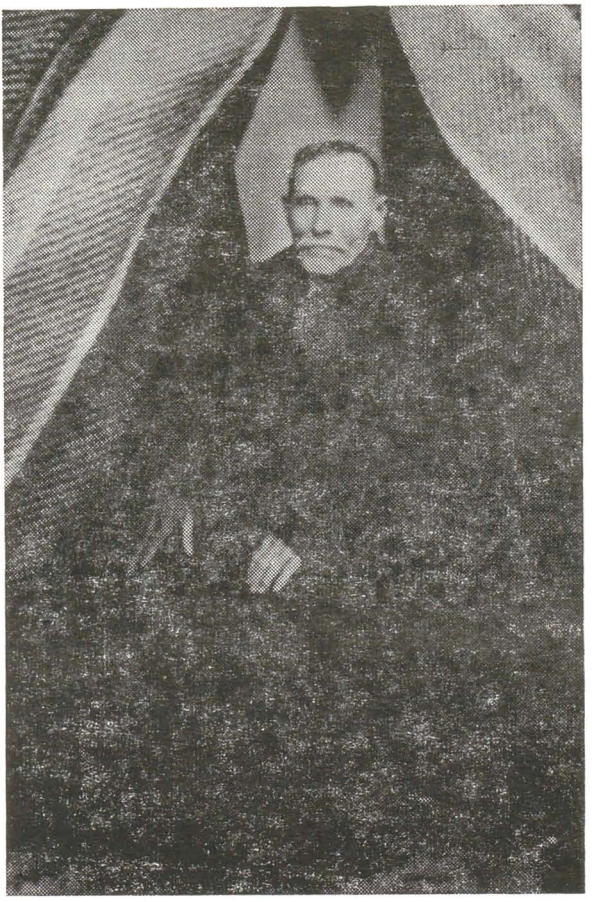

Fig. 30 — Învățătorul Vasile Maroiu participant la răscoala țăranilor din 1907 în satul Ploștina./ p. 412.

1444. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Poroina-Erghevița. Sînt 113 familii fruntașe, 246 mijlocașe și 93 codașe. În comună, 329 de săteni au fost împroprietăriți prin legea rurală sau ca însurăței ori au cumpărat ei loturi. Cei patru proprietari au moșii sub 100 de ha, pe care le arendează. Învoieli se fac numai între săteni și stat pentru locuri de muncă, în poienile din păduri (10 lei pogonul de poiană și 20 lei în luncă). Cînd învoiala e în dijmă, recolta se împarte pe jumătate. Pășunatul este de 5 zile pentru vita mare și de 2 zile pentru cea mică. În trecut, imediat după anul 1864, cînd exista și pămînt și izlaz, învoielile erau ușoare : a zecea parte din recoltă, o zi de lucru pentru vita mare sau pentru 5 mici, ca apoi să tot sporească la 5—10 ani, datorită înmulțirii populației.

Colecția Documente, XI/1, f. 190—193. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1445. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Poroina Mare. Sînt 150 de familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 100 codaşe (patru proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din două părţi una plus 3 zile de lucru la pogon şi 2 transporturi la schelă. Păşunatul este de 5 şi respectiv un leu de vită. În bani, pogonul se dă cu 13—20 de lei. Autorităţile comunale arată că, datorită învoielilor grele, ţăranul a ajuns să muncească numai pentru proprietar (pentru familia sa nu primeşte decît 2 pogoane de grîu şi 2 de porumb).

Colecţia Documente, XI/1, f. 905—921. Orig.

1446. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Preşna. Sînt 20 de familii fruntaşe, 60 mijlocaşe şi 70 codaşe, dintre care 30 fără pămînt. Nu sînt învoieli. Moşnenii dau pămînt cu dijmă din trei părţi una sau cu 6—10 lei pogonul. Se cresc mai multe vite ca în trecut. Industriile casnice prosperă. Se menţionează că locuitorii sînt buni şi harnici, cinstiţi şi primitori.

Colecţia Documente, XI/1, f. 841—848. Orig.

1447. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Priscăceaua. Sînt 5 familii fruntaşe, 40 mijlocaşe şi 255 codaşe, dintre care 170 fără pămînt. (Trei proprietari au moşii de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din două părţi una, 2 zile cu carul şi 3 cu braţele, 2 pogoane de grîu şi 2 de porumb cu toată munca lor şi 100 ddl transportaţi la Cetate. Pentru paza recoltei dau pîndarului respectiv a treizecea parte din produse. Păşunatul este de 5 lei de vita mare, 2 lei de oaie, 1 leu de miel, 3 lei de capră şi o litră de brînză de vita mică. În fiecare an mai dau proprietarului 10 ouă şi 2 găini. Autorităţile comunale arată că sătenii sînt disperaţi din cauza învoielilor foarte grele impuse de arendaşi, a faptului că nu au mijloace de existenţă şi nici nu pot creşte vite. „Arendaşii îi asupresc într-un mod cu totul nedescris de oribil. În anul acesta a ridicat învoieli aşa de multe încît oamenii n-au mai putut pune nici unul grîu..., va face revoltă".

Colecţia Documente, XI/1, f. 813—820. Orig.

1448. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Pristolul. Sînt 64 de familii mijlocaşe şi 200 codaşe dintre care 22 fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă în parte, plus munca unui sfert de pogon pentru fiecare pogon luat, 2% pîndăritul, 2 zile de lucru cu braţele, o zi cu carul şi 2 pui. Păşunatul este de 8 lei de vita mare (din cauza insuficienţei izlazurilor vitele se împuţinează şi degenerează). Locuitorii se mai ocupă cu alesul, ţesutul şi cusutul. Autorităţile comunale arată că tendinţa generală este de îngreuiere a învoielilor, datorită înmulţirii populaţiei şi divizării proprietăţilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 821—824. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1449. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Prunişor. Sînt 15 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 12 codaşe (un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una (la fîn, în parte) 2 pogoane de arătură, 1 pogon secerat, 2 zile la maşina de treier, 5 zile lucrate pentru păşunatul unei vite mari, 2 zile pentru un porc, o zi pentru o vită mică, pui etc. Se cresc mai puţine vite. Unii dintre săteni cunosc meserii. Industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 913—920. Orig.

1450. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Punghina. Sînt 25 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 85 codaşe, dintre care 14 fără pămînt. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). Se învoiesc cu „dijmă una şi una" (practic, două părţi ia proprietarul şi una arendaşul). În plus, pentru 4 pogoane luate cu învoială, se muncesc două pogoane complet pe seama arendaşului, se transportă 100 baniţe la schelă şi se lucrează 4 zile cu braţele şi două cu carul. Se menţionează că vite se cresc anevoios şi că industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 825—832. Orig.

1451. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Rătezu. Sînt 20 de familii fruntaşe, 35 mijlocaşe şi 118 codaşe. Se învoiesc cu proprietarul moşiei din comuna vecină cu dijmă o parte din două din toate produsele, plus 4 zile de muncă cu braţele şi doi pui. Pînă în anul 1882 se făceau cîte 7 zile de clacă pentru păşunatul vitelor, la 2 proprietari. Locuitorii se mai ocupă cu meşteşugurile şi industriile casnice. Numărul vitelor a scăzut.

Colecţia Documente, XI/1, f. 937—940. Orig.

1452. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Rocşoreni. Sînt 78 de familii fruntaşe, 70 mijlocaşe şi 57 codaşe. Nu sînt învoieli, moşia fiind împărţită la locuitori în loturi, în anul 1892. În trecut, dijma a fost de 1/4 şi 1/5 din recoltă, plus 5—6 zile de lucru cu braţele şi 1—2 zile cu carul. Se recunoaşte că ţăranii manifestă neîncredere în autorităţi şi că sînt lipsiţi de cultură.

Colecţia Documente, XI/1, f. 941—948. Orig.

1453. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Rogova. Sînt 5 familii fruntaşe, 12 mijlocaşe şi 161 codaşe, dintre care 22 fără pămînt. (Doi proprietari au moşie de peste 100 ha). Locuitorii se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, cîte un pogon de grîu şi de porumb complet muncite, 2 000 litri transportaţi la schelă, cîte 2 pui sau cîte 2 lei etc. Pentru pămîntul vitelor se plătesc cîte 5 lei de cea mare şi 0,70 lei şi o litră de brînză pentru o oaie. Numărul vitelor este în descreştere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 965—972. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1454. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Roşiuţa. Sînt 6 familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 11 codaşe. Nu sînt învoieli, locuitorii fiind moşneni. În urma împărţirii moşiei, proprietăţile s-au îngustat mult. Creşterea animalelor este în scădere. Locuitorii se ocupă cu jogăria, lucrul lemnului, olăria, ţesutul şi alte îndeletniciri casnice.

Colecţia Documente, XI/1, f. 949—957. Orig.

1455. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Rudina. Sînt 25 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 61 codaşe. Nu sînt învoieli, fiind moşneni devălmaşi. Se cresc mai puţine vite ca în trecut. În comună sînt varniţe şi joagăre. Industriile casnice sînt răspîndite.

Colecţia Documente, XI/1, f. 929—936. Orig.

1456. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Runcurelul. Sînt 10 familii fruntaşe, 110 mijlocaşe şi 40 codaşe. Nu sînt învoieli, locuitorii fiind moşneni. Se cresc mai puţine vite ca în trecut, din cauză că izlazurile sînt insuficiente. Se ocupă cu sericicultura şi industriile casnice (mai ales ţesutul).

Colecţia Documente, XI/1, f. 957—964. Orig.

1457. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Ruptura. Sînt 20 de familii fruntaşe, 95 mijlocaşe şi 155 codaşe. Sînt toţi moşneni şi se învoiesc pentru vite la diferiţi proprietari, lucrînd cîte 6 zile de vita mare, 2 zile pentru vita mică şi o zi pentru un porc. Cînd se întîmplă să ia şi pămînt pentru muncă, se dă dijma o parte din trei şi 2 pui. Locuitorii cresc mai puţine vite ca în trecut. Industriile casnice sînt răspîndite şi mai ales ţesutul şi torsul.

Colecţia Documente, XI/1, f. 973—980. Orig.

1458. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Salcia. Sînt 100 de familii fruntaşe 500 mijlocaşe şi 200 codaşe, fără pămînt. Patru proprietari au moşii de peste 100 ha pe care le arendează. Pentru 13 pogoane luate în dijmă de la arendaş (acesta arenda de la proprietar cu 25—30 de lei pogonul), ţăranul este obligat să dea dijma în parte, să muncească complet 5 pogoane pentru arendaş, să facă 4 transporturi la schelă, o zi cu carul la moşie, 3 zile cu mîinile la lucru, 3 zile de muncă la maşina de treier şi să dea 2 pui etc. Păşunatul vitelor se plătea cu 4 lei de vita mare şi un leu de cea mică. Se cresc mai puţine vite. Locuitorii se ocupă şi cu împletiturile şi industriile casnice.

Colecţia Documente, XI/1, f. 997—1000. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1459. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Samarineşti Sînt 35 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 125 codaşe. (Doi proprietari au moşii de peste 100 ha.) Se învoiesc cu dijmă o parte din trei şi 3 zile în lucru de fiecare pogon, 1 pui. Păşunatul vitelor se plăteşte cu 3 lei de vita mare şi 1 leu de cea mică. În bani, pogonul se dă cu 20 de lei. Ca „rele" de căpetenie se menţionează faptul că locuitorii nu au pămînt de muncă şi de izlaz, iar cel pe care îl au, este degradat din cauza eroziunii.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1061—1068. Orig.

1460. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Sălătrucu. Sînt 4 familii de fruntaşi, 100 mijlocaşi şi 82 codaşi, din care 70 fără pămînt. Se învoiesc cu dijmă una şi una şi 2 pui de găină la pogon. Pentru boi, se ară şi se seamănă 2 pogoane, pentru celelalte vite mari se fac cîte 6 zile de vită, iar pentru cele mici cîte o zi. Autorităţile comunale arată că lipsa de pămînt şi de vite bune de muncă i-a adus pe locuitori „în sapă de lemn".

Colecţia Documente, XI/1, f. 1017—1024. Orig.

1461. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Scăpău. Sînt 50 de familii fruntaşe, 80 mijlocaşe şi 70 codaşe. (Un proprietar are moşie de peste 100 ha). În bani se dă pogonul cu 59—76 de lei. Pentru 3 pogoane primite, ţăranul munceşte la proprietar 14 pogoane. Dijma este o parte din trei şi 2 pui. Păşunatul vitelor se plăteşte 13 lei de vita mare şi un leu de cea mică. În trecut dijma a fost mai mică, apoi a crescut mult, astfel că în realitate proprietarul a ajuns să ia trei părţi şi ţăranul una, fiind obligat să facă „atîta muncă încît acesta a ajuns adevărat servitor în curtea proprietarului şi iarna muritor de foame". Se arată că „relele" de căpetenie sînt învoielile împovărătoare, cîrciumile şi lipsa de asistenţă sanitară.

Colecţia Documente, XI/1, f. 989—996. Orig.

1462. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Schela Cladovei. Sînt 14 familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 73 codaşe. Un număr de 126 familii se învoiesc numai pentru păşunatul vitelor cu 6 lei şi respectiv 1 leu de vită, pe moşia statului. Cînd se învoiesc cu dijmă, se ia o parte din trei. Pînă în anul 1883 s-a lucrat în parte (arături de toamnă sau de primăvară la arendaş) şi s-au dat 2 pui şi ouă. După delimitarea din anul 1883, se lua pogonul cu 10—15 lei. Autorităţile comunale menţionează că se cresc mai puţine vite şi că ocupaţiile casnice (ţesutul, împletitul) prosperă.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1081—1084. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1463. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Secu. Sînt 100 de familii fruntaşe, 250 mijlocaşe şi 150 codaşe, dintre care 40 fără pămînt. Un proprietar are moşie de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă din două părţi una, plus 2—4 lei de pogon, seceră şi transportă la arie un pogon de grîu, prăşesc, culeg şi transportă porumbul de pe 2 pogoane (cocenii se împart pe jumătate), seamănă 2 pogoane de grîu (unul toamna şi altul primăvara) şi le grăpează şi transportă 2 chile de grîu la gara Butoieşti, muncesc 2 zile cu braţele şi 2 cu carul. Cei ce nu au boi, lucrează 15 zile cu braţele. Se mai dau proprietarului 2 pui şi muşchii porcului. Păşunatul vitelor este plătit cu 3 lei pentru vita mare şi 0,50 lei pentru cea mică. Vite se cresc mai puţine ca în trecut, mai ales oi. Dulgheria, lemnăria şi industriile casnice sînt ocupaţii auxiliare ale locuitorilor.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1057—1060. Orig.

1464. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Seliştea. Sînt 40 de familii fruntaşe, 60 mijlocaşe şi 135 codaşe. Nu sînt învoieli agricole. Locuitorii cresc mai puţine vite ca în trecut şi le păşunează pe izlazul lor. Industriile casnice sînt răspîndite.

Colecţia Documente, XI/I, f. 1121—1124. Orig.

1465. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Selişteni. Sînt 2 familii fruntaşe, 117 mijlocaşe şi 11 codaşe. Se învoiesc cu dijmă din trei părţi una, 2 zile de muncă pentru un pogon şi 2 pui. Pentru păşunatul vitelor se lucrează 3 zile de o vită mare şi o zi pentru 2 vite mici. Numărul vitelor s-a redus. Se menţionează că industriile casnice sînt în progres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1085—1092. Orig.

1466. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Severineşti. Sînt 2 familii fruntaşe, 10 mijlocaşe şi 234 codaşe. Se învoiesc cu dijmă o parte din trei, iar pentru păşunatul unei vite mari lucrează 3 zile cu braţele. Numărul vitelor a scăzut. Progresează, în schimb, industriile casnice şi mai ales împletitul şi ţesutul.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1069—1076. Orig.

1467. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Slaşoma. Sînt 512 familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 195 codaşe, iar 300 de familii sînt înregistrate ca neavînd pămînt. Locuitorii se învoiesc cu „dijmă una şi una", plus un pogon de secerat. În trecut (după anul 1864) dijma a fost din patru părţi una şi un pogon muncit complet; după anul 1879, dijma a fost o parte din trei şi 2 pogoane muncite, iar după anul 1898

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

dijma a fost „una şi una“ şi un pogon muncit complet. Vite sînt mai puţine şi industriile casnice în progres.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1009—1012. Orig.

1468. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Silvileşti. Sînt 6 familii fruntaşe, 90 mijlocaşe şi 15 codaşe. Locuitorii se învoiesc cu dijmă o parte din trei (la fîn, o parte din două şi 2 zile lucrate cu braţele, de un pogon). Pentru ierbăritul unei perechi de boi se ară un pogon de pămînt, pentru o vită mare se lucrează 4 zile cu braţele iar pentru un rîmător ori 2 oi se lucrează o zi şi se dă un pui. Se cresc mai puţine vite ca în trecut, din cauza lipsei de izlazuri. Locuitorii au joagăre. În bani, pogonul se dă cu 20—25 de lei.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1105—1112. Orig.

1469. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Smadoviţa. Sînt 60 de familii fruntaşe, 86 mijlocaşe şi 64 codaşe. Un proprietar are moşie de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă o parte din trei, plus cîte un hectar de grîu şi de porumb, muncite complet pentru arendaş, 30 hl de produse transportate la schelă şi 0,50 ha teren sterp de arat; 2 găini şi 10 ouă. Cînd se dă „dijmă una şi una“, se lucrează 4 zile de pogon sau se plătesc 2 lei. Păşunatul vitelor se plăteşte cu 4 lei de vita mare şi 0,50 lei de cea mică.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1013—1016. Orig.

1470. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Socoleşti. Sînt 80 de familii fruntaşe, 80 mijlocaşe şi 80 codaşe, dintre care 10 fără pămînt. Locuitorii sînt moşneni. Cei săraci, cînd se învoiesc la alţi moşneni, dau dijmă o parte din trei, vite cresc mai puţine ca în trecut. Industriile casnice progresează.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1025—1028. Orig.

1471. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Stigniţa. Sînt 50 de familii fruntaşe, 200 mijlocaşe şi 75 codaşe, dintre care 50 fără pămînt. Doi proprietari au moşii de peste 100 ha. Se practică munca la pogon cu dijmă din două părţi una şi trei zile cu braţele la fiecare pogon (nu sînt înscrisuri cu acte de învoieli). Păşunatul se face pe mirişte. Pentru o pereche de boi învoită se face un transport de 20 ddl la Turnu Severin sau se plătesc 20 de lei, pentru o vacă, 6 lei şi pentru o oaie cu miel 2,50 lei. Numărul vitelor a scăzut, iar industriile casnice prosperă.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1101—1104. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1472. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Stîngăceaua. Sînt 40 de familii fruntaşe, 303 mijlocaşe şi 20 codaşe. Un număr de 60 de familii nu au pămînt. Locuitorii se învoiesc pe moşiile vecine cu dijmă o parte din trei sau „una şi una". Mai seceră un pogon, dau 2 pui, 20 dovleci la pogon, 2 ocale de fasole şi 20 de braţe de coceni. Pentru păşunatul vitelor plătesc 4 lei de vita mare şi 1 leu de cea mică. În bani, pogonul se dă cu 10—15 lei. Locuitorii se mai ocupă cu tăiatul şi transportatul lemnelor la gări, dulgheria etc. Autorităţile deplîng împuţinarea pămîntului de muncă, slaba administraţie şi numărul mare de cîrciumi.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1029—1036. Orig.

1473. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Strehaia. Sînt 400 de familii fruntaşe, 500 mijlocaşe şi 300 codaşe, dintre care 30 fără pămînt. Locuitorii se învoiesc fără acte scrise cu dijmă în parte, plus 2 zile de lucru cu braţele la pogon şi 2 pui. În bani, pogonul se dă cu 10—12 lei. Pînă cînd moşia statului a fost vîndută către locuitori, ţăranii munceau cîte un pogon de grîu şi de porumb complet (cei cu boi), pentru o vită mare lucrau 3 zile la moşie şi o zi pentru 2 vite mici şi făceau un transport la schelă sau la Turnu Severin. Dijma era o parte din cinci. La data întocmirii chestionarului, ocupaţia creşterii vitelor este în decădere. Unii locuitori practicau negoţul.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1037—1044. Orig.

1474. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Strîmtu. Sînt 30 de familii fruntaşe, 66 mijlocaşe şi 80 codaşe. Locuitorii se învoiesc între ei cu dijmă o parte din trei, plus un pui. Păşunatul vitelor se plăteşte cu 10 şi respectiv 4 zile de vită. Locuitorii se mai ocupă cu lemnăria şi construcţia de case, precum şi cu industriile casnice. Vite cresc mai puţine.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1113—1121. Orig.

1475. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Sura. Sînt 15 familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 35 codaşe, dintre care 10 fără pămînt. Locuitorii se învoiesc cu dijmă o parte din trei plus un pui de fiecare muncă. În bani, se dau 10 lei de pogon. Păşunatul vitelor este de 2 zile de lucru de vita mare, 3 zile pentru cal, o zi pentru 2 oi plus o jumătate de pogon arat pentru o pereche de boi. Numărul vitelor este în descreştere.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1097—1100. Orig.

1476. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Şimianu. Sînt 100 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 100 codaşe. 120 de familii nu au

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

pămînt. Locuitorii se învoiesc cu dijmă din cinci părți una, sau o parte din trei. În acest din urmă caz, cel învoit muncește 2 pogoane pentru moșie ,dă cinci ocale de fasole (sau 5 lei) și 2 pui. Pentru păşunatul vitelor pe mirişte și cositură se plătesc 12 lei pentru 2 boi, 8 lei pentru o vacă, 4 lei pentru un porc și 0,80 lei pentru o oaie. În bani, proprietarii mici arendează pogonul de pămînt cu 10—15 lei, iar arendașul moșiei statului Șimian-Cerneți, cu 20—25 lei. Ca „rău" de căpetenie este menționată lipsa de pămînt, deoarece în anul 1864 au primit pămînt 120 de familii, iar acum sînt 300 de moștenitori.

Colecția Documente, XI/1, f. 1093—1096. Orig.

1477. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Șovarna de Jos. Sînt 30 de familii fruntașe, 60 mijlocașe și 122 codașe. Locuitorii nu fac învoieli fiind toți moșneni. Vite se cresc la fel ca în trecut. Industriile casnice se practică în toate gospodăriile comunei.

Colecția Documente, XI/1, f. 981—988. Orig.

1478. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Șovarna de Sus. Sînt 10 familii fruntașe, 150 mijlocașe și 74 codașe. Locuitorii nu fac învoieli, fiind toți moșneni. Vite se cresc mai puține. În comună sînt varnițe și joagăre, iar industriile casnice sînt răspîndite în toate gospodăriile.

Colecția Documente, XI/1, f. 1001—1008. Orig.

1479. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Șușița. Sînt 8 familii fruntașe, 100 mijlocașe și 92 codașe. Locuitorii se învoiesc cu dijmă în parte la porumb și 3 zile de muncă de pogon, iar la grîu cu „întreială" (pentru 4 pogoane primite), plus un pogon muncit complet, 2 pui, 3 kg. de fasole, 20 de brațe de coceni, 20 de dovleci și 2 lei. Păşunatul vitelor se plătește cu 5 lei vita mare și un leu de cea mică. Vite se cresc mai puține. În bani, pogonul se dă cu 20 de lei. Ca „rele" de căpetenie sînt menționate lipsa de păşuni, (se cere să se permită păşunatul în pădurile statului) și faptul că pămîntul statului, încă nevîndut, nu este arendat direct sătenilor.

Colecția Documente, XI/1, f. 1049—1056. Orig.

1480. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Tîmna. Sînt 12 familii fruntașe, 25 mijlocașe și 98 codașe. Doi proprietari au moșii de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă în parte, sau din trei părți una, seceră sau ară un pogon, dau 2 pui și 5 ocale de fasole.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Păşunatul vitelor se plăteşte cu 4 lei de vită, ori se lucrează o zi. Numărul vitelor a scăzut. Locuitorii se mai ocupă cu ţesutul.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1125—1132. Orig.

1481. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Ţigănaşu. Sînt 5 familii fruntaşe, 25 mijlocaşe şi 60 codaşe, dintre care 40 fără pămînt. Locuitorii se învoiesc cu dijmă o parte din trei plus 2 zile de lucru la pogon şi o găină. În bani, pogonul se dă cu 8 lei. Păşunatul vitelor se plăteşte cu 3 zile lucrate de o vită mare şi o zi de cea mică. Vite se cresc mai puţine.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1137—1144. Orig.

1482. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Valea Anilor. Sînt 40 de familii fruntaşe, 80 mijlocaşe şi 90 codaşe, dintre care 60 fără pămînt. Patru proprietari au moşii de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc fără acte cu dijmă din două părţi una. La 4 pogoane primite, seceră un pogon pentru proprietar, ară şi seamănă alte 2 pogoane, fac 3 zile cu carul, 3 zile cu braţele şi un transport de 100 ocale de produse. În plus, învoitul dă 2 pui, 7,50 kg de fasole şi limba porcului. Păşunatul vitelor se plăteşte cu 5 lei de vita mare şi un leu cea mică. Ca „rele" de căpetenie, autorităţile comunale menţionează lipsa de izlaz, din care cauză numărul vitelor a scăzut, şi grelele învoieli impuse de proprietari şi arendaşi.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1157—1164. Orig.

1483. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Valea Ursului. Sînt 15 familii fruntaşe, 75 mijlocaşe şi 10 codaşe. Locuitorii se învoiesc fără acte, cu proprietarii vecini cu dijmă din trei părţi una, plus 2 zile cu braţele, pentru un pogon de pămînt. Majoritatea locuitorilor sînt moşneni şi au izlaz, dar cresc mai puţine vite ca în trecut. Industriile casnice progresează. Lipsa de pămînt este resimţită, locuitorii dorind loturi în moşia statului.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1133—1136. Orig.

1484. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Vînători. Sînt 20 de familii fruntaşe, 150 mijlocaşe şi 100 codaşe. Toţi sînt însuraţei, împroprietăriţi în anul 1889 cu cîte 11 pogoane. Nu sînt învoieli agricole.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1165—1168. Orig.

1485. 1906 [martie]. Chestionarul comunei Vînju Mare. Sînt 50 de familii fruntaşe, 250 mijlocaşe şi 200 codaşe. Locuitorii se

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

învoiesc cu dijmă o parte din două sau trei părți, seceră și transportă un pogon de grîu, ară, tîrșesc și prășesc un pogon de porumb și dau 2 pui și o litră de brînză de oaie mulgătoare. Pășunatul vitelor se plătește cu 3 lei de vita mare și 0,50 lei de cea mică. Se menționează că în anul 1864 se da dijma 1/10 și se făceau 24 zile de clacă, apoi, în perioada anilor 1865—1887, dijma a ajuns la 1/5, plus două pogoane muncite complet. După acești ani, dijma a crescut la 1/3, plus celelalte munci. Locuitorii cresc mai puține vite ca în trecut, dar promovează industriile casnice și mai ales confecționatul opregelor și cămășilor. Se consideră „rele" de căpetenie răcirea sentimentului religios și produsele manufacturate care au pătruns la sate.

Colecția Documente, XI/1, f. 1149—1150. Orig.

1486. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Vînjuleț. Sînt 100 de familii fruntașe, 100 mijlocașe și 160 codașe, dintre care 50 fără pămînt. Un proprietar are moșie de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc pe trei ani dînd dijmă jumătate din produse, sau din trei părți una. Mai seceră 2 pogoane și lucrează complet unul de porumb, transportă 2 000 hl și dau 2 pui. În bani, pogonul se dă cu 25 de lei. Pășunatul vitelor se plătește cu 10—15 lei de vita mare, 1 la 1,50 lei de vita mică, plus o „litră" de brînză. Numărul vitelor a scăzut. Autoritățile comunale menționează că învoielile agricole sînt împovărătoare și este necesar să fie ușurate.

Colecția Documente, XI/1, f. 1145—1148. Orig.

1487. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Vidimirești. Sînt 15 familii fruntașe, 70 mijlocașe și 140 codașe. Locuitorii nu fac învoieli agricole. Cei ce au pămînt „de prisos", îl dau cu 15—20 lei pogonul, sau cu dijmă o parte din două, plus 3—5 lei de pogon. Vite se cresc mai puține ca în trecut. Pomicultura și industriile casnice sînt mai răspîndite.

Colecția Documente, XI/1, f. 1185—1192. Orig.

1488. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Vlădaia. Sînt 42 de familii fruntașe, 160 mijlocașe și 200 codașe, dintre care 181 fără pămînt. Șase proprietari au moșii de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă din trei părți una plus 2 ddl la sută, pentru paza recoltelor („pîndărit"). Mai seceră și cară 3 pogoane, ară 2 pogoane, fac un transport de 2 000 litri la schelă, plus 3 zile cu carul și 3 zile cu brațele la diferite munci, 3 zile la secerat, 2 zile la treier, 250 pogoane arate și semănate toamna, 2 pui etc. Pășunatul vitelor se plătește cu 4 lei de vita mare și 1 leu de cea mică. Vite se cresc mai puține. Locuitorii se ocupă cu țesutul și alesul. Ca „rele" de căpetenie, auto-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

rităţile comunale menţionează lipsa de pămînt, grelele învoieli impuse de arendaş precum şi faptul că ţăranii nu au fost împroprietăriţi în anul 1864.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1169—1176. Orig.

1489. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Voloiacu. Sînt 58 de familii fruntaşe, 202 mijlocaşe şi 110 codaşe, dintre care 50 fără pămînt. Un proprietar are moşie de peste 100 ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă o parte din trei, plus 3 zile de lucru cu braţele de fiecare pogon şi 1 pui. În bani, pogonul se dă cu 10 lei. Pentru păşunatul vitelor se lucrează 4 zile de o vită mare şi o zi de cea mică. Numărul vitelor a scăzut. Industriile casnice sînt răspîndite.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1193—1195. Orig.

1490. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Vrata. Sînt 20 de familii fruntaşe, 100 mijlocaşe şi 94 codaşe, dintre care 15 fără pămînt. Trei proprietari au moşii de peste 100 de ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă în parte pentru 6 pogoane porumb şi 6 de grîu. Muncesc, fără plată, pe seama proprietarului 2 pogoane de porumb şi 1 pogon de grîu, plus 4 zile cu braţele, o zi cu carul, 220 ddl transportaţi la schelă, 2 pui. Pentru ierbărit plătesc 4 lei de vita mare, 1,50 lei de cea mică şi dau 1,50 kg de brînză. Sătenii cresc mai puţine vite şi se ocupă cu ţesutul, alesul şi cusutul. Ca „rele" de căpetenie, se menţionează lipsa de pămînt şi netrimiterea copiilor la şcoală.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1177—1184. Orig.

1491. 1906 [m a r t i e]. Chestionarul comunei Zegaia. Sînt 50 de familii fruntaşe, 30 mijlocaşe şi 15 familii fără pămînt. Un proprietar are moşie de peste 100 de ha. Locuitorii se învoiesc cu dijmă o parte din trei, plus 2—3 zile de muncă pentru un pogon şi plata ierbăritului. Fiind moşneni, în trecut nu au avut învoieli. Cresc mai puţine vite. Industriile casnice sînt răspîndite.

Colecţia Documente, XI/1, f. 1196—1199. Orig.

1492. 1906 i u l i e 24. Contract de arendare intervenit între N.S. şi Petre Bălu, proprietari din satul Orzeşti, judeţul Mehedinţi, cu Sandu Bicheru, econom de vite din satul Mărăşeşti. Părţile cuvenite celor doi proprietari în muntele Olanu, adică două treimi din partea Brebinărească şi o treime din partea Băloiască-Aldească în acel munte, sînt arendate lui Sandu Bicheru, cu dreptul de a păşuna iarba de pădure şi de gol cu ciopoarele sale de vite şi a tăia lemne pentru cei care stau în casele de la stînă timp de 5 ani (1 aprilie 1905—1 octombrie 1909). Arenda anuală este de 320 de lei.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Se menţiona că arenda pe anii 1905 şi 1906 a fost achitată ; că în caz de neplată la timp (sfîntul Ilie) a arenzii, dobînda va fi de 10%, casele pentru stînă urmînd să le întreţină în bună stare.

Colecţia Documente, XXIV/11. Orig.

1493. 1907 martie 13. Proces verbal întocmit de primarul comunei Gemeni cu privire la împrejurările incendierii conacului arendaşului Taiche Hristodolu, din aceeaşi comună, de către cca. 1 000 de ţărani răsculaţi din Pleniţa, judeţul Dolj.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1907, f. 46. Orig.

1494. 1907 martie 17. Proces verbal privitor la conferinţa preoţească de la Turnu Severin prin care preoţii care au participat la răscoală sînt consideraţi instigatori sau capi ai revoltelor, şi se hotărăşte scoaterea lor din rîndul clerului.

Protoieria jud. Mehedinţi, dosar 122/1907, f. 65. Orig.

1495. 1907 martie 20. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi inculpatului Grigore Toma din satul Pavăţu, acuzat de participare, aţîţare la răscoală şi incendiere a conacului lui P. Cîrjeu din Pavăţu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1907, f. 31. Orig.

1496. 1907 martie 22. Circulară a protoiereului judeţului Mehedinţi către preoţi în care se susţine că instigatorii la răscoală „legaseră pe săteni cu mari jurăminte pentru a săvîrşi faptele cunoscute". Preoţii sînt invitaţi să-i declare pe ţăranii răsculaţi că sînt „deslegaţi" de episcop. Totodată, ţinînd seama de greaua cumpănă prin care trecea ţara, preoţii sînt îndemnaţi să stea zi şi noapte în mijlocul sătenilor, concediile fiind toate revocate.

Protoieria jud. Mehedinţi, dosar 122/1907, f. 76, concept.

1497. 1907 martie 22. Raport. Conducerea secţiei din Turnu Severin a Camerei de comerţ şi industrie îl informează pe preşedintele circumscripţiei I Craiova că din cauza răscoalelor oraşul Turnu Severin era izolat, comerţul suferind pagube.

Camera de Comerţ şi Industrie Turnu Severin, dosar 10/1907. Concept.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1498. 1907 martie 24. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi inculpatului Ion Lăpădat din comuna Gemeni, acuzat de aţîţare la răscoală, incendieri şi devastări.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1907, f. 7. Orig.

1499. 1907 martie 26. Proces verbal întocmit de căpitanul Predescu Gheorghe, comandantul Escadronului 1 din Regimentul 17 Mehedinţi, însărcinat în timpul răscoalelor cu paza şi restabilirea ordinei în localitatea Gemeni şi celelalte sate din jur. Se arată că prin incendierea şi devastarea conacului lui I. Marincu şi ale altora din satul Gemeni, s-au produs pagube de aproape 200.000 de lei. Capi instigatori şi făptuitori erau dovediţi a fi Ilie Preda D. Idita, Marin Stan I. Găletuşa, Constantin Florea Ţăpăligă, Florea Ilie Paliu şi Pătru St. V. Ţăpîrdea.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1907, f. 15. Orig.

1500. 1907 martie 27. Sentinţă a Tribunalului Mehedinţi în procesul dintre ceata moşnenilor Ciotîrleşti, zişi şi Bogobieşti ce se trag din Nicolae Bogobia vărul lui Stoian din comuna Vîrciorova, cătunele Bahna şi Moiseşti cu cetele moşnenilor Bolbotineşti şi Petuleşti zişi Georgeşti, din acelaşi cătun, pentru stăpînirea a 427,50 stînjeni (lăţime) din întregul trup de 1710 stînjeni de moşie din hotarul Moiseşti, stăpînit în trecut în devălmăşie de toţi moşnenii. Instanţa, constatînd că încă din anul 1840 se făcuse hotărnicia părţii respective, şi că, de atunci, practic cetele de moşneni nu mai stăpîniseră în devălmăşie întreaga moşie, respinge acţiunea ca nefondată. Totodată respinge şi intervenţia făcută de N. D. Spineanu, arendaşul carierei de piatră aflată pe acea parte de moşie, ca fiind „lipsită de interes".

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 127/1906, f. 4—7. Orig.

1501. 1907 martie 28. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi inculpatului Dinu Bolocan din comuna Plopi, acuzat de instigare, participare la răscoală, incendieri şi devastări la Plopi.

Tribunalul jud. Mehedinţi,, dosar 4/1907, f. 19. Orig.

1502. 1907 martie 28. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi inculpatului Ion Gh. Roşu din comuna Plopi, acuzat de instigare şi participare la răscoală, de incendierea conacelor de pe raza comunei etc.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 4/1907, f. 11. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

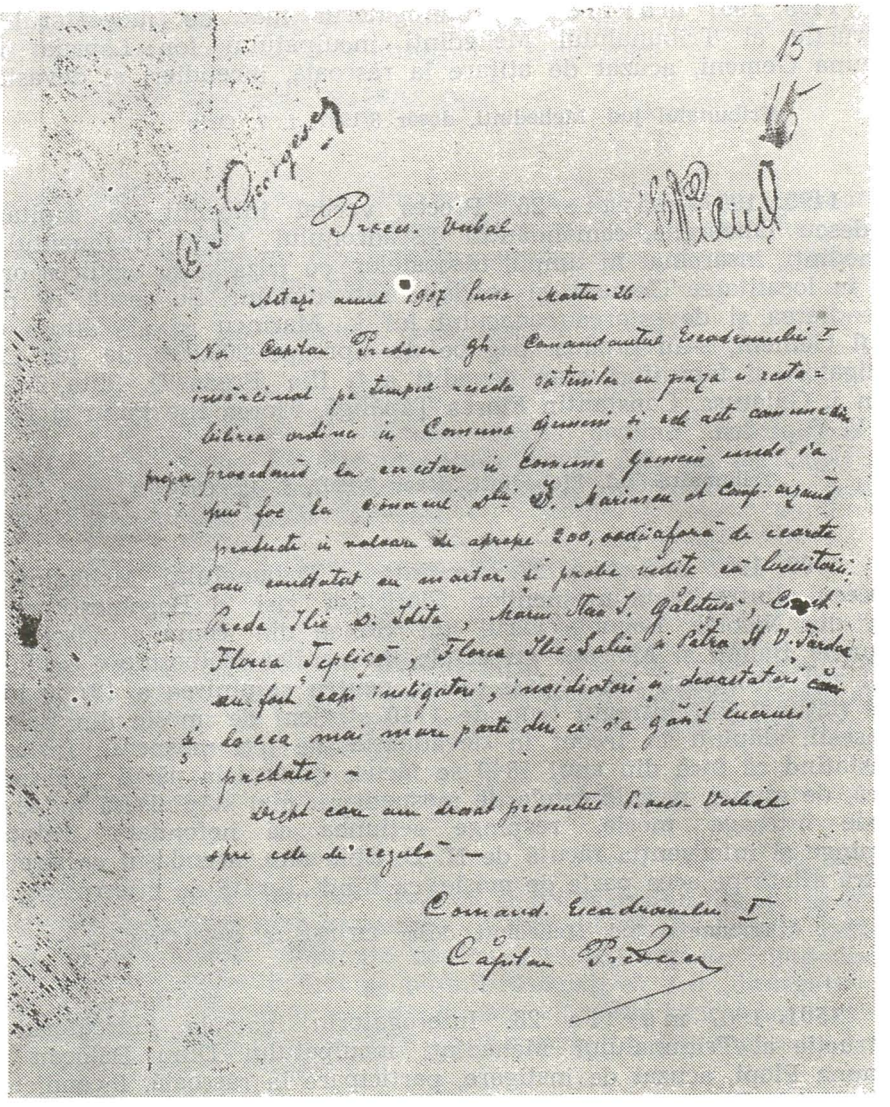

Fig. 30. — 1907 martie 26. Fotocopie după orig. menționat în rez. 1499.

1503. 1907 martie 29. Denunț. D. Moțaru, procuristul arendașului I. Marincu și V. Mirica, înștiințează pe primul procuror al Tribunalului Mehedinți cu privire la împrejurările în care fusese incendiat, de țăranii răsculați, conacul contelui Iosif Taliovici din Gemeni. Sînt indicați capii răsculaților : Ion Lică Pavel, Ion Lăpădat Bojneag Mare, Constantin Florea Țăpăligă, Fl. Il. Paliu, Ion Ion Secretu și alți nouă țărani.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 3/1907, f. 44. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1504. 1907 martie 30. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi inculpatului Florea Ilie Paliu din Gemeni, acuzat de instigare şi participare la răscoală, de incendieri şi de devastări.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1907, f. 18. Orig.

1505. [1907 martie] 31. Telegramă a episcopului Athanasie al Rîmnicului şi Noului Severin către protoiereul judeţului pentru a însărcina preoţii „venerabili" din părţile mai liniştite ale judeţului să meargă în zonele răsculate pentru „a-i pacifica pe ţărani", în spiritul manifestului ministrului Spiru Haret.

Conformîndu-se, protoiereul însărcinează cu această misiune pe preoţii din satele Bucura, Vînju Mare, Cleanov, Ilovu, Şişeşti de Jos şi Salcia.

Protoieria jud. Mehedinţi, dosar 122/1907, f. 75. Orig şi concept.

1506. 1907 martie. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi inculpatului Mihai Juja din satul Pavăţu, acuzat de participare la răscoală şi de incendierea conacului lui P. Cîrjeu din Pavăţu.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1907, f. 30. Orig.

1507. [1907 martie]. Notă telefonică trimisă din Bucureşti de Theodor Costescu, prefectul judeţului Mehedinţi, protoiereului judeţului, pentru a merge de urgenţă în comuna Strehaia precum şi în sate şi, întrunind preoţii din comunele răsculate, să le dea instrucţiuni pentru calmarea spiritelor, încetarea agitaţiilor şi a răscoalelor.

Protoieria jud. Mehedinţi, dosar 122/1907, f. 192. Orig.

1508. 1907 aprilie 2. Interogatoriu luat de judecătorul de instrucţie de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi inculpatului Ion Sulea din satul Boceni, acuzat de instigare şi participare la răscoală şi de incendiere a averii lui P. Cîrjeu din Pavăţu. Niţoi Dincea şi Nicolae Cimpoeru sînt menţionaţi între conducătorii locali ai răscoalei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1907, f. 78—79. Orig.

1509. 1907 aprilie 3. Proces verbal prin care subcomisarul Poliţiei de siguranţă din Turnu Severin constată împrejurările în care Tudor Udrea şi alţii din satul Pavăţu au distrus, în timpul răscoalei, o parte din imobilele lui P. Cîrjeu şi ale altora din acelaşi sat.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1907, f. 42—43. Cop.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1510. 1907 aprilie 4. Adresă. Comandantul Legiunii de jandarmi Mehedinți înaintează judecătorului de instrucție de pe lîngă Tribunalul Mehedinți rapoartele comandantului Companiei a 6-a de jandarmi Gemeni cu privire la participanții la răscoală, arestați și înaintați pentru anchetă. Între aceștia sînt menționați Florea Ilie Spătaru, Ion Ilie Pralea, Marin Opran Badea și Ion Gh. Țărdea, considerați capi ai răscoalei din Gemeni, instigatori la incendieri și devastări.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 3/1907, f. 23—25. Orig.

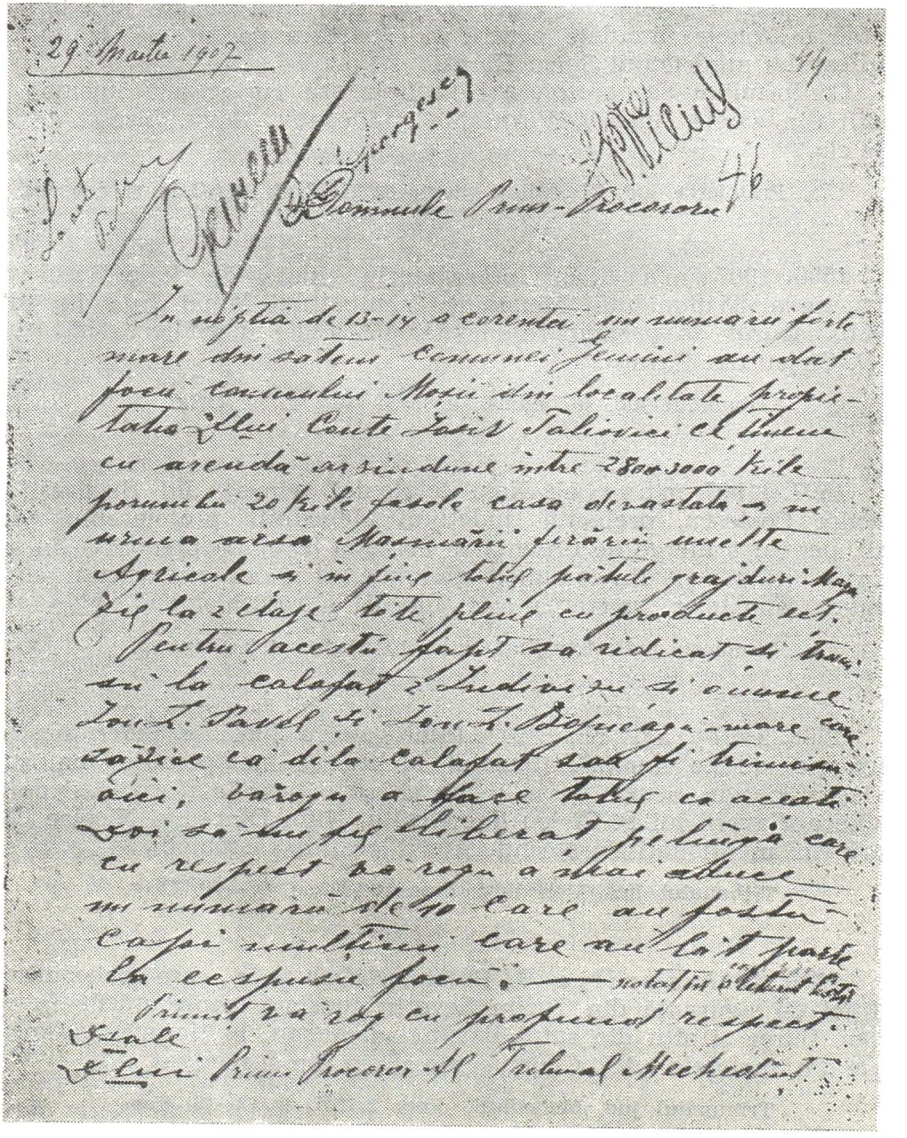

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

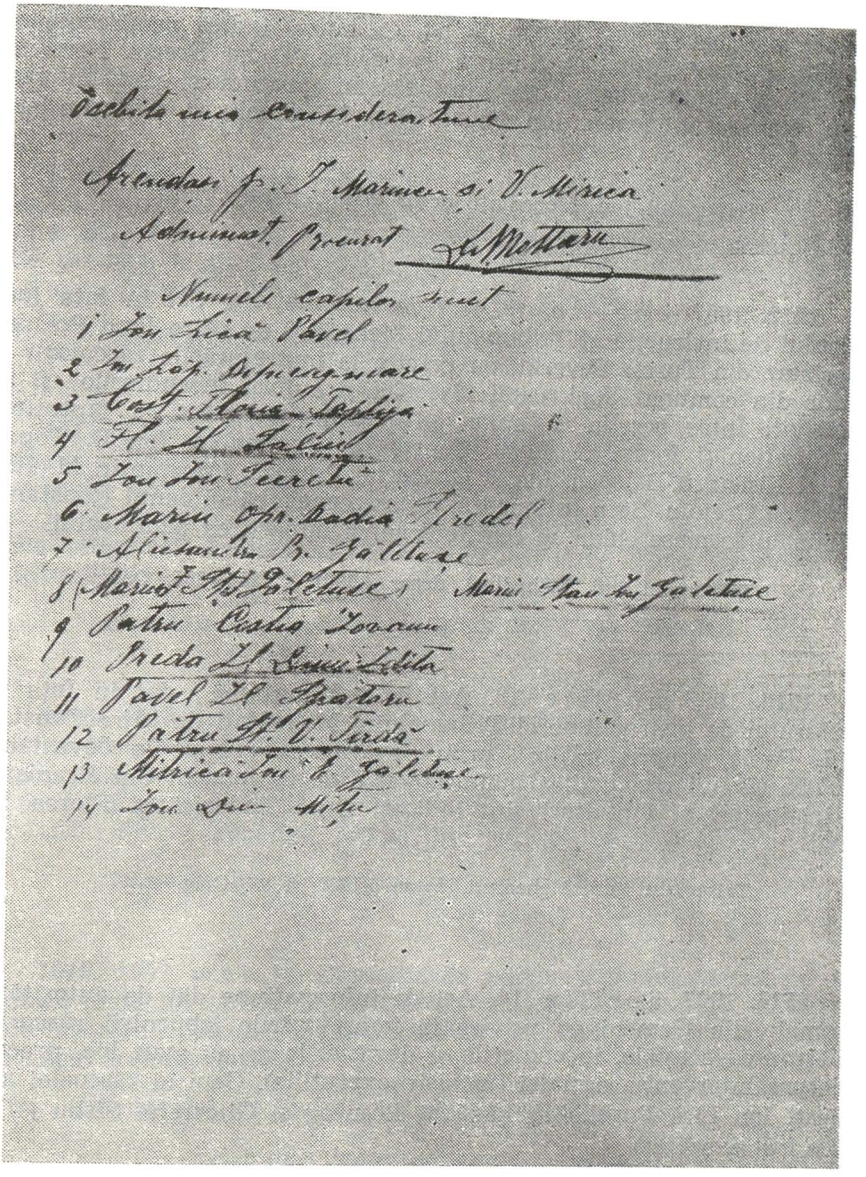

Fig. 32 şi 32 a — 1907 martie 29. Fotocopii după orig. menţionat în rez. 1503.

1511. 1907 aprilie 12. Act de informaţiune dat în faţa judecătorului de instrucţie de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi de către Petrache Cîrjeu, proprietar din comuna Tîmna, prin care se arată împrejurările în care, în timpul răscoalei, i-au fost incendiate imobilele şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

produse pagube de cca. 50.000 de lei. Ca autori indică pe Eleodor Badea, Ghiță Ianoș, Mihai G. Ștean̦tă, Ion Sulea, Tudor Brezoi, Petre Rotaru, Ghiță Ciută și alții din satul Boceni, precum și pe Manolache Smeu, Ștefan M. Smeu, Ion Nicu, Dinu M. Ciuciu și alții din satul Pavăț̦u.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 2/1907, f. 84. Orig.

1512. 1907 aprilie 13. Act de informați̦iune dat în fața judecătorului de instrucți̦ie al Tribunalului Mehedinți de către Ioan Poenaru, proprietar din Turnu Severin, cu privire la împrejurările răsculării țăranilor din comuna Plopi, capii răscoalei și autorii incendierilor și devastărilor. Între aceștia ca autori principali (instigatori și făptuitori), sînt menți̦onați Ioniță G. Roșu, Constantin Caramalău, Ion B. Topală, Dinu și Lisandru Bolocan, Ion și Gheorghe Presură, Constantin M. Roșu și Nicolae Cre̦toiu. Se menți̦onează, de asemenea, că săteanul Constantin Caramalău formase chiar un comitet pentru împărțirea pămîntului.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 4/1907, f. 154—155. Orig.

1513. 1907 aprilie 13. Act de informați̦iune dat în fața judecătorului de instrucți̦iune al Tribunalului Mehedinți de către Constantin I. Papia, proprietar din Turnu Severin, cu privire la devastarea, de către țăranii răsculați, a bunurilor sale de la conacul din Braniștea. Ca instigatori și făptuitori sînt indicați Dinu Tudorică și Florea Ion Tudor.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 5/1907, f. 96. Orig.

1514. 1907 aprilie 14. Act de informați̦iune dat de autoritățile comunale din Gemeni cu privire la împrejurările izbucnirii răscoalei, desfășurarea acesteia, incendierile și devastările ce au avut loc, precum și despre interven̦ția armatei (inclusiv execuțiile). Capi ai răscoalei sînt indicați Ion Lică Pavel, Ion Lăpădat Boșneag și Gheorghe Sîrbu (Ultimul a fost executat).

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 3/1907, f. 32—33. Orig.

1515. 1907 mai 2. Act de informați̦iune dat în fața judecătorului de instrucți̦ie al Tribunalului Mehedinți de către Alexandru Dăncău, comerciant din comuna Tîmna, cu privire la împrejurările în care i s-a devastat prăvălia din Tîmna de către răsculați. Ca autori principali sînt

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

menționați Ștefan Smeu, Mandache Smeu, Ion Nica, Ion B. Dincea și Liza Ciuciu din Pavățu, Mihai Șteanță, Nicolae Șteanță, Stan Rotaru și Eliodor Badea din Boceni.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 2/1907, f. 85—86. Orig.

1516. 1907 mai 9. Depoziție de martori dată în fața judecătorului de instrucție al Tribunalului Mehedinți de logofătul moșiei Branișteși de primarul comunei cu privire la desfășurarea răscoalei, devastările produse la conac și pătule. Sînt indicați capi ai răscoalei Florea Ion Tudor, Marin Tudorică și Alexandru M. Geană.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 5/1907, f. 97—98. Orig.

1517. 1907 mai 10. Raport. Protoiereul județului Mehedinți face cunoscut episcopului Rîmnicului și Noului Severin că în timpul răscoalelor mulți țărani au murit nevinovați, „alții au fost luați de curent" și că familiile celor morți suportă cu greu interdicția de a nu se oficia slujba religioasă de înmormîntare celor uciși. Se cere ridicarea acestei interdicții.

Protoieria jud. Mehedinți ,dosar 122/1907, f. 229. Concept.

1518. 1907 mai 14. Act de informațiune dat în fața judecătorului de instrucție al Tribunalului Mehedinți de către Mihalache Dincă din Gemeni, cu privire la desfășurarea răscoalei în acea comună și la cei ce au incendiat conacul arendașului. Sînt indicați capii răscoalei : Constantin Florea Țăpăligă, Florea Ilie Paliu și Ion Licâ Pavel.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 3/1907, f. 38—39. Orig.

1519. 1907 mai 14. Depoziția de martor și proces verbal de confruntare luate lui Gheorghe Bălăceanu din comuna Gemeni, cu privire la desfășurarea răscolei în acea comună, la capii incendierii produse la conacul arendașului etc.

Tribunalul jud. Mehedinți, dosar 3/1907, f. 36—37. Orig.

1520 1907 mai 27. Adresă. Prefectura județului Mehedinți comunică protoiereului județului numele preoților arestați pentru participare la răscoală. Aceștia erau Nicolae Bordescu din Valea Ursului și Constantin Izverceanu din Rogova.

Protoieria jud. Mehedinți, dosar 122/1907, f. 277 .Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1521. 1907 iunie 2. Ordonanţă prin care judecătorul de instrucţie de pe lîngă Tribunalul Mehedinţi înaintează Curţii de Apel din Craiova dosarul cu actele instrucţiei ţăranilor răsculaţi din comuna Gemeni. Se menţionează că, în noaptea de 13 spre 14 martie, aceştia, înarmaţi cu topoare, furci de fier şi altele, au pus foc, devastat şi distrus pătule, magazii agricole, aparţinînd celor doi arendaşi, producînd pagube în valoare de 355.000 de lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 3/1907, f. 84—85. Cop.

1522. 1907 iunie 2. Ordonanţa prin care judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi înaintează procurorului general al Curţii de Apel din Craiova dosarul instrucţiei ţăranilor din comuna Braniştе, acuzaţi de participare la răscoală. Se menţionează că la 15 martie 1907 grupul respectiv, înarmat cu securi, topoare, furci de fier etc. a devastat şi pus foc magaziei, pătulelor, casei şi altor bunuri aparţinînd arendaşului C. Papia, producînd pagube în valoare de peste 20.000 de lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 5/1907, f. 43—44. Cop.

1523. 1907 iunie 12. Ordonanţa prin care judecătorul de instrucţie al Tribunalului Mehedinţi înaintează Curţii de Apel din Craiova actele instrucţiei unui număr de ţărani din satele Pavăţu şi Izvorălu, acuzaţi de participare la răscoală, incendieri şi devastări. Se menţionează că, în seara zilei de 14 martie, înarmaţi cu topoare, securi şi furci, aceştia au devastat prăvălia lui Alexandru Dăncău, după care au devastat şi incendiat casele, magaziile, pătulele, maşinile agricole şi diverse dependinţe aparţinînd proprietarului Petrache Cîrjeu, producîndu-i pagube în valoare de peste 60.000 de lei.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 2/1907, f. 280—284. Cop.

1524. 1907 iunie 20. Raport. Inspectorul comunal raportează prefectului judeţului Mehedinţi că, examinînd plîngerea lui P .D. Pleşan din Crăguieşti împotriva locuitorilor comunei care îşi însuşiseră o bucată de pămînt, ameninţîndu-l cu sapele, a ajuns la concluzia că acest conflict este de competenţa judecătoriei comunale.

Prefectura jud. Mehedinţi, dosar 1/1907, f. 5. Concept.

1525. [1907 iunie]. Act de acuzare emis de Camera de acuzare de pe lîngă Curtea de Apel din Craiova cu privire la vinovăţia unor locuitori din comuna Plopi-Mehedinţi, dovediţi ca participanţi la răscoală, incendieri şi devastări. Se menţionează că, în ziua de 15 martie,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

aceştia, înarmaţi cu securi, furci de fier şi ciomege, au devastat şi pus foc conacului şi acareturilor lui Vasile Niculescu, distrugînd apoi casa şi serele de flori ale lui Iancu Poenaru.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 4/1907, f. 102. Cop.

1526. 1907 iulie 12. Proces-verbal al Curţii cu juraţi din judeţul Mehedinţi prin care se consemnează achitarea inculpaţilor Ion T. Blagniceanu, Ion Tudorică, Florea I. Tudor şi Ion Ilie Grigoraşi din comuna Braniştе, acuzaţi de participare la răscoală, devastări şi incendieri.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 5/1907, f. 119—123. Orig.

1527. 1907 iulie 12. Proces-verbal al Curţii cu juraţi a judeţului Mehedinţi prin care se consemnează achitarea inculpaţilor Ioniţă Gh. Roşu, Ioan Presură, Alexandru I. Bolocan şi alţii din comuna Plopi acuzaţi de participare la răscoală în ziua de 15 martie, de devastări şi de incendieri în mai multe sate.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 4/1907, f. 197—199. Orig.

1528. 1907 iulie 30. Raport al protoiereului judeţului Mehedinţi către Ministerul Cultelor şi Instrucţiunii Publice cu privire la preoţii care au contribuit la pacificarea ţăranilor şi la salvarea conacelor unor proprietari precum şi la cei împuşcaţi. Sînt menţionaţi cei din Almăjel, Broscari, Scăpău, Salcia, Şimian şi Secu care au împiedicat pe ţărani să devasteze bunurile proprietarilor sau arendaşilor din acele comune. Se arată, de asemenea, că preoţii N. Crainiceanu din Gvardeniţa, Al. Popescu din Corcova şi I. Podeanu din Podu Grosului au fost împuşcaţi, fără a fi vinovaţi. Asupra ultimului preot existau îndoieli privind vinovăţia sa, iar preotul N. Burdescu din Valea Ursului a fost numai rănit.

Protoieria jud. Mehedinţi, dosar 122/1907, f. 310, 316. Concept.

1529. 1907 decembrie 11. Petiţie. R. D. Ţirioi şi alţii din comuna Bîcleşu cer primului preşedinte al Tribunalului Mehedinţi să citeze în judecată obştea locuitorilor, foşti clăcaşi pe moşia Bîcleşu, a principesei Alexandrina D. B. Ştirbei, cu care stăpîniseră în indiviziune pămîntul dat prin legea din anul 1864, spre a putea ieşi din indiviziune.

Cu toate eforturile depuse, în anul 1932 litigiul nu era încă soluţionat.

Tribunalul jud. Mehedinţi, dosar 73/1907, f. 1. Orig.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

INDICE DE NUME

A

Acsintie, arhimandrit al m-rii Strehaia 482 : — protosingher, egumen al m-rii Strehaia 300, 432, 433
Ada-Kaleh, 141, 160
Adunaţii (de Burila) 237
Adunaţii ot Govodarva, moşie 225, sat 134
Adunaţii de Jiana Mare 237
Adunaţii ot Teiu (Teiului), comună 956, 1188, 1312 ; — sat 51, 228, 526
Albinaru Micu, arendaş 965
Albu (Izvorăl), moşie şi hotar 180, 231, 232, 644, 697
Albuleşti, comună 905, 1044, 1091, 1313 ; — mahala (sat) 246, 272, 551 ; — moşie 818, 1070
Aldesc, moş 604, 883
Alecsin Alecsie, arendaş 261
Alexescu Nicolae 612
Almăjanca păhărniceasa, proprietar 134, 225
Almăjanu Constantin, paharnic 670 ; — Ioniţă, paharnic 670
Almăjel, comună 900, 991, 1093, 1104, 1314 ; — moşie 1071, 1098 ; — sat 117, 1528
Aman Dumitrache, arendaş 497 ; — sărdar, proprietar 130, 238
Anastasie protosingher, egumenul m-rii Căluiu, 214 ; — Gheorghe, arendaş 719
Andronache, cinovnic 553
Andrei iuzbaşă 704 ; — negustor, arendaş 130
Anul 1848 : 747, 1067
Apa Neagră, cătun şi sat 120, 219, 963, 996, 1179
Apostol Petru, epistat 415
Argetoaia, moşie 261, 269, 293, 1205 ; — sat 129, 228, 246
Argetoianu Ghiţă (Gheorghe), stolnic şi proprietar 91, 129, 292, 447 ; — arendaş 1021 ; — Grigore, arendaş 960, 970, 979, 1135, 1155
Argintaru Niţă, 982
Arnăutu Gheorghe, epistat 221
Arvăteşti, hotar de moşie 19, 547, 1227 ; — moşie 69, 237 ; — moşneni 6, 69, 1227 ; — sat 6, 53, 237, 715
Ascunsa, moşie 267, 320, 363, 390, 404, 441, 444, 474
Athanasie, episcop Rîmnicului şi Noului Severin 1505. Vezi şi Episcopia Rîmnicului
Atîrnaţi, cătun 1296, 1300, 1306 ; — moşie 1023, 1228
Austria 205, 499, 730, 731, 760. Vezi Transilvania şi Ţara Nemţească
Avrămescu Ghiţă, om sărman 954

B

Bacoviţe G. N., proprietar 811
Badea Ivan 811
Bahna, apă 354 ; — cătun 942 1200, 1204 ; — moşie 266, 354 ; — sat 105,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

112, 118, 123, 129, 234, 243, 641, 809. 927
Baia, moşie 548, 604, 716, 792, 793, 883, 907, 919 ; — plasă 44, 95, 98. 119, 121, 168, 219, 244, 247, 286, 312, 342, 343, 421, 464, 496, 507, 509, 510, 515, 518, 519, 539, 566, 572, 657 ; — sat 120 ; — tîrg 244, 793. Vezi Subocîrmuirea
Baia de Aramă 343, 912, 915, 919—922 ; — moşie 514, 625, 717, 722, 930, 939. 943, 1233, 1304 ; — oraş 843, 845, 904, 931, 933, 947, 1005, 1007, 1033. 1209 ; — plasă 569 ; — schit 120 ; — tîrg 160, 514, 548, 792, 1111, 1123. Vezi Primăria Baia de Aramă
Bala de Jos, comună 1315 ; — de Sus, comună 839, 1316 ; — sat 243, 244
Balamat Vasile 52, 53
Baloeşti hotar 883, 909
Balota, hotar 619 ; — sat 285 ; (cetaşi) 29, 706, 1005
Balota şi Zegaia, moşie 706
Baloteanu Luţă, proprietar 1133
Baloteşti, comună 868, 888, 1236, 1317 ; — hotar 1121 ; — moşie 225, 313, 400, 1115, 1153, 1236, 1389 ; — sat 134, 249
Baloteşti-Pîrlagele, moşie 1151
Balta, comună 1145, 1158, 1318 ; — hotar de moşie 73, 78, 679 ; — moşie 58, 79, 80, 683, 1062, 1064, 1158 ; — sat 37, 73, 80, 234, 243, 528, 584, 679, 740, 778, 799
Balta Verde, comună 1113, 1319 ; — moşie 238 ; — sat 116, 130, 237, 640
Baltaceşti, mahala 247
Banat 499. Vezi şi Austria.
Banov, maior rus 450
Banoviţa, moşie 225, 283 ; — sat 134, 170, 850
Barbovici P. Nicolae, arendaş 1051 ; — Ştefan 1052
Barbu, preot 41
Batoteanu logofăt 371 ; — D., proprietar 1247 ; — Ion, arendaş 404 ; — Maria, proprietar 1234 ; — Petrache, arendaş 371, 401
Batoţeni, moşneni 1003
Batoţi, comună 957, 1050, 1320 ; — hotar 1003 ; — moşie 148, 217, 237, 260, 308 ; — sat 130, 136, 148, 185, 237 ; — Radu Vodă, moşie 1050
Başcov, hotar de moşie 140 ; — sat 129, 139, 142, 228
Băbeanu Drăghici, polcovnic 1
Băchia Pau, vechil 771
Bădăi, moşnean 659, 672
Bădescu Lăpădat, moşnean 659
Bădeşti, moşneni 62, 73, 80, 672
Bădiţă Trăilă 69
Băditeşti, moşneni 1109
Bădulescu I. G., inginer hotarnic, 1267
Bălăceanu Ilinca 120 ; — Mihalache pitar 513
Bălăciţa, comună 918, 1321 ; — moşie 184, 450 ; — sat 129, 147, 228, 246
Bălănescu M., proprietar 224
Bălăşii Sandu 469
Băleanca Zinca, proprietar 712
Băleni, moşneni 1100
Băloi Dinca 836 ; — Ion, proprietar 901 ; — Semen, moşnean 857
Băloîască — Aldească, parte de moşie 1492
Băloieşti, moşneni 604
Bălteanu, moară 795
Bălteanu Constantin 795, 1158 ; — boier 778 ; — preot moşnean 58, 78—80 ; — orînduit 355 ; — procurist 809 ; — proprietar 927, 1062, 1064, 1065, 1145 ; — C. C., proprietar 1227 ; — Gheorghe, moşnean 679 ; — Nicolae, arendaş 130, 350, 378 ; — pitar 636 ; — proprietar 958, 1113 ; — Pătru, moşnean 80 ; — Zinca, proprietar 712
Bălteni, moşneni 58, 78—80, 584, 590, 1062, 1064 ; — moşi mari 683
Bălţaţi, hotar 42, 685 ; — moşneni 685 ; — de Jos, comună 1086, 1322 ; — sat 129, 228, 246, 618 ; — de Mijloc, sat 129, 228 ; — de Sus, comună 836, 1323 ; moşneni 1239 ; — sat 25, 50, 51, 129, 228, 347, 1253, 1272
Bălţăteanu, I., proprietar 1176
Băloi Ion 950

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Bălu Petre, proprietar 1492
Băluța, mahala 244
Băluți Ion, proprietar 1022
Bărac Pîrvu, orînduit 657
Bărăiacu, mahala 243
Bărboiu, comună 1009 ; — moșie 894 ; — sat 129, 228, 556
Bărbulescu Constantin 28
Bărloianu Ștefan 786
Bărbulești, moșneni 7, 1265, 1271
Băsculești, moșneni 1119, 1144, 1146, 1149, 1176, 1219, 1220, 1269
Băsescu Nicolae, creditor 100
Băsești, comună 1000, 1324 ; — hotar 672, 1198 ; — moșie 225, 822 ; moșeni 672 ; — sat 80, 134, 659, 672
Băzăvan Dinu 799
Beloțu, moșie 140 ; — mahala 246
Belu Alexandru, proprietar 1257
Benga Dumitrescu, moșnean 712
Benga Ilie 64
Bengescu Gh., logofăt 284 ; proprietar 134 ; — Grigore, proprietar 1019
Bengescu Florea, hotarnic 878, 909, 1255, 1256, 1261, 1262, 1271 ; — moșnean 83, 668 ; — Ioniță 667, 1109
Bengulești, moșneni 65, 667, 668
Bibescu, vornic, proprietar 122, 130 ; — Anton prinț, proprietar 1289 ; — Alexandrina, proprietar 1242 ; — Barbu, vornic 117, 652 ; — Catinca, proprietar 128, 162, 163, 184, 224, 237, 469, 513, 652 ; — Dumitrache, vornic 91 ; — Gheorghe, domn 727, proprietar 716, 717 ; — prinț, proprietar 717, 846, 883, 919, 921, 930, 939 ; — Iancu, mare logofăt 671, proprietar 712, 714 ; — N., proprietar 1107, 1111, 1123, 1136, 1233 ; — Maria, prințesă, proprietar 1233 ; — Ștefan, căminar, proprietar 117, 129, 130, 147, 237 ; — Tache, medelnicer 129
Bica, deal 75
Bicheru Sandu, econom de vite 1492
Bilciunescu Ștefan, căpitan, proprietar 892
Bitoleanu Pătru, arendaș 273
Bistrița, comună 1042, 1325 ; — mănăstire 129, 130, 134, 372 ; — moșie 94, 225, 338, 443, 619, 692, 706, 725, 914, 1040, 1223 ; — sat 116, 134, 146, 170, 249, 338, 1045
Bivolaru Dinu, 639, orînduit 699
Bivolu Vasile, 33
Bicleșu, comună 874, 1242, 1254, 1326, 1529 ; — moșie 108, 114, 1254 ; — sat 113, 114, 129, 228
Bîltanele, 129, 288, 885, 1088, 1327
Bîlvănești, comună 850, 1328 ; — hotar 578, 635 ; — moșie 225, 277, 702 ; — sat 134, 277, 578, 635
Bîrcă Vasile Iovan 17
Bîrda, comună 856 ; — hotar 702 ; — sat 1309
Bîrda și Pitulași, moșie 859, 860
Bîrdeni 876
Bîrlan Gheorghe 276, 638, 822
Bîrlogeanu Costache, moșnean 1269 ; — Dimitrie, proprietar 1176
Bîrlogeni, mahala 276, 663, 1119, 1144, 1146, 1149, 1176, 1219, 1269
Bîrlogești, moșie 313
Bîrnaz C., proprietar 120
Blahnița, plasă 95, 107, 109, 110, 125, 130, 175, 177, 237, 248, 287, 308, 322, 329, 332, 339, 389, 435, 565, 572, 646, 785, 957—959, 967, 971—973, 1047, 1049, 1065, 1118 ; — Cîmpul 1166, 1214, 1216 ; — de Sus 48. Vezi Subocîrmuirea —
Blidari, sat 256
Blîndu Dinu, rîndaș 695
Blujdea Ioniță, arendaș 467
Bobaița, cătun 1054 ; — comună 1329 ; — linie (sat) 370 ; — moșie 225, 369 ; — sat 134, 249, 577, 790
Bobîrsc Ion, moșnean 78, 79
Boboiceanu G. Dimitrie, arendaș 1040 ; — Gheorghe, arendaș 196, 202, 380, 1047 ; — Ioana, vistiereasa, proprietar 279 ; — Ion, boier, hotarnic 659, 672 ; — Ioniță, boier copărtaș 650 ; — Mihai, arendaș 308 ; — Negoiță 276 ; — Nicola 786 ; — Rada 494 ; — Stanciu, proprietar 120, 421

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Boboiceni, moșneni 1133
Boca, deal, moșie 31 ; — hotar 669 ; — sat lîngă Carpin 245
Boceanu Barbu Stanciu, morar 871 ; — C. Dinu, proprietar 1208 ; — D. I., proprietar 1408 ; — Mihuț 643
Boceni, mahala 231, 1508 ; — sat 1515
Bogdan Ion 871
Bogobia, moșie 1137 ; — Stoian, moș la Bahna 809
Bogobiești (Ciotîrlești), moșneni 809, 1500 ; — (Bolbotinești) 1500
Bogoc Preda, isprăvnicel 295, 300, 322 ; — Stan, logofăt 284
Bohoreanu Gheorghe, proprietar 1165, 1178
Bohorelul, hotar 505
Boiangiu Marin, negustor 976 ; — Sîrbu Anghel 1038 ; — Stamatie, staroste 76, 82
Bojoreanu, praporgic la Vîrciorova 641
Bolboși, moșie 219 ; — sat 120, 582
Bolboteni, moșneni 927
Bolbotinești, moșneni 809 (Bogobiești) 1500
Bologești, moșneni 20.23, 25, 27, 452, 489, 526, 1188
Boltașu Ion 805
Bondoc Stoian, moșnean 609
Borăscu, moșie 615 ; — sat 615, 622
Borcoș Gheorghe, logofăt 65 ; — Stan, moșnean 455, 573, 627
Bordea Gheorghe, moșnean 646 ; — — Nicolae, moșnean 713
Bordescu Nicolae, preot răsculat 1520, 1528
Borontea Dumitrașcu 842
Borugă Ion, pîrcălab 582
Borza Mihai 715
Bosoancă Albu și Ghiță 969, 1115
Bogogescu C., proprietar 1003 ; — subocîrmuitor 308
Botoșanu, Petrache, arendaș 356
Botoșești, comună, 1330 ; — sat 95, 129, 228
Boțulești, moșneni 622
Boulescu Gheorghe, moșnean 613
Bourel, sat 245. Vezi Bohorelul
Brabeți, moșneni 855 ; — sat 513
Brabova, sat 129, 228
Braboveanu Constantin, arendaș 598, proprietar 129
Braloștița, moșie 221 ; — sat 129, 220, 228, 246, 247
Braniște(a) 315 ; — comună 974, 976, 1075, 1164, 1331, 1522, 1526 ; — moșie 223, 326, 1225, 1516 ; — sat 116, 117, 1122, 1513
Bratele, fîntînă 819
Bratiloveni, mahala 800, 927
Bratilovu, hotar 1136
Brativoești, cătun 1273 ; — sat 244
Bratoloveanu 761 ; — Constantin, arendaș 599, proprietar 129 ; — Dumitru 569, 688, 689, 755 ; — frați 639
Brădești, boieri 117
Brădetu, comună 1332 ; — sat 244
Brăiloiu, paharnic 117 ; Constantin, clucer, proprietar 117, 118, 172, 187, 230. 234 ; — hatman, proprietar 430, 438 ; — Costache, proprietar 402, 441, 442, 444, 472 ; — sărdar, proprietar 474 ; — Dumitrache 526 ; — Nicolae, clucer, proprietar 108, paharnic, proprietar 114, 120, 129, 219 ; — sluger 24, vornic 91.
Brănești, moșie 224, 304, 440, 471, 492, 498, 516, 535 ; — sat 122, 248, 289, 513, 527, 531, 537.
Brăneți Nicolae, creditor 1037, 1055, comerciant 1063
Brătianu I. C., general, proprietar 1300, 1306 ; — Constantin, colonel, proprietar 1228 ; — Victoria 897
Brebenari, cătun 992 ; — moșie 979, 1304 ; — sat 120, 219
Brebina, sat — 234 ; — hotar 952 ; — moș 883 ; — parte de moșie 1492
Brebu Iova 44
Bresniceanu Dumitrache, logofăt 873 ; — Niță, orînduit 694
Bresnița (Breznița) moșie 224, 225, 236, 338, 443, 706, 908, 1134, 1173, 1119, 1206, 1232, 1248 ; — și Slătinicul, moșie 224 ; — sat 116, 122, 134, 171, 407, 513, 517, 543, 571 ; —

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

de Cerneți, sat 154 ; — de Motru, apă 403 ; — comună 1333 ; — sat 300 ; — (de) Ocol, comună 877, 890, 1334 ; — sat 1172
Brincoveanu, banul 117, 122, 130, 134, 223, 224, 462 ; — băneasa 513 ; — Zoe, proprietar 191, 1152, 1192, 1196
Brînzan Mihai și Pîrvu 872
Broscari, cătun 1022 ; — comună 1335 ; — moșie 163, 166, 703 ; — sat 130, 166, 237, 298, 303, 1528
Broșteni, comună 952, 1336 ; — hotar 667 ; — sat 122, 513, 608, 669
Broșteanu Ștefan, proprietar 122, 456, 513
Buciu, moș la Balta 679
Bucovicioru, moșie 223, 332 ; — sat 117, 245
Bucura, comună 965, 1081—1083, 1130, 1203, 1337 ; — moșie 132, 332 ; — sat 130, 151, 186, 237, 282, 331, 1082, 1084, 1505
București 64, 380, 526, 669, 771, 902, 1136, 1192, 1235, 1236, 1245, 1261, 1262, 1304, 1507
Budați, moșneni 954
Budă Ghiță 840
Budănești, comună 966 ; — hotar 898, 966 ; — moșie 941 ; — moșneni 898, 941 ; — sat 104, 249
Buduhăleanu Stanco, postelnic 63
Budulești, sat 249
Bugiulești, moșneni 615
Bujoreanu, praporgic 641
Bujornica Ruxandra, proprietar 129
Bujorăscul, hotar 614 ; — sat 622
Bulba, apă 1251
Bulendrești, moșneni 663, 1144, 1146, 1149, 1176, 1219, 1220, 1269
Buliga, moșie 236
Bulugești, moșneni 954
Bulucea Barbu, logofăt 661 ; — Dumitru 661
Bundari, mahala 248. Vezi Panduri
Bunoaica, mahala 243
Burculești, moșneni 78
Burducea Ștefan, moșnean 633, 665
Burila, moșie 150, 260 ; — sat 199, 248 ; — Mare, comună 1047, 1099, 1170, 1177, 1202, 1338 ; — moșie 237, 1141 ; — sat 130, 143 ; — cu Adunați, sat 238 ; — Mică, comună 1339, sat 130, 237, 784, 847
Burileanu, sardar, cumpărător de moșie 628 ; — vistiereasă proprietar 130 ; — Anica, cumpărătoare de moșie 628, proprietar 369, 702, 863 ; — Dimitrie 837, arendaș, 887 ; — Gheorghe, polcovnic, proprietar 111, 199 ; — Ghiță 106, 115, arendaș 143, 150, 161 ; polcovnic, proprietar 107, 367, 711 ; — sărdar 712 ; — Ion 50, 863, proprietar 237 ; — al doilea vistier, proprietar 134 ; — Ioniță fost logofăt 52, al treilea logofăt, hotarnic 15 ; — Mihai creditor 1229, procurator 1202 ; — proprietar 1055, 1141 ; — Nicolae, proprietar 947 ; — Nistor, proprietar 1 ; — Petre, proprietar 237, 536 ; — Petrache, logofăt, proprietar 130 ; — arendaș 185 ; — Ștefan 209, 1047, arendaș 558, hotarnic și judecător 577
Burileni, moșneni 863, 1141, 1177, 1202
Burtea Daia, cumpărător de pămînt 15
Burtică Bănică, moșnean 880
Busești 819, 1240 ; — comună 1340 . — hotar 819 ; — mahala 243 ; — sat 355, 838
Busu, comună 1341 ; — sat 129, 228, 247, 1224
Busu-Grădiștea, moșie 1224
Busuioc Dinu, orînduit 694 ; — Lăpădat, moșnean 647
Busuioceanu Răducan, proprietar 707
Butoescu Ion, căpitan, proprietar 583
Butoi Ion, căpitan, proprietar 122, 513 ; — Ioniță, proprietar 197, 224 ; — Manolache, logofăt, proprietar 129
Butoiești, comună 1004, 1342 ; — de Jos, moșie 224 ; — sat 122, 513 ; — de Sus, moșie 197, 224, 248, 583 ; — sat 122, 513 ; — gară 1463
Butăști (Mărășești), moșie 716. Vezi Mărășești.
Buțu Dincă, clăcaș 272

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Buțugan Ilie și Gheorghe 723 ; — Constantin 723 ; — Dincă, Matei și Vasile 45
Buzan Dumitru 607 ; — Gheorghe 607
Buzatu Barbu, moșnean 862 ; — Constantin, arendaș 957
Buzul, mahala unită cu Stehaia 247

C

Cacoți, comună 1343 ; — moșie 101, 238 ; — sat 130, 163, 175, 177, 237, 263.
Calafat 320, 1037, 1063, 1221 ; — moșie 210, 223, 334 ; — sat 116, 117, 210, 211
Calaova Mihai, arendaș 818
Callianu Bazil, proprietar 1100
Calicu Matei, împăciuitor 275
Calinic, ieromonah 66
Caliți, moșneni 62
Calotescu, subprefect 837 ; — Istrate, fost ceauș proprietar 120, 134
Caluda, inginer hotarnic 1150 ; — Iancu, arendaș 159 ; — P., inginer (hotarnic) 1152, 1154, 1157, 1165, 1204, 1224 ; — Th., inginer 1178 ; — Zamfirache, polcovnic proprietar 130, 134, 206
Camăna, hotar de moșie 5 ; moșneni 1117, 1155
Cameniță Ion, proprietar 1299
Camera de comerț și industrie — secția Turnu Severin 1497
Cancelaria Divanului Craiova 19
Caplea Răducan, moșnean 533
Capelanu Ion, ajutor de prefect 854
Caragea Gh. Ion, domn 20, 27, 28, 155, 526 ; — Răducan, mare spătar, judecător de Mehedinți 11
Caramzulea Ioniță, orînduit 232
Caraula, moșie 187, 223, 430, 438 ; — sat 117, 172, 230, 245
Carpen (Carpin), moșie 223 ; — sat 117, 245
Catan Constantin, pitar, arendaș 251 ; — preot 964 ; — Ioanichie 311
Căciulat, spătar 78—79
Căciulați, sat 129, 228
Căimăcămia Craiovei 60, 63, 74, 83, 85, 87, 102, 157
Călinești, mahala 243
Călugărei, sat 177
Căluiu, mănăstirea 117, 214, 616
Căminic (Valea Boierească), moșie 82 Vezi Valea Boierească.
Cămuiești (Sucelu), hotar 691 ; moșie 1001, 1002 ; — moșneni 691, 727, 1001, 1002' — sat 244. Vezi Sucelu.
Căplescu Gheorghe, datornic 638 ; — Nicu, moșnean 663
Căruntu C., locuitor 1253
Cătunul (Cătunele), comună 1344 ; — moșie 286, 301, 312, 342, 343 ; — sat 120, 219 ; — de Jos, comună 928, — moșie 219 ; — sat 900
Căți Barbu, căprar, străjer 688
Căzănești, comună 1077, 1161, 1345 ; — moșie 62, 225, 264 ; — sat 134, 1042
Cearîngu, moșie 304 ; — sat 981
Ceaușu Răducan, 752, 764
Celnata, cătun 1265, 1271
Cerna, rîu 626, 857 ; — moșie 359
Cerna Vîrf, comună. 1346 ; — hotar 819 ; — moșie 839 ; — sat 46, 234, 243, 355, 681, 795, 819, 838, 886, 1240
Cernaia, comună 1347 ; — moșie 224, 405 ; 562 — sat 122, 513
Cernătescu D., arendaș 223 ; — Ioniță, proprietar 138, arendaș 264 ; — Nicolae (Nicu), pitar, arendaș 68, 409, 465, 686 (postelnic) logofăt, proprietar 129
Cernătești, sat 129, 228
Cerneți 17, 48, 72, 76, 82, 134, 143, 144, 154, 176, 193, 215, 222, 225, 236, 308, 325, 336, 372, 379, 506, 547, 548, 611, 612, 660, 676, 724, 782, 786, 791, 807,808, 813—815, 817, 820, 927, 937, 1186
Cernita Matei, moșnean 635
Ceru (Deveselu), sat 248. Vezi Devesel.
Cervenița, culme și hotar de moșie 62
Cervenița (Căzănești) 842

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cetatea, mahala lîngă Coţofenii din Dos 247
Cetate, moşie 223, 240, 242 ; — sat 116, 117, 993, 1352 ; — schela de la Cetate 1046, 1360, 1375, 1447
Cetăţuie, sat aroape de Bucovicioru 245
Chintescu Anastasie, arendaş 440 ; — Chiriac, proprietar 224, — subocîrmuitor 280, arendaş 338, proprietar 513 ; — Marin, arendaş 227, 377, 380, 383, 458, proprietar 580, orînduit **582, proprietar 811**
Chiţimia Crăciun Stan, moşnean 213 ; 612 ; — Dinu 218 ; — Florea Gheorghe, preot 218 ; — Gheorghe 218 ; — Ion 1092
Chiţulescu Nicolae, moşnean 952
Chivu Gheorghe, lt. col., proprietar 1267
Cimpoeru, arendaş 1148
Cioabă Ghiţă, moşnean 610 ; — Nicolae proprietar 519 ; — Pătru 28
Cioboaica Stanca, proprietar 580
Cioboi Răducan, logofăt, proprietar 120
Ciobotea Petre 822
Ciocaţi, mahala 800
Ciocazan Ion, al treilea logofăt 120 ; — subocîrmuitor 171 ; — hotarnic 718 ; — Mihalache, judecător 716, — sărdar, proprietar 771, 811 ; — Tiţa, proprietar 98
Ciocănari, sat aproape de Virtop 245, 1090
Ciocea Dumitraşco 32 ; — Ion 47 ; — Iovan 57
Ciocîrlan Dinu, moşnean 180
Cioclov Matei, proprietar 1117
Ciocloveni, moşneni 1117
Cioclovi, moşneni 1157
Ciocotea Drăgoi, moşnean 629, 631, 639 (fraţi) 690, 762, 875 ; — şi Ion 699, 761
Ciocoţi, moşneni 875, 929
Ciofrangeu Stan, vistier, proprietar 122
Ciolac Radu 870
Cioponea, fraţi 642
Cioranu, moşie 924
169, 238 ; — sat 130, 163, 169, 189,
Cioroboreni, comună 1348 ; — moşie 206, 237, 810
Ciotîrlă Coanda, moşnean 709
Ciotîrleşti, moşneni 62 ; — (Bogobieşti), moşneni 1500
Ciovîrnache Nicolae Stan, moşnean 685
Ciovîrnăşani, comună 985, 987, 995, 1012, 1016, 1035, 1094, 1120, 1349 ; — moşie 225, 258 ; — sat 134
Cireşani (Cireşeni), moşneni 78, 79, 950, 986, 1073, 1114, 1137, 1231
Cireşu, comună 1073, 1195, 1231, 1350 ; — hotar 78, 79, 950, 986 ; — moşie, sat 79, 1114, 1137 ; — sat 78, 234, 243, 641, 950, 1041
Ciuciulete Dumitraşco, moşnean 26, 705
Ciulăceşti, moşneni 663
Ciuleni, mahala 1149 ; — moşneni 1115, 1149, 1269
Ciuleşti, moşneni 1119, 1144, 1176, 1218, 1219, 1220
Ciupagea Ion, proprietar 129, 134 ; — Mihalache, orendaş 130, 174 623 (sluger, cumpărător de moşie)
Ciuperceni, moşie 216, 223, 334 ; — sat 116, 117, 244, 614
Ciuruc Ion, clăcaş 692
Ciută Nicolae, martor 64
Ciutăreşti, moşneni 665
Cîlceşti 320 ; — de Cimp 320
Cîmpeni, sat lîngă Vlădaia 245
Cîmpul, plasă 95, 117, 138, 172, 223, 240, 245, 362—364, 370—371, 384, 390—391, 441, 442, 474, 540, 570, 572, 811, 853, 932, 945, 953, 970, 972, 976, 981, 1011, 1023, 1034, 1053, 1082. Vezi Subocîrmuirea.
Cîmpul Balota, moşie 29
Cîmpul Mic, hotar 801
Cîmpineanu Irina, proprietar 1257
Cîntar Ion 637
Cîntari Matei, moşnean 633 ; — Stoica, moşnean 633
Circeanu Marin, arendaş 492, 527, 531, 535, 537, 595

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Cîrceni, comună 1351 ; — mahala 247 ; — moșneni, sat 1289 ; — moșie 224
Cîrciu, cătun 1289 ; — mahala 469 ; — moșie 224 ; — sat 122, 408, 513
Cîrciumaru Nicolae, clăcaș 272
Cîrjanovschi Vasile, arendaș 868, 888
Cîrjeu (Cîrjău) Barbu, proprietar 662, — moșnean 665 ; — Ghiță, creditor 76 ; — Ion, proprietar 134, 219, 423, 454 (epitrop), 505, 690 ; — arendaș 519 ; subarendaș 532 ; — Mihai, logofăt, proprietar 76 ; — P., proprietar 1495, 1506, 1508, 1509, 1511, 1523 ; — T., proprietar 1165 ; — Tache, proprietar 1178 ; — Vasile, vechil 703
Cîrlan Nicolae și Răducan Gheorghe 4
Cîrlești de Zegujani, moșie 219
Cîrmuirea jud. Mehedinți 721, 722
Cîrnești (Proitești) 245
Cîrstea Barbu 853
Cîtu Dumitrache Ghiță, proprietar 1297
Clădici Ghiță, arendaș 341
Cleanov, comună 993, 1030, 1352 ; — sat 129, 228, 1505
Clejnești (Clești), hotar 42, 70 ; — moșneni 997, 1090 ; — sat 42
Cloșani, comună 909, 982, 988, 990, 1249, 1353 ; — moșneni 374, 375, 704, 1229 ; — plai 37, 41, 58, 70, 95, 105, 118, 123, 234, 243, 249, 373, 437, 541, 567, 572, 693, 717, 730, 732, 733, 736, 737, 739, 741—742, 744, 746—749, 751, 754, 755, 757—761, 767, 768—772, 774—775, 779, 780, 789, 792—793, 796, 798, 802, 811, 816, 821, 824—828, 830—831, 835, 846, 907, 919, 923, 925, 934, 948, 982, 1184, 1185, 1229, 1230 ; — plasă 1005, 1033 ; — sat 34, 233, 234, 359, 376, 511, 523, 552, 648, 883, 1058, 1229. Vezi Subocîrmuirea și administrația plășii Closani — Motru Mare, hotar și moșneni 884
Cloșani — Motru Sec, comună 878 ; — moșneni 883
Cloșanu Ion 988
Coadă Nicolae, moșnean 610 ; — N. Mihai 1028
Cocăra Pătru 42
Cocărani, moșneni din Glogova 1090
Cocimănești (Cojmănești), comună 929, 1049, 1354 ; — hotar 7, 8, 63 ; — hotarul cel mare 63 ; — moșie 63 ; — sat 8, 13, 33, 63, 624, 639, 698, 723, 794
Cocîrceni, moșneni 997
Cocorova, cătun 987, 1012, 1016, 1035 ; — comună 1085
Cojitesc, tei la Șovarna 765
Cojocaru Iliuță, îngrijitor de moșie 392 — Nicolae 1048
Colareț, moșie 24 ; — sat 129, 228
Colecția Documente 1—6, 9—12, 14, 17, 20—27, 29—32, 35—44, 46—53, 55—62, 65—67, 69—87, 90, 135, 183, 205, 426, 436, 455, 459, 498, 514, 526, 528, 548, 557, 558, 573—577, 584, 590, 594, 626, 627, 630, 632, 634, 635, 640—641, 647, 651, 654, 665, 673, 681, 683, 689, 693, 965, 700—701, 705, 707, 711, 713, 715, 720, 726, 730—733, 735—738, 740—744, 746—748, 750—754, 756—760, 763—764, 766—772, 774—782, 784—786, 788—790, 795, 799, 804, 805, 809, 811, 818, 842, 847—849, 856, 865, 866, 881, 951, 955, 1048, 1104, 1125, 1126 , 1242, 1264, 1312 1429 ; — Gherghinescu Constantin 7, 8, 13, 15, 16, 28, 33, 45, 63, 64, 569, 624, 629, 631, 639, 688, 698, 699, 723, 748, 749, 755, 761, 762, 765, 773, 787, 794, 800, 875, 929, 1048 ; — Manuscrise 18, 19, 54, 68, 637, 639, 662, 665, 783
Colibași (Colibașu), comună 1355 ; — hotar 889, 906, 1153 ; — moșie 225, 1234 ; — sat 134, 361, 790, 889
Colibășanu Grigore, arendaș 1016 ; — proprietar 1061 ; — Mihai 830 ; — Mihalache, proprietar 1234.
Colibășeni, moșneni 611
Colnicul lui Epure 725
Comanda (sat nou) 1139

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Comani, moșie 102, 280 ; — sat 116, 117
Comănești, comună 1356 ; — moșneni 649 ; — sat 649
Comisia ad-hoc de delimitare Baia de Aramă 843, 846, 858, 867, 921
Comisia de cercetare în județul Mehedinți 284 ; — de catagrafiere în județ 552
Compania de grăniceri Vîrciorova 772
Condeești, moșneni la Jirov 801
Consiliul comunal Padeș 835 ; — Pitulaș 1298 ; — Ponoarele 804 ; — Rogova 810 ; — Runcșor 804 ; — Tarnița 821, 824, 827, 828, 830—835 ; — oraș Turnu Severin 850. Vezi localitățile respective.
Consiliul de Stat 860
Constantin, arendaș 446 ; — epistat 281 ; — logofăt 941
Constantin al Sfii 41 ; — al Michii 1048
Constantin logofătul 931 ; — arendaș 281 ; — preot 284
Constantinescu Al., inginer hotarnic 1122
Convenția de la Paris 811
Copaci Ion, clăcaș 128
Copina, mahala 247
Coravite Barbu 1023
Corbeanu Tănăsache, arendaș 216
Corbu, mahala 231, 247
Corcova, cătun 989, 1016 ; — comună 989, 1035, 1357 ; — moșie 127, 224, 259, 397, 408, 453, 469, 513, 533, 712, 714, 1152, 1192, 1196, 1289 ; — sat 95, 122, 128, 382, 395, 399, 513, 1528
Coricovac Iovan și Barbu 31, 75
Coricovănesc, tei 609
Coriga Matei, preot 613
Corlan Dumitru, moșnean 712 ; — Ioniță, logofăt, boieraș 513
Corlatele, moșie 223 ; — sat 117, 245
Corlățel, comună 1358 ; — moșie 204 ; — sat 130, 237, 873, 979, 1191
Cornetu, cătun 923 ; — mahala 243
Cornești, moșeni 855
Cornu (Cornul), moșie 223 ; — sat 117, 384
Corobăile, comună 1222, 1359 ; — hotar 505 ; — moșie 219 ; — sat 33, 219, 569
Corzu, comună 1360 ; — moșie 114 ; — sat 113, 114, 129, 228, 483
Cosma Ion 607
Costache logofătul, arendaș 298
Costeni, sat 120
Costescu Theodor, prefect 1507
Costești, comună 1361 ; — hotar 46, 799 ; — sat 2, 3, 4, 46, 234, 641, 799
Costinescu B., delegat moșie 1171
Coșarin Agachi, proprietar 134
Coșuștea, punct de hotar 1125
Coșovățu, comună 905, 1004 ; — sat 129, 228, 246, 484, 486 ; — de Dumbrăvă, comună 1362 ; — de Motru, comună 1363
Cosoveciorul, mahala 246
Coteana, sat în județul Gorj 247
Cotoroaia (Cotoruia), moșie 212, 562, 712 ; — sat 43, 71 ; — de Jos, sat 122, 513 ; — de Sus 514 ; — moșie 224 ; — sat 122
Cotoroieni, moșneni 212
Coțofanu Gh., ispravnicul județul Mehedinți, 16, 83
Coțofeni din Dos, sat 134 ; — moșie 224, 247, 309, 513 ; — sat 122
Covlea Dincă, moșnean 191 ; — Dinu 224 ; — Dumitru Pîrvu, moșnean 797
Covrig Gheorghe, moșnean 614
Covrigeanu Dinu, proprietar 519
Covrigi, comună 1364 ; — hotar 505, 862 ; — moșie și moșneni 712 ; — sat 519, 666, 726 ; — Drăgănești, hotar 666
Covrigeni, moșneni 712
Cozia, mănăstire 117, 130, 134, 215, 223, 225, 387, 837, 887
Cracu Bolovanului, hotar 909
Cracu Lung, moșie 104 ; — hotar 1198
Cracu cu Mesteacăn, moșie 104
Cracu Muntelui, sat 234, 243
Crainici, comună 1365 ; — sat 120 ; — schit 199
Craiova 1, 8, 10, 13, 17, 52, 102, 117, 122, 128, 130, 135, 137, 157, 161,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

180, 193, 198, 224, 280, 352, 392, 440, 521, 548, 580, 614, 684, 691, 712, 719, 771, 818, 897, 1005, 1074, 1075, 1090, 1096, 1097, 1100, 1164, 1210, 1219, 1221, 1225, 1239, 1269, 1300, 1521—1523. Vezi Căimăcămia, Divanul și Curtea apelativă din Craiova
Craioveanu Ibencea 360
Crasna, mănăstire 130, 148, 150, 237, 281
Crăciun, sărbătoare 99 ; — fundătură 655, 676
Crăciunescu Gh., proprietar 1174 ; — inginer 1227, 1242, 1265, 1266, 1276, 1292, 1296, 1300, 1301, 1307
Crăiniceanu Costandin, hotarnic 68, 96 ; — Nicolae, preot 1528
Crăguiești, comună 1366 ; — moșie 225, 258 ; — sat 134, 179, 1150, 1524
Cremenea, comună 1367 ; — moșie 225 ; — sat 134, 168
Creţean Radu 745
Creţu N., proprietar 1034
Cristonoșar Nicola, proprietar 393
Crivina, moșie 237 ; sat 130, 150, 199, 237
Crîngu, sat 129, 228
Croici, hotar 657
Croitori, moșneni 575
Cucu D., polcovnic, proprietar 134
Cujmir (Cușmir), comună 938, 961, 1039, 1368 ; — moșie 137, 198, 223, 1039 ; — sat 100, 116, 117, 137, 193, 557, 852, 976, 984 ; — zonă 387
Culmea Lagului, hotar 1198
Cumpăna din Cerneşti 76, 82
Cumpăna-Mustaciu Balţii, loc 1213
Curătura, mahala 247
Curescu Mihai 763
Curila, moșie 236
Curtișoara, sat 244
Curtea Apelativă (de Apel) din Craiova 701, 711, 719, 751, 806, 926, 941, 1003, 1074, 1090, 1107, 1125, 1126, 1128, 1130, 1132, 1146, 1188, 1199, 1219, 1235, 1239, 1248, 1269, 1300, 1521, 1522, 1523, 1525 (Camera de acuzare)
Curtea cu juraţi Mehedinţi 1527
Cuţui, boieri 122 ; — Dinu 608 ; — Ion, proprietar 224 ; — Ioniță 952 ; — Curuia, Daia, Mihai, Preda, moși 16
Cuţuieşti, boiernași 513, 952 ; — moșneni 669
Cuza I. Alexandru 843

D

Daia, moș mare la Șovarna 765 ; — Gheorghe Vasile, moșnean 582
Dascălu Vasile 677
David Petru 959
Dăeşti, moșneni 579 ; — din Mijarca 752, 801
Dăncău Alexandru, comerciant 1523
Dălanţu, moșie 355, 393, 403, 819, 838 ; — sat nou 118, — sat 234, 243, 402
Dănceu, comună 1369, moșie 107, 149, 596 ; — sat 130, 158, 162, 163, 237, 248
Danciulesc, tei 34
Dănciulescu Ion, moșnean 24 ; — Constantin 836
Dănciulești, moșneni 799
Dănești, hotar 28
Dealul Boca, moșie 31
Dealul Mare, moșie 219 ; — sat 120, 219, 244, 1005, 1007
Dealul Viilor 452
Dedoviţa, comună 1067, 1370 ; — moșie 225 ; — sat 134
Degeraţi, comună 1089, 1102, 1371 ; — moșie 1, 191, 224, 357 ; — sat 122, 357, 462, 463, 513, 536 ; — Birnici, moșie 707 ; — sat 707
Degerăţeanu Daniel, logofăt la Tîmna 90 ; — Sandu, boier 12, 209, 511
Degerăţeni, moșneni 1056
Delescu Ştefan 745, — Ion, moșnean la Gogoșu 745
Deleşti, moșneni 38
Departamentul de Patru 18 ; — Dreptăţii 704, 717, 719 ; — Justiţiei 702 ; — din Lăuntru 21, 370 (Principilor din Lăuntru) 431, 444, 722, 734,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

739, 756, 789 (Vezi Dvornicia) ; — Visteriei 632, 741, (Vezi Visteria)
Deveselu (Deveselul), comună 1372 ; — moșie 11, 260, 306, 321, 417 ; — sat 111, 130, 150, 152, 237, 248
Diaconești, moșneni 680
Diculești, moșneni 452
Dima C., proprietar 224
Dincă Ion 764 ; — isprăvnicelul 597
Dicu C., picher 1067
Dinte Mihai, popă 609
Dintrunlemn, mănăstire 129
Direcția administrației generale a personalului și siguranței generale 1294
Divanul Craiovei 8, 13, 14, 19, 21, 22, 23, 28, 29, 47, 62, 85, 135, 548, 562, 577, 606, 614, 616, 652, 669, 682, 689, 704, 725, 806, 872
Divanul Domnesc 27 ; — Țării Românești 178, 209, 452
Dîlboca, hotar 1201, 1276 ; — moșie 989, 1182, 1198, 1201, 1276
Dîlboceni, moșneni 900, 901, 1184, 1201, 1276
Dîlbocița, comună 1182, 1373 ; — hotar 74, 1201, 1276 ; — moșie 31, 75, 225, 898, 1182, 1198, 1201 ; — sat 104, 134, 1276
Dîlgeanu Panait, sărdar, arendaș 99
Dîlma, comună 911, 1374 ; — sat 244
Dîrpeș Dumitrache, arendaș 592 ; — Gheorghe, moș 5
Dîrvari, comună 1375 ; — moșie 840 ; — de Jos, comună 840 ; — moșie 223 ; — sat 117 ; — de Sus, moșie 223 ; sat 117
Dobra, comună 916, 1376 ; — sat 129, 228
Dobra-Slașoma, moșie 449
Dobrescu Dinu 906 ; — Răducanu, moșnean 675, 889
Dobriceanu Naie logofăt, cinovnic 302
Dobriciu Dumitrașcu, moșnean 675 ; — Radu, popă 614
Dobridor ; — moșie 223 ; — sat 117
Doga Nicolaiche, arendaș 810 ; — Nicolae arendaș 823, 829, 834
Dolj, județ 210, 719, 1493
Draca de Jos, piatră de hotar 16
Dragomiresc, moș la Godeanu 766
Dragonești, mahala 247
Drăgan Lupu, moșnean 72
Drăgani, moșneni 545, 650, 781
Drăghești, sat 243
Drăgoești, hotar 242
Drăgoman Teoharie, arendaș 603 ; proprietar 134, 239 ; — Constantin, proprietar 1259 ; — Costache, proprietar 858
Drăgotești, comună 1048, 1377 ; — hotar 892 ; — moșneni 18—19 ; — vale 569 ; — sat 631, 699 ; — de Jos, comună 875 ; — sat 688, 755, 761, 762 ; — de Sus, comună 929 ; — hotar 677 ; — sat 45, 244, 677, 723, 787, 794, 800
Drăgulești, moșneni 646
Drincea, comună 945, 1080, 1292, 1301, 1378 ; — moșie 414, 557, 945, 1082 ; — sat 117, 392, 1221
Dudaș (Strinii ot Piatra Albă), sat 249 ; — moșie 266
Duiculești, moșneni 658
Dumba Ianache, arendaș 154, 156, 178, 266 (Tache) 873
Dumbrava, plasă 95, 113, 114, 126, 129, 184, 190, 200, 221, 228, 246, 247, 253, 271, 273—275, 466, 522, 560, 561, 568, 572, 811, 874, 885, 968, 977, 999, 1009, 1017, 1018, 1044, 1057, 1070, 1078, 1091. Vezi Subocîrmuirea și Subadministrația.
Dumbrăvița, hotar 1245, 1271 ; — moșie 225, 1009, 1255, 1256, 1261, 1262, 1265, 1266 ; — sat 134, 585
Dumitrache, arendaș 398 ; căpitan 284 ; — ginerele popii din Țirioi 669 ; — logofătul, arendaș 382
Dumitrașco, dorobanțul satului Cojmănești 698 ; preot 284 ; — din Costești, popă 799
Dumitrașcu, moș 1245, 1265, 1266, 1271 ; — popă, orînduit 54
Dumitrescu Ion 162 ; — Mihai 584, vechil 590
Dumitru, popă 743
Dunărea 89, 102, 116, 141, 144, 147, 154, 156, 161, 176, 178, 181, 182,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

185, 198, 212, 320, 339, 358, 366, 371, 376, 388, 389, 472, 525, 731, 1065
Duncea Dumitru 12 ; — Ghiță, popă 785
Dvornicia Mare din Lăuntru 93, 120, 302, 460, 474, 499, 501, 503, 508, 546, 551. Vezi Marea Dvornicie și Vornicia Țării Românești.

E

Economu Nicu, proprietar 1208, 1210 ; — arendaș 1408
Eforia Bisericilor 815 ; — Școalelor 775
Eftimie, preot 284 ; — din Valea Bună, popă 675
Elias M. Iagnes, bancher 1236
Elinescu Gheorghe 773
Elisei, monah 649
Emanoil Nicolae Gheorghe, arendaș 891, 901
Enache, arendaș 422
Enășești, moșneni 436, 650, 855
Enășescu Ionaș 689 ; — devălmaș 726 ; — Dumitru 14 ; — Iovan 2
Enășoiu Ion, popă, orînduit 699, 755
Enculești, moșneni 276
Ene, pitar, proprietar din Craiova 117
Enescu Iancu, vătaf, proprietar 122, 513
Enești, moșneni 135
Episcopia Rîmnicului și Noului Severin 129, 130, 199, 282, 392, 924 ; — Craiovei 161
Ercea, comună 1268 ; 1379 ; — hotar 694, 1293 ; — moșie 1224 ; — sat 122, 212, 513, 610, 694
Erceanu Constantin, moșnean 212 ; — Dincă, proprietar 224, 513 ; — Ion 896 ; — Ștefan 513, proprietar 591 ; — Duca 212
Erceni, moșneni 633, 662, 712, 1268, 1293
Erghevița (Poroina), moșie 706 ; — sat 914
Erghevițeni, moșneni 724
Escadronul 1, vezi Regimentul 17 Mehedinți
Eustațiu I., proprietar 905
Expoziția Generală Română din 1906, 1312

F

Fărcășanu Iordache, hotarnic 63
Fărcășescul Iordache, ispravnic de Gorj 7
Fărcășești, sat 120, 219, 244, 368, 602
Făuroaia, mahala 246
Fenescu, inginer 967
Filimon Grigore, monșean 621 ; — Ion și Gheorghe 783
Filip Panait, arendaș 239, 462, 463, 536
Filișanu Anița clucereasă, proprietar 157, 220 ; — C., proprietar 224 ; — Catinca, proprietar 1029 ; — Dinu 43, proprietar 225 ; — Tache, proprietar 239, 515, 586 (sărdar) 811 ; — Ioniță, boiernaș 675 ; — Maria, proprietar 898, 899, 941 ; — Matei, polcovnic, proprietar 157
Firan Lașco, moșnean 643
Firani Ion, moșnean 643 ; — (Isfănești), moșneni 673
Firănești, moșneni 9
Firești, moșneni 12
Firoiu, fiul lui Constantin, moșnean 646
Firu Vasile, moșnean 661
Fisesc, tei 34, 857
Fîntîna Banului, moșie 223, 260 ; — sat 117
Fîntînele, mahala 231, 246
Fîntîneni, moșneni 696
Fîntîna Domnească, comună 1067, 1380 ; — hotar 581 ; — moșie 225 ; — sat 134, 459, 696, 720, 752, 764
Fîntînile Negre, cătun 108, 960, 1063 ; — comună 965, 1081, 1082, 1128, 1278, 1381 ; — sat 1082
Fîntînile Negre-Poroinița, șosea 1297
Fîntîna Viașului, sat 250

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Flămînda, comună 1382 ; — moșie 149, 206, 237, 260 ; — sat 130, 149, 163, 237, 588
Fleică Ion, moșnean 765
Floranu, mahala 439
Florescu Dinu 621 ; — Radu 1115
Florești, comună 1383 ; — hotar 661 ; — (Ghelmegi), hotar 709 ; — moșie 219 ; — sat 120, 879
Foca Nicolae, clăcaș 743
Fometescu Gheorghe, epitrop 582
Forlaru Costache, moș la Roșința 653
Fota preot din Poiana 694
Fratoștițeanu, armășoaia arendaș 154 ; — Bălașa, arendaș 94 ; — Băluța, proprietar 156, 170, 219, 656 ; — Mandache, proprietar 1208 ; — Radu, vistier, proprietar 129, 130 ; — Stanciu al doilea, armaș, proprietar 134
Frențescu Ion, moșnean 34 ; — George, moșnean 857
Frimu Ion și Vasile, moșnean 69, 660
Frimulești, cetași moșneni 660
Frîncu Anghel 635
Fugășin Gh., moșnean 104 ; — Preda și Niță 966
Fugășini, locuitori moșneni 966
Fueru, frați 764
Furtună Constantin, arendaș 146, 156 ; — Mihai, arendaș 133 ; epistat 333

G

Gagiu, mahala 249
Gaju Dumitru 26
Galicea, moșie 223 ; — (Moțății), moșie 446 ; — sat 116—117
Gaspar Dincă, arendaș 485 ; — Ion, Maria, Dumitru, Semen 43
Gașperi Andronache 547 ; — moară 40
Gașperiu Pîrvu 40
Gayraud P., procuror 1281
Gădoanea Maria (Gîdii Nicola Maria, Gîndoi Nicola Maria), proprietar 436, 558, 574, 584, 590
Găgească, parte de moșie 26
Gămănescu N.I., proprietar 1224
Gănescu Alecu, căminar, proprietar 129 ; — Catinca, clucereasa, proprietar 91, 324 ; — Ștefan, paharnic 117
Gărdăreanu Ion, arendaș 96 ; al treilea logofăt, proprietar 134, clucer 620 ; — Nicu, proprietar 811, 980, 1147, 1150, 1385 ; — Pană, arendaș 258, 678
Gășperoiu Dumitru 61
Geamburu Ion 677
Geblescu Stan, arendaș 601
Geblești, sat 129, 228, 245
Gecui Ion, moșnean 661
Gemeni, comună 1384, 1493, 1498, 1499, 1503, 1504, 1514, 1519, 1521
Genescu Dimitrie, proprietar și arendaș 843, 900, 931, 935, 1042, 1077
Georgescu Dumitru, boier 666 ; — Nicolae, arendaș 977
Gheban Gheorghe, vînzător de pămînt 2 ; — Nicola 2
Ghebaur Iovan 822
Ghelmegeanu Dumitru, proprietar 445 ; — Mihai 983, proprietar 1147 ; — Vasile, polcovnic 506 ; — Gheorghe, fost al treilea logofăt 1
Ghelmegeni, moșneni 506, 678, 706, 708, 725, 980, 983, 1147
Ghelmegi (Florești), hotar 709
Ghelmegioaia, cătun 980, 985 ; — comună 1067, 1385 ; — hotar 506, 609 ; — moșie 225, 285, 706, 725, 1147 ; — sat 134, 445, 609, 954
Gheorghe, fost al treilea logofăt 1, 66 ; — preot 608 ; — epistat 589 ; — fiul lui Matei, moșnean 694
Gheorghevici Gheorghe, arendaș 913, 937 ; — Ivancea, arendaș 708
Gheorghiu Nicolae, arendaș 1078 ; — proprietar 993 ; — Vasilache, antreprenor 1019
Gheorman, moș 8
Gherasie Gheorghe, stăpîn de moșie 12 ; — Petru, stăpîn de moșie 12
Gherasim, monah 14
Gheghilești, moșneni la Jirov 801

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Gherghinesc, moș la Godeanu 766
Gherghinescu Chirco Constantin 696 ; — Iacob 594 ; — Ion, moșnean 594 ; — Mihai 849 ; — Pătrașcu 787
Gherghinoiu Ghiță, postelnic 284
Ghica, mare spătar, proprietar 219 ; — Alexandru, caimacamul Craiovei 74 ; — Grigore, domn 157 ; — Mihai, mare vornic 500
Ghiculescu Apostol, arendaș 814, 815, 820, 1186, 1223
Ghilerdea Ion, moșnean 39
Ghinea Mihai, moșnean 1147 ; — Nicolae, moșnean 39 ; — Pîrvu 609
Ghinesc, tei la Șovarna 765
Ghiorghilești, moșneni 801
Ghiță logofătul 203, 709 ; — Mihai și Nicolae, părtași 728
Ghițulescu Ion, 994, 1013
Ghițulești, frați 705
Gigurtu Ioniță, proprietar 122, 309, 513
Gilort, apă 247
Giorgiești (Petulești), moșneni 1500
Giurchești, moșneni 809
Giurescu Alexandru 669 ; — Dinu, boiernaș 655, 656, moșnean 664 ; — — Dumitrache, boier 668 ; — Dimitrie, postelnic, hotarnic 671, 676 ; — Ghiță, orînduit 676, moșnean 839 ; — Ion 669, proprietar 1092 ; — Vintilă, mazil 44
Giurești, cetași 839
Giurescu Dimitrie, 674, 676, 680 ; — Gheorghe 592
Giurumescu Dumitrașcu, moșnean 426
Gîdea Constantin, moșnean 634 ; — Nicola din Preșna 14
Gîgu Vasile 42
Gîndacu Toma, hangiu 939
Gîrbovan Gheorghe, moșnean 606, 607
Gîrbovăț (Gîrbovățu), comună 1386 ; — moșie 224 ; — sat 122, 513, 694, 797, 802 ; — cătun 1085 ; — de Jos, hotar 212 ; — Moșneni, moșie 225 ; — sat 134 ; — Strini, moșie 225 ; — sat 134
Gîrboviceanu Dimitrie, hotarnic 669, polcovnic 50, 122, 212, 513, proprietar 690 ; — Dumitrașco Iordache, proprietar 454 ; — Iordache proprietar 122, arendaș 532 ; — Iovan, proprietar 379
Gîrboviceni, moșneni 56, 59, 60, 85, 212, 712, 771, 797, 803
Gîrdanul, moșie 236
Gîrla, moșie 360, 385 ; — sat 117, 314 ; — Atîrnați, moșie 897 ; — Mare, comună 1023, 1105, 1228, 1296, 1300, 1306, 1387 ; — moșie 223, 366 ; — sat 335, 356, 358, 371, 401, 1053 ; — de Sus, sat 117, 245, 376
Gîrleanu Enache, creditor 1036 ; — Ion 1059, 1060
Gîrjoabă 761
Gîrmecea Constantin 785 ; — Curea și Trăilă, moșneni 35 ; — Nicolae 183
Gîrnița, moșie 1108 ; — sat 661 ; — Coțofanului, moșie 225 ; — Coțofenii, sat 134 ; — Ghelmeghioii, moșie 225, sat 134
Glăvan Dinu, birău 44
Gligorie, preot 524
Glogova, comună 997, 1090, 1388 ; — hotar 997 ; — moșie 1273 ; — sat 70, 95, 120, 219, 244
Glogova (Ruschinul de Jos), trup de moșie 1001
Glogoveanu Constantin, boier 53 ; — Costache, comis, proprietar 122, fost mare comisc, proprietar 134 ; — Costache, proprietar 219, 691, aga (proprietar) 709, proprietar 710, 727, 811, 962, 997, 1001, 1002 ; — Ioniță, logofăt 1, fost mare logofăt 1124, 1125 (logofăt) ; — Nicolae, ispravnic de Mehedinți 9 ; — fost mare clucer, proprietar 988, 1108, 1109, 1110, 1436
Glumek de Hye Franț, baron, proprietar 1182, 1183, 1198, 1201, 1281
Goanța, moșie 223, 326 ; — sat 116, 117
Godean, moș dragomiresc la Godeanu 766
Godeanu, comună 1389 ; — sat 234, 766, 906

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Godescu Nuțu Dumitrache 9
Gogan Mihai 643
Gogîltan Gruia 77 ; — Lupul 77
Gogoșeni, moșneni 745
Gogoșița, moșie 965 ; — sat 129, 288, 597, 598
Gogoșeni, moșneni 745
Gogoșu (Gogoși), comună 958, 959, 1390 ; — hotar 38, 149, 636, 711 ; — moșie 237, 260, 628, 745, 965 ; — sat 34, 106, 129, 228, 237, 246, 497, 596, 636, 1065 ; — de Margine, sat 106, 130, 628
Golenți, mahala 102
Gorj, județ 7, 33, 247, 615, 622, 923, 1090
Gornea Vodiții, sat 14
Gorneți, comună 1391 ; — hotar 630 ; — sat 594, 630, 638, 641, 651, 747
Gornoviceni, moșneni 56, 85, 771, 1124, 1126
Gornovița, comună 855, 1392 ; — hotar și sat 73 ; — sat 77, 234, 641, 647, 732, 736, 740, 742, 750, 757, 769, 771, 772, 777, 779, 855
Gosăști, locuitori 699
Goșa Pîrvu 761
Goteștí, moșneni 642
Govodarva, moșie 225 ; — sat 134
Govora, mănăstire 30, 134, 144, 225, 372, 564, 808
Gozobi, moșneni 575
Grama Iancu 37
Graure Ioniță 755
Grădișteanu Iancu, clucer 617
Grăurica (Graure), mahala 246
Greceanu Mihalache 842
Grecești, comună 1393 ; — moșie 273 ; — sat 129, 228 ; — Sălătruceni, moșneni 1272, 1339
Grecescu Catinca, polcovniceasă, proprietar 257 ; — Ion, proprietar 811 ; — Ioniță, arendaș 788 ; — Vasile, proprietar 906
Grecu C., arendaș 130 ; — Dinu 666 ; — Gheorghe, arendaș 268 ; — Gheorghe Dumitru, popă 613 ; — Mihai Nicolae, arndaș 439
Grivei Gheorghe, moșnean 903
Grodești, deal 1144
Gropanele, mahala 246
Grozești, comună 1015, 1018, 1395 ; — sat 122, 224, 247, 513
Gruia, comună 1369, 1396 ; — persoană 4 ; — sat 130, 237, 248
Gruiesc, moș la Godeanu 766
Gruiul, hotar 42, 77
Gubavcea, sat 129, 228
Gugulești, cetași 663
Gura Jidoștiței, moșie 225 ; — sat 116, 134, 141
Gura Motrului, comună 1397 ; — mănăstire 117, 122, 129, 224, 247, 256, 289, 386, 412, 427, 449, 478, 479, 484, 488, 488, 492, 513, 521, 527 ; — moșie 488, 935, 1004 ; — sat 122, 386, 412, 488, 513
Gura Văii, moșie 266
Gurani, moșneni 1261, 1262
Gureșu Dumitrașcu și Nicolae, moși la Celnata, 1271 ; — Zaharia Pîrvu, moș 1265, 1266, 1271
Gușe Dumitrașco 764
Gușiță Vasile, clăcaș 178
Gutu, comună 954, 983 ; — sat 661, 709 ; — Dinu Gheorghe, proprietar 677 ; — Gh. Iovan, proprietar 677
Gutuleni, moșneni 1108, 1110
Guțu Manole, proprietar 219, 514. Vezi și Manul lui Guțu
Gvardenița, comună 1398, moșie 184, 450 ; — sat 97, 129, 1528. Vezi și Vardenița.

H

Hagiad I. D., proprietar 684, 900, 991, 1071 ; — Rafail 1071, 1093, 1098, 1104
Halînga, moșie 225, 293 ; — sat 76, 82, 134, 170, 293, 425, 1121
Halofon S., bancher 1304
Haralambie, familie proprietară 223, 852 ; — Catinca, proprietar 352 ; — clucereasa, proprietar 240 ; — clucer, proprietar 320 ; — Dumitrache,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

căpitan proprietar 241 ; — sărdar, proprietar 129 ; — Ruxandra 117
Harvat, inginer 1062 ; — Ştefan, inginer 1170. Vezi Horvat.
Hălălăi, moşneni 892 ; — Dumitru Ion 871
Herescu, mare vistier 576
Hinova, comună 1399 ; — moşie 237, 534, 703, 706 ; — sat 130, 163, 170, 237, 534, 624, 665, 687
Hinoveni, moşneni 684, 687, 703, 706
Hîldan Ion (Ioniţă), proprietar 812, 825, 925, 948, 1033
Hîrgot, boier 639 ; — Constantin 699 proprietar 580 ; — Dinu, boier 761 ; — Drăghiceanu 355 ; arendaş 625, staroste 160 ; — Ioniţă, logofăt 493, proprietar 515, 839 ; — Ion 1005, proprietar 1007, vătaful plaiului Muntelui 5 ; — Petre, primar 875
Hoater Giurgi şi Tănasie 86 ; — Pîrvu 763
Hodorasca, sat 623
Hoit Ion 31, 74, 75
Hondorocu Ivan, moşnean 606
Honcani, moşneni 661
Horăşti, comună 1400 ; — sat 120, 219, 244
Horvat, inginer hotarnic 1202
Hotărani, mănăstire 130, 159, 237 ; — moşie 159, 237 ; — sat 130, 159, 163, 208, 242
Hristache (Cristescu), clucer 201 ; — din Craiova, clucer, arendaş 240, 241
Hrsitescu Gruia, 584, 590
Hristeşti, moşneni 584, 590
Hristodolu Tache, arendaş 1493
Hristodor Costea , arendaş 945, 1080, proprietar 1189, 1193, 1194
Hunia, moşie 203, 223 ; — sat 99, 102, 116, 117
Hurezi, mănăstire 117, 216
Husnicioara, comună 1187, 1255, 1256, 1266, 1267, 1271 ; — moşie 225 ; — sat 134, 1261, 1262
Husnicioreni, moşneni 1009
Husniţa (Huşniţa) 61 ; — apă 40, 43, 61, 295 ; — mahala 544 ; — moşie 135

I

Iablaniţa, comună 1046, 1401 ; — moşie 266, 361, 481 ; — sat 129, 201, 228, 297, 329, 330, 487, 545. Vezi Poarta Iablaniţei.
Ianache, jupan de Cerneţi 724
Iancăreci Alexandru, arendaş 981
Iancovici Ioniţă, arendaş 600, 645
Iancu, preot 575, 611
Igiroasa, comună 1067, 1402 ; — moşie 225 ; — sat 134, 700, 1165, 1167, 1178
Igiroasa (Drăgoteşti), hotar 690
Igiroşeni, moşneni 690
Ignătescu D. N., proprietar 1031 ; — D. Petre şi D. Nicolae, proprietari 1189, 1193, 1194
Ilieşti, moşie 224 ; — sat 122, 513 ; — moşneni 80
Ilovăţ, comună 1403 ; — moşie 225, 238, 239, 242, 277, 555, 899, 941, 1198, 1281 ; — sat 31, 75, 134, 410, 418, 555
Ilovăţ-Nevăţu, moşie 1198, 1201, 1276
Iloviţa, sat 105, 112, 116, 118, 123, 234, 641
Ilovu, cătun 985, 995, 1120 ; — moşie 258 ; — sat 1505
Imoasa, comună 1404 ; — moşie 224 ; — sat 122, 513, 671, 743 ; — de Jos, sat 244
Imoşeni, moşneni 712
Ioan din Sălişte, preot 626
Ioanid I. E., arendaş 1213, proprietar 1272
Inovani, moşneni 855
Ion al Gali, moşnean 34 ; — al preotesei 662 ; — logofătul 78 ; — logofeţelul 577 ; — fiul lui Lăpădat 689 ; — fiul lui Şerban, moşnean 426
Ionaşco, pîrcălabul din Corcova 128
Ionaşcu Chirco, ales al satului Bresniţa 551
Ionescu Barbu, arendaş 334 ;— Gheorghe, inginer 876, 876 bis ; — Ion, arendaş 895 ; — Nicu, arerdaş 1006 ; — T., inginer hotarnic 1162
Ioneşti, moşie 224, 440, 471, 492, 498, 513, 516, 535 ; — sat 122, 167, 188,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

289, 428, 457, 477, 498, 513, 521, 527, 531, 595
Iordache Gheorghe 215 ; — popa 524, moşnean 912
Iorga Dumitrache, proprietar 680 ; — moşnean 212, 610, proprietar 224 ; — Gheorghe, logofăt 513 ; — Grigore, împroprietărit 947 ; — Pătru, moş mare la Şovarna 765 ; — Ştefan Ion, proprietar 680
Iorgani, moşie 749
Iova Brebu 44
Iovan, moş la Lacu 81 ; — simigiu 146 ; — fiul lui Şerban, moşnean 426 ; — fiul lui Stamatie Vodă 765
Iovănesc, moş la Godeanu 766
Ivăneşti, moşneni 855
Ioviţă Gheorghe, clăcaş 743
Ipsilante Alexandru Constantin, domn 13, 21
Isărescu, logofăt 682
Isprăvnicatul jud. Mehedinţi 13, 31, 37, 44, 47—54, 62, 65, 67, 71, 72, 75, 76, 81, 82, 84, 90, 135, 140, 142—150, 152, 154—156, 614. Vezi Mehedinţi.
Istodoroiu Ion, moşnean 694, 584
Istodoreşti, moşneni 584
Isverna (Izverna), comună 1407 ; — hotar 183, 785 ; — sat 12, 35, 56, 86, 150, 152, 154—156, 614.
Isfăneşti (firani), moşneni 673
Iupca, comună 839, 1092, 1405 ; — moşie 219 ; — sat 44, 120, 136, 164, 244, 493, 515, 612, 621, 664, 676 ; — de Jos, hotar 655 ; — de Sus, hotar 655, 676
Iupceanu, maior 1307 ; — Catinca, proprietar 512, 518 ; — D., căpitan 1140 ; — Dumitraşco Manolache 676 ; — Grigore, proprietar 136, 164, 518 ; — Mandache 655 ; — Matei Constantin 676 ; — pitar Toma 711, 788, 848, 884, 914, 951, 1065
Ivan Truşcă, moşnean 29
Ivancea, negustor 506
Ivanovici Marin, arendaş 586
Ivaşco Nicolae şi Pătru, moşneni 765
Ivăşcani, moşneni 765
Ivăneşti, moşneni 855
Izbaşa Dumitraşco, moş la Balta 79—80
Izbăsesc, tei 34
Izimşa, comună 984, 1011, 1026, 1028, 1034, 1406 ; — moşie 223, 321, 1235 ; — sat 117, 320, 852
Izverceanu Constantin, preot 1520 ; — Ghiţă, popă 673, 751 ; — Lăpădat, moşnean 35, 87, 689 ; — Pătru 183 ; — Vuc, moşnean 35 ; — Vuc şi Lăpădat, moşneni 86
Izverceni, moşneni 56, 60, 85, 183, 713, 1124—1126
Izverna 248 Vezi şi Isverna.
Izvoarele, carantină 358 ; — comună 1408 ; — moşie 1208, 1210 ; — sat 116, 196, 237, 248 ; — de Margine, sat 130
Izvorani, moşneni 18, 19, 706, 783
Izvoranu Barbu, proprietar 806, 811 ; — Dincă, arendaş 401, proprietar 314, 385 ; — Dumitrache, proprietar, sărdar 122, 514, 658 ; — Ghiţă 942, arendaş 877, 890, 908, 911, proprietar 1025 ; — R. Ilariu, proprietar 1238 ; —Ioniţă, arendaş 475, 593, logofăt, proprietar 134, pitar 637 ; — Lăpădat 689 ; — Manolache Marla, proprietar 1203, 1244 ; — Mihăiţă, proprietar 130, 237 ; — Nicolae logofăt, proprietar 129 ; — Răducan, hotarnic 668, proprietar 367
Izvorălu, comună 1409 ; — moşie 1238 ; — sat 130, 180, 237, 578, 993, 1523. Vezi Albu.
Izvorul, cătun 1047
Izvorul Aneştilor (Izborăneşti), comună 1410 ; — moşie 237, 706 ; — sat 54, 130, 237, 248, 609, 621, 633, 637, 783, 896 ; — Birzii, comună 994, 1013, 1411 ; — moşie 1181, 1275 ; — sat 134, 876, 1181 ; — Frumos, comună 901, 949 ; — moşie 294 ; — sat 130, 161, 199, 237
Izvorul Petriş (Izvorul Aneştilor), sat 248. Vezi Izvorul Aneştilor

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Î

Înalta Curte (Înalta Curte de Casație și Justiție) 809, 1074, 1107, 1109, 1124, 1146, 1269
Înaltul Divan 23, 233, 359, 618, 622, 669, 684, 685, 702, 710, 1111, 1136, 1233

J

Jiana, comună 1303 ; — moșie 306 ; — sat 95, 153, 174 ; — Mare, comună 810, 829, 834, 1412 ; — sat 130 ; — cu Adunați ; — sat 237 ; — cu Scăpău, sat 130 ; — Veche, sat 130, 237
Jianele, moșie 260
Jianu Gheorghe 912, proprietar 926
Jieanu Grigore, arendaș 793
Jiianu Șt., proprietar 134, 225, 249
Jieni, moșneni 658
Jidoștița, rîu 1232 ; — comună 908, 1074, 1134, 1248, 1413 ; — moșie 225, 266 ; — sat 134 ; — de Jos, sat 310
Jiroveanu Milco, logofăt 513 ; — Micul Mihai, proprietar 801
Jirovel, hotar 801
Jiroveni, moșneni 712, 714, 801
Jirovul, comună 1414 ; — hotar 801 ; — moșie 224 ; — sat 122, 453, 455, 513, 533
Jitianu, mănăstire 129, 288, 346
Jiu, rîu 247, 498
Judecătoria Baia de Aramă 34, 511, 648, 964, 975, 1136, 1249
Judecătoria ocolului Blahnița 1103, 1105, 1170, 1297
Judecătoria de pace din Cerneți 786
Judecătoria de pace Ocolul 1284
Judecătoria județului Dolj 719
Judecătoria județului Mehedinți 43, 91, 92, 94, 97, 102, 104, 108, 133, 137, 162, 183, 205, 209, 212, 214, 218, 222, 226, 232, 233, 276, 295, 355, 359, 368, 373, 374, 443, 454, 507, 514, 547, 554, 577, 604—614, 616—623, 628, 643, 874, 678, 685, 689, 696, 709, 711, 712, 725, 751, 763, 764. Vezi și Tribunalul județului Mehedinți.
Judecătoria Ocolul Strehaia 1100
Judecătoria plășii Ocolul 1161
Jugănaru Gheorghe 879
Jujian Ion, căpitan 4
Jujescu Mihai, martor 64
Jurăști, sat 218

K

Kiseleff Pavel 140, 142—161, 166, 177, 185, 243—245, 247—249, 255
Kogălniceanu Mihail 834

L

Lacu, hotar 81, 135, 806 ; — sat 122, 513, 806
Lahovari, stolnic, proprietar 237 ; — Iancu, proprietar 130
Larga, sat 8, 244
Lariche Hanrieta, proprietar 1257 ; — M., conte, proprietar 1257
Latco Trăilă 626
Lăceanu Ioniță, al doilea vistier, proprietar 129, 246
Lăceni, moșneni 620 ; — sat 129, 229, 246, 620
Lăcusteanu N., inginer hotarnic 709, 745
Lăpădat Pîrvu 54
Lăschescu Gheorghe, moșnean 886
Lăturoasa, cătun 1043 ; — moșie 219 ; — sat 120
Lăzărescu Iovan 73 ; — moșnean bătrîn 80 ; — Trăilă, moșnean 1066
Lăzărești, moșneni 80, 1209
Legea rurală 832, 841, 843, 854, 858, 866, 869, 874, 885, 894, 900, 901, 904, 905, 908, 910, 919, 921, 922, 924, 925, 928, 931, 932, 934, 935, 940, 943, 946, 947, 949, 963, 964, 975, 978, 985, 990—992, 995, 996, 1010, 1020, 1021, 1024, 1029, 1032, 1050, 1074, 1099, 1112, 1120, 1141, 1150, 1152, 1164, 1175, 1189, 1197, 1203, 1218, 1224, 1225, 1228, 1234—1238, 1242, 1244,

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

1247, 1248, 1252, 1254, 1259, 1260, 1264, 1273, 1280, 1285, 1289, 1291, 1300, 1301, 1303, 1304, 1306, 1444, 1529
Legiuirea Caragea 118, 226, 307, 1093, 1095, 1096, 1510. Vezi pravila Caragea.
Leoveanu D., arendaș 1105
Lepri B., inginer 1234
Leurda, comună 1042, 1077, 1415 ; — moșie 219 ; — sat 120, 509, 964
Leurdeasa, mahala 246
Licăreț Ioan 605
Liță Ianoș, moșnean 34
Logofeția Mare a Dreptății 685. Vezi Departamentul Dreptății, Marea Logofeție a Dreptății și Ministerul Justiției.
Loveanu Pătrașco, logofăt 11
Luchești, moșneni 534, 702, 1226, 1246
Luda, sat 244
Lumnic (Lumnicu), comună 1416 ; — mahala 247 ; — moșie 224, 895 ; — sat 470
Lunca Mare, sat 244
Lungulești, moșneni 658
Lupoaia, moșie 219 ; — sat 120, 878, 1197 ; — comună 1417
Lupoița, mahala 524 ; — sat 244
Lupșa, sat 311, 354, 712 ; — de Jos, hotar 423 ; — moșie 224 ; — sat 122, 454, 513, 532 ; — de Sus, comună 1418 ; — hotar 15 ; — sat 122, 513 ; — culme de deal 670, 683
Lupșești, moșneni 276, 712
Lupul 5 ; — Drăgan, moșnean 72 ; — Mihai 52
Lupuleț Pîrvu 1222
Lușnicul (Lumnicul), mahala 247

M

Macu Ilia 5
Madona Dudu, biserică din Craiova 102
Magistratul orașului Cerneți 791
Maglavit, moșie 99, 203, 223, 415 ; — sat 102, 116, 117, 245
Maica Precesta, biserică din Craiova 117, 129
Malarișca, sat 234, 592, 641
Malovățu, comună 1051, 1072, 1419 ; — moșie 88, 255, 564, 1234 ; — sat 134
Malovnicul, mahala 246
Manafu Danciu Ioanichie 50
Manciulescu D. Ștefan 932
Manea, popă 503 ; — Dinu, moșnean 912
Mangu Dumitru, moșnean 889
Manolea Ion 895
Manolescu Theodor, inginer hotarnic 1074, 1114, 1207
Manu, moșie 237 ; — sat 52, 237 ; — Alexandru 898, proprietar 898 ; — Mihalache, caimacam al Craiovei 8
Manuilovici, arendaș 103
Manul lui Guțu, proprietar 120
Marcu Gligore 46
Mareș Vasile, moșnean 661
Marea Dvornicie din Lăuntru 65, 115—117, 120, 122, 129, 130, 134, 186, 187, 226, 242, 252, 254, 300, 302, 350, 372, 385, 442, 450, 472, 550. Vezi Dvornicia din Lăuntru și Vornicia Țării Românești.
Marea Logofeție a Dreptății 111, 365, 622, 652
Marga, comună 1420 ; — hotar 234 243, 646 ; — sat 646
Marghești, moșneni 1117, 1155
Marghiloman, curea de moșie 878 ; — Hristodor 909
Margine Iancu, clăcaș 536
Marica V., arendaș 1503
Marincu I., arendaș 1503, proprietar 1499
Marinești, sat 247. Vezi Samarinești.
Marmanu, moșie 225, 325 ; — sat 134
Martinești, moșneni 857
Matei logofețelul din Dănceu 162 ; — logofătul arendaș 290
Maticani, moșneni la Jirov 801
Mavrodin Ioniță, medelnicer orînduit 551

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Mazilu Dumitrașco 33 ; — Dumitru și Nicolae 783 ; — Ion 28
Mălănești, moșneni 889
Măneanu Istodor 52
Mănescu Mihai, moșnean 729 ; — P., preot 1147
Mănăstirea Topolnița (Poiana Mănăstirii), sat 234, 249, 337. Vezi Schitul și Topolnița.
Mănăstireanu D. I., moșnean 1197 ; — Nicolae, hotarnic 898, 899 ; — Stanciu, moșnean 1197
Mănăstiricea, sat 129, 228, 416
Mărășescu Ion 661
Mărășești (Măreșești) apă 1136 ; — comună 912, 1107, 1421 ; — hotar 1136, 1233 ; — mahala 140 ; — moșie (Butăști) 716 ; — moșneni 717, 722, 1107, 1136, 1233 ; — sat 234, 499—504, 625, 641, 718, 926, 1184, 1185, 1492
Mărculescu, tei 34
Mărculescu Achim (Ioachim), moșnean 24, 25, 50, 526 ; — Iovan, moșnean 51 ; — Ioniță, logofăt 1265
Mărculești, moșneni 20, 25, 27, 452 489, 836, 1188
Mărgelata, hotar 218
Mărgheși, moșneni 1155
Mătăsari, comună 1422 ; — sat 45, 613, 1253 ; — de Jos, 616, 657 ; — Cătuna de Sus, comună 903
Mătușa, moară 43, 61
Medonea Pătru, moș mare la Balta 79, 80, 683
Mehedinți, județ 6, 8, 10—12, 16, 29, 31, 32, 37, 39, 44, 45, 49, 50, 71, 72, 75, 82, 83, 84, 105, 124, 370, 390, 431, 495, 500—501, 515, 526, 538—541, 546, 552, 560, 615, 622, 693, 717, 731, 761, 762, 807—808, 815, 818, 823, 854, 923, 930, 961, 967, 1068, 1069, 1090, 1166, 1215, 1263, 1274, 1278. Vezi: Isprăvnicatul, Prefectura, Judecătoria, Ocîrmuirea și Tribunalul Mehedinți.
Menții din Dos, comună 1423 ; — din Față, 1424 ; — moșie 224 ; — sat 122, 224, 513
Meremetul, mahala 246
Merișor 883
Merișu, sat 120, 509. Vezi Ploștina — Leurda — Merișu.
Mezinca Vasile, moșnean 608
Miculescu, hotar 647 ; — Grigore, proprietar 811, 1208 ; — Ruxandra, sărdăreasa, arendaș 88, 117, proprietar 219, 394 ; — Ștefan, sărdar, proprietar 120, 134
Miculești, comună 797, 1425 ; — moșie 219, 394, 587 ; — moșneni 800, sat 120, 219, 245, 675, 774 ; — de Cîmpie, sat nou 117
Mihai 10 ; — preotu, moșnean 950
Mihai Sterie, antreprenor de lucrări 984
Mihail N. Constantin, proprietar 973, 1075, 1095—1097, 1122, 1164, 1225, 1303, 1305
Mihalache Ion, proprietar 387
Mihalce negustoru, arendaș 130
Mihart Deconu Ion, soldat 629
Mihăcescu Constantin 1148
Mihărțeanu Dumitru, moș la Roșiuta 653
Mijalca Dumitru, proprietar 353, 765
Mijarca, moșie 238 ; — sat 130, 237, 579, 581, 700, 752 ; — Dumitru 765
Milea, moș 205
Mileni, sat 248
Milescu Francisc, avocat 1170, 1202
Miliția Pămînteneasc-polcul I, 89
Milotin din Igiroasa, căprar 700
Miluta, comună 1426 ; — moșie 224, 398 ; — sat 122, 380, 396, 458, 461, 513, 520
Milovici Dumitru, arendaș 451
Ministerul Agriculturii 1304 ; — Agriculturii, Comerțului și Domeniilor 1143 ; — Agriculturii și Domeniilor 1166, 1214 ; — Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor 1272 ; — Cultelor și Instrucțiunii Publice 1528 ; — Domeniilor 1200, 1258 ; — Finanțelor 854, 963, 967 ; — de Interne 802, 828, 834, 860, 869, 923, 957, 1294 ; — Interior 775, 776 ; — din Lăuntru 816 ; —de Justiție 797, 1196
Mircea Vodă 205

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Mircească, moșie 1114, 1137, 1190, 1195, 1207, 1231
Mirceşti, hotar 1141 ; — moșie 205
Mișoiu Gheorghe, proprietar 304
Mirceşti, moșneni 672, 876, 1181
Mitropolia (Țării Românești) 91, 129, 130, 151, 237, 300, 876
Mitescu A. I., proprietar 1234, 1247, 1259, 1260
Mîndreci Constantin, popă 614
Mînușa, munte 704
Mlădinesc, moș la Godeanu 766
Moangă Ion 463
Moduran Vintilă postelnic, hotarnic 16
Moescu Preda și Stanca 84 ; — Gheorghe și Nae 861
Mohorna, parte de moșie 26
Moisă Vodă 725
Moiseşti, cătun 1500 ; — hotar 927, 1500 ; — mahala 243 ; — moșneni 809
Mojiina, mahala 249
Moldova 546, 596, 731
Mongescu Costache, proprietar 992 ; — Grigore, arendaș 417
Monitorul Oficial 1214
Morile, moșie 223, 529
Morile Fîntînii Banului, sat 117
Morîga Semen 605
Moruzi Constantin Alexandru voievod 1
Moscu Ștefan căminar, proprietar, 499, 501, 514, 548, 584, 604, 625
Mosna, sat 129, 228, 246
Moșia lungă din Valea Căși 63 ; — Scurtă 63
Moșneanu Ianăși și Trăilă, moșneni 35, 183
Motoceanu Gheorghe, arendaș 413
Motreanu V., arendaș 140
Motru, rîu 15, 386, 605, 608, 1100, 1144 ; — mănăstire 122, 488 ; — moșie 531, 648 ; — plasă 71, 95, 122, 124, 127, 128, 171, 188, 224, 235, 247, 259, 262, 272, 274, 294, 295, 309, 357, 380, 383, 398, 423, 427, 428, 456—458, 513, 544, 572, 1092 ; — de Jos, plasă 806, 811, 869 ; — de Sus, plasă 688, 698, 799, 723, 811, 929, 952, 971, 989, 992, 1101. Vezi Subadministrația și Subocîrmuirea.
Motru Mare, trup de moșie 34 ; — Sec, cătun 1249 ; — hotar 878, 1249
Motaru D., procurist 1503
Moțăței, moșie 223, 270 ; — sat 117
Municipalitatea orașului Cerneți 813—815, 817, 820
Muntele, plai 5, 317 ; — plasă 681
Murgășanu Anița, proprietar 130 ; — Catinca 117, 122 ; — Tache, proprietar 134
Murgești, moșneni 682
Mursa Delcea Ion, moșnean 470

N

Nadanova, sat 234, 650. 886 : — de Sus, hotar 819
Neagoie plăcintaru 371
Nebunu Ion, moșnean 623 ; — Pătru, moșnean 674
Negani, moșnean 1133
Neghina Dinu 720, 752
Negoiești, comună 963, 996, 1427
Negomir (Negomiru, Negomiri), comună 1428 ; — sat 244, 755
Negreanu Ion, logofăt 284 ; — Ioniță 513 ; — Ion Ion moșnean 610
Negrescu Ion, moșnean 712
Negrești, cătun 1255, 1256 ; — moșneni 1245, 1255, 1256, 1265, 1271
Negru Vodă 691
Negruța, cătun 1195, 1231 ; — mahala 243 ; — sat 1041, 1190, 1207
Negrușeni, moșneni 205
Negruți Petrache 675
Negulesc, tei 34
Negulescu Dincă, moșnean 610
Nemoianu Constantin, arendaș 562
Nemțesc, hotar 638, 857
Nenoveanu Tănasie, vechil 514
Neofit, mitropolit 644
Nevățu, moșie 225, 889, 1182, 1183 ; — sat 134
Niciu Nicolae, creditor 1043
Nichifor Ion, epistat 488

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Nicola, moș mare la Balta 80
Nicola brat, vînzător de pămînt 2
Nicolae popa 33, 661 ; — ot Săliște 673
Nicolae fiul lui Dumitru, județul din Cerneți 17 ; — fiul lui Răducan 455 ; — Florea, proprietar 998, 1076
Nicolau Raicu, arendaș 987, 1012, 1035, 1131 ; — Florea 1116
Nicolești, moșneni 682, 799
Nicolicesc, moș de la Godeanu 776
Nicolicești, moș 767
Nicolicescu C., moșnean 1276 ; — Trăilă 70 ; — Gheorghe 70
Nicopole (oraș) 182
Niculescu M. Lucia, proprietar 1267 ; — Vasile, proprietar 1525
Nistor, îngrijitor de moșie 720
Nistoran popă, moșnean 29
Nițulescu Barbu, moșnean 618, 685 ; — Iancu, proprietar 1101 ; — Iordache, moșnean 618, 685 ; — Nicolae boier 668
Nițulești, moșneni 685
Novac Gheorghe 805 ; — Iovan 31, 74, 75
Novosiltov Antonie, hotarnic 709
Nucșoreanu C., subprefect 794
Nuțu popă 66

O

Obeanu Ianache, proprietar 122
Obîrșanu Nicolae 895
Obîrșia 321 ; — comună 936, 978, 1174, 1179, 1429 (Cloșani) ; — moșie 138, 320, 324, 390, 404 ; — Obîrșani, moșneni 1179 ; — sat 352, 642, 852, 932 (Cloșani) ; — de Cîmp, sat 117, 320, 390 ; — moșie 223
Ocîrmuirea județului Dolj 220, 439
Ocîrmuirea județului Mehedinți 88, 89, 95, 96, 103, 107, 109, 110, 112, 113, 114, 116, 118, 119—124, 126, 127, 128, 129, 141, 165, 168, 176, 181, 182, 211, 215, 216, 220, 230, 231, 250, 252, 253, 254, 257, 258, 260, 261, 263—270, 173—175, 277, 279—283, 285—294, 296, 297, 299, 301, 303—308, 310—313, 315—321, 323—328, 330—334, 336—346, 364, 375, 389, 398, 431, 432, 434, 436—440, 442, 460, 466, 480, 499, 503, 504, 507, 520, 538, 454, 549, 556, 559, 561, 563, 578, 602, 603, 632, 634, 635. Vezi Prefectura județului.
Ocol, plasă 103, 134, 170, 225, 238, 239, 242, 249, 277, 323, 418, 542, 571, 572, 670, 687, 720, 721, 790, 811, 817, 851, 860, 954, 971, 1000, 1012, 1025, 1035, 1040, 1045, 1049, 1051, 1052, 1054, 1067, 1072, 1094, 1106, 1112, 1131, 1153, 1180, 1217 ; — de Jos, plasă 6, 67. Vezi Subadministrația și Ocîrmuirea.
Ocolul silvic Vînju Mare 1282, 1290
Ohaba, sat 218, 612
Olanu, munte 1492
Oltenia, administrație austriacă 16
Oncescu Dumitru, proprietar 822
Opran Ghiță, arendaș, 191, proprietar 129, 130, 134, 237, 579 ; — Ioniță, arendaș 336, 352 ; — Nicolae, devălmaș 720, pitar 660, proprietar 696
Oprișan Dumitru, 26
Oprișor 1036 ; — comună 945, 953, 1059, 1060, 1257, 1430 ; — moșie 213, 223, 391, 414, 415, 557 ; — sat 117, 1036
Orbesc, hotar 952
Orbeni, sat 122, 513
Ordeni 15
Oreviția, apă 871, 969, 1115 ; — comună 965, 969, 970, 979, 1021, 1037, 1055, 1063, 1081, 1083, 1129, 1431 ; — moșie 91, 131, 132, 150, 151, 159, 204, 237, 282, 331, 877, 877 bis, 972, 1129, 1135, 1155, 1162, 1167, 1169, 1171, 1280, 1282 ; — sat 91, 130, 186, 237, 282, 411, 871, 1082, 1084
Oreviția-Vînju Mare, moșie 1213, 1272. Vezi Vînju Mare.
Orgutova, moșie 236, 564
Orodel, moșie 223 ; — sat 117, 214
Orzești (Orzăști) comună 883, 934, 1304, 1432 ; — hotar 857, 912 ; —

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

sat 234, 243, 244, 604, 909, 912, 934, 1492
Osman Constantin 822
Ostrovu, sat 350 ; — Corbovii, cătun 957 ; — Corbului, sat 378 ; — Gol, sat 141 ; — Mare, cătun 959 ; — moşie 350, 378 ; — sat 125, 339, 1390 ; Siminalui, moşie 96, sat 96
Otetelişanu, sărdar arendaş 456 ; — Barbu stolnic, proprietar 361 ; — Costache sărdar, proprietar 314, 371, 375, 385, 401, 897 ; — Grigore, hotarnic 427, 712 ; — Iancu stolnic 117, proprietar 237, 245, 371, cămînar-proprietar 429 ; — Iordache, hotarnic 22, 25, 526, 628

P

Padeşu, sat 234, 605, 744 ; — comună 835
Paia, moşie 497 ; — sat 129, 228, 246
Paica Dumitrache 614
Paladi C., colonel, proprietar 1249
Paliu Stan (de la Pătule), arendaş 163, 166, logofăt 162
Panait sărdarul, arendaş 102, 203
Panduru, mahala a satului Pătulele 248
Papadopol Bojin, arendaş 1050
Papia I. Constantin, proprietar 1513 ; — arendaş 1522 ; — Marcu 1053
Parchetul Tribunalului Mehedinţi 1230
Pasăre Constantin 631 ; — Gheorghe 655 boier 794 ; — Ghiţă Bălă, proprietar 787, 800 ; —Ioniţă 45, 724 ; — Mihai, proprietar 677 ; — Sandu 631
Pavăţu, selişte 129 ; — sat 1178, 1495, 1506, 1508, 1509, 1523
Pavlovici Ioniţă, arendaş 692 ; — Nica epistat 91, 130, 131, 132, 282, arendaş 305
Pădăşanu Andrei, polcovnic 355 ; — Petre, preot 826
Pădina, moşie 207 ; — Bătrînă, moşie 351 ; — sat 129, 207, 228, 467 ; — Mare, comună 1433, sat 155, 226 ; — Mică 207, comună 977, 1434, moşie 977, sat 129
Păianu, porucicul 388 ; — Catinca, proprietar 129 ; — Costache 314, 390 ; — Fotache epistat 314, proprietar 335, 356, 371, 376 Panescu Gheorghe, proprietar 1141 ; — Istodor Ioniţă proprietar 863 ; — Pătru Ion, moşnean 652
Păuna, hotar 337
Păunești, mahala 243 ; — moşie 701 ; moşneni din — 701, 1141 ; — sat 493
Păpeşti, sat 244
Părcălabu Pătru 44
Pătraşcu Dinu 698
Părăianu Dumitrache, pitar proprietar 129 ; — Naie, arendaş 453 ; — Teodorache, sărdar, proprietar 129
Pătrăşcheşti, neam în Cojmăneşti 7
Pătru popă, moşnean 704 ; popă din Imoasa 712
Pătruţ Nicolae, moşnean 747
Pătruţoaica Uţa 749
Pătruţoiu Ion, proprietar 353
Pătulele, comună 1038, 1118, 1435 ; — hotar 652 ; — moşie 149, 163, 206, 331, 853 ; — sat 130, 162, 237, 248, 652, 853, 876 bis
Pănescu Gheorghe, proprietar 1141 ; — Istodor Ioniţă, proprietar 863 ; — Pătru Ion, moşnean 652
Păvăloi, neam în Cojmăneşti 7 ; — moşneni 698
Păvăloiu 64
Pegulescu Constantin, preot 806 ; — şi Mihai, moşneni 806
Peneş Ivan şi Trăilă, moşneni din Izverna 87
Peptenatu Ion, proprietar 1149
Peptănaţi, 1144, 1146, 1149, 1176, 1219, 1220, 1269
Peri, comună 1436 ; — moşie 225 ; — sat 31, 67, 74, 75, 134, 173, 805
Pesceana, hotar 18, 19, 52 ; — sat 53 ; — moşie 19
Pesceana (Bujorăscul), hotar 614

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Pesteana, comună 997 ; — hotar 66, 669, 1090 ; — moșie 257 ; — sat 66
Peștenuța, comună 1101 ; — sat 606
Petra, mahala 229
Petre, logofăt din Ilovăț 31, 75 ; — Ilie 681
Petrescu Alexandru, arendaș 357 , — Alexie, îngrijitor de moșie 579 ; — Bădița, inginer 856, proprietar 1283 ; — Ion proprietar 903 ; — Mariața, proprietar 1054, 1180
Petrineanu Barbu, moșnean 34
Petrișu (Pietrișu), moșie 237 ; — sat 130, 163, 237, 248
Petroaia, sat 129, 228
Petrovici G. 1009, 1121 ; — Luță proprietar 1252
Piatra Albă, cătun 1052 ; — moșie 225, 1175 ; — sat — 134, 249 ; — Dracii, culme de deal 16 ; — de la Fîntînă, loc 899
Piciu Drăguț, boier 749 ; — Ioniță, arendaș 939
Pilești, hotar 16
Piluți Gh , pitar 651
Piria, comună 924, 1017, 1057, 1437 ; — hotar 386 ; — moșie 686, 924 ; — sat 129, 228, 246
Piscănu Stan, arendaș 130
Pitești 897
Pitică Iacov 3
Pitulaș (Pitulași, Bîrda și —), comună 851, 854, 856, 860, 1049, 1066, 1106, 1112, 1121, 1138, 1143, 1148, 1151, 1153, 1156, 1159, 1163, 1168, 1180, 1217, 1226, 1243, 1246, 1250, 1252, 1270, 1277, 1283, 1284, 1288, 1295, 1302, 1308—1311 ; — hotar 1153, 1226, 1284 ; — moșie 225, 1148, 1234 ; — moșneni 1234 ; — sat 134, 790, 876, 994, 1012, 1246
Pînteanca (Vîlceaua), sat 244
Pîrlagele, moșie 225, 400 ; — sat 134
Pîrvănescu Ioan 906
Pîrvulescu D. proprietar 224, boiernaș 675, 797, 802, 989, 1161 ; — Dumitrașco, logofăt 513, moșnean 712 ; — Gheorghe, arendaș 1023 ; — Ion 966 ; — Nicola, logofăt 694, moșnean 712 ; Tudosie 889
Plaiul Cloșnai, unitate administrativă. Vezi Cloșani.
Plaiul Muntelui, unitate administrativă 317. Vezi și plaiul Cloșani.
Plăvicenii Albi, moșneni 664 ; — Negri, moșneni 664
Plăviceanu Albu Iovan, orînduit 664
Plăviți Nița 84
Pleana, mahala 246
Pleniceanu Dumitrache (Pleniceanu Dimitrie), vistier, proprietar și arendaș 117, 223, 225, 234, 250, 260, 281, 296, 306, 317, 318, 321, 337, 603, 728 ; — D. Tache, proprietar 811 ; — Ion 941 ; — Tița, proprietar 120
Plenița, moșie 214, 223, 266, 525 ; — sat 95, 117, 1493
Pleșa Gheorghe, arendaș 936, proprietar 932, 978, 1174, 1235
Pleșan Ghiță, arendaș polcovnic 238 ; — D.P., proprietar 1524
Plopeanu Matei, căpitan 49
Plopi, comună 1438, 1501, 1502, 1512, 1525, 1527
Plopșoru, moșie 226, 305 ; — sat 117, 245
Plopșoreanu Constantin, proprietar 226 ; — R. Dumitru și Ion 1032
Ploștina, comună 1439 ; — moșie 219, 227, 377, 383, 491, 496, 975, 1042 ; — sat 120, 365, 491, 496, 509, 1439 ; — Merișu — Leurda, moșie 219
Pluta, linie de sat 479 ; — comună 1440
Poarta Iablaniței 155
Podeanu I., preot 1528 ; — Gheorghe, moșnean 80
Podeni, comuna 1441 ; — hotar 222 ; — sat 205, 222, 234, 641, 693, 1231
Podmentu, vezi Potmentu.
Podu Grosului, comună 1442 ; — sat 129, 228, 522, 1528
Poenaru, inginer 859 ; — Dincă, proprietar 440 ; — Iancu, proprietar 1525 ; — Ioana 1512 ; — Petrache 693

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Poiana ,moșie 210, 223, 224, 316 ; — sat 117, 122, 247, 397, 513, 694
Poiana Hotarului, hotar de moșie 218, 612
Polcul I. Vezi Miliția Pămîntească.
Poiana Pleniței, moșie 580
Policrat Leonida și Zaharia, proprietar 1163 ; — Leonida și Sița, proprietar 1234
Policrate, subarendaș 547, îngrijitor de moșie 697 ; Gheorghe, îngrijitor de moșie 578
Polihronie, vistiereasă proprietar 129
Polizu C., arendaș 130
Ponoarele, comună 804, 1443 ; — sat 234, 243
Pop T.N., proprietar 1208
Popa Ghiță, proprietar 1133 ; — Radu, moș la Jirov 801 ; — Ștefan. moșnean 34 ; — Stănică, clăcaș 498
Popesc, tei la Șovarna 765
Popescu Alexandru, preot 1528 ; — Constantin, moș la Șovarna 765 ; — Dumitru, preot 794 ; — Florea, proprietar 1056 ; — Gheorghe 1058 ; — Ilie, debitor 1229 ; — Ion, proprietar 1017, 1057 ; — moșnean 1160 ; — Iovan, vechil 771 ; — Lăpădat 1140 ; — arendaș 959 ; — Lăpădat, răsculat 1067 ; — Mihăilă 631 ; — Nicolae, executor hotarnic 427 ; — moșnean 1147 ; — Răducan 720 ; — Stancu, arendaș 956 ; — R. Tarsița, proprietar 1227
Popești, mahala 515
Popici Semen Nicolae, moșnean 613
Popovici Alexandru, inginer hotarnic 838, 859, 898, 914, 935, 996, 1002, 1110, 1113, 1114, 1137 ; — Dima Constantin, arendaș 383 ; — Dincă, negustor proprietar 129 ; — Ioan, hotarnic 135 ; — vistier, arendaș 239 ; — Ioniță, arendaș 692 ; — Nica, arendaș 130
Porcescu Gheorghe, moșnean 709
Poroina, moșie 130, 665, 724, 876 bis 914, 1117, 1135, 1155, 1299 ; — Erghevița, comună 1444 ; — moșie 225, 706, 724, 951 ; — sat 134 ; — Mare 1014 ; — comună 969, 972, 1022, 1063, 1115, 1155, 1305, 1445 ; — hotar 1117, 1299 ; — moșie 237, 554 ; — sat 101, 130, 237, 876 bis, 1135
Poroineanu, medelnicer proprietar 130 ; — Anica, proprietar 400 ; — Dincă logofăt proprietar 129 ; — Dumitrașco, arendaș 554 ; — Ion 54 ; — Manolache, proprietar 134, 276, 284, 313, 577, epistat 284 ; — Mihai pitar 276 ; — Radu, moșnean 633, 662 ; — Radu și Alexandru, proprietari 896 ; — Safta, proprietar 129 ; — Stanca spătăreasă 120
Poroinița, cătun 853, 960 ; — comună 965, 973 ; — moșie 132, 237 ; — sat 130, 282, 967, 1291
Portărescu Dumitrache, proprietar 180, 237 ; — Petrică (Petre) medelnicer, proprietar 130, 231, arendaș 232
Posta Scripetul, sat lîngă Maglavit 245
Poteca, Eufrosin, arhimandrit 479, 484
Potmentu, moșie 224 ; — sat 122, 404, 405, 422, 513
Pozdărăscu Badea, moșnean 606 ; — Constantin și Mihai, moși mari la Șovarna 765
Pozderie Nedelcea, moșnean 426
Pravila Caragea 99, 116, 117, 120, 130, 134, 147, 154, 156, 157, 199, 203, 225, 226, 238, 242, 714. Vezi Legiuirea Caragea.
Preda, armaș 33 ; — Gheorghița, boiernaș, preot 33 ; — logofăt la Gvardenița 97 ; — moș la Godeanu 766
Predescu Gheorghe, comandant de escadron 1499 ; — Iovan 605
Predești, moșie 490 ; — sat 129, 228, 278, 307
Predoi din Tîmna 90
Predoricea Dincă 1009
Predovici Radu, orînduit 324 ; — Răducan, arendaș 404
Prefectura jud. Mehedinți 88—89, 93, 95, 97—101, 103, 105—107, 109, 110, 112—124, 127—134, 136—182, 184—204, 206—211, 213, 215—217, 219—

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

221, 223—228, 230—232, 234—252, 254—258, 260—261, 263—270, 273—275, 277, 278, 279—283, 285—294, 296—308, 310—321, 325—354, 356, 358, 360—362, 365—369, 372—373, 376—379, 381—382, 385, 387—389, 393—394, 399—402, 407, 409—411, 413—419, 422—425, 429—432, 434—435, 437—442, 444—450, 465, 472—474, 476, 499—505, 523, 525, 538—542, 551, 553, 555, 562—568, 570—572, 578—583, 585—589, 591—593, 595—599, 601—602, 834, 1520, 1524
Pregorăsc, hotar 674
Prejneni de la Arvătești, moșie 660
Preșna (Prejna) comună 1446 ; — hotar și sat 73 ; — moșie 558 ; — sat 14, 39, 234, 436, 574, 590, 641, 647
Preșneni (Prejneni), comună 1054 ; — moșie 225, 379 ; — moșneni 898 ; — sat 134, 249, 728
Presură Mihai, căprar 662
Priboiești, hotar 1267
Primăria Baia de Aramă 792, 793, 796, 798, 802, 807, 843, 846, 867, 904, 907, 910, 915, 919—923, 925, 930—931, 933, 934, 939, 943, 946—948, 1123, 1230, 1251 ; — Bîcleșu 874 ; — Bucura 1130 ; — Burila Mică 847 ; — Cerneți 782, 791, 808, 813—815, 817, 820 ; — Cloșani 988 ; — Fîntînele Negre 1128 ; — Gornovița 855 ; — Mărășești 1107 ; — Orevița 1129 ; — Pitulași 721, 734, 739, 851, 854, 856, 859, 860, 1049, 1066, 1106, 1112, 1138, 1143, 1148, 1151, 1156, 1159, 1163, 1168, 1180, 1217, 1243, 1246, 1250, 1270, 1277, 1283, 1288, 1295, 1298, 1302, 1308—1311 ; — Strehaia 841, 1139 ; — Sișești 1131 ; — de Jos 1131 ; — Tarnița 812, 816, 821, 824—828, 830—833, 835 ; — Turnu Severin 850, 1186 ; — Vînjul Mare 961, 967, 971—973, 1068, 1069, 1162, 1166, 1167, 1169, 1171, 1191, 1212—1216, 1274, 1282, 1285—1287, 1290, 1291, 1294
Prisăceaua, comună 1031, 1193—1195, 1279, 1447 ; — moșie 1189 ; — sat 117, 245
Priscanu Stan, arendaș 130, 137
Pristol, comună 1448 ; — moșie 198 ; — sat 99, 116, 130, 237, 387, 837, 887
Proetescu Stoian, 682
Proitești, hotar 41 ; — sat 11, 41, 234, 245
Protoieria jud. Mehedinți 1494, 1496, 1505, 1507, 1517, 1520, 1528
Prundeanu Barbu 781
Prunișor (Prunișori), comună 940, 1449 ; — moșie 1, 225, 1108, 1109, 1110, 1436 ; — sat 134, 635, 661, 1110
Puia Alecu, orînduit 322
Puican Pătru, moșnean 38 ; — Ștefan, proprietar 1241
Puicea Ilie, proprietar 224 ; — logofăt 284, 435
Punghina, comună 891, 901, 1450 ; — moșie 223, 392 ; — sat 117
Purcăreața, sat 246
Puținei, cătun 1072
Puținicioasa Stanca 1133

R

Racoviția, hotar 447 ; — mahala 246 ; — moșie 809
Racoviță Mihai Constantin, voievod 712
Racoviceanu Dumitrașco, logofăt, hotarnic 659 ; — Iancu, arendaș 222, 234 ; — Constantin 1198
Radu, preot 712 ; — vistierul, proprietar 237
Raicu Nicolau, arendaș 987, proprietar 1035
Ralet Dumitru, caimacam al Craiovei 85 ; — Dumitrache, hatman 68
Rasnicu, sat 129, 228, 246, 416
Rața Radu, 799
Ravu (Pădina Mică) 207. Vezi Pădina Mică.
Răcănei, moșneni 997, 1090
Răchita, sat 129, 228, 288, 346, 439

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Răducan, preot 66 ; — șătrarul din Cotoroaia 71
Rădulescu, Ion 720
Răduță ot Craiova, vistier proprietar 130
Răeni (Răieni), mahala 243
Răngău Pătru 849
Rătezanu Dumitrache, proprietar 1138 ; — Iorgu, proprietar 856
Rătezu, comună 1451 ; — sat 729, 773
Răzaș Radu, moșnean 679
Războinicul, mahala 246
Recea, comună 1030 ; — moșie 291
Regep 856
Regie (R.M.S.) 1169
Regimentul I Dorobanți 1069
Regimentul 17 Mehedinți 1167
Regulamentul organic 95, 111, 112, 115, 126, 144, 150, 173, 195, 221, 224, 225, 234, 241, 256, 268, 290, 309, 579
Retezani, moșneni 773
Retezanu Gheorghe, proprietar 1153, 1159, 1168, 1226, 1234, 1246, 1268, 1283, 1293 ; — Iancu, proprietar 316 ; — Iorgu, proprietar 856 ; — Tănasie, proprietar 811, 859, 860
Retezu. Vezi Rătezu.
Risipescu Ion, moșnean 674
Risipiți, hotar 616 ; — sat 116, 117, 676
Rîmniceanu N. C., inginer 1239
Roaci Basarabă Ioan, Dumitrașco, Ilie și Nicola 36
Roată 389 ; — a șasea 388
Roateș Ion din Scăpău, vechil 784
Robu Gheorghe, stegar de scaun 6 ; — Ion 52, 69, 698
Rocșoreni, comună 865, 937, 999, 1258, 1452, 1188 ; — hotar 20—23, 25, 50, 452, 526, 836 ; — moșie 24, 68, 126, 603, 913, 1239 ; — sat 129, 228, 300, 340, 452, 482, 489, 551
Rogova, comună 810, 973, 1264, 1453 ; — moșie 30, 92, 149, 174. 260, 306, 321, 419, 586, 810, 973, 1095, 1097, 1303, 1372 ; — sat 130, 157, 192, 237, 248, 489, 1520 ; — Scăpău, moșie 192
Roibu Ion 698
Roman Barbu, antreprenor de băuturi 999
Rombescu Stan, procurator 1279
Roșia, sat 670
Roșianu Costache, proprietar 1011, 1026 ; — Ioan, ispravnic de Gorj 7 ; — Ioniță, polcovnic, hotarnic 63
Roșiuța, comună 1454 ; — sat 244, 348, 524, 653
Roșu Pătru, moș mare la Lacu 81
Rotaru Vintilă 671
Rotești, moșneni 855
Rovinaru Dincă, postelnic 28
Ruban Petrov Pavel 654
Rudari, moșie 223 ; — sat 117
Rudina, comună 862, 880, 1455 ; — hotar 664 ; — sat 84, 244, 575
Rudinaru Gheorghe, preot 664
Rumănciori, moșie 590
Rumăniori, moșie 584
Runcu, cătun 1183 ; — hotar 84, 845 ; — mahala 861, 880 ; — moșie 1198, 1201 ; — sat 84, 1276
Runcurelu, comună 1456 ; — sat 348
Runcureni 861, 880, 1183
Runcușor, comună 804 ; — hotar 955 ; — mahala 861, 880 ; — sat 244, 778
Ruptura, comună 895, 1457 ; — moșie 224 ; — sat 32, 47, 49, 57, 61, 122, 513, 695
Ruptureanu Ion 32, 43, 47, 49, 57, 61 ; — Matei 32, — moșnean 426 ; — Neamțu Ion 40 ; — Nedelcea 32 ; — Șerban, mazil 49 ; — Vasilache 695
Rusaliile 45
Ruschiul de Jos, trup de moșie la Glogova 1001 ; — de Sus, trup de moșie 1001
Rusinu (Rîeni), sat 244

S

Sabetay B. Aber, creditor 124, 1211
Sadova, mănăstire 129
Saidac Dumitrașcu, moșnean 608
Salcia, comună 852, 864, 1027, 1029, 1046, 1053, 1079, 1103, 1458 ; — mo-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

şie 223, 251, 299, 315, 320, 336, 363, 404, 442, 444, 465, 472—474, 525, 553, 852, 864 ; — sat 116, 117, 129, 228, 246, 352, 441, 472, 525, 1505, 1528
Samarineşti, comună 1032, 1100, 1459 ; — moşie 224 ; — sat 4, 64, 65, 455, 569, 513, 573, 608, 627, 667, 668
Samurcaş Alexandru, clucer proprietar 129
Săbiescu Dinu, Dumitraşco şi Niţă 71
Săbieşti, moşneni 1144, 1146, 1176, 1219 1269
Săcăreşti, mahala 246
Săcu (Secu), sat 129, 228. Vezi Secu.
Sălătrucu, comună 1078, 1460 ; — moşie 68, 273 ; — sat 129, 228
Sălişteanu Nicola 643
Sărăcin Staico 76, om sărăcit 82
Sărdănescu Corniţă, proprietar 563
Sărdăneşti, moşie 219 ; — sat 120, 122, 219, 563
Săulescu Dimitrie, proprietar 353, 1030 ; — Gheorghe hotarnic 718 ; — Grigore, devălmaş 728 ; — Matei, proprietar 267 ; — Mateiţă, proprietar 320, 352 ; — Preda, hotarnic 1136, 1233
Săvoiu (Săvoi), boeri proprietari 219, 765, 120 ; — Constantin, hotarnic 862, 879, 889, logofăt orînduit judecătoresc 680 ; — Dincă şi Mihai 33 ; — Dincă, proprietar 353 ; — Iacov Constantin 615, 622 ; — Ion, proprietar 353 ; — Mihai şi Preda, boiernaşi 8
Scaeşti, sat 122, 224, 247, 451, 513, 529
Scafeş Constantin, arendaş 844, 869, 883, 1015, 1039 ; — proprietar 1018 ; — Enache, logofăt 284, proprietar 158, 224, 513, 663 ; — Nicolae, postelnic, arendaş 371 ; — Ştefan, moşnean 663 ; — Vasile, proprietar 1144
Scăpău, comună 834, 973, 1461 ; — moşie 260, 306, 318 ; — sat 116, 130, 192, 209, 237, 248, 784 ; — (Securicea), sat 248
Schela Cladovei, comună 1462 ; — moşie 225, 266 ; — sat 116, 134, 156, 178, 249, 1284 ; — schelă 49
Schina Nicolae, maior adjutant, proprietar 1151 ; — doctor, proprietar 1405
Schinteie Marinache, arendaş 365 ; — Dumitraşco proprietar 16, 219 ; — Dincă, arendaş 259 ; — Pătru 16
Schinteieşti, moşie şi sat. Vezi Scînteieşti.
Schitu Topolniţa, mănăstire 876
Scînteieşti, moşie 225, 238, 239, 242, 409 ; — sat 134, 1232
Scoriga Pătru, moşnean 704
Scorila, cătun 1157, 1189, 1193, 1279 ; — comună 917 ; — moşie 1154, 1160 ; — sat 245
Seaca, moşie 333 ; — sat 129, 133, 228, 246, 290, 601
Secu, comună 1463 ; — moşie 1205 ; — sat 246, 1528
Securicea, sat 248. Vezi Scăpău.
Sefandache Iancu, proprietar 194, 195 ; — polcovnic, proprietar 237 ; — Smaranda 325
Seliştea, comună 1464 ; — hotar 801 ; — sat 626 ; — Isvernii, sat 234, 243, 621
Selişte nouă, sat 129
Sălişteanu Nicola, hotarnic 643
Selişteni, comună 1025, 1067, 1465 ; — culme de deal 1009 ; — moşie 225 ; — sat 134
Semen Gheorghe şi Niţă, clăcaşi 904
Semenescu Ion, moşnean 839
Serbia 89, 350
Serviciul de poduri şi şosele nr. 10 1067
Severineanu Ioniţă, proprietar 513 ; — Ivan 15 ; — Petre, logofăt, proprietar 283 ; — Petrache, postelnic proprietar 134
Severineşti (Săvărineşti), comună 842, 1466 ; — moşie 225 ; — sat 15, 134
Severinu (Săvărinul), mahala 134, 225, 249 ; — moşie 170, 176 ; — oraş 753. Vezi Turnu Severin
Sfatul Administrativ al Ţării Româneşti 529
Sfatul Baia de Aramă 792 ; — satului Drăgoteşti de Sus 787, 794 ; sa-

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

tului Gornoviţa 736, 740, 771, 772, 777 ; satului Imoasa 743 ; — Retezu 733 ; — satului Sovarna de Sus, 705 ; — satului Tarniţa, 827 ; — Ţigănaşi 788
Sfînta Treime, biserică 684 ; — din Craiova, biserică 703
Sfîntul Dimitrie (Dumitru), biserică din Craiova 117, 392, 1048, 1321 ; — Gheorghe 102, 224, 376, 441, 446, 478, 492, 721, 814, 818 ; — Ilie, biserică din Craiova 117, 524, 1492
Sfodea, mahala 243
Silovici Nicolae, arendaş 965
Sirianu Ion, moşnean 38
Sitaru Dincă din Gornea Vodiţii 14 ; — Gheorghe, hotarnic 683, moş 5 ; proprietar 1062 ; — Ghiţă, hotarnic 679 ; fraţi 747 ; — Laţco Martin, moşean 651 ; — Laţco Pătru, moşnean 630 ; — Trăilă, moşnean 1064 ; — Ion şi Pan 746
Simboteanu Grigore 987, proprietar 1094, procurator 1120
Sîrbu Drăghici 514 ; — Spiru, proprietar 207
Sîrsca, mahala 129 ; — sat 228, 246, 617
Sisineşti, moşie 839
Slaşoma (Zlaşoma), comună 1014, 1061, 1467 ; — moşie 599, 1014 ; — sat 145, 475, 600. Vezi Zlaşoma.
Slătinic, cătun 841 ; — moşie 224 ; — sat 122, 513
Slivileşti, comună 1076, 1116, 1468 ; — moşie 998 ; — sat 28
Smadoviţa, comună 1070, 1127, 1469 ; — sat 129, 228, 483. Vezi Zmadoviţa
Smărdăşteţu, moşie 202 ; — sat 163. Vezi Viaşu.
Smeu Gheorghe şi Niţă, împroprietăriţi 904
Societatea acţionarilor Căilor ferate din România 1020
Socoleşti, comună 1470 ; — moşie 224, 279 ; — sat 122, 247, 494, 513
Solari, sat 248
Solarul, sat aproape de Plopşor 245
Solomon Ion, colonel (polcovnic) 102, — proprietar 203, 332
Sopotu, moşie 381, 416 ; — sat 129, 140, 190, 200, 228, 291
Soreşti, mahala 247
Sperleşti, sat 61
Spineanu D. N., arendaş 1500
Spiridon neguţătorul, arendaş 225
Spiru Haret, ministru 1505
Sprînceană Dumitru 634
Staicu logofăt, hotarnic 16 ; — Dinu, orînduit 395 ; — Nicolae, arendaş 1008
Stamatie Vodă 765
Stan logofătul arendaş 376
Stancu logofăt 322 ; — Marin, arendaş 404
Stancul, mahala 246
Stanislav 72
Starov, general rus 102
Statie fost clucer 606, 607
Stănescu Manoliu, procurator 1149
Stăncești, cătun 618, 1144 ; — hotar 663, 1144 ; — moşie 306 ; — sat 228, 246
Stăncioiu Dumitrache 1047
Stănescu Ion 46 ; — Mihai, moşnean 617
Stăniloiu Maria 1209
Stănoiu Catinca 117, proprietar 336, 363
Stefi David, popa 71
Steicu, moşie 257 ; — sat 9, 66, 98, 120, 244
Stigniţa, comună 1471 ; — sat 129, 199, 228
Stîncești, sat 129 (Vezi Stăncești).
Stîngăceaua, pîrîu 1144, 1159 ; — comună 869, 883, 1087, 1119, 1149, 1219, 1472 ; — hotar 663, 1149 ; — moşie 1146, 1218 ; — sat 1144 ; — din Faţă, sat 428
Stîrci, hotar 83
Stoenescu Constantin 514 ; chir — 548 ; — Enache, proprietar 224, 513 ; — Mihai, Pîrvu şi Stanislav 72
Stoica, moş 81
Stoichiţă Pîrvu 10

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Stolojanu Constantin logofăt, arendaș 271 ; — epistat 274, 448 ; — pitar, orînduit 663 ; — proprietar 513 ; — Dincă, proprietar 122, arendaș 255, 403, epistat 302, 340, 468, 517 ; — Statie, proprietar 513 ; — Vasile, al treilea logofăt 14
Stolojani, moșie 224 ; — sat 122, 513
Strehaia, comună 844, 1144, 1473, 1507 ; — hotar 1139 ; — mănăstire 43, 68, 122, 126, 129, 171, 224, 274, 284, 300, 302, 323, 327, 340, 403, 432, 433, 435, 448, 452, 482, 485, 513, 517, 551, 562, 663, 675, 818, 1239, 1258 ; — moșie 40, 224, 271, 295, 468, 543, 544, 841, 1144 ; — sat 122, 124, 246, 247, 256, 272, 295, 300, 322, 435, 437, 448, 476, 513, 544, 551, 841
Strehăianu Petre, proprietar 219, grefier și epistat 425
Streinu Al. 951
Stretco Ion, arendaș 670, proprietar 670
Strinii ot Devesel (Strinii-Mileni), moșie 260 ; — sat 116, 130, 199, 237, 248, 281, 645 ; — Strimii Mileni, sat 248 ; — ot Piatra Albă, moșie 225 ; — sat 134, 249
Strîmba, sat 120
Strîmbeanu Vasile, vistier 712, 983 ; — Grigore, proprietar 987 ; — V. Zaharia, clucer proprietar 120
Strîmtu, comună 1474 ; — hotar 682 ; — moșie 219, 765 ; — sat 244, 680, 754, 879
Stroescu Iordache, staroste din Craiova, proprietar 122 ; — Enache, proprietar 224
Stroești, moșie 219 ; — sat 119, 342, 343, 493, 515
Strugariu, mănăstire 725
Studina, hotar 705
Subadministrația plaiului Cloșani 757—760, 768, 771, 775, 777, 795 ; — Blahnița 784 ; — Motru de Sus 723, 761, 781, 787 ; — Ocolul 782
Subocîrmuirea plaiului Cloșani 117, 436, 640, 646, 647, 673, 713, 735, 736—738, 740, 741, 747, 750, 753, 754, 756. Vezi Cloșani ; — Baia 120, 121, 168, 244, 286, 312, 342, 421, 464, 491, 493, 495, 496, 503—505, 507, 509, 510, 512, 515, 518, 519, 524, 569, 631. Vezi Baia, plasă ; — Blahnița 110, 125, 231, 248, 286, 321, 328, 331, 434, 645 ; — Cîmpul 210, 230, 240, 250, 251, 267, 304, 315, 320, 332, 352, 356, 358, 363, 364, 370, 371, 384, 390, 391, 392, 438. Vezi Cîmpu, plasă ; — Cloșani 373. Vezi Subocîrmuirea plaiului Cloșani ; — Dumbrava 113, 114, 126, 190, 200, 221, 229, 246, 253, 269, 273, 275, 307, 327, 329, 439, 466, 467, 475, 478—481, 483, 484, 486, 487, 490, 497, 522, 545, 549, 556. 559, 560, 561, 600, 603, 874 ; — Motru 127, 235, 247, 259, 262, 265, 271, 272, 284, 295, 309, 322, 349, 357, 380, 386, 395—398, 403, 405, 406, 408, 412, 420, 423, 427, 428, 433, 437, 440, 448, 451, 453—459, 460—465, 468—471, 476, 477, 479, 482, 485, 488, 492, 494, 498, 508, 513, 516, 517, 520, 521, 527, 529—533, 535—538, 543, 544, 546, 550 ; — Motru de Sus 688, 698, 699, 755 ; — Muntelui 681 ; — Ocolul 96, 239, 242, 277, 662, 670, 700, 708, 734, 739, 752, 782
Subprefectura plășii Cîmpului 932 ; — a plaiului Cloșani 934, 1230 ; a plășii Ocolul 851, 1049. Vezi Cîmpul, Cloșani și Ocolul.
Sucelu (Cămuiești), moșie 1001, 1002. Vezi Cămuiești.
Suharu, cătun 995, 1120
Sumandra, mahala 246
Sura, comună 1237, 1475 ; — sat 244, 580, 591, 657, 669
Sureciu Dumitru 322
Surdu Iancu, moșnean 751 ; — Lăpădat 183
Surugiu Dumitru 1168

Ș

Șeinoiu Constantin 839
Șeitan Gheorghe 46 ; — Negoiță și Dumitru 819 ; — Radu 2, 55

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Şefandache Smaranda, proprietar 325
Şerban Constantin, arendaş 291 ; — Ion şi Iovan, moşneni 426
Şerbănescu Pană, boier 672 ; hotarnic 671, 676, logofăt 534, 660, 764 (orînduit) ; — Pătruţi 866
Şiacu, moşie 1237
Şimianu, comună 814, 820, 1052, 1476 ; — moşie 96, 144, 225, 296, 564, 782 ; — sat 96, 134, 144, 1528
Şimian-Cerneţi, moşie 1476
Şipăneşti, mahala 243 ; — sat 80
Şipotu, mahala 244 ; — moşie 1179 ; — sat 163
Şiroca, mahala 243
Şişcu Roşu (Şişcuroşu), mahala 249
Şişeşti, comună 1010, 1131 ; — moşie 345 ; — de Jos, moşie 225 ; sat 134, 1131, 1505 ; — de Sus, comună 1150, moşie 225, 258, sat 134
Şovarna, hotar şi sat 26, hotar 72, 606 ; — de Jos, comună 1477, hotar 650, sat 555, 606, 607, 845 ; — de Sus, comună 861, 880, 1478, hotar 650, 705, 726 ; — sat 705, 765, 781, 845. Vezi sfatul satului Şovarna.
Ştefan Toma 681
Ştefănelul, mahala 246
Ştefănescu Vasile Ion, Cîrnic 754
Ştirbei, prinţ 945 ; — vornic 117, 223 ; — Adina, proprietar 1235 ; — B. D. Alexandrina, proprietar 1254, 1529 ; — Barbu, legiuire, 732, logofăt 381, 415 ; — mare logofăt 416 ; — vornic 129 ; — proprietar 246 ; — mare vornic 652
Ştiubeele, mahala 246 ; — moşie 809
Ştiubeiu, mahala 439
Ştiucan, sat 244
Ştiucani, 15
Ştîncan Dumitru, moşnean 674
Şurlea (Pan) 763 ; — hotar 763
Şuşiţa, cătun 1232, 1248 ; — comună 1004, 1479 ; — mahala 249 ; — moşie 224, 266 ; — sat 122, 513
Şuţu, boier 547 ; — Nicolae, proprietar 621 ; — Dinu, Iordache, Nicolae şi Ghiţă 783

T

Taliovici, copărtaş 1029 ; — Catinca, proprietar 364 ; — Iosif, conte, proprietar 1503
Tamara C., arendaş 1044, 1070, 1091, 1127
Tarniţa, cătun 910, 923, 1005, 1007 ; — comună 821, 824, 828, 830—833 ; — mahala 243 ; — sat 812, 931, 948 ; — săliste 120
Tatomireşti, moşie 220
Tănasie Ion 700 — Luţă, proprietar 868
Tătucu Gheorghe 55 ; — Ion, moşean 819, 886
Tehomir, sat 563, 719
Teianu logofătul, proprietar 245
Teodoru P. Constantin 1221
Terheci Radu 929
Ticu D. Dumitrache 1118
Tismana, mănăstire 94, 118, 120, 130, 134, 148, 150, 153, 174, 199, 217, 219, 224, 225, 234, 237, 281, 338, 380, 443, 496, 513, 619, 649, 692, 706, 724, 725, 788
Titirleşti, mahala 243
Timna, comună 1480, 1511, 1515 ; — gară c.g.r. 1321, 1360 ; — hotar 367, 620 ; — moşie 367, 593 ; — sat 90, 228, 231, 341, 1178
Tircăbiţa, sat lîngă Vlădaia 245
Tîrgu Jiu 987, 1425
Tîrsa, mahala 247
Toma Nicolae, arendaş 564
Toma Radu, clăcaş 645
Topliţa, moşie 219 ; — sat 219
Topolniţa, mănăstire 134, 250 ; — moşie 118, 225, 317, 1389 ; — sat 118, 219, 233, 243. Vezi Schitul Topolniţa şi Mănăstirea Topolniţa (sat)
Topolniţa, ziar 1107, 1128—1132
Toporîşte Constantin, orînduit 699
Toporîşte 762 ; moşnean 931
Transilvania 748, 760
Traşcă T., moşnean 1147 ; — Iovan, moşnean 29
Trăilă, popă 655, 672 ; — ot Izverna 87 ; — ot Ohaba 612

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Trăileşti, moşneni 1041, 1114, 1137, 1190, 1207, 1231
Trestinic, moşie 236
Trestioara, sat 120, 244, 657
Tribunalul jud. Mehedinţi 38, 91, 92, 94, 102, 104, 108, 111, 212, 214, 218, 222, 226, 233, 276, 295, 355. 359, 374, 375, 443, 452, 506, 534, 547, 552, 554, 604, 623, 625, 628, 636, 642, 644, 645, 649, 650, 652, 653, 655—661, 663, 664, 666—672, 674—680, 682, 684—687, 690—692, 694, 696, 697, 702—704, 706, 708—710, 712, 714, 716—719, 722, 724, 725, 727—729, 745, 797, 801—803, 806, 809, 810, 819, 822, 823, 829, 834, 836, 837—841, 844, 845, 852, 853, 857, 858, 861—864, 868—874, 876—880, 882—903, 905, 906, 908, 909, 911—913, 916—918, 924, 926—928, 932, 935—938, 940—942, 944—946, 949, 950, 952—954, 956—960, 962, 963, 965—966, 968—970, 974, 976—1048, 1050—1064, 1067, 1070—1103, 1105, 1108—1111, 1115—1137, 1140—1142, 1144—1147, 1149, 1150, 1152, 1154, 1155, 1157, 1158, 1160, 1161, 1164, 1165, 1170, 1172—1179, 1181—1185, 1187—1190, 1192—1211, 1218—1229, 1231—1241, 1244, 1245, 1247, 1248, 1252—1263, 1265—1269, 1271—1273, 1275, 1276, 1278—1281, 1284, 1289, 1292, 1293, 1295, 1297, 1299—1301, 1303—1307, 1493, 1495, 1498—1504, 1506, 1508—1516, 1518—1519, 1521—1523, 1525—1527, 1529.
Tudor, moş mare la Balta 80
Ţudor Vladimirescu 41, 205, 1233
Tugăloanea Bună 723
Turcenii de Jos, sat 122, 456, 513 ; — de Sus, sat 122, 224, 658
Turcinesc — munte 1060
Turcia 141, 320, 358, 472
Turnu Severin 771, 790, 811, 837, 850, 951, 983, 987, 998, 1003, 1026, 1039, 1051, 1052, 1055, 1076, 1094, 1131, 1140, 1150, 1152, 1186, 1210, 1227, 1229, 1237, 1238, 1283, 1284, 1293, 1307, 1344, 1360, 1411, 1418, 1419, 1425, 1471, 1473, 1494, 1497, 1512, 1513. Vezi Severinu.
Turtaba, hotar (de moşie) 12, 673 ; — mahala 243, 643

Ţ

Ţara Românească 1, 23, 24, 28, 35, 51, 56, 177, 188, 575, 644 ; — datorie a investiturii 576
Ţara Nemţească 218, 359. Vezi Austria.
Ţarovăţ, moşie 876 ; Tarovăţ (Izvoru Bîrzii), moşie 1181
Ţăpîrdea C., subadministrator 787 ; — G., inginer 1247
Ţenovici Pera, proprietar 858
Ţibru Nicolae 883, 909 ; proprietar 915
Ţiganul, hotar 1124
Ţigănaşi, comună 848, 881, 1481 ; — hotar 788, 1307 ; — moşie 237, 260, 628, 711 ; — moşneni 1307 ; — sat 130, 226, 237, 788, 866, 893, 1065, 1140, 1211, 1241
Ţigărani, cătun 1234, 1247
Ţirioi, sat 669
Ţiu, sat 129, 228
Ţiuleni, cătun 1205
Ţînţaru (Ţinţariu), comună 935, 1004 ; — sat 129, 228, 247, 386, 478, 479, 484, 486
Ţîrlui Trăilă, moşnean 634

U

Ulmul, moşie 223 ; — sat 116, 117
Ulmuleţu, moşie 223 ; — sat 117
Ungureni, cătun 1089, mahala 225, 249
Untea Istodor, moşnean 661 ; — Nicolae, moşnean 661
Urdăreanu Matei 129 ; — Pau 101 ; — Pană, proprietar 130 ; — Petre, proprietar 237 ; — Şerban din Cojmăneşti, boier de neam 723
Urdiniţa, sat 129, 228, 416
Ureiche Trăilă 872
Urianu Dumitrache, proprietar 142
Urs Constantin 33

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Ursan Constantin, Dumitru și Nicolae 64 ; — Mihai, logofăt 624
Ursoaia, sat 219 ; — seliște 120
Ursoița (tei) 862
Ursoniu Ion 781
Ursu Mihai Nicolae 794
Ursulescu Gh., clăcaș 692
Ursulești Radu, Stamatie, Stan, Vintilă 8, 28
Urși Radu 37
Usein C. 972

V

Vadu Morii 1251
Vadu Suflului, cîrciumă lîngă Motru 247
Valea Anilor, comună 1482 ; — sat 130, 237
Valea Boierească, cătun 1297 ; — comună 858, 1259, 1260 ; — moșie 225, 409, 1234, 1247, 1259, 1260 ; — sat 134, 790, 1234, 1261, 1262
Valea Bună, hotar 675 ; — moșie 562 ; — sat 675
Valea Cășii 63 ; — moșia cea lungă 63 ; — moșia cea scurtă 63
Valea Cocorului 725
Valea Gîldanului, furcitură 1183
Valea Hoțului, cătun 896 ; — sat 662, 665
Valea Jgheabului, moșie 903
Valea Marcului (Valea lui Marco), comună 968 ; — sat 129, 228, 246
Valea Mănăstirii, cătun 1197 ; — moșie 219 ; — sat 244
Valea lui Pătru, sat 129, 228
Valea Perilor, sat 129, 134, 229 ; — moșie 225
Valea Petri, comună 842 ; — moșie 225 ; — sat 805
Valea Podului, cătun 1094 ; — moșie 103, 225 ; — sat 103, 134
Valea Poenii, moșie 712
Valea Porumbului, cătun 1278
Valea Ra, moșie 225 ; — sat 71, 122, 134, 513, 1192
Valea lui Radu, parte de moșie 26
Valea Sacă (Valea Seacă), sat 129, 228
Valea lui Stanco, mahala 246
Valea Teiului, sat 117, 245
Valea Ursului, comună 1483 ; — sat 129, 228, 470, 682, 1520, 1528
Vardaca Chiriac 295 ; — Grigore, arendaș 968 ; — Ștefan, arendaș 968
Vardale Ianache, proprietar 129
Vardenița, moșie și sat 147, 228 ; — punct de hotar 725.
Vasilache, arendaș 107
Vasile ginerele Stancăi, moșnean 657 ; — ot Tîmna 90
Vasiloni Mihai, proprietar 917, 918 ; — Nicolae, proprietar 916
Văcariu Ghiță, moșnean 903
Văgiulești, hotar 1289 ; — moșie 195, 224 ; — sat 122, 194, 195, 259, 408, 513, 573, 1196, 1289
Văgiulești Români, cătun, 1152 ; — sat 627, 1196
Văgiulești Ungureni, cătun 1152 ; — sat 627, 1196
Văieni, hotar 4 ; — sat 234
Vătășelul Gheorghe, moșnean 80
Vela, sat 117
Vericeanu Alexandru, proprietar 1154, 1157, 1160
Vernescu Gheorghe, proprietar 1273, 1304
Veron D. Nicolae, arendaș 481, 487 ; — Petrache, arendaș 840, 852, 864, 944
Via Ciuleștilor, hotar 16
Viașu, cătun 1203, 1244 ; — Pătru, clăcaș 272
Viașu-Smardaștetu, moșie 1203, 1244. Vezi Smărdăștetu.
Vicșoreanu Alecu, proprietar 591 ; — Barbu, ispravnic 83
Vidimirești, comună 1487 ; — sat 872
Vistieria Țării Românești 89, 181, 182, 243—249, 366, 565—568, 570—572, 731, 742
Vișan fratele lui Giurcă 694

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Vișan Stan, arendaș 198
Vișani, moșneni la Jirov 801
Viișoreanu, boier 92 ; — Barbu, clucer 13, stolnic 239, stolnic și proprietar 359, 373, 374, 375, 511, 523, 552 ; — Costache, paharnic și proprietar 771, sluger proprietar 134 ; — Ion, sărdar 611, sărdar și proprietar 648
Vîlcănescu Gh., moșnean 26, 705 ; — vechil 726 ; — Ion și Matei, moșneni 72 ; — Tudoran, vistier și hotarnic 658
Vîlceanu, inginer 684 ; — Costache, logofăt 761 ; — Constantin, moșnean 631, 670 ; — Ion 711 ; — Pîrvu, boier 666
Vîlceleanu Ion, hotarnic 614, 716, 718
Vîlcu, moș la Ercea 694
Vîlsitoriu Ioniță, proprietar 129
Vînători, comună 1484
Vînju Mare, comună 965, 971, 1081, 1082, 1083, 1132, 1162, 1166, 1167, 1169, 1191, 1212, 1213, 1280, 1282, 1285, 1286, 1287, 1290, 1291, 1485 ; — moșie 876 bis, 1212, proprietate 1171 ; — sat 130, 186, 238, 282, 871, 1082, 1084, 1505
Vînjuleț, comună 1024, 1095—1097, 1486 ; — moșie 159 ; — sat 130, 237
Vîrbiceanu Dumitrache, arendaș 234, 338, 354, 443
Vîrbiceoara, moșie 275 ; — sat 129, 228
Vîrciorova, comună 1020, 1500 ; — moșie 266 ; — punct grăniceresc 736, 744, 746, 760, 772, 774, 779, 780 ; — sat 105, 112, 116, 118, 123, 234, 641, 736
Vîrfu Măgura, punct de hotar 1125
Vîrtopu, moșie 223, 363, 430, 441, 444, 474, 478 — sat 66, 117, 245
Vîrzob Iovan, moșnean 1184
Vîrzobească, parte de moșie 69
Vladimirescu Tudor, Vezi Tudor Vladimirescu.
Vlapov, sat unit cu Scăpău 248
Vlaston Gheorghe, postelnic 557
Vlădaia, comună 1006, 1142, 1488 ; — moșie 1142 ; — sat 117, 245, 1034
Vlădăeni, boieri 117, 112. Vezi Vlădăianu.
Vlădăianu Constantin, clucer 307 ; — Dincă, proprietar 224, 485, 513 ; — Gh., proprietar 1142 ; — Ion, proprietar 129.
Voinițești, sat 45
Voita, mahala 246
Voloiacu, comună 1489 ; — moșie 224 ; — sat 122, 513
Vornicia din Lăuntru 327. Vezi Dvornicia și Marea Dvornicie din Lăuntru.
Vorodea, cătun 1258
Vrata, comună 1019, 1490 ; — moșie 938 ; — sat 116, 117
Vrabete Petre, vechil 771
Vrabeți, hotar 16 ; — moșie 15, 16, 224 ; — sat 16, 122, 420
Vrăbicinesc, hotar de moșie 15
Vucescu Ianoș 785 ; — Ilie 785
Vulpescu Vasile 844
Vulturu Radu Vasile, clăcaș 272

Z

Zaharescu Achim, proprietar 1284 ; — I., proprietar 1284 ; — Nae, proprietar 1245, 1255, 1261, 1262.
Zaharia Dan, arendaș 141 ; — Dumitrache, proprietar 585 ; — Pîrvu moșnean 839
Zane, popa din Țirioi 669
Zamfirache, arendaș 189. Vezi Clauda Zamfirache.
Zavricescu Constantin, arendaș 1079, 1103 ; — creditor 1027, 1046 ; — proprietar 974
Zănești, hotar 670
Zătreanu Constantin, mare pitar, hotarnic 652 ; — stolnic, proprietar 304 ; — Dincă 155, stolnic, proprietar 129, 155 ; — Ghiță, arendaș 196 ; — Ilinca, proprietar 130 ; — Stanca, proprietar 582 ; — Ștefan 117

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Zegaia, comună 1133, 1491 ; — hotar 1133 ; — moșie 225, 1109 ; — sat 10, 134, 173, 661, 786, 870
Zegaia și Balota, moșie 706
Zegujani, hotar 421 ; — moșie 219 ; — sat 120, 311, 656
Zegujanu, Ioniță, postelnic, proprietar 122
Zgîndărești, sat 244
Zlașoma (Slașoma), sat 129, 228. Vezi Slașoma.
Zmadovița, comună 1127 ; — sat 228. Vezi Smadovița
Zmaranda șătrăreasa, proprietar 134
Zmărdășteţu, sat 130, 237. Vezi Smărdășteţu și Viașu.
Zoican D.C., preot 1158
Zoican Udriște Dumitru, moșnean 671
Zoicani, hotar 638

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

LISTA ILUSTRAȚIILOR

Fig. 1. — 1800 iunie 18. Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 1./pag. 39
Fig. 2, 2 a. — 1806 iulie 22. Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 13./pag. 42—43.
Fig. 3. — 1814 iunie 17. Carte de judecată dată de Ioan Gheorghe Caragea, domnul Țării Românești, în pricina dintre moșnenii Mărculești și Bologești în rez. nr. 27./pag.47.
Fig. 4. — 1826. Împărțirea moșiei Balta în rez. nr. 80./pag. 58.
Fig. 5. — 1821 octombrie 19. Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 93./pag. 61
Fig. 6. — Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 116/pag. 69
Fig. 7. — Cula de la Voloiac/pag. 74
Fig. 8. — Poarta unei gospodării țărănești din Malovăț/pag. 76
Fig. 9, 9 a. — 1832 *aprilie* 28. Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 134/pag. 84—85.
Fig. 10. — Reședința pașalei de la Ada-Kaleh (după albumul Lewis, Londra, 1837)/pag. 90
Fig. 11. — Moară de apă la Ponoarele./pag. 123.
Fig. 12. — Culă din lemn la Ciovîrnășani./pag. 127
Fig. 13. — Casa lui Grigore Miculescu din Turnu Severin (azi str. Smîrdan, nr. 3)./pag. 160
Fig. 14. — 1837 iunie. Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 538./pag. 197
Fig. 15, 15. a — 1838 mai 20. Fotocopie după originalul menționat în rez. nr. 557./pag. 202—203
Fig. 16. — Culă de la Samarinești./pag. 227
Fig. 17. — 1863 ianuarie 6. Fotocopie după documentul menționat în rez. nr. 811./pag. 259.
Fig. 18. — Avocatul Grigore Miculescu./pag. 260
Fig. 19. — 1865. Copie legalizată după Tabla cu clăcașii din com. Țigănașu, plasa Blahnița și a sumelor de despăgubire cuvenite proprietarului, în rez. nr. 866./pag. 273
Fig. 20. — Gospodărie țărănească din Ciovîrnășani./pag. 298
Fig. 21, 21 a. — 1873 iunie 1. Delimitarea pămîntului locuitorilor din cătunul Apa Neagră, comuna Negoești în rez. nr. 996./pag. 302—303.

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

Fig. 22. — 1880 august 25. Fotocopie după originalul menţionat în rez. nr. 1114./pag. 307
Fig. 23. — 1885. Planul moşiei Dîrvarii de Jos, cu proprietarii din aceste hotare./pag. 320
Fig. 24. — 1887. Planul moşiei Şipotele din hotarul Poroina, judeţul Mehedinţi./pag. 343.
Fig. 25. — Casă mică la Obîrşia, Cloşani./pag. 345.
Fig. 26. — 1897 mai 14, Turnu Severin. Tabel indicativ de măsurarea şi diviziunea pămîntului la locuitorii din com. Rogova, în anul 1864 în rez. nr. 1264./pag. 365
Fig. 27. — Planul vetrei satului Lunca-Banului, înfiinţat la sfîrşitul secolului al XIX-lea./pag. 369
Fig. 28. — Coperta Cărţii de hotărnicie a moşiei Corcova./pag. 373
Fig. 29. — Carte de alegerea hotarelor moşiei Poroina Mare, din judeţul Mehedinţi./pag. 374
Fig. 30. — Învăţătorul Vasile Maroiu (n. 1876) participant la răscoala ţăranilor din 1907 în satul Ploştina./pag. 412
Fig. 31. — 1907 martie 26. Fotocopie după originalul menţionat în rez. nr. 1499/ pag. 426
Fig. 32, 32 a. — 1907 martie 29. Fotocopie după originalul menţionat în rez. nr. 1503./pag. 428.

Tiparul executat la I. P. „13 Decembrie 1918" sub cd. nr. 1150

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro

https://biblioteca-digitala.ro / http://arhivelenationale.ro